

**INSTYTUT PAMIĘCI NARODOWEJ
– KOMISJA ŚCIGANIA ZBRODNI
PRZECIWKO NARODOWI POLSKIEMU**

oraz

**MUZEUM ŻOŁNIERZY WYKLĘTYCH
I WIĘŹNIÓW POLITYCZNYCH PRL**

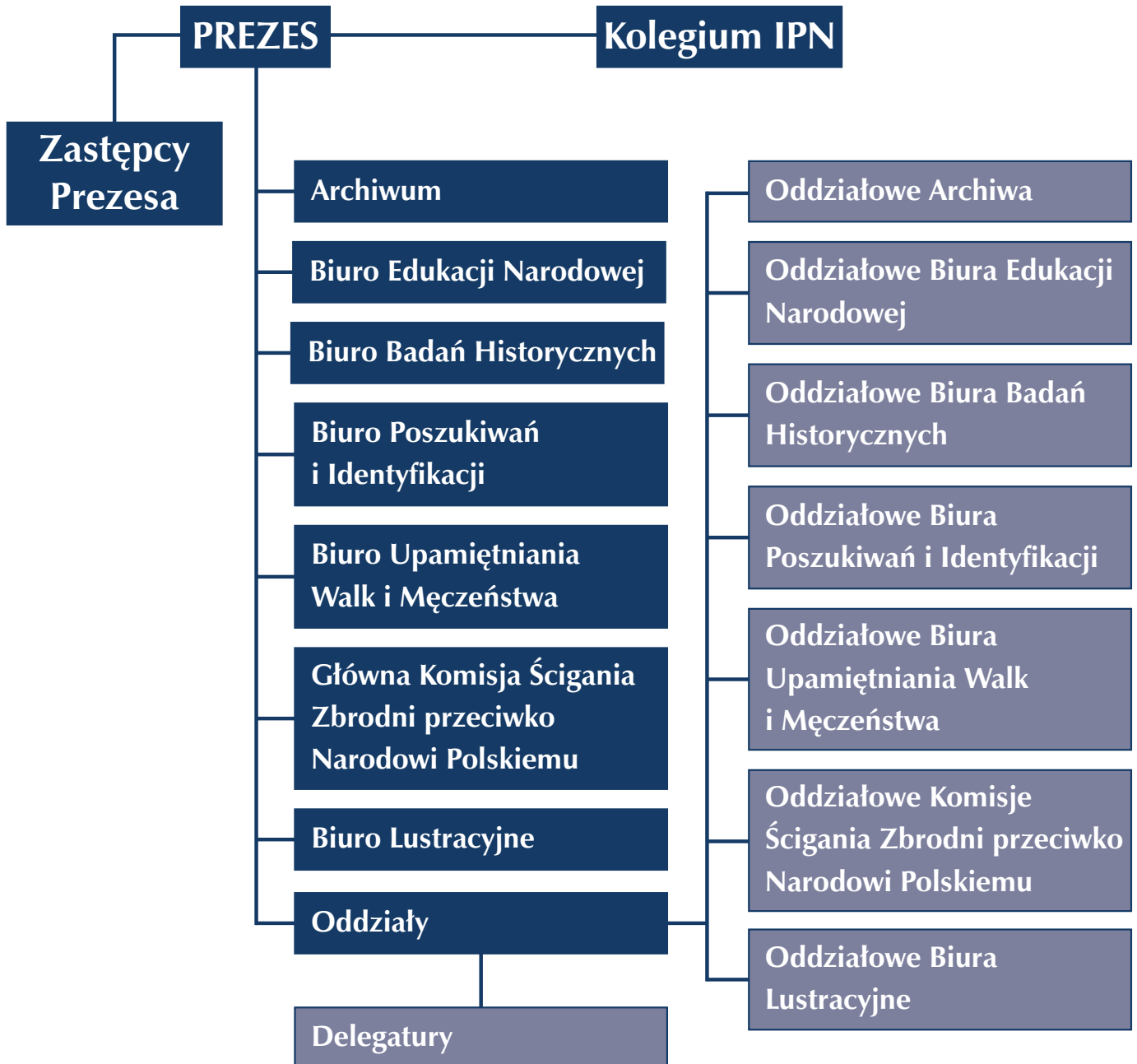
**INFORMACJA O DZIAŁALNOŚCI
1 STYCZNIA 2022 r. – 31 GRUDNIA 2022 r.**

II

Warszawa 2023

Struktura IPN

**INSTYTUT PAMIĘCI NARODOWEJ
– KOMISJA ŚCIGANIA ZBRODNI
PRZECIWKO NARODOWI POLSKIEMU**

oraz

**MUZEUM ŻOŁNIERZY WYKLĘTYCH
I WIĘŹNIÓW POLITYCZNYCH PRL**

**INFORMACJA O DZIAŁALNOŚCI
1 STYCZNIA 2022 r. – 31 GRUDNIA 2022 r.**

II

Warszawa 2023

SPIS TREŚCI

Aneks

Załącznik nr 1:	Wydawnictwa IPN	7
Załącznik nr 2:	Publikacje pracowników IPN	25
Załącznik nr 3:	Wystawy IPN	99
Załącznik nr 4:	Wykaz konferencji oraz sesji naukowych i popularnonaukowych.	109
Załącznik nr 5:	Wykaz wystąpień pracowników IPN podczas międzynarodowych konferencji i sympozjów organizowanych oraz współorganizowanych przez instytucje zagraniczne (w tym online)	115
Załącznik nr 6:	Wykaz notacji zrealizowanych przez IPN w 2022 r.	121
Załącznik nr 7:	Uroczystości upamiętniające wydarzenia i postacie związane z walką i męczeństwem organizowane lub współfinansowane przez pion upamiętniania walk i męczeństwa	135
Załącznik nr 8:	Reprezentowanie IPN przez pracowników pionu upamiętniania walk i męczeństwa podczas uroczystości i wydarzeń krajowych oraz zagranicznych	149
Załącznik nr 9:	Groby weteranów wykonane i poddane renowacji z urzędu z funduszy pionu upamiętniania walk i męczeństwa IPN; informacje o uroczystościach pogrzebowych oraz prezentacji grobów	163
Załącznik nr 10:	Groby wojenne wykonane i poddane renowacji z funduszy pionu upamiętniania walk i męczeństwa IPN; informacje o uroczystościach pogrzebowych oraz prezentacji grobów	167
Załącznik nr 11:	Upamiętnienia, których wykonanie lub renowacja były finansowane lub współfinansowane przez pion upamiętniania walk i męczeństwa IPN; informacje o odsłonięciu albo prezentacji upamiętnień	171
Załącznik nr 12:	Wykaz spotkań poświęconych publikacjom i filmom	181
Załącznik nr 13:	Nagrody i wyróżnienia	193
Mapa oddziałów i delegatur IPN oraz Centrów Edukacyjnych i Przystanków Historia		201
Adresy biur, oddziałów i delegatur IPN, krajowych Centrów Edukacyjnych i Przystanków Historia, Izb Pamięci IPN oraz zagranicznych Przystanków Historia		202
Wydawnictwa IPN w 2022 r.		205
Fotografie dokumentujące wybrane wydarzenia z działalności IPN w 2022 r.		213
Informacja o działalności Muzeum Żołnierzy Wyklętych i Więźniów Politycznych PRL w 2022 r.		
Wstęp		427
1. Informacja o działalności Rady Muzeum Żołnierzy Wyklętych i Więźniów Politycznych PRL (w organizacji)		430
2. Dział Zbiorów		431
2.1. Pozyskiwanie zbiorów		431
2.2. Ewidencja zbiorów		431

2.3.	Opieka nad zbiorami w pomieszczeniach magazynowych	432
2.4.	Konserwacja	432
2.5.	Książki, broszury i inne wydawnictwa ukazujące się poza cenzurą w drugim obiegu wydawniczym	433
2.6.	Digitalizacja	434
2.7.	Współpraca z innymi instytucjami	434
3.	Dział Edukacyjny	434
3.1.	Zwiedzanie Muzeum	434
3.2.	Wystawy	436
3.2.1.	Wystawy w budynkach Muzeum	437
3.2.2.	Wystawy plenerowe	437
3.3.	Uroczystości rocznicowe i wydarzenia kulturalne	437
3.3.1.	Uroczystości rocznicowe i wydarzenia kulturalne organizowane i współorganizowane przez Muzeum	438
3.3.2.	Uroczystości rocznicowe i wydarzenia kulturalne organizowane na terenie Muzeum przez partnerów zewnętrznych	441
3.4.	Działania edukacyjne i popularyzatorskie	441
3.5.	Aktywność merytoryczna pracowników Działu Edukacyjnego	443
3.6.	Współpraca z instytucjami zewnętrznymi	443
3.7.	Projekt wolontariatu	444
4.	Dział Informacji, Promocji i Wydawnictw	444
4.1.	Wydawnictwa	448
4.2.	Promocja wydarzeń	448
4.3.	Udzielone patronaty	448
4.4.	Współpraca Muzeum z producentami filmów i programów telewizyjnych	449
5.	Dział Administracyjny	449
6.	Dział Inwestycji	449
7.	Dział Księgowy	451
7.1.	Budżet w układzie klasyfikacji budżetowej	451
7.2.	Plan i wykonanie wydatków budżetowych	451
7.3.	Realizacja wydatków bieżących w 2022 r. (dotacja podmiotowa)	452
7.4.	Realizacja wydatków bieżących w 2022 r. (dotacja podmiotowa poz. 44 rezerwy)	453
7.5.	Realizacja wydatków inwestycyjnych w 2022 r.	454
7.6.	Zatrudnienie	454
8.	Publikacje pracowników Muzeum Żołnierzy Wyklętych i Więźniów Politycznych PRL (w organizacji)	455
	Fotografie dokumentujące wybrane wydarzenia z działalności Muzeum	457

ANEKS

ZAŁĄCZNIK NR 1: WYDAWNICTWA IPN

Publikacje książkowe

Seria „Monografie”

1. Frybes M., *Amerykańscy i francuscy przyjaciele „Solidarności”. Reakcje społeczne na „Solidarność” we Francji i w Stanach Zjednoczonych w latach 1980–1989*, IPN, Warszawa 2021 (druk 2022; t. 169 serii), 408 s., ISBN 978-83-8229-365-4.
2. Humennyj S., *Uchodźcy. Nielegalne przekraczanie granicy polsko-sowieckiej w latach 1918–1939*, IPN, Warszawa 2022 (t. 179 serii), 168 s., ISBN 978-83-8229-633-4.
3. Kaczyński A.R., *Sowietyzacja Wołynia 1944–1956*, IPN, Warszawa 2022 (t. 171 serii), 336 s., ISBN 978-83-8229-434-7.
4. Kuchciak M., *Warszawska Brygada Pancerno-Motorowa jako zaporowy związek taktyczny w 1939 roku*, IPN, Warszawa 2021 (druk 2022; t. 172 serii), 544 s., ISBN 978-83-8229-402-6 („Z Historii Wojska Polskiego – Monografie”).
5. Leszkowicz T., *Spadkobiercy Mieszka, Kościuszki i Świerczewskiego. Ludowe Wojsko Polskie jako instytucja polityki pamięci historycznej*, IPN, Warszawa 2022 (t. 177 serii), 848 s., ISBN 978-83-8229-588-7.
6. Pałka J., *Polskie wojska operacyjne w Układzie Warszawskim*, IPN, Warszawa 2022 (t. 175 serii), 464 s., ISBN 978-83-8229-498-9.
7. Resler T., *Wydział do spraw Wyznań Prezydium Wojewódzkiej Rady Narodowej we Wrocławiu w latach 1950–1973. Studium historycznoprawne*, IPN, Warszawa 2022 (t. 176 serii), 488 s., ISBN 978-83-8229-578-8 (CPB „Władze komunistyczne wobec Kościołów i związków wyznaniowych w Polsce 1944–1989”).
8. Szumiło M., *Tajni księża. Historia nielegalnego pobytu słowackich werbistów w Polsce w latach 1957–1964*, IPN, Warszawa 2022 (t. 174 serii), 296 s., ISBN 978-83-8229-495-8 (CPB „Władze komunistyczne wobec Kościołów i związków wyznaniowych w Polsce 1944–1989”).
9. Tomkiewicz M., *Zbrodnia ponarska 1941–1944*, IPN, Warszawa 2022 (t. 173 serii), 432 s., ISBN 978-83-8229-459-0 (projekt „Terror okupacyjny 1939–1945”).

Seria „Słowniki”

1. *Zostali na Wschodzie. Słownik inteligencji polskiej w ZSRS*, t. 2, red. A. Hlebowicz, IPN, Warszawa 2022 (t. 10 serii), 616 s., ISBN 978-83-8229-544-3.

Albumy

1. Bereza T., Bukała M., Kalisz M., *Wincenty Witos 1874–1945*, IPN, Rzeszów–Warszawa 2022, wydanie drugie, 416 s., ISBN 978-83-8229-480-4.

2. Kirszak J., Polak B., Polak M., *General broni Władysław Anders 1892–1970. Czyny i pamięć*, IPN, Warszawa 2022, 608 s., ISBN 978-83-8229-456-9.
3. Łabuszewski T., *Ukradzione dzieciństwo / Stolen Childhood*, współpraca A.M. Adamus, E. Dyn-gosz, E. Gula, IPN, Warszawa 2022, 224 s., ISBN 978-83-8229-535-1.
4. Mika G., Pleskot P., *Szucha 25. Pierwsze ministerstwo wolnej Polski*, IPN, Ministerstwo Edukacji i Nauki, Warszawa 2022, 208 s., ISBN IPN 978-83-8229-512-2, ISBN MEiN 978-83-964241-0-5.
5. Niklas T., *Obraz zwycięstwa. Motyw Bitwy Warszawskiej w sztuce polskiej 1920–1939*, IPN, Woj-skowe Biuro Historyczne, Warszawa 2022, 168 s., ISBN IPN 978-83-8229-399-9, ISBN WBH 978-83-948058-2-1.
6. *Polska jesień, rosyjska zima. Spotkanie Juliana Bryana z misją UNRRA w Europie Środkowo-Wschodniej 1946–1947 – fotografie i zapiski / Polish Autumn, Russian Winter. Julien Bryan Meets the UNRRA Mission in Central and Eastern Europe 1946–1947 – Photographs and Notes*, red. J. Sawicki, IPN, Warszawa 2022, 412 s., ISBN 978-83-8229-220-6.
7. *Powstanie wielkopolskie 1918–1919*, red. O. Bergmann, IPN, Muzeum Historii Polski, Wielko-polskie Muzeum Niepodległości, Poznań–Warszawa 2022, 312 s., ISBN IPN 978-83-8229-579-5, ISBN MHP 978-83-65248-68-8, ISBN WMN 978-83-953434-9-0 (seria „Wokół Niepodległej”).
8. Rąkowski G., *Kresowe rezydencje. Zamki, pałace i dwory na dawnych ziemiach wschodnich II RP*, t. 3: *Województwo białostockie (część wschodnia), województwo poleskie*, IPN, Warszawa 2022, 568 s., ISBN 978-83-8229-634-1 (projekt badawczy i seria wydawnicza „Dopalanie Kresów”).
9. Schirmer M.K., *Polscy ziemianie w obronie ojczyzny podczas wojny z bolszewikami 1919–1921*, IPN, Warszawa 2022, 176 s., ISBN 978-83-8229-514-6.
10. Wawer Z., *General Władysław Anders 1892–1970*, tłum. W. Matusiak, IPN, Warsaw 2022, wy-danie drugie poprawione, 104 s., ISBN 978-83-8229-509-2 (projekt „Szlaki Nadziei. Odyseja Wolności”).
11. Zielony P., Ackermann T., Pawłowski R., *Polskie ślady w Solurze i Zuchwilu / Polnische Spuren in Solothurn und Zuchwil*, IPN, Muzeum Kościuszki w Solurze, Warszawa–Solura / Warschau–Solo-thurn 2022, 176 s., ISBN 978-83-8229-563-4.

Biografie

1. Balbus T., *Podpułkownik Ludwik Marszałek „Zbroja”*, IPN, Warszawa 2022, wydanie trzecie, 376 s., ISBN 978-83-8229-463-7.
2. Kozłowska U., Sikorski T., *Andrzej Niesiołowski (1899–1945). Z dziejów nurtu chrześcijańsko-społecznego w polskiej socjologii*, IPN, Warszawa 2022, 576 s., ISBN 978-83-8229-457-6 (CPB „Władze komunistyczne wobec Kościołów i związków wyznaniowych w Polsce 1944–1989”).
3. Molenda J., *Alfred Szklarski – sprzedawca marzeń. Pierwsza biografia twórcy przygód Tomka Wilmowskiego*, IPN, Warszawa 2022, 400 s., ISBN 978-83-8229-517-7.
4. Radożycka-Paoletti M., *Wciąż szukamy Ojczyzny zgubionej w wrześnieowych chmurach... Wojen-nym szlakiem majora Władysława Drelicharza (1913–1944)*, IPN, Warszawa 2022, 520 s., ISBN 978-83-8229-427-9.

Seria „Literatura i Pamięć”

1. Rzymska A., *Powracająca pamięć. O prozie i poezji Jarosława Marka Rymkiewicza*, IPN, Fun-dacja Rozwoju Systemu Edukacji, Warszawa 2022, 488 s., ISBN IPN 978-83-8229-631-0, ISBN FRSE 978-83-66515-86-4.
2. Waśko A., *„Pan Tadeusz” – media pamięci*, IPN, Fundacja Rozwoju Systemu Edukacji, Warsza-wa 2022, 464 s., ISBN IPN 978-83-8229-551-1, ISBN FRSE 978-83-66515-84-0.

Seria „Z Historii Wojska Polskiego”

1. Placówka „Nabuchodonozor” w Teheranie 1932–1937. Z działalności polskiego wywiadu wojskowego na Bliskim Wschodzie. Wybór źródeł, oprac. A. Szymanowicz, IPN, Wrocław–Warszawa 2022, 208 s., ISBN 978-83-8229-454-5 („Źródła”).
2. Politowski P., Stanisław Wyskota-Zakrzewski (1902–1986). „W drodze do domu”, IPN, Wrocław–Warszawa 2022, 376 s., ISBN 978-83-8229-524-5 („Monografie”).
3. Szymanowicz A., Referat szczegółowy o sytuacji ogólnej w Persji i Afganistanie i o stanie organizacji wywiadu polskiego w tych krajach. Stan faktyczny i znany do dnia 1 listopada 1933 r., IPN, Warszawa–Wrocław 2022, 144 s., ISBN 978-83-8229-511-5 („Źródła”).
4. Śliżewski G., Karmazynowy błękit nieba. Działania bojowe I Polskiego Skrzydła Myśliwskiego w 1941 roku, IPN, Wrocław–Warszawa 2022, 1064 s., ISBN 978-83-8229-493-4 („Monografie”).

Seria „Bohaterowie Niepodległej” (druk + wersja elektroniczna w pdf)

1. Dropała J., *Jan Filla*, IPN, Warszawa 2022, 32 s., ISBN druk 978-83-8229-594-8, ISBN pdf 978-83-8229-595-5.
2. Frącek T.A., *Matka Matylda Getter*, IPN, Warszawa 2022, 80 s., ISBN druk 978-83-8229-448-4, ISBN pdf 978-83-8229-449-1 (wersja hebrajska).
3. Frącek T.A., *Mother Matylda Getter*, tłum. S. Torgrimson, IPN, Warsaw 2022, 80 s., ISBN druk 978-83-8229-438-5, ISBN pdf 978-83-8229-439-2.
4. Gołębiowski G., *Mieczysław Głogowiecki*, IPN, Warszawa 2022, 40 s., ISBN druk 978-83-8229-532-0, ISBN pdf 978-83-8229-533-7.
5. Gonera W., *Roman i Piotr Bartoszczowie*, IPN, Warszawa 2022, 48 s., ISBN druk 978-83-8229-643-3, ISBN pdf 978-83-8229-644-0.
6. Kolmasiak M., *Wanda Gertz*, IPN, Warszawa 2022, 48 s., ISBN druk 978-83-8229-613-6, ISBN pdf 978-83-8229-614-3.
7. Lubiejewska-Chilicka M., *Magdalena Modzelewska*, IPN, Warszawa 2022, 48 s., ISBN druk 978-83-8229-504-7, ISBN pdf 978-83-8229-505-4.
8. Maksymowicz A., *Agnieszka Wisła*, tłum. J. Todd, IPN, Warsaw 2022, 40 s., ISBN druk 978-83-8229-502-3, ISBN pdf 978-83-8229-503-0 pdf.
9. Miszczuk M., *Stanisław Marian Sedlaczek*, IPN, Warszawa 2022, 48 s., ISBN druk 978-83-8229-470-5, ISBN pdf 978-83-8229-471-2.
10. Nowak S., *Jan Kajus Andrzejewski „Jan”*, IPN, Warszawa 2022, 40 s., ISBN druk 978-83-8229-603-7, ISBN pdf 978-83-8229-604-4.
11. Nowak S., *Jan Żabiński „Franciszek”*, IPN, Warszawa 2022, 48 s., ISBN druk 978-83-8229-425-5, ISBN pdf 978-83-8229-426-2.
12. Rokicki P., *Józef Sknurzył*, IPN, Warszawa 2022, 40 s., ISBN druk 978-83-8229-440-8, ISBN pdf 978-83-8229-441-5.
13. Sokołowska M., *Antoni Kasztelan*, IPN, Warszawa 2022, 40 s., ISBN druk 978-83-8229-420-0, ISBN pdf 978-83-8229-421-7.
14. Stępowski J., *Jan Ludwig*, IPN, Warszawa 2022, 32 s., ISBN druk 978-83-8229-564-1, ISBN pdf 978-83-8229-565-8.
15. Szlachta D., *Tadeusz Jedynek*, Warszawa 2022, 48 s., ISBN druk 978-83-8229-560-3, ISBN pdf 978-83-8229-561-0.
16. Ściborowski T., Zdzienicki J., *Stefan Robaszkiewicz*, IPN, Warszawa 2022, 40 s., ISBN druk 978-83-8098-782-1, ISBN pdf 978-83-8098-783-8.

Seria wydawnicza Oddziału IPN w Białymstoku (łącznie z delegaturą w Olsztynie)

1. Przyrowski Z., *Ciekawe czasy. Wspomnienia z lat 1939–1946*, IPN, Białystok–Warszawa 2022, 156 s., ISBN 978-83-8229-418-7.
2. *Warmińsko-mazurskie studia z historii najnowszej*, t. 4, red. K.A. Kierski, IPN, Olsztyn 2022, 240 s., ISBN 978-83-8229-396-8.
3. *Zesłani na Sybir. Deportacje mieszkańców gminy Jedwabne i okolic na Syberię w latach 1940–1941*, scenariusz, tekst, wybór archiwaliów i fotografii P. Sanejko, IPN, Białystok 2022, 200 s., ISBN 978-83-8229-428-6 (publikacja edukacyjna, nie do sprzedaży).

Seria wydawnicza Oddziału IPN w Gdańsku

1. Abryszeński P., *Politechnika Gdańska 1968–1980. Portret społeczno-polityczny*, IPN, Gdańsk–Warszawa 2022, 464 s., ISBN 978-83-8229-610-5 (seria „Publikacje Gdańskiego Oddziału IPN”, t. 85).
2. Burczyk D., *Renegaci przed sądem. Organizacja, działalność oraz obsada personalna Specjalnego Sądu Karnego i Prokuratury Specjalnego Sądu Karnego w Gdańsku (1945–1946)*, IPN, Gdańsk–Warszawa 2022, 448 s., ISBN 978-83-8229-461-3 (seria „Publikacje Gdańskiego Oddziału IPN”, t. 84).
3. *Germanizacja nazw miejscowości w Okręgu Rzeszy Gdańsk-Prusy Zachodnie 1939–1945. Wybór źródeł*, wstęp i oprac. M. Kubicki, IPN, Gdańsk–Warszawa 2022, 232 s., ISBN 978-83-8229-332-6 (seria „Publikacje Gdańskiego Oddziału IPN”, t. 82).
4. Mazanowska I., *Radzim 1939. Zbrodnie w obozie Selbstschutz Westpreussen*, IPN, Gdańsk–Warszawa 2022, 160 s., ISBN 978-83-8229-414-9 (seria „Publikacje Gdańskiego Oddziału IPN”, t. 83).
5. *Transformacja ustrojowa w Polsce. Nowe perspektywy*, red. M. Przeperski, D. Wicenty, IPN, Gdańsk–Warszawa 2022, 440 s., ISBN 978-83-8229-626-6 (CPB „Transformacja ustrojowa PRL”; seria „Publikacje Gdańskiego Oddziału IPN”, t. 86).

Seria wydawnicza Oddziału IPN w Katowicach

1. *Atlas Górnego Śląska 1919–1922. Wybór źródeł kartograficznych*, wybór, wstęp i oprac. G. Bębniak, M. Mączka, S. Rosenbaum, M. Węcki, IPN, Warszawa–Katowice 2022, 104 s. + 29 map, ISBN 978-83-8229-452-1 (OPB „Powstania śląskie 1919–1921”).
2. Kiereś K., *Gdy człowiek był numerem. Losy obozowe Juliana Szczotki w latach 1942–1945 w świetle wspomnień oraz korespondencji obozowej*, IPN, Katowice–Warszawa 2022, 224 s., ISBN 978-83-8229-491-0 (CPB „II wojna światowa i okupacje ziem polskich 1939–1944/45”).
3. Korfanty W., „*Górny Śląsk to wielka rzecz*”. *Wystąpienia na forum Sejmu Śląskiego I kadencji (1922–1929)*, wybór i oprac. S. Rosenbaum, M. Węcki, IPN, Katowice–Warszawa 2022, 352 s., ISBN 978-83-8229-508-5 (OPB „Powstania śląskie 1919–1921”).
4. *Osłabić tendencje emigracyjne. Komitet Wojewódzki PZPR w Katowicach wobec wyjazdów do RFN w latach 1970–1978. Wybór źródeł*, wybór, wstęp i oprac. B. Tracz, IPN, Katowice–Warszawa 2022, 414 s., ISBN 978-83-8229-430-9 (CPB „Ruch komunistyczny i aparat władzy 1917–1990”).
5. *Rok 1920 na Górnym Śląsku. Alianci – kampania plebiscytowa – powstanie*, red. Z. Gołasz, S. Rosenbaum, IPN, Muzeum w Gliwicach, Warszawa–Katowice–Gliwice 2022, 336 s., ISBN 978-83-8229-562-7 (OPB „Powstania śląskie 1919–1921”).
6. *W województwie i w „terenie”. Działalność Polskiej Zjednoczonej Partii Robotniczej na szczeblu lokalnym*, red. A. Dziuba, B. Tracz, IPN, Katowice–Warszawa 2022, 296 s., ISBN 978-83-8229-417-0 (CPB „Ruch komunistyczny i aparat władzy 1917–1990”).

Seria wydawnicza Oddziału IPN w Krakowie (łącznie z delegaturą w Kielcach)

1. „*Dobrze jest pomyśleć w takich czasach, co zrobiłby Piłsudski*”. *Listy Wacława Jędrzejewicza i Michała Sokolnickiego*, red. K. Kloc, IPN, Kraków–Warszawa 2022, 264 s., ISBN 978-83-8229-598-6.

2. Grosicka M., „*Nasza broń to karta wyborcza*”. *Polskie Stronnictwo Ludowe w województwie kieleckim w latach 1945–1949*, IPN, Kielce–Warszawa 2022, 464 s., ISBN 978-83-8229-574-0 (OPB „Władza i społeczeństwo w Małopolsce i na Ziemi Świętokrzyskiej 1945–1989/1990”).
3. Kotarba R., *Żydzi Krakowa w dobie zagłady (ZAL/KL Plaszw)*, IPN, Kraków–Warszawa 2022, 828 s., ISBN 978-83-8229-600-6.
4. Marecki J., *Mysterium iniquitatis. Osoby duchowne i zakonne obrządku łacińskiego zamordowane przez ukraińskich nacjonalistów w latach 1939–1945*, IPN, Wydawnictwo Unum, Kraków 2020 (druk 2022), 988 s., ISBN IPN 978-83-956508-1-9, ISBN Wydawnictwo Unum 978-83-7643-184-0.
5. *Obserwacja w służbie SB. Studia i szkice*, red. M. Komaniecka-Łyp, IPN, Kraków 2022, 336 s. + płyta CD *Film szkoleniowy pt. Sprawa kryptonim „Atom”*, ISBN 978-83-8229-422-4 (CPB „Struktury i metody działania aparatu bezpieczeństwa w Polsce 1944–1989/90”).
6. *Od września do października. Kampania polska 1939*, red. D. Golik, M. Wenklar, IPN, Kraków 2022, 188 s., ISBN 978-83-8229-549-8.
7. Peszko H., *A droga była niełatwa... Wspomnienia kieleckiego duchownego z lat 1910–1955*, wstęp i oprac. R. Gryz, K. Święcich, IPN, Muzeum Narodowe w Kielcach, Uniwersytet Jana Kochanowskiego, Wojewódzka Biblioteka Publiczna im. Witolda Gombrowicza w Kielcach, Kielce–Warszawa 2022, 200 s., ISBN 978-83-8229-435-4 (Seria Świętokrzyska „Dzienniki, wspomnienia, pamiętniki, listy”).
8. *Stan badań nad pomocą Żydom na ziemiach polskich pod okupacją niemiecką. Przegląd piśmiennictwa*, red. T. Domański, A. Gontarek, IPN, Warszawa–Kielce 2022, 1000 s., ISBN 978-83-8229-419-4 (seria „Pomoc Żydom na Ziemiach Polskich podczas Okupacji Niemieckiej”, t. 1).
9. Wardęski H., *Moje wspomnienia policyjne*, oprac. A. Głogowski, IPN, Kraków 2022, 344 s., ISBN 978-83-8229-468-2.
10. *Z powrotem w Krakowie. 150 lat jezuitów przy ul. Kopernika (1868–2018)*, red. S. Cieślak SJ, M. Stankiewicz-Kopeć, M. Wenklar, IPN, Akademia Ignatianum w Krakowie, Kraków 2022, 408 s., ISBN IPN 978-83-8229-469-9, ISBN AIK 978-83-7614-532-7.
11. *Zbrodnie sądowe w latach 1944–1989. Konformizm czy relatywizm moralny środowisk prawniczych?*, t. 2, red. D. Palacz, M. Grosicka, IPN, Kielce–Warszawa 2022, 392 s., ISBN 978-83-8229-431-6.

Seria wydawnicza Oddziału IPN w Lublinie

1. *Dziennik czynności Naczelnego Wodza gen. Władysława Sikorskiego*, t. 3: *I VIII 1941 – 31 VII 1942*, wstęp i red. J. Rabiński, oprac. J. Kowalska, A. Gładysz, G.P. Urban, IPN, Katolicki Uniwersytet Lubelski, Lublin–Warszawa 2022, 1224 s., ISBN druk 978-83-8229-624-2, ISBN pdf 978-83-8229-625-9.

Seria wydawnicza Oddziału IPN w Łodzi

1. *General brygady Jan Kowalewski (1892–1965) – oficer wywiadu i kryptolog. Studia i szkice*, red. D. Rogut, IPN, Łódź–Warszawa 2022, 352 s., ISBN 978-83-8229-548-1 (seria „Biblioteka Oddziału IPN w Łodzi”, t. 61).
2. Nowak R.K., *Związek Patriotów Polskich w zachodnich obwodach Ukraińskiej Socjalistycznej Republiki Sowieckiej (1944–1946)*, IPN, Łódź–Warszawa 2021 (druk 2022), 680 s., ISBN 978-83-8229-323-4 (seria „Biblioteka Oddziału IPN w Łodzi”, t. 59).
3. Ossowski A., „*Dzieci z zielonego autobusu*”. *Z zeznań o niemieckim obozie dla polskich dzieci przy ul. Przemysłowej w Łodzi (1942–1945)*, IPN, Łódź–Warszawa 2022, 304 s., ISBN 978-83-8229-622-8 (seria „Biblioteka Oddziału IPN w Łodzi”, t. 62).

Seria wydawnicza Oddziału IPN w Poznaniu

1. *Sfragistyka w warsztacie badawczym historyka dziejów najnowszych*, red. R. Kościański, E. Skiubiński, P. Stróżyk, IPN, Poznań–Warszawa 2022, 312 s., ISBN 978-83-8229-466-8 (seria „Studia i Materiały Poznańskiego IPN”, t. 53).

2. *Województwo poznańskie w latach 1945–1950*, red. K. Białecki, S. Jankowiak, R. Reczek, IPN, Poznań–Warszawa 2022, 592 s., ISBN 978-83-8229-552-8 (OPB „Wielkopolska w latach 1945–1989”; seria „Studia i Materiały Poznańskiego IPN”, t. 52).

Seria wydawnicza Oddziału IPN w Rzeszowie

1. *Historyk i świadek historii. Księga pamiątkowa dedykowana Profesorowi Janowi Drausowi*, red. M. Bukała, D. Iwaneczko, K. Kaczmarski, M. Krzysztofiński, IPN, Rzeszów–Warszawa 2022, 728 s., ISBN 978-83-8229-669-3.
2. *Obozy i więzienia sowieckie na ziemiach polskich (1944–1945). Leksykon*, wstęp, red. i oprac. D. Iwaneczko, IPN, Rzeszów–Warszawa 2022, 248 s. + 3 mapy, ISBN 978-83-8229-623-5.
3. Szurmiak C., *Z ulańskim rodowodem. Wspomnienia własne*, wstęp i oprac. P. Chmielowiec, IPN, Rzeszów–Warszawa 2022, 588 s., ISBN 978-83-8229-432-3.
4. Tochman K.A., *Samozwańczy oficer Zygmunt Augustowski. Z dziejów „Wachlarza”, Okręgu Wileńskiego AK i komunistycznej bezpieki*, IPN, Rzeszów–Warszawa 2022, 552 s., ISBN 978-83-8229-433-0.
5. Wallach J., *Gorzka wolność. Wspomnienia ocalonej z Holocaustu*, posłowie R. Bernstein, oprac. i red. wydania polskiego E. Rączy, IPN, Rzeszów–Warszawa 2022, wydanie drugie, 192 s., ISBN 978-83-8229-534-4 (CPB „Dzieje Żydów w Polsce i stosunki polsko-żydowskie w latach 1917–1990”).

Seria wydawnicza Oddziału IPN w Szczecinie

1. Babiński L., *W służbie Najjaśniejszej Rzeczypospolitej. Wspomnienia*, t. 2, wstęp i red. J. Faryś, H. Walczak, IPN, Szczecin–Warszawa 2022, 336 s., ISBN 978-83-8229-637-2.
2. Benken P., *Kryzys w komunistycznych Chinach w 1989 roku i jego wpływ na sytuację w PRL oraz stosunki dwustronne. Przyczyny, przebieg, konsekwencje*, IPN, Szczecin–Warszawa 2022, 400 s., ISBN 978-83-8229-639-6.
3. Gańczak F., *Gryf, młot i cyrkiel. Szczecin w polityce władz NRD 1970–1990*, IPN, Szczecin 2022, 208 s., ISBN 978-83-8229-467-5 (OPB „Świat wobec Szczecina”).
4. *Historiografia wojskowa w PRL. Zagadnienia wybrane*, red. P. Benken, IPN, Szczecin–Warszawa 2022, 288 s., ISBN 978-83-8229-638-9 (CPB „Twórcy, dziennikarze i naukowcy wobec władz komunistycznych”; CPB „»Ludowe« Wojsko Polskie jako element aparatu represji”).
5. Jaworski P., *W cieniu żelaznej kurtyny. Szwecja wobec Szczecina 1945–1989*, IPN, Szczecin–Warszawa 2022, 264 s., ISBN 978-83-8229-453-8 (OPB „Świat wobec Szczecina”).

Seria wydawnicza Oddziału IPN w Warszawie

1. Junes T., *Pokolenia PRL-u. Ruch studencki w Polsce 1944–1989*, IPN, Warszawa 2022, 348 s., ISBN 978-83-8229-401-9.
2. Kowalczyk E., *Komuniści w Warszawie. Działalność Komitetu Warszawskiego KPRP/KPP (1918–1938)*, IPN, Warszawa 2022, 936 s., ISBN 978-83-8229-478-1 (seria „Warszawa Nie?pokonana”, t. 27).
3. Noszczak B., *Orient zesłańców. Bliski Wschód w oczach Polaków ewakuowanych ze Związku Sowieckiego (1942–1945)*, IPN, Warszawa 2022, 272 s., ISBN 978-83-8229-596-2.
4. Noszczak B., *Ze wsi do miasta. Polskie Stronnictwo Ludowe w Warszawie 1945–1947–1949*, IPN, Warszawa 2022, 464 s., ISBN 978-83-8229-473-6 (seria „Warszawa Nie?pokonana”, t. 30).
5. Pleskot P., *Twarze Wojskowego Sądu Rejonowego w Warszawie (1946–1955)*, IPN, Warszawa 2022, 232 s., ISBN 978-83-8229-444-6 (seria „Warszawa Nie?pokonana”, t. 29).

6. Pleskot P., *Wojskowy Sąd Rejonowy w Warszawie (1946–1955). Widok od wewnątrz*, IPN, Warszawa 2022, 448 s., ISBN 978-83-8229-445-3 (seria „Warszawa Nie?pokonana”, t. 28).
7. *Warszawiacy przeciw bolszewikom 1920. Studia historyczne*, red. M. Zarychta, IPN, Warszawa 2022, 344 s., ISBN 978-83-8229-377-7 (seria „Warszawa Nie?pokonana”, t. 26).

Seria wydawnicza Oddziału IPN we Wrocławiu

1. Dworaczek K., *W cieniu radioaktywnej chmury. Konsekwencje katastrofy czarnobylskiej w Polsce*, IPN, Wrocław–Warszawa 2022, 392 s., ISBN 978-83-8229-605-1.
2. Keselman S., *Wspomnienia ocalonego. Wołyń 1941–1944*, red. K. Pawlak-Weiss, IPN, Wrocław–Warszawa 2022, 248 s., ISBN 978-83-8229-559-7.
3. *Triduum Historicum. Początek końca czy początek „nowego świata”?*, red. K. Frączkiewicz, A. Klarman, IPN, Wrocław–Warszawa 2022, 440 s., ISBN 978-83-8229-494-1.

Varia

1. *Biskupi w rzeczywistości politycznej Polski „ludowej”*, t. 2, red. R. Łatka, IPN, Warszawa 2022, 536 s., ISBN 978-83-8229-391-3 (CPB „Władze komunistyczne wobec Kościołów i związków wyznaniowych w Polsce 1944–1989”, seria wydawnicza „Biskupi w Realiach Komunistycznego Państwa”).
2. Dzwonkowski R. SAC, *Spotkania na Wschodzie*, IPN, Wydawnictwo Apostolicum, Warszawa 2022, 200 s., ISBN 978-83-8229-385-2.
3. *Eksterminacja polskiego duchowieństwa w niemieckich obozach koncentracyjnych Dachau i Mauthausen-Gusen 1939–1945*, red. A. Gąsiorowski, A. Jagodzińska, IPN, Warszawa 2022, 248 s., ISBN 978-83-8229-510-8.
4. Graczyk K., *Sprawa Ignacego Kaczmarka. Studium przypadku niemieckiego zabójstwa sądowego z 1944 r. oraz rozliczeń z okupacją niemiecką*, IPN, Warszawa 2022, 232 s., ISBN 978-83-8229-573-3 (projekt „Terror okupacyjny 1939–1945”).
5. *Leksykon bezpieki. Kadra kierownicza aparatu bezpieczeństwa 1944–1956*, t. 3, red. W. Bagieński, M. Dźwigał, IPN, Warszawa 2022, 664 s., ISBN 978-83-8229-547-4 (CPB „Struktury i metody działania aparatu bezpieczeństwa w Polsce 1944–1989/90”).
6. *Maiestati Rei Publicae Poloniae reddere proprium decus. Majestatowi Rzeczypospolitej Polskiej przywrócić własną chwałę*, red. ks. W. Gliński, IPN, Wydawnictwo Naukowe UKSW, Warszawa 2022, 568 s., ISBN IPN 978-83-8229-538-2 (druk), ISBN IPN 978-83-8229-539-9 (pdf), ISBN WN UKSW 978-83-8281-109-4 (druk), ISBN WN UKSW 978-83-8281-110-0 (pdf).
7. Mitrovits M., *Zakazane kontakty. Współpraca opozycji polskiej i węgierskiej 1976–1989*, tłum. S. Brzeziński, IPN, Warszawa 2022, 368 s., ISBN 978-83-8229-550-4.
8. Mutor M., *Droga do Wrocławia. Życie i działalność ks. Bolesława Kominka w latach 1903–1956*, IPN, Warszawa 2022, 488 s., ISBN 978-83-8229-496-5 (CPB „Władze komunistyczne wobec Kościołów i związków wyznaniowych w Polsce 1944–1989”).
9. *Nadzieje i rozczarowania. Środowiska katolików świeckich w Polsce (1944/1945–1956)*, red. M. Siedziako, T. Sikorski, IPN, Warszawa 2022, 408 s., ISBN 978-83-8229-398-2 (CPB „Władze komunistyczne wobec Kościołów i związków wyznaniowych w Polsce 1944–1989”).
10. *Persecution for Providing Help to Jews in Occupied Polish Territories during World War II*, t. 1, oprac. M. Grądzka-Rejak, A. Namysło, IPN, Warsaw 2022, 480 s., ISBN 978-83-8229-458-3 (CPB „Losy Polski i jej obywateli w latach II wojny światowej”; CPB „Dzieje Żydów w Polsce i relacje polsko-żydowskie w latach 1914–1989”).
11. *Polska 1944–1991. Informator historyczny. Struktury i ludzie*, cz. 1–2, oprac. A. Kochański, współpraca E. Ciborska, A. Merker, G. Sołtysiak, IPN, Warszawa 2022, cz. 1 – 888 s., cz. 2 – 720 s., ISBN kompletu 978-83-8229-392-0.

12. *Studia z historii najnowszej Polski*, t. 4, red. R. Łątka, IPN, Warszawa 2022, 280 s., ISBN druk 978-83-8229-529-0, ISBN pdf 978-83-8229-530-6.
13. Szalai A., *Na polskiej ziemi. Wspomnienia, dzienniki z lat 1976–1990*, t. 1: 1976–1981, tłum. K. Wołosiuk, IPN, Instytut Współpracy Polsko-Węgierskiej im. Wacława Felczaka, Warszawa 2022, 384 s., ISBN 978-83-8229-413-2.
14. Trzeskowska-Kubasik K., *Zbrodnie niemieckie w Lesie Weleckim koło Buska-Zdroju*, IPN, Warszawa 2022, 168 s., ISBN 978-83-8229-389-0 (projekt „Terror okupacyjny 1939–1945”).
15. Wąsowicz J., *Defensor Ecclesiae. Arcybiskup Antoni Baraniak (1904–1977). Salezjańskie koleje życia i posługi metropolity poznańskiego*, IPN, Warszawa 2022, 696 s., ISBN 978-83-8229-513-9 (CPB „Władze komunistyczne wobec Kościołów i związków wyznaniowych w Polsce 1944–1989”).
16. Zima-Marjańska M., *Ekspertyza w sprawie obozu przejściowego w Pruszkowie (Durchgangslager 121 Pruszków) i jego statusu*, IPN, Warszawa 2022, 112 s., ISBN 978-83-8229-515-3 (projekt „Terror okupacyjny 1939–1945”).

Czasopisma

1. „Aparat Represji w Polsce Ludowej 1944–1989” 2022, nr 20.
2. „Biuletyn IPN” 2022, nr 1/2 (194/195).
3. „Biuletyn IPN” 2022, nr 3 (196).
4. „Biuletyn IPN” 2022, nr 4 (197).
5. „Biuletyn IPN” 2022, nr 5 (198).
6. „Biuletyn IPN” 2022, nr 6 (199).
7. „Biuletyn IPN” 2022, nr 7/8 (200/201).
8. „Biuletyn IPN” 2022, nr 9 (202).
9. „Biuletyn IPN” 2022, nr 10 (203).
10. „Biuletyn IPN” 2022, nr 11 (204).
11. „Biuletyn IPN” 2022, nr 12 (205).
12. „CzasyPismo” 2022, nr 1 (21).
13. „CzasyPismo” 2022, nr 2 (22).
14. „Institute of National Remembrance Review” 2021–2022, nr 3.
15. „Institute of National Remembrance Review” 2021–2022, nr 4.
16. „Komunizm. System – Ludzie – Dokumentacja” 2021, nr 10 (druk 2022).
17. „Komunizm. System – Ludzie – Dokumentacja” 2022, nr 11.
18. „Pamięć i Sprawiedliwość” 2022, nr 1 (39).
19. „Pamięć i Sprawiedliwość” 2022, nr 2 (40).
20. „Polish-Jewish Studies” 2022, nr 3.
21. „Przegląd Archiwalny Instytutu Pamięci Narodowej” 2021, t. 14 (druk 2022).
22. „Przegląd Archiwalny Instytutu Pamięci Narodowej” 2022, t. 15.

Komiksy

1. *Akcja „Góral”. 12 sierpnia 1943*, scenariusz S. Zajęczkowski, rysunki K. Wyrzykowski, wkładka historyczna i konsultacja naukowa T. Łabuszewski, K. Krajewski, IPN, Warszawa 2022, 48 s., ISBN 978-83-8229-501-6 (seria „W Imieniu Polski Walczącej”, z. 5).
2. *Epizody z najnowszej historii Polski w komiksie, z. 2: II wojna światowa 1941–1945*, IPN, Warszawa 2022, 124 s., ISBN 978-83-8229-589-4.
3. *Obrona Grodna 1939 r. Łamigłówek*, oprac. H. Ronek, IPN, Warszawa 2022, 36 s., ISBN 978-83-8229-531-3 (seria „Wojenna Odyseja Antka Srebrnego 1939–1946”).
4. *Operacja „Dorsze”*, oprac. B. Kluska, T. Kleszcz, IPN, Łódź 2022, 40 s. (bez ISBN).

5. *Polskie Radio – wrzesień 1939*, scenariusz J. Madejski, S. Czuba, rysunki R. Kucharski, M. Czaplicki, oprac. graficzne M. Czaplicki, IPN, Polskie Radio SA, Warszawa 2022, 64 s., ISBN Polskie Radio SA 978-83-65542-89-2, ISBN IPN 978-83-8229-545-0.
6. *Powstanie warszawskie. Komiks paragrafowy*, t. 1, scenariusz J. Madejski, S. Czuba, rysunki R. Kucharski, oprac. graficzne M. Czaplicki, IPN, Muzeum Powstania Warszawskiego, Warszawa 2022, 112 s., ISBN MPW 978-83-64308-44-4, ISBN IPN 978-83-8229-540-5.
7. „*Uczeń Polski*” *uczniowi nie równy*, scenariusz M. Kur, rysunki A. Ronek, H. Ronek, wkładka historyczna T. Łabuszewski, IPN, Warszawa 2022, 56 s., ISBN 978-83-8229-612-9 (seria „Aga, Adam i Hamlet na Tropie Tajemnic”, z. 2).
8. *Wincenty Witos – premier rządu 1920*, scenariusz M. Jasiński, rysunki J. Michalski, wkładka historyczna J. Skicki, IPN, Towarzystwo Przyjaciół Muzeum Wincentego Witosa w Wierchosławicach, Warszawa 2022, 64 s., ISBN IPN 978-83-8229-486-6, ISBN TPMWW 978-83-64-998-50-8.

Katalogi wydawnicze i informacyjne

1. *Katalog wydawnictw IPN. Jesień–zima 2022/2023*, IPN, Warszawa 2022, 112 s., ISBN druk 978-83-8229-615-0, ISBN pdf 978-83-8229-616-7.
2. *Katalog wydawnictw IPN. Wiosna–lato 2022*, IPN, Warszawa 2022, ISBN druk 978-83-8229-476-7, ISBN pdf 978-83-8229-477-4.
3. *Najważniejsze działania w 2021 r.*, oprac. A. Garnik, K. Jackowska, A. Cisek, IPN, [Warszawa 2022], 212 s., ISBN 978-83-8229-601-3.
4. *Polskie powojenne podziemie niepodległościowe 1944–1963. Katalog publikacji IPN 2000–2022*, IPN, Warszawa 2022, 208 s., ISBN druk 978-83-8229-423-1, ISBN pdf 978-83-8229-424-8.
5. *Terror, Holokaust, represje. Społeczność żydowska pod władzą niemieckiego i sowieckiego totalitaryzmu na ziemiach polskich 1939–1945. Katalog publikacji IPN 2000–2021*, IPN, Warszawa 2022, 172 s., ISBN druk 978-83-8229-406-4, ISBN pdf 978-83-8229-407-1.

Katalogi wystaw

1. Gałęzowski M., *Patrioci. Żołnierze. Żydzi. Katalog wystawy / Patriots. Soldiers. Jews. Exhibition catalog*, IPN, Warszawa 2022, 128 s., ISBN druk 978-83-8229-576-4, ISBN pdf 978-83-8229-577-1.
2. Korol-Chudy A., Grześkowiak G., *Pamiętaj, że nosisz mundur. Policja Województwa Śląskiego w stulecie utworzenia. Katalog wystawy*, IPN, Katowice 2022, 96 s., ISBN druk 978-83-8229-557-3, ISBN pdf 978-83-8229-558-0.
3. *Ostaszków, skrzynka pocztowa nr 37 / Ostashkov, Post box No. 37*, IPN, Warszawa / Warsaw 2022, 32 s., ISBN 978-83-8229-442-2.
4. „*Ramię krzep – Ojczyźnie służ*”. *135. rocznica powstania Sokolstwa Polskiego w Ameryce*, IPN, Warszawa 2022, 184 s., ISBN 978-83-8229-608-2.
5. Skoczek R., *Bramy do Polski 1922*, IPN, Katowice 2022, 72 s., ISBN druk 978-83-8229-555-9, ISBN pdf 978-83-8229-556-6.
6. “*Strengthen Your Arm – Serve Your Fatherland*”. *The 135th Anniversary of the Polish Falcons in America*, IPN, Warsaw 2022, 184 s., ISBN 978-83-8229-609-9.

Broszury edukacyjne

1. Goryński G., *Niezwykła historia zwykłych obiektów. Historia w murach zamknięta. Koszary w Gdańsku Nowym Porcie*, IPN, Gdańsk 2022, 84 s., ISBN druk 978-83-8229-484-2, ISBN pdf 978-83-8229-485-9.
2. Klimczak P., *Krzysztof Kamil Baczyński*, IPN, Warszawa 2022, 64 s., ISBN druk 978-83-8229-481-1, ISBN pdf 978-83-8229-482-8.

3. Maleszka M., *Niemiecki obóz przesiedleńczy w Smukale (1941–1943)*, IPN, Bydgoszcz 2022, 54 s., ISBN 978-83-8229-489-7.
4. Ryszard Kaczorowski (1919–2010). *Harcierz z Białegostoku prezydentem Rzeczypospolitej Polskiej na uchodźstwie*, IPN, Białystok 2022, ISBN 978-83-8229-388-3 (seria „Historie z Tej Ziemi”, z. 4).

Teki edukacyjne

1. „*Co to jest wojna?*”. *Dzieci w getcie warszawskim*, oprac. E. Gula, IPN, Warszawa 2022 (seria „Materiały Edukacyjne IPN”), pdf online.
2. *Losypolskich dzieci pod okupacją sowiecką. Materiały edukacyjne dla szkół podstawowych i ponadpodstawowych*, oprac. E. Gula, IPN, Warszawa 2022 (seria „Materiały Edukacyjne IPN”), pdf online.
3. *Obchody uroczystości patriotycznych w II Rzeczypospolitej 1918–1939*, oprac. A.M. Adamus, IPN, Warszawa 2022 (materiały edukacyjno-promocyjne), pdf online.

Publikacje okolicznościowe

1. *Bo tak go wychowano... Historia o Romku Lenczewskim, siedmioletniej ofercie niemieckich zbrodniarzy*, red. U. Gierasimiuk, M. Zieziula, IPN, Białystok 2022, 72 s., ISBN 978-83-8229-472-9.
2. Chrzanowski B., *Polskie Państwo Podziemne na Pomorzu*, IPN, Gdańsk 2022, 80 s., ISBN druk 978-83-8229-411-8, ISBN pdf 978-83-8229-412-5.
3. *Dziedzictwo Solidarności*, IPN, Warszawa 2022, 32 s. (bez ISBN).
4. Gasztold P., *Maciej Nowicki (1910–1950) – pioneer of world architecture. Road from Poland to The United Nations*, IPN, Warsaw 2022, 32 s., ISBN druk 978-83-8229-640-2, ISBN pdf 978-83-8229-641-9.
5. Gasztold P., *Maciej Nowicki (1910–1950) – pionier architektury światowej. Droga z Polski do ONZ*, IPN, Warszawa 2022, 32 s., ISBN druk 978-83-8229-606-8, ISBN pdf 978-83-8229-607-5.
6. *Immersyjna edukacja historyczna – w stronę nowych ścieżek edukacyjnych / Immersive history education – towards new educational pathways*, IPN, Gdańsk 2022, 112 s., ISBN 978-83-8229-553-5.
7. Janczak B., *Bohaterowie naszej wolności. Polsko-amerykańskie tradycje wojskowe w XX w.*, IPN, Łódź–Warszawa, 2022, 48 s., ISBN 978-83-8229-488-0.
8. Janczak B., *Heroes of our Freedom. Polish and American Military Traditions in the 20th Century*, IPN, Łódź–Warszawa, 2022, 48 s., ISBN 978-83-8229-546-7.
9. *Kalendarz 2023: Londyn żywy. Emigracyjne portrety Barbary Kaczmarowskiej-Hamilton*, oprac. P. Chojnacki, IPN, Kraków 2022.
10. *Kalendarz 2023: Mens sana in corpore sano – w zdrowym ciele zdrowy duch*, oprac. A. Rybińska-Bielecka, IPN, Łódź 2022.
11. *Kalendarz 2023: „Szlaki Nadziei. Odyseja Wolności”*, IPN, [Warszawa 2022], 26 s.
12. Kamiński Ł., Korkuć M., *A Guide to the History of Poland*, IPN, Warsaw 2022, 128 s., ISBN druk 978-83-8229-655-6, ISBN pdf 978-83-8229-656-3.
13. Kamiński Ł., Korkuć M., *Przewodnik po historii Polski*, Warszawa 2022, wydanie trzecie rozszerzone, 128 s., ISBN druk 978-83-8229-566-5, ISBN pdf 978-83-8229-567-2.
14. Kamiński Ł., Korkuć M., *Putiwnyk istoriji Polščzi*, Warszawa 2022, wydanie trzecie rozszerzone, 128 s., ISBN druk 978-83-8229-568-9, ISBN pdf 978-83-8229-569-6.
15. Korkuć M., *The Fighting Republic. Poland 1939–1945*, IPN, [Warsaw] 2022, wydanie drugie, 144 s., ISBN druk 978-83-8229-523-8, ISBN pdf 978-83-8229-522-1.
16. Korkuć M., *Walcząca Rzeczpospolita 1939–1945*, IPN, [Warszawa] 2022, wydanie drugie, 144 s., ISBN druk 978-83-8229-520-7, ISBN pdf 978-83-8229-521-4.

17. Łukiewicz R., Skrok P., „*Dom ocalenia*” w *Turkowicach – opieka siostr służebniczek nad dziećmi trzech narodowości na tle historii regionu*, IPN, Lublin 2022, 56 s. (bez ISBN).
18. *Mały konspirator*, Wrocław 1983, reprint oprac. T. Balbus, M. Wysocka, IPN, Wrocław 2022, 24 s. (bez ISBN).
19. Mularczyk J., *Z Kielecczyny na Westerplatte. Losy obrońców Wojskowej Składnicy Tranzytowej*, IPN, Kielce 2022, 64 s., ISBN 978-83-8229-572-6 (+ pdf bez ISBN).
20. Nadolska A., *Wincentyna Teskowa (1888–1957)*, IPN, Bydgoszcz 2022, 50 s., ISBN 978-83-8229-597-9.
21. Nawrocki K., *Pact of Criminals. The Toast to Hitler Which Changed the World*, IPN, Warszawa 2022, 16 s., ISBN druk 978-83-8229-586-3, ISBN pdf 978-83-8229-587-0.
22. Nawrocki K., *Pakt der Kriegsverbrecher. Ein Toast auf Hitler, der die Welt veränderte*, IPN, Warszawa 2022, 16 s., ISBN druk 978-83-8229-582-5, ISBN pdf 978-83-8229-583-2.
23. Nawrocki K., *Pakt przestupników. Tost za Gitlera kotoryj izmienił mir*, IPN, Warszawa 2022, 16 s., ISBN druk 978-83-8229-586-3, ISBN pdf 978-83-8229-587-0.
24. Nawrocki K., *Pakt zbrodniarzy. Toast za Hitlera, który zmienił świat*, IPN, Warszawa 2022, 16 s., ISBN druk 978-83-8229-580-1, ISBN pdf 978-83-8229-581-8.
25. Nawrocki K., *Un pacto de criminales. Un brindis por Hirler que cambió el mundo*, IPN, Warszawa 2022, 16 s., ISBN druk 978-83-8229-584-9, ISBN pdf 978-83-8229-585-6.
26. *Piosenki z Wilczych Tropów. Mazowsze i Podlasie*, wybór pieśni, zdjęć i komentarze historyczne K. Krajewski, T. Łabuszewski, G. Wąsowski, IPN, Warszawa 2022, 64 s., ISBN 978-83-8229-288-6.
27. *Pomoc niesiona ludności żydowskiej na Kresach Południowo-Wschodnich II RP w latach 1941–1944*, oprac. M. Siekierka, IPN, Wrocław 2022, 20 s. (bez ISBN).
28. *Radomskie życiorysy: Żołnierze Armii Krajowej*, oprac. M. Pietruszka, IPN, Lublin–Radom 2022, 38 s. (bez ISBN + pdf).
29. *Walka o serca i umysły... Wywiad z przewodniczącym Solidarności Walczącej Kornelem Morawieckim*, „Libertas” 1986, nr 7, reprint oprac. T. Balbus, M. Wysocka, IPN, Wrocław 2022, 24 s. (bez ISBN).
30. *Wilno Józefa Mackiewicza. Kalendarz na rok 2023*, oprac. M. Wysocka, T. Balbus, [Wrocław 2022].
31. *Wolni i Solidarni. Solidarność Walcząca na Dolnym Śląsku w Encyklopedii Solidarności*, red. K. Dworaczek, A. Klarman, Ł. Sołtysik, G. Waligóra, IPN, Wrocław 2022, 224 s., ISBN 978-83-8229-492-7.

Pozostałe publikacje elektroniczne

1. Eisler J., *The “Polish Months”. Communist-ruled Poland in Crisis*, IPN, Warsaw 2022, ISBN epub 978-83-8229-487-3.
2. Jedynak M., *Władysław Wasilewski „Oset”, „Odrowąż” (1921–1943). Harcerski instruktor i partyzancki dowódca*, IPN, Kielce–Warszawa 2022, 104 s., ISBN pdf 978-83-8229-500-9 (CPB „II wojna światowa i okupacje ziem polskich 1939–1944/45”).
3. *Małopolscy bohaterowie „Solidarności”*, red. F. Musiał, M. Wenklar, IPN, Kraków 2022, 70 s., ISBN pdf 978-83-965352-0-7.
4. Pięciak K., Siwiec-Cielebon M., *Jan Borek „Jastrząb” i oddział partyzancki „Śmiałego”*, IPN, Kraków 2022, 44 s., ISBN pdf 978-83-960187-9-3.
5. *Polszcza – narys istoriji*, red. W. Mędrzecki, J. Bracisiewicz, IPN, Warszawa 2022, wydanie drugie, 368 s., ISBN pdf 978-83-8229-479-8.
6. Rymar D.A., *31 sierpnia 1982 roku w Gorzowie Wielkopolskim*, IPN, Szczecin 2022, 41 s., pdf bez ISBN.
7. Surdacki R., *Hieronim Dekutowski „Zapora” (1918–1949)*, IPN, Lublin 2022, 48 s., pdf bez ISBN.
8. *Zagłada Romów i Sinti w Europie. Materiały edukacyjne do wystawy elementarnej*, oprac. M. Zapolska-Downar, Z. Fenrych, K. Helik, IPN, Łódź 2022, 55 s., ISBN pdf 978-83-8229-543-6.

Dodruki

1. *Akcja pod Arsenalem 26 marca 1943*, scenariusz S. Zajęczkowski, rysunki K. Wyrzykowski, koncepcja serii, wkładka historyczna i konsultacja historyczna K. Krajewski, T. Łabuszewski, IPN, Warszawa 2015, 52 s., ISBN 978-83-7629-897-9 (seria „W imieniu Polski Walczącej”, z. 3).
2. Berendt G., Kruk M., *Danuta Siedzikówna „Inka” (1928–1946)*, IPN, Warszawa 2014, 24 s., ISBN 978-83-7629-628-9 (seria „Patroni Naszych Ulic”).
3. Bereza T., Bukała M., Kalisz M., *Wincenty Witos 1874–1945*, IPN, Rzeszów–Warszawa 2022, wydanie drugie, 416 s., ISBN 978-83-8229-480-4.
4. *Defence of Grodno 1939*, scenariusz T. Robaczewski, rysunki H. Ronek, wkładka historyczna i konsultacja T. Łabuszewski, tłum. J. Giebułtowski, IPN, [Warsaw 2020], 44 s., ISBN 978-83-8098-798-2 (seria „Wojenna Odyseja Antka Srebrnego 1939–1946”, z. 1).
5. *Direction Wilhelmshaven 1945*, scenariusz G. Drojewski, rysunki H. Ronek, wkładka historyczna i konsultacja T. Łabuszewski, A. Obrębska, tłum. J. Giebułtowski, IPN, [Warsaw 2019], 40 s., ISBN 978-83-8098-663-3 (seria „Wojenna Odyseja Antka Srebrnego 1939–1946”, z. 7).
6. Karczewski M., *Czy można zapomnieć? Wspomnienia z lat wojny 1939–1945*, oprac. W. Suleja, IPN, Warszawa 2021, s. 352 + płyta CD, ISBN 978-83-8229-095-0.
7. Maksymowicz A., *Agnieszka Wisła*, IPN, Warszawa 2018, 40 s., ISBN 978-83-8098-506-3 (seria „Bohaterowie Niepodległej”).
8. Makus G., *Tadeusz Zieliński „Igła”*, IPN, Warszawa 2020, 32 s., ISBN druk 978-83-8098-949-8, ISBN pdf 978-83-8098-950-4 (seria „Bohaterowie Niepodległej”).
9. Mieszkowska A., *Irena Sendlerowa (1910–2008)*, IPN, Warszawa 2014, 24 s., ISBN 978-83-7629-937-2 (seria „Patroni Naszych Ulic”).
10. Niwiński P., *Ponary, miejsce „ludzkiej rzeźni”*, IPN, Ministerstwo Spraw Zagranicznych, Warszawa 2015, 32 s., ISBN 978-83-7629-844-3.
11. *Operation „Market Garden” 1944*, scenariusz T. Robaczewski, rysunki H. Ronek, wkładka historyczna i konsultacja T. Łabuszewski, tłum. J. Giebułtowski, IPN, [Warsaw 2019], 40 s., ISBN 978-83-8098-652-7 (seria „Wojenna Odyseja Antka Srebrnego 1939–1946”, z. 6).
12. Przeperski M., *Mieczysław F. Rakowski. Biografia polityczna*, IPN, Warszawa 2021, 448 s., ISBN 978-83-8229-221-3 (seria „Monografie”, t. 159).
13. Sikorski T., *Harczerze w wojnie polsko-bolszewickiej*, IPN, Warszawa 2020, 56 s., ISBN druk 978-83-8098-936-8, ISBN pdf 978-83-8098-937-5 (seria „Bohaterowie Niepodległej”).
14. *The Battle of Monte Cassino 1944*, scenariusz T. Robaczewski, rysunki H. Ronek, wkładka historyczna i konsultacja T. Łabuszewski, tłum. J. Giebułtowski, IPN, [Warsaw 2019], 44 s., ISBN 978-83-8098-732-6 (seria „Wojenna Odyseja Antka Srebrnego 1939–1946”, z. 4).
15. Wyszyński S., *Pro memoria*, t. 1: 1948–1952, oprac. P. Skibiński, IPN, Archidiecezja Warszawska i Archidiecezja Gnieźnieńska, UKSW, Warszawa 2017, 504 s., ISBN serii 978-83-8098-267-3, ISBN tomu 1 978-83-8098-273-4.
16. Wyszyński S., *Pro memoria*, t. 2: 1953, oprac. E. Czaczkowska, IPN, Archidiecezja Warszawska i Archidiecezja Gnieźnieńska, UKSW, Warszawa 2017, 264 s., ISBN serii 978-83-8098-267-3, ISBN tomu 2 978-83-8098-274-1.
17. Wyszyński S., *Pro memoria*, t. 3: 1953–1956, red. I. Czarcińska, ks. A. Gałka, IPN, Archidiecezja Warszawska i Archidiecezja Gnieźnieńska, UKSW, Warszawa 2018, 288 s., ISBN serii 978-83-8098-267-3, ISBN tomu 3 978-83-8098-437-0.
18. *Zamach na Kutscherę*, scenariusz S. Zajęczkowski, rysunki K. Wyrzykowski, koncepcja serii, wkładka historyczna i konsultacja historyczna K. Krajewski, T. Łabuszewski, Warszawa 2012, 56 s., ISBN 978-83-7629-393-6 (seria „W Imieniu Polski Walczącej”, z. 1).
19. *„Zapora” – Hieronim Dekutowski*, scenariusz S. Zajęczkowski, rysunki K. Wyrzykowski, wkładka historyczna i konsultacja historyczna K. Krajewski, T. Łabuszewski, IPN, Warszawa 2017, 48 s., ISBN 978-83-8098-100-3 (seria „Wilcze Tropy”, z. 4).

20. Żuławnik M., *Tadeusz Zygmunt Jeziorowski*, IPN, Warszawa 2021, 40 s., ISBN druk 978-83-8229-274-9, ISBN pdf 978-83-8229-275-6 (seria „Bohaterowie Niepodległej”).

Recenzje publikacji wydanych przez IPN

1. Abryszewski P., [rec.] *Łukasz Dryblak, Pozyskać przeciwnika. Stosunki polityczne między państwem polskim a mniejszością i emigracją rosyjską w latach 1926–1935*, „Nowe Książki” 2022, nr 10.
2. Chrzanowski M., [rec.] ks. *Henryk Peszko, A droga była niełatwa... Wspomnienia kieleckiego duchownego z lat 1910–1955*, histmag.org.
3. Chrzanowski M., [rec.] *Karolina Trzeskowska-Kubasik, Zbrodnie niemieckie w Lesie Weleckim koło Buska-Zdroju*, histmag.org.
4. Chrzanowski M., [rec.] *Izabela Mazanowska, Radzim 1939. Zbrodnie w obozie Selbstschutz Westpreussen*, histmag.org.
5. Czarnecka D., [rec.] *Urszula Kozłowska, Tomasz Sikorski, Andrzej Niesiołowski (1899–1945). Z dziejów nurtu chrześcijańsko-społecznego w polskiej socjologii*, histmag.org.
6. Czarnecka D., [rec.] *Wojciech Korfanty, Górny Śląsk to wielka rzecz. Wystąpienia na forum Sejmu Śląskiego I kadencji (1922–1929)*, histmag.org.
7. Czarnecka D., [rec.] *Placówka „Nabuchodonozor” w Teheranie 1932–1937. Z działalności polskiego wywiadu wojskowego na Bliskim Wschodzie. Wybór źródeł*, histmag.org.
8. Czarnecka D., [rec.] *Krzysztof A. Tochman, Samozwańczy oficer Zygmunt Augustowski*, histmag.org.
9. Czarnecka D., [rec.] *Ślady zbrodni. Oblicza Pamięci. Katyń – Łączka – Ravensbrück*, histmag.org.
10. Eisler J., [rec.] *Paweł Szuszczyński, Przepraszam Czechów i Słowaków (65 dni operacji „Dunaj”). Relacja oficera wojsk inżynieryjnych, uczestnika zbrojnej agresji na Czechosłowację w dniach 20 sierpnia – 23 października 1968 r.*, „Kwartalnik Historyczny” 2022, nr 1.
11. Gadziński M., [rec.] *Filip Gańczak, Gryf, młot i cyrkiel. Szczecin w polityce władz NRD 1970–1990*, histmag.org.
12. Gadziński M., [rec.] *Marcin Frybes, Amerykańscy i francuscy przyjaciele „Solidarności”. Reakcje społeczne na „Solidarność” we Francji i w Stanach Zjednoczonych w latach 1980–1989*, histmag.org.
13. Gadziński M., [rec.] *Polska jesień, rosyjska zima. Spotkanie Julienu Bryana z misją UNRRA w Europie Środkowo-Wschodniej 1946–1947*, histmag.org.
14. Gaworski J., [rec.] *Zbrodnie sądowe w latach 1944–1989, t. 1 i 2*, „Mówią Wieki” 2022, nr 10.
15. Gociek P., [rec.] *General brygady Jan Kowalewski (1892–1965) – oficer wywiadu i kryptolog. Studia i szkice*, „Do Rzeczy” 2022, nr 46.
16. Gociek P., [rec.] *Polska jesień, rosyjska zima. Spotkanie Julienu Bryana z misją UNRRA w Europie Środkowo-Wschodniej 1946–1947 – fotografie i zapiski*, „Do Rzeczy” 2022, nr 21.
17. Kitrasiewicz P., [rec.] *Izabela Mazanowska, Radzim 1939. Zbrodnie w obozie Selbstschutz Westpreussen*, „Magazyn Literacki Książki” 2022, nr 7/8.
18. Kitrasiewicz P., [rec.] *Tomasz Niklas, Obraz zwycięstwa. Motyw Bitwy Warszawskiej w sztuce polskiej 1920–1939*, „Magazyn Literacki Książki” 2022, nr 9.
19. Kitrasiewicz P., [rec.] *Adam R. Kaczyński, Sowietyzacja Wołynia 1944–1956*, „Magazyn Literacki Książki” 2022, nr 9.
20. Kitrasiewicz P., [rec.] *Zbigniew Przyrowski, Ciekawe czasy. Wspomnienia z lat 1939–1946*, „Magazyn Literacki Książki” 2022, nr 7/8.
21. Kostro R., [rec.] *Maciej Zakrzewski, Rewolucja konserwatywna – przypadek polski. Myśl polityczna środowiska „Buntu Młodych” i „Polityki” (1931–1939)*, „Nowe Książki” 2022, nr 11.
22. Koziół H., [rec.] *Eugeniusz Swarczewicz, Wspomnienia kresowego organisty*, „Uważam Rze Historia” 2022, nr 6.

23. Kozieł H., [rec.] *Jerzy Stanisław Kuntz, Spowiedź konspiratora i partyzanta*, „Uważam Rze Historia” 2022, nr 7.
24. Kruszyńska A., [rec.] *Tomasz Bereza, Marcin Bukala, Michał Kalisz, Wincenty Witos 1874–1945*, dzieje.pl.
25. Leszkowicz T., [rec.] *Andrzej Czyżewski, Czerwono-biało-czerwona Łódź. Lokalne wymiary polityki pamięci historycznej w PRL*, histmag.org.
26. Leszkowicz T., [rec.] *Jarosław Pałka, Polskie wojska operacyjne w Układzie Warszawskim*, histmag.org.
27. Łatka R., [rec.] *Spotkania na Wschodzie. Białoruś – Litwa – Łotwa – Ukraina – Rosja – Gruzja – Armenia – Kazachstan (1970–2020). Z ks. Romanem Dzwonkowskim SAC rozmawia s. Renata Zielińska OP*, „W Sieci Historii” 2022, nr 7/8.
28. Łatka R., [rec.] *Wojciech Paduchowski, Karły pod krzyżem. Nowohucki Kwiecień '60*, „Nowe Książki” 2022, nr 7/8.
29. Majczak D., [rec.] *Biskupi w rzeczywistości politycznej Polski „ludowej”, t. 2*, red. Rafał Łatka, historykon.pl.
30. Majczak D., [rec.] *Szpiedzy, dezterterzy, renegaci. Wykroczenia i przestępstwa żołnierzy i funkcjonariuszy służb mundurowych w latach 1918–1989*, red. Jacek Jędrzyak, Krzysztof Widziński, historykon.pl.
31. Majczak D., [rec.] *Tomasz Bereza, Marcin Bukala, Michał Kalisz, Wincenty Witos 1874–1945*, historykon.pl.
32. Marek P., [rec.] *Attila Szalai, Na polskiej ziemi. Wspomnienia, dzienniki z lat 1976–1990, t. 1: 1976–1981*, tłum. Krzysztof Wołosiuk, historykon.pl.
33. Marek P., [rec.] *Ks. Roman Dzwonkowski SAC, Spotkania na Wschodzie*, historykon.pl.
34. Marek P., [rec.] *Mirosław Szumiło, Tajni księża. Historia nielegalnego pobytu słowackich werbiistów w Polsce w latach 1957–1964*, historykon.pl.
35. Marek Ł., [rec.] *„We should continue this dialogue...” Operational interviews between Polish Security Service and Rev. Henryk Gulbinowicz from 1969 to 1985. Case study. With the introduction and discussion written by Rafał Łatka, Filip Musiał, Warszawa–Kraków 2020*, „The Person and the Challenges. The Journal of Theology, Education, Canon Law and Social Studies Inspired by Pope John Paul II” 2022, t. 12, nr 2.
36. Masłoń K., [rec.] *Andrzej Waśko, „Pan Tadeusz”. Media pamięci*, „Do Rzeczy” 2022, nr 49.
37. Michalik T., [rec.] *Grzegorz Śliżewski, Karmazynowy błękit nieba. Działania bojowe I Polskiego Skrzydła Myśliwskiego w 1941 roku*, histmag.org.
38. Niemojewska A., [rec.] *Warszawiacy przeciw bolszewikom 1920*, red. Michał Zarychta, „Uważam Rze Historia” 2022, nr 11.
39. Niemojewska A., [rec.] *Monika Tomkiewicz, Zbrodnia ponarska 1941–1944*, „Uważam Rze Historia” 2022, nr 12.
40. Niemojewski M., [rec.] *Jerzy Kirsza, Bogusław Polak, Michał Polak, General broni Władysław Anders 1892–1970. Czyny i pamięć*, „Uważam Rze Historia” 2022, nr 9.
41. Otocky T., [rec.] *Filip Gańczak, Gryf, młot i cyrkiel. Szczecin w polityce władz NRD 1970–1990*, przegladbaltycki.pl.
42. Piątkowska E., [rec.] *Maria Radożycka-Paoletti, „Wciąż szukamy Ojczyzny zgubionej w wrześniowych chmurach...” Wojennym szlakiem majora Władysława Drelicharza (1913–1944)*, histmag.org.
43. Pochroń N., [rec.] *Z ks. Romanem Dzwonkowskim SAC rozmawia s. Renata Zielińska OP. Spotkania na Wschodzie. Białoruś – Litwa – Łotwa – Ukraina – Rosja – Gruzja – Armenia – Kazachstan (1970–2020)*, histmag.org.
44. Pochroń N., [rec.] *Wanda Barbara Kociuba, „Zamiast Twojego uśmiechu, Polsko, mamy łzy i uśmiech niedoli”*. Pamiętnik z Syberii, Iranu i Libanu, „Nowe Książki” 2022, nr 5.
45. Przeperski M., [rec.] *Andrzej Czyżewski, Czerwono-biało-czerwona Łódź. Lokalne wymiary polityki pamięci historycznej w PRL*, „Nowe Książki” 2022, nr 6.

46. Przeperski M., [rec.] *Attila Szalai, Na polskiej ziemi. Wspomnienia, dzienniki z lat 1976–1990, t. 1: 1976–1981, tłum. Krzysztof Wołosiuk*, „Nowe Książki” 2022, nr 10.
47. Redakcja, [rec.] *Jarosław Molenda, Alfred Szklarski – sprzedawca marzeń. Pierwsza biografia twórcy przygód Tomka Wilmowskiego*, „Nasza Historia” 2022, nr 12.
48. Redakcja, [rec.] *Urszula Kozłowska, Tomasz Sikorski, Andrzej Niesiołowski (1899–1945). Z dziejów nurtu chrześcijańsko-społecznego w polskiej socjologii*, „Nasza Historia” 2022, nr 12.
49. Redakcja, [rec.] *Attila Szalai, Na polskiej ziemi. Wspomnienia, dzienniki z lat 1976–1990, t. 1: 1976–1981, tłum. Krzysztof Wołosiuk*, „Nasza Historia” 2022, nr 7.
50. Redakcja, [rec.] *Maria Zima-Marjańska, Ekspertyza w sprawie obozu przejściowego w Pruszkowie (Durchgangslager 121 Pruszków) i jego statusu*, „Magazyn Literacki Książki” 2022, nr 11.
51. Redakcja, [rec.] *Krzysztof Kiereś, Gdy człowiek był numerem. Losy obozowe Juliana Szczotki w latach 1942–1945 w świetle wspomnień oraz korespondencji obozowej*, historykon.pl.
52. Redakcja, [rec.] *Germanizacja nazw miejscowości w Okręgu Rzeszy Gdańsk-Prusy Zachodnie 1939–1945. Wybór źródeł, wstęp i opracowanie Mateusz Kubicki*, „Nasza Historia” 2022, nr 6.
53. Redakcja, [rec.] *Jarosław Wąsowicz, Defensor Ecclesiae. Arcybiskup Antoni Baraniak (1904–1977). Salezjańskie koleje życia i posługi metropolity poznańskiego*, „Nasza Historia” 2022, nr 9.
54. Redakcja, [rec.] *Karolina Trzeskowska-Kubasik, Zbrodnie niemieckie w Lesie Weleckim koło Buska-Zdroju*, „Nasza Historia” 2022, nr 6.
55. Redakcja, [rec.] *Elżbieta Kowalczyk, Komuniści w Warszawie. Działalność Komitetu Warszawskiego KPRP/KPP (1918–1938)*, „Nasza Historia” 2022, nr 10.
56. Redakcja, [rec.] *Monika Tomkiewicz, Zbrodnia ponarska 1941–1944*, „Nasza Historia” 2022, nr 9.
57. Redakcja, [rec.] *Obserwacja w służbie SB. Studia i szkice, red. Monika Komaniecka-Lyp*, „Nasza Historia” 2022, nr 10.
58. Redakcja, [rec.] *Paweł Jaworski, W cieniu „żelaznej kurtyny”. Szwecja wobec Szczecina 1945–1989*, „Nasza Historia” 2022, nr 9.
59. Redakcja, [rec.] *Przewodnik po historii Polski w języku ukraińskim*, „Magazyn Literacki Książki” 2022, nr 5.
60. Redakcja, [rec.] *Rok 1920 na Górnym Śląsku. Alianci – kampania plebiscytowa – powstanie, red. Zbigniew Gołasz, Sebastian Rosenbaum*, „Nasza Historia” 2022, nr 12.
61. Redakcja, [rec.] *Spotkania na Wschodzie. Białoruś – Litwa – Łotwa – Ukraina – Rosja – Gruzja – Armenia – Kazachstan (1970–2020). Z ks. Romanem Dzwonkowskim SAC rozmawia s. Renata Zielińska OP*, „Nasza Historia” 2022, nr 7.
62. Redakcja, [rec.] *Konrad Graczyk, Sprawa Ignacego Kaczmarka. Studium przypadku niemieckiego zabójstwa sądowego z 1944 r. oraz rozliczeń z okupacją niemiecką*, „Polityka” 2022, nr 49.
63. Redakcja, [rec.] *Grzegorz Mika, Patryk Pleskot, Szucha 25. Pierwsze ministerstwo wolnej Polski*, „Nasza Historia” 2022, nr 11.
64. Redakcja, [rec.] *Tomasz Łabuszewski, Ukradzione dzieciństwo / Stolen Childhood, współpraca Anna Maria Adamus, Ewa Dyngosz, Edyta Gula*, „Polityka” 2022, nr 36.
65. Redakcja, [rec.] *Tomasz Bereza, Marcin Bukała, Michał Kalisz, Wincenty Witos 1874–1945*, „Nasza Historia” 2022, nr 10.
66. Redakcja, [rec.] *Szulim Keselman, Wspomnienia ocalonego. Wołyń 1941–1944*, „Nasza Historia” 2022, nr 12.
67. Redakcja, [rec.] *Za kratami więzień i drutami obozów. Wspomnienia i notatki więźniów ideowych z lat 1914–1921, tom 1 i 2, Warszawa 2021*, „Nasza Historia” 2022, nr 6.
68. *Rozwadowski K., [rec.] Bartłomiej Belcarz, Caudrony nad Francją. Historia Dywizjonu Myśliwskiego GC I/145 Varsovie*, histmag.org.
69. *Ruzik K., [rec.] Elżbieta Kowalczyk, Komuniści w Warszawie. Działalność Komitetu Warszawskiego KPRP/KPP (1918–1938)*, histmag.org.
70. *Ruzik K., [rec.] Leksykon bezpieki. Kadra kierownicza aparatu bezpieczeństwa 1944–1956, t. 2, red. Witold Bagiński, Magdalena Dźwiągł*, histmag.org.

71. Ruzik K., [rec.] *Obserwacja w służbie SB. Studia i szkice*, red. Monika Komaniecka-Lyp, histmag.org.
72. Ruzik K., [rec.] *Rok pierwszy. Urząd Bezpieczeństwa Publicznego w województwie białostockim (sierpień 1944 – lipiec 1945)*, red. Barbara Bojaryn-Kazberuk, Jerzy Autuchiewicz, histmag.org.
73. Ruzik K., [rec.] *Andrzej R. Kaczyński, Sowietyzacja Wołynia 1944–1956*, histmag.org.
74. Siuta D., [rec.] *Jolanta Adamska, Las katyński w latach 1940–1943*, historykon.pl.
75. Skolimowski A., [rec.] *Zbigniew Przyrowski, Ciekawe czasy. Wspomnienia z lat 1939–1946*, „Nowe Książki” 2022, nr 9.
76. Sobański W., [rec.] *Jarosław Wąsowicz, Defensor Ecclesiae. Arcybiskup Antoni Baraniak (1904–1977). Salezjańskie koleje życia i posługi metropolity poznańskiego*, histmag.org.
77. Sobański W., [rec.] *Jerzy Kirszak, Bogusław Polak, Michał Polak, General broni Władysław Anders 1892–1970. Czyny i pamięć*, histmag.org.
78. Sobański W., [rec.] *Tomasz Bereza, Marcin Bukala, Michał Kalisz, Wincenty Witos 1874–1945*, histmag.org.
79. Stańczyk T., [rec.] *Biuletyn IPN 2022, nr 5*, „Do Rzeczy Historia” 2022, nr 8.
80. Szykuła M., [rec.] *Symon Petlura. Przywódca niepodległej Ukrainy*, red. Mirosław Szumiło, dzieje.pl.
81. Świątkiewicz W., [rec.] *ks. Henryk Peszko, A droga była niełatwa... Wspomnienia kieleckiego duchownego z lat 1910–1955*, „Idziemy” 2022, nr 51.
82. Świątkiewicz W., [rec.] *Biuletyn IPN 2022, nr 5*, „Idziemy” 2022, nr 20.
83. Świątkiewicz W., [rec.] *Biuletyn IPN 2022, nr 6*, „Idziemy” 2022, nr 26.
84. Świątkiewicz W., [rec.] *Biuletyn IPN 2022, nr 9*, „Idziemy” 2022, nr 37.
85. Świątkiewicz W., [rec.] *Biuletyn IPN 2022, nr 10*, „Idziemy” 2022, nr 42.
86. Świątkiewicz W., [rec.] *Biuletyn IPN 2022, nr 11*, „Idziemy” 2022, nr 46.
87. Świątkiewicz W., [rec.] *Biuletyn IPN 2022, nr 12*, „Idziemy” 2022, nr 50.
88. Świątkiewicz W., [rec.] *Jarosław Wąsowicz, Defensor Ecclesiae. Arcybiskup Antoni Baraniak (1904–1977). Salezjańskie koleje życia i posługi metropolity poznańskiego*, „Idziemy” 2022, nr 44.
89. Świątkiewicz W., [rec.] *Marek Mutor, Droga do Wrocławia. Życie i działalność ks. Bolesława Kominka w latach 1903–1956*, „Idziemy” 2022, nr 52.
90. Świątkiewicz W., [rec.] *Granica szeroko zamknięta. Polityczne, prawne i społeczne aspekty ucieczek z Polski Ludowej*, red. Magdalena Dźwigal, Paweł Knap, Paweł Skubisz, „Idziemy” 2022, nr 27.
91. Świątkiewicz W., [rec.] *Jakub Grelhoff, Pamięć jako kategoria polityczna w filozofii Paula Ricoeura*, „Idziemy” 2022, nr 35.
92. Świątkiewicz W., [rec.] *Leksykon bezpieki. Kadra kierownicza aparatu bezpieczeństwa 1944–1956, t. 1*, red. Witold Bagieński, Magdalena Dźwigal, „Idziemy” 2022, nr 24.
93. Świątkiewicz W., [rec.] *Obserwacja w służbie SB. Studia i szkice*, red. Monika Komaniecka-Lyp, „Idziemy” 2022, nr 47.
94. Świątkiewicz W., [rec.] *Pamięć i Sprawiedliwość*, „Idziemy” 2022, nr 21.
95. Świątkiewicz W., [rec.] *Stefan Wyszyński, Pro memoria, t. 12: 1965*, „Idziemy” 2022, nr 22.
96. Świątkiewicz W., [rec.] *Mirosław Szumiło, Tajni księży. Historia nielegalnego pobytu słowackich werbistów w Polsce w latach 1957–1964*, „Idziemy” 2022, nr 40.
97. Świątkiewicz W., [rec.] *Tomasz Bereza, Marcin Bukala, Michał Kalisz, Wincenty Witos 1874–1945*, „Idziemy” 2022, nr 44.
98. Tenderenda-Ożóg E., [rec.] *Jerzy Kirszak, Bogusław Polak, Michał Polak, General broni Władysław Anders 1892–1970. Czyny i pamięć*, „Magazyn Literacki Książki” 2022, nr 7/8.
99. Tenderenda-Ożóg E., [rec.] *Karolina Trzeskowska-Kubasik, Zbrodnie niemieckie w Lesie Weleckim koło Buska-Zdroju*, „Magazyn Literacki Książki” 2022, nr 6.
100. Tenderenda-Ożóg E., [rec.] *Małgorzata Winkler-Pogoda, Miałam Syna Emila*, „Magazyn Literacki Książki” 2022, nr 6.

101. Tenderenda-Ożóg E., [rec.] *Tomasz Łabuszewski, Ukradzione dzieciństwo / Stolen Childhood, współpraca Anna Maria Adamus, Ewa Dyngosz, Edyta Gula*, „Magazyn Literacki Książki” 2022, nr 11.
102. Wilk H., [rec.] *Paweł Miedziński, Centralna Agencja Fotograficzna 1951–1991*, „Nowe Książki” 2022, nr 9.
103. Wojtas R., [rec.] *Polskie Radio. Wrzesień 1939; Powstanie Warszawskie. Komiks paragrafowy, tom 1; Aga, Adam i Hamlet na tropie tajemnic, zeszyt 1: Tajemnica podlaskiej rakiety V-2*, „Do Rzeczy” 2022, nr 44.
104. Wołek G., [rec.] *Piotr Byszewski, Organizacja „Ruch” 1965–1970*, „Nowe Książki” 2022, nr 7/8.
105. Wróblewski A., [rec.] *Grzegorz Michalik, Psychiatria w Polsce w latach 1945–1956. Nauka i opieka zdrowotna*, „Nowe Książki” 2022, nr 9.
106. Zadworny A., [rec.] *Filip Gańczak, Gryf, młot i cyrkiel. Szczecin w polityce władz NRD 1970–1990*, „Gazeta Wyborcza Szczecin”, 2 XII 2022.
107. Zapert T., [rec.] *Jarosław Molenda, Alfred Szklarski – sprzedawca marzeń. Pierwsza biografia twórcy przygód Tomka Wilmowskiego*, „Magazyn Literacki Książki” 2022, nr 10.
108. Zawadzki T., [rec.] *Jarosław Pałka, Polskie wojska operacyjne w Układzie Warszawskim*, „Polityka” 2022, nr 40.
109. Zychowicz P., [rec.] *Adam R. Kaczyński, Sowietyzacja Wołynia 1944–1956*, „Do Rzeczy Historia” 2022, nr 8.
110. Zychowicz P., [rec.] *Akcja „Góral”. 12 sierpnia 1943*, „Do Rzeczy” 2022, nr 38.
111. Zychowicz P., [rec.] *Aparat bezpieczeństwa na Pomorzu Zachodnim w latach 1945–1956. Organizacja – ludzie – działalność*, red. Magdalena Semczyszyn, Zbigniew Stanuch, „Do Rzeczy” 2022, nr 25.
112. Zychowicz P., [rec.] *Jerzy Kirszak, Bogusław Polak, Michał Polak, General broni Władysław Anders 1892–1970. Czyny i pamięć*, „Do Rzeczy” 2022, nr 28.
113. Zychowicz P., [rec.] *Kazimierz Maciąg, Sam jeden. Józef Mackiewicz – pisarz i publicysta*, „Do Rzeczy” 2022, nr 23.
114. Zychowicz P., [rec.] *Monika Tomkiewicz, Zbrodnia ponarska 1941–1944*, „Do Rzeczy” 2022, nr 33.
115. Zychowicz P., [rec.] *Nazwać zbrodnie po imieniu. Ustalenia Komisji Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu w sprawie zbrodni z okresu II wojny światowej*, red. Sylwia Afrodyta Karowicz-Bienias, Rafał Leśkiewicz, Andrzej Pozorski, „Do Rzeczy” 2022, nr 24.
116. Zychowicz P., [rec.] *Izabela Mazanowska, Radzim 1939. Zbrodnie w obozie Selbstschutz Westpreussen*, „Do Rzeczy” 2022, nr 37.

ZAŁĄCZNIK NR 2: PUBLIKACJE PRACOWNIKÓW IPN

Publikacje naukowe

Prace zwarte

1. Abryszeński P., *Politechnika Gdańska 1968–1980. Portret społeczno-polityczny*, Gdańsk–Warszawa 2022.
2. *Architektura i urbanistyka w dokumentach KC PZPR*, wybór i oprac. A. Skalimowski, współpraca red. P. Abryszeński, Warszawa 2022.
3. *Atlas Górnego Śląska 1919–1922. Wybór źródeł kartograficznych*, wybór, wstęp i oprac. G. Bębniak, M. Mączka, S. Rosenbaum, M. Węcki, Katowice–Warszawa 2022.
4. Balbus T., *Podpułkownik Ludwik Marszałek „Zbroja”*, Warszawa 2022.
5. Bednarczyk L., Tomkiewicz M., *Od Naroczy do Niemna. Relacje partyzantów „Kmicica” – „Łupaszki” – „Ronina” Armii Krajowej na Wileńszczyźnie. Marzec 1943 – lipiec 1944*, Toruń 2022.
6. *Biskupi w rzeczywistości politycznej Polski „ludowej”*, t. 2, red. R. Łatka, Warszawa 2022.
7. Czerwiński D., Kubicki M., *Niezwykła historia zwykłych obiektów. Gdańsk, ul. Okopowa 9: budynek, ludzie, wydarzenia*, Gdańsk 2022.
8. *„Dobrze jest pomyśleć w takich czasach, co zrobiłby Piłsudski”. Listy Wacława Jędrzejewicza i Michała Sokolnickiego*, red. K. Kloc, Kraków 2022.
9. *Dzieje Lubelszczyzny 1918–1939. Aspekty społeczne, gospodarcze, oświatowe i kulturalne*, red. M. Kruszyński, T. Osiński, R. Litwiński, W. Kozyra, D. Magier, Lublin–Warszawa 2022.
10. *Eksterminacja polskiego duchowieństwa w niemieckich obozach koncentracyjnych Dachau i Mauthausen-Gusen 1939–1945*, red. A. Gąsiorowski, A. Jagodzińska, Warszawa 2022.
11. Głuszek P., *Laboratorium zagłady. Mroczny sekret klasztoru urszulanek*, Kraków 2022.
12. Golik D., *Krwawa wigilia. Sprawcy – ofiary – relacje*, Ochotnica Dolna 2022.
13. Graczyk K., *Sprawa Ignacego Kaczmarka. Studium przypadku niemieckiego zabójstwa sądowego z 1944 r. oraz rozliczeń z okupacją niemiecką*, Warszawa 2022.
14. Grosicka M., *„Nasza broń to karta wyborcza”. Polskie Stronnictwo Ludowe w województwie kieleckim w latach 1945–1949*, Kielce–Warszawa 2022.
15. Góra D., Szumski J., Werra Z., *Rzeczpospolita, ale jaka?*, Warszawa 2022.
16. Gurowski A., *Wybór pism*, t. 1: *Filozofia historii i cywilizacji*, wybór, wstęp i oprac. H. Głębocki, Warszawa 2022.
17. *Historyk i świadek historii. Księga pamiątkowa dedykowana Profesorowi Janowi Drausowi*, red. M. Bukała, D. Iwaneczko, K. Kaczmarek, M. Krzysztofiński, Rzeszów–Warszawa 2022.
18. Jedynek M., *Władysław Wasilewski „Oset”, „Odrowąż” (1921–1943). Harcerski instruktor i partyzancki dowódca*, wydanie pierwsze internetowe, 2022.
19. *Just Across the Sea: A Centenary of Polish-Danish Relations*, red. W. Bułhak, T.W. Friis, Stuttgart 2022.

20. Kirszak J., Polak B., Polak M., *General broni Władysław Anders 1892–1970. Czyny i pamięć*, Warszawa 2022.
21. *Konflikt – stabilizacja – asymilacja. Konsekwencje migracji w życiu Dolnego Śląska po 1945 roku. Ujęcie komparatystyczne*, red. M. Gibiec, R. Klementowski, W. Kucharski, M. Szajda, Wrocław 2022.
22. Korfanty W., „Górny Śląsk to wielka rzecz”. *Wystąpienia na forum Sejmu Śląskiego I kadencji (1922–1929)*, wstęp, wybór i oprac. S. Rosenbaum, M. Węcki, Katowice–Warszawa 2022.
23. Kotarba R., *Żydzi Krakowa w dobie zagłady (ZAL/KL Plaszw)*, Kraków–Warszawa 2022.
24. Kowalczyk E., *Komuniści w Warszawie. Działalność Komitetu Warszawskiego KPRP/KPP (1918–1938)*, Warszawa 2022.
25. *KKS Lech Poznań*, red. P. Grzelczak, Poznań 2022 (Biblioteka „Kroniki Miasta Poznania”, t. 1).
26. *Leksykon bezpieczeństwa. Kadra kierownicza aparatu bezpieczeństwa 1944–1956*, t. 3, red. W. Bagieński, M. Dźwigał, Warszawa 2022.
27. *Listopad '80. Rzecz o strajkach ludzi oświaty, służby zdrowia i kultury*, red. J. Hlebowicz, Gdańsk 2022.
28. Łatka R., Mackiewicz B., Zamiatała D., *Stefan Wyszyński. Életrajz*, Budapest 2022.
29. Łukiewicz R., Skrok P., „Dom ocalenia” w Turkowicach – opieka sióstr służebniczek nad dziećmi trzech narodowości na tle historii regionu, Lublin 2022.
30. Maleszka M., *Niemiecki obóz przesiedleńczy w Smukale (1941–1943)*, Bydgoszcz 2022.
31. *Między ugodą, pułapką kompromisu a insurekcją. Granice polsko-rosyjskiego kompromisu politycznego w epoce Królestwa Polskiego 1815–1830. Materiały z konferencji naukowej zorganizowanej w 190. rocznicę koronacji 1829 roku (24 maja 2019 r.)*, red. H. Głębocki, Warszawa 2022.
32. *Nadzieje i rozczarowania. Środowiska katolików świeckich w Polsce (1944/1945–1956)*, red. M. Siedziako, T. Sikorski, Warszawa 2022.
33. *Nazwać zbrodnie po imieniu. Ustalenia Komisji Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu w sprawie zbrodni z okresu II wojny światowej*, red. S.A. Karowicz-Bienias, R. Leśkiewicz, A. Późorski, Warszawa 2021.
34. Noszczak B., *Orient zesłańców. Bliski Wschód w oczach Polaków ewakuowanych ze Związku Sowieckiego (1942–1945)*, Warszawa 2022.
35. Noszczak B., *Ze wsi do miasta. Polskie Stronnictwo Ludowe w Warszawie (1945–1947–1949)*, Warszawa 2022.
36. Nowak R.K., *Związek Patriotów Polskich w zachodnich obwodach Ukraińskiej Socjalistycznej Republiki Sowieckiej (1944–1946)*, Łódź–Warszawa 2021 (druk 2022).
37. *Obozy i więzienia sowieckie na ziemiach polskich (1944–1945). Leksykon*, wstęp, red. i oprac. D. Iwaneczko, Rzeszów–Warszawa 2022.
38. *Obserwacja w służbie SB. Studia i szkice*, red. M. Komaniecka-Łyp, Kraków 2022.
39. *Opozycja studencka w Polsce i na Węgrzech w latach 1956–1989. Wybrane zagadnienia / Egyetemista ellenzéki mozgalmak Lengyelországban és Magyarországon 1956–1989 között. Kiemelt témakörök*, red. K. Rotár, M. Wenklar, Kraków–Warszawa–Segedyn 2022.
40. *Oslabić tendencje emigracyjne. Komitet Wojewódzki PZPR w Katowicach wobec wyjazdów do RFN w latach 1970–1978. Wybór źródeł*, wybór, wstęp i oprac. B. Tracz, Katowice–Warszawa 2022.
41. Ossowski A., „Dzieci z zielonego autobusu”. *Z zeznań o niemieckim obozie dla polskich dzieci przy ul. Przemysłowej w Łodzi (1942–1945)*, Łódź–Warszawa 2022.
42. Panto D., *Ksiądz kanonik Walerian Gromadzki (1835–1917) – apostoł Syberii*, Wrocław 2022.
43. *Persecution for Providing Help to Jews in Occupied Polish Territories during World War II*, t. 1, red. M. Grądzka-Rejak, A. Namysło, Warszawa 2022.
44. *Perfidna forma internowania. Wspomnienia rezerwistów i poborowych powołanych do wojskowych obozów internowania w listopadzie 1982 roku*, wstęp i wybór dokumentów D. Czerwiński, oprac. relacji A. Kazański, Gdańsk–Wrocław 2022.

45. Piątkowski S., Trojanowska M.W., *Stulecie Miejskiej Biblioteki Publicznej w Radomiu 1922–2022*, Radom 2022.
46. Pleskaczyński A., *Raport o stratach poniesionych przez Polskę w wyniku agresji i okupacji niemieckiej w czasie II wojny światowej 1939–1945*, t. 2: *Dokumentacja fotograficzna*, Warszawa 2022.
47. Pleskot P., *Twarze Wojskowego Sądu Rejonowego w Warszawie (1946–1955)*, Warszawa 2022.
48. Pleskot P., *Wojskowy Sąd Rejonowy w Warszawie (1946–1955). Widok od wewnątrz*, Warszawa 2022.
49. *Podwójnie deportowani... Żołnierze Polskich Sił Zbrojnych w Związku Sowieckim w latach 1945–1951 – dokumenty i materiały*, wstęp i oprac. D. Panto, Gdańsk 2022.
50. *Polska jesień, rosyjska zima. Spotkanie Julienu Bryana z misją UNRRA w Europie Środkowo-Wschodniej 1946–1947 – fotografie i zapiski / Polish Autumn, Russian Winter. Julien Bryan Meets the UNRRA Mission in Central and Eastern Europe 1946–1947 – Photographs and Notes*, red. J. Sawicki, Warszawa 2022.
51. *Powstanie wielkopolskie 1918–1919*, red. O. Bergmann, Poznań–Warszawa 2022.
52. Przyrowski Z., *Ciekawe czasy. Wspomnienia z lat 1939–1946*, oprac. K. Wasilewska, J. Wasilewski, Białystok–Warszawa 2022.
53. *Rok 1920 na Górnym Śląsku. Alianci – kampania plebiscytowa – powstanie*, red. Z. Gołasz, S. Rosenbaum, Warszawa–Katowice–Gliwice 2022.
54. Rogut D., *Generał brygady Jan Kowalewski (1892–1965) – oficer wywiadu i kryptolog. Studia i szkice*, Łódź–Warszawa 2022.
55. *Sapere auso. Księga jubileuszowa Profesora Janusza Szczepańskiego*, red. J. Załączny, M. Milewska, Pułtusk 2022.
56. *Sfragistyka w warsztacie badawczym historyka dziejów najnowszych*, red. R. Kościański, E. Skiubiński, P. Stróżyk, Poznań–Warszawa 2022.
57. *Słownik biograficzny polskiego katolicyzmu społecznego*, t. 3–4, red. R. Łatka, Warszawa 2022.
58. *Spółeczeństwo w wojsku, wojsko w społeczeństwie w XIX i XX w. Relacje i procesy w ujęciu interdyscyplinarnym*, t. 2, red. T. Osiński, P. Orłowski, M. Kruszyński, D. Bogusz, Dęblin 2022.
59. *Stan badań nad pomocą Żydom na ziemiach polskich pod okupacją niemiecką. Przegląd piśmiennictwa*, red. T. Domański, A. Gontarek, Warszawa–Kielce 2022.
60. *Studia z historii najnowszej Polski*, t. 4, red. R. Łatka, Warszawa 2022.
61. Szumiło M., *Tajni księży. Historia nielegalnego pobytu słowackich werbistów w Polsce w latach 1957–1964*, Warszawa 2022.
62. Szurmiak C., *Z ulańskim rodowodem. Wspomnienia własne*, wstęp i oprac. P. Chmielowiec, Rzeszów–Warszawa 2022.
63. *Świadek dziejów narodu. Kardynał Adam Stefan Sapieha (1867–1951) w dokumentach archiwalnych*, red. edycji ks. J. Marecki, t. 2: *Działalność organizacyjno-kościelna*, red. A. Czocher, Ł. Marek, Kraków 2020 (druk 2022).
64. Toborek T., *Stanisław Sojczyński „Warszyc” (1910–1947)*, wydanie drugie uzupełnione i poprawione, Łódź 2022.
65. Tochman K.A., *Samozwańczy oficer Zygmunt Augustowski. Z dziejów „Wachlarza”, Okręgu Wileńskiego AK i komunistycznej bezpieki*, Rzeszów–Warszawa 2022.
66. Tomkiewicz M., *Zbrodnia ponarska 1941–1944*, wydanie drugie rozszerzone, Warszawa 2022.
67. *Transformacja ustrojowa w Polsce: nowe perspektywy*, red. M. Przeperski, D. Wicenty, Gdańsk–Warszawa 2022.
68. *Triduum Historicum. Początek końca czy początek „nowego świata”?*, red. K. Frączkiewicz, A. Klarman, Wrocław–Warszawa 2022.
69. Trzeskowska-Kubasik K., *Zbrodnie niemieckie w Lesie Weleckim koło Buska-Zdroju*, Warszawa 2022.
70. Wallach J., *Gorzka wolność. Wspomnienia ocalonej z Holocaustu*, posłowie R. Bernstein, oprac. i red. wydania polskiego E. Rączy, wydanie drugie, Rzeszów 2022.

71. *W województwie i w „terenie”. Działalność Polskiej Zjednoczonej Partii Robotniczej na szczeblu lokalnym*, red. A. Dziuba, B. Tracz, Katowice–Warszawa 2022.
72. Wardęski H., *Moje wspomnienia policyjne*, oprac. A. Głogowski, Kraków 2022.
73. *Warmińsko-mazurskie studia z historii najnowszej*, t. 4, red. K.A. Kierski, Olsztyn 2021 (druk 2022).
74. *Warszawiacy przeciw bolszewikom 1920*, red. M. Zarychta, Warszawa 2022.
75. Wialiki A., *Dzierżyńskiżczyzna 1932–1937. Rejon skazany na likwidację*, red. J. Szumski, Warszawa 2021 (druk 2022).
76. *Województwo poznańskie w latach 1945–1950*, red. K. Białecki, S. Jankowiak, R. Reczek, Poznań–Warszawa 2022.
77. *Wolni i solidarni. Solidarność Walcząca na Dolnym Śląsku w Encyklopedii Solidarności*, red. K. Dworaczek, A. Klarman, Ł. Sołtysik, G. Waligóra, Wrocław 2022.
78. „Wschodni Rocznik Humanistyczny” 2022, t. 19, nr 1: *Traktat ryski. Konteksty*, red. M. Kruszyński, A. Górak.
79. Wyleżyńska A., *Kroniki wojenne*, t. 1: 1939–1942, t. 2: 1943–1944, oprac. G. Pawlak, M. Urynowicz, Warszawa 2022.
80. *Z powrotem w Krakowie. 150 lat jezuitów przy ul. Kopernika (1868–2018)*, red. S. Cieślak SJ, M. Stankiewicz-Kopeć, M. Wenklar, Kraków 2022.
81. *Zbrodnie sądowe w latach 1944–1989. Konformizm czy relatywizm moralny środowisk prawniczych?*, t. 2, red. D. Palacz, M. Grosicka, Kielce–Warszawa 2022.
82. Zima-Marjańska M., *Ekspertyza w sprawie obozu przejściowego w Pruszkowie (Durchgangslager 121 Pruszków) i jego statusu*, Warszawa 2022.

Artykuły

1. Abryszeński P., *Biała Rosja nad Wisłą (Ł. Dryblak: Pozyskać przeciwnika)*, „Nowe Książki” 2022, nr 10.
2. Akrap G., Bułhak W., *Agent of Influence and Disinformation: Five Lives of Ante Jerkov*, „International Journal of Intelligence and CounterIntelligence” 2022, t. 35, nr 2.
3. Autuchiewicz J., *Inteligencja białostocka w ocenie PPR (1944/1945–1948)* [w:] *Studia z historii najnowszej Polski*, t. 4, red. R. Łatka, Warszawa 2022.
4. Autuchiewicz J., *Postawy środowiska prawniczego na Białostocczyźnie w latach 1944–1956* [w:] *Zbrodnie sądowe w latach 1944–1989. Konformizm czy relatywizm moralny środowisk prawniczych?* t. 2, red. D. Palacz, M. Grosicka, Kielce–Warszawa 2022.
5. Autuchiewicz J., *Polityka władz komunistycznych wobec inteligencji w województwie białostockim w latach 1944–1948* [w:] *Jednostka, rodzina i struktury społeczne w perspektywie historycznej*, red. P. Łozowski, R. Poniat, Białystok 2022.
6. Awzan K., *Okupacja, której... nie było? Życie codzienne w wojennych wspomnieniach mieszkańców Spisza i Orawy zebranych w latach 1967–1970 i pół wieku później*, „Wrocławski Rocznik Historii Mówionej” 2022, t. 12.
7. Bagieński W., *Borudzki Leon* [w:] *Leksykon bezpieczeństwa. Kadra kierownicza aparatu bezpieczeństwa 1944–1956*, t. 3, red. W. Bagieński, M. Dźwigał, Warszawa 2022.
8. Bagieński W., *Gibs Mikołaj* [w:] *Leksykon bezpieczeństwa. Kadra kierownicza aparatu bezpieczeństwa 1944–1956*, t. 3, red. W. Bagieński, M. Dźwigał, Warszawa 2022.
9. Bagieński W., *Gorzelańczyk Jan* [w:] *Leksykon bezpieczeństwa. Kadra kierownicza aparatu bezpieczeństwa 1944–1956*, t. 3, red. W. Bagieński, M. Dźwigał, Warszawa 2022.
10. Bagieński W., *Grzelak Mieczysław* [w:] *Leksykon bezpieczeństwa. Kadra kierownicza aparatu bezpieczeństwa 1944–1956*, t. 3, red. W. Bagieński, M. Dźwigał, Warszawa 2022.
11. Bagieński W., *Jak werbowala MI-5? Przyczynek do działań brytyjskich służb specjalnych neutralizujących aktywność wywiadu PRL*, „Glaukopis” 2021, nr 39 (druk 2022).

12. Bagieński W., *Organizacja i struktura Biura Studiów SB MSW (1982–1989). Podstawowe fakty i ustalenia*, „Aparat Represji w Polsce Ludowej 1944–1989” 2022, nr 20.
13. Bagieński W., *Prawo do zabijania. Analiza wywiadu MSW dotycząca prawnych uwarunkowań wykonywania wyroków śmierci poza granicami kraju na tle „działań specjalnych” tej jednostki*, „Aparat Represji w Polsce Ludowej 1944–1989” 2021, nr 19 (druk 2022).
14. Bagieński W., *Rola obserwacji w działaniach wywiadu MSW* [w:] *Obserwacja w służbie SB. Studia i szkice*, red. M. Komaniecka-Łyp, Kraków 2022.
15. Bagieński W., Churska-Wołoszczak K., *Czelmadinow Nikita* [w:] *Leksykon bezpieki. Kadra kierownicza aparatu bezpieczeństwa 1944–1956*, t. 3, red. W. Bagieński, M. Dźwigał, Warszawa 2022.
16. Bagieński W., Churska-Wołoszczak K., *Czubak Włodzimierz Mirosław* [w:] *Leksykon bezpieki. Kadra kierownicza aparatu bezpieczeństwa 1944–1956*, t. 3, red. W. Bagieński, M. Dźwigał, Warszawa 2022.
17. Bagieński W., Churska-Wołoszczak K., *Garbowski Roman* [w:] *Leksykon bezpieki. Kadra kierownicza aparatu bezpieczeństwa 1944–1956*, t. 3, red. W. Bagieński, M. Dźwigał, Warszawa 2022.
18. Bagieński W., Gleba M., *Boruch Marian* [w:] *Leksykon bezpieki. Kadra kierownicza aparatu bezpieczeństwa 1944–1956*, t. 3, red. W. Bagieński, M. Dźwigał, Warszawa 2022.
19. Bakhtadze M., Libera P., *P’olonetis arkivis „Archiwum Akt Nowych” erti dok’ument’i (1 ivlisi 1922 ts’eli) k’avk’asiashi ant’isabch’ota ajanq’ebis momzadebis shesakheb*, „Sak’art’velos mec’nierebat’a erovnuli akademiis mac’ne” 2022, nr 1.
20. Balbus T., *Lenkijos pogrindžio kontržvalgyba ir sovietų okupacija (1944–1948)*, „Kultūros Barai” 2022, nr 9.
21. Benken P., *Obróńcy z Lublina. Działalność adwokatów Stefana i Wacława Kobusiewiczów na rzecz osób sądzonych w procesach politycznych w latach czterdziestych i pięćdziesiątych. Wybrane zagadnienia* [w:] *Zbrodnie sądowe w latach 1944–1989. Konformizm czy relatywizm moralny środowisk prawniczych?*, t. 2, red. D. Palacz, M. Grosicka, Kielce–Warszawa 2022.
22. Benken P., *Taktyczny wymiar użycia przez Amerykanów czołgów w Korei w latach 1951–1953 na podstawie biuletynów informacyjnych Oddziału II Sztabu Generalnego Wojska Polskiego* [w:] *Militaria pomorskie. Zbiór studiów*, t. 16, red. W. Bartoszek, Ł. Nadolski, Bydgoszcz 2022.
23. Benken P., „*Temat uczciwego sprawowania władzy, »czystych rządów« znalazł się na łamach całej prasy*”. *Problem korupcji, nepotyzmu i przestępczości gospodarczej w Komunistycznej Partii Chin w drugiej połowie lat 80. XX w. oraz próby zwalczania tych zjawisk z perspektywy polskiej dyplomacji*, „Echa Przeszłości” 2022, nr 1.
24. Benken P., *Zanim nadeszła „pekińska wiosna”. Konflikty w łonie Komunistycznej Partii Chin w latach osiemdziesiątych – perspektywa Wydziału Zagranicznego Komitetu Centralnego Polskiej Zjednoczonej Partii Robotniczej*, „Echa Przeszłości” 2022, nr 2.
25. Bereza T., *Stępy akermzańskie... wiek później. Deportacja do Besarabii w świetle relacji świadków* [w:] *Historyk i świadek historii. Księga dedykowana Profesorowi Janowi Drausowi*, red. M. Bukala, D. Iwaneczko, K. Kaczmarek, M. Krzysztofiński, Rzeszów 2022.
26. Bereza T., *Ukraińcy w okupacyjnym powiecie biłgorajskim. Zarys problematyki* [w:] *Ludność cywilna w powiecie biłgorajskim w latach II wojny światowej*, red. D. Skakuj, Biłgoraj 2022.
27. Bębniak G., *Mikołów podczas II powstania śląskiego. Studium przypadku* [w:] *Rok 1920 na Górnym Śląsku. Alianci – kampania plebiscytowa – powstanie*, red. Z. Gołasz, S. Rosenbaum, Warszawa–Katowice–Gliwice 2022.
28. Białek S., *Metalowe kartoteki, czyli matryce do maszyny adresującej*, przystanekhistoria.pl.
29. Bielas K., Namysło A., *Baniak Kazimierz, Chłodziński Wincenty* [w:] *Persecution for Providing Help to Jews in Occupied Polish Territories during World War II*, t. 1, red. M. Grądzka-Rejak, A. Namysło, Warszawa 2022.
30. Blinda A., Gonet T., *Polacy ratujący Żydów na terenie przedwojennego województwa stanisławowskiego w latach 1941–1944. Stan badań* [w:] *Stan badań nad pomocą Żydom na ziemiach*

- polskich pod okupacją niemiecką. Przegląd piśmiennictwa*, red. T. Domański, A. Gontarek, Warszawa–Kielce 2022.
31. Blinda A., *Zbrodnia Katyńska w edukacji historycznej*, „Sybir. Magazyn Muzeum Pamięci Sybiru” 2022, nr 6.
  32. Błaszak T., *Kancelaria komend wojewódzkich Milicji Obywatelskiej i wojewódzkich urzędów spraw wewnętrznych w świetle resortowych aktów prawnych*, „Przegląd Archiwalny Instytutu Pamięci Narodowej” 2021, t. 14 (druk 2022).
  33. Błaszak T., *Sekcja Hotelowa szczecińskiej Służby Bezpieczeństwa i jej działalność na terenie miasta w latach 1973–1990*, „Przegląd Zachodniopomorski” 2021, t. 36 (druk 2022).
  34. Błażejowska J., *Moja patronka – wspomnienie Jana Olszewskiego o Antoninie Grabowskiej*, „Palestra” 2022, nr 6.
  35. Błażejowska J., *Obnażył hańbę domową. Jacek Trznadel (1930–2022)*, „Biuletyn IPN” 2022, nr 4.
  36. Błażejowska J., *Opinia dotycząca zgodności historycznej treści dzieła literackiego „Madame” Antoniego Libery z realiami PRL*, „Arcana” 2021, nr 162 (druk 2022).
  37. Błażejowska J., *Spotkanie korowców z kardynałem Wojtyłą*, „Biuletyn IPN” 2022, nr 4.
  38. Błażejowska J., *Wokół Kazunia. Słowo o gen. Henryku Taciku*, „Glaukopis” 2021, nr 39 (druk 2022).
  39. Boćkowski D., Dąbrowski F., Jasina Ł., Kornat M., Musiał F., Piekarska A.K., Wasilewski W., *The Phrase that »History Does Not Matter to the Present Day« Was Never More Deceptive than It Is Now”. The Narrative of the Great Patriotic War in the Historians’ Assessment (Editors’ Debate). Warsaw, July 16, 2022 r.*, „Institute of National Remembrance Review” 2021–2022, nr 3.
  40. Brożyniak A., *Jurko Tiutiunnyk a pojedynek wywiadów sowieckiego i polskiego [w:] Ludobójstwo OUN-UPA na Kresach Południowo-Wschodnich. Dawne Kresy Południowo-Wschodnie w optyce historycznej i współczesnej*, t. 16, red. W. Listowski, Kędzierzyn-Koźle 2022.
  41. Brożyniak A., *Powstanie konspiracyjnych struktur „Solidarności” w województwie przemyskim [w:] Stan wojenny po czterdziestu latach. Nowe spojrzenie*, red. W. Polak, S. Galij-Skarbińska, M. Damazyn, Toruń 2022.
  42. Brożyniak A., *Symbolika nacjonalistów ukraińskich w pieśni »Czerwona kalina« [w:] Ludobójstwo OUN-UPA na Kresach Południowo-Wschodnich. Dawne Kresy Południowo-Wschodnie w optyce historycznej i współczesnej*, t. 16, red. W. Listowski, Kędzierzyn-Koźle 2022.
  43. Brzechczyn K., *Polish Discussions about the Status of Historical Sources in 1989–2019. Selected Examples and Applications*, „Historyka. Studia metodologiczne” 2021, t. 51 (druk 2022).
  44. Bukała M., *Bibliografia prac naukowych prof. Jana Drausa za lata 1978–2022 [w:] Historyk i świadek historii. Księga pamiątkowa dedykowana Profesorowi Janowi Drausowi*, red. M. Bukała, D. Iwaneczko, K. Kaczmarek, M. Krzysztofiński, Rzeszów–Warszawa 2022.
  45. Bukała M., *Mieczysław Rokitowski (1935–1982), ofiara stanu wojennego z Przemyśla [w:] Stan wojenny po czterdziestu latach. Nowe spojrzenie*, red. W. Polak, S. Galij-Skarbińska, M. Damazyn, Toruń 2022.
  46. Bułhak W., *Afera Ronalda Jeffery’ego i systemowe problemy bezpieczeństwa pracy operacyjnej wywiadu Komendy Głównej Armii Krajowej i sieci łączności z Centralą w Londynie [w:] Kontrwywiad II Rzeczypospolitej*, t. 9, red. R. Majzner, Warszawa 2022.
  47. Bułhak W., *Departament I (wywiad) w czasie wprowadzania stanu wojennego. Rekonesans badawczy. Przypadek domniemanej inspiracji amerykańskiej. Październik–grudzień 1981 r. [w:] Stan wojenny po czterdziestu latach. Nowe spojrzenie*, red. W. Polak, S. Galij-Skarbińska, M. Damazyn, Bydgoszcz–Toruń 2022.
  48. Bułhak W., Friis T.W., *Denmark and Solidarność [w:] Just Across the Sea: A Centenary of Polish-Danish Relations*, red. W. Bułhak, T.W. Friis, Stuttgart 2022.
  49. Bułhak W., Friis T.W., *Polish Intelligence in Denmark in 1941–1945 [w:] Just Across the Sea: A Centenary of Polish-Danish Relations*, red. W. Bułhak, T.W. Friis, Stuttgart 2022.

50. Bułhak W., Kollmer D.H., Friis T.W., *Poles, Danes, Soviets, and Germans: Cold War frontlines in the Baltic Sea* [w:] *Just Across the Sea: A Centenary of Polish-Danish Relations*, red. W. Bułhak, T.W. Friis, Stuttgart 2022.
51. Bułhak W., *The Faces of Estonian Sovietisation: A Look Back. Notes on the publication: Sovietisation and violence: the case of Estonia*, „Institute of National Remembrance Review” 2021–2022, nr 3.
52. Ceran T., *Największe seminarium historyczne w dziejach – niemieccy zbrodniarze wojenni przed polskimi sądami*, „Arcana” 2022, nr 166.
53. Ceran T., *Zbrodnia pomorska – mord w Piaśnicy. Początek niemieckiego ludobójstwa w okupowanej Polsce* [w:] *Raport o stratach poniesionych przez Polskę w wyniku agresji i okupacji niemieckiej w czasie II wojny światowej*, t. 1, red. K. Wnęk, Warszawa 2022.
54. Ceran T., Tomkiewicz M., *Polacy ratujący Żydów na terenie przedwojennego województwa pomorskiego w okresie okupacji niemieckiej* [w:] *Stan badań nad pomocą Żydom na ziemiach polskich pod okupacją niemiecką. Przegląd piśmiennictwa*, red. T. Domański, A. Gontarek, Warszawa–Kielce 2022.
55. Chmielewska-Metka A., Przybyłka Ł., *Pieczenie ochotniczej rezerwy Milicji Obywatelskiej w Turku w latach 1969–1990* [w:] *Sfragistyka w warsztacie badawczym historyka dziejów najnowszych*, red. R. Kościński, E. Skibiński, P. Stróżyk, Poznań–Warszawa 2022.
56. Chmielowiec P., *Bielak Mieczysław 1921–1993* [w:] *Leksykon bezpieki. Kadra kierownicza aparatu bezpieczeństwa 1944–1956*, t. 3, red. W. Bagiński, M. Dźwiągł, Warszawa 2022.
57. Chmielowiec P., *Biełych Wiktor 1916–?* [w:] *Leksykon bezpieki. Kadra kierownicza aparatu bezpieczeństwa 1944–1956*, t. 3, red. W. Bagiński, M. Dźwiągł, Warszawa 2002.
58. Chmielowiec P., *Błaszczak Eugeniusz 1925–2010* [w:] *Leksykon bezpieki. Kadra kierownicza aparatu bezpieczeństwa 1944–1956*, t. 3, red. W. Bagiński, M. Dźwiągł, Warszawa 2002.
59. Chojnacki P., *Amunicja Józefa Mackiewicza*, „Twórczość” 2022, nr 6.
60. Chojnacki P., *Brat. Zygmunt o Tadeuszu* [w:] *Profesor Tadeusz Tempka. Pionier polskiej hematologii*, red. A. Jurczyszyn, R.W. Gryglewski, Kraków 2022.
61. Chojnacki P., *Dwaj panowie „J.M.”. Crossoverowy esej o wpływach, kontynuacji i anachronizmie*, portal Ośrodka Myśli Politycznej, seria „Polskie Tradycje Intelktualne”.
62. Chojnacki P., *Kosy zamrożone w jeziorach (refleksje i wypisy)*, „Arcana” 2021, nr 162 (druk 2022).
63. Chojnacki P., *Krytyka i historia. O „Scenie w kaplicy” Zygmunta Nowakowskiego*, „Twórczość” 2022, nr 7/8.
64. Chojnacki P., *Książka z prądem*, „Nowe Książki” 2022, nr 3.
65. Chojnacki P., *Poszukiwacze zaginionej arki*, „Nowe Książki” 2022, nr 1.
66. Chojnacki P., *Przyjazd przez Osmotodę II, czyli o Panu Zygmuncie i Lwowie raz jeszcze*, „Lwów i Kresy” (biuletyn Koła Lwowian w Londynie) 2022, nr 128.
67. Chojnacki P., *Splątane włókno dziwnej tkaniny: Roman Orwid-Bulicz i jego „nieliterackie książki”*, „Archiwum Emigracji” 2021–2022, z. 29.
68. Chojnacki P., *Trochę palić nie można*, „Nowe Książki” 2022, nr 2.
69. Chomej D., Piwowar J., *Wojenne losy małoletniego Henryka Ząbka jako przykład dokumentów przechowywanych w Archiwum IPN, dotyczących osób deportowanych do pracy przymusowej w III Rzeszy*, „Przegląd Archiwalny Instytutu Pamięci Narodowej” 2021, t. 14 (druk 2022).
70. Chorążki M., *Zakrzeński Julian Marian* [w:] *Ziemiańscy polscy XX wieku*, t. 12, red. T. Epsztejn, Warszawa 2022.
71. Chorążki M., *Zakrzeński Władysław* [w:] *Ziemiańscy polscy XX wieku*, t. 12, red. T. Epsztejn, Warszawa 2022.
72. Churska-Wołoszczak K., Dźwiągł M., *Dowkan Eugeniusz Jan* [w:] *Leksykon bezpieki. Kadra kierownicza aparatu bezpieczeństwa 1944–1956*, t. 3, red. W. Bagiński, M. Dźwiągł, Warszawa 2022.

73. Churska-Wołoszczak K., Dźwigał M., *Jezierska Maria* [w:] *Leksykon bezpieki. Kadra kierownicza aparatu bezpieczeństwa 1944–1956*, t. 3, red. W. Bagiński, M. Dźwigał, Warszawa 2022.
74. Cieślak T., *Zbiór pieczęci z Festiwalu Muzyków Rockowych i Muzyki Rockowej w Jarocinie w latach 1980–1989* [w:] *Sfragistyka w warsztacie badawczym historyka dziejów najnowszych*, red. R. Kościański, E. Skibiński, P. Stróżyk, Poznań–Warszawa 2022.
75. Czechowska K., Kania K., *The Polish Minority Treaty and the Polish Idea of Generalization of Minority Protection Commitments*, „Przegląd Zachodni” 2022, nr 2.
76. Czerwiński D., *Kariera dąbrowszczaka. Michał Rossner i jego służba w organach bezpieczeństwa. Zarys zagadnienia*, „Aparat Represji w Polsce Ludowej 1944–1989” 2021, nr 19 (druk 2022).
77. Czocher A., „Do pracy tej powołać kobiety” – rola kobiet w jawnej i konspiracyjnej działalności pomocowej podczas okupacji niemieckiej 1939–1945 na terenie Generalnego Gubernatorstwa (przykład Krakowa) [w:] *Pomoc miała twarz kobiety. Materiały pokonferencyjne*, red. D. Mleczko, Oświęcim 2022.
78. Czocher A., *Polityka władz okupacyjnych wobec Kościoła rzymskokatolickiego na ziemiach polskich zajętych przez Rzeszę Niemiecką, ze szczególnym uwzględnieniem Krakowa* [w:] *Z powrotem w Krakowie. 150 lat jezuitów przy ul. Kopernika (1868–2018)*, red. S. Cieślak SJ, M. Stankiewicz-Kopeć, M. Wenklar, Kraków 2022.
79. Czocher A., *Polki w oraz wobec działalności konspiracyjnej w SZP/ZWZ/AK. Wybrane problemy na przykładzie Krakowa* [w:] *Triduum Historicum. Początek końca czy początek „nowego świata”?*, red. K. Frączkiewicz, A. Klarman, Wrocław–Warszawa 2022.
80. Czocher A., *Wybrane aspekty kontaktów Polek z Niemcami w okupowanym Krakowie* [w:] *Co warto, co się oplaca. Sprawiedliwi i kolaboranci*, red. A. Bartuś, Oświęcim 2022.
81. Czocher A., Marek Ł., *Działalność organizacyjno-kościelna Adama Stefana Sapiehy* [w:] *Świadek dziejów narodu. Kardynał Adam Stefan Sapieha (1867–1951) w dokumentach archiwalnych*, red. edycji ks. J. Marecki, t. 2: *Działalność organizacyjno-kościelna*, red. A. Czocher, Ł. Marek, Kraków 2020 (druk 2022).
82. Dąbkowska R., „Tylko pracą mogę zabezpieczyć swoją egzystencję”. *Funkcjonariuszki Zakładu Karnego w Fordonie w latach 1945–1956 – rekonosans badawczy*, „Komunizm. System – Ludzie – Dokumentacja” 2021, nr 10 (druk 2022).
83. Dąbrowski M., *Lubelski Lipiec 1980 – rekonstrukcja wydarzeń* [w:] *Zobowiązujące dziedzictwo Lubelskiego Lipca 1980 roku*, red. A. Rynio, A. Jabłoński, P. Marzec, Lublin–Kraków 2022.
84. Domański T., *Conversions of Jews to Catholicism in the General Government: the Example of the Diocese of Kielce*, „Polish-Jewish Studies” 2021, nr 2 (druk 2022).
85. Domański T., *Konwersje Żydów na katolicyzm w Generalnym Gubernatorstwie na przykładzie diecezji kieleckiej*, „Polish-Jewish Studies” 2021, nr 2 (druk 2022).
86. Domański T., *Pomoc Żydom udzielana przez ludność polską na okupowanych ziemiach polskich ze szczególnym uwzględnieniem Generalnego Gubernatorstwa – kontekst i uwarunkowania historyczne* [w:] *Prawda a historia. Żegota*, Toruń 2022.
87. Domański T., *Prześladowania Żydów na prowincji Kreishauptmannschaft Kielce w latach 1939–1941*, „Res Historica” 2022, nr 54.
88. Domański T., *Report on the Conference 'Polish-Jewish Relations in the Twentieth Century. Research, Controversies, Perspectives'. The Third Colloquium: 'Poles and Jews in the Shadow of the German Occupation of Poland'*, Kielce 2019, „Polish-Jewish Studies” 2021, nr 2 (druk 2022).
89. Domański T., *Sprawozdanie z konferencji „Relacje polsko-żydowskie w XX wieku. Badania – kontrowersje – perspektywy”*, *Colloquium III: „Polacy i Żydzi w cieniu okupacji niemieckiej na ziemiach polskich”*, Kielce 2019, „Polish-Jewish Studies” 2021, nr 2 (druk 2022).
90. Domański T., *Stan badań nad pomocą świadczoną Żydom przez ludność polską w okresie II wojny światowej na okupowanych terenach województwa kieleckiego* [w:] *Stan badań nad pomocą Żydom na ziemiach polskich pod okupacją niemiecką. Przegląd piśmiennictwa*, red. T. Domański, A. Gontarek, Warszawa–Kielce 2022.

91. Domański T., *Żydzi w sprawach karnych przed sądem okręgowym w Kielcach w latach 1939–1941 – przyczynek do relacji polsko-żydowskich w okresie okupacji niemieckiej*, „Polish-Jewish Studies” 2022, nr 3.
92. Domański T., *Źródła do dziejów Bodzentyna i gminy Bodzentyn w okresie II wojny światowej w zasobie archiwalnym Instytutu Pamięci Narodowej* [w:] *Dziedzictwo kulturowe Bodzentyna*, red. U. Oettingen, Kielce 2021 (druk 2022).
93. Domański T., Gontarek A., *Wstęp* [w:] *Stan badań nad pomocą Żydom na ziemiach polskich pod okupacją niemiecką. Przegląd piśmiennictwa*, red. T. Domański, A. Gontarek, Warszawa–Kielce 2022.
94. Drabik R., „*Nikt nie ma większej miłości od tej, gdy ktoś życie swoje oddaje za przyjaciół swoich*”. *Represje wobec Polaków za pomoc i ukrywanie ludności żydowskiej na terenie Kreishauptmannschaft Biłgoraj* [w:] *Ludność cywilna w powiecie biłgorajskim w latach II wojny światowej. Materiały pokonferencyjne*, red. D. Skakuj, Biłgoraj 2022.
95. Drabik R., *Relacje między Związkiem Walki Zbrojnej – Armią Krajową a podziemiem narodowym*, „Biuletyn Informacyjny Studium Polski Podziemnej” 2022, nr 15.
96. Drabik R., *Wincenty Sowa* [w:] *Słownik biograficzny polskiego obozu narodowego*, t. 3, red. K. Kawęcki, Warszawa 2021 (druk 2022).
97. Drzymała P., Komorowski Ł., *Teczki na Kolejorza. Lech Poznań w materiałach aparatu bezpieczeństwa PRL*, „Kronika Miasta Poznania” 2022, nr 1.
98. Dudek J., *Doświadczenie wojskowe kobiet zatrudnionych w aparacie bezpieczeństwa w latach 1944–1956* [w:] *Spoleczeństwo w wojsku, wojsko w społeczeństwie w XIX i XX w. Relacje i procesy w ujęciu interdyscyplinarnym*, t. 2, red. T. Osiński, P. Orłowski, M. Kruszyński, D. Bogusz, Dęblin 2022.
99. Dudek J., Skura A., *Życie codzienne* [w:] *Dzieje Lubelszczyzny 1918–1939. Aspekty społeczne, gospodarcze, oświatowe i kulturalne*, red. M. Kruszyński, T. Osiński, R. Litwiński, W. Kozyra, D. Magier, Lublin–Warszawa 2022.
100. Dworaczek K., Waligóra G., *Wstęp* [w:] *Wolni i solidarni. Solidarność Walcząca na Dolnym Śląsku w Encyklopedii Solidarności*, red. K. Dworaczek, A. Klarman, Ł. Sołtysik, G. Waligóra, Wrocław 2022.
101. Dziuba A., *Gospodarka. W powojennej Polsce do 1991 r.* [w:] *Mikołów. Monografia historyczna 1222–2022*, t. 2, red. R. Kaczmarek, J. Sperka, Katowice 2021 (druk 2022).
102. Dziuba A., *Kultura, oświata i życie codzienne. Czasy Polski Ludowej i lata transformacji systemowej do 1991 roku* [w:] *Mikołów. Monografia historyczna 1222–2022*, t. 2, red. R. Kaczmarek, J. Sperka, Katowice 2021 (druk 2022).
103. Dziuba A., *Miasto w czasach Polski Ludowej i pierwszych latach III Rzeczypospolitej (1945–1991)* [w:] *Mikołów. Monografia historyczna 1222–2022*, t. 1, red. R. Kaczmarek, J. Sperka, Katowice 2021 (druk 2022).
104. Dziuba A., *Stały nadzór i okresowe interwencje. Komitet Miejski PZPR w Zabrze wobec organizacji związkowych i samorządów pracowniczych w miejscowych zakładach pracy w latach 1949–1980* [w:] *W województwie i w „terenie”. Działalność Polskiej Zjednoczonej Partii Robotniczej na szczeblu lokalnym*, red. A. Dziuba, B. Tracz, Katowice–Warszawa 2022.
105. Dziuba A., Tracz B., *Sfery oddziaływania i mechanizmy funkcjonowania lokalnych organizacji Polskiej Zjednoczonej Partii Robotniczej* [w:] *W województwie i w „terenie”. Działalność Polskiej Zjednoczonej Partii Robotniczej na szczeblu lokalnym*, red. A. Dziuba, B. Tracz, Katowice–Warszawa 2022.
106. Dziurok A., *Nastroje społeczne w województwie katowickim po aresztowaniu prymasa Stefana Wyszyńskiego w 1953 r.* [w:] *Maiestati Rei Publicae Poloniae reddere proprium decus. Majestato-wi Rzeczypospolitej Polskiej przywrócić własną chwałę*, red. W. Gliński, Warszawa 2022.
107. Frączkiewicz K., *Nieznośny ciężar białorusko-rosyjskiego braterstwa*, cz. 6: „Biała” i „Czerwona” Białoruś, mowiacwprost.pl.

108. Frączkiewicz K., *Przestępczość w powiecie nyskim w 1945 r. w świetle dokumentów polskiej administracji terenowej* [w:] *Triduum Historicum. Początek końca czy początek „nowego świata”?*, red. K. Frączkiewicz, A. Klarman, Wrocław–Warszawa 2022.
109. Frączkiewicz K., Klarman A., *Wstęp do rozdziału Przestępczość w powiecie nyskim w 1945 r. w świetle dokumentów polskiej administracji terenowej* [w:] *Triduum Historicum. Początek końca czy początek „nowego świata”?*, red. K. Frączkiewicz, A. Klarman, Wrocław–Warszawa 2022.
110. Gałwiazek T., *Tożsamość „kresowa” mieszkańców Dolnego Śląska po drugiej wojnie światowej*, „Wiadomości Historyczne” 2022, nr 1/2.
111. Gałwiazek T., *Utworzenie Milicji Obywatelskiej na ziemi kłodzkiej w 1945 r.*, „Sudety. Przyroda, kultura, historia” 2022, nr 3/4.
112. Gasztold P., *A Mole in Shin Bet: Lucjan Levy and Polish HUMINT Operations in Israel, 1948–1967*, „International Journal of Intelligence and CounterIntelligence” 2022, t. 35, nr 2.
113. Gasztold P., *Makram Rabah (2020) Conflict on Mount Lebanon. The Druze, the Maronite and the Collective Memory*, „Security and Defence Quarterly”, 21 VII 2022.
114. Gasztold P., *Strange Bedfellows in the Arms Trade: Polish Intelligence, Monzer al-Kassar and the Iran-Contra Affair*, „Intelligence and National Security”, 8 III 2022.
115. Gibiec M., *Aktywność nacjonalistów ukraińskich na Bałkanach w latach 1929–1933. Wokół raportu z podróży inspekcyjnej Jarosława Baranowskiego*, „Pamięć i Sprawiedliwość” 2022, nr 1.
116. Gibiec M., *Did the Polish Minister of the Interior have to be killed? The activities of the Organization of Ukrainian Nationalists in the 1930s* [w:] *A Transnational History of Right-Wing Terrorism*, red. J. Dafinger, M. Florin, Routledge 2022.
117. Gieroń R., *Outline of the Issue of the Aid Provided to Jews during the German Occupation of Poland in the Files of Criminal Proceedings Initiated on the Basis of the Polish Committee of National Liberation Decree of 31 August 1944 in the Post-War Cracow Voivodeship*, „Polish-Jewish Studies” 2021, nr 2 (druk 2022).
118. Gieroń R., *Pomoc Polaków dla ludności żydowskiej na obszarze województwa krakowskiego w okresie II wojny światowej. Stan badań* [w:] *Stan badań nad pomocą Żydom na ziemiach polskich pod okupacją niemiecką. Przegląd piśmiennictwa*, red. T. Domański, A. Gontarek, Warszawa–Kielce 2022.
119. Gieroń R., *Zarys problematyki pomocy udzielanej Żydom podczas okupacji niemieckiej w aktach postępowań karnych wszczętych na podstawie dekretu PKWN z 31 sierpnia 1944 r. na obszarze powojennego województwa krakowskiego*, „Polish-Jewish Studies” 2021, nr 2 (druk 2022).
120. Głębocki H., *Hrabia Adam Gurowski jako filozof historii i cywilizacji* [w:] A. Gurowski, *Wybór pism*, t. 1: *Filozofia historii i cywilizacji*, wybór, wstęp i oprac. H. Głębocki, Warszawa 2022.
121. Głębocki H., *O Rosji jaka jest. Krótki list (post-)sowieologiczny*, „Arcana” 2022, nr 166.
122. Głębocki H., *Tajemnice spisku koronacyjnego. Geneza „Kordiana” – śledztwo historyczne*, „Arcana” 2022, nr 163/164.
123. Głuszek P., *Archiwum Oddziału Instytutu Pamięci Narodowej w Poznaniu* [w:] „*Powtórka przed...*”. *XVI Spotkania z historią dla uczniów szkół ponadpodstawowych*, red. J. Dobosz, D. Konieczka-Śliwińska, Poznań 2022.
124. Głuszek P., *Eric Vuillard „Porządek dnia”*, portal Mądre Książki.
125. Głuszek P., [rec.] *Frank McDonough, Czas Hitlera. Klęska 1940–1945*, portal Mądre Książki.
126. Głuszek P., [rec.] *Frank McDonough, Czas Hitlera. Triumf 1933–1939*, portal Mądre Książki.
127. Głuszek P., *General brygady Jan Podhorski – powstaniec warszawski*, przystanekhistoria.pl.
128. Głuszek P., [rec.] *Pierre Servent, Hess. Fanatyczny wyznawca*, portal Mądre Książki.
129. Golik D., *Podziemie niepodległościowe na terenie Małopolski po 1945 roku. Zarys problematyki i stan badań*, „Rocznik Spytkowicki” 2022, nr 1.
130. Golik D., *Razem przeciw bolszewikom. Niemieckie próby nawiązania współpracy z Armią Krajową w drugiej połowie 1944 r. na przykładzie Inspektoratu AK Miechów*, „Prace Historyczne” 2022, z. 2.

131. Gołębiewicz M., *Sprawa zabójstwa oficera wywiadu PRL Władysława Mroza: zbrodnia – śledztwo – konsekwencje*, „Dzieje Najnowsze” 2022, nr 1.
132. Gonet T., *Ambroziak Ignacy, Ambroziak Henryk, Ambroziak Rozalia* [w:] *Persecution for Providing Help to Jews in Occupied Polish Territories during World War II*, t. 1, red. M. Grądzka-Rejak, A. Namysło, Warszawa 2022.
133. Gonet T., *Balicka z d. Bezronk Katarzyna, Balicki Józef* [w:] *Persecution for Providing Help to Jews in Occupied Polish Territories during World War II*, t. 1, red. M. Grądzka-Rejak, A. Namysło, Warszawa 2022.
134. Gonet T., *Ciesielska z d. Cieślak Romualda, Ciesielski Feliks* [w:] *Persecution for Providing Help to Jews in Occupied Polish Territories during World War II*, t. 1, red. M. Grądzka-Rejak, A. Namysło, Warszawa 2022.
135. Gonet T., *Fortuńska Lidia, Fortuński Józef* [w:] *Persecution for Providing Help to Jews in Occupied Polish Territories during World War II*, t. 1, red. M. Grądzka-Rejak, A. Namysło, Warszawa 2022.
136. Gonet T., *Grudzińska Zofia, Grudziński Stefan* [w:] *Persecution for Providing Help to Jews in Occupied Polish Territories during World War II*, t. 1, red. M. Grądzka-Rejak, A. Namysło, Warszawa 2022.
137. Gonet T., *Jasiński Teodor* [w:] *Persecution for Providing Help to Jews in Occupied Polish Territories during World War II*, t. 1, red. M. Grądzka-Rejak, A. Namysło, Warszawa 2022.
138. Gonet T., *Juszczykowska Karolina* [w:] *Persecution for Providing Help to Jews in Occupied Polish Territories during World War II*, t. 1, red. M. Grądzka-Rejak, A. Namysło, Warszawa 2022.
139. Gonet T., *Kalek Weronika, Abramowicz Natalia* [w:] *Persecution for Providing Help to Jews in Occupied Polish Territories during World War II*, t. 1, red. M. Grądzka-Rejak, A. Namysło, Warszawa 2022.
140. Gonet T., *Karasiński Józef* [w:] *Persecution for Providing Help to Jews in Occupied Polish Territories during World War II*, t. 1, red. M. Grądzka-Rejak, A. Namysło, Warszawa 2022.
141. Gonet T., *Kazak z d. Sroka Katarzyna, Kazak Sebastian, Kazak Agnieszka, Kazak Józefa* [w:] *Persecution for Providing Help to Jews in Occupied Polish Territories during World War II*, t. 1, red. M. Grądzka-Rejak, A. Namysło, Warszawa 2022.
142. Gonet T., *Kliś Michał* [w:] *Persecution for Providing Help to Jews in Occupied Polish Territories during World War II*, t. 1, red. M. Grądzka-Rejak, A. Namysło, Warszawa 2022.
143. Gonet T., *Kluzińska-Żelechowska Janina, Rycerz z d. Kluzińska Anna, Śledź z d. Kluzińska Jadwiga* [w:] *Persecution for Providing Help to Jews in Occupied Polish Territories during World War II*, t. 1, red. M. Grądzka-Rejak, A. Namysło, Warszawa 2022.
144. Gonet T., *Kopyciński Adam* [w:] *Persecution for Providing Help to Jews in Occupied Polish Territories during World War II*, t. 1, red. M. Grądzka-Rejak, A. Namysło, Warszawa 2022.
145. Gonet T., *Kukielka Jan, Dorosz Kazimierz, Hubka Michał* [w:] *Persecution for Providing Help to Jews in Occupied Polish Territories during World War II*, t. 1, red. M. Grądzka-Rejak, A. Namysło, Warszawa 2022.
146. Gonet T., *Kurowski Stefan Antoni* [w:] *Persecution for Providing Help to Jews in Occupied Polish Territories during World War II*, t. 1, red. M. Grądzka-Rejak, A. Namysło, Warszawa 2022.
147. Gonet T., *Leżeński Jerzy* [w:] *Persecution for Providing Help to Jews in Occupied Polish Territories during World War II*, t. 1, red. M. Grądzka-Rejak, A. Namysło, Warszawa 2022.
148. Gonet T., *Lokalne struktury Polskiej Zjednoczonej Partii Robotniczej wobec budowy Kombinatu Metalurgicznego Huta „Katowice” 1971–1976* [w:] *W województwie i w „terenie”. Działalność Polskiej Zjednoczonej Partii Robotniczej na szczeblu lokalnym*, red. A. Dziuba, B. Tracz, Katowice–Warszawa 2022.
149. Gonet T., *Łojek z d. Otowska Marcjanna* [w:] *Persecution for Providing Help to Jews in Occupied Polish Territories during World War II*, t. 1, red. M. Grądzka-Rejak, A. Namysło, Warszawa 2022.

150. Gonet T., *Łukaszewska z d. Sobecka Anna, Łukaszewski Antoni, Łukaszewska Helena* [w:] *Persecution for Providing Help to Jews in Occupied Polish Territories during World War II*, t. 1, red. M. Grądzka-Rejak, A. Namysło, Warszawa 2022.
151. Gonet T., *Machul Jan* [w:] *Persecution for Providing Help to Jews in Occupied Polish Territories during World War II*, t. 1, red. M. Grądzka-Rejak, A. Namysło, Warszawa 2022.
152. Gonet T., *Madej z d. Janus Zofia, Madej Mieczysław, Janus Helena, Janus Krzysztof, Janus Genowefa* [w:] *Persecution for Providing Help to Jews in Occupied Polish Territories during World War II*, t. 1, red. M. Grądzka-Rejak, A. Namysło, Warszawa 2022.
153. Gonet T., *Margasińska z d. Jakubowska Klementyna, Margasińska Krystyna* [w:] *Persecution for Providing Help to Jews in Occupied Polish Territories during World War II*, t. 1, red. M. Grądzka-Rejak, A. Namysło, Warszawa 2022.
154. Gonet T., *Martyniuk z d. Woszkowska Maria, Hrenkiw Wasyl, Kochmann Maria* [w:] *Persecution for Providing Help to Jews in Occupied Polish Territories during World War II*, t. 1, red. M. Grądzka-Rejak, A. Namysło, Warszawa 2022.
155. Gonet T., *Mykolajenko z d. Skomorowska Leonia* [w:] *Persecution for Providing Help to Jews in Occupied Polish Territories during World War II*, t. 1, red. M. Grądzka-Rejak, A. Namysło, Warszawa 2022.
156. Gonet T., *Najda Bronisław, Kokoszka Piotr, Fürgang Władimir, Kamińska Józefa, Zychowicz Józef* [w:] *Persecution for Providing Help to Jews in Occupied Polish Territories during World War II*, t. 1, red. M. Grądzka-Rejak, A. Namysło, Warszawa 2022.
157. Gonet T., *Owczarek Karolina, Widera Stanisław, Kępa Walenty* [w:] *Persecution for Providing Help to Jews in Occupied Polish Territories during World War II*, t. 1, red. M. Grądzka-Rejak, A. Namysło, Warszawa 2022.
158. Gonet T., *Pająk Kazimierz, Pająk Stefania, Pająk Izydora, Pająk Julian, Pająk Stanisława* [w:] *Persecution for Providing Help to Jews in Occupied Polish Territories during World War II*, t. 1, red. M. Grądzka-Rejak, A. Namysło, Warszawa 2022.
159. Gonet T., *Parczewska Stanisława, Parczewski Eugeniusz* [w:] *Persecution for Providing Help to Jews in Occupied Polish Territories during World War II*, t. 1, red. M. Grądzka-Rejak, A. Namysło, Warszawa 2022.
160. Gonet T., *Pokropek Stefan* [w:] *Persecution for Providing Help to Jews in Occupied Polish Territories during World War II*, t. 1, red. M. Grądzka-Rejak, A. Namysło, Warszawa 2022.
161. Gonet T., *Raszeja Franciszek* [w:] *Persecution for Providing Help to Jews in Occupied Polish Territories during World War II*, t. 1, red. M. Grądzka-Rejak, A. Namysło, Warszawa 2022.
162. Gonet T., *Rogozińska Maria, Rogoziński Piotr* [w:] *Persecution for Providing Help to Jews in Occupied Polish Territories during World War II*, t. 1, red. M. Grądzka-Rejak, A. Namysło, Warszawa 2022.
163. Gonet T., *Sergot Antoni* [w:] *Persecution for Providing Help to Jews in Occupied Polish Territories during World War II*, t. 1, red. M. Grądzka-Rejak, A. Namysło, Warszawa 2022.
164. Gonet T., *Słapa Aleksander* [w:] *Persecution for Providing Help to Jews in Occupied Polish Territories during World War II*, t. 1, red. M. Grądzka-Rejak, A. Namysło, Warszawa 2022.
165. Gonet T., *Stroszczyński Leon, Kopydłowski Waclaw* [w:] *Persecution for Providing Help to Jews in Occupied Polish Territories during World War II*, t. 1, red. M. Grądzka-Rejak, A. Namysło, Warszawa 2022.
166. Gonet T., *Szwaja Stanisław* [w:] *Persecution for Providing Help to Jews in Occupied Polish Territories during World War II*, t. 1, red. M. Grądzka-Rejak, A. Namysło, Warszawa 2022.
167. Gonet T., *Śnieżek z d. Kamińska Danuta* [w:] *Persecution for Providing Help to Jews in Occupied Polish Territories during World War II*, t. 1, red. M. Grądzka-Rejak, A. Namysło, Warszawa 2022.
168. Gonet T., *Tarłowski Jan* [w:] *Persecution for Providing Help to Jews in Occupied Polish Territories during World War II*, t. 1, red. M. Grądzka-Rejak, A. Namysło, Warszawa 2022.

169. Gonet T., *Tchorzewska z d. Posuchowska Emilia, Posuchowska z d. Kowalik Antonina* [w:] *Persecution for Providing Help to Jews in Occupied Polish Territories during World War II*, t. 1, red. M. Grądzka-Rejak, A. Namysło, Warszawa 2022.
170. Gonet T., *Wernej Nikolaus, Obidniak Miron, Chalupinski Julian* [w:] *Persecution for Providing Help to Jews in Occupied Polish Territories during World War II*, t. 1, red. M. Grądzka-Rejak, A. Namysło, Warszawa 2022.
171. Gonet T., *Wężowska z d. Berger Maria* [w:] *Persecution for Providing Help to Jews in Occupied Polish Territories during World War II*, t. 1, red. M. Grądzka-Rejak, A. Namysło, Warszawa 2022.
172. Gonet T., *Wojton Dorota* [w:] *Persecution for Providing Help to Jews in Occupied Polish Territories during World War II*, t. 1, red. M. Grądzka-Rejak, A. Namysło, Warszawa 2022.
173. Gonet T., *Wróbel Franciszek* [w:] *Persecution for Providing Help to Jews in Occupied Polish Territories during World War II*, t. 1, red. M. Grądzka-Rejak, A. Namysło, Warszawa 2022.
174. Gonet T., *Dzienis-Todorczuk M., Rydzewski Antoni* [w:] *Persecution for Providing Help to Jews in Occupied Polish Territories during World War II*, t. 1, red. M. Grądzka-Rejak, A. Namysło, Warszawa 2022.
175. Gonet T., *Jaworska J., Postek Stanisław, Postek Julianna, Postek Waclaw, Postek Henryk* [w:] *Persecution for Providing Help to Jews in Occupied Polish Territories during World War II*, t. 1, red. M. Grądzka-Rejak, A. Namysło, Warszawa 2022.
176. Gonet T., *Krężołek E., Biskup Bronisława* [w:] *Persecution for Providing Help to Jews in Occupied Polish Territories during World War II*, t. 1, red. M. Grądzka-Rejak, A. Namysło, Warszawa 2022.
177. Gonet T., *Krężołek E., Bodnerski Józef* [w:] *Persecution for Providing Help to Jews in Occupied Polish Territories during World War II*, t. 1, red. M. Grądzka-Rejak, A. Namysło, Warszawa 2022.
178. Gonet T., *Krężołek E., Bogdanowicz z d. Wrońska Anna* [w:] *Persecution for Providing Help to Jews in Occupied Polish Territories during World War II*, t. 1, red. M. Grądzka-Rejak, A. Namysło, Warszawa 2022.
179. Gonet T., *Krężołek E., Brzozowska Feliksa, Brzozowski Marian* [w:] *Persecution for Providing Help to Jews in Occupied Polish Territories during World War II*, t. 1, red. M. Grądzka-Rejak, A. Namysło, Warszawa 2022.
180. Gonet T., *Krężołek E., Furmanek Stanisław* [w:] *Persecution for Providing Help to Jews in Occupied Polish Territories during World War II*, t. 1, red. M. Grądzka-Rejak, A. Namysło, Warszawa 2022.
181. Gonet T., *Krężołek E., Kozub Władysław* [w:] *Persecution for Providing Help to Jews in Occupied Polish Territories during World War II*, t. 1, red. M. Grądzka-Rejak, A. Namysło, Warszawa 2022.
182. Gonet T., *Krężołek E., Kulaga Stanisław* [w:] *Persecution for Providing Help to Jews in Occupied Polish Territories during World War II*, t. 1, red. M. Grądzka-Rejak, A. Namysło, Warszawa 2022.
183. Gonet T., *Krężołek E., Powalkiewicz Antoni* [w:] *Persecution for Providing Help to Jews in Occupied Polish Territories during World War II*, t. 1, red. M. Grądzka-Rejak, A. Namysło, Warszawa 2022.
184. Gonet T., *Krężołek E., Stradowska Maria, Stradowski Waclaw* [w:] *Persecution for Providing Help to Jews in Occupied Polish Territories during World War II*, t. 1, red. M. Grądzka-Rejak, A. Namysło, Warszawa 2022.
185. Gonet T., *Onyszko G., Chudziak Stanisława* [w:] *Persecution for Providing Help to Jews in Occupied Polish Territories during World War II*, t. 1, red. M. Grądzka-Rejak, A. Namysło, Warszawa 2022.
186. Gonet T., *Onyszko G., Dziegłowski Jan, Ścierka Stefan* [w:] *Persecution for Providing Help to Jews in Occupied Polish Territories during World War II*, t. 1, red. M. Grądzka-Rejak, A. Namysło, Warszawa 2022.
187. Gonet T., *Onyszko G., Żerkowski Waclaw* [w:] *Persecution for Providing Help to Jews in Occupied Polish Territories during World War II*, t. 1, red. M. Grądzka-Rejak, A. Namysło, Warszawa 2022.

188. Gonet T., Pawnik J., *Brühl Hanna Maria* [w:] *Persecution for Providing Help to Jews in Occupied Polish Territories during World War II*, t. 1, red. M. Grądzka-Rejak, A. Namysło, Warszawa 2022.
189. Gonet T., Rączy E., *Szczurek Karolina, Szczurek Florian* [w:] *Persecution for Providing Help to Jews in Occupied Polish Territories during World War II*, t. 1, red. M. Grądzka-Rejak, A. Namysło, Warszawa 2022.
190. Gonet T., Trębacz M., *Bartkiewicz Michalina, Bartkiewicz Roman* [w:] *Persecution for Providing Help to Jews in Occupied Polish Territories during World War II*, t. 1, red. M. Grądzka-Rejak, A. Namysło, Warszawa 2022.
191. Gontarczyk P., *The Origin and Military Activity of the 'Lions', a Partisan Unit of the Communist People's Guard, 1942–43. A Contribution to the History of the Jews in the People's Guard and People's Army during the Second World War, and the Fate of Jewish Getto Fugitives in the Provincial Areas of Poland*, „Polish-Jewish Studies” 2021, nr 2 (druk 2022).
192. Gontarek A., *Dyplomacja polska a pomoc udzielana Żydom na ziemiach polskich pod okupacją niemiecką w latach 1939–1943* [w:] *Stan badań nad pomocą Żydom na ziemiach polskich pod okupacją niemiecką. Przegląd piśmiennictwa*, red. T. Domański, A. Gontarek, Warszawa–Kielce 2022.
193. Gontarek A., *Działalność Poselstwa Rzeczypospolitej Polskiej w Hiszpanii na rzecz pomocy uchodźcom żydowskim w czasie II wojny światowej (w świetle akt Ministerstwa Spraw Zagranicznych przechowywanych w Archiwum Instytutu Hoovera). Zarys problemu*, „Almanach Historyczny” 2021, t. 23 (druk 2022).
194. Górski R., Zima M., *Zbrodnicze eksperymenty medyczne dotyczące układu kostno-szkieletowego kończyn dolnych, wykonywane na Polkach – więźniarkach w KL Ravensbrück oraz ich następstwa dla stanu życia, zdrowia i późniejszego funkcjonowania operowanych*, „Pamięć i Sprawiedliwość” 2021, nr 38 (druk 2022).
195. Graczyk K., *Der Verband der Schlesischen Aufständischen als eine „Organisation, die Verbrechen gegen das Leben zu begehen bezweckete”. Die Mitglieder des Verbandes der Schlesischen Aufständischen und des Schützenbundes vor dem Sondergericht Kattowitz*, „Jahrbuch der Juristischen Zeitgeschichte” 2021 (druk 2022).
196. Grądzka-Rejak M., [rec.] *Anna Hájková, The Last Ghetto. An Everyday History of Theresienstadt*, Oksford: Oxford University Press 2020, „Studia Żydowskie. Almanach” 2021, nr 11 (druk 2022).
197. Grądzka-Rejak M., [rec.] *Joanna Beata Michlic, Piętno Zagłady. Wojenna i powojenna historia oraz pamięć żydowskich dzieci ocalałych w Polsce*, tłum. Adam Musiał, Warszawa 2020, „Studia Judaica” 2022, nr 50.
198. Grądzka-Rejak M., *Krakowscy Sprawiedliwi – stan badań i portret zbiorowy* [w:] *Co warto, co się opłaca. Sprawiedliwi i kolaboranci*, red. A. Bartuś, Oświęcim 2022.
199. Grądzka-Rejak M., Namysło A., *Editorial note* [w:] *Persecution for Providing Help to Jews in Occupied Polish Territories during World War II*, t. 1, red. M. Grądzka-Rejak, A. Namysło, Warszawa 2022.
200. Grądzka-Rejak M., Namysło A., *„Index of Poles murdered of persecuted for providing help to Jews during World War II”. Status of research, results of the first stage of the project, research perspective* [w:] *Persecution for Providing Help to Jews in Occupied Polish Territories during World War II*, t. 1, red. M. Grądzka-Rejak, A. Namysło, Warszawa 2022.
201. Grądzka-Rejak M., Namysło A., *Prawodawstwo niemieckie wobec Polaków i Żydów na terenie Generalnego Gubernatorstwa oraz ziem wcielonych do III Rzeszy. Analiza porównawcza* [w:] *Stan badań nad pomocą Żydom na ziemiach polskich pod okupacją niemiecką. Przegląd piśmiennictwa*, red. T. Domański, A. Gontarek, Warszawa 2022.
202. Grosicka M., *Działacze Polskiego Stronnictwa Ludowego przed Wojskowym Sądem Rejonowym oraz Sądem Wojewódzkim w Kielcach. Wybrane przykłady* [w:] *Zbrodnie sądowe w latach 1944–1989. Konformizm czy relatywizm moralny środowisk prawniczych?*, t. 2, red. D. Palacz, M. Grosicka, Kielce–Warszawa 2022.

203. Grzelczak P., *Bunt młodych. Poznański Maj 1946*, „Kronika Miasta Poznania” 2022, nr 3.
204. Grzelczak P., „*Dzielni Poznańczanie*”. *Pamięć powstania wielkopolskiego* [w:] *Powstanie wielkopolskie 1918–1919*, red. O. Bergmann, Poznań–Warszawa 2022.
205. Grzelczak P., „*The fire of the Polish Uprising*”. *Jerzy Giedroyc, Albert Camus and the 1956 Poznań June* [w:] *A Polish, European City: Studies in the History of Poznań*, red. P. Matusik, Poznań 2022.
206. Gucewicz D., *Duszpasterstwo akademickie w Gdańsku (Trójmieście) w latach 1945–1956* [w:] *Nadzieje i rozczarowania. Środowiska katolików świeckich w Polsce (1944/1945–1956)*, red. M. Siedziako, T. Sikorski, Warszawa 2022.
207. Gucewicz D., *Z historii parafii św. Franciszka z Asyżu w Gdańsku-Siedlcach po II wojnie światowej* [w:] *Historie gdańskich dzielnic*, t. 4: *Siedlce*, red. K. Kurkowska, L. Molendowski, Gdańsk 2022.
208. Gucewicz D., Molendowski L., „*Na górce*”. *Siostry pallotynki w Gdańsku-Siedlcach* [w:] *Historie gdańskich dzielnic*, t. 4: *Siedlce*, red. K. Kurkowska, L. Molendowski, Gdańsk 2022.
209. Hanus W., *Działalność volksdeutschów Władysława Sereżyńskiego i jego syna Romana w świetle zachowanych akt procesu karnego z dekretu sierpniowego. Przyczynek do dziejów okupacji niemieckiej ziemi lubaczowskiej*, „*Polish-Jewish Studies*” 2022, nr 3.
210. Hanus W., *Marian Warda „Müller”, „Janusz”, „Polakowski”, „Mały” – żołnierz, partyzant i dowódca. Przyczynek do monografii Rejonu V Obwodu ZWZ-AK-WiN Tomaszów Lubelski*, „*Rocznik Tomaszowski*” 2022, t. 13.
211. Hanus W., *Sprawiedliwi z Rawy Ruskiej. Fryderyk i Maria Czerwieniowie, Bazyli Chmielewski*, „*Biuletyn IPN*” 2022, nr 3.
212. Hlebowicz J., *Wyjść z roli guwernera, czyli strajk oświatowej „Solidarności”. Geneza, przebieg, konsekwencje (VIII 1980 – XII 1981)* [w:] *Listopad '80. Rzecz o strajkach ludzi oświaty, służby zdrowia i kultury*, red. J. Hlebowicz, Gdańsk 2022.
213. Janczak B., *Centrum Wyszkozenia Armii – „Alma Mater” żołnierzy gen. Władysława Andersa w latach 1942–1946*, „*Acta Universitatis Lodziensis. Folia Historica*” 2021, t. 109 (druk 2022).
214. Januszewski B., *KZ-Staat. Obozy niemieckie i ich rola w systemie państwowego terroru (1933–1945)*, „*Biuletyn IPN*” 2022, nr 3.
215. Jastrzębska-Golonka D., „*Bieg po nieznanym szlaku...*” – zawarty w dzienniku Piotra Dąbrowskiego językowy obraz życia w niewoli sowieckiej [w:] P. Dąbrowski, *Tułaczka po obcej ziemi. Wspomnienia więźnia łagrów sowieckich od marca do sierpnia 1941 roku*, wstęp i oprac. D. Jastrzębska-Golonka, J. Wróbel, Warszawa 2021 (druk 2022).
216. Jastrzębska-Golonka D., *Polska emigracja w Wielkiej Brytanii – obraz Innego w historycznej narracji edukacyjnej* [w:] *Sąsiad w historycznej narracji narodowej*, red. T. Maresz, K. Grysińska-Jarmuła, Bydgoszcz 2022.
217. Jastrzębska-Golonka D., „*Synku mój Jedyny!*” – zbutwiały papier i żywe słowa, czyli uczucia zapisane w listach z katyńskich grobów [w:] *Życie słowa – życie w słowie*, red. M. Święcicka, K. Kołatka, Bydgoszcz 2022.
218. Jedynak M., *Jews in Partisan Units in the Home Army's Radom-Kielce District (A Contribution to the Research)*, „*Polish-Jewish Studies*” 2021, nr 2 (druk 2022).
219. Jedynak M., *Tropami żołnierzy Armii Krajowej – kpr. Andrzej Pasek „Jędrrek” (1915–1943)*, „*Z Dziejów Regionu i Miasta. Rocznik Oddziału Polskiego Towarzystwa Historycznego w Skarżysku-Kamiennej*” 2021, nr 12 (druk 2022).
220. Jedynak M., *Weterani Armii Krajowej z Gór Świętokrzyskich na zachodnim pograniczu – przyczyny i skutki migracji na przykładzie Dolnego Śląska (1945–1948)* [w:] *Konflikt, stabilizacja, asymilacja? Konsekwencje migracji w życiu mieszkańców Dolnego Śląska po 1945 roku. Ujęcie komparatystyczne*, red. M. Gibiec, R. Klementowski, W. Kucharski, M. Szajda, Wrocław 2022.
221. Jedynak M., *Z Sulisławic do Ameryki. Marian Piotr Sierant „Marian” (1924–2015)* [w:] *Z dziejów Sulisławic i nie tylko... Prace konkursowe*, red. W. Rutkowska, P. Sławiński, Kielce–Sulisławice 2022.

222. Jedynak M., *Żydzi w oddziałach partyzanckich w Okręgu Radomsko-Kieleckim Armii Krajowej (przyczynek do badań)*, „Polish-Jewish Studies” 2021, nr 2 (druk 2022).
223. Jurek M., „Agent musi być człowiekiem bez sumienia”. Referat kpt. Czesława Mackiewicza z WUBP w Poznaniu na temat pracy z agenturą, wygłoszony podczas odprawy komendantów powiatowych MO w Poznaniu 20 listopada 1947 r., „Aparat Represji w Polsce Ludowej 1944–1989” 2021, nr 19 (druk 2022).
224. Jurek M., *Bitwa pod Jasną Górą. Finał Pucharu Polski 9 maja 1980 roku w Częstochowie*, „Kronika Miasta Poznania” 2022, nr 1.
225. Jurek M., *Jeden z tercetu. Henryk Czapczyk (1922–2010)*, „Kronika Miasta Poznania” 2022, nr 1.
226. Jurek M., *Komitet Miejski Polskiej Partii Robotniczej w Poznaniu w latach 1945–1948* [w:] *Województwo poznańskie w latach 1945–1950*, red. K. Białecki, S. Jankowiak, R. Reczek, Poznań–Warszawa 2022.
227. Jurek M., „Poznań nie zapomni bohaterskiego czynu Armii Czerwonej”. Wokół obchodów 23 lutego w okresie Polski Ludowej, „Kronika Miasta Poznania” 2022, nr 4.
228. Jurek M., *Spytaj milicjanta. Finał piłkarskiego Pucharu Polski 9 maja 1980 roku w Częstochowie w świetle nieznanego raportu Komendy Głównej Milicji Obywatelskiej*, „Kronika Miasta Poznania” 2022, nr 1.
229. Kaczmarek K., „Jestem Polakiem” [w:] *Encyklopedia ruchu narodowego. Organizacje, wydarzenia, pojęcia*, t. 2, red. K. Kawęcki, Warszawa 2022.
230. Kaczmarek K., *Narodowi demokraci w Berezie Kartuskiej* [w:] *Encyklopedia ruchu narodowego. Organizacje, wydarzenia, pojęcia*, t. 1, red. K. Kawęcki, Warszawa 2022.
231. Kaczmarek K., *Roman Dmowski i Komitet Narodowy Polski a Armia Polska we Francji (1917–1919)* [w:] *Historik i świadek historii. Księga dedykowana Profesorowi Janowi Drausowi*, red. M. Bułaga, D. Iwaneczko, K. Kaczmarek, M. Krzysztofiński, Rzeszów–Warszawa 2022.
232. Kaczmarek K., *Stanisław Szczeklik (1908–1940)* [w:] *Słownik biograficzny polskiego obozu narodowego*, t. 4, red. K. Kawęcki, Warszawa 2022.
233. Kaczmarek K., „Walka” (Londyn 1941–1943) [w:] *Encyklopedia ruchu narodowego. Organizacje, wydarzenia, pojęcia*, t. 1, red. K. Kawęcki, Warszawa 2022.
234. Kaczmarek K., *Wizyta Romana Dmowskiego w Japonii w 1904 roku* [w:] *Roman Dmowski. Niepodległość, dziedzictwo, pamięć*, red. J. Engelgard, T. Skoczek, Warszawa 2022.
235. Kapuściak B., *Tajna obserwacja w Wojskowej Służbie Wewnętrznej* [w:] *Obserwacja w służbie SB. Studia i szkice*, red. M. Komaniecka-Łyp, Kraków 2022.
236. Karbarz-Wilińska J., *Działalność biskupa stanisławowskiego Grzegorza Chomyszyna w latach dwóch wojen światowych. Analiza porównawcza*, „Dzieje Najnowsze” 2021, nr 4 (druk 2022).
237. Karbarz-Wilińska J., *Szlach Hryhorija Chomyszyna do czynu jepyskopskoji chirotoniji (1867–1904)* [Droga Hryhorija Chomyszyna do sakry biskupiej (1867–1904)], „Svit Clio” 2021, nr 4 (3/4; druk 2022).
238. Karowicz-Bienias S.A., „By sprawiedliwości stało się zadość” – rozwój idei nieprzedawnienia zbrodni przeciwko ludzkości w ustawodawstwie polskim [w:] *Nazwać zbrodnie po imieniu. Ustalenia Komisji Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu w sprawie zbrodni z okresu II wojny światowej*, red. S.A. Karowicz-Bienias, R. Leśkiewicz, A. Pozorski, Warszawa 2021.
239. Karowicz-Bienias S.A., *Odpowiedzialność karna sędziów i prokuratorów za zbrodnie sądowe* [w:] *Zbrodnie sądowe w latach 1944–1989. Konformizm czy relatywizm środowisk prawniczych?*, t. 2, red. D. Palacz, M. Grosicka, Kielce–Warszawa 2022.
240. Kasprzycki M., *Inspektorat 2 SB WUSW w Nowym Sączu (1985–1988)*, „Aparat Represji w Polsce Ludowej 1944–1989” 2022, nr 20.
241. Kasprzycki M., *Represje w stanie wojennym w województwie nowosądeckim*, „Studia Sandecjana” 2022, t. 3.

242. Kasprzycki M., *Władze powiatu bocheńskiego wobec szkolnej i pozaszkolnej katechizacji dzieci i młodzieży w latach 1956–1975*, „Aparat Represji w Polsce Ludowej 1944–1989” 2021, nr 19 (druk 2022).
243. Kasprzykowski A., *Wobec przemocy i bezprawia. Działalność członków Klubu Inteligencji Katolickiej w Bielsku-Białej w Biskupim Komitecie Pomocy Uwięzionym i Internowanym w latach 1982–1989*, Bielsko-Biała–Kraków 2022, wydanie trzecie poprawione i uzupełnione.
244. Kawalec K., *The Komitet Narodowy Polski – KNP [Polish National Committee] view of the Bolsheviks* [w:] *Polish anti-communism in the 20th Century*, red. P. Kardela, K. Sacewicz, Białystok–Olsztyn–Warszawa 2021.
245. Kirszak J., *Gen. broni Michał Tokarzewski-Karaszewicz (1892–1964)* [w:] *Polski słownik biograficzny*, t. 54/1, z. 220, Kraków 2022.
246. Kirszak J., „Najdzielniejsza polska dywizja”. *Glosa do rozbudowy Polskich Sił Zbrojnych u schyłku II wojny światowej*, „Polska Zbrojna. Historia” 2022, nr 1.
247. Kirszak J., *Niepokonany generał Stanisław Maczek*, „Polska Zbrojna. Historia” 2022, nr 1.
248. Klarman A., *Politechnika Wrocławska – krótki kurs historii opozycji solidarnościowej*, przystanek-historia.pl.
249. Kleszczyński B., *Punkt przyjęć FOPP nr 49 w Bakońcycach (Chechły)* [w:] *Obozy i więzienia sowieckie na ziemiach polskich (1944–1945). Leksykon*, wstęp, red. i oprac. D. Iwaneczko, Rzeszów–Warszawa 2022.
250. Kleszczyński B., *Punkt przyjęć FOPP nr 49 w Przemyślu (Byszówka)* [w:] *Obozy i więzienia sowieckie na ziemiach polskich (1944–1945). Leksykon*, wstęp, red. i oprac. D. Iwaneczko, Rzeszów–Warszawa 2022.
251. Kleszczyński B., *Punkt przyjęć FOPP nr 49 w Przemyślu (Trzebuska)* [w:] *Obozy i więzienia sowieckie na ziemiach polskich (1944–1945). Leksykon*, wstęp, red. i oprac. D. Iwaneczko, Rzeszów–Warszawa 2022.
252. Kleszczyński B., *Punkt przyjęć FOPP nr 49 w Przemyślu (Żabno)* [w:] *Obozy i więzienia sowieckie na ziemiach polskich (1944–1945). Leksykon*, wstęp, red. i oprac. D. Iwaneczko, Rzeszów–Warszawa 2022.
253. Kleszczyński B., *Punkt przyjęć Frontowego Obozu Przejściowo-Przesyłowego nr 49 w Przemyślu (Jastkowice)* [w:] *Obozy i więzienia sowieckie na ziemiach polskich (1944–1945). Leksykon*, wstęp, red. i oprac. D. Iwaneczko, Rzeszów–Warszawa 2022.
254. Kłapeć J., *Pomoc udzielana Żydom i ich ratowanie w byłym województwie lubelskim w latach 1939–1944 – stan badań (zarys problematyki)* [w:] *Stan badań nad pomocą Żydom na ziemiach polskich pod okupacją niemiecką. Przegląd piśmiennictwa*, red. T. Domański, A. Gontarek, Warszawa–Kielce 2022.
255. Koller S., *Sprawa Brunona Bystrzyńskiego w świetle dokumentów „operacji polskiej” NKWD w Gruzji (1937–1938)*, „Przegląd Archiwalny Instytutu Pamięci Narodowej” 2021, t. 14 (druk 2022).
256. Komaniecka-Łyp M., *Czysler Walenty* [w:] *Leksykon bezpieki. Kadra kierownicza aparatu bezpieczeństwa 1944–1956*, t. 3, red. W. Bagieński, M. Dźwigał, Warszawa 2022.
257. Komaniecka-Łyp M., *Drzewiecki Michał Antoni* [w:] *Leksykon bezpieki. Kadra kierownicza aparatu bezpieczeństwa 1944–1956*, t. 3, red. W. Bagieński, M. Dźwigał, Warszawa 2022.
258. Komaniecka-Łyp M., *Fojer Leon* [w:] *Leksykon bezpieki. Kadra kierownicza aparatu bezpieczeństwa 1944–1956*, t. 3, red. W. Bagieński, M. Dźwigał, Warszawa 2022.
259. Komaniecka-Łyp M., *Metody i zasady działania Biura „B” Ministerstwa Spraw Wewnętrznych. Przegląd najważniejszych zagadnień* [w:] *Obserwacja w służbie SB. Studia i szkice*, red. M. Komaniecka-Łyp, Kraków 2022.
260. Komaniecka-Łyp M., *Wstęp* [w:] *Obserwacja w służbie SB. Studia i szkice*, red. M. Komaniecka-Łyp, Kraków 2022.
261. Komaniecka-Łyp M., *Postawy środowiska prawniczego na wybranych procesach prowadzonych w Krakowie w stanie wojennym (1981–1982)* [w:] *Zbrodnie sądowe 1944–1989. Konformizm czy*

- relatywizm moralny środowisk prawniczych?*, red. M. Grosicka, D. Palacz, Kielce–Warszawa 2022.
262. Konarzewski M., Pleskot P., Szkarłat M., *Dyplomacja naukowa [w:] Historia, prawda, terażniejszość. Jak prowadzić stosunki międzynarodowe w kontekście przeszłości? 3.0. Diagnozy, recepty, zapis debat*, red. D. Bębnowski, A. Goszczyński, Warszawa 2021 (druk 2022).
263. Koreś D., *Mjr Antoni Stanisław Tomaszewski (1896–1945) [w:] Polski słownik biograficzny*, t. 54/1, z. 220, Kraków 2022.
264. Koreś D., *Plk dypl. Tadeusz Tokarz (1898–1981) [w:] Polski słownik biograficzny*, t. 54/1, z. 220, Kraków 2022.
265. Kornacki P., *Eugeniusz Matyszewski. Agent białostockiego Gestapo*, „Studia Podlaskie” 2021, t. 29 (druk 2022).
266. Kornacki P., *Ignacy Pawełko – od partyzanta do kolaboranta*, „Rocznik Augustowsko-Suwalski” 2022, t. 22.
267. Kornacki P., *Niemcy o zbrodni w Jedwabnem. Krótki przegląd prasy z ostatnich dwudziestu lat*, „Studia Łomżyńskie” 2021, t. 31 (druk 2022).
268. Kornacki P., *Początek okupacji niemieckiej w Łomży – lato 1941 r. Eksterminacja ludności żydowskiej w świetle wybranych relacji [w:] Studia z historii najnowszej Polski*, t. 4, red. R. Łatka, Warszawa 2022.
269. Kornacki P., *Sara Bender; Pogrom w Grajewie latem 1941 r. oraz Jeffrey Kopstein, Pogrom w Szczuczynie 27 czerwca 1941 r. – czyli jak nie należy pisać historii*, „Polish-Jewish Studies” 2021, nr 2 (druk 2022).
270. Korol-Chudy A., *Od gadżetu historycznego po materiał dydaktyczny. Wydawnictwa o tematyce powstań śląskich i plebiscytu górnośląskiego w działalności Oddziałowego Biura Edukacji Narodowej Instytutu Pamięi Narodowej w Katowicach [w:] Stulecie Powstań Śląskich i Plebiscytu Górnośląskiego – perspektywa edukacyjna, muzealna i naukowa*, red. M. Szwed, Opole 2022.
271. Kosiński P., *Zabici 3 i 4 września w Bydgoszczy. Bilans ofiar dywersji i jej stłumienia [w:] Wydawnictwa bydgoskie 1939 roku*, red. B. Kopka, Warszawa 2022.
272. Koszel-Pleskaczuk B., *Artysta teatralny i filmowy Aleksander Bożydar Żabczyński (1900–1958) pod lupą aparatu bezpieczeństwa PRL*, „Przegląd Archiwalno-Historyczny” 2022, t. 9.
273. Koszel-Pleskaczuk B., *Wymiar sprawiedliwości a opozycja w województwie białostockim 1981–1989*, „Studia Łomżyńskie” 2021, t. 31 (druk 2022).
274. Kościański R., *Na marginesie opisu i krytyki stempli oraz odcisków pieczętnych z okresu Polski ludowej [w:] Sfragistyka w warsztacie badawczym historyka dziejów najnowszych*, red. R. Kościański, E. Skibiński, P. Stróżyk, Poznań–Warszawa 2022.
275. Kościański R., *Polska Podziemna Armia Narodowa w powiecie kościańskim 1946–1947. Wykorzystanie pieczęci do uwiarygodnienia działalności konspiracyjnej rzekomej organizacji [w:] Sfragistyka w warsztacie badawczym historyka dziejów najnowszych*, red. R. Kościański, E. Skibiński, P. Stróżyk, Poznań–Warszawa 2022.
276. Kościański R., *Powstanie aparatu bezpieczeństwa w województwie poznańskim w 1945 r. [w:] Województwo poznańskie w latach 1945–1950*, red. K. Białecki, S. Jankowiak, R. Reczek, Poznań–Warszawa 2022.
277. Kościański R., *Urząd Bezpieczeństwa a niektóre niekatolickie wyznania (I)*, „Wiadomości Kościańskie” 2022, nr 10/12.
278. Kowalczyk E., *Komuniści warszawscy wobec wojny polsko-bolszewickiej [w:] Warszawiacy przeciw bolszewikom 1920*, red. M. Zarychta, Warszawa 2022.
279. Kozak M., *Działalność opozycyjna studentek z duszpasterstwa akademickiego i NZS w Białymstoku na przełomie lat siedemdziesiątych i osiemdziesiątych XX wieku*, „Komunizm. System – Ludzie – Dokumentacja” 2021, nr 10 (druk 2022).
280. Kozak M., *Opozycja studencka w Białymstoku w latach 1968–1980. Zarys zagadnienia [w:] Studia z historii najnowszej Polski*, t. 4, red. R. Łatka, Warszawa 2022.

281. Kozak M., *Tykocin w stanie wojennym*, „Studia Łomżyńskie” 2021, t. 31 (druk 2022).
282. Krasnodębski J., *Pomniki Stanisławowa z okresu II Rzeczypospolitej* [w:] *Studia z historii najnowszej Polski*, t. 4, red. R. Łatka, Warszawa 2022.
283. Krok T., *Kulisy dekonspiracji siatki wywiadowczej mjr. Andrzeja „Gardy” Czaykowskiego*, „Przegląd Historyczno-Wojskowy” 2022, nr 3.
284. Krok T., *Studium agenta celnego na przykładzie działań inwigilacyjnych byłego oficera kontrwywiadu AK Juliusza Wilczura-Garzteckiego wobec kpt. Jerzego Lewszeckiego (część I)*, „Aparat Represji w Polsce Ludowej 1944–1989” 2022, nr 20.
285. Kubicki M., *Nauczyciele zamordowani w Lesie Szpęgawskim 1939–1940*, „Biuletyn Fundacji Generał Elżbiety Zawackiej” 2020, nr 70 (druk 2022).
286. Kozłowski T., „Banki groźniejsze niż tanki”. *Mechanizmy gospodarczego nacisku Związku Socjalistycznego na Polskę (1980–1981)*, „Pamięć i Sprawiedliwość” 2022, nr 2.
287. Kozłowski T., *Laboratorium pierestrojki? Gen. Jaruzelski na geopolitycznej szachownicy*, „Polska 1944/45–1989. Studia i materiały” 2022, nr 20.
288. Kruszyński M., *Codziennosc zabiegów dyplomatycznych związanych z realizacją postanowień traktatu ryskiego: perspektywa Poselstwa RP w Moskwie w pierwszych kilkunastu miesiącach po nawiązaniu bilateralnych stosunków polsko-sowieckich*, „Wschodni Rocznik Humanistyczny” 2022, t. 19, nr 1: *Traktat ryski. Konteksty*, red. M. Kruszyński, A. Górak.
289. Krzysztofiński M., [rec.] *Aleksandra Arkusz, Współpraca Stanów Zjednoczonych ze Związkiem Radzieckim w latach 1943–1945 w świetle materiałów amerykańskiej Misji Wojskowej w Moskwie*, „Przegląd Bezpieczeństwa Wewnętrznego” 2022, nr 27.
290. Krzysztofiński M., *Duszpasterstwo Kombatantów Polski Walczącej 1939–1945 w Rzeszowie (1987–1989)* [w:] *Historyk i świadek historii. Księga dedykowana Profesorowi Janowi Drausowi*, red. M. Bukała, D. Iwaneczko, K. Kaczmarek, M. Krzysztofiński, Rzeszów 2022.
291. Krzysztofiński M., *Zbigniew Bonawentura Fróg (1920–1986) – ksiądz, publicysta, działacz Stowarzyszenia PAX, tajny współpracownik i major Służby Bezpieczeństwa na etacie niejawnym*, „Aparat Represji w Polsce Ludowej 1944–1989” 2022, nr 22.
292. Kubiak W., Supruniuk M.A., „Wdzięczny jestem za wydrukowanie mojej ramoty...” *Listy Stanisława Kościakowskiego do „Wiadomości”*, „Archiwum Emigracji” 2021–2022, z. 29.
293. Kubicki M., *Prywatyzacja bałtyckich państwowych przedsiębiorstw połowowych. Przyczynek do badań*, „Zapiski Puckie” 2022, nr 21.
294. Kubicki M., *Prywatyzacja kutrów burtowych floty Przedsiębiorstwa Połowów i Usług Rybackich „Koga” w Helu w latach 1988–1993*, „Argumenta Historica” 2021, nr 8 (druk 2022).
295. Kubicki M., [rec.] *Witold W. Mędykowski, Macht Arbeit Frei? German Economic Policy and Forced Labor of Jews in the General Government, 1939–1943*, *Academic Studies Press, Boston* 2018, „Polish-Jewish Studies” 2021, nr 2 (druk 2022).
296. Kubicki M., *Zbrodnia w Lesie Szpęgawskim 1939–1940* [w:] *Warmińsko-mazurskie studia z historii najnowszej*, t. 4, red. K.A. Kierski, Olsztyn 2021 (druk 2022).
297. Kupczewska M., *Obchody 11 listopada jako forma aktywności opozycji politycznej na obszarze północno-wschodnim w ostatnim dziesięcioleciu PRL*, „Studia Łomżyńskie” 2021, t. 31 (druk 2022).
298. Kupczewska M., *Polacy ratujący Żydów na terenie przedwojennego województwa wileńskiego* [w:] *Stan badań nad pomocą Żydom na ziemiach polskich pod okupacją niemiecką. Przegląd piśmiennictwa*, red. T. Domański, A. Gontarek, Warszawa–Kielce 2022.
299. Kupczewska M., *Pomoc obywateli polskich dla ludności żydowskiej na obszarze przedwojennego województwa wileńskiego w okresie okupacji niemieckiej – analiza sieci kontaktów* [w:] *Studia z historii najnowszej Polski*, t. 4, red. R. Łatka, Warszawa 2022.
300. Kupczewska M., Tomkiewicz M., *Polacy ratujący Żydów na terenie przedwojennego województwa wileńskiego* [w:] *Stan badań nad pomocą Żydom na ziemiach polskich pod okupacją niemiecką. Przegląd piśmiennictwa*, red. T. Domański, A. Gontarek, Warszawa–Kielce 2022.

301. Kuprianis A., *Stan ostrego pogotowia. Łódzki garnizon wojskowy wobec demonstracji pierwszomajowych w II Rzeczypospolitej*, „Przegląd Nauk Historycznych” 2022, nr 1.
302. Kurek R., „...aby każdy okruch historii został uratowany!” – realizacja projektu Archiwum Pełne Pamięci w Oddziale Instytutu Pamięci Narodowej w Krakowie, „Przegląd Archiwalny Instytutu Pamięci Narodowej” 2022, t. 15.
303. Kurek R., *Romkowski Roman (właśc. Grünspan Menasche) 1907–1968* [w:] *Leksykon bezpieki. Kadra kierownicza aparatu bezpieczeństwa 1944–1956*, t. 3, red. W. Bagieński, M. Dźwigał, Warszawa 2022.
304. Kuta C., *A krakkói Szolidaritás Diákbizottságának keletkezése és tevékenysége* [w:] *Opozycja studencka w Polsce i na Węgrzech w latach 1956–1989. Wybrane zagadnienia / Egyetemista ellenzéki mozgalmak Lengyelországban és Magyarországon 1956–1989 között. Kiemelt témakörök*, red. K. Rotár, M. Wenklar, Kraków–Warszawa–Segedyn 2022.
305. Kuta C., *Andrzej Bardecki (1916–2001)* [w:] *Słownik biograficzny polskiego katolicyzmu społecznego*, t. 4, red. R. Łatka, Warszawa 2022.
306. Kuta C., *Geneza i działalność Studenckiego Komitetu Solidarności w Krakowie* [w:] *Opozycja studencka w Polsce i na Węgrzech w latach 1956–1989. Wybrane zagadnienia / Egyetemista ellenzéki mozgalmak Lengyelországban és Magyarországon 1956–1989 között. Kiemelt témakörök*, red. K. Rotár, M. Wenklar, Kraków–Warszawa–Segedyn 2022.
307. Kuta C., *Jan Popiel (Chościak-Popiel) (1914–2003) SJ* [w:] *Słownik biograficzny polskiego katolicyzmu społecznego*, t. 4, red. R. Łatka, Warszawa 2022.
308. Kuta C., *Kazimierz Szwarzenberg-Czerny* [w:] *Słownik biograficzny polskiego katolicyzmu społecznego*, t. 3, red. R. Łatka, Warszawa 2022.
309. Kuta C., *Niezależna działalność wydawnicza NZS w Krakowie w latach 1980–1981*, „Copernicus. Czasy Nowożytne i Współczesne” 2022, nr 1.
310. Kuta C., *Relacje między emigracją a drugim obiegiem wydawniczym w PRL w latach 1976–1989/1990*, „Pamięć i Sprawiedliwość” 2022, nr 39.
311. Kuta C., *Tadeusz Michał Myślik (1928–2011)* [w:] *Słownik biograficzny polskiego katolicyzmu społecznego*, t. 4, red. R. Łatka, Warszawa 2022.
312. Kuta C., *The Operational Strategy of the Security Service (SB) Towards the Second Circulation in the Polish People’s Republic from 1980 to 1990*, „Aparat Represji w Polsce Ludowej 1944–1989” 2022, nr 20.
313. Kuta C., *Włodzimierz Wnuk (1915–1992)* [w:] *Słownik biograficzny polskiego katolicyzmu społecznego*, t. 4, red. R. Łatka, Warszawa 2022.
314. Lesiakowska R., *Rusyfikacja Królestwa Polskiego a ewangelicy i ich akta metrykalne / akta stanu cywilnego: rok 1868. Przyczynek do charakterystyki źródła*, „Studia Archiwalne” 2022, t. 2.
315. Libera P., *Józef Łobodowski: las condiciones de trabajo y de creation de un escritor en el exilio. Obras planeadas y no publicadas* [w:] „Noche sobre Madrid” *Józef Łobodowski y su obra literaria*, red. G. Bąk, A.E. Diaz-Pintado Hilario, J.M. Ruszar, Madrid 2022.
316. Libera P., *Prometeizm po prometeizmie. Zarys historii ruchu prometejskiego po 1939 roku*, „Pamięć i Sprawiedliwość” 2022, nr 1.
317. Lubecka J., *Między sprawiedliwością a zemstą. Polityka władz Polski wobec volksdeutschów w latach 1944–1950* [w:] *Co warto, co się oplaca. Sprawiedliwi i kolaboranci*, red. A. Bartuś, Oświęcim 2022.
318. Lubecka J., *Occupation or Seizure: A Dispute Between Polish Lawyers as to the Legal Status of the German Conquest of Polish Territory*, „Totalitarian and 20th Century Studies” 2021, t. 5 (druk 2022).
319. Lubecka J., *Okupacja czy zawładnięcie. Powojenne spory polskich prawników co do statusu prawnego niemieckiego podboju ziem polskich*, „Studia nad Totalitaryzmami i Wiekami XX” 2021, t. 5 (druk 2022).

320. Łatka R., *Co nam zostanie po beatyfikacji? Przegląd publikacji dotyczących prymasa Stefana Wyszyńskiego wydanych w latach 2020–2021*, „Myśl Polityczna” 2021, nr 3 (druk 2022).
321. Łatka R., *Józef Gorzelany* [w:] *Słownik biograficzny polskiego katolicyzmu społecznego*, t. 3, red. R. Łatka, Warszawa 2022.
322. Łatka R., [rec.] *Listy na czas przełomu. Jan Paweł II – kard. Stefan Wyszyński*, oprac. P. Skibiński, R. Kowalczyk, Wydawnictwo WAM, Warszawa 2021, „Komunizm. System – Ludzie – Dokumentacja” 2021, nr 10 (druk 2022).
323. Łatka R., *Prymas Stefan Wyszyński w okresie przełomu 1956–1957* [w:] *Biskupi w rzeczywistości politycznej Polski „ludowej”*, t. 2, red. R. Łatka, Warszawa 2022.
324. Łatka R., *Prymas Stefan Wyszyński wobec gry w trójkącie: Stolica Apostolska – władze PRL – Episkopat Polski 1971–1978* [w:] *Biskupi w rzeczywistości politycznej Polski „ludowej”*, t. 2, red. R. Łatka, Warszawa 2022.
325. Łatka R., *Prymas Stefan Wyszyński wobec rzeczywistości społeczno-politycznej PRL w 1968 r.*, „Seaculum Christianum” 2022, nr 1.
326. Łatka R., *Primate and General Contacts Between Cardinal Wyszyński and Władysław Anders in the Light of their Correspondence – a Contribution to the History of the Polish Independence Emigration*, „The Exile History Review” 2022, nr 1.
327. Łatka R., *Relacje ks. Tadeusza Dajczera z SB. Przypadek współpracy agenturalnej z powodu szantażu paszportowego*, „Przegląd Archiwalny Instytutu Pamięci Narodowej” 2021, t. 14 (druk 2022).
328. Łatka R., *The Catholic Church in Poland during the structural transformation period* [w:] *‘Annus Mirabilis’ 1989 and Slovakia. From totalitarian regime to democracy*, red. B. Katrebová Blehová, Bratislava 2022.
329. Łatka R., Musiał F., *O myśleniu życzeniowym w badaniach historycznych... Replika na recenzję „Pytania, które nie zostały zadane...”*, „Dzieje Najnowsze” 2021, nr 4 (druk 2022).
330. Łatka R., Zieliński Z., *Marian Rechowicz* [w:] *Słownik biograficzny polskiego katolicyzmu społecznego*, t. 3, red. R. Łatka, Warszawa 2022.
331. Majchrzak G., *„Ostatni prom” oraz „80 milionów” Waldemara Krzystka z perspektywy historyka*, „pleograf.pl” 2021, nr 4 (publikacja 2022).
332. Majchrzak G., *W kontrze do peerelowskiej propagandy, czyli 1 i 17 września w działaniach opozycji*, „Studia i Materiały Centralnej Biblioteki Wojskowej” 2022, nr 1.
333. Majewski M., *Mjr inż. Stanisław Kucharski (1891–1940) – oficer „nie do zastąpienia” kontrwywiadu wojskowego II RP* [w:] *Wywiad i kontrwywiad wojskowy II RP. Z działalności Oddziału II SG WP*, t. 12, red. T. Dubicki, Łomianki 2022.
334. Maksimiuk D., *Prokurator i sąd do „zadania specjalnego”. Rzec o Karolu Malawskim i jego działalności w Wydziale do Spraw Doraźnych Sądu Okręgowego w Łomży*, „Studia Łomżyńskie” 2021, t. 31 (druk 2022).
335. Maksimiuk D., *Rzeczywistość sowieckich obozów we wspomnieniach Stefana Nowaczka – żołnierza Nowogródzkiego Okręgu AK*, „Przegląd Archiwalny Instytutu Pamięci Narodowej” 2021, t. 14 (druk 2022).
336. Maleszka M., *Ludwig Woltmann i recepcja myśli Arthura Josepha de Gobineau (1816–1882) w Niemczech*, „Res Historica” 2022, nr 54.
337. Maleszka M., [rec.] *Monografia powiatu włocławskiego*, red. K. Mikulski, T. Dziki, „Ziemia Kujawska” 2021, t. 29 (druk 2022).
338. Maleszka M., *Rola klimatu w wykształceniu się „zaawansowanych typów rasowych” wg niemieckich antropologów z przełomu XIX i XX w.* [w:] *Bariery – możliwości – wyzwania. Środowisko przyrodnicze a człowiek na przestrzeni dziejów*, red. R. Kleśta-Nawrocki, P. Oliński, W. Piasek, Toruń 2022 (seria „Natura Homines. Studia z Historii Środowiskowej”, t. 3).
339. Maleszka M., *Walther Nernst i spór o „niemiecką fizykę”*, „Rocznik Grudziądzki” 2022, nr 30.
340. *Mały konspirator*, Wrocław 1983, reprint: oprac. T. Balbus, M. Wysocka, Wrocław 2022.

341. Marcinkiewicz M., *Pierwsze dni stanu wojennego w Szczecinie* [w:] *Kronika Szczecina 2021. Powrót do normalności?*, red. T. Czapiewski, M. Siedziako, Szczecin 2022.
342. Marcinkiewicz M., *Przywłaszczony fragment dziennika Wiktora Woroszyńskiego w oczach konsultanta ps. „Olcha”*, „Pamięć i Sprawiedliwość” 2022, nr 2.
343. Marcinkiewicz-Kaczmarczyk A., [rec.] *W imię przyszłości Partii. Procesy o łamanie tzw. praworządności socjalistycznej 1956–1957. Dokumenty*, red. Marcin Zaborski, Warszawa 2019, s. 456, „Przegląd Archiwalny Instytutu Pamięci Narodowej” 2021, t. 14 (druk 2022).
344. Marek Ł., *A krakkói egyetemi lelkészség mint az ifjúsági ellenzék formálódásának helyszíne* [w:] *Opozycja studencka w Polsce i na Węgrzech w latach 1956–1989. Wybrane zagadnienia / Egyetemista ellenzék mozgalmai Lengyelországban és Magyarországon 1956–1989 között. Kiemelt témakörök*, red. K. Rotár, M. Wenklar, Kraków–Warszawa–Segedyn 2022.
345. Marek Ł., *Duszpasterstwo akademickie w Krakowie jako miejsce formowania się opozycji młodzieżowej* [w:] *Opozycja studencka w Polsce i na Węgrzech w latach 1956–1989. Wybrane zagadnienia / Egyetemista ellenzék mozgalmai Lengyelországban és Magyarországon 1956–1989 között. Kiemelt témakörök*, red. K. Rotár, M. Wenklar, Kraków–Warszawa–Segedyn 2022.
346. Marek Ł., *Od prymasa do pielgrzyma. Obserwacja jako wsparcie pracy operacyjnej pionu IV Służby Bezpieczeństwa* [w:] *Obserwacja w służbie SB. Studia i szkice*, red. M. Komaniecka-Łyp, Kraków 2022.
347. Marek Ł., *Spytkowicka parafia w czasie drugiej wojny światowej. Zapis kronikarski ks. Stanisława Piątka*, „Rocznik Spytkowicki” 2022, nr 1.
348. Marek Ł., [rec.] „*We should continue this dialogue... ” Operational interviews between Polish Security Service and Rev. Henryk Gulbinowicz from 1969 to 1985. Case study. With the introduction and discussion written by Rafał Łatka, Filip Musiał*, Warszawa–Kraków 2020, „The Person and the Challenges. The Journal of Theology, Education, Canon Law and Social Studies Inspired by Pope John Paul II” 2022, t. 12, nr 2.
349. Markiewicz M., *Dylematy powiatowego aparatu Polskiej Zjednoczonej Partii Robotniczej podczas odwilży politycznej 1956 r. – przykład Białostoczczyzny* [w:] *W województwie i w „terenie”. Działalność Polskiej Zjednoczonej Partii Robotniczej na szczeblu lokalnym*, red. A. Dziuba, B. Tracz, Katowice–Warszawa 2022.
350. Markiewicz M., *Partia w gminie. Funkcjonowanie wiejskich organizacji PZPR w latach 1948–1956 na przykładzie Białostoczczyzny*, „Komunizm. System – Ludzie – Dokumentacja” 2022, nr 11.
351. Massalski A., *Aparat represji wobec uczniów od grudnia 1954 r. do listopada 1956 r. w świetle biuletynów Komitetu do spraw Bezpieczeństwa Publicznego* [w:] *Non omne quod licet honestum est. Studia z prawa cywilnego i handlowego w 50-lecie pracy naukowej Profesora Wojciecha Jana Katnera*, red. S. Byczko, A. Kappes, B. Kucharski, U. Promińska, Łódź–Warszawa 2022.
352. Mazur P., *Rabunki, kradzieże i morderstwa popełniane przez żołnierzy sowieckich w Małopolsce w latach 1945–1946*, „Biuletyn Informacyjny Światowego Związku Żołnierzy AK” 2022, nr 6.
353. Męczykowska B., Namysło A., *Czuliński Bolesław* [w:] *Persecution for Providing Help to Jews in Occupied Polish Territories during World War II*, t. 1, red. M. Grądzka-Rejak, A. Namysło, Warszawa 2022.
354. Milewska M., *Gończka emigracyjna z Królestwa Polskiego do Brazylii (1890–1891)* [w:] *Ludzie w drodze. Migracje, granice, tożsamość*, red. D. Rott, Łomża–Siedlce, 2022.
355. Milewska M., *Wodociąg w Płocku i jego znaczenie w walce z epidemiczną cholerą w drugiej połowie XIX i na początku XX wieku* [w:] *Sapere auso. Księga jubileuszowa Profesora Janusza Szczepańskiego*, red. J. Załęczny, M. Milewska, Pułtusk 2022.
356. Milewska M., *Edukacja o prawach człowieka w warunkach pandemii* [w:] *Powszechny system ochrony praw człowieka w czasie wyzwań pandemicznych*, t. 1, red. J. Jaskiernik, K. Spryszak, Toruń 2022.

357. Milewska M., *Stan sanitarny i opieka medyczna w powiecie ciechanowskim w dwudziestoleciu międzywojennym*, „Glaukopis” 2021, nr 39 (druk 2022).
358. Milewska M., *Warunki i urządzenia sanitarne w mieszkaniach XIX-wiecznych płoczan na przykładzie dzielnicy żydowskiej i mieszkań płockich stróżów* [w:] *Życie prywatne Polaków w XIX wieku. W zwierniadle rzeczy*, red. J. Kita, M. Korybut-Marciniak, Łódź–Olsztyn 2022.
359. Misiak M., *Rokowania ryskie w przekazie prasowym. Perspektywa językoznawcza*, „Wschodni Rocznik Humanistyczny” 2022, t. 19, nr 1: *Traktat ryski. Konteksty*, red. M. Kruszyński, A. Górak.
360. Mozgol R., „*Jesteśmy tu tylko po to, aby utrzymać porządek...*” *Górnośląski sierpień 1920 roku w opiniach prasy francuskiej. Przyczynek do zagadnienia* [w:] *Rok 1920 na Górnym Śląsku. Alianci – kampania plebiscytowa – powstanie*, red. Z. Gołasz, S. Rosenbaum, Warszawa–Katowice–Gliwice 2022.
361. Namysło A., *Bernatowicz Józef, Bernatowicz z d. Halujko Anna* [w:] *Persecution for Providing Help to Jews in Occupied Polish Territories during World War II*, t. 1, red. M. Grądzka-Rejak, A. Namysło, Warszawa 2022.
362. Namysło A., *Chebda (Hebda) Antoni* [w:] *Persecution for Providing Help to Jews in Occupied Polish Territories during World War II*, t. 1, red. M. Grądzka-Rejak, A. Namysło, Warszawa 2022.
363. Namysło A., *Hornung z d. Franz Magdalena, Zbudowski Georg, Płocica Józef* [w:] *Persecution for Providing Help to Jews in Occupied Polish Territories during World War II*, t. 1, red. M. Grądzka-Rejak, A. Namysło, Warszawa 2022.
364. Namysło A., *Hubicki Wiktor* [w:] *Persecution for Providing Help to Jews in Occupied Polish Territories during World War II*, t. 1, red. M. Grądzka-Rejak, A. Namysło, Warszawa 2022.
365. Namysło A., *Janczyszyn Stanisława* [w:] *Persecution for Providing Help to Jews in Occupied Polish Territories during World War II*, t. 1, red. M. Grądzka-Rejak, A. Namysło, Warszawa 2022.
366. Namysło A., *Kobylec Piotr, Kobylec z d. Mietla Karolina, Kobylec Mieczysław, Kobylec Alojzy, Kobylec Wiktor* [w:] *Persecution for Providing Help to Jews in Occupied Polish Territories during World War II*, t. 1, red. M. Grądzka-Rejak, A. Namysło, Warszawa 2022.
367. Namysło A., *Kowalska z d. Penda Anna, Szperkiewicz (Sperkiewicz) z d. Blaskiewicz (Błażkiewicz) Waleria, Strauchhold Norbert Czesław* [w:] *Persecution for Providing Help to Jews in Occupied Polish Territories during World War II*, t. 1, red. M. Grądzka-Rejak, A. Namysło, Warszawa 2022.
368. Namysło A., *Krawczuk z d. Tuziak Stanisława* [w:] *Persecution for Providing Help to Jews in Occupied Polish Territories during World War II*, t. 1, red. M. Grądzka-Rejak, A. Namysło, Warszawa 2022.
369. Namysło A., *Maziak Adele z d. Liskiewicz* [w:] *Persecution for Providing Help to Jews in Occupied Polish Territories during World War II*, t. 1, red. M. Grądzka-Rejak, A. Namysło, Warszawa 2022.
370. Namysło A., *Nahacz Wasyl, Ganczar z d. Prosko Maria* [w:] *Persecution for Providing Help to Jews in Occupied Polish Territories during World War II*, t. 1, red. M. Grądzka-Rejak, A. Namysło, Warszawa 2022.
371. Namysło A., *Ożegalski Franciszek, Seweryn (Severin) Władysława* [w:] *Persecution for Providing Help to Jews in Occupied Polish Territories during World War II*, t. 1, red. M. Grądzka-Rejak, A. Namysło, Warszawa 2022.
372. Namysło A., *Popowicz z d. Czapran Maria* [w:] *Persecution for Providing Help to Jews in Occupied Polish Territories during World War II*, t. 1, red. M. Grądzka-Rejak, A. Namysło, Warszawa 2022.
373. Namysło A., *Prześlak Jan, Prześlak z d. Topor-Kamińska Helena* [w:] *Persecution for Providing Help to Jews in Occupied Polish Territories during World War II*, t. 1, red. M. Grądzka-Rejak, A. Namysło, Warszawa 2022.
374. Namysło A., *Szramek Michał* [w:] *Persecution for Providing Help to Jews in Occupied Polish Territories during World War II*, t. 1, red. M. Grądzka-Rejak, A. Namysło, Warszawa 2022.

375. Namysło A., *Wojnar Jan, Moroz Maria, Gryszko Władysław, Plużańska (Pluzanska, Puzainska) z d. Malinowska Anna, Pachowski Jakub, Pachowska Janina, Pachowska Bogumiła* [w:] *Persecution for Providing Help to Jews in Occupied Polish Territories during World War II*, t. 1, red. M. Grądzka-Rejak, A. Namysło, Warszawa 2022.
376. Namysło A., *Zwarycz Anna, Bogdan Maria* [w:] *Persecution for Providing Help to Jews in Occupied Polish Territories during World War II*, t. 1, red. M. Grądzka-Rejak, A. Namysło, Warszawa 2022.
377. Namysło A., Grądzka-Rejak M., *Polish-Jewish Relations during World War II. Context and Circumstances* [w:] *Persecution for Providing Help to Jews in Occupied Polish Territories during World War II*, t. 1, red. M. Grądzka-Rejak, A. Namysło, Warszawa 2022.
378. Namysło A., Taras M., *Klemens Zofia* [w:] *Persecution for Providing Help to Jews in Occupied Polish Territories during World War II*, t. 1, red. M. Grądzka-Rejak, A. Namysło, Warszawa 2022.
379. Namysło A., Trębacz Z., *Wolkotrup Katarzyna* [w:] *Persecution for Providing Help to Jews in Occupied Polish Territories during World War II*, t. 1, red. M. Grądzka-Rejak, A. Namysło, Warszawa 2022.
380. Naworski M., *Stemple Wojewódzkiego Urzędu Cenzury w Lesznie zachowane w zasobie Instytutu Pamięci Narodowej Oddział w Poznaniu* [w:] *Sfragistyka w warsztacie badawczym historyka dziejów najnowszych*, red. R. Kościański, E. Skibiński, P. Stróżyk, Poznań–Warszawa 2022.
381. „Niewolnica cara” – rozmowa Dobrosława Rodziewicza z Henrykiem Głębockim, „Rzeczy Wspólne” 2022, nr 41.
382. Nisiobęcka A., *Kotowski Feliks (właśc. Kacman Wolf)* [w:] *Leksykon bezpieki. Kadra kierownicza aparatu bezpieczeństwa 1944–1956*, t. 3, red. W. Bagieński, M. Dźwigał, Warszawa 2022.
383. Nisiobęcka A., *Returns of Poles from France and Belgium and Their Adaptation in the Post-War Reality of the Polish People's Republic in the Memory of Returnees and Their Families (1945–1975)*, „Individual and Society. Človek a spoločnosť” 2022, nr 2.
384. Niwiński P., Bereza T., Sychowicz K., *Zbrodnie Litwinów, Ukraińców i Białorusinów na Kresach pod okupacją niemiecką 1941–1944* [w:] *Raport o stratach poniesionych przez Polskę w wyniku agresji i okupacji niemieckiej w czasie II wojny światowej*, t. 1, red. K. Wnęk, Warszawa 2022.
385. Niziołek P., *Więzienie specjalne NKWD w Białymstoku (etapowe)* [w:] *Obozy i więzienia sowieckie na ziemiach polskich (1944–1945). Leksykon*, wstęp, red. i oprac. D. Iwaneczko, Rzeszów–Warszawa 2022.
386. Niziołek P., *Bolesław Piotr Branicki* [w:] *Leksykon bezpieki. Kadra kierownicza aparatu bezpieczeństwa 1944–1956*, t. 3, red. W. Bagieński, M. Dźwigał, Warszawa 2022.
387. Niziołek P., *Frontowy Obóz Przejściowo-Przesyłowy nr 45 w Białymstoku* [w:] *Obozy i więzienia sowieckie na ziemiach polskich (1944–1945). Leksykon*, wstęp, red. i oprac. D. Iwaneczko, Rzeszów–Warszawa 2022.
388. Niziołek P., [rec.] *J.J. Milewski, Z dziejów Grodna w okresie międzywojennym, Białystok 2021, s. 141; Pamięć historyczna. Konflikty pamięci na pograniczu polsko-litewsko-białoruskim, Białystok 2021, s. 166*, „Biuletyn Historii Pogranicza” 2022, nr 22.
389. Niziołek P., *Stefan Baras* [w:] *Leksykon bezpieki. Kadra kierownicza aparatu bezpieczeństwa 1944–1956*, t. 3, red. W. Bagieński, M. Dźwigał, Warszawa 2022.
390. Olaszek J., *Długie narodziny „wściekłego rewizjonisty”*. *Aktywność publicystyczna Romana Zimanda w latach 1955–1956*, „Sensus Historiae” 2021, nr 2 (druk 2022).
391. Opulski R., *Az egyetemi ifjúság ábrázolása a propagandában az 1968-as márciusi események idején* [w:] *Opozycja studencka w Polsce i na Węgrzech w latach 1956–1989. Wybrane zagadnienia / Egyetemista ellenzéki mozgalmak Lengyelországban és Magyarországon 1956–1989 között. Kiemelt témakörök*, red. K. Rotár, M. Wenklar, Kraków–Warszawa–Segedyn 2022.
392. Opulski R., *Propagandowy wizerunek młodzieży akademickiej w okresie wydarzeń marcowych w 1968 r.* [w:] *Opozycja studencka w Polsce i na Węgrzech w latach 1956–1989. Wybrane za-*

- gadnienia / *Egyetemista ellenzéki mozgalmak Lengyelországban és Magyarországon 1956–1989 között. Kiemelt témakörök*, red. K. Rotár, M. Wenklar, Kraków–Warszawa–Segedyn 2022.
393. Orłowski A., *Harczerz jako wróg ludu – proces karny Zbigniewa Wachowskiego i Jana Komenckiego przed Wojskowym Sądem Rejonowym w Poznaniu* [w:] *Nazwać zbrodnie po imieniu. Ustalenia Komisji Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu w sprawie zbrodni z okresu II wojny światowej*, red. S.A. Karowicz-Bienias, R. Leśkiewicz, A. Pozorski, Warszawa 2021.
394. Orzechowski P., *Pieczenie w sprawozdaniach i raportach wybranych powiatowych urzędów bezpieczeństwa publicznego województwa poznańskiego w latach 1945–1954* [w:] *Sfragistyka w warsztacie badawczym historyka dziejów najnowszych*, red. R. Kościński, E. Skibiński, P. Stróżyk, Poznań–Warszawa 2022.
395. Osiński T., *Rozliczenia z przeszłością i zachwyty nad współczesnością. Uwagi o propagandowych formach i treściach „Święta Lotnictwa” w Polsce w pierwszych latach po zakończeniu II wojny światowej w świetle materiałów prasowych* [w:] *Spoleczeństwo w wojsku, wojsko w społeczeństwie w XIX i XX w. Relacje i procesy w ujęciu interdyscyplinarnym*, t. 2, red. T. Osiński, P. Orłowski, M. Kruszyński, D. Bogusz, Dęblin 2022.
396. Osiński T., *Struktura społeczna* [w:] *Dzieje Lubelszczyzny 1918–1939. Aspekty społeczne, gospodarcze, oświatowe i kulturalne*, red. M. Kruszyński, T. Osiński, R. Litwiński, W. Kozyra, D. Magier, Lublin–Warszawa 2022.
397. Osiński T., *Struktura zawodowa* [w:] *Dzieje Lubelszczyzny 1918–1939. Aspekty społeczne, gospodarcze, oświatowe i kulturalne*, red. M. Kruszyński, T. Osiński, R. Litwiński, W. Kozyra, D. Magier, Lublin–Warszawa 2022.
398. Osiński T., *„Szkoła Orłąt” – Oficerska Szkoła Lotnictwa (1925–1928) i Szkoła Podchorążych Lotnictwa (1928–1939) w Dęblinie* [w:] *Dzieje Lubelszczyzny 1918–1939. Aspekty społeczne, gospodarcze, oświatowe i kulturalne*, red. M. Kruszyński, T. Osiński, R. Litwiński, W. Kozyra, D. Magier, Lublin–Warszawa 2022.
399. Ostapiuk M., *Sierżant Antoni Zduńczyk „Olówek” – dowódca plutonu dywersyjnego Inspektoratu Narodowego Zjednoczenia Wojskowego „Tęcza”* [w:] *Warmińsko-mazurskie studia z historii najnowszej*, t. 4, red. K.A. Kierski, Olsztyn 2021 (druk 2022).
400. Pacześniak A., *Akcja „Wisła”*, „Nowe Życie” 2022, nr 4.
401. Panto D., *Działalność Lwa Charko w Gdańsku w 1945 roku* [w:] *Niszczenie i ratowanie dziedzictwa kulturowego oraz ich wpływ na tożsamość społeczną*, red. M. Gomułka, I. Boguszewska, Gdańsk 2022.
402. Panto D., *Między Europą a Azją, między katolicyzmem a prawosławiem. Ks. dr Diodor Kolpinski (1892–1932), „Pamięć i Sprawiedliwość”* 2022, nr 1.
403. Panto D., *Polskije grażdanie w Uzbekistanie wo wriemia wtoroj mirowoj wojny (1939–1945 gg.)* [w:] *Razwitiye diaspor w Centralnoj Azii – ważnyj faktor ustojcziwogo razwitiya* [Obywatele polscy w Uzbekistanie podczas II wojny światowej (1939–1945) [w:] *Rozwój diaspor w Azji Centralnej – ważny czynnik stałego postępu*], Taszkent 2022.
404. Pieniążek S., *Działalność Sławomira Holoubka w strukturach BCh i AK w latach 1942–1945 na tle działalności Podokręgu Rzeszów Krakowskiego Okręgu BCh* [w:] *Triduum Historicum. Początek końca czy początek nowego świata?*, red. K. Frączkiewicz, A. Klarman, Warszawa–Wrocław 2022.
405. *Pierwsze przemówienie. Projekt mowy wygłoszonej przez Adama Winiarskiego podczas spotkania inauguracyjnego powstanie Stronnictwa Demokratycznego w Kielcach*, oprac. R. Piwko, „Świętokrzyskie Studia Archiwalno-Muzealne” 2021, nr 10 (druk 2022).
406. Pietrzak M., *Przynależność terytorialna parafii św. Stanisława BM w Rabie Wyżnej od końca XVI do XX wieku*, „Zeszyty Rabczańskie” 2022, nr 7.
407. Pietrzykowski S., *Stan badań nad pomocą świadczoną przez Polaków społeczności żydowskiej w województwie poznańskim w latach 1939–1945* [w:] *Stan badań nad pomocą Żydom na ziemiach polskich pod okupacją niemiecką. Przegląd piśmiennictwa*, red. T. Domański, A. Gontarek, Warszawa–Kielce 2022.
408. Pietrzykowski S., *Wojna na wyniszczenie. Operacja „Barbarossa”*, „Biuletyn IPN” 2022, nr 3.

409. Pietrzykowski S., *Wojna na wyniszczenie. Operacja „Barbarossa”*, przystanekhistoria.pl.
410. Pięciak K., *Krakowska Legia (Straż) Akademicka i Batalion Akademicki Wojska Polskiego (1918–1919)*, „Klio. Czasopismo poświęcone dziejom Polski i powszechnym” 2022, nr 3.
411. Pięciak K., *Na przedpolach Krakowa: walki między Trzebinią i Alwernią we wrześniu 1939 roku* [w:] *Wspomnienia wojenne mieszkańców Płazy, Bołęcina i Piły Kościeleckiej*, red. J. Bańkowski, Płaza 2022.
412. Piwko R., *Sprawa sandomierska – wokół zbrodni sądowej popełnionej na żołnierzach Obwodu Armii Krajowej w Sandomierzu (7 marca 1945 r.)* [w:] *Zbrodnie sądowe w latach 1944–1989. Konformizm czy relatywizm moralny środowisk prawniczych?*, t. 2, red. D. Palacz, M. Grosicka, Kielce–Warszawa 2022.
413. Piwko R., *Sytuacja mieszkańców gminy Łoniów w II połowie 1944 r.* [w:] *Z dziejów gminy Łoniów*, red. W. Rutkowska, P. Sławiński, Łoniów 2022.
414. Piwowar J., Żuławnik M., *Dokumenty dotyczące niemieckiego obozu koncentracyjnego Dachau w zasobie archiwalnym Instytutu Pamięci Narodowej* [w:] *Eksterminacja polskiego duchowieństwa w niemieckich obozach koncentracyjnych Dachau i Mauthausen-Gusen 1939–1945*, red. A. Gąsiorowski, A. Jagodzińska, Warszawa 2022.
415. Piwowar J., Żuławnik M., *Źródła do badań nad represjami III Rzeszy Niemieckiej wobec mieszkańców Płocka w zasobie Archiwum Instytutu Pamięci Narodowej w Warszawie* [w:] *Listy nieobecności. Hitlerowski wymiar sprawiedliwości i jego ofiary z terenu Płocka i Północnego Mazowsza*, red. J. Banasiak, P. Gryspanowicz, Płock 2022.
416. Pleskaczyński A., *Poznań: the Fortress that Was to Contain the Red Army* [w:] *A Polish, European City: Studies in the History of Poznań*, red. P. Matusik, Poznań 2022.
417. Pleskot P., *Kult mordercy prezydenta. Mitologizacja Eligiusza Niewiadomskiego w perspektywie historycznej i współczesnej* [w:] *Fenomeny. Literatura, kultura, sztuka i media*, red. B. Stelingowska, Wrocław 2022.
418. Pleskot P., *Mossad w Magdalence. Kulisy spotkania przedstawicieli polskich i izraelskich służb specjalnych z maja 1990 r. (w świetle notatki Gromostawa Czempieskiego)*, „Aparat Represji w Polsce Ludowej 1944–1989” 2021, nr 19 (druk 2022).
419. Pleskot P., *O wojnie i Polsce na Wyspie Świętego Ludwika. Konferencja „Wkład Polaków w walkę z dwoma totalitaryzmami w Polsce i na Zachodzie” (Paryż, 16–17 listopada 2021 r.)*, „Komunizm. System – Ludzie – Dokumentacja” 2021, nr 10 (druk 2022).
420. Pleskot P., *Proces kierownictwa Państwowych Nieruchomości Ziemijskich z 1951 r. jako przykład stalinowskiego przekazu ideologiczno-propagandowego* [w:] *Zbrodnie sądowe w latach 1944–1989. Konformizm czy relatywizm moralny środowisk prawniczych?*, t. 2, red. D. Palacz, M. Grosicka, Kielce–Warszawa 2022.
421. Pleskot P., *Resortowa socjologia. Dokumentacja milicyjna jako źródło do badań nad subkulturami i marginesem społecznym u schyłku PRL* [w:] *Odkrywanie i interpretacja archiwaliów*, red. D. Magier, A. Zawadzki, Siedlce 2022.
422. Pleskot P., *Szorstka resortowa przyjaźń. Szkic do analizy relacji Departamentu II Ministerstwa Spraw Wewnętrznych z Biurem „B” (1956–1989)* [w:] *Obserwacja w służbie SB. Studia i szkice*, red. M. Komaniecka-Łyp, Kraków 2022.
423. Poboży R., *„Byliśmy filmowcami”. Film w resorcie spraw wewnętrznych* [w:] *Obserwacja w służbie SB. Studia i szkice*, red. M. Komaniecka-Łyp, Kraków 2022.
424. Polejowski K., *Notes Olgierda Christy ze zbiorów Muzeum II Wojny Światowej w Gdańsku jako źródło do poznania działalności 5. Brygady Wileńskiej Armii Krajowej na Pomorzu Gdańskim w 1946 r.*, „Wojna i Pamięć. Czasopismo Muzeum II Wojny Światowej w Gdańsku” 2021, nr 3 (druk 2022).
425. Popek L., *Polska–Ukraina: walka o pamięć i krzyże* [w:] *Prawda a historia*, Toruń 2021.
426. Przegiętka M., *Aresztowania i deportacje do obozów koncentracyjnych z ziem wcielonych do Rzeszy w kwietniu i maju 1940 r. Próba oszacowania skali Intelligenzaktion*, „Dzieje Najnowsze” 2022, nr 1.

427. Przegiętka M., *Niemiecko-sowiecka wymiana uchodźców wiosną 1940 r. (w świetle dokumentów niemieckich władz okupacyjnych)*, „Rocznik Dziejów Społecznych i Gospodarczych” 2021, t. 82 (druk 2022).
428. Przegiętka M., *Tymczasowa siedziba władz Generalnego Gubernatorstwa. Łódź jako okupacyjny ośrodek administracyjny i siedziba Hansa Franka jesienią 1939 r.*, „Zeszyty Naukowe Uniwersytetu Jagiellońskiego. Prace Historyczne” 2022, nr 1.
429. Przegiętka M., *Wstrzymanie tranzytu materiałów wojennych dla Polski przez Niemcy i Wolne Miasto Gdańsk a niemiecki tranzyt przez Pomorze do Prus Wschodnich i Wolnego Miasta Gdańska w 1920 roku* [w:] *Kolejnictwo polskie w okresie Bitwy Warszawskiej 1920 roku i w pierwszych latach odbudowy II Rzeczypospolitej*, red. D. Rogut, Łódź–Warszawa 2021.
430. Ptak J., *Struktury i obsada personalna pionów zwalczających polskie podziemie niepodległościowe Wydziału Bezpieczeństwa Publicznego na województwo i miasto, Wojewódzkiego Urzędu Bezpieczeństwa Publicznego i Wojewódzkiego Urzędu ds. Bezpieczeństwa Publicznego w Lublinie w latach 1944–1956*, „Aparat Represji w Polsce Ludowej 1944–1989” 2021, nr 19 (druk 2022).
431. Rembacka K., *„Liczne rozmowy, które miałem okazję przeprowadzać”. Aktywność Kazimierza Kozłowskiego na polu biografistyki i co z tego wynikało* [w:] *Pomorskie ścieżki... Studia ofiarowane prof. Kazimierzowi Kozłowskiemu w 80. rocznicę urodzin*, red. E. Krasucki, M. Machalek, R. Ptaszyński, Szczecin 2022.
432. Rokicki K., *Nieco autystyczny Gomułka?*, „Sensus Historiae” 2021, nr 2 (druk 2022).
433. Rosenbaum S., *„Drzewo rozgałęzione na całą polską ziemię”. Związek Niemieckich Katolików w Polsce (VdK) w II Rzeczypospolitej (1923–1939)* [w:] *Mniejszość niemiecka w II Rzeczypospolitej*, red. B. Linek, Opole 2021 (druk 2022).
434. Rosenbaum S., *Górnoślązacy w niemieckich siłach zbrojnych w czasie II wojny światowej. Zarys problemu*, „Punkt. Rocznik CBMN” 2021, nr 1 (druk 2022).
435. Rosenbaum S., *„Gryzonia i Pszczyna nie leżą na tej samej planecie”. Alianci na Górnym Śląsku w 1920 roku w oczach środowisk niemieckich* [w:] *Rok 1920 na Górnym Śląsku. Alianci – kampania plebiscytowa – powstanie*, red. Z. Gołasz, S. Rosenbaum, Warszawa–Katowice–Gliwice 2022.
436. Rosenbaum S., *„Ludność wiejska w powiecie tarnogórskim popiera wiernie sprawę polską”. Powiat tarnogórski w 1920 roku w świetle raportów instytucji niemieckich*, „Rocznik Muzeum w Tarnowskich Górach” 2021, t. 7 (druk 2022).
437. Rosenbaum S., *„Prawo, którego tutaj Niemcom przyznać się nie chce”. Spór Thomasa Szczepownika i Wojciecha Korfantego o prawa mniejszości niemieckiej w Sejmie Śląskim podczas obrad sejmowych 13 października 1922 roku*, „Punkt. Rocznik CBMN” 2021, nr 1 (druk 2022).
438. Ruciński P., *Zjednoczone Koła Zjazdów Rolniczych – organizacja ziemian Galicji Wschodniej w pamiętnikowej relacji Karola Krusensterna (cz. II)*, „Echa Przeszłości” 2022, nr 23/1.
439. Ruciński P., *Zjednoczone Koła Zjazdów Rolniczych – organizacja ziemian wschodniogalicyskich (1905–1914)*, „Res Historica” 2022, nr 53.
440. Rybińska-Bielecka A., *Plk dr Marx (Marks) Mieczysław (1879–1953) – lekarz, strażak, społecznik*, „Lekarz Wojskowy” 2022, nr 3.
441. Sasanka P., *Odwiłz w fabryce. Warszawscy robotnicy i struktury Polskiej Zjednoczonej Partii Robotniczej w przemyśle w czasie kryzysu 1955–1957*, „Polska 1944/45–1989. Studia i materiały” 2021, t. 19 (druk 2022).
442. Sasanka P., *Strajki, manifestacje i zajścia uliczne w Polsce w latach 1956–1957 – ujęcie syntetyczne* [w:] *Strajki, manifestacje i starcia uliczne w PRL i bloku wschodnim*, red. J. Kufel, K. Knoch, Gdańsk 2022.
443. Schabiński J., *Gra szkolna „Żołnierze Wyklęci” w Zespole Szkół nr 2 w Suwałkach jako metoda odzyskiwania pamięci o polskim podziemiu niepodległościowym po II wojnie światowej* [w:] *Pamięć i edukacja. Wielowymiarowość ujęć*, red. K. Łaguna-Raszkiewicz, I. Rusanowska, Białystok 2021 (druk 2022).

444. Schabieński J., *Polscy bojownicy socjalizmu i Młode Orły – młodzieżowe organizacje niepodległościowe i antykomunistyczne w Siemiatyczach na przełomie lat 40. i 50. XX w.* [w:] *Studia i materiały do dziejów Siemiatycz*, t. 2, red. J. Maroszek, E. Rogalewska, Białystok–Siemiatycze 2021 (druk 2022).
445. Semczyszyn M., [rec.] *Martyny Rusiniak-Karwat „Nowe życie na zgliszczach. Bund w Polsce w latach 1944–1949”*, „Polish-Jewish Studies” 2021, nr 2 (druk 2022).
446. Semczyszyn M., *Patrioci, buntownicy, „dzieci wojny” i fantaści. Nielegalne organizacje młodzieżowe na Pomorzu Zachodnim w latach 1945–1956* [w:] *Kronika Szczecina 2020. Miasto w cieniu pandemii*, red. T. Czapiewski, M. Siedziako, Szczecin 2021 (druk 2022).
447. Semczyszyn M., Wichert W., *Polacy ratujący Żydów na terenie województwa nowogródzkiego podczas okupacji niemieckiej 1941–1944. Zarys problematyki* [w:] *Stan badań nad pomocą Żydom na ziemiach polskich pod okupacją niemiecką. Przegląd piśmiennictwa*, red. T. Domański, A. Gontarek, Warszawa–Kielce 2022.
448. Siedziako M., *Anatomia wyborczej farsy (z pewnymi uchybieniami). Uwagi na marginesie książki Andrzeja Zaćmińskiego „Kampania wyborcza i wybory do Sejmu PRL I kadencji z 1952 r. Studium totalitarnej elekcji parlamentarnej”*, „Dzieje Najnowsze” 2022, nr 1.
448. Siekierka M., *Pomoc niesiona ludności żydowskiej na Kresach Południowo-Wschodnich II Rzeczypospolitej w latach 1941–1944. Zarys problematyki* [w:] *Ludobójstwo OUN-UPA na Kresach Południowo-Wschodnich. Dawne Kresy Południowo-Wschodnie w optyce historycznej i współczesnej*, t. 16, red. W. Listowski, Kędzierzyn-Koźle 2022.
450. Siekierka M., *Stan badań nad pomocą Żydom świadczoną przez ludność polską w okresie II wojny światowej na okupowanych terenach województwa tarnopolskiego* [w:] *Stan badań nad pomocą Żydom na ziemiach polskich pod okupacją niemiecką. Przegląd piśmiennictwa*, red. T. Domański, A. Gontarek, Warszawa–Kielce 2022.
451. Sierchuła R., (de) *Martini Wiktor Marian* [w:] *Słownik biograficzny polskiego obozu narodowego*, t. 4, red. K. Kawęcki, Warszawa 2022.
452. Sierchuła R., *Narodowa Organizacja Bojowa* [w:] *Encyklopedia ruchu narodowego. Organizacje, wydarzenia, pojęcia*, t. 2, red. K. Kawęcki, Warszawa 2022.
453. Sierchuła R., *Służba Cywilna Narodu* [w:] *Encyklopedia ruchu narodowego. Organizacje, wydarzenia, pojęcia*, t. 2, red. K. Kawęcki, Warszawa 2022.
454. Sikora M., *Chorzowska Wytwórnia Konstrukcji Stalowych „Konstal” jako przykład ochrony obiektów gospodarki narodowej przez aparat bezpieczeństwa Polski Ludowej*, „Zeszyty Chorzowskie” 2021, t. 21 (druk 2022).
455. Sikora M., *Spies, Brokers, and the State: Intelligence Operations and the Polish Computer Industry in the 1980s*, „Proceedings of the IEEE” 2022, t. 110, nr 1.
456. Sikora M., *Wywiad naukowo-techniczny PRL a technologie wojskowe. Wybrane zagadnienia, „Aparat Represji w Polsce Ludowej 1944–1989”* 2021, nr 19 (druk 2022).
457. Sitkiewicz D., *Zeznania Elżbiety Kowner vel Wandy Bieńkowskiej w sprawie działalności Emilii Dyny i Elżbiety Gajewskiej – źródło do dziejów Polaków ratujących Żydów*, „Polish-Jewish Studies” 2022, nr 3.
458. Skoczek R., *Wystawy, konkursy i szkolenia na stulecie powstań i plebiscytu. Edukacja historyczna na przykładzie działań Oddziałowego Biura Edukacji Narodowej IPN w Katowicach* [w:] *Stulecie Powstań Śląskich i Plebiscytu Górnośląskiego – perspektywa edukacyjna, muzealna i naukowa*, red. M. Szwed, Opole 2022.
459. Sobócki W., *Rozpracowywanie Radia „Solidarność” Regionu Wielkopolska przez Służbę Bezpieczeństwa. Wybrane aspekty*, „Zeszyty Historyczne Solidarności Wielkopolskiej” 2022, t. 3.
460. Sołtysik Ł., *Jaśkiewicz Jacek* [w:] *Wolni i solidarni. Solidarność Walcząca na Dolnym Śląsku w Encyklopedii Solidarności*, red. K. Dworaczek, A. Klarman, Ł. Sołtysik, G. Waligóra, Wrocław 2022.
461. Sołtysik Ł., *Jaśkiewicz Małgorzata Artemida* [w:] *Wolni i solidarni. Solidarność Walcząca na Dolnym Śląsku w Encyklopedii Solidarności*, red. K. Dworaczek, A. Klarman, Ł. Sołtysik, G. Waligóra, Wrocław 2022.

462. Sołtysik Ł., *Lebiedziński Aleksander* [w:] *Wolni i solidarni. Solidarność Walcząca na Dolnym Śląsku w Encyklopedii Solidarności*, red. K. Dworaczek, A. Klarman, Ł. Sołtysik, G. Waligóra, Wrocław 2022.
463. Sołtysik Ł., *Lewandowski Zygmunt* [w:] *Wolni i solidarni. Solidarność Walcząca na Dolnym Śląsku w Encyklopedii Solidarności*, red. K. Dworaczek, A. Klarman, Ł. Sołtysik, G. Waligóra, Wrocław 2022.
464. Sołtysik Ł., *Łyjak Albert* [w:] *Wolni i solidarni. Solidarność Walcząca na Dolnym Śląsku w Encyklopedii Solidarności*, red. K. Dworaczek, A. Klarman, Ł. Sołtysik, G. Waligóra, Wrocław 2022.
465. Sołtysik Ł., *Machnicki Wojciech Jan* [w:] *Wolni i solidarni. Solidarność Walcząca na Dolnym Śląsku w Encyklopedii Solidarności*, red. K. Dworaczek, A. Klarman, Ł. Sołtysik, G. Waligóra, Wrocław 2022.
466. Sołtysik Ł., *Makarski Bogdan* [w:] *Wolni i solidarni. Solidarność Walcząca na Dolnym Śląsku w Encyklopedii Solidarności*, red. K. Dworaczek, A. Klarman, Ł. Sołtysik, G. Waligóra, Wrocław 2022.
467. Sołtysik Ł., *Stando Wojciech* [w:] *Wolni i solidarni. Solidarność Walcząca na Dolnym Śląsku w Encyklopedii Solidarności*, red. K. Dworaczek, A. Klarman, Ł. Sołtysik, G. Waligóra, Wrocław 2022.
468. *Sowiecka Ukraina w czasie Wielkiego Głodu i rozprawy z „Polakami-faszystami” w latach 30. XX w. – świadectwo polskiego komunisty*, wspomnienia odnalazł i do druku podał K. Bednarek, z maszynopisu oryginału spisał J. Dawidowicz, oprac. H. Głębocki, „Arcana” 2022, nr 138.
469. *Spiski koronacyjne z 1829 roku* [w:] *Między ugodą, pułapką kompromisu a insurekcją. Granice polsko-rosyjskiego kompromisu politycznego w epoce Królestwa Polskiego 1815–1830. Materiały z konferencji naukowej, zorganizowanej w 190. rocznicę koronacji 1829 roku (24 maja 2019 r.)*, red. H. Głębocki, Warszawa 2022.
470. Stanuch Z., *Edmund Jan Bilicki (1928–2020)* [w:] *Słownik biograficzny polskiego katolicyzmu społecznego*, t. 3, red. R. Łatka, Warszawa 2022.
471. Stanuch Z., *Polityka władz PRL wobec bp. Wilhelma Pluty w latach 1958–1986* [w:] *Biskupi w rzeczywistości politycznej Polski „ludowej”*, t. 2, red. R. Łatka, Warszawa 2022.
472. Sudoł T., *Niemieckie obozy zagłady i obozy koncentracyjne w okupowanej Polsce: www.truthabout-camps.eu – witryna edukacyjna Instytutu Pamięci Narodowej* [w:] *Eksterminacja polskiego duchowieństwa w niemieckich obozach koncentracyjnych Dachau i Mauthausen-Gusen 1939–1945*, red. A. Gąsiorowski, A. Jagodzińska, Warszawa 2022.
473. Suleja, W., *Józef Piłsudski wobec rokowań ryskich*, „Wschodni Rocznik Humanistyczny” 2022, t. 19, nr 1: *Traktat ryski. Konteksty*, red. M. Kruszyński, A. Górak.
474. Supruniuk M.A., *Józef Mackiewicz w niezależnym obiegu wydawniczym w PRL w latach 1976–1989 (1990)*, „Archiwum Emigracji” 2021–2022, z. 29.
475. Surdej M., *Frontowy Obóz Przejściowo-Przesyłowy nr 49 w Przemyślu (Bakończyce)* [w:] *Obozy i więzienia sowieckie na ziemiach polskich (1944–1945). Leksykon*, wstęp, red. i oprac. D. Iwaneczko, Rzeszów–Warszawa 2022.
476. Surdej M., *Frontowy Obóz Przejściowo-Przesyłowy nr 49 w Pustkowie (Brzeźnicy). Zborny punkt przyjęć nr 2 FOPP nr 49 w Przemyślu (Brzeźnica)* [w:] *Obozy i więzienia sowieckie na ziemiach polskich (1944–1945). Leksykon*, wstęp, red. i oprac. D. Iwaneczko, Rzeszów–Warszawa 2022.
477. Surdej M., *Josip Broz Tito’s visit to Poland in 1975: public and archival discourse*, „Media Dialogues” 2022, t. 15, nr 3.
478. Surdej M., *Więzienie na zamku w Rzeszowie* [w:] *Obozy i więzienia sowieckie na ziemiach polskich (1944–1945). Leksykon*, wstęp, red. i oprac. D. Iwaneczko, Rzeszów–Warszawa 2022.
479. Surdej M., *Zborny punkt przyjęć nr 1 FOPP nr 49 w Przemyślu (Rudnik n. Sanem)* [w:] *Obozy i więzienia sowieckie na ziemiach polskich (1944–1945). Leksykon*, wstęp, red. i oprac. D. Iwaneczko, Rzeszów–Warszawa 2022.
480. Sychowicz K., *Biskup Adam Sawicki – postawy wobec przepisów i realiów systemu komunistycznego* [w:] *Biskupi w rzeczywistości politycznej Polski „ludowej”*, t. 2, red. R. Łatka, Warszawa 2022.

481. Sychowicz K., *Rok żudzeń i nadziei – wydarzenia 1956 roku w regionie łomżyńskim* [w:] *Majestati Rei Publicae Poloniae reddere proprium decus. Majestatowi Rzeczypospolitej Polskiej przywrócić własną chwałę*, red. ks. Waldemar Gliński, Warszawa 2022.
482. Sychowicz K., *Roman Dmowski i ruch narodowy na Ziemi Łomżyńskiej* [w:] *Dmowski jako wychowawca narodu*, red. P. Tomaszewski, D. Wasilewski, Białystok 2022.
483. Szpotański A., *Kościół na Dolnym Śląsku oczami władzy ludowej. Prezentacja wybranych dokumentów Archiwum Państwowego we Wrocławiu – regulamin seminaryjny* [w:] „Perspectiva. Legnickie studia teologiczno-historyczne” 2022, nr 1 (40).
484. Szpotański A., *Ks. Józef Rogoż, pierwszy polski duszpasterz w Zgorzelcu w świetle dokumentów Archiwum Państwowego we Wrocławiu* [w:] „Społeczeństwo” 2022, nr 2 (158).
485. Szpotański A., [rec.] *Wojciech Polak, Sylwia Galij-Skarbińska, Michał Damazyń, Nikczemność i honor. Stan wojenny w stu odsłonach*, Kraków 2021, ss. 584 [w:] „Perspectiva. Legnickie studia teologiczno-historyczne” 2022, nr 1 (40).
486. Sztama P., *Droga Stanisława Zarako-Zarakowskiego do komunistycznej prokuratury wojskowej Polski ludowej (1909–1945)* [w:] *Zbrodnie sądowe w latach 1944–1989. Konformizm czy relatywizm moralny środowisk prawniczych?*, t. 2, red. D. Palacz, M. Grosicka, Kielce–Warszawa 2022.
487. Sztama P., *Krukowski Adam Henryk* [w:] *Leksykon bezpieki. Kadra kierownicza aparatu bezpieczeństwa 1944–1956*, t. 3, red. W. Bagieński, M. Dźwigał, Warszawa 2022.
488. Sztama P., *Leszkowicz Wiktor* [w:] *Leksykon bezpieki. Kadra kierownicza aparatu bezpieczeństwa 1944–1956*, t. 3, red. W. Bagieński, M. Dźwigał, Warszawa 2022.
489. Sztama P., *Łobanowski Jerzy* [w:] *Leksykon bezpieki. Kadra kierownicza aparatu bezpieczeństwa 1944–1956*, t. 3, red. W. Bagieński, M. Dźwigał, Warszawa 2022.
490. Sztama P., „Rok pierwszy”. *Struktura oraz kadra kierownicza pionu śledczego centrali Resortu / Ministerstwa Bezpieczeństwa Publicznego (sierpień 1944 – wrzesień 1945 r.)*, „Aparat Represji w Polsce Ludowej 1944–1989” 2021, nr 19 (druk 2022).
491. Sztama P., *Zapomniany proces – Józef Dusza i inni funkcjonariusze śledczy Ministerstwa Bezpieczeństwa Publicznego przed sądem Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej na przełomie 1955 i 1956 roku* [w:] *Szpiedzy, dezterterzy, renegaci. Wykroczenia i przestępstwa żołnierzy i funkcjonariuszy w latach 1918–1989*, red. J. Jędrysiak, K. Widziński, Wrocław–Warszawa 2021 (druk 2022).
492. Sztama P., *Życie i działalność Floriana Siwickiego w latach 1925–1968*, „Przegląd Historyczno-Wojskowy” 2022, nr 1.
493. Sztama P., *Życiorysy równoległe resortowych „dam”: Julii Brystiger, Marii Wiernej i Heleny Wolińskiej. Przyczynek do historii kobiet-komunistek w Polsce*, „Komunizm. System – Ludzie – Dokumentacja” 2021, nr 10 (druk 2022).
494. Szumiło M., *AZS Lublin – stulatek z przyszłością*, „Zeszyty Historyczne Akademickiego Związku Sportowego” 2022, nr 1.
495. Szumiło M., *Jews in the Communist Movement in the Second Polish Republic 1918–38: An Outline of the Issue*, „Polish-Jewish Studies” 2021, nr 2 (druk 2022).
496. Szumiło M., *Propaganda prasowa w Czechosłowacji wobec NSZZ „Solidarność” na przykładzie dziennika „Rude Pravo” (1980–1981)*, „Res Historica” 2022, nr 1.
497. Szumiło M., *Reform or Revolution? The 1988–1990 System Transformation in Poland [w:] Annus Mirabilis 1989 and Slovakia: From a Totalitarian Regime to Democracy*, red. B. Katebova-Blehova, Bratislava 2021 (druk 2022).
498. Szumiło M., *Sprawa ukraińska w okresie rokowań preliminarium pokoju w Rydze jesienią 1920 roku*, „Wschodni Rocznik Humanistyczny” 2022, t. 19, nr 1: *Traktat ryski. Konteksty*, red. M. Krużyński, A. Górak.
499. Szumiło M., *The Secret Support of the Polish Church for Male Religious Orders in Czechoslovakia (1956–1965). An Overview*, „Slovansky Prehled” / „Slavonic Review. Journal for the History of Central, Eastern and Southeastern Europe” 2002, nr 1.

500. Ślązak E., *Bohdan Bejze* [w:] *Słownik biograficzny polskiego katolicyzmu społecznego*, t. 4, red. R. Łatka, Warszawa 2022.
501. Ślązak E., *Kazimierz Tomczak* [w:] *Słownik biograficzny polskiego katolicyzmu społecznego*, t. 3, red. R. Łatka, Warszawa 2022.
502. Ślązak E., *Maria Sawicka* [w:] *Słownik biograficzny polskiego katolicyzmu społecznego*, t. 4, red. R. Łatka, Warszawa 2022.
503. Ślązak E., *Michał Klepacz* [w:] *Słownik biograficzny polskiego katolicyzmu społecznego*, t. 4, red. R. Łatka, Warszawa 2022.
504. Ślązak E., *Sprawozdanie z Jubileuszu 65-lecia urodzin dr. hab. prof. UŁ Leszka Olejnika. Łódź, 2 marca 2021 r.*, „Rocznik Łódzki” 2021, t. 71 (druk 2022).
505. Ślązak E., *Włodzimierz Fijałkowski* [w:] *Słownik biograficzny polskiego katolicyzmu społecznego*, t. 3, red. R. Łatka, Warszawa 2022.
506. Toborek T., *Obraz Górnego Śląska w prasie łódzkiej w pierwszych latach po odzyskaniu niepodległości 1918–1922* [w:] *Obraz medialny Górnego Śląska w okresie międzywojennym*, red. D. Keller, K. Węgrzynek, Katowice–Chorzów 2021 (druk 2022).
507. Tochman K.A., *Obóz pracy w Nowinach-Błudku (Błotko)* [w:] *Obozy i więzienia sowieckie na ziemiach polskich (1944–1945). Leksykon, wstęp*, red. i oprac. D. Iwaneczko, Rzeszów–Warszawa 2022.
508. Tochman K.A., *Samozwańczy rotmistrz. Zygmunt Augustowski. Tajny współpracownik komunistycznych służb specjalnych, ps. „Jan”, „Wiktor”, „San”, „Mociński”, „Bross”, „Civis”, cz. III* [w:] *Wywiad i kontrwywiad wojskowy II RP. Z działalności Oddziału II SG WP*, t. 12, red. T. Dubicki, Łomianki 2022.
509. Tomkiewicz M., *Gdynia – miasto wysiedlone (1939–1942)* [w:] *Oblicza wojny. Miasto i wojna*, red. T. Grabarczyk, M. Pogońska-Pol, Łódź 2021 (druk 2022).
510. Tomkiewicz M., *Nowe wnioski i ustalenia do tematu Zbrodni w Ponarach 1941–1944*, „Studium Vilnense A” 2022, t. 19.
511. Tomkiewicz M., *Nowy stan badań nad zbrodnią popełnioną w 1939 roku w Lasach Piaśnickich*, [w:] *Pomorze pod okupacją niemiecką. Jesień 1939*, red. P. Madajczyk, Warszawa 2021 (druk 2022).
512. Toborek T., *Obóz przy ul. Przemysłowej w Łodzi i powojenne rozliczenia z jego historią*, „Pamięć i Sprawiedliwość” 2022, nr 1 (39).
513. Tracz B., *Obrzeża subkultury czy ruch religijny? Satanizm młodzieżowy w Polsce w latach osiemdziesiątych XX wieku*, „Polska 1944/45–1989. Studia i materiały” 2021, t. 19 (druk 2022).
514. Tracz B., *Polska Zjednoczona Partia Robotnicza jako inspirator i kreator imprez masowych w latach siedemdziesiątych XX w. na przykładzie województwa katowickiego* [w:] *W województwie i w „terenie”. Działalność Polskiej Zjednoczonej Partii Robotniczej na szczeblu lokalnym*, red. A. Dziuba, B. Tracz, Katowice–Warszawa 2022.
515. Trębacz W., *Armia Krajowa*, „Nowe Życie” 2022, nr 2.
516. Trzeskowska-Kubasik K., *Działalność aresztu powiatowego w Busku-Zdroju w latach 1940–1944 w świetle ksiąg ewidencyjnych więźniów*, „Świętokrzyskie Studia Archiwalno-Historyczne” 2022, nr 11.
517. Trzeskowska-Kubasik K., *Działalność emigracyjna byłych żołnierzy Armii Krajowej w Londynie*, „Biuletyn Informacyjny Studium Polski Podziemnej” 2022, nr 15.
518. Trzeskowska-Kubasik K., *Działalność kobiet w ramach Obwodu ZWZ-AK Busko. Wybrane przykłady*, „Biuletyn Fundacji Generał Elżbiety Zawackiej” 2021, nr 71 (druk 2022).
519. Trzeskowska-Kubasik K., *Działalność uzdrowisk w Busku-Zdroju oraz w Solcu-Zdroju w latach 1939–1945*, „Lekarz Wojskowy” 2022, nr 3.
520. Trzeskowska-Kubasik K., *Działalność więzienia w Pińczowie w latach 1939–1944 (dystrykt Radom)*, „Archiwum Kryminologii” 2021, nr 2 (druk 2022).
521. Trzeskowska-Kubasik K., *Miejsca kaźni na terenie Kreishauptmannschaft Busko (dystrykt Radom) w latach 1939–1945*, „Niepodległość i Pamięć” 2022, nr 1 (77).

522. Trzeskowska-Kubasik K., *Represje niemieckie wobec mieszkańców wsi na terenie Kreishauptmannschaft Busko w latach 1939–1945 (dystrykt Radom)*, „Piotrkowskie Zeszyty Historyczne” 2022, t. 23, z. 1.
523. Trzeskowska-Kubasik K., *System więziennictwa na terenie Buska-Zdroju w latach 1939–1945*, „Rocznik Świętokrzyski” 2022, nr 36.
524. Trzeskowska-Kubasik K., *Wstęp* [w:] M. Engelman, *Podróż bez końca*, Kazimierza Wielka 2022.
525. Tyszyk W., *Działalność dyplomatyczna Romana Dmowskiego i Komitetu Narodowego Polskiego (1917–1919) w kontekście działań na rzecz odzyskania niepodległości oraz walki o granicę Polski. Zarys problematyki* [w:] *Dmowski jako wychowawca narodu*, red. P. Tomaszewski, D. Wasilewski, Białystok 2022.
526. Urynowicz M., *Epilogue. Refractive of Jewish Self-Government under German Occupation in the Second World War* [w:] *Sources on Jewish Self-Government in the Polish Lands from Its Inception to the Present*, red. F. Guesnet, J. Tomaszewski, Leiden–Boston 2022.
527. Urynowicz M., [rec.] *Intimate Violence. Anti-Jewish Pogroms on the Eve of the Holocaust*, Jeffrey S. Kopstein, Jason Wittenberg, Ithaca, London 2018, „Polish-Jewish Studies” 2021, nr 2 (druk 2022).
528. Urynowicz M., *Materiały do zagadnienia pomocy Żydom w świetle akt Żydowskiego Instytutu Naukowego YIVO w Nowym Jorku* [w:] *Pomoc Żydom podczas II wojny światowej w źródłach archiwalnych. Zbiór studiów*, red. A. Krochmal, Przemyśl 2022.
529. Waligóra G., *Adamski Artur* [w:] *Wolni i solidarni. Solidarność Walcząca na Dolnym Śląsku w Encyklopedii Solidarności*, red. K. Dworaczek, A. Klarman, Ł. Sołtysik, G. Waligóra, Wrocław 2022.
530. Waligóra G., *Robotnicze Wydawnictwo Feniks* [w:] *Wolni i solidarni. Solidarność Walcząca na Dolnym Śląsku w Encyklopedii Solidarności*, red. K. Dworaczek, A. Klarman, Ł. Sołtysik, G. Waligóra, Wrocław 2022.
531. Waligóra G., *W obronie praw człowieka*, „Nowe Życie” 2022, nr 3.
532. *Walka o serca i umysły... Wywiad z przewodniczącym Solidarności Walczącej Kornelem Morawieckim*, „Libertas” 1986, nr 7, reprint: oprac. T. Balbus, M. Wysocka, Wrocław 2022.
533. Wasilewski J., *Ruch komunistyczny w walce o wpływy w białostockim środowisku robotniczym w latach 1922–1924*, „Studia Łomżyńskie” 2021, t. 31 (druk 2022).
534. Wąsewicz-Madejek A., *Konspiracyjne fałszowanie pieczęci. Przypadek Jana Brodzisza* [w:] *Sfragistyka w warsztacie badawczym historyka dziejów najnowszych*, red. R. Kościański, E. Skibiński, P. Stróżyk, Poznań–Warszawa 2022.
535. Wenklar M., *Az SKS (a Szolidaritás Diákbizottsága) előtt volt az SKR (Forradalmi Diákbizottság). Az egyetemista körök tevékenysége az 1956-os lengyelországi „enyhülés” idején* [w:] *Opozycja studencka w Polsce i na Węgrzech w latach 1956–1989. Wybrane zagadnienia / Egyetemista ellenzéki mozgalmak Lengyelországban és Magyarországon 1956–1989 között. Kiemelt témakörök*, red. K. Rotár M. Wenklar, Kraków–Warszawa–Segedyn 2022.
536. Wenklar M., *Przed SKS-em był SKR. Działalność środowisk akademickich w czasie „odwilży” 1956 r. w Polsce* [w:] *Opozycja studencka w Polsce i na Węgrzech w latach 1956–1989. Wybrane zagadnienia / Egyetemista ellenzéki mozgalmak Lengyelországban és Magyarországon 1956–1989 között. Kiemelt témakörök*, red. K. Rotár, M. Wenklar, Kraków–Warszawa–Segedyn 2022.
537. Wenklar M., *Stanisław Wenklar „Wujek” – nauczyciel, „robociarz”, oficer AK* [w:] *Krosno i powiat krośnieński w latach 1944–1956. Materiały z konferencji naukowej zorganizowanej przez Muzeum Podkarpackie w Krośnie w 2017 roku*, red. C. Nowak, Krosno 2021 (druk 2022).
538. Węcki M., *Górnośląscy ewangelicy wobec plebiscytu i powstań* [w:] *Rok 1920 na Górnym Śląsku. Alianci – kampania plebiscytowa – powstanie*, red. Z. Gołasz, S. Rosenbaum, Warszawa–Katowice–Gliwice 2022.
539. Węcki M., *Karl Schikorski – nazistowski „polakożerca” z Tychów*, „Wieki Stare i Nowe” 2021, t. 16 (21) (druk 2022).

540. Węcki M., *Wojciech Korfanty w realiach II Rzeczypospolitej jako polityk rangi ogólnokrajowej* [w:] „Świetny wyraziciel i wytrwały pomnożyciel ducha narodowego”. *Wojciecha Korfante go ślady zakopiańskie i nie tylko...*, red. M. Fic, J. Sperka, Katowice–Bielsko-Biała 2022.
541. Wicenty D., *Bartłomiejczyk Kazimierz Antoni* [w:] *Leksykon bezpieki. Kadra kierownicza aparatu bezpieczeństwa 1944–1954*, t. 3, red. W. Bagieński, M. Dźwigał, Warszawa 2022.
542. Wicenty D., *Hakman Michał* [w:] *Leksykon bezpieki. Kadra kierownicza aparatu bezpieczeństwa 1944–1954*, t. 3, red. W. Bagieński, M. Dźwigał, Warszawa 2022.
543. Wicenty D., *Świadek, uczestnik, ofiara. Wokół książki „Wygnaniec. 21 scen z życia Zygmunta Baumana” Artura Domosławskiego*, „Polska 1944/45–1989. Studia i materiały” 2021, nr 19 (druk 2022).
544. Wierzbicki M., Olechowski P., *Okupacja przez ZSRR ziem polskich w latach 1939–1941* [w:] *Raport o stratach poniesionych przez Polskę w wyniku agresji i okupacji niemieckiej w czasie II wojny światowej 1939–1945*, t. 1, red. K. Wnęk, Warszawa 2022.
545. Witalec R., *Franciszek Wilk* [w:] *Słownik biograficzny Polskiego Państwa na Uchodźstwie*, t. 1: *Członkowie I i II Rady Narodowej RP*, red. J. Rabiński, M. Dworski, Lublin 2022.
546. Witalec R., *Przyszła Polska w koncepcjach emigracyjnego Stronnictwa Pracy Karola Popiela* [w:] *Historyk i świadek historii. Księga dedykowana Profesorowi Janowi Drausowi*, red. M. Bukała, D. Iwaneczko, K. Kaczmarek, M. Krzysztofiński, Rzeszów–Warszawa 2022.
547. Witalec R., *Spółdzielczość kredytowa mniejszości narodowych w Galicji doby autonomicznej* [w:] *Studia o społeczeństwie, gospodarce i polityce. Prace uczniów dedykowane prof. dr. hab. Włodzimierzowi Bonusiakowi w 80. rocznicę urodzin*, red. P. Grata, Rzeszów 2022.
548. Włodarczyk-Sętopek A., *XX Konferencja naukowa „Analiza Chemiczna w Ochronie Zabytków”*, Warszawa, 4 grudnia 2020 r., „Przegląd Archiwalny Instytutu Pamięci Narodowej” 2021, t. 14 (druk 2022).
549. Wojcieszek E., *Duszpasterstwo Środowisk Pracowniczych w Wielkopolsce 1980–1990 (cz. I: Region Wielkopolska Południowa – woj. kaliskie)*, „Zeszyty Historyczne Solidarności Wielkopolskiej” 2022, nr 3.
550. Wojcieszek E., *Opór społeczny rolników ze Wschowy wobec stanu wojennego i dyktatury gen. Wojciecha Jaruzelskiego* [w:] *Stan wojenny po czterdziestu latach. Nowe spojrzenie*, red. W. Polak, S. Galij-Skarbińska, M. Damazyń, Bydgoszcz–Toruń 2022.
551. Wojcieszek E., *Petycja z 28 kwietnia 1965 r. o zaprzestanie publicznego szykanowania duchowieństwa. Sufragan poznański bp Franciszek Jedwabski i jego potyczki z komunistami* [w:] *Biskupi w rzeczywistości politycznej Polski „ludowej”*, t. 2, red. R. Łatka, Warszawa 2022.
552. Wojcieszek E., *Rola Kościoła katolickiego w zasiedlaniu zachodnich rubieży województwa poznańskiego w latach 1945–1950* [w:] *Województwo poznańskie w latach 1945–1950*, red. K. Białecki, S. Jankowiak, R. Reczek, Poznań–Warszawa 2022.
553. Wołk G., *Bogusławski Aleksander Michał* [w:] *Leksykon bezpieki. Kadra kierownicza aparatu bezpieczeństwa 1944–1956*, t. 3, red. W. Bagieński, M. Dźwigał, Warszawa 2022.
554. Wołk G., *Ćwik Jan* [w:] *Leksykon bezpieki. Kadra kierownicza aparatu bezpieczeństwa 1944–1956*, t. 3, red. W. Bagieński, M. Dźwigał, Warszawa 2022.
555. Wołk G., *Domański Roman* [w:] *Leksykon bezpieki. Kadra kierownicza aparatu bezpieczeństwa 1944–1956*, t. 3, red. W. Bagieński, M. Dźwigał, Warszawa 2022.
556. Wołk G., *Jalkowski Aleksander* [w:] *Leksykon bezpieki. Kadra kierownicza aparatu bezpieczeństwa 1944–1956*, t. 3, red. W. Bagieński, M. Dźwigał, Warszawa 2022.
557. Wołk G., *Rola obserwacji w pracy operacyjnej Departamentu III MSW. Zarys zjawiska* [w:] *Obserwacja w służbie SB. Studia i szkice*, red. M. Komaniecka-Łyp, Kraków 2022.
558. Wołoszyn J., *Konspiracyjne organizacje młodzieżowe jako forma opozycji politycznej w systemie monocentrycznym – próba interpretacji*, „Dzieje Najnowsze” 2022, nr 2.
559. Wołoszyn J., *Uniwersytet Lubelski / Katolicki Uniwersytet Lubelski i Wydział Teologiczny przy Lubelskim Kolegium Wielkim im. św. Andrzeja Boboli „Bobolanum”* [w:] *Dzieje Lubelszczyzny 1918–1939. Aspekty społeczne, gospodarcze, oświatowe i kulturalne*, red. M. Kruszyński, T. Osiński, R. Litwiński, W. Kozyra, D. Magier, Lublin 2022.

560. Zakrzewski M., *Jak będzie po końcu historii. Aleksander Bocheński i nowy wspaniały świat* [w:] A. Bocheński, *Kryzys Polski i kryzys ludzkości. Wybór pism*, wybór i wstęp M. Zakrzewski, Kraków 2021 (druk 2022).
561. Zakrzewski M., *Kwestia wschodnia*, „Rzeczy Wspólne” 2022, nr 44.
562. Zakrzewski M., *Relacje polsko-brytyjskie. Związki myśli liberalnej* [w:] *Historia, prawda, terazniejszość. Jak prowadzić stosunki międzynarodowe w kontekście przeszłości? 3.0. Diagnozy, recepty, zapis debat*, red. D. Bębnowski, A. Goszczyński, Warszawa 2021 (druk 2022).
563. Zarychta M., *Manifestacje, strajki, zamieszki. Wystąpienia masowe o charakterze politycznym w Warszawie w 1922 r.*, „Pamięć i Sprawiedliwość” 2022, nr 2.
564. Zarychta M., *Przestrzeń publiczna Warszawy w pierwszych latach niepodległości* [w:] *Warszawiacy przeciw bolszewikom 1920*, red. M. Zarychta, Warszawa 2022.
565. Zawisza P., *Antczak Franciszek, Szkop z d. Antczak Zofia, Szkop Kazimierz, Szkop Genowefa* [w:] *Persecution for Providing Help to Jews in Occupied Polish Territories during World War II*, t. 1, red. M. Grądzka-Rejak, A. Namysło, Warszawa 2022.
566. Zawisza P., *Gorzowska z d. Rudzińska Henryka* [w:] *Persecution for Providing Help to Jews in Occupied Polish Territories during World War II*, t. 1, red. M. Grądzka-Rejak, A. Namysło, Warszawa 2022.
567. Zawisza P., *Kaputek Jerzy* [w:] *Persecution for Providing Help to Jews in Occupied Polish Territories during World War II*, t. 1, red. M. Grądzka-Rejak, A. Namysło, Warszawa 2022.
568. Zawisza P., *Kasjano z d. Kępka Maria* [w:] *Persecution for Providing Help to Jews in Occupied Polish Territories during World War II*, t. 1, red. M. Grądzka-Rejak, A. Namysło, Warszawa 2022.
569. Zawisza P., *Majek z d. Brzostowska Julianna, Majek Kazimierz Józef* [w:] *Persecution for Providing Help to Jews in Occupied Polish Territories during World War II*, t. 1, red. M. Grądzka-Rejak, A. Namysło, Warszawa 2022.
570. Zawisza P., *Noiszewska Bogumiła, Wołowska Kazimiera* [w:] *Persecution for Providing Help to Jews in Occupied Polish Territories during World War II*, t. 1, red. M. Grądzka-Rejak, A. Namysło, Warszawa 2022.
571. Zawisza P., *Pazik Julia, Pazik Franciszek* [w:] *Persecution for Providing Help to Jews in Occupied Polish Territories during World War II*, t. 1, red. M. Grądzka-Rejak, A. Namysło, Warszawa 2022.
572. Zawisza P., *Szostakiewicz z d. Nachmann Jadwiga* [w:] *Persecution for Providing Help to Jews in Occupied Polish Territories during World War II*, t. 1, red. M. Grądzka-Rejak, A. Namysło, Warszawa 2022.
573. Zawisza P., *Sztark Adam* [w:] *Persecution for Providing Help to Jews in Occupied Polish Territories during World War II*, t. 1, red. M. Grądzka-Rejak, A. Namysło, Warszawa 2022.
574. Zawisza P., *Ślizewski Stanisław* [w:] *Persecution for Providing Help to Jews in Occupied Polish Territories during World War II*, t. 1, red. M. Grądzka-Rejak, A. Namysło, Warszawa 2022.
575. Zawisza P., *Trzcńska Stanisława, Trzcński Jan, Trzcński Stefan* [w:] *Persecution for Providing Help to Jews in Occupied Polish Territories during World War II*, t. 1, red. M. Grądzka-Rejak, A. Namysło, Warszawa 2022.
576. Zawisza P., *Wojnarowicz Zygmunt* [w:] *Persecution for Providing Help to Jews in Occupied Polish Territories during World War II*, t. 1, red. M. Grądzka-Rejak, A. Namysło, Warszawa 2022.
577. Zawisza P., *Zabłocki Franciszek, Zabłocki Michał* [w:] *Persecution for Providing Help to Jews in Occupied Polish Territories during World War II*, t. 1, red. M. Grądzka-Rejak, A. Namysło, Warszawa 2022.
578. Zielony P., *Konferencja naukowa „Unboxing obrazów. Wpływ archiwów audiowizualnych i fotograficznych na kulturę”*. Warszawa, 27 października 2021 r., „Przegląd Archiwalny Instytutu Pamięci Narodowej” 2021, t. 14 (druk 2022).
579. Zima M., *Bratankowie na ziemi wołomińskiej. Lata 1920 i 1944 w kontaktach polsko-węgierskich* [w:] *Warszawiacy przeciw bolszewikom. Studia historyczne*, red. M. Zarychta, Warszawa 2022.

580. Zima M., *Dulag 121 Pruszków. Gehenna wypędzonej ludności Warszawy w świetle najnowszych ustaleń* [w:] *Studia z historii najnowszej Polski*, t. 4, red. R. Łatka, Warszawa 2022.
581. Zwiernik P., *Problem kształtowania zasięgu terytorialnego Międzyzakładowych Komitetów Założycielskich i Zarządów Regionów NSZZ „Solidarność” w Wielkopolsce w latach 1980–1981*, „Zeszyty Historyczne Solidarności Wielkopolskiej” 2022, nr 3.
582. Zygmunt Nowakowski, *Scena w kaplicy*, oprac. P. Chojnacki, „Twórczość” 2022, nr 7/8.
583. Żuławnik M., *Polskie Stronnictwo Ludowe na ziemi ciechanowskiej w latach 1945–1947* [w:] *Sapere Auso. Księga jubileuszowa Profesora Janusza Szczepańskiego*, red. J. Załęczny, M. Milewska, Pułtusk 2022.
584. Żuławnik M., *Słowo wstępne*, „Przegląd Archiwalny Instytutu Pamięci Narodowej” 2021, t. 14 (druk 2022).

Publikacje popularne i edukacyjne

1. Abryszeński P., *Socjolog patrzy na strajk. Pamiętniki strajkujących robotników*, dodatek do tytułów prasowych wchodzących w skład grupy medialnej „Polska Press Grupa”, 23 VIII 2022.
2. Adamów K., *Piosenki zakazane, bo prawdziwe*, przystanekhistoria.pl.
3. Adamus A., *Obchody uroczystości patriotycznych w II Rzeczypospolitej 1918–1939*, Warszawa 2022.
4. *Akcja „Góral”. 12 sierpnia 1943*, komiks, scenariusz S. Zajączkowski, rysunki K. Wyrzykowski, koncepcja serii, wkładka historyczna i konsultacja naukowa T. Łabuszewski, K. Krajewski, Warszawa 2022.
5. Autuchiewicz J., *Brunon Hlebowicz – nauczyciel, harcerz, obrońca Grodna*, przystanekhistoria.pl.
6. Autuchiewicz J., *Powojenna „kariera” gen. Gustawa Paszkiewicza*, „Biuletyn IPN” 2022, nr 12.
7. Awzan K., *Rawicki dworzec na mapie powojennych „wędrowek ludów”*, przystanekhistoria.pl.
8. Badowska M., *Radiostacja „Świt” nadaje*, przystanekhistoria.pl.
9. Badura A., *Wilhelm i Aniela. Historia pierwszego górnośląskiego małżeństwa zawartego w rycie narodowosocjalistycznym*, „CzasyPismo” 2022, nr 1.
10. Balbus T., *Antoni Roszczewski „Znicz” (1919–1949). Sanitariusz szwadronu „Mścislawa”*, „Wykłęci” 2022, nr 3.
11. Balbus T., *Brygada „Szczerbca” przed sądem NKWD w Wilnie*, „Kurier Wileński” 2022, nr 9.
12. Balbus T., *Być wiernym Ojczyźnie mej Rzeczypospolitej Polskiej. Minileksykon wiedzy o Armii Krajowej*, „Kurier Wileński” 2022, nr 6.
13. Balbus T., *Czarny Bór Józefa Mackiewicza*, cz. 1, „Magazyn Kurier Wileński” 2022, nr 37.
14. Balbus T., *Czarny Bór Józefa Mackiewicza*, cz. 2, „Magazyn Kurier Wileński” 2022, nr 38.
15. Balbus T., *Gwiazda z ludzkich ciał. „Wyzwolenie” 1945*, „Kurier Wileński” 2022, nr 22.
16. Balbus T., *Hanny Skarżanki życie niebanalne*, cz. 1, „Magazyn Kurier Wileński” 2022, nr 40.
17. Balbus T., *Hanny Skarżanki życie niebanalne*, cz. 2, „Magazyn Kurier Wileński” 2022, nr 41.
18. Balbus T., *„Idziemy, bo tak każe obowiązek i sumienie”. Henryk Urbanowicz „Zabawa” (1926–1949)*, „Wykłęci” 2022, nr 1.
19. Balbus T., *„Kmicic” był pierwszy*, „Kurier Wileński” 2022, nr 24.
20. Balbus T., *Kolonia Wileńska i Belmont w ogniu*, „Kurier Wileński” 2022, nr 27.
21. Balbus T., *„Kotka” z Rossy*, „Magazyn Kurier Wileński” 2022, nr 43.
22. Balbus T., *Major „Wilia”*, „Magazyn Kurier Wileński” 2022, nr 47.
23. Balbus T., *Mikuliszki. Powróćmy po swoich*, „Kurier Wileński” 2022, nr 27.
24. Balbus T., *„My z wileńskiego NKGB”. Zasadzka u por. Wiktora Jagody „Brzozy”*, „Wykłęci” 2022, nr 2.
25. Balbus T., *„On strzelał najcelniej”. Śmierć „Rolandzika”*, „Kurier Wileński” 2022, nr 18.
26. Balbus T., *Sergiusza Piaseckiego droga do Wilna*, cz. 1, „Kurier Wileński” 2022, nr 32.
27. Balbus T., *Sergiusza Piaseckiego życie w Wilnie*, cz. 2, „Kurier Wileński” 2022, nr 33.

28. Balbus T., *Szturmowcy „Burego”*, „Wyklęci” 2022, nr 4.
29. Balbus T., *W marszu na Wilno*, „Kurier Wileński” 2022, nr 26.
30. Balbus T., *Wileńszczyzna Józefa Mackiewicza*, „Kurier Wileński” 2022, nr 13.
31. Balbus T., Wysocka M., *Kobiety w polskim podziemiu niepodległościowym 1944–1948*, „Magazyn Kurier Wileński” 2022, nr 44.
32. Balbus T., Wysocka M., „*Marzyciel i realista*”. *Dr Kornel Morawiecki (1941–2019)* [w:] *Solidarność Walcząca. Najodważniejsi z odważnych*, dodatek do tytułów prasowych wchodzących w skład grupy medialnej „Polska Press Grupa”, 9 VI 2022.
33. Balbus T., Wysocka M., „*Róbcie to, od czego komunizm upadnie...*”. *Formy działalności Solidarności Walczącej* [w:] *Solidarność Walcząca. Najodważniejsi z odważnych*, dodatek do tytułów prasowych wchodzących w skład grupy medialnej „Polska Press Grupa”, 9 VI 2022.
34. Balbus T., Wysocka M., „*Stanowimy organizację »Solidarność Walcząca«...*”, „Nowe Życie” 2022, nr 6.
35. Bałdyga M., *Atos, Portos czy Aramis? Podniebny muszkieter Dywizjonu 303*, przystanekhistoria.pl.
36. Bałdyga M., *Edmund Zadrożyński – bohaterski działacz z Grudziądza*, przystanekhistoria.pl.
37. Bałdyga M., *ORP „Orzeł”*, przystanekhistoria.pl.
38. Bechta M., *Wielka Wojna na Podlasiu (1914–1918)*, przystanekhistoria.pl.
39. Bednarek J., „*Babinicz*” ze Skomlina. *Alfons Olejnik (1921–1947)*, przystanekhistoria.pl.
40. Benken P., *Bezpieka wobec bitwy warszawskiej*, „Rakowiecka 37. Biuletyn Muzeum Żołnierzy Wyklętych i Więźniów Politycznych PRL” 2022, nr 19.
41. Benken P., *Białogard. Koszalin. Kołobrzeg. Grudzień 1981 – listopad 1982*, Szczecin 2022.
42. Benken P., *Bitwa o wolność*, „Rakowiecka 37. Biuletyn Muzeum Żołnierzy Wyklętych i Więźniów Politycznych PRL” 2022, nr 20.
43. Benken P., *Cios w plecy. Sowiecka agresja na Polskę 17 września 1939 r.*, „Kurier Szczeciński”, 16 IX 2022, dodatek „Kurier Historyczny IPN”.
44. Benken P., *Łatwiej walczyć niż żyć, por. Jan Rodowicz*, „Polska Zbrojna. Historia”, wydanie specjalne „Biblioteka Polski Zbrojnej” 2022, nr 1.
45. Benken P., *Służba ojczyźnie i sztuka naznaczona wojną*, „Polska Zbrojna. Historia” 2022, nr 1.
46. Benken P., *TW ze Szczecina*, przystanekhistoria.pl.
47. Bębnik G., *1918–1922. Mikołowski Spacerownik Powstańczo-Plebiscytowy*, Mikołów 2022.
48. Bębnik G., *Jak walczone z analfabetyzmem*, „Gazeta Mikołowska” 2022, nr 2.
49. Bębnik G., *Jak władze polskie przejmowały województwo śląskie* [w:] *Do Polski! 1922. Przyłączenie części Górnego Śląska do II RP*, dodatek do tytułów prasowych wchodzących w skład grupy medialnej „Polska Press Grupa”, 13 VI 2022.
50. Bębnik G., *Odwieczny głód mieszkań*, „Gazeta Mikołowska” 2022, nr 2.
51. Bębnik G., *Pan Knie pisze o Mikołowie*, „Gazeta Mikołowska” 2022, nr 10.
52. Bębnik G., *Pan Knie po raz drugi pochyla się nad Mikołowem*, „Gazeta Mikołowska” 2022, nr 11.
53. Bębnik G., *Śmierć „Starosty”*, „CzasyPismo” 2022, nr 1.
54. Bębnik G., *W obronie czci niewieściej*, „Gazeta Mikołowska” 2022, nr 6.
55. Bębnik G., *Wyeliminować polską elitę*, „Gazeta Polska Codziennie”, 1 IX 2022, dodatek w rocznicę wybuchu II wojny światowej.
56. Bębnik G., Völkel O., *Rys historyczny Mokrego*, tłum., wstęp G. Bębnik, „Mikołowskie Zeszyty Historyczne” 2022, nr 5.
57. Bębnik G., *Z policyjnego kalendarzyka*, „Gazeta Mikołowska” 2022, nr 12.
58. Białek S., „*Niemy świadek*” *działań wojennych, czyli historia pewnej fotografii*, przystanekhistoria.pl.
59. Bijak B., *Ceglecki Jan Otmar* [w:] *Radomszczański słownik biograficzny*, t. 3, red. G. Mieczyski, Radomsko 2022.
60. Bijak B., *Kłopotliwy pomnik*, „Dziennik Łódzki”, 11 II 2022, dodatek 80. rocznica przekształcenia struktur zbrojnych Polskiego Państwa Podziemnego SZP-ZWZ-AK.

61. Bijak B., *Na szlaku pamięci o AK w regionie łódzkim*, „Dziennik Łódzki”, 11 II 2022, dodatek 80. rocznica przekształcenia struktur zbrojnych Polskiego Państwa Podziemnego SZP-ZWZ-AK.
62. Biliński W., Bogaczewicz A.S., *Karolina Lanckorońska – szkic do portretu osobistego / Karolina Lanckorońska – schizzo per un ritratto personale* [w:] *Karolina Lanckorońska w służbie nauki i Polski / Karolina Lanckorońska nel servizio della scienza e della Polonia*, red. W. Biliński, Rzym / Roma 2022.
63. Bittner K., *I znów postarzeliliśmy się o rok, czyli jak poznaniacy obchodzili sylwestra w PRL*, „Kronika Miasta Poznania” 2022, nr 4.
64. Bittner K., *Poznań w piosence*, „Przegląd Wielkopolski” 2022.
65. Blinda A., *Nieustannie w służbie. Janina Omańkowska*, „Gość Niedzielny” 2022, nr 24, dodatek historyczny *Powrót. 100-lecie przyłączenia części Górnego Śląska do Polski*.
66. Błażejowska J., *Jan Olszewski*, nota biograficzna do folderu wydanego przez Poczta Polska z okazji emisji znaczka z wizerunkiem Jana Olszewskiego, Warszawa 2022.
67. Błażejowska J., *Premier Jan Olszewski w zderzeniu z „partią rosyjską”*, „Nasza Historia” 2022, nr 6.
68. Błażewicz P., *Błażewicze i „Walcząca”*, „Biuletyn IPN” 2022, nr 6.
69. Błażewicz P., *Farba zamiast śliwek, czyli z ziemi francuskiej do Polski*, „W Sieci Historii” 2022, nr 5/6.
70. Błażewicz P., *O wolność Ukrainy w 1985 roku – znaczek pocztowy Solidarności Walczącej*, historia-z-ipn.pl.
71. Błażewicz P., *„Walcząca”, kapucyni i wanna*, „W Sieci Historii” 2022, nr 7/8.
72. *Bo tak go wychowano... Historia o Romku Lenczewskim – siedmioletniej ofercie niemieckich zbrodniarzy*, red. U. Gierasimiuk, M. Zieziula, Białystok 2022.
73. Boboli A., *„Skarb” w jeziorze*, historia-z-ipn.pl.
74. Bogaczewicz A.S., *Karolina Lanckorońska – curriculum vitae* [w:] *Karolina Lanckorońska w służbie nauki i Polski / Karolina Lanckorońska nel servizio della scienza e della Polonia*, red. W. Biliński, Rzym / Roma 2022.
75. Bogaczewicz A.S., *Wprowadzenie* [w:] *Wolność jest w nas. 40 rocznica wprowadzenia stanu wojennego w Polsce 13 grudnia 1981 r.*, konkurs plastyczny, Wrocław 2022.
76. Bogaczewicz A.S., Włodek M., *Nota bibliograficzna / Nota bibliografica* [w:] *Karolina Lanckorońska w służbie nauki i Polski / Karolina Lanckorońska nel servizio della scienza e della Polonia*, red. W. Biliński, Rzym / Roma 2022.
77. Borkowski T., Constantino F., Novo A., Frattarelli J., Trzciniński, M., *A Controlled Experiment to Test the Efficacy of Ground-Penetrating Radar in the Search for Clandestine Burials in Poland*, „Forensic Sciences” 2022, nr 2.
78. Brożniak A., *Obrona Huty Brzuskiej przed napadami ukraińskich nacjonalistów*, „Biuletyn Informacyjny Gminy Bircza” 2022, nr 2.
79. Brzechczyn K., *Festiwal w Gdyni – jedyny taki na świecie*, „Gazeta Obywatelska” 2022, nr 281.
80. Brzechczyn K., *Hanka*, „Gazeta Obywatelska” 2022, nr 273.
81. Brzechczyn K., *Krótką historia Oddziału Poznańskiego Solidarności Walczącej*, „Głos Wielkopolski”, 20 VI 2022, dodatek *Oddział Poznański Solidarności Walczącej. Historia i działalność*.
82. Brzechczyn K., *Ofiary totalitaryzmów. Ideologie, ludzie i liczby*, „Głos Wielkopolski”, 23 VIII 2022, dodatek *23 sierpnia. Europejski Dzień Pamięci Ofiar Reżimów Totalitarnych*.
83. Brzechczyn K., *Okrągły Stół, polityczne przyspieszenie a wejście Polski do NATO*, „Gazeta Obywatelska” 2022, nr 269.
84. Brzechczyn K., *Odczytywanie Mackiewicz*, „Gazeta Obywatelska” 2022, nr 285.
85. Brzechczyn K., *O roli wiedzy historycznej w życiu publicznym i miejscu w niej metodologii historii*, „Gazeta Obywatelska” 2022, nr 286.
86. Brzechczyn K., *Orlęta. Grodno '39, czyli postheroiczny film o heroicznej obronie Grodna*, „Gazeta Obywatelska” 2022, nr 280.

87. Brzechczyn K., *Rosja, Polska i Ukraina w myśli geopolitycznej Leona Wasilewskiego*, „Gazeta Obywatelska” 2022, nr 265.
88. Brzechczyn K., *The One and Only Film Festival in the World*, „True Voice from Poland” 2022, nr 4.
89. Brzechczyn K., *Trudne sąsiedztwo*, „Gazeta Obywatelska” 2022, nr 276.
90. Brzechczyn K., Zwiernik P., *Solidarność Walcząca Oddział w Poznaniu* [w:] *Solidarność Walcząca. Najodważniejsi z odważnych*, dodatek do tytułów prasowych wchodzących w skład grupy medialnej „Polska Press Grupa”, 9 VI 2022.
91. Bukała M., *W habicie i w mundurze. Siostra Laureta od Serca Jezusowego ze Zgromadzenia Niepokalanek (1898–1985)*, „Biuletyn IPN” 2022, nr 9.
92. Buliński R., *Symbol narodowej wolności*, przystanekhistoria.pl.
93. Byszewski P., Nisiobęcka A., „*Chcemy Polski wolnej i niepodległej...*” *Symbolika niezależnych demonstracji w PRL*, przystanekhistoria.pl.
94. Ceran T., *Uwarunkowania*, „Gazeta Pomorska”, 24 III 2022; „Dziennik Bałtycki”, 24 III 2022; „Express Bydgoski”, 24 III 2022; „Nowości. Dziennik Toruński”, 24 III 2022, dodatek *Polacy ratujący Żydów na Pomorzu i Kujawach*.
95. Chojnacki P., *Amnestia – słowo nikczemne*, „Dziennik Polski”, 24 II 2022.
96. Chojnacki P., *Ciasna doniczka... Na kanwie nowej książki Józefa Mackiewicza „Najstarsi tego nie pamiętają ludzie”*, magazynkontra.pl.
97. Chojnacki P., *Emigracja dla kraju czy kraj dla emigracji*. Radio „Wolna Europa”, „Biuletyn IPN” 2022, nr 5.
98. Chojnacki P., *Józef Mackiewicz nie daje spokoju. Z Pawłem Chojnackim rozmawia Grzegorz Wszolek*, „Dziennik Polski”, 1 IV 2022.
99. Chojnacki P., *Lechoń ma rację*, „Nowe Książki” 2022, nr 6.
100. Chojnacki P., *Nie czytajcie „o” Toporskiej i Mackiewiczu... – tylko „ich”!*, „Nowe Książki” 2022, nr 9.
101. Chojnacki P., *Niechęć do wyraźnego zdeklarowania się po stronie realizmu*, „Nowe Książki” 2022, nr 6.
102. Chojnacki P., *Nieszczęśliwy i silny. O pierwszej biografii Jana Lechonia*, „Dziennik Polski”, 6 V 2022.
103. Chojnacki P., *O jeden most za daleko (1)*, „Dziennik Polski”, 12 I 2022.
104. Chojnacki P., *O jeden most za daleko (2)*, „Dziennik Polski”, 19 I 2022.
105. Chojnacki P., *Podróżny między narodami*, „Twórczość” 2022, nr 10.
106. Chojnacki P., *Poeta z Londynu, czyli sezon na obrazoburstwo*, „Twórczość” 2022, nr 5.
107. Chojnacki P., *Poprawki historyczne. Jadwiga i Wiktor* [o J. i W. Piotrowiczach], osrodekipc.com.
108. Chojnacki P., *Pora biedy, ulgi, prawdy i dżumy. O najnowszej biografii Józefa Mackiewicza po raz ostatni*, cz. 1–2, wydawnictwopodziemne.com.
109. Chojnacki P., *Skandal na koniec sezonu*, „Dziennik Polski”, 26 I 2022.
110. Chojnacki P., *Somosierra w powietrzu*, „Dziennik Polski”, 5 I 2022.
111. Chojnacki P., *Toń jezior i nieba. Na kanwie nowej książki Józefa Mackiewicza „Najstarsi tego nie pamiętają ludzie”*, magazynkontra.pl.
112. Chojnacki P., *Trzydziesta siódma wzmianka* [wspomnienie o Henryku Błachowiaku], osrodekipc.com.
113. Chojnacki P., *Urwiska i niziny. O najnowszej biografii Józefa Mackiewicza – krytycznie*, „Dziennik Polski”, 5 II 2022.
114. Chojnacki P., *Wincenty Horodyński „Kościeszka” (1902–1993)*, cykl „Małopolscy Bohaterowie Armii Krajowej”, „Gazeta Krakowska”, 1 VII 2022.
115. Chojnacki P., *Zbiegł skrycie i samotnie, zostawiając najbliższych współpracowników*, „Dziennik Polski”, 20 X 2022.
116. Choma-Jusińska M., *Czerwiec 1976 r. na Lubelszczyźnie*, „Kurier Lubelski”, 21 VI 2022.

117. Choma-Jusińska M., *Zaczęło się na Lubelszczyźnie... Komitet Samoobrony Chłopskiej Ziemi Lubelskiej*, „Kurier Lubelski”, 2 VIII 2022.
118. Chomicz S., Dąbrowska K., Kołakowska A., Zych-Janukowicz N., *Pocztówki – Powstańcy Warszawscy*, Gdańsk 2022.
119. Chorążki M., *105 lat temu powstał Komitet Narodowy Polski*, „Dziennik Polski”, 11 VIII 2022.
120. Chorążki M., *Janusz Kusociński (Kusy) i polskie złoto*, „Dziennik Polski”, 7 VII 2022.
121. Chorążki M., *Józef Stadnicki ps. Rydwan (1919–1960)*, cykl „Małopolscy Bohaterowie Armii Krajowej”, „Gazeta Krakowska”, 5 VIII 2022.
122. Chorążki M., *Osiem wieków parafii luborzyckiej*, „Krzyż Luborzycki”, 12 VI 2022.
123. Chorążki M., *Wojenne realia na Podhalu*, „Gazeta Krakowska”, 26 VIII 2022, dodatek *Zagłada Żydów na Podhalu*.
124. Chorążki M., *Ziemiańskie schodzą do podziemia*, „Dziennik Polski”, 11 II 2022, dodatek *Żołnierze wierni Ojczyźnie. W 80. rocznicę przekształcenia Związku Walki Zbrojnej w Armię Krajową*.
125. Cieślik A., *Nadzieja w lilijkę zbrojna*, „W Sieci Historii” 2022, nr 3/4.
126. Cieślik A., *Pierwsze damy lekkoatletyki II RP – Halina Konopacka-Matuszewska i Maria Kwaśniewska*, przystanekhistoria.pl.
127. Cieślik A., *Polski front*, przystanekhistoria.pl.
128. Cieślik A., *Wojna polsko-bolszewicka. Wojna o niepodległość na własnych warunkach*, przystanekhistoria.pl.
129. Cieślik P., *Zadośćuczynić ofiarom i ich rodzinom*, „Gazeta Polska Codziennie”, 13 XII 2022, dodatek *Nierozliczone zbrodnie*.
130. Cieślik P., *Zbrodnia lubińska 31 sierpnia 1982 r.*, „Solidarność Zagłębia Miedzianego” 2022, nr 6.
131. Czechowska K., *Gorąca zupa i dach nad głową*, „Gazeta Pomorska”, 24 III 2022; „Dziennik Bałtycki”, 24 III 2022; „Express Bydgoski”, 24 III 2022; „Nowości: Dziennik Toruński”, 24 III 2022, dodatek *Polacy ratujący Żydów na Pomorzu i Kujawach*.
132. Czerwiński D., *Zbrodnia na polskich patriotach. Krwawy wielki piątek 22 marca 1940 r.*, gdansk.ipn.gov.pl/pl2/aktualności.
133. Czocher A., *Bez wędzidla – krakowscy literaci w podziemiu*, „Dziennik Polski”, 8 IX 2022.
134. Czocher A., *Co za rok! Co za sezon! Ostatni... [w:] Od września do października. Kampania polska 1939*, red. D. Golik, M. Wenklar, Kraków 2022.
135. Czocher A., *Kardynał Sapięha. Niezłomny metropolita krakowski*, przystanekhistoria.pl.
136. Czocher A., *Janina Oszałt „Janina” (1908–1986)*, cykl „Małopolscy Bohaterowie Armii Krajowej”, „Gazeta Krakowska”, 4 XI 2022.
137. Czocher A., *Maria Starowiejska „Prawdzic” (1896–1951)*, „Gazeta Krakowska”, 4 II 2022.
138. Czocher A., *Nielegalne muzykowanie w okupowanym Krakowie*, przystanekhistoria.pl.
139. Czocher A., *Niemiecka zbrodnia w szpitalu psychiatrycznym w Kobierzynie*, „Dziennik Polski”, 23 VI 2022.
140. Czocher A., *Placówka dla Dzieci Ulicy*, przystanekhistoria.pl.
141. Czocher A., *„Polska jest potężnym niebezpieczeństwem”*, „Dziennik Polski”, 11 II 2022, dodatek *Żołnierze wierni Ojczyźnie. W 80. rocznicę przekształcenia Związku Walki Zbrojnej w Armię Krajową*.
142. Czocher A., *Sonderaktion Krakau – perspektywa żon i dzieci*, przystanekhistoria.pl.
143. Czocher A., *Wojenne święta. „Talerze, puste krzesła są tego symbolem. Czekają...”*, „W Sieci Historii” 2023, nr 1/2, dodatek *Arcypolskie święta*.
144. Czocher A., *Wrzesień 1939 w Krakowie [w:] Od września do października. Kampania polska 1939*, red. D. Golik, M. Wenklar, Kraków 2022.
145. Czocher A., *„Zaczęły się systematyczne prześladowania Żydów”*, „Dziennik Polski”, 18 III 2022, dodatek *Zbrodnicza akcja*.
146. Dąbkowska R., *Upamiętnienia „Sprawiedliwych” w województwie kujawsko-pomorskim*, „Gazeta Pomorska”, 24 III 2022; „Dziennik Bałtycki”, 24 III 2022; „Express Bydgoski”, 24 III

- 2022; „Nowości: Dziennik Toruński”, 24 III 2022, dodatek *Polacy ratujący Żydów na Pomorzu i Kujawach*.
147. Dąbrowski M., *Lipiec 1980 – gdy strajki objęły Lubelszczyznę*, „Kurier Lubelski”, 12 VII 2022.
148. Dąbrowski M., *Nie tylko Kraśnik Fabryczny – antyreligijna obsesja w czasach Gomułki*, „Kurier Lubelski”, 28 VI 2022.
149. Dąbrowski M., *Powstaniec styczniowy, ochotnik wojny polsko-bolszewickiej Franciszek Kłównowski*, Gdańsk 2022.
150. *Dlaczego Polacy polubili i chyba wciąż lubią Edwarda Gierka? Z profesorem Jerzym Eislerem, historykiem, znawcą dziejów PRL, rozmawiają Adam Dziuba i Bogusław Tracz*, „CzasyPismo” 2022, nr 1.
151. Domański T., „*Aktion Reinhardt*” na okupowanych ziemiach polskich 1942–1943, tekst do ulotki promującej XXX Targi Książki Historycznej, Warszawa, 24–27 XI 2022 r., ipn.gov.pl/pl/aktualności.
152. Domański T., *Judenjagd w dystrykcie radomskim – 1942–1945*, „Echo Dnia”, 6 X 2022, dodatek „Nasza Historia. Świętokrzyskie”.
153. Domański T., *Działalność antyniemiecka policjantów granatowych i kryminalnych w Kielcach w okresie II wojny światowej*, „Echo Dnia”, 26 V 2022, dodatek „Nasza Historia. Świętokrzyskie”.
154. Domański T., *Kryjówki dla Żydów*, „Tygodnik eM” 2022, nr 11, dodatek historyczny IPN.
155. Domański T., *Okaleczona wieś. Obraz wsi kieleckiej po sześciu latach okupacji niemieckiej*, „Echo Dnia”, 20 VI 2022, dodatek „Nasza Historia. Świętokrzyskie”.
156. Domański T., *Pod ziemią, w stodolach. Kryjówki dla Żydów*, „Echo Dnia”, 24 II 2022, dodatek „Nasza Historia. Świętokrzyskie”.
157. Domański T., *Relacje, wspomnienia, dokumenty... O pomocy udzielanej Żydom*, „Echo Dnia”, 24 II 2022, dodatek „Nasza Historia. Świętokrzyskie”.
158. Drabik R., *2 lutego 1944. Pacyfikacja Borowa i okolicznych wsi*, „Kurier Lubelski”, 1 II 2022.
159. Drabik R., *97 zamordowanych. Pacyfikacja Białki za pomoc ukrywającym się Żydom i jeńcom sowieckim*, „Kurier Lubelski”, 6 XII 2022.
160. Drabik R., *Frampol. Miasteczko, które stało się symbolem*, „Kurier Lubelski”, 27 IX 2022.
161. Drabik R., *Katownia w głębi lasu. Obóz NKWD w Błudku koło Nowin na Zamojszczyźnie*, „Nasz Dziennik”, 13 V 2022.
162. Drabik R., *Ofiary kilku pacyfikacji wsi Aleksandrów*, „Kurier Lubelski”, 9 VIII 2022.
163. Drabik R., *Pierwsze dni wojny w Biłgoraju*, „Kurier Lubelski”, 13 IX 2022.
164. Drabik R., *Sąsiedzka pomoc rodziny Nalepów z Kamionki*, przystanekhistoria.pl.
165. Drabik R., *Sierociniec w Turkowicach był dla żydowskich dzieci „domem ocalenia”*, „Kurier Lubelski”, 12 IV 2022.
166. Drabik R., *Władysław Cieśla. Sprawiedliwy, granatowy policjant*, „Kurier Lubelski”, 26 IV 2022.
167. Drabik R., *Wysiedlenia mieszkańców Zamojszczyzny*, „Kurier Lubelski”, 29 XI 2022.
168. Drabik R., *Zdradzona reduta. Jak w Lasach Janowskich rozbito oddział Adama Kusza*, „Nasz Dziennik”, 11 II 2022.
169. Drabik R., *Zginęli, bo Żydom pomagali. Historia pomocy w Majdanie Nowym*, „Kurier Lubelski”, 20 XII 2022.
170. Drabik R., *Żagiew oporu. Zagłada oddziału Antoniego Kopaczewskiego „Lwa” na Lubelszczyźnie*, „Nasz Dziennik”, 1 IV 2022.
171. Drogoń A., *Szeroka decentralizacja*, „Gość Niedzielny” 2022, nr 24, dodatek historyczny *Powrót. 100-lecie przyłączenia części Górnego Śląska do Polski*.
172. Dudek J., „*Lotka*”, „*Ster*”, „*Korab*”, „*Swoboda*”, „*Polska Zbrojna. Historia*” 2022, nr 1.
173. Dudek J., *Początki aparatu bezpieczeństwa w województwie lubelskim*, „Kurier Lubelski”, 26 VII 2022.

174. Dudek J., *Wszyscy chrześniacy Bolesława Bieruta*, przystanekhistoria.pl.
175. Dworaczek K., *Jak rodziła się Solidarność Walcząca* [w:] *Solidarność Walcząca. Najodważniejsi z odważnych*, dodatek do tytułów prasowych wchodzących w skład grupy medialnej „Polska Press Grupa”, 9 VI 2022.
176. Dziarmaga A., Domański T., *Życie i śmierć żydowskich Działoszy. W 80. rocznicę Aktion Reinhardt – niemieckiego ludobójstwa Żydów na okupowanych ziemiach polskich*, „Echo Dnia”, 2 IX 2022.
177. Dzienis-Todorczuk M., Sanejko P., *Zesłani na Sybir. Deportacje mieszkańców gminy Jedwabne i okolic na Syberię w latach 1940–1941*, Białystok 2022.
178. Dziuba A., *Koń trojański Gestapo. O Polskiej Organizacji Wojskowej „Wyzwolenie”*, „Czasy-Pismo” 2022, nr 1.
179. Dziuba A., *Od śmierci Stalina do Października '56. „Odwilż” na Górnym Śląsku* [w:] *Zabierz mnie w podróż, kapitanie. Zdjęcia Handa Kramarza z podróży na Górny Śląsk w 1956 roku*, red. M. Rosenbaum, Gliwice–Opole–Ratingen 2021 (druk 2022).
180. Dziuba A., *Okręg Śląski Armii Krajowej i jego sukcesorzy*, „Biuletyn IPN” 2022, nr 1/2.
181. Dziuba A., *Ze współzawodnictwem pracy przez dzieje Polski Ludowej*, „Biuletyn IPN” 2022, nr 7/8.
182. Dziurok A., „CzasyPismo”, czyli opowiadanie o historii inaczej – wywiad Jędrzeja Lipskiego z Adamem Dziurokiem, „Dziennik Zachodni”, 18 III 2022.
183. Dziurok A., *Szykany tylko go wzmocniły. O „instynktach krwiożerczych”, śląskim non possumus i „zasługach” SB z dr. hab. Adamem Dziurokiem, naczelnikiem Oddziałowego Biura Badań Historycznych IPN w Katowicach, rozmawia Mateusz Wyrwich*, „Niedziela” 2022, nr 24.
184. Filip K., *Afryka Bogusław*, gedanopedia.pl.
185. Filip K., *Baranowski Edmund*, gedanopedia.pl.
186. Filip K., *Gapski Alfons*, gedanopedia.pl.
187. Filip K., *Gencza Izidor*, gedanopedia.pl.
188. Filip K., *Jednostki MO w Gdańsku w kwietniu 1945*, gedanopedia.pl.
189. Filip K., *Przewoźny Czesław*, gedanopedia.pl.
190. Filip K., *Szymczak Czesław*, gedanopedia.pl.
191. Filip K., *Zaborowski Henryk*, gedanopedia.pl.
192. Fornal P., *Bez jednego wystrzału... Brawurowa akcja odbicia żołnierzy AK z aresztu Urzędu Bezpieczeństwa w Brzozowie (13 grudnia 1944 r.)*, „Nowiny”, 11–13 II 2022; „Super Nowości”, 14 II 2022, dodatek historyczny *80. rocznica przekształcenia ZWZ w AK*.
193. Fornal P., *Pułkownik „Mestwin”, „Grom”, „Nowiny”, 28 II 2022; „Super Nowości”, 1 III 2022, dodatek historyczny Narodowy Dzień Pamięci Żołnierzy Wyklętych*.
194. Fornal P., *Wcielił się w rolę ubeka*, przystanekhistoria.pl.
195. Fornal P., Nycz A., *Tragiczne losy komendanta „Strzelca” z Iwonicza*, przystanekhistoria.pl.
196. Frazik W., *Konspiracyjny think tank – Instytut Europy Środkowej*, „Biuletyn IPN” 2022, nr 10.
197. Frazik W., *Siłły Zbrojne w Kraju*, „Gość Niedzielny” 2022, nr 38, dodatek *AK – wojsko wolnej Polski. 80. rocznica powstania Armii Krajowej*.
198. Frazik W., *Szli przez góry i lasy... [w:] Od września do października. Kampania polska 1939*, red. D. Golik, M. Wenklar, Kraków 2022.
199. Frydrychowicz M., *Pobicie internowanych w Wierchowiu Pomorskim*, przystanekhistoria.pl.
200. *Funkcjonariusze pionu „B”, czyli wywiadowcy, stosowali telewizję do obserwacji dyplomatów i cudzoziemców m.in. w hotelach Forum*, rozmowa M. Mikrut-Majeranek z dr M. Komaniecką-Łyp, histmag.org.
201. Gabrel D., *Rola i znaczenie Instytut Pamięci Narodowej*, „Prokuratura i Prawo” 2022, wydanie specjalne.
202. Gałwiazek T., *Losy żołnierzy Armii Krajowej na ziemiach zachodnich po drugiej wojnie światowej*, „Gazeta Powiatowa. Wiadomości Oławskie” 2022, nr 8.

203. Gałwiazek T., *Sprawa komendanta MO Aleksandra Barana z 1948 roku*, „Gazeta Powiatowa. Wiadomości Oławskie” 2022, nr 3.
204. Gałwiazek T., *Terror funkcjonariuszy Urząd Bezpieczeństwa w Oławie*, „Nasz Dziennik”, 14 I 2022.
205. Gańczak F., „*Feindliche Propaganda*” nicht festgestellt, polskieradio.pl., Polskie Radio dla Zagranicy – Sekcja Niemiecka.
206. Gańczak F., *Jaki był stosunek NRD wobec przyznania Polsce Szczecina?* [fragment książki *Gryf, młot i cyrkiel*], histmag.org.
207. Gańczak F., *Szczecin oczami władz NRD* [fragment książki *Gryf, młot i cyrkiel*], wszystkoconajwazniejsze.pl (w językach polskim i niemieckim).
208. Gańczak F., *Władze NRD chciały, aby w Szczecinie był spokój*, „Kurier Szczeciński”, 7 XII 2022.
209. Gańczak F., *Władze NRD interesowały się Szczecinem, ponieważ rosło jego znaczenie jako miasta portowego i ośrodka stoczniowego*, histmag.org.
210. Gasztold P., *Maciej Nowicki (1910–1950) – pionier architektury światowej. Droga z Polski do ONZ*, Warszawa 2022.
211. *Gdzie w Polsce leżała Wandeia? Z Marcinem Jurkiem rozmawia Krzysztof Brzechczyn*, „Gazeta Obywatelska” 2022, nr 283.
212. Gieroń R., *Dzieci podczas Zagłady*, „Dziennik Polski”, 17 III 2022.
213. Gieroń R., *Ewangeliczny nakaz niesienia pomocy. Duchowni ratujący Żydów*, „Dziennik Polski”, 29 XII 2022.
214. Gieroń R., „*Morderca w białych rękawiczkach*”. Willi Haase, przystanekhistoria.pl.
215. Gieroń R., *Początek terroru [w:] Od września do października. Kampania polska 1939*, red. D. Golik, M. Wenklar, Kraków 2022.
216. Gieroń R., „*Zastali na drzwiach kartkę, że mają zgłosić się w Nowym Targu*”, „Gazeta Krakowska”, 26 VIII 2022, dodatek *Zagłada Żydów na Podhalu*.
217. Gieroń R., „*Zatem wyśle pan zakładników natychmiast, by przeszukali cały teren...*”, „Dziennik Polski”, 18 III 2022, dodatek *Zbrodnicza akcja*.
218. Gieroń R., Ryba J., *Ratując bliźnich, złożyli najwyższą ofiarę*, przystanekhistoria.pl.
219. Gigilewicz E., *Wizyta Jana Pawła II w Lublinie, czyli „Zorza II”*. Felieton Instytutu Pamięci Narodowej, „Kurier Lubelski”, 7 VI 2022.
220. Głębocki H., „*Koło historii wstrzymane na chwilę*” – polsko-sowiecki pakt o nieagresji, „Dziennik Polski”, 28 VII 2022.
221. Golik D., „*Kommunistenaktion*”. *Przeciw Żydom czy komunistom?*, „Dziennik Polski”, 21 IV 2022.
222. Golik D., *Konspiracyjna szachownica*, „Dziennik Polski”, 11 II 2022, dodatek *Żołnierze wierni Ojczyźnie. W 80. rocznicę przekształcenia Związku Walki Zbrojnej w Armię Krajową*.
223. Golik D., „*Przyjaciel*”. *Odwaga i męstwo*, „Gazeta Krakowska”, 7 X 2022.
224. Golik D., *Waciuś, będziesz wisioł*, „Dziennik Polski”, 3 VI 2022, dodatek historyczny *Góral, znaczy Polak z ducha i krwi – z okazji 80. rocznicy rozbicia przez Niemców Konfederacji Tatrzańskiej*.
225. Golik D., *Warszawski „Wieniec”, czyli Polska nadal żyje i walczy*, „Dziennik Polski”, 6 X 2022.
226. Golik D., *Władysław Szczypka „Lech” – legenda Podhala*, „Gazeta Krakowska”, 3 VI 2022.
227. Golik D., *Wojenne losy podporucznika „Dicka”*, „Dziennik Polski”, 17 XI 2022.
228. Golik D., „*Wzywam cały naród Polski...*”, „Gość Niedzielny” 2022, nr 38, dodatek prasowy *AK – wojsko wolnej Polski. 80. rocznica powstania Armii Krajowej*.
229. Golik D., Musiał F., *Konspiracja, wojsko, partyzantka: podziemie zbrojne w Małopolsce 1939–1955*, „Biuletyn IPN” 2022, nr 1/2.
230. Gontarczyk P., *Imperium, czyli rosyjska bańka mydlana?*, „Sieci” 2022, nr 11.
231. Gontarczyk P., *Jan Grabowski jako obrońca prawdy historycznej, czyli przypowieść o tym, jak diabeł się w ornat ubrał i ogonem na mszę dzwoni*, „Sieci” 2022, nr 34.

232. Gontarczyk P., *Rosja nie dla naiwnych*, „Sieci” 2022, nr 15.
233. Gontarczyk P., *Skutki doktryny Strzembosza*, wpolityce.pl.
234. Gorajczyk-Woźniak M., *Z cmentarza się nie wraca – 80 lat temu powstał KL Plaszow*, „Dziennik Polski”, 24 XI 2022.
235. Grabowski W., *Dwie radiostacje w zbiorach Studium Polski Podziemnej*, „Biuletyn Informacyjny Studium Polski Podziemnej” 2022, nr 15.
236. Grabowski W., *Herbata, mydło i papierosy w walce propagandowej*, „Biuletyn Informacyjny Studium Polski Podziemnej” 2022, nr 15.
237. Grądzka-Rejak M., *Konferencja w Wannsee. „Tajna sprawa państwowa”*, 1943.pl.
238. Grądzka-Rejak M., *Kto nie potępia – ten przyzwala. „Protest” Zofii Kossak-Szczuckiej*, przystanekhistoria.pl.
239. Grądzka-Rejak M., *Na otoczonej drutami łące*, „Dziennik Polski”, 3 III 2022.
240. Grądzka-Rejak M., *Rozpacz zapanowała wśród ludzi... Zagłada Żydów z Dąbrowy Tarnowskiej*, „Dziennik Polski”, 25 VIII 2022.
241. Grądzka-Rejak M., *„Starzy i młodzi, chorzy i dzieci, wszyscy z tobołkami...” Zagłada jasielskich Żydów*, przystanekhistoria.pl.
242. Grądzka-Rejak M., *„Strzępek nadziei i dno rozpaczey”. Akcja „Reinhardt” w dystrykcie krakowskim*, „Dziennik Polski”, 18 III 2022, dodatek *Zbrodnicza akcja*.
243. Grądzka-Rejak M., *„Szukają błędnym wzrokiem tych, których już utracili na wieki...”*, „Gazeta Krakowska” (wydanie sądeckie), „Tygodnik Ziemi Limanowskiej” i „Gazeta Gorlicka”, 19 VIII 2022, dodatek *Zagłada Żydów w Nowym Sączu – w 80. rocznicę rozpoczęcia Akcji „Reinhardt”*.
244. Grądzka-Rejak M., *Zagłada nowotarskich Żydów*, „Dziennik Polski”, 26 VIII 2022, dodatek *Zagłada Żydów na Podhalu*.
245. Grądzka-Rejak M., *Zamurowani żywcem*, 1943.pl.
246. Grądzka-Rejak M., Namysło A., *Pomoc Żydom karana śmiercią. Zarys niemieckich przepisów okupacyjnych na obszarze Europy*, przystanekhistoria.pl.
247. Grosicka M., *Komitet Wojewódzki PZPR w Kielcach wobec młodego pokolenia Polaków*, „Echo Dnia”, 28 IV 2022, dodatek „Nasza Historia. Świętokrzyskie”.
248. Grosicka M., *Polska ma być demokratyczna! O taką Polskę walczyli chłopci*, „Echo Dnia”, 20 VI 2022, dodatek „Nasza Historia. Świętokrzyskie”.
249. Grosicka M., *W służbie... komunistycznej propagandy. Indoktrynacja Milicji Obywatelskiej*, „Echo Dnia”, 26 V 2022, dodatek „Nasza Historia. Świętokrzyskie”.
250. Grzechocińska D., *Standgericht dla rejencji ciechanowskiej i okręgu Suwałki*, przystanekhistoria.pl.
251. Grzechocińska D., *Ucieczka z Moabitu*, przystanekhistoria.pl.
252. Grzelczak P., *Chłopak z sąsiedztwa. Łukasz Piotrowski – zapomniany uczestnik Poznańskiego Czerwca 1956*, „Poznański Informator Kulturalny, Sportowy i Turystyczny IKS” 2022, nr 6.
253. Grzelczak P., *Człowiek z kamienia. Marcin Rożek (1885–1944)*, „Głos Wielkopolski”, 23 VIII 2022, dodatek *23 sierpnia. Europejski Dzień Pamięci Ofiar Reżimów Totalitarnych*.
254. Grzelczak P., *Dziadek. Ignacy Górzyński na celowniku SB*, „Poznański Informator Kulturalny, Sportowy i Turystyczny IKS” 2022, nr 4.
255. Grzelczak P., *Dziennikarz był jak lekarz pierwszego kontaktu*, [wywiad], „Głos Wielkopolski”, 16 II 2022.
256. Grzelczak P., *Nieodpowiedzialne wybryki*, „Poznański Informator Kulturalny, Sportowy i Turystyczny IKS” 2022, nr 9.
257. Grzelczak P., *Piękny umysł. O prof. Zdzisławie Krygowskim*, „Poznański Informator Kulturalny, Sportowy i Turystyczny IKS” 2022, nr 8.
258. Grzelczak P., *Plótno z katyńskiego krzyża*, przystanekhistoria.pl.
259. Grzelczak P., *Powrót generała. Przypominamy postać gen. Stanisława Taczaka*, „Poznański Informator Kulturalny, Sportowy i Turystyczny IKS” 2022, nr 11.
260. Grzelczak P., *Poznański Czerwiec 1956. Miejsca pamięci*, przystanekhistoria.pl.

261. Grzelczak P., *Poznański Czerwiec 1956 w dokumentach CIA*, przystanekhistoria.pl.
262. Grzelczak P., *Prezydent. 80. rocznica śmierci Cyryla Ratajskiego*, „Poznański Informator Kulturalny, Sportowy i Turystyczny IKS” 2022, nr 10.
263. Grzelczak P., *Rektor bez togi. Profesor Roman Pollak (1886–1972)*, „Poznański Informator Kulturalny, Sportowy i Turystyczny IKS” 2022, nr 2.
264. Grzelczak P., *Wiktor Pniewski (1891–1974) – w służbie Polskich Skrzydeł*, przystanekhistoria.pl.
265. Gucewicz D., *Antykomunista spod Komitetu Wojewódzkiego. Ksiądz Jurek Błaszczak w Sierpniu '80 i w stanie wojennym*, „Dziennik Bałtycki”, 19 VIII 2022, dodatek historyczny.
266. Gucewicz D., *„Dzisiaj ludzie pracy kołędę śpiewają”*. Święta w cieniu Grudnia '70, „W Sieci Historii” 2022, nr 1/2.
267. Gucewicz D., *Nie tylko studencki Marzec '68. Wielka „zadyma” pod Politechniką Gdańską*, przystanekhistoria.pl.
268. Gucewicz D., *Pierwsza próba sił w Gdańsku. Obchody Milenium Chrztu Polski nad Motławą*, przystanekhistoria.pl.
269. Gula E., *Losy polskich dzieci pod okupacją sowiecką*, Warszawa 2022.
270. Hanus W., *„Akcja Reinhardt” w dystrykcie Galicja*, „Życie Podkarpackie”, 9 III 2022; „Nowiny”, 11 III 2022; „Super Nowości”, 14 III 2022, dodatek 80 lat od „Akcji Reinhardt”.
271. Hanus W., *Działalność konspiracyjna por. Mariana Wardy „Polakowskiego” w strukturach ZWZ-AK-WiN na terenie powiatu lubaczowskiego*, „Nowiny”, 28 II 2022; „Super Nowości”, 1 III 2022, dodatek Narodowy Dzień Pamięci Żołnierzy Wyklętych.
272. Hanus W., *Łowca Wyklętych – funkcjonariusz UB Ryszard Trąbka*, przystanekhistoria.pl.
273. Hańderek M., *„Capricorn”, japoński agent wywiadu PRL*, „Biuletyn IPN” 2022, nr 11.
274. Hlebowicz J., *Bez nienawiści o słuszne sprawy*, „Gość Niedzielny” 2022, nr 34.
275. Hlebowicz J., *Cudze chwalicie, swego nie znacie*, „Pielgrzym” 2022, nr 23.
276. Hlebowicz J., *Czarodziej make-upu*, „Pielgrzym” 2022, nr 16.
277. Hlebowicz J., *Falszywy śledź i pożegnanie z ojcem*, „Gość Niedzielny” 2022, nr 51/52.
278. Hlebowicz J., *Gabby – prawdziwy as*, „Pielgrzym” 2022, nr 14.
279. Hlebowicz J., *Karcer, głódówka i Solidarność*, „Gość Niedzielny” 2022, nr 42.
280. Hlebowicz J., *Listopad '80 – jak narodziła się oświatowa „Solidarność”*, „Dziennik Bałtycki”, 18 XI 2022.
281. Hlebowicz J., *Na samym dnie piekła*, „Gość Niedzielny” 2022, nr 38.
282. Hlebowicz J., *Naukowe barbarzyństwo*, „Pielgrzym” 2022, nr 24.
283. Hlebowicz J., *Nie pójdziemy na wyborczą lipę*, „Gazeta Polska Codziennie”, 3–5 IV 2022, dodatek *Zepsute zwycięstwo*.
284. Hlebowicz J., *Obraz czasu trudnego*, „Gość Niedzielny” 2022, nr 50.
285. Hlebowicz J., *Od czołgów i goliatów – wybaw nas Panie*, „Pielgrzym” 2022, nr 15.
286. Hlebowicz J., *Papież, безпеka i Solidarność*, „Gość Niedzielny” 2022, nr 23.
287. Hlebowicz J., *Pierwsza taka Msza w PRL*, „Gość Niedzielny” 2022, nr 46.
288. Hlebowicz J., *Pływał, mókł i marzył...*, „Gość Niedzielny” 2022, nr 27.
289. Hlebowicz J., *Swoistość ludzi obozu*, „Pielgrzym” 2022, nr 18.
290. Hlebowicz J., *Tak rodziła się Solidarność*, „Pielgrzym” 2022, nr 17.
291. Hlebowicz J., *Transformacja i zabójstwa księży*, „Pielgrzym” 2022, nr 21.
292. Hlebowicz J., *Uczniowska rewolucja*, „Dziennik Bałtycki”, 26 IX 2022.
293. Hlebowicz J., *Wolnomyśliciele – podejrzani sojusznicy?*, „Dziennik Bałtycki”, 22 VII 2022.
294. Hlebowicz J., *Zabijali, gdy zachodziło słońce...*, „Gość Niedzielny” 2022, nr 19.
295. Hlebowicz J., *Zagadkowa śmierć biskupa*, „Pielgrzym” 2022, nr 26.
296. Hlebowicz J., *Zapomniany strajk*, „Tygodnik Solidarność” 2022, nr 51/52.
297. Hytrek-Hryciuk J., Wysocka M., *„Solidarność Walcząca na kobietach stała”* [w:] *Solidarność Walcząca. Najodważniejsi z odważnych*, dodatek do tytułów prasowych wchodzących w skład grupy medialnej „Polska Press Grupa”, 9 VI 2022.

298. *Ile wyroków śmierci wydał Wojskowy Sąd Rejonowy w Warszawie? Wywiad z profesorem Patrykiem Pleskotem*, historykon.pl.
299. *Jak wyglądają dziś procedury ścigania zbrodniarzy z okresu II wojny światowej?*, wywiad z S.A. Karowicz-Bienias, R. Leśkiewiczem, A. Pozorskim na temat publikacji *Nazwać zbrodnie po imieniu. Ustalenia Komisji Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu w sprawie zbrodni z okresu II wojny światowej*, red. S.A. Karowicz-Bienias, R. Leśkiewicz, A. Pozorski, Warszawa 2021, histmag.org.
300. Jakimek-Zapart E., *Non omnis moriar... Fenomen grypsów Łukasza Ciepłińskiego*, „Rakowiec-ka 37. Biuletyn Muzeum Żołnierzy Wyklętych i Więźniów Politycznych PRL” 2022, nr 17.
301. Janczak B., *80. rocznica powstania Armii Polskiej na Wschodzie [w:] Daleka droga do Polski*, dodatek do tytułów prasowych wchodzących w skład grupy medialnej „Polska Press Grupa”, 16 V 2022.
302. Janczak B., *„Bohaterowie naszej wolności”. Polsko-amerykańskie tradycje wojskowe w XX w.*, Łódź–Warszawa 2022.
303. Janczak B., *Dywizja „Lwów”. 6. Dywizja Piechoty Polskich Sił Zbrojnych w ZSRS (1941–1942)*, przystanekhistoria.pl.
304. Janczak B., *General Józef Zajac – dowódca Wojsk Polskich na Środkowym Wschodzie*, przystanekhistoria.pl.
305. Janczak B., *„Lwowskie Orły”. 6. Lwowska Brygada Piechoty (1943–1947)*, „Biuletyn IPN” 2022, nr 6.
306. Janczak B., *U źródeł zwycięstwa*, „Gazeta Polska”, 4 V 2022, dodatek *W rocznicę bitwy pod Monte Cassino*.
307. Janiszewska S., *Wywieźli nas w nocy*, oprac. K. Rembacka, „Rocznik Chojeński” 2021, t. 13 (druk 2022).
308. Jankowska J., *Mętno to taka podróż sentymentalna do mojej młodości*, oprac. K. Rembacka, „Rocznik Chojeński” 2021, t. 13 (druk 2022).
309. Jankowski T., Kobiałka D., *Archeologia zbrodni pomorskiej 1939 – chojnicka Dolina Śmierci*, archeologia.com.pl.
310. Jankowski T., Kobiałka D., *Wyniki prac archeologiczno-ekshumacyjnych w Dolinie Śmierci w 2021 roku – zarys*, „Chojniczanin” 2022, nr 3.
311. Jankowski T., Kobiałka D., Ceran T., Mazanowska I., González-Ruibal A., Kostyrko M., Krupa-Ławrynowicz A., Smykowski M., Staniewska A., Czarnik M., Kowalczyk Z., Zientkowski P., Nita D., Rennwanz J., Lika Hattori M., Muñoz Encinar L., *Archeologia Zbrodni pomorskiej 1939 – materialne ślady i pamięć o niemieckich zbrodniach z pierwszych miesięcy II wojny światowej na Pomorzu Gdańskim*, „Odkrywca” 2022, nr 11.
312. Jankowski T., Kobiałka D., Nita D., Kostyrko M., Krzepakowski M., Wysocka J., Frymark D., *„Był taki czas, kiedy las był moi domem” – bunkier nr V partyzantów z Tajnej Organizacji*, „Odkrywca” 2022, nr 4.
313. Jankowski T., Kobiałka D., Nita D., Kostyrko M., Krzepakowski M., Wysocka J., Frymark D., *„Emilowy bunkier” – poszukiwania szczątków pięciu „gryfowców” z oddziału Emila Aleksandra Cysewskiego ps. „Sokół” w lasach pod Czarnizem*, „Osorya” 2022, nr 2.
314. Jankowski T., Kobiałka D., Nita D., Kostyrko M., Krzepakowski M., Wysocka J., Frymark D., *W poszukiwaniu szczątków pięciu „gryfowców” z oddziału „Sokoła” w lasach pod Czarnizem*, „Chojniczanin” 2022, nr 5.
315. Januszewski B., *Mariusz Zaruski (1867–1941). Prowadził Polaków w Tatry i nad Bałtyk*, „Biuletyn Gminy Kosakowo” 2022, nr 7.
316. Januszewski B., *Odpowiedź na recenzję książki „Kino pod okupacją”*, stare-kino.pl.
317. Januszewski B., *Ryszard Kukliński. Katalog wystawy / Exhibition catalogue*, Gdańsk 2022.
318. Jasiak K., *Działalność żołnierzy AK na terenie Opolszczyzny na przykładzie Romualda Wrońskiego*, opole-news.pl.

319. Jasiak K., *Romuald Wroński – żołnierz niezłomny*, opole-news.pl.
320. Jedynek M., *Zdobyc broń na wrogu*, „Gość Niedzielny” 2022, nr 38.
321. Jedynek M., *Żydzi w oddziałach partyzanckich w Armii Krajowej na naszym terenie*, „Echo Dnia”, 24 II 2022, dodatek „Nasza Historia. Świętokrzyskie”.
322. Jończyk M., *Komitet Wojewódzki Polskiej Zjednoczonej Partii Robotniczej w Kielcach*, „Echo Dnia”, 28 IV 2022, dodatek „Nasza Historia. Świętokrzyskie”.
323. Jurek M., *Czy bohater?*, „Poznański Informator Kulturalny, Sportowy i Turystyczny IKS” 2022, nr 5.
324. Jurek M., *Lech Poznań na zwrotnicach wielkiej historii*, przystanekhistoria.pl.
325. Jurek M., *Niewinna krew. Roman Bentke (1938–1956)*, „Głos Wielkopolski”, 23 VIII 2022, dodatek 23 sierpnia. *Europejski Dzień Pamięci Ofiar Reżimów Totalitarnych*.
326. Jurek M., *Wizyta Wincentego Witosa w Poznaniu w sierpniu 1920 roku*, przystanekhistoria.pl.
327. Jurkowski Z., *Auschwitz a front wschodni*, przystanekhistoria.pl.
328. Jurkowski Z., *Przypadek Franza Grüna – ilustracja mechanizmu postępowania ze zbrodniami niemieckimi w Polsce Ludowej*, przystanekhistoria.pl.
329. Kaczmarski K., *Maria Mirecka-Loryś (1916–2022)*, „W Sieci Historii” 2022, nr 7/8.
330. Kaczmarski K., Muszyński W., Sierchuła R., *Od Legionów do Polskiego Korpusu Posiłkowego*, przystanekhistoria.pl.
331. Kalbarczyk S., *Ewakuacja Armii Polskiej ze Związku Sowieckiego w 1942 roku [w:] Daleka droga do Polski*, dodatek do tytułów prasowych wchodzących w skład grupy medialnej „Polska Press Grupa”, 16 V 2022.
332. Kalbarczyk S., *Z „domu niewoli” do Iranu. W 80. rocznicę opuszczenia Związku Sowieckiego przez Armię gen. Andersa*, „Biuletyn IPN” 2022, nr 6.
333. *Kalendarz Nauczyciela. Oferta edukacyjna Oddziałowego Biura Edukacji Narodowej w Białymstoku na rok szkolny 2022/2023*, red. M. Dzienis-Todorczuk, współpraca K. Dobek, Białystok 2022.
334. Kapusta M., *Harcerska Solidarność. Od legalizacji do delegalizacji*, przystanekhistoria.pl.
335. Kapuściak B., *Kawalerzysta Franciszek Skibiński*, „Polska Zbrojna. Historia” 2022, nr 1.
336. Karowicz-Bienias S.A., *Henryk Mania – Polak skazany za zbrodnie nazistowskie*, przystanekhistoria.pl.
337. Kasprzycki M., *Coś się kończy, coś zaczyna... Majowe pochody w 1945*, „Dziennik Polski”, 5 V 2022.
338. Kasprzycki M., *„Mleczna” solidarność*, przystanekhistoria.pl.
339. Kasprzycki M., *Ojciec Adam Wiktor SJ – „ksiądz o ekstremalnych poglądach antypaństwowych”*, „Sądcezanin. Historia” 2022, nr 4.
340. Kasprzykowski A., *41. rocznica wprowadzenia stanu wojennego – Bielsko-Biała*, katowice.ipn.gov.pl/pl3/aktualnosci/.
341. Kasprzykowski A., *42 lata temu na Podbeskidziu: Gorące lato '80*, „Solidarność Podbeskidzia” 2022, nr 7.
342. Kasprzykowski A., *42 lata temu na Podbeskidziu (cd.). Strajk w bielskiej Befie*, „Solidarność Podbeskidzia” 2022, nr 8.
343. Kasprzykowski A., *Andrzej Sikora zasłużony dla Bielska-Białej*, katowice.ipn.gov.pl/pl3/aktualnosci/.
344. Kasprzykowski A., *Co licealiści wiedzą o „Solidarności”*, „Solidarność Podbeskidzia” 2022, nr 4.
345. Kasprzykowski A., *Dług pamięci*, „Solidarność Podbeskidzia” 2022, nr 10.
346. Kasprzykowski A., *Dzień niezłomnych duchownych*, „Solidarność Podbeskidzia” 2022, nr 10.
347. Kasprzykowski A., *Internowani upamiętnieni w Nowym Łupkowie*, tysol.pl.
348. Kasprzykowski A., *Janusz Warchałowski w siedzibie podbeskidzkiej „S”*, solidarnosc.org.pl.
349. Kasprzykowski A., *Lato 1980 roku na Podbeskidziu. Kalendarium protestów*, „Solidarność Podbeskidzia” 2022, nr 8.

350. Kasprzykowski A., *Licealiści o Solidarności*, katowice.ipn.gov.pl/pl3/aktualnosci/.
351. Kasprzykowski A., *Młodzi na tropach podbeskidzkiej Solidarności*, tysol.pl.
352. Kasprzykowski A., *Obchody rocznicy stanu wojennego*, „Solidarność Podbeskidzia” 2022, nr 12.
353. Kasprzykowski A., *Pamięci działaczy „Solidarności” internowanych w Łupkowie w 1982 roku*, solidarnosc.org.pl.
354. Kasprzykowski A., *Piąta edycja Gry Miejskiej Tropami Solidarności*, „Solidarność Podbeskidzia” 2022, nr 11.
355. Kasprzykowski A., *Młodzi na tropach Solidarności. Piąta edycja historycznej gry miejskiej*, „Solidarność Podbeskidzia” 2022, nr 12.
356. Kasprzykowski A., *Po czterdziestu latach znowu w Łupkowie. Upamiętnienie internowanych*, „Solidarność Podbeskidzia” 2022, nr 10.
357. Kasprzykowski A., *Po ulicach Bielska-Białej tropami „Solidarności”. Gra, rekonstrukcja i nauka historii w jednym*, „Kurier.BB” 2022, nr 11.
358. Kasprzykowski A., *Podsumowanie kuratorskiego projektu: 13 grudnia 1981 – pamiętamy!*, „Solidarność Podbeskidzia” 2022, nr 3.
359. Kasprzykowski A., *Pomoc z biskupiego komitetu. Spotkanie po 40 latach*, „Solidarność Podbeskidzia” 2022, nr 5.
360. Kasprzykowski A., *Pożegnanie ostatniego Cichociemnego*, katowice.ipn.gov.pl/pl3/aktualnosci/.
361. Kasprzykowski A., *Prezydenckie odznaczenia dla związkowców i społeczników*, „Solidarność Podbeskidzia” 2022, nr 9.
362. Kasprzykowski A., *Tereska z podbeskidzkiej konspiracyi. Teresa Szafrńska (1958–2021)*, „Biuletyn IPN” 2022, nr 4.
363. Kasprzykowski A., *Upamiętnienie internowanych w Nowym Łupkowie*, katowice.ipn.gov.pl/pl3/aktualnosci/.
364. Kasprzykowski A., *W rocznicę strajku: hold w imieniu Rzeczypospolitej*, „Solidarność Podbeskidzia” 2022, nr 2; solidarnosc.org.pl.
365. Kasprzykowski A., *Ważne dla represjonowanych w PRL: unieważnianie orzeczeń sądów oraz kolegiów ds. wykroczeń*, „Solidarność Podbeskidzia” 2022, nr 3.
366. Kasprzykowski A., *Wobec przemocy i bezprawia*, „Solidarność Podbeskidzia” 2022, nr 4.
367. Kasprzykowski A., *Z żałobnej karty: Andrzej Wieczorek (1936–2022)*, „Solidarność Podbeskidzia” 2022, nr 2.
368. Kasprzykowski A., *Z żałobnej karty: Jerzy Gibas (1946–2021)*, „Solidarność Podbeskidzia” 2022, nr 1.
369. Kasprzykowski A., *Z żałobnej karty: Jerzy Kronhold (1946–2022)*, „Solidarność Podbeskidzia” 2022, nr 11.
370. Kasprzykowski A., *Z żałobnej karty: Józef Trybała (1950–2021)*, „Solidarność Podbeskidzia” 2022, nr 1.
371. Kasprzykowski A., *Z żałobnej karty: Zdzisław Dudek (1951–2022)*, „Solidarność Podbeskidzia” 2022, nr 9.
372. Kasprzykowski A., *Z żałobnej karty: Zmarł Andrzej Derewiecki*, „Solidarność Podbeskidzia” 2022, nr 12.
373. Kasprzykowski A., *Zmarła Magda Pawlik*, „Solidarność Podbeskidzia” 2022, nr 4.
374. Kasprzykowski A., *Zwycięstwo w Bewelanie. 41. rocznica podbeskidzkiego strajku*, „Solidarność Podbeskidzia” 2022, nr 1; katowice.ipn.gov.pl/pl3/aktualnosci/.
375. Kierski K., *Czerwonarmiści byli żądni zemsty. Wywiad z Krzysztofem Kierskim na temat wkroczenia Armii Czerwonej do Olsztyna*, „Gazeta Olsztyńska” 2022, nr 14.
376. Kirszak J., *Dowódca polskich komandosów – major Władysław Karol Smrokowski*, „Polska Zbrojna. Historia” 2022, nr 3.
377. Kirszak J., *Monte Cassino – polski triumf*, „Gazeta Polska”, 4 V 2022, dodatek *W rocznicę bitwy pod Monte Cassino*.

378. Kirszak J., *Najsukuteczniejszy polski dowódca w II wojnie światowej. General Stanisław Maczek (1892–1994)*, „Biuletyn IPN” 2022, nr 6.
379. Kirszak J., *Od pastuszka do pułkownika. Franciszek Raczek i jego życie*, „Polska Zbrojna. Historia” 2022, nr 2.
380. Kirszak J., *Tobruckie wyczyny podporucznika Mieczysława Sawickiego*, „Polska Zbrojna. Historia” 2022, nr 2.
381. Kirszak J., *Więcej zaszkodzili mi Polacy niż Anglicy. Sprawa usunięcia generała Stanisława Sosabowskiego z dowództwa 1. Samodzielnej Brygady Spadochronowej*, „Polska Zbrojna. Historia” 2022, nr 3.
382. Klarman A., *„Nielegalne zbiegowiska”. Manifestacje bez przemocy w województwie legnickim (Jawor, Złotoryja, Chocianów i Chojnów)*, „Gazeta Wrocławska”, 27 VIII 2022, dodatek historyczny *Solidarność żyje! Manifestacje i walki uliczne we Wrocławiu i byłym województwie legnickim w drugą rocznicę Porozumienia Gdańskiego*.
383. Kleszczyński B., *Podłoże ideologiczne Pomnika Walk Rewolucyjnych na Rzeszowszczyźnie – prezentacja*, „Tajna Historia Rzeszowa. Magazyn Historyczny” 2021, nr 1/2 (druk 2022).
384. Kłapeć J., *Stefan Zygmunt Zipser, zamojski przemysłowiec, który ratował Żydów*, kurierlubelski.pl.
385. Kołakowska A., *Jerzy Lejkowski ps. „Szpagat”. Żołnierz Armii Krajowej*, Gdańsk 2022.
386. Kołakowska A., *Michał Gruba 1886–1939, ppor. Wojska Polskiego, Powstaniec Wielkopolski, działacz społeczny i patriotyczny*, Gdańsk 2022.
387. Kołakowska A., *Powstaniec styczniowy Ignacy Stanisław Kuchta*, Gdańsk 2022.
388. Komaniecka-Łyp M., *Bush i Kohl w Polsce w 1989 r.*, „Dziennik Polski”, 15 IX 2022.
389. Komaniecka-Łyp M., *Instytut Katyński w Polsce*, „Biuletyn IPN” 2022, nr 4.
390. Komaniecka-Łyp M., *Ireneusz Serwan – księgowy z Solidarności [w:] Małopolscy bohaterowie „Solidarności”*, red. F. Musiał, M. Wenklar, Kraków 2022.
391. Komaniecka-Łyp M., *Komisja Maddena*, „Dziennik Polski”, 13 X 2022.
392. Komaniecka-Łyp M., *Schyłek krakowskiej bezpieki*, „Dziennik Polski”, 22 XII 2022.
393. Komaniecka-Łyp M., *Wywiadowcy z Biura „B”*, radiokrakow.pl/audycje.
394. Komaniecka-Łyp M., *Zbigniew Szkarłat – zamordowany działacz sądeckiej „Solidarności” [w:] Małopolscy bohaterowie „Solidarności”*, red. F. Musiał, M. Wenklar, Kraków 2022.
395. Konieczna M., *„Codziennie nas ubywało...” – harcerze z plutonu Alicja*, „Dziennik Polski”, 1 XII 2022.
396. Kopczyńska I., *Na tropie szyfrów. Radiotechnik, kryptolog i twórca repliki Enigmy*, „Gazeta Polska” 2022, nr 42, dodatek historyczny poświęcony polskim deszyfrantom.
397. Koreś D., *„Sosab” – życie i służba niepokornego generała. General Stanisław Sosabowski (1892–1967)*, „Biuletyn IPN” 2022, nr 6.
398. Koreś D., *Wielki finał: od Monte Cassino do Bolonii*, „Gazeta Polska”, 4 V 2022, dodatek *W rocznicę bitwy pod Monte Cassino*.
399. Korkuć M., *Achmetyszyn*, „Dziennik Polski”, 7 XI 2022.
400. Korkuć M., *Antysemityzm i Francja*, „Dziennik Polski”, 11 IV 2022.
401. Korkuć M., *Bezpieczeństwo*, „Dziennik Polski”, 21 III 2022.
402. Korkuć M., *Bezpieczeństwo agresora*, „Dziennik Polski”, 21 II 2022.
403. Korkuć M., *Cena odpowiedzialności*, „Dziennik Polski”, 6 IX 2022.
404. Korkuć M., *Ciała poległych*, „Dziennik Polski”, 7 III 2022.
405. Korkuć M., *Cud marksistowski*, „Dziennik Polski”, 18 I 2022.
406. Korkuć M., *Czerwone berety. Dla kogo hołdy?*, „Dziennik Polski”, 16 VIII 2022.
407. Korkuć M., *Czyszczenie historii*, „Dziennik Polski”, 16 V 2022.
408. Korkuć M., *Decyduj. Tylko się zabezpieczaj*, „Dziennik Polski”, 25 IV 2022.
409. Korkuć M., *Defilada w ruinach*, „Dziennik Polski”, 11 I 2022.
410. Korkuć M., *„Deska wyzwolenia”*, „Dziennik Polski”, 18 VII 2022.
411. Korkuć M., *Falszywym mędrcom*, „Dziennik Polski”, 25 VII 2022.

412. Korkuć M., *Flagi nad Katyniem*, „Dziennik Polski”, 28 VI 2022.
413. Korkuć M., *Gang Rzesza*, „Dziennik Polski”, 25 I 2022.
414. Korkuć M., *Gorąca linia*, „Dziennik Polski”, 13 IX 2022.
415. Korkuć M., *Grodno?*, „Dziennik Polski”, 20 IX 2022.
416. Korkuć M., *Inaczej niż Moskwa*, „Dziennik Polski”, 11 VII 2022.
417. Korkuć M., *Kłamstwo obrotowe*, „Dziennik Polski”, 9 V 2022.
418. Korkuć M., *Konstytucyjny pogrzeb*, „Dziennik Polski”, 27 XII 2022.
419. Korkuć M., *Koszt śmierci*, „Dziennik Polski”, 14 III 2022.
420. Korkuć M., *Kwestia istnienia*, „Dziennik Polski”, 12 X 2022.
421. Korkuć M., *Memento*, „Dziennik Polski”, 4 X 2022.
422. Korkuć M., *Merkel i historia*, „Dziennik Polski”, 29 XI 2022.
423. Korkuć M., *Moskwa agresorem? Nigdy!*, „Dziennik Polski”, 7 II 2022.
424. Korkuć M., *Moskwa wie*, „Dziennik Polski”, 23 VIII 2022.
425. Korkuć M., *Musimy mieć to miasto*, „Dziennik Polski”, 27 IX 2022.
426. Korkuć M., *Nadzieja w bezwładzie*, „Dziennik Polski”, 4 IV 2022.
427. Korkuć M., *Obowiązek*, „Dziennik Polski”, 22 XI 2022.
428. Korkuć M., *Oddać Niemcom Śląsk i Pomorze*, „Dziennik Polski”, 25 X 2022.
429. Korkuć M., *Odwlekanie i tworzenie*, „Dziennik Polski”, 21 VI 2022.
430. Korkuć M., *Pietruszkowe ludobójstwo*, „Dziennik Polski”, 6 XII 2022.
431. Korkuć M., *Piłsudski i Rozwadowski*, „Dziennik Polski”, 9 VIII 2022.
432. Korkuć M., *Polska pamięta*, „Dziennik Polski”, 15 XI 2022.
433. Korkuć M., *Polskość przeciw hańbie*, „Dziennik Polski”, 3 VI 2022, dodatek historyczny *Góral, znaczy Polak z ducha i krwi – z okazji 80. rocznicy rozbitcia przez Niemców Konfederacji Tatrzańskiej*.
434. Korkuć M., *Rekiet*, „Dziennik Polski”, 7 VI 2022.
435. Korkuć M., *Rosyjskie krwawe narracje*, „Dziennik Polski”, 29 III 2022.
436. Korkuć M., *Schizofrenia*, „Dziennik Polski”, 18 X 2022.
437. Korkuć M., *Siły zbrojne wbrew okupacji*, „Dziennik Polski”, 11 II 2022, dodatek *Żołnierze wierni Ojczyźnie. W 80. rocznicę przekształcenia Związku Walki Zbrojnej w Armię Krajową*.
438. Korkuć M., *Słowacka agresja 1939*, „Dziennik Polski”, 30 VIII 2022.
439. Korkuć M., *Spojrzenie na opór*, „Dziennik Polski”, 15 IV 2022.
440. Korkuć M., *Sprawa delikatna*, „Dziennik Polski”, 13 XII 2022.
441. Korkuć M., *Tak zwany prawdziwy*, „Dziennik Polski”, 4 VII 2022.
442. Korkuć M., *Toaletowa wojna*, „Dziennik Polski”, 14 VI 2022.
443. Korkuć M., *Ukraina i bolszewicy*, „Dziennik Polski”, 28 II 2022.
444. Korkuć M., *Utuczyć potwora*, „Dziennik Polski”, 30 V 2022.
445. Korkuć M., *Walczyć do końca... 75. rocznica śmierci „Mściciela”*, krakow.ipn.gov.pl.
446. Korkuć M., *Wikiogłupianie*, „Dziennik Polski”, 19 XII 2022.
447. Korkuć M., *Własny interes*, „Dziennik Polski”, 14 II 2022.
448. Korkuć M., *Wyprzedzająca odpowiedź*, „Dziennik Polski”, 23 V 2022.
449. Korkuć M., *Zbrodniarze pod ochroną*, „Dziennik Polski”, 2 VIII 2022.
450. Korkuć M., *Zima na pół*, „Dziennik Polski”, 4 I 2022.
451. Kornacki P., *Kres świata augustowskich Żydów*, „Kurier Poranny” i „Gazeta Współczesna”, 23 IX 2022, dodatek *Wojna i okupacja*.
452. Kornacki P., *Losy uratowanych dzieci żydowskich. Cztery bardzo smutne historie*, przystanek-historia.pl.
453. Kornacki P., *Niemieckie zbrodnie na Żydach na ziemi łomżyńskiej latem 1941 roku*, „Biuletyn IPN” 2022, nr 3.
454. Kornacki P., *Niemieckie zbrodnie na Żydach na ziemi łomżyńskiej latem 1941 roku*, przystanek-historia.pl.

455. Korol-Chudy A., Grześkowiak G., *Pamiętaj, że nosisz mundur. Policja Województwa Śląskiego w stulecie utworzenia. Katalog wystawy*, Katowice 2022.
456. Kosiński P., *Współpraca niemiecko-sowiecka w latach 1939–1941*, ipn.gov.pl/pl/historia-z-ipn.
457. Kosiński P., *Znak Polski Walczącej*, ipn.gov.pl/pl/historia-z-ipn.
458. Kostrzewa A., *Wywiad Sił Zbrojnych w Kraju*, przystanekhistoria.pl.
459. Kostrzewa A., *Zapomniany bohater*, przystanekhistoria.pl.
460. Koszel-Pleskaczuk B., *Kapitan Helena Hermanowska – komendant Wojskowej Służby Kobiet Okręgu Białystok AK*, przystanekhistoria.pl.
461. Koszel-Pleskaczuk B., *Tadeusz Waśniewski – buntownik z wyboru*, przystanekhistoria.pl.
462. Kowalczyk E., *Agenci sowieccy z hoteli Rzymskiego i Royal (1921–1924)*, przystanekhistoria.pl.
463. Kowalska E., *Dotyk prawdy*, przystanekhistoria.pl.
464. Kowalska E., *Katalog wystawy „Ostaszków, skrzynka pocztowa nr 37”*, Gdańsk 2022.
465. Kowalska E., *Ksiądz Czesław Wojtyński [w:] „W obliczu Boga służbę Ojczyźnie”. Rzec o kapelanach katyńskich*, red. A. Leśniewska, Rzeszów 2022.
466. Kowalska E., *Nieśli otuchę innym jeńcom. Kapelani – ofiary Katynia*, ipn.gov.pl/pl/historia-z-ipn.
467. Kowalska E., *Odnajdujemy nowe doły katyńskie*, „Nasza Historia” 2022, nr 5.
468. Kowalski P., Szymaniak-Kowalska P., *Dywizjon 303 w bitwie o Wielką Brytanię*, Łódź 2022, folder edukacyjny z repliką odznaki Dywizjonu 303.
469. Kozak M., *„Przedsierpniowa” opozycja studencka w Białymstoku*, przystanekhistoria.pl.
470. Kozak M., *Białostocki NZS w stanie wojennym*, „Kurier Poranny” i „Gazeta Współczesna”, 13 XII 2022, dodatek *Uderzenie w nadzieję i marzenia*.
471. Kozak M., *Białystok we wrześniu 1939 r.*, „Kurier Poranny” i „Gazeta Współczesna”, 23 IX 2022, dodatek *Wojna i okupacja*.
472. Kozak M., *Bój pod Kodziowcami we wrześniu 1939 r. Miejsce pamięci na Grodzieńszczyźnie*, „Kurier Poranny” i „Gazeta Współczesna”, 29 IV 2022, dodatek *W obronie pamięci i prawdy*.
473. Kozak M., *Boje rtm. Ryszarda Wiszowatego na Grodzieńszczyźnie we wrześniu 1939 r.*, „Biuletyn IPN” 2022, nr 9.
474. Kozak M., *Józef Faruga – od AL na Śląsku do przewodniczącego GKKF*, przystanekhistoria.pl.
475. Kozak M., *Kodziowce – miejsce pamięci na Grodzieńszczyźnie*, przystanekhistoria.pl.
476. Kozak M., *Policja Państwowa województwa białostockiego we wrześniu 1939 r.*, przystanekhistoria.pl.
477. Kozłowski I., *Do porozumienia przez prawdę i dialog*, „Głos Ukrainy”, 12 VII 2022.
478. Kozłowski I., *Niszczą groby z bezradności i rozwścieczenia*, „Głos Ukrainy”, 6 VII 2022.
479. Kozłowski I., *Systemowy demontaż pomników „wdzięczności”*, „Głos Ukrainy”, 28 X 2022.
480. Kozłowski T., *„Do samego końca”*, przystanekhistoria.pl.
481. Kozłowski T., *Jak Jaruzelski stawiał Rosjanom ultimatum. Bał się „kuli w łeb”*, onet.pl.
482. Kozłowski T., *Poland’s Geopolitical Turn. Prime Minister Tadeusz Mazowiecki Visits Washington*, wilsoncenter.org.
483. Kozłowski T., *The Beginning of a Beautiful Friendship: The Central Intelligence Agency and the Polish Security Service in 1990*, wilsoncenter.org.
484. Krok T., *Wolnomularstwo w Polsce do 1822 roku*, „Frona Lux” 2022, nr 104/105.
485. Kruszewski K., *Polacy w Legii Cudzoziemskiej*, przystanekhistoria.pl.
486. Kruszewski K., *Rozprawa z niemieckimi U-Bootami*, przystanekhistoria.pl.
487. Kruszewski K., *W pułapce „Cezarego” – Dionizy Sosnowski*, przystanekhistoria.pl.
488. Kruszyński M., *Codziennosc u progu niepodległości*, „Gazeta Polska”, 9 XI 2022, dodatek *Razem mimo różnic*.
489. Krzysztofiński M., *Enklawa wolności – nie tylko Podkarpacia*, „Nasza Historia” 2022, nr 10.
490. Krzysztofiński M., *Kapłan musi być razem z ludźmi, ale zawsze ma pozostać sobą, wierny swemu powołaniu i zasadom Ewangelii. Arcybiskup Ignacy Tokarczuk (1918–2012)*, „Gościniec Dożynkowy”, 3–4 IX 2022.

491. Krzysztofiński M., *Kapłan z Niebylca: patriota, który zginął tragicznie*, „Nasza Historia” 2022, nr 7.
492. Krzysztofiński M., *Kościół ostoją polskości podczas okupacji*, „Nasza Historia” 2022, nr 9.
493. Krzysztofiński M., *„Ktoś się o Ciebie upomina”*, „Nasza Historia” 2022, nr 12.
494. Krzysztofiński M., *Ppor. „Mariusz” – prof. Jan Łopuski herbu Ślepowron*, „W Sieci Historii” 2022, nr 5/6.
495. Krzysztofiński M., *Przełamywał barierę strachu. Arcybiskup Ignacy Tokarczuk*, „Biuletyn IPN” 2022, nr 11.
496. Krzysztofiński M., *Solidarność z Chrystusem. Książd Infułat Józef Sondej – Świadek Historii*, przystanekhistoria.pl.
497. Krzysztofiński M., *Żołnierze komunści muszą wymordować polskich oficerów*, „Nasza Historia” 2022, nr 5.
498. *Księga Pamiątkowa Kazimierza Papée*, [Gdańsk] 1936, reprint: Gdańsk 2022.
499. Kujawa W., *Z „nie ludzkiej ziemi” do Indii. Tadeusz Lisiecki (1906–1978) – organizator ewakuacji polskich dzieci*, „Biuletyn IPN” 2022, nr 9.
500. Kuklińska S., *Akcja pruszkowska. Ratunek polskich ksiązek przed Niemcami*, ciekawostkihistoryczne.pl.
501. Kuklińska S., *Dirlewanger w Warszawie*, „Historia Do Rzeczy” 2022, nr 2 (108).
502. Kuklińska S., *Dwa oblicza Dirlewangera (rozmowa z Piotrem Zychowiczem)*, „Historia Do Rzeczy” 2022, nr 2 (108).
503. Kuklińska S., *Fritz Darges – pechowy adiutant Hitlera*, twojahistoria.pl.
504. Kuklińska S., *Historia pewnego zdjęcia. Kto tak naprawdę znajduje się na słynnej fotografii z powstania warszawskiego?*, twojahistoria.pl.
505. Kuklińska S., *Miasto bez adresów*, „Gazeta Polska”, 27 VII 2022, dodatek prasowy w 78. rocznicę Powstania Warszawskiego.
506. Kuklińska S., *Oskar Dirlewanger*, wszystkoconajwazniejsze.pl.
507. Kuklińska S., *Powstanie w Nieświeżu*, ciekawostkihistoryczne.pl.
508. Kuklińska S., *Sanitariuszka „Linka” Nowak*, ciekawostkihistoryczne.pl.
509. Kuklińska S., *Spór dowódców Gryfa Pomorskiego*, twojahistoria.pl.
510. Kuklińska S., *Tajemniczy konfident Gestapo i akcja w barze „Za kotarą”*, twojahistoria.pl.
511. Kuklińska S., *Theodor Eicke – dowódca Dywizji SS „Totenkopf”*, twojahistoria.pl.
512. Kuklińska S., *Upadek Festung Kolberg*, ciekawostkihistoryczne.pl.
513. Kuklińska S., *Z Czerniakowa do Śródmieścia*, ciekawostkihistoryczne.pl.
514. Kupczewska M., *Grodno – 20–22 września 1939 roku*, „Kurier Poranny” i „Gazeta Współczesna”, 23 IX 2022, dodatek *Wojna i okupacja*.
515. Kupczewska M., *Komitet Obrony Narodowej na powiat łomżyński podczas wojny 1920 r.*, przystanekhistoria.pl.
516. Kupczewska M., *Kozy, czyli wileńskie łączniczki*, przystanekhistoria.pl.
517. Kupczewska M., *Kryptonim „Kuźnia” – o działalności wileńskiej komórki legalizacyjnej*, przystanekhistoria.pl.
518. Kupczewska M., *Kuropaty – miejsce masowych egzekucji sowieckich*, „Biuletyn IPN” 2022, nr 10.
519. Kurpierz T., *Henryk Sławik 1894–1944. Górnośląski Sprawiedliwy wśród Narodów Świata*, Katowice 2021 (druk 2022).
520. Kuta C., *13 maja 1982 r. – przełomowy moment narastającego oporu*, „Dziennik Polski”, 12 V 2022.
521. Kuta C., *Akcja społecznie użyteczna. Pierwszy publiczny protest głodowy w PRL*, przystanekhistoria.pl.
522. Kuta C., *Barbara Niemiec – filar krakowskiej „Solidarności”* [w:] *Małopolscy bohaterowie „Solidarności”*, red. F. Musiał, M. Wenklar, Kraków 2022.

523. Kuta C., *Danuta Suchorowska-Śliwińska – „Nie zaprzestaną działalności...”* [w:] *Małopolscy bohaterowie „Solidarności”*, red. F. Musiał, M. Wenklar, Kraków 2022.
524. Kuta C., *Krakowski przyczółek wolnej prasy*, przystanekhistoria.pl.
525. Kuta C., *Prawa człowieka prawami wolnego narodu*, „Dziennik Polski”, 31 III 2022.
526. Kuta C., *Roman Laskowski – sławista z „Solidarności”* [w:] *Małopolscy bohaterowie „Solidarności”*, red. F. Musiał, M. Wenklar, Kraków 2022.
527. Kuta C., *Współtwórca ROPCiO. Bogumił Studziński (1931–1987)*, „Biuletyn IPN” 2022, nr 4.
528. Kuta C., *Wyroki stanu wojennego jako oręż walki*, „Dziennik Polski”, 17 II 2022.
529. Kutkowski A., *Historia pewnego wózka*, „Biuletyn IPN” 2022, nr 6.
530. Kuźniecowa I., *Miejsca masowego mordu i pochówku na uroczysku Kuropaty – problemy poszukiwań i upamiętniania ofiar sowieckiego terroru*, tłum. z jęz. ros. E. Kowalska [w:] *Ślady zbrodni. Oblicza pamięci. Katyń – Łączka – Ravensbrück*, oprac. E. Kowalska, K. Sachnowska, Warszawa 2021 (druk 2022).
531. Lasek A., *W konspiracji była postacią legendarną. Niesamowity życiorys Elżbiety Zawackiej*, przystanekhistoria.pl.
532. Lasek A., *Waldemar Baczak. Tragiczny wariant losów*, przystanekhistoria.pl.
533. Lesiakowska R., *Nie wysyłać przed pierwszą linię! Polacy w kapitulującej Francji latem 1940 roku*, „Nasza Historia” 2022, nr 8.
534. Lesiakowski A., *Giganci nauki – odsłona lubelska*, „Kurier Lubelski”, 29 III 2022.
535. Lesiakowski A., *Juliusz Bursche – wielki Polak o niemieckim pochodzeniu*, „Kurier Lubelski”, 22 II 2022.
536. Lesiakowski A., *Polski spichlerz Europy*, wszystkoconajwazniejsze.pl.
537. Leśkiewicz R., *Rozszyfrowana historia*, computerworld.pl.
538. Leśkiewicz R., *Historia obiektywna zamiast uwikłanej politycznie*, „Gazeta Polska Codziennie”, 18 V 2022; niezalezna.pl.
539. Ligarski S., *Bohaterka ze zdjęcia. Zofia Pietkiewicz*, „Do Rzeczy” 2022, nr 36.
540. Ligarski S., *Chińscy mediatorzy*, „Do Rzeczy” 2022, nr 6.
541. Ligarski S., *Ciąg dalszy nastąpił*, „Kurier Szczeciński”, 29 IV 2022, dodatek „Kurier Historyczny IPN”.
542. Ligarski S., *Do Zakopanego!*, „Kurier Szczeciński”, 8 VII 2022, dodatek „Kurier Historyczny IPN”.
543. Ligarski S., *Katyń: bitwa o prawdę w PRL*, „Kurier Szczeciński”, 8 IV 2022, dodatek „Kurier Historyczny IPN”.
544. Ligarski S., *Kryptonim „Synchronizacja”*, „Kurier Szczeciński”, 26 VIII 2022, dodatek „Kurier Historyczny IPN”.
545. Ligarski S., *Polski Dzik Zachód*, „Do Rzeczy” 2022, nr 43.
546. Ligarski S., *Pomścimy Katyń*, „Kurier Szczeciński”, 8 IV 2022, dodatek „Kurier Historyczny IPN”.
547. Ligarski S., *„Pomścimy Katyń”, czyli organizacje młodzieżowe w walce o pamięć o Zbrodni Katyńskiej (1945–1956)*, dzieje.pl.
548. Ligarski S., *Powtórka z historii – 1 maja 1983 r.*, „Kurier Szczeciński”, 26 VIII 2022, dodatek „Kurier Historyczny IPN”.
549. Ligarski S., *Sowieci do domu!*, „Do Rzeczy” 2022, nr 12.
550. Ligarski S., *Szczecin się nie poddał!*, „Kurier Szczeciński”, 26 VIII 2022, dodatek „Kurier Historyczny IPN”.
551. Ligarski S., *Szczecin w oparach gazu łzawiącego*, „Kurier Szczeciński”, 29 IV 2022, dodatek „Kurier Historyczny IPN”.
552. Ligarski S., *Święto Pracy 1 maja 1982 r.*, „Kurier Szczeciński”, 29 IV 2022, dodatek „Kurier Historyczny IPN”.

553. Ligarski S., *Tajemnicza katastrofa*, „Kurier Szczeciński”, 8 VII 2022, dodatek „Kurier Historyczny IPN”.
554. Ligarski S., *To był maj... 1–4 maja 1982 r. w Szczecinie*, Szczecin 2022.
555. Ligarski S., *Tropiciele*, „Kurier Szczeciński”, 8 VII 2022, dodatek „Kurier Historyczny IPN”.
556. Ligarski S., *Trudne początki walki o Katyń*, dzieje.pl.
557. Lisiecka K., *Plk Władysław Czerwiński ps. „Jastrząb”. Dowódca II Batalionu 27. Wołyńskiej Dywizji Armii Krajowej*, Gdańsk 2022.
558. Lisiecka K., *Z miłości do sportu. Z dumy bycia Polakiem. K.S. GEDANIA 1922–2022. Katalog wystawy*, Gdańsk 2022.
559. *Londyn żywy. Emigracyjne portrety Barbary Kaczmarowskiej-Hamilton*, kalendarz na rok 2023, koncepcja, wybór postaci i autorstwo tekstów P. Chojnacki, Kraków 2022.
560. Lubecka J., *Kobiety z ulicy Różanej*, „Dziennik Polski”, 13 I 2022.
561. Lubecka J., *Najwyższy Trybunał Narodowy w Krakowie i pierwsze próby osądzenia niemieckich zbrodniarzy*, wszystkoconajwazniejsze.pl.
562. Lubecka J., *Nazizm jako antychrześcijańska „religia zastępcza”*, przystanekhistoria.pl.
563. Lubecka J., *Nieukarani sprawcy*, „Dziennik Polski”, 18 III 2022, dodatek *Zbrodnicza akcja*.
564. [Lubecka J.], *Polskim prawnikom zawdzięczamy przedstawienie działań niemieckiego okupanta jako realizacji planu mającego na celu wyniszczenie narodu*, rozmowa M. Mikrut-Majeranek z J. Lubecką, histmag.org.
565. Lubecka J., *Ravensbrück. Gwałciciele z Armii Czerwonej*, przystanekhistoria.pl.
566. Lubecka J., *Szarotkowi piraci*, przystanekhistoria.pl.
567. [Lubecka J.], *Teoretycznie obrońcą mógł być każdy*, wywiad dla portalu Nie Tylko o Książkach, ipn.gov.pl/pl/publikacje/nie-tylko-o-ksiazkach.
568. Lubecka J., *Upadek Festung Breslau*, przystanekhistoria.pl.
569. Lubecka J., *Walther von Rathenau. Lojalny obywatel drugiej kategorii*, „Dziennik Polski”, 30 VI 2022.
570. Lubecka J., *Winni nieosądzeni – rozważania o niemieckich sprawcach w rocznicę procesów Greisera i Stroopa*, przystanekhistoria.pl.
571. Lubecka J., *Włochy 1922. Benito Mussolini rusza na Rzym, czyli niewinne złego początki*, „Dziennik Polski”, 27 X 2022.
572. Lubiejewska-Chilicka M., *Magdalena Modzelewska-Rybicka*, Warszawa 2022.
573. Łabuszewski T., *Armia Krajowa – armia inna niż wszystkie*, „Biuletyn IPN” 2022, nr 1/2.
574. Łabuszewski T., *Sowiecka „operacja polska” 1944–1945*, „Biuletyn IPN” 2022, nr 5.
575. Łapiński P., *Chor. Feliks Łuniewski „Żbik”*, „Głos znad Narwi” 2022, nr 22.
576. Łapiński P., *Dąbrowa – Moczydły 30 kwietnia 1945 roku*, „Głos znad Narwi” 2022, nr 21.
577. Łapiński P., *Okręg NSZ Białystok (1942–1945)*, „Głos znad Narwi” 2022, nr 23.
578. Łaszczyński M., *Emil Barchański – zbrodnia nie ukarana*, „Myśl Praska” 2022, grudzień, mysl-praska.pl.
579. Łatka R., *Działać ostrożnie i rozważnie. Episkopat Polski wobec misji Kościoła w czasie stanu wojennego*, „Kombatant”, numer specjalny, grudzień 2021 (druk 2022).
580. Łatka R., *Gomułka kontra kard. Wyszyński*, „Do Rzeczy” 2022, nr 20.
581. Łatka R., *Jak wiara pokonała komunistyczną inżynierię społeczną*, „Nowe Książki” 2022, nr 7/8.
582. Łatka R., *Ksiądz Józef Tischner. Duszpasterz, filozof... ale i kapłan zaangażowany w polityczny spór*, „W Sieci Historii” 2022, nr 9/10.
583. Łatka R., *Prymas Stefan Wyszyński – przywódca Kościoła i narodu*, „Gwiazda Polarna”, 15–16 VII 2022.
584. [Łatka R.], *Rafał Łatka rozmawia z Grzegorzem Majchrzakiem, autorem książki „Rozpracowanie organów kierowniczych NSZZ »Solidarność« przez Służbę Bezpieczeństwa 1980–1982”*, „W Sieci Historii” 2022, nr 3/4.

585. [Łatka R.], *Rafał Łatka rozmawia z ks. dr. Jarosławem Wąsowiczem, autorem książki „Defensor Ecclesiae. Arcybiskup Antoni Baraniak (1904–1977). Salezjańskie koleje życia i posługi metropolity poznańskiego*, „W Sieci Historii” 2022, nr 11/12.
586. [Łatka R.], *Rafał Łatka rozmawia z prof. Mirosławem Szumilą, autorem książki „Tajni księza. Historia nielegalnego pobytu słowackich werbistów w Polsce 1957–1964”*, „W Sieci Historii” 2022, nr 9/10.
587. [Łatka R.], *Rafał Łatka rozmawia z prof. Patrykiem Pleskotem, redaktorem tomu „Księża i dyplomaci. Spotkania pracowników amerykańskich placówek dyplomatycznych w PRL z przedstawicielami Kościoła w świetle dokumentów (1974–1988)”*, „W Sieci Historii” 2022, nr 5/6.
588. [Łatka R.], *Rafał Łatka rozmawia z prof. Pawłem Skibińskim*, „W Sieci Historii” 2022, nr 7/8.
589. Łatka R., *Roman Kotliński, były duchowny, antyklerykał, przestępca*, „W Sieci Historii” 2022, nr 7/8.
590. Łatka R., *W Kręgu Klio*, „W Sieci Historii” 2022, nr 1/2.
591. Łatka R., *W Kręgu Klio*, „W Sieci Historii” 2022, nr 3/4.
592. Łatka R., *W Kręgu Klio*, „W Sieci Historii” 2022, nr 5/6.
593. Łatka R., *W Kręgu Klio*, „W Sieci Historii” 2022, nr 7/8.
594. Łatka R., *W Kręgu Klio*, „W Sieci Historii” 2022, nr 9/10.
595. Łatka R., *W Kręgu Klio*, „W Sieci Historii” 2022, nr 11/12.
596. Łatka R., *Wokół rozmów na szczycie. Spotkania prymasa Glempa i Wojciecha Jaruzelskiego*, „Do Rzeczy” 2022, nr 28.
597. Łeszczyński G., *Stefan Głogowski „Józef”*, Warszawa 2022.
598. Łukiewicz R., Skrok P., *„Dom ocalenia” w Turkowicach – opieka siostr służebniczek nad dziećmi trzech narodowości na tle historii regionu*, Lublin 2022.
599. Majchrzak G., *31 sierpnia 1982 roku – największe niezależne demonstracje lat 80.*, „Kombatant” 2022, nr 9.
600. Majchrzak G., *Czar Wyścigu Pokoju*, „W Sieci Historii” 2022, nr 7/8.
601. Majchrzak G., *„Dziecko Romaszewskich”*, „Nasza Historia” 2022, nr 5.
602. Majchrzak G., *Dziedzictwo Solidarności*, Warszawa 2022.
603. Majchrzak G., *Edward Gierek, czyli śmierć Stanisława Pyjasa, ks. Kotlarza i innych*, „Nasza Historia” 2022, nr 6.
604. Majchrzak G., *Espana 82. Emocje nie tylko piłkarskie*, „Biuletyn IPN” 2022, nr 9.
605. Majchrzak G., *Festiwal inny niż wszystkie, czyli I Przegląd Piosenki Prawdziwej „Zakazane Piosenki”*, „Kombatant” 2022, nr 7/8.
606. Majchrzak G., *Historia pewnego listu*, „Do Rzeczy” 2022, nr 48.
607. Majchrzak G., *Jak Służba Bezpieczeństwa nie upolowała Kaczmarzkiego*, „Nasza Historia” 2022, nr 3.
608. Majchrzak G., *Jak władze PRL chciały zrobić „Solidarność” w zamach na Jana Pawła II*, „Kombatant” 2022, nr 5.
609. Majchrzak G., *Jak władze PRL zamierzały „odbudować” NSZZ „Solidarność”*, „Kombatant” 2022, nr 10.
610. Majchrzak G., *Jak zagrali na nosie SB*, „Sieci” 2022, nr 26.
611. Majchrzak G., *Ka-ca-py do do-mu!*, „W Sieci Historii” 2022, nr 5/6.
612. Majchrzak G., *Katastrofa, zamach albo spisek, czyli komentarze po wybuchu w warszawskiej Rotundzie*, dzieje.pl.
613. Majchrzak G., *Kłopotliwy pielgrzym*, dzieje.pl.
614. Majchrzak G., *Kolebka „Solidarności” strajkuje*, „W Sieci Historii” 2022, nr 1/2.
615. Majchrzak G., *Kulisy hiszpańskiego sukcesu*, dzieje.pl.
616. Majchrzak G., *„Młotkiem i farbą w tow. Dzierżyńskiego, czyli zamachy na pomnik „Krwawego Feliksa”*, „Kombatant” 2022, nr 2.
617. Majchrzak G., *Nie tylko Lubin*, dzieje.pl.

618. Majchrzak G., *Niebezpieczna pamięć o wyklętych*, przystanekhistoria.pl.
619. Majchrzak G., *Nie tylko zabici i zniszczenia, czyli wojenne straty i szkody Polski*, „W Sieci Historii” 2022, nr 11/12, dodatek *(Nie)rozliczona wojna*.
620. Majchrzak G., *Niewdzięczni terroryści z OWP*, przystanekhistoria.pl.
621. Majchrzak G., *Okrągły Stół oczami Czesława Miłosza*, przystanekhistoria.pl.
622. Majchrzak G., *Persona non grata*, dzieje.pl.
623. Majchrzak G., *Podstęp. Kulisy wyjazdu z Polski liderów Solidarności Walczącej w kwietniu 1988 roku*, „Kombatant” 2002, nr 6.
624. Majchrzak G., *Przeciwko stanowi wojennemu*, „W Sieci Historii” 2022, nr 1/2.
625. Majchrzak G., *„Przywracanie normalności” w mediach, czyli weryfikacja środowiska dziennikarskiego*, „Kombatant” 2022, nr 1.
626. Majchrzak G., *Radio „Solidarność” w zachodnim eterze*, dzieje.pl.
627. Majchrzak G., *Santo subito Popiełuszko*, przystanekhistoria.pl.
628. Majchrzak G., *„Sarajewo-84”, czyli igrzyska pod kontrolą*, dzieje.pl.
629. Majchrzak G., *Solidarnościowa radiofonia*, „Nasza Historia” 2022, nr 9.
630. Majchrzak G., *Solidarność Walcząca w eterze*, dzieje.pl.
631. Majchrzak G., *Solidarny świat, czyli Zachód wobec stanu wojennego*, dzieje.pl.
632. Majchrzak G., *Sportowcy też wiali na Zachód*, „W Sieci Historii” 2022, nr 9/10.
633. Majchrzak G., *Tragiczny błąd za cenę życia*, „Polska Zbrojna. Historia” 2022, nr 2.
634. Majchrzak G., *Trzecia połowa*, „W Sieci Historii” 2022, nr 11/12.
635. Majchrzak G., *Wielki Manipulo*, „Sieci” 2022, nr 41.
636. Majchrzak G., *Wolne słowo za kratami*, „Rakowiecka 37. Biuletyn Muzeum Żołnierzy Wyklętych i Więźniów Politycznych PRL” 2022, nr 20.
637. Majchrzak G., *Wolne Związki Zawodowe w Katowicach kontra Służba Bezpieczeństwa*, dzieje.pl.
638. Majchrzak G., *Wymiar niesprawiedliwości stanu wojennego*, tygodnik.tvp.pl.
639. Majchrzak G., *„Zadymiarze” z MRKS*, „Kombatant” 2022, nr 4.
640. Majewski M., *Operacja polska 1937–1938 w Ukraińskiej SRS. Antypolski wymiar rozkazu NKWD nr 00485*, „Biuletyn IPN” 2022, nr 7/8.
641. Majewski M., *Wielka ucieczka marszałka Śmigłego-Rydza z Rumunii*, przystanekhistoria.pl.
642. Maksimiuk D., *Białostockie więzienie w systemie sowieckiego aparatu represji (1939–1941)*, „Kurier Poranny” i „Gazeta Współczesna”, 23 IX 2022, dodatek *Wojna i okupacja*.
643. Maksimiuk D., *„Ekstrema” na „wylocie”*, „Kurier Poranny” i „Gazeta Współczesna”, 13 XII 2022, dodatek *Uderzenie w nadzieję i marzenia*.
644. Maksimiuk D., *Leśnicy – ofiary Oblawy Augustowskiej*, przystanekhistoria.pl.
645. Maksimiuk D., *„Memoriał” pamięta*, „Kurier Poranny” i „Gazeta Współczesna”, 8 VII 2022, dodatek historyczny *Oblawa Augustowska*.
646. Maksimiuk D., *„Nie powiemy tak od razu całej prawdy”. Amnestia z 1956 roku*, „Biuletyn IPN” 2022, nr 4.
647. Maksimiuk D., *Niepodległy Białystok Tadeusza Kossaka*, przystanekhistoria.pl.
648. Maksimiuk D., *Polki z Argentyny w służbie Ojczyźnie*, przystanekhistoria.pl.
649. Maksimiuk D., *Rozliczeniowe komisje*, przystanekhistoria.pl.
650. Maksimiuk D., Bajków B., *Un poco de historia [w:] Biblio. 60+1 Cumpleaños*, Buenos Aires 2021 (druk 2022).
651. Makus G., *Akcja Kutschera. Wyrok na kata Warszawy*, „Kurier Lubelski”, 8 II 2022.
652. Makus G., *Bitwa z bolszewikami pod Cycowem*, „Kurier Lubelski”, 16 VIII 2022.
653. Makus G., *Dywizja – legenda. 27 Wołyńska Dywizja Piechoty AK*, „Kurier Lubelski”, 19 IV 2022.
654. Makus G., *„Dzień zwycięstwa” w Grajewie*, „Kurier Lubelski”, 10 V 2022.
655. Makus G., *Jan Leonowicz „Burta”*, „Kurier Lubelski”, 15 II 2022.
656. Makus G., *Kpt. Dyzisław Broński ps. „Uskok”*, Warszawa 2022 („Biblioteka Edukacyjna Centrum Pieniądza NBP. Biografie” 1/2022).

657. Makus G., *Mjr Zapora. My nigdy nie poddamy się!*, „Kurier Lubelski”, 8 III 2022.
658. Makus G., *Oblawa NKWD w Czarnym Lesie*, „Kurier Lubelski”, 22 XI 2022.
659. Makus G., *Śmierć kapitana „Uskoka”*, „Kurier Lubelski”, 24 V 2022.
660. Makus G., *Tragedia rodziny Zarzyckich*, „Kurier Lubelski”, 5 IV 2022.
661. Makus G., *Z Ukraińcami przeciw komunistom*, „Kurier Lubelski”, 31 V 2022.
662. Makus G., *Żołnierze Wyklęci. Zbiorowa obrona konieczna*, „Kurier Lubelski”, 1 III 2022.
663. Malik A., *Cezary Kuleszyński – lekkoatleta z hutniczej „Solidarności”* [w:] *Małopolscy bohaterowie „Solidarności”*, red. F. Musiał, M. Wenklar, Kraków 2022.
664. Malik A., *Franciszek Grabczyk w walce o prawdę i godność robotnika* [w:] *Małopolscy bohaterowie „Solidarności”*, red. F. Musiał, M. Wenklar, Kraków 2022.
665. Malik A., *Kazimierz Kubrak – elektryk z Nowej Huty* [w:] *Małopolscy bohaterowie „Solidarności”*, red. F. Musiał, M. Wenklar, Kraków 2022.
666. Malik A., *Krakowskie manifestacje w II rocznicę porozumień sierpniowych*, „Dziennik Polski”, 1 IX 2022.
667. Malik A., *Nowohucki Marsz Hutników*, „Dziennik Polski”, 28 IV 2022.
668. Malik A., *Wypowiedzieć słowo „solidarność”. III Pielgrzymka Jana Pawła II do Ojczyzny*, „Dziennik Polski”, 9 VI 2022.
669. *Małopolscy bohaterowie „Solidarności”*, red. F. Musiał, M. Wenklar, Kraków 2022.
670. *Manifestacje, prasa, radio, kontrwywiad – Solidarność Walcząca przy całkowitej konspiracji stworzyła niezwykle silną organizację. Wywiad Macieja Rajfura z Tomaszem Balbusem i Magdą Wýsocką*, „Gazeta Wrocławska”, 25 V 2022.
671. Marcinkiewicz M., *Espania 1982 – inny wymiar mundialu*, „My Portowcy!”, 17 VII 2022.
672. Marcinkiewicz M., *Internowani z Koszalina*, „Głos Koszaliński”, 31 VIII 2022, dodatek *Bitwa o wolność 31 sierpnia 1982 r. w Gorzowie Wielkopolskim*.
673. Marcinkiewicz M., *Maj 1982 r. z perspektywy internowanych*, „Kurier Szczeciński”, 26 VIII 2022, dodatek „Kurier Historyczny IPN”.
674. Marcinkiewicz M., *Podeptana godność. Pobór do wojska jako ukryta forma internowania 1982–1983*, Szczecin 2022.
675. Marcinkiewicz M., *Podeptana godność. Pobór do wojska jako ukryta forma internowania 1982–1983*, „Kurier Szczeciński”, 4 XI 2022.
676. Marcinkiewicz M., *Pomiędzy 13 grudnia 1981 r. a 31 sierpnia 1982 r.*, „Gazeta Lubuska”, 31 VIII 2022, dodatek *Bitwa o wolność 31 sierpnia 1982 r. w Gorzowie Wielkopolskim*.
677. Marcinkiewicz-Kaczmarczyk A., *Generałowie, którzy powrócili do Polski Ludowej*, „Biuletyn IPN” 2022, nr 9.
678. Marcinkiewicz-Kaczmarczyk A., *Pomocnicza Służba Kobiet (1941–1944)*, „Biuletyn IPN” 2022, nr 6.
679. Marcinkiewicz-Kaczmarczyk A., *Szkoły Młodszych Ochotniczek (1942–1948)*, „Biuletyn IPN” 2022, nr 11.
680. Marek Ł., *Antyklerykalne publikacje ks. Leonarda Świderskiego*, przystanekhistoria.pl.
681. Marek Ł., *Boży buntownik – ksiądz Adolf Chojnacki*, radiokrakow.pl/audycje.
682. Marek Ł., *Chrystus w pasiaku z Auschwitz*, „Dziennik Polski”, 10 III 2022.
683. Marek Ł., *Hrabianka Róża – siostra i matka niewidomych*, „Sapientia” 2022, nr 70.
684. Marek Ł., *„...jestem właściwym człowiekiem na właściwym miejscu”. Błogosławiony ksiądz Władysław Bukowiński (1904–1974)*, „Sapientia” 2022, nr 73.
685. Marek Ł., *KL Dachau – miejsce zagłady polskich księży*, „Dziennik Polski”, 7 IV 2022.
686. Marek Ł., *Misjonarz spod znaku Niepokalanej – o Maksymilian Kolbe*, „Sapientia” 2022, nr 72.
687. Marek Ł., *„Nasz Hanik”. Błogosławiony ksiądz Jan Macha (1914–1942)*, „Sapientia” 2022, nr 70.
688. Marek Ł., *Naznaczeni KL Dachau. O losie rocznika kapłańskiego prymasa Wyszyńskiego*, przystanekhistoria.pl.

689. Marek Ł., *Oświęcimski skarb – ksiądz Jan Skarbek*, „Dziennik Polski”, 26 V 2022.
690. Marek Ł., *Pacem in terris – zapomniany pomnik Jana XXIII*, „Nowe Życie. Religia – Społeczeństwo – Kultura” 2022, nr 1.
691. Marek Ł., *Spytkowicki wizerunek Józefa – dzieło Józefa*, „Sapientia” 2022, nr 71.
692. Markiewicz M., *Bunt w Olendach. Bo chłopci nie chcieli kolchozu w swojej wsi*, „Kurier Poranny” i „Gazeta Współczesna”, 29 IV 2022, dodatek *W obronie pamięci i prawdy*.
693. Markiewicz M., *Dobrzyniówka była pierwsza*, przystanekhistoria.pl.
694. Markiewicz M., *Na równi pochyłej. Komitet Wojewódzki PZPR w Białymstoku 1980–1983*, „Kurier Poranny” i „Gazeta Współczesna”, 13 XII 2022, dodatek *Uderzenie w nadzieję i marzenia*.
695. Markiewicz M., *Stalinowski tandem. Dole i niedole białostockich sekretarzy KW PZPR*, „Biuletyn IPN” 2022, nr 7/8.
696. Masłowski M., *Bitwa graniczna [w:] Od września do października. Kampania polska 1939*, red. D. Golik, M. Wenklar, Kraków 2022.
697. Massalski A., *Aparat represji wobec studentów od grudnia 1954 do listopada 1956 r. w świetle Biuletynów Komitetu ds. Bezpieczeństwa Publicznego*, „Palestra Świętokrzyska. Pismo Świętokrzyskiej Izby Adwokackiej w Kielcach” 2022, nr 59/60.
698. Mazanowska I., *Księżę Góry*, przystanekhistoria.pl.
699. Mazur A., *Reglamentacja towarów w Polsce komunistycznej*, przystanekhistoria.pl.
700. Mazur P., *Elżbieta Turnau i łacińskie kartoteki „Solidarności” [w:] Małopolscy bohaterowie „Solidarności”*, red. F. Musiał, M. Wenklar, Kraków 2022.
701. *Mens sana in corpore sano*, kalendarz na rok 2023, red. A. Rybińska-Bielecka, Łódź 2022.
702. *Miasta wolności*, wywiad z Rafałem Reczkiem, historykon.pl.
703. Miedziński P., *Aby kupić... Leoparda*, przystanekhistoria.pl.
704. Mołczanowska M., *General Maria Stanisława Wittek – dwukrotna dama Virtuti Militari*, przystanekhistoria.pl.
705. Mołczanowska M., *Leśnik, cichociemny, wyklęty*, przystanekhistoria.pl.
706. Mołczanowska M., *Odbicie łączniczki*, przystanekhistoria.pl.
707. Mołczanowska M., *Ucieczka z obozu w Skrobowie*, przystanekhistoria.pl.
708. Mołczanowska M., *Zdobycie Grajewa przez Akowców*, przystanekhistoria.pl.
709. Morawski R., *„Margaret – uważaj na czerwonego pająka!” Wizyta Margaret Thatcher w Polsce*, przystanekhistoria.pl.
710. Morawski R., *Przełomowa wizyta czy wizyta czasów przełomu?*, przystanekhistoria.pl.
711. Mozgól R., *Wyśniony ideał i rzeczywistość*, „Gość Niedzielny” 2022, nr 24, dodatek *Powrót. 100-lecie przyłączenia części Górnego Śląska do Polski*.
712. Mularczyk J., *Z Kielecczyny na Westerplatte. Losy obrońców Wojskowej Składnicy Tranzytowej*, Kielce 2022.
713. Musiał F., *Armia Krajowa – podziemne Wojsko Polskie*, „Dziennik Polski”, 11 II 2022, dodatek *Żołnierze wierni Ojczyźnie. W 80. rocznicę przekształcenia Związku Walki Zbrojnej w Armię Krajową*.
714. Musiał F., *Wiele dróg – jeden cel*, „Dziennik Polski”, 3 VI 2022, dodatek *Góral, znaczy Polak z ducha i krwi – z okazji 80. rocznicy rozbicia przez Niemców Konfederacji Tatrzańskiej*.
715. Naleźniak P., *Obrona Lwowa [w:] Od września do października. Kampania polska 1939*, red. D. Golik, M. Wenklar, Kraków 2022.
716. Namysł A., *Splecione losy. Historia dwóch sióstr, które uratowały żydowskie dziewczynki*, „CzasyPismo” 2022, nr 1.
717. Namsólek P., *Materiały poświęcone Zbrodni Katyńskiej w zasobie Oddziałowego Archiwum IPN w Gdańsku*, przystanekhistoria.pl., Facebook Gdańskiej Rodziny Katyńskiej.
718. Nawrocki K., *Armia Krajowa – Wojsko Polskie w podziemiu*, „Gość Niedzielny”, 25 IX 2022, dodatek *Armia Krajowa. Wojsko wolnej Polski*.
719. Nawrocki K., *Bohaterowie '44. Świadeństwo patriotyzmu pokolenia II RP*, „Gazeta Polska” 2022, nr 30, dodatek historyczny w 78. rocznicę Powstania Warszawskiego.

720. Nawrocki K., *Mamy prawo do strajku!*, „Gazeta Wrocławska”, 27 VIII 2022, dodatek *Solidarność żyje! Manifestacje i walki uliczne we Wrocławiu i byłym województwie legnickim w drugą rocznicę Porozumienia Gdańskiego*.
721. Nawrocki K., *Najodważniejsi z odważnych [w:] Solidarność Walcząca. Najodważniejsi z odważnych*, dodatek do tytułów prasowych wchodzących w skład grupy medialnej „Polska Press Grupa”, 9 VI 2022.
722. Nawrocki K., *Nierozliczone zbrodnie*, „Gazeta Polska Codziennie”, 13 XII 2022, dodatek *Nierozliczone zbrodnie*.
723. Nawrocki K., *Pękły kajdany*, „Gość Niedzielny” 2022, nr 24, dodatek *Powrót. 100-lecie przyłączenia części Górnego Śląska do Polski*.
724. Nawrocki K., *Pokolenie AK*, dodatek do tytułów prasowych wchodzących w skład grupy medialnej „Polska Press Grupa”, 14 II 2022.
725. Nawrocki K., *Ponadczasowe ideały*, „Dziennik Bałtycki”, 16 VIII 2022, dodatek *Ponadczasowe ideały Sierpnia*.
726. Nawrocki K., *Razem mimo różnic. Pokolenie Dmowskiego i Piłsudskiego*, „Gazeta Polska”, 9 XI 2022, dodatek *Razem mimo różnic*.
727. Nawrocki K., *Rewolucja Zielonogórska*, „Gazeta Lubuska”, 30 V 2022, dodatek *Wydarzenia Zielonogórskie – w obronie katolickich wartości*.
728. Nawrocki K., *Sukces, który skrócił wojnę. Jak Polacy sprawili, że niemożliwe stało się możliwe*, „Gazeta Polska” 2022, nr 42, dodatek historyczny poświęcony polskim deszyfrantom.
729. Nawrocki K., *Sztandar chwały*, „Gazeta Polska”, 4 V 2022, dodatek *W rocznicę bitwy pod Monte Cassino*.
730. Nawrocki K., *Wojna nierozliczona*, „Gazeta Polska Codziennie”, 1 IX 2022, dodatek w rocznicę wybuchu II wojny światowej.
731. Nawrocki K., *Zepsute zwycięstwo*, „Gazeta Polska Codziennie”, 3–5 IV 2022, dodatek *Zepsute zwycięstwo*.
732. Nawrocki K., *Z miłości do Polski*, „Super Express”, 14 II 2022.
733. Nawrocki K., *Żołnierze polskiej wolności*, dodatek do tytułów prasowych wchodzących w skład grupy medialnej „Polska Press Grupa”, 1 III 2022.
734. Neja J., *Historia pewnego artykułu, czyli czego o górniczych strajkach nie dowiedzieli się czytelnicy „Expressu Wieczornego”*, „CzasyPismo” 2022, nr 1.
735. Neja J., *Katowicki Oddział Solidarności Walczącej [w:] Solidarność Walcząca. Najodważniejsi z odważnych*, dodatek do tytułów prasowych wchodzących w skład grupy medialnej „Polska Press Grupa”, 9 VI 2022.
736. Neja J., *Wolne Związki Zawodowe na Śląsku. Opozycyjna epopeja Władysława Suleckiego*, „Biuletyn IPN” 2022, nr 4.
737. Nisiobęcka A., *Polsko-francuski sojusz wojskowy w latach 1919–1939*, przystanekhistoria.pl.
738. Niwiński P., *Czy przestała istnieć*, „Biuletyn IPN” 2022, nr 1/2.
739. Niwiński P., *Mercedes z rejestracją A-50346*, „Rakowiecka 37. Biuletyn Muzeum Żołnierzy Wyklętych i Więźniów Politycznych PRL” 2022, nr 17.
740. Niwiński P., *Wileńszczyzna*, „Gość Niedzielny” 2022, nr 38, dodatek *AK – wojsko wolnej Polski. 80. rocznica powstania Armii Krajowej*.
741. Niziołek P., *Martwi i żywi zakładnicy reżimu*, „Kurier Poranny” i „Gazeta Współczesna”, 8 VII 2022, dodatek *Oblawa Augustowska*.
742. Niziołek P., *Polowanie na dyrektora*, „Biuletyn IPN” 2022, nr 5.
743. Niziołek P., *Zespół do zadań specjalnych*, „Kurier Poranny” i „Gazeta Współczesna”, 8 VII 2022, dodatek *Oblawa Augustowska*.
744. Noszczak B., *Czarne Koszule na salonach władzy*, „Tygodnik Powszechny” 2022, nr 41.
745. Noszczak B., *Ucieczka do wolności*, „Tygodnik Powszechny” 2022, nr 13.
746. Noszczak B., *Wybory bez znieczulenia*, „Tygodnik Powszechny” 2022, nr 4.

747. Noszczak B., *Zwycięzcy biorą wszystko*, „Tygodnik Powszechny” 2022, nr 18/19.
748. Nowicka O., *Stefan Pótrul – marynarz, który miał nigdy nie wrócić do domu*, przystanekhistoria.pl.
749. Nowik P., „Kozy”. *Z dziejów wileńskiej Armii Krajowej*, przystanekhistoria.pl.
750. Nowik P., *Jarosław Skrodzki „Zeks”, „Jur” – żołnierz Wileńskiego Okręgu AK*, przystanekhistoria.pl.
751. Nowik P., *Ostatnia katastrofa w PRL*, przystanekhistoria.pl.
752. *Od września do października. Kampania polska 1939*, red. D. Golik, M. Wenklar, Kraków 2022.
753. Olaszek J., *Tysol Mazowieckiego. Próba szybkiej lektury*, przystanekhistoria.pl.
754. Opulski R., *Ani wolne, ani nieskrępowane, ani tajne*, „Dziennik Polski”, 20 I 2022.
755. Opulski R., *Jeśli chcesz być jak Wicek Pstrowski... Współzawodnictwo pracy w stalinowskiej Polsce*, „Dziennik Polski”, 4 VIII 2022.
756. Opulski R., *Oblicze ideowe i działalność propagandowa Konfederacji Tatrzańskiej*, „Dziennik Polski”, 3 VI 2022, dodatek *Góral, znaczy Polak z ducha i krwi* – z okazji 80. rocznicy rozbitcia przez Niemców Konfederacji Tatrzańskiej.
757. Opulski R., *Paskarze i szabrownicy – do obozu pracy. Komunistyczna bitwa o handel*, „Dziennik Polski”, 2 VI 2022.
758. Opulski R., „*Wieczny Żyd*”. *Antysemicka propaganda III Rzeszy*, „Dziennik Polski”, 18 III 2022, dodatek *Zbrodnicza akcja*.
759. Opulski R., *Zbliżająca się nawałnica. Potencjał militarny Polski i Niemiec we wrześniu 1939* [w:] *Od września do października. Kampania polska 1939*, red. D. Golik, M. Wenklar, Kraków 2022.
760. Osiński T., *Manifest Polskiego Komitetu Odrodzenia Narodowego z 22 VII 1944 r.*, „Kurier Lubelski”, 19 VII 1922.
761. Ostapiuk M., *Bohater i ubek. Powikłane losy braci Frogów*, „Nasza Historia” 2022, nr 8.
762. Ostapiuk M., *Gajrowskie 1946*, „Głos znad Narwi” 2022, nr 1.
763. Ostapiuk M., *Kazimierz Chmielowski „Rekin”. Żołnierz „Szczerbca” i „Burego”*, „Nasza Historia” 2022, nr 7.
764. Ostapiuk M., *O cmentarzu zniszczonym przez dyktatora... Historia partyzanckich mogił w Mikulizkach*, przystanekhistoria.pl.
765. Ostapiuk M., *Olsztyńskie ślady „Łupaszki”*, Olsztyn 2022.
766. Ostapiuk M., *Przygoda, mocne męskie przeżycie opromienione blaskiem walki o Ojczyznę*, „Nasza Historia” 2022, nr 1.
767. Ostapiuk M., *Sierżant Tadeusz Bogatko „Plon”*, „Nasza Historia” 2022, nr 4.
768. Ostapiuk M., *Zbrodnia w Wólce Wygonowskiej*, „Nasza Historia” 2022, nr 2.
769. Ostapiuk M., *Żołnierz „Szczerbca” i „Burego”. Ideowiec w walce o wolność*, „Nasza Historia” 2022, nr 7.
770. Ostapiuk M., *Jarosiński D., Zastępcy „Burego”*, Wydminy 2022.
771. Paduchowski W., *Batalion „Pająk”, czyli podziemie na terenach „przednowohuckich”*, „Dziennik Polski”, 8 XII 2022.
772. Paduchowski W., *Henryk Reyman: na polu bitwy i na boisku*, „Dziennik Polski”, 18 VIII 2022.
773. Paduchowski W., *Kulinaryny Sherlock Holmes – lwowski chemik Mieczysław Dunin-Wąsowicz*, „Lwów i Kresy” 2022, nr 121.
774. Paduchowski W., *Ku rewolucji i wojnie – Korea Północna*, przystanekhistoria.pl.
775. Paduchowski W., *Trzy wojny i trzy powstania Józefa Bugajskiego*, „Dziennik Polski”, 19 V 2022.
776. Pawluczuk K., *Nekropolia Powstania Warszawskiego*, przystanekhistoria.pl.
777. Piątkowski S., *Zagłada ludności żydowskiej regionu radomskiego*, Lublin 2022.
778. Piejek J., Wąs P., *Placówka Konspiracyjnego Wojska Polskiego w Mierzynie*, „Nasza Historia” 2022, nr 4.
779. Pietruszka M., *Radomskie życiorysy: Żołnierze Armii Krajowej*, Radom 2022.

780. Pietrzyk-Dąbrowska E., *Zbrodnie Wehrmachtu we wrześniu 1939* [w:] *Od września do października. Kampania polska 1939*, red. D. Golik, M. Wenklar, Kraków 2022.
781. Pietrzykowski S., *Abraham „Abe” Landau*, Facebook Miasteczko Poznań.
782. Pietrzykowski S., *Adek Redlich*, Facebook Miasteczko Poznań.
783. Pietrzykowski S., *Alexandra „Lotte” Jacobi*, Facebook Wielkopolski Sztetl.
784. Pietrzykowski S., *Alina Szapocznikow*, Facebook Miasteczko Poznań.
785. Pietrzykowski S., *Amerykański „The Jewish Sentinel” pisze o zajściach antysemitycznych w Polsce wiosną 1937 r., w tym w Poznaniu*, Facebook Miasteczko Poznań.
786. Pietrzykowski S., *Antysemityczne czasopismo „Pod Pręgierz”*, Facebook Miasteczko Poznań.
787. Pietrzykowski S., *Antysemityczne zajście w Kaliszu, 4 lipca 1946*, Facebook Miasteczko Poznań.
788. Pietrzykowski S., *Arthur (Simon) Ruppin*, Facebook Miasteczko Poznań.
789. Pietrzykowski S., *Berthold Kempinski*, Facebook Miasteczko Poznań.
790. Pietrzykowski S., *Bunt więźniów w obozie pracy Konin-Czarków*, Facebook Wielkopolski Sztetl.
791. Pietrzykowski S., *Były więzień poznańskich obozów pracy Rubin Iwanowicz złożył zeznania obciążające ich zarządcę Fritza Neumanna po tym, gdy zobaczył go po wojnie podczas koncertu w Bremie*, Facebook Miasteczko Poznań.
792. Pietrzykowski S., *Dawid Sierakowiak pisze o deportacjach z getta łódzkiego do obozów pracy w Wielkopolsce*, Facebook Miasteczko Poznań.
793. Pietrzykowski S., *Decyzja Heinricha Himmlera o likwidacji obozów pracy przeznaczonych dla ludności żydowskiej w okupowanej Wielkopolsce / Kraju Warty*, Facebook Wielkopolski Sztetl.
794. Pietrzykowski S., *Demonstracja i zamieszki w Kaliszu w 1919 r.*, Facebook Miasteczko Poznań.
795. Pietrzykowski S., *Deportacje Żydów z tzw. Marchii Granicznej Poznańsko-Zachodniopomorskiej*, Facebook Miasteczko Poznań.
796. Pietrzykowski S., *Do rodzinnego Kalisza powróciła Estera Glube, podczas wojny przebywała w ZSRR*, Facebook Miasteczko Poznań.
797. Pietrzykowski S., *Dr Debora Gross-Schinagel – szpital żydowski w Kaliszu w czasie okupacji*, Facebook Miasteczko Poznań.
798. Pietrzykowski S., *Dr John (Yonah) Cohn*, Facebook Miasteczko Poznań.
799. Pietrzykowski S., *Dr Łucja Pawlicka-Nowak*, Facebook Miasteczko Poznań.
800. Pietrzykowski S., *Elijahu „Edek”/„Adek” Boraks*, Facebook Miasteczko Poznań.
801. Pietrzykowski S., *Emil Löwenthal*, Facebook Miasteczko Poznań.
802. Pietrzykowski S., *Erich Wolfsfeld*, Facebook Miasteczko Poznań.
803. Pietrzykowski S., *Ernst Hartwig Kantorowicz*, Facebook Miasteczko Poznań.
804. Pietrzykowski S., *Eryk Kron i cmentarz żydowski w Wągrowcu*, Facebook Miasteczko Poznań.
805. Pietrzykowski S., *Felicja Bryn*, Facebook Wielkopolski Sztetl.
806. Pietrzykowski S., *Felix Priebatsch*, Facebook Miasteczko Poznań.
807. Pietrzykowski S., *Fira Melamedzon-Salańska*, Facebook Miasteczko Poznań.
808. Pietrzykowski S., *Getto w Koźminku*, Facebook Miasteczko Poznań.
809. Pietrzykowski S., *Getto w Krośniewicach*, Facebook Miasteczko Poznań.
810. Pietrzykowski S., *Gustawa Jarecka*, Facebook Miasteczko Poznań.
811. Pietrzykowski S., *Harry Haft*, Facebook Wielkopolski Sztetl.
812. Pietrzykowski S., *Heinrich Gottfried Ollendorff*, Facebook Miasteczko Poznań.
813. Pietrzykowski S., *Henryk Franciszek Bautus*, Facebook Miasteczko Poznań.
814. Pietrzykowski S., *Henryk Mania*, Facebook Miasteczko Poznań.
815. Pietrzykowski S., *Herbert Baum*, Facebook Miasteczko Poznań.
816. Pietrzykowski S., *Herbert Lewin*, Facebook Miasteczko Poznań.
817. Pietrzykowski S., *Hermann Hesse i Edith Kramer-Freund*, Facebook Wielkopolski Sztetl.
818. Pietrzykowski S., *Hugo Landé*, Facebook Miasteczko Poznań.
819. Pietrzykowski S., *Janina David*, Facebook Miasteczko Poznań.
820. Pietrzykowski S., *Jechaskiel Lipszyc*, Facebook Miasteczko Poznań.

821. Pietrzykowski S., *Jechel „Chil”/„Jur” Górny*, Facebook Miasteczko Poznań.
822. Pietrzykowski S., *Jerzy Herszberg*, Facebook Miasteczko Poznań.
823. Pietrzykowski S., *Józef Lewandowski/Izaak Lipszyc*, Facebook Wielkopolski Sztetl.
824. Pietrzykowski S., *Julius Lewkowitz*, Facebook Miasteczko Poznań.
825. Pietrzykowski S., *Kurt Lewin*, Facebook Miasteczko Poznań.
826. Pietrzykowski S., *Lapidarium w Ostrowie Wielkopolskim*, Facebook Miasteczko Poznań.
827. Pietrzykowski S., *Leokadia i Kazimierz Srokowie z Gowarzewa pod Poznaniem pośmiertnie otrzymali odznaczenie „Sprawiedliwi wśród Narodów Świata”*, Facebook Miasteczko Poznań.
828. Pietrzykowski S., *Leon Lejzor Familier*, Facebook Miasteczko Poznań.
829. Pietrzykowski S., *Leopold Infeld*, Facebook Miasteczko Poznań.
830. Pietrzykowski S., *Likwidacja gett wiejskich w Groźcu i Rzgowie*, Facebook Miasteczko Poznań.
831. Pietrzykowski S., *Luba Glicensztejn*, Facebook Miasteczko Poznań.
832. Pietrzykowski S., *Ludwig Kalisch*, Facebook Miasteczko Poznań.
833. Pietrzykowski S., *Majer Juda / Jehuda Ejzen*, Facebook Miasteczko Poznań.
834. Pietrzykowski S., *Makabi Kalisz*, Facebook Miasteczko Poznań.
835. Pietrzykowski S., *Marsz śmierci Sława – Zielona Góra – Volary/Bergen-Belsen*, Facebook Miasteczko Poznań.
836. Pietrzykowski S., *Martin Gerson*, Facebook Miasteczko Poznań.
837. Pietrzykowski S., *Meir Jelbush ben Jehiel Michel Weisser – Mabim*, Facebook Miasteczko Poznań.
838. Pietrzykowski S., *Mojsze Gross – getto / obóz pracy w Kaliszu*, Facebook Miasteczko Poznań.
839. Pietrzykowski S., *Mojsze Sadorkiewicz pisze z getta wiejskiego w Czachulcu Nowym-Kowalach Pańskich*, Facebook Miasteczko Poznań.
840. Pietrzykowski S., *Mordechaj/Mieczysław Żurawski*, Facebook Miasteczko Poznań.
841. Pietrzykowski S., *Moritz (Moses) Lazarus*, Facebook Miasteczko Poznań.
842. Pietrzykowski S., *Nabożeństwo żałobne w intencji Józefa Piłsudskiego w poznańskiej synagodze*, Facebook Miasteczko Poznań.
843. Pietrzykowski S., *Naomi Goldrei / Zofia Goldman / Naomi Himek*, Facebook Miasteczko Poznań.
844. Pietrzykowski S., *Nathan Moškiewicz – jedyny ocalały Żyd z Koźmina Wielkopolskiego*, Facebook Miasteczko Poznań.
845. Pietrzykowski S., *Obóz pracy Poznań-Steineck*, Facebook Miasteczko Poznań.
846. Pietrzykowski S., *Ocalali więźniowie obozu zagłady Kulmhof w Chełmnie nad Nerem zeznają jako świadkowie oskarżenia w procesie Adolfa Eichmanna w Jerozolimie*, Facebook Miasteczko Poznań.
847. Pietrzykowski S., *Odezwa Komitetu Narodowego do Żydów w czasie Wiosny Ludów*, Facebook Miasteczko Poznań.
848. Pietrzykowski S., *Odezwa Żydów gnieźnieńskich do Polaków w czasie Wiosny Ludów*, Facebook Miasteczko Poznań.
849. Pietrzykowski S., *Odsłonięcie tablicy upamiętniającej jeńców francuskich i Żydów przetrzymywanych podczas wojny w budynku szkoły w Poznaniu-Krzyżownikach*, Facebook Miasteczko Poznań.
850. Pietrzykowski S., *Oskar Tietz*, Facebook Miasteczko Poznań.
851. Pietrzykowski S., *Oskar Troplowitz – jeden z twórców kremu Nivea*, Facebook Miasteczko Poznań.
852. Pietrzykowski S., *Ostateczna likwidacja obozu zagłady Kulmhof w Chełmnie nad Nerem*, Facebook Miasteczko Poznań.
853. Pietrzykowski S., *Ostatni numer „Przeglądu Zachodniego”*, Facebook Miasteczko Poznań.
854. Pietrzykowski S., *Otwarcie Ośrodka Badań nad Historią i Kulturą Żydów z Południowej Wielkopolski UW w Ostrowie Wielkopolskim*, Facebook Miasteczko Poznań.

855. Pietrzykowski S., *Perec Opoczyński*, Facebook Miasteczko Poznań.
856. Pietrzykowski S., *Philipp Jaffé*, Facebook Miasteczko Poznań.
857. Pietrzykowski S., *Pierwszy wpis w dzienniku rabina Jehoszuy Mosze Aaronsona, więźnia obozu pracy w Koninie-Czarkowie*, Facebook Miasteczko Poznań.
858. Pietrzykowski S., *Pismo Żydów z Babiaka do Joint'u*, Facebook Miasteczko Poznań.
859. Pietrzykowski S., *Pismo Żydów z Kleczewa do Joint'u*, Facebook Miasteczko Poznań.
860. Pietrzykowski S., *Początek funkcjonowania obozu pracy przeznaczonego dla ludności żydowskiej w Koninie-Czarkowie*, Facebook Miasteczko Poznań.
861. Pietrzykowski S., *Polenaktion – finał negocjacji polsko-niemieckich*, Facebook Miasteczko Poznań.
862. Pietrzykowski S., *Położenie kamienia węgielnego pod Nową Synagogę w Poznaniu*, Facebook Miasteczko Poznań.
863. Pietrzykowski S., *Powstanie styczniowe – udział wielkopolskich Żydów*, Facebook Miasteczko Poznań.
864. Pietrzykowski S., *Poznańskie antysemickie czasopismo „Pod Pręgierz” pisze o konieczności bojkotu/zwalczania żydowskiego handlu*, Facebook Miasteczko Poznań.
865. Pietrzykowski S., *Przebudowa Synagogi Nowej w Poznaniu w krytą pływalnię*, Facebook Miasteczko Poznań.
866. Pietrzykowski S., *Przebywająca w obozie przesiedleńczym w Zbąszyniu, deportowana z Niemiec Greta Schiffmann pisze pierwszy list do swojego brata Salomona, po tym jak udało mu się opuścić Zbąszyń*, Facebook Miasteczko Poznań.
867. Pietrzykowski S., *„Przegląd Zachodni” – święto Pesach*, Facebook Miasteczko Poznań.
868. Pietrzykowski S., *Rabin Jehuda Löbel Blaschke z Trzcianki*, Facebook Miasteczko Poznań.
869. Pietrzykowski S., *Reakcja Żydów z powiatu kaliskiego, kolskiego, konińskiego i tureckiego na włączenie do województwa poznańskiego*, Facebook Miasteczko Poznań.
870. Pietrzykowski S., *Relacja Medela Mordkowicza przed krakowskim oddziałem Centralnej Żydowskiej Komisji Historycznej – o ucieczce z obozu pracy w Poznaniu*, Facebook Miasteczko Poznań.
871. Pietrzykowski S., *Rodzina Konarskich i Kupczaków otrzymała pośmiertnie tytuł Sprawiedliwych wśród Narodów Świata za uratowanie Żydówki – Estery Jakubowicz*, Facebook Miasteczko Poznań.
872. Pietrzykowski S., *Rozpoczęcie „Aktion Reinhardt” i wątki wielkopolskie / Szlama Ben Winer*, Facebook Miasteczko Poznań.
873. Pietrzykowski S., *Skwer rabina Akivy Egera przy Synagodze Nowej*, Facebook Miasteczko Poznań.
874. Pietrzykowski S., *Stanisław Kaszyński*, Facebook Miasteczko Poznań.
875. Pietrzykowski S., *Strajk kolejarzy w Poznaniu – reakcja prasy*, Facebook Miasteczko Poznań.
876. Pietrzykowski S., *Szpital Starozakonnych w Kaliszu*, Facebook Miasteczko Poznań.
877. Pietrzykowski S., *Szymon Srebrnik*, Facebook Miasteczko Poznań.
878. Pietrzykowski S., *Talmud Tora w Kaliszu*, Facebook Miasteczko Poznań.
879. Pietrzykowski S., *Uroczyste poświęcenie synagogi w Lesznie*, Facebook Miasteczko Poznań.
880. Pietrzykowski S., *Wiec antyhitlerowski w poznańskiej synagodze*, Facebook Miasteczko Poznań.
881. Pietrzykowski S., *Witka Kempner-Kowner*, Facebook Miasteczko Poznań.
882. Pietrzykowski S., *Witka Kempner-Kowner i Aba Kowner*, Facebook Miasteczko Poznań.
883. Pietrzykowski S., *WIZO w Kaliszu*, Facebook Miasteczko Poznań.
884. Pietrzykowski S., *Władysław Seideman*, Facebook Miasteczko Poznań.
885. Pietrzykowski S., *Wniosek delegatów KS Warta Poznań o wykluczenie drużyn żydowskich z PZPN*, Facebook Miasteczko Poznań.
886. Pietrzykowski S., *Wyrok w procesie kaliskich komunistów*, Facebook Miasteczko Poznań.
887. Pietrzykowski S., *Wyrok w procesie poznańskich komunistów*, Facebook Miasteczko Poznań.
888. Pietrzykowski S., *Zamieszki na tle antysemickim w Zagórowie*, Facebook Miasteczko Poznań.
889. Pietrzykowski S., *Zamieszki w Ślesinie i Wyszynie*, Facebook Miasteczko Poznań.

890. Pietrzykowski S., *Zosia – Lusja – Naomi. O żydowskiej dziewczynce ukrywanej w Konarzewie k. Poznania*, przystanekhistoria.pl.
891. Pietrzykowski S., *Związek Niesienia Pomocy Kobietom Żydowskim w Poznaniu*, Facebook Miasteczko Poznań.
892. Pietrzykowski S., *Zyndel Grynszpan – ofiara „Polenaktion” – zeznaje na procesie Eichmanna*, Facebook Miasteczko Poznań.
893. Pietrzykowski S., *Żydowski lekarz Marcus Mosse stanął na czele obrony Grodziska Wielkopolskiego w czasie Wiosny Ludów*, Facebook Miasteczko Poznań.
894. Pietrzykowski S., *Żydzi kolscy piszą do Joint’u w związku z powodzią*, Facebook Miasteczko Poznań.
895. Pięciak K., „*Królik*”. *Bechowiec z Powiśla*, „Dziennik Polski”, 2 XII 2022.
896. Pięciak K., *Niemiecka „pokuta dla Bochni”*, „Dziennik Polski”, 11 II 2022, dodatek *Żołnierze wierni Ojczyźnie. W 80. rocznicę przekształcenia Związku Walki Zbrojnej w Armię Krajową*.
897. Pilarski S., *Generalowie w 1990 r. byli coraz bardziej pewni siebie*, „Nasza Historia” 2022, nr 9.
898. Pilarski S., *W służbie zbrodniczego systemu. Wymiar (nie)sprawiedliwości w okresie stanu wojennego*, „Gazeta Polska Codziennie”, 13 XII 2022.
899. Pilarski S., *Wybory czerwcowe widziane z boku*, „Gazeta Polska Codziennie”, 3–5 VI 2022.
900. Pilarski S., *Znikające archiwa*, „Nasza Historia” 2022, nr 8.
901. *Piszę dla potomności*, list Mariana Świdorskiego „Dzika” do druku podał M. Jedynak, „Wykus” 2022, nr 27.
902. Piwko R., *Ofiara „sędziów w mundurach”. Wokół mordu sądowego popełnionego na Ludwiku Machalskim „Mnichu”*, „Nasz Dziennik”, 7 X 2022.
903. Piwko R., *„Pustynia w sercu Polski...” Wieś sandomierska w II połowie 1944 r.*, „Echo Dnia”, 20 VI 2022, dodatek „Nasza Historia. Świętokrzyskie”.
904. Piwko R., *Sandomierskie pocztówki historyczne*, odc. 34: *Sandomierscy Nieobecni*, „Sandomierzanin. Pismo społeczno-kulturalne” 2022, nr 5/6.
905. Piwko R., *Sandomierskie pocztówki historyczne*, odc. 35: *Obchody 78. rocznicy rozpoczęcia akcji „Burza”, bitwy pod Pielaszowem oraz wybuchu powstania warszawskiego w Sandomierzu (sprawozdanie)*, „Sandomierzanin. Pismo społeczno-kulturalne” 2022, nr 7/8.
906. Piwko R., *Sandomierskie pocztówki historyczne*, odc. 36: *Adam Woźniak – zastępca szefa z pełnieniem obowiązków szefa PUBP w Sandomierzu*, „Sandomierzanin. Pismo społeczno-kulturalne” 2022, nr 9/10.
907. Piwko R., *Sandomierskie pocztówki historyczne*, odc. 37: *Andrzej Łapa – kierownik PUBP w Sandomierzu w 1949 r.*, „Sandomierzanin. Pismo społeczno-kulturalne” 2022, nr 11/12.
908. Piwko R., *W służbie Niepodległej. Podporucznik Raoul Madeta „Paproć” – ofiara zbrodni na Zamku w Lublinie*, „Nasz Dziennik”, 8 VII 2022.
909. Pleskot P., *Aleksander Warecki (Wahrenhaupt), czyli „duża wydajność w pracy”*, „Nasza Historia” 2022, nr 6.
910. Pleskot P., *Ani jastrząb, ani gołąb*, „Teologia Polityczna Co Tydzień” 2022, nr 321, teologiapolityczna.pl.
911. Pleskot P., *Beniamin Karpiński, czyli jak syn popa został „ludowym” sędzią*, „Nasza Historia” 2022, nr 3.
912. Pleskot P., *Edward Holler, czyli „Krwawy Edzio”*, „Nasza Historia” 2022, nr 9.
913. Pleskot P., *Inteligent i były AK-owiec w służbie „ludowej sprawiedliwości”*, „Nasza Historia” 2022, nr 5.
914. Pleskot P., *Jan Gryniewicz, czyli sędzia samobójca*, „Nasza Historia” 2022, nr 12.
915. Pleskot P., *Jan Paramonow: „ludowy” sędzia, damski bokser*, „Nasza Historia” 2022, nr 10.
916. Pleskot P., *Mieczysław Widaj: „oddany bez zastrzeżeń sprawie socjalizmu”*, „Nasza Historia” 2022, nr 7.
917. Pleskot P., *Mord w Zachęcie*, „Pomocnik Historyczny Polityki” 2022, nr specjalny.

918. Pleskot P., *Narutowicz: droga do Polski*, „Pomocnik Historyczny Polityki” 2022, nr specjalny.
919. Pleskot P., *Niewiadomski: człowiek-zagadka*, „Pomocnik Historyczny Polityki” 2022, nr specjalny.
920. Pleskot P., *Plk Jan Radwański, ostatni szef WSR*, „Nasza Historia” 2022, nr 8.
921. Pleskot P., „*Rozprawy prowadzi wzorowo*”. *Ostatni szef WSR*, „Nasza Historia” 2022, nr 8.
922. Pleskot P., *Władysław Garnowski – wzorowy „utrwalacz władzy ludowej”*, „Nasza Historia” 2022, nr 4.
923. Pleskot P., *Władysław Marszałek: sędzia, pólanalfabeta*, „Nasza Historia” 2022, nr 11.
924. Pleskot P., *Zagadka morderstwa Piotra Majchrzaka*, „Kombatant” 2022, nr 10.
925. Pleskot P., *Zbigniew Brzeziński – transatlantycki patriota*, dlapolonii.pl.
926. Pleskot P., *Zdumiewające głosowanie*, „Pomocnik Historyczny Polityki” 2022, nr specjalny.
927. Pleskot P., Mika G., *Szucha 25. Pierwsze ministerstwo wolnej Polski*, Warszawa 2022.
928. Płońska A., *Ni śladu, ni znaku – życie i śmierć „Żelaznego”*, przystanekhistoria.pl.
929. Płońska A., „*Papież jest Polakiem, ale Bóg jest Brazylijczykiem*” – pierwsza pielgrzymka Jana Pawła II do Brazylii, przystanekhistoria.pl.
930. Płońska A., *Polacy spod znaku Krzyża Południa – słów kilka o Polonii w Brazylii*, przystanekhistoria.pl.
931. Poboży R., *Droga do Czerwca*, „W Sieci Historii” 2022, nr 7/8.
932. Poboży R., *To był maj osiemdziesiątego trzeciego...*, przystanekhistoria.pl.
933. Podemski M., Sobócki W., *Powstanie Wielkopolskie 1918–1919. Materiały edukacyjne do wystawy elementarnej*, Poznań 2022.
934. Polejowski K., *Kim był „Ford”, żołnierz 5. Brygady Wileńskiej AK na Pomorzu w 1946 r.?*, przystanekhistoria.pl.
935. *Pomoc niesiona ludności żydowskiej na Kresach Południowo-Wschodnich II RP w latach 1941–1944*, oprac. M. Siekierka, Wrocław 2022.
936. Popek L., *Zamordowani duchowni z Wołynia nie mają mogił [w:] Niedokończone Msze Wołyńskie*, red. B. Ilcewicz, Szczecin 2022.
937. Popek L., *Zarys dziejów Opalina [w:] J. Borowski, Z Opalina do Marysina – wspomnienia*, Chełm–Ruda Huta 2022.
938. Popiel P., *Jan Szczepanik – Edison z Galicji*, przystanekhistoria.pl.
939. Popiel P., *Kazimierz Prószyński (1875–1945) – zapomniany pionier ruchomego obrazu*, przystanekhistoria.pl.
940. Popiel P., *ORMO – „zbrojne ramię ludu”*, przystanekhistoria.pl.
941. Pozorski A., *Robimy co w naszej mocy, by oddać sprawiedliwość ofiarom komunistycznego reżimu*, „Gazeta Polska Codziennie”, 13 XII 2022, dodatek *Nierozliczone zbrodnie*.
942. *Przedwojenne życie, zagłada i upamiętnienie historii mszańskich Żydów. Rozmowa Romana Gieronia z Urszulą Antosz-Rekucką, społecznym opiekunem zabytków, założycielką i prezesem Fundacji Sztetl Mszana Dolna*, „Gazeta Krakowska” (wydanie sądeckie), „Tygodnik Ziemi Limanowskiej” i „Gazeta Gorlicka”, 19 VIII 2022, dodatek *Zagłada Żydów w Nowym Sączu – w 80. rocznicę rozpoczęcia Akcion „Reinhardt”*.
943. Przegiętka M., *Czy pakt Ribbentrop–Mołotow był „paktem dwóch marksistowskich ideologii”?*, przystanekhistoria.pl.
944. Ptasińska M., *Czerwone maki na Monte Cassino... Bitwa o Monte Cassino zapisana pędzlem i piórem*, „Gazeta Polska”, 4 V 2022, dodatek *W rocznicę bitwy pod Monte Cassino*.
945. Ptasińska M., *Karabinem i piórem. Życie kulturalne na Bliskim Wschodzie [w:] Daleka droga do Polski*, dodatek do tytułów prasowych wchodzących w skład grupy medialnej „Polska Press Grupa”, 16 V 2022.
946. Rakoczy Ł., *Bomby na piotrkowskim dworcu. Nieudana akcja Związku Odwetu*, „Dziennik Łódzki”, 11 II 2022, dodatek *80. rocznica przekształcenia struktur zbrojnych Polskiego Państwa Podziemnego SZP-ZWZ-AK*.

947. „*Ramię krzep – Ojczyźnie służ*”. 135. rocznica powstania Sokolstwa Polskiego w Ameryce, red. M. Filipiak, Warszawa 2022.
948. Rączy E., *Realizacja Aktion Reinhardt na tzw. Rzeszowszczyźnie*, „*Życie Podkarpackie*”, 9 III 2022; „*Nowiny*”, 11 III 2022; „*Super Nowości*”, 14 III 2022, dodatek 80 lat od „*Akcji Reinhardt*”.
949. Resel P., *Było w niej coś rycerskiego...*, „*Dziennik Łódzki*”, 11 II 2022, dodatek 80. rocznica przekształcenia struktur zbrojnych Polskiego Państwa Podziemnego SZP-ZWZ-AK.
950. Resel P., *Kolaboranci z Okręgu Łódzkiego Narodowej Organizacji Wojskowej*, „*Biuletyn IPN*” 2022, nr 3.
951. Resel P., *Ucieczka ze Sterlinga. Niemożliwe okazało się możliwe*, „*Biuletyn IPN*” 2022, nr 1/2.
952. *Reżim Łukaszenki dewastuje polski cmentarz. Bandyci zrównali Surkonty z ziemią*, wywiad I. Lewandowskiej z T. Balbusem, „*Kurier Wileński*” 2022, nr 100.
953. Rogowski P., *Okupant niemiecki wobec ludności Warszawy w okresie od sierpnia do grudnia 1944 r.*, przystanekhistoria.pl.
954. Rogowski P., *Zbrodnia w Ogrodach Sejmowych*, przystanekhistoria.pl.
955. Rokicki K., *Grób Nieznanego Żołnierza – walka o pamięć*, przystanekhistoria.pl.
956. Rokicki P., *Józef Sknurzył*, Warszawa 2022.
957. Rosenbaum S., *Między reżimem a opozycją. SB wobec Kazimierza Kutza w latach osiemdziesiątych XX wieku*, „*CzasyPismo*” 2022, nr 1.
958. Rosenbaum S., *Mniejszość niemiecka albo historia bez happy endu [w:] Do Polski! 1922. Przyłączenie części Górnego Śląska do II RP*, dodatek do tytułów prasowych wchodzących w skład grupy medialnej „*Polska Press Grupa*”, 13 VI 2022.
959. Rosenbaum S., *Oběti, nebo kolaboranti? Nepohodlní vojáci třetí říše*, „*Dějiny a současnost*”, 2022, nr 3.
960. Ruzikowski T., *Na wzór Szarych Szeregów – Naroźniak uwolniony!*, przystanekhistoria.pl.
961. Ruzikowski T., *Solidarni w stanie wojennym – uwolnić Naroźniaka!*, przystanekhistoria.pl.
962. *Ryszard Kaczorowski (1919–2010). Harcerz z Białegostoku prezydentem Rzeczypospolitej Polskiej na Uchodźstwie*, red. M. Dzienis-Todorczuk, Białystok 2022.
963. Sawicki J., *Armia Krajowa – zbrojna siła Polskiego Państwa Podziemnego*, „*Biuletyn Informacyjny Światowego Związku Żołnierzy Armii Krajowej*” 2022, nr 2.
964. Sawicki J., *Decyzja ostatniej szansy*, „*Gazeta Polska*” 2022, nr 30, dodatek w 78. rocznicę Powstania Warszawskiego.
965. Sawicki J., *Uparta pamięć Powstania*, „*Gazeta Polska*” 2022, nr 30, dodatek w 78. rocznicę Powstania Warszawskiego.
966. Senczyszyn M., *Wolin – punkt zero / Nullpunkt, zero / Wolin – ground zero [w:] Wolin. Wyspa pamięci / Die Insel der Erinnerung / The Island of Memory*, red. E. Grochowska, Wolin 2021 (druk 2022).
967. Senczyszyn M., Zajączkowski M., *Giedroyc a Ukraina*, wszystkoconajwazniejsze.pl.
968. Siedziako M., *Bezradny Wuj Sam*, „*Polityka*” 2022, nr 4.
969. Siekierka M., *30 lat pracy społecznej Stowarzyszenia*, „*Na Rubieży*” 2022, nr 184.
970. Siekierka M., *Kwestia ukraińska w „Mein Kampf”*, „*Na Rubieży*” 2022, nr 183.
971. Siekierka M., *Mity w stosunkach polsko-ukraińskich*, „*Na Rubieży*” 2022, nr 181.
972. Siekierka M., *Odbudowywanie Pamięci. Dzieci Kresowian strażnikami wspomnień*, „*Na Rubieży*” 2022, nr 179.
973. Siekierka M., *Organizacja Ukraińskich Nacjonalistów wobec Zagłady Żydów na Kresach*, „*Na Rubieży*” 2022, nr 180.
974. Siekierka M., *W dniu 14 lutego 2022 r. przypada 80. rocznica przekształcenia ZWZ w AK*, „*Na Rubieży*” 2022, nr 180.
975. Siekierka M., *Wołyń nie jest i nie powinien być synonimem Kresów Wschodnich II RP*, „*Na Rubieży*” 2022, nr 179.

976. Siekierka M., *Wrocławskie obchody Narodowego Dnia Pamięci Ofiar Ludobójstwa*, „Na Rubieży” 2022, nr 183.
977. Siekierka M., *Wspierajmy, pamiętając i o naszych ofiarach*, „Na Rubieży” 2022, nr 181.
978. Siekierka M., Kocowska E., *Raport z konkursu „Wołyń – Pamięć Pokoleń”*, „Na Rubieży” 2022, nr 182.
979. Sierchuła R., *Akcja „Bollwerk” i dywersja. Jak walczyła AK w Wielkopolsce*, „Głos Wielkopolski”, 14 II 2022.
980. Sierchuła R., *Jan Dymek – jednoręki skoczek*, „Polonia Semper Fidelis. Zeszyty Historyczne Pilskich Dni Żołnierzy Wyklętych” 2022.
981. [Sierchuła R.], *Podziemie opóźniło wprowadzenie terroru stalinowskiego w Polsce*, wywiad z R. Sierchułą, „Głos Wielkopolski”, 28 II 2022.
982. Skoczek R., *Bramy do Polski 1922*, Katowice 2022.
983. Skoczek R., *Bramy powitalne w czerwcu i lipcu 1922 roku [w:] Do Polski! 1922. Przyłączenie części Górnego Śląska do II RP*, dodatek do tytułów prasowych wchodzących w skład grupy medialnej „Polska Press Grupa”, 13 VI 2022.
984. Skoczek R., *Przybyłaś do nas, Polsko!*, „Gość Niedzielny” 2022, nr 24, dodatek *Powrót. 100-lecie przyłączenia części Górnego Śląska do Polski*.
985. Słoma J., *Operacja kryptonim „Uran”*, „W Sieci Historii” 2022, nr 5/6.
986. Słoma J., *Wehrmacht w Ciepiewie*, „W Sieci Historii” 2022, nr 11/12.
987. Słowińska K., Tokarska A., Wrochna A., *Czerwcowe kwiaty, czyli (nie)ciche bohaterki Radomskiego Czerwca '76*, Radom 2022.
988. Sobócki W., *Klucz do Enigmy. Trzech Polaków przeciw maszynie*, „Gazeta Polska” 2022, nr 42, dodatek historyczny poświęcony polskim deszyfrantom.
989. Sobócki W., *Nie tylko matematycy... Biuro Szyfrów przejmuje inicjatywę*, „Gazeta Polska” 2022, nr 42, dodatek historyczny poświęcony polskim deszyfrantom.
990. Sodel R., *General Stanisław Sosabowski*, przystanekhistoria.pl.
991. Sołtysik Ł., *Dlaczego strzelano w Lubinie?*, „Gazeta Wrocławska”, 27 VIII 2022, dodatek *Solidarność żyje! Manifestacje i walki uliczne we Wrocławiu i byłym województwie legnickim w drugą rocznicę Porozumienia Gdańskiego*.
992. Sołtysik Ł., *„Solidarność żyje!”*. *Manifestacje 31 sierpnia 1982 r. na Dolnym Śląsku*, „Nowe Życie” 2022, nr 7/8.
993. Sołtysik Ł., *Struktury Solidarności Walczącej 1982–1990 [w:] Solidarność Walcząca. Najodważniejsi z odważnych*, dodatek do tytułów prasowych wchodzących w skład grupy medialnej „Polska Press Grupa”, 9 VI 2022.
994. [Sołtysik Ł.], *Śp. Janusz Romaniszyn*, „Ziemia Kłodzka” 2022, nr 312/314.
995. Spałek R., *Dlaczego Gomułka kłamał i milczał w sprawie Katynia?*, przystanekhistoria.pl.
996. Spałek R., *„Idą kołnierze”... czyli o udostępnianiu, rozpowszechnianiu i cenzurze muzyki rockowej w latach osiemdziesiątych*, przystanekhistoria.pl.
997. Spałek R., *Ofiary – szmalcownicy, pomoc – bierność, czyli o wybranych wątkach dotyczących historii stosunków polsko-żydowskich podczas okupacji niemieckiej*, przystanekhistoria.pl.
998. Stanuch Z., *60 lat temu rozpoczął się Sobór Watykański II*, „Święty Jerzy” 2022, listopad.
999. Stanuch Z., *75. rocznica wizyty kard. Augusta Hlonda w Goleniowie*, „Święty Jerzy” 2022, październik.
1000. Stanuch Z., *77. rocznica odprawienia pierwszej Mszy świętej w powojennym Goleniowie*, „Święty Jerzy” 2022, wrzesień.
1001. Stanuch Z., *Narodowy Dzień Pamięci Duchownych Niezłomnych*, „Święty Jerzy” 2022, październik.
1002. Stanuch Z., *Rudolf Marszałek, chrystusowiec, kapelan niezłomnych*, „Święty Jerzy” 2022, marzec.
1003. Stanuch Z., *W 38. rocznicę śmierci. Błogosławiony ks. Jerzy Popiełuszko*, „Kurier Szczeciński”, 21 X 2022, dodatek „Kurier Historyczny IPN”.

1004. Staroń J., *Duch sportu w polskim ruchu sokolim w Ameryce* [w:] „Ramię krzep – Ojczyźnie służ”. 135. rocznica powstania Sokolstwa Polskiego w Ameryce, red. M. Filipiak, Warszawa 2022.
1005. Staroń J., *Sokoli Klub Szybowcowy – „W zdrowym ciele zdrowy duch”*, przystanekhistoria.pl.
1006. Staroń J., *Stanley Frank Musial* [w:] „Ramię krzep – Ojczyźnie służ”. 135. rocznica powstania Sokolstwa Polskiego w Ameryce, red. M. Filipiak, Warszawa 2022.
1007. Stempowski T., *Monte Cassino, Senio, Bolonia... O 3. Dywizji Strzelców Karpackich*, przystanekhistoria.pl.
1008. Stempowski T., *Sztuka zdegenerowana*, przystanekhistoria.pl.
1009. „Strengthen Your Arm – Serve Your Fatherland”. *The 135th Anniversary of the Polish Falcons in America*, red. M. Filipiak, Warszawa 2022.
1010. Strzeszewska E., *Jerzy Dziemieszkiewicz „Żbik”*, przystanekhistoria.pl.
1011. Strzeszewska E., *Matka partyzantów – sprawa Stefanii Dziemieszkiewiczowej*, przystanekhistoria.pl.
1012. Strzeszewska E., *Mieczysław Dziemieszkiewicz ps. „Rój” (1925–1951)*, przystanekhistoria.pl.
1013. Strzeszewska E., „Orlik” – zrobiony w amnestię, przystanekhistoria.pl.
1014. Strzeszewska E., *Ostatni bój „Pilota”*, przystanekhistoria.pl.
1015. Strzeszewska E., *Podpułkownik Stanisław Borodzicz*, przystanekhistoria.pl.
1016. Strzeszewska E., *Prezent na rocznicę*, przystanekhistoria.pl.
1017. Strzeszewska E., *Roman Dziemieszkiewicz „Adam”, „Pogoda”*, przystanekhistoria.pl.
1018. Strzeszewska E., *Rozbicie ubeckiego więzienia*, przystanekhistoria.pl.
1019. Strzeszewska E., „Rój” poluje na generała. Próba porwania Piotra Jaroszewicza, przystanekhistoria.pl.
1020. Surdej M., *Dopaść bohatera. Tajemnica tajnego pochówku na dziedzińcu Komendy MO w Mielcu*, „Nasz Dziennik”, 21 I 2022.
1021. Surdej M., *Honor oficera wywiadu*, „Nasz Dziennik”, 28 X 2022.
1022. Surdej M., *Kapłani wyklęci*, „Nasz Dziennik”, 18 XI 2022.
1023. Surdej M., *Młodzież semper fidelis. Uczniowie i harcerze wśród ofiar Urzędu Bezpieczeństwa w Tarnowie*, „Nasz Dziennik”, 25 I 2022.
1024. Surdej M., *Rozbić Kościół*, „Nasz Dziennik”, 9 XII 2022.
1025. Surdej M., *Sądy nierychliwe*, „Nasz Dziennik”, 18 III 2022.
1026. Surdej M., *Stalowi Polacy*, „Nasz Dziennik”, 9 IX 2022.
1027. Surdej M., *Walka o życie*, „Nasz Dziennik”, 25 XI 2022.
1028. Surdej M., *Walka „Ojca Jana”*, „Nasz Dziennik”, 14 X 2022.
1029. Surdej M., *Wierny Polsce do końca*, „Nasz Dziennik”, 23 IX 2022.
1030. Surdej M., *Zarys historii rzeszowskiej Armii Krajowej*, „Nowiny”, 11–13 II 2022; „Super Nowości”, 14 II 2022, dodatek 80. rocznica przekształcenia ZWZ w AK.
1031. Sychowicz K., *Od niemieckiego do sowieckiego totalitaryzmu*, „Kurier Poranny” i „Gazeta Współczesna”, 23 IX 2022, dodatek *Wojna i okupacja*.
1032. Sychowicz K., *Komuniści przeciw Kościołowi*, „Biuletyn IPN” 2022, nr 7/8.
1033. Sychowicz K., *Kościół rzymskokatolicki wobec stanu wojennego – postawy i działalność*, „Kurier Poranny” i „Gazeta Współczesna”, 13 XII 2022, dodatek *Uderzenie w nadzieję i marzenia*.
1034. Sychowicz K., *Stan wojenny – zawsze w pamięci*, „Kurier Poranny” i „Gazeta Współczesna”, 13 XII 2022, dodatek *Uderzenie w nadzieję i marzenia*.
1035. Sychowicz K., *Ważne, by pamiętać, kto był katem, a kto ofiarą*, „Kurier Poranny” i „Gazeta Współczesna”, 29 IV 2022, dodatek *W obronie pamięci i prawdy*.
1036. Sychowicz K., *Zwalczanie podziemia niepodległościowego jako główny punkt komunistycznej polityki na polskich ziemiach*, „Kurier Poranny” i „Gazeta Współczesna”, 8 VII 2022, dodatek *Oblawa Augustowska*.
1037. Szafrąńska-Dolewska A., *Ku przestrodze wrogom III Rzeszy...*, przystanekhistoria.pl.
1038. Szafrąńska-Dolewska A., *Polegli w obronie granicy – o żołnierzach Wieluńskich Batalionów Obrony Narodowej*, przystanekhistoria.pl.

1039. Szafrąńska-Dolewska A., *Wieluńska „Łączka”*, przystanekhistoria.pl.
1040. Szcześniak R., *63 dni nadziei*, „Gazeta Polska” 2022, nr 30, dodatek w 78. rocznicę Powstania Warszawskiego.
1041. Szcześniak R., *Most Księcia Józefa, nie cara Mikołaja*, przystanekhistoria.pl.
1042. Szopa P., *Wybrane przykłady upamiętnień poświęconych ofiarom Holokaustu w województwie podkarpackim*, „Życie Podkarpackie”, 9 III 2022; „Nowiny”, 11 III 2022; „Super Nowości”, 14 III 2022, dodatek *80 lat od „Akcji Reinhardt”*.
1043. Szostek K., *Nocny atak żołnierzy AK na skład paliwa w Beniaminowie i jego konsekwencje*, „Nasza Historia. Miesięcznik historyczny powiatu legionowskiego” 2022, nr 7.
1044. Szpotański A., *Internet w służbie nauki – spostrzeżenia badacza*, „Forum Akademickie” 2022, nr 7/8.
1045. Sztama P., *Goldberg z palacu cudów*, „Polska Zbrojna. Historia” 2022, nr 2.
1046. Sztama P., *Jak polskie podziemie próbowało dogadać się z ukraińskimi nacjonalistami*, „Frona Lux” 2022, nr 102/103.
1047. Szumiło M., *Biely orol a zlatý trojzubec. Pol'sko-ukrajinský boj proti bol'shevikom v r. 1920*, „Historická Revue” 2002, nr 5.
1048. Szumiło M., *Dwie wizje „nowej Polski”*, „Biuletyn IPN” 2022, nr 7/8.
1049. [Szumiło M.], *Jak wyglądały relacje polsko-ukraińskie po odzyskaniu przez Polskę niepodległości? „Piłsudski i Petlura robili, co mogli, aby współpracować”*, wywiad M. Zbroi z M. Szumiłą, portal i.pl.
1050. Szumiło M., *Klan Jakuba Bermana – nepotyzm w elitach PRL*, przystanekhistoria.pl.
1051. [Szumiło M.], *Kościół katolicki był jednym z najważniejszych wrogów władz komunistycznych we wszystkich państwach bloku sowieckiego*, wywiad, histmag.org, 26 X 2022.
1052. [Szumiło M.], *Starcie cywilizacji – wojna polsko-bolszewicka*, wywiad, historia.wprost.pl.
1053. Szumiło M., *Symon Petlura (1879–1926) – przywódca niepodległej Ukrainy*, „Lublin. Kultura i społeczeństwo” 2002, nr 2.
1054. Szumiło M., *Tajni księży*, wszystkoconajwazniejsze.pl.
1055. Szumiło M., *Ukraińcy w obronie Polski. Wspólny bój z bolszewikami*, „Do Rzeczy” 2022, nr 31.
1056. Szumiło M., *Varšavská bitva 1920: prvni porážka bolševiků v Evropě*, portal Pamet Naroda.
1057. Szumiło M., *Wstęp [w:] M. Miklaszewska, Proces Szolema Szwarzbarda, mordercy atamana Symona Petlury*, Łomianki 2022.
1058. Szwagrzyk K., *Kwaterna Ł i inne miejsca poszukiwań. Wystąpienie otwierające konferencję „Ślady Zbrodni – Oblicza Pamięci. Katyń – Łączka – Ravensbrück”*, wygłoszone 22 października 2019 r. [w:] *Ślady zbrodni. Oblicza pamięci. Katyń – Łączka – Ravensbrück*, oprac. E. Kowalska, K. Sachnowska, Warszawa 2021 (druk 2022).
1059. Szyc S., *Berezowska – artystka, która obraziła Hitlera*, przystanekhistoria.pl.
1060. Szyc S., *Tragedia polskiego statku „Józef Conrad” w Hajfongu*, przystanekhistoria.pl.
1061. Szyc S., *Ucieczka ambasadora*, „Frona Lux” 2022, nr 104/105.
1062. *Ślady zbrodni. Oblicza pamięci. Katyń – Łączka – Ravensbrück*, oprac. E. Kowalska, K. Sachnowska, Warszawa 2021 (druk 2022).
1063. Ślązak E., *Laicyzacja życia społecznego w peerelowskiej Łodzi – casus szpitala Sióstr Świętej Rodziny z Bordeaux*, przystanekhistoria.pl.
1064. Śliwowska I., *Film dokumentalny pt. „Fort” w reżyserii Rafała Pękały i Marcina Maziarzewskiego dostępny na platformie IPNTV*, ofiary.ipn.gov.pl.
1065. Śliwowska I., *Żołnierz Powstania Warszawskiego August Agbola O’Brown*, ofiary.ipn.gov.pl.
1066. Śmietanka-Kruszelnicki R., *Federacja Młodzieży Walczącej w regionie świętokrzyskim [w:] Solidarność Walcząca 1982–2022*, Kielce 2022.
1067. Śmietanka-Kruszelnicki R., *Walka i opór. Społeczności wiejskie bazą podziemia antykomunistycznego*, „Echo Dnia”, 20 VI 2022, dodatek „Nasza Historia. Świętokrzyskie”.

1068. Śmietanka-Kruszelnicki R., *Z dziejów podziemia niepodległościowego i antykomunistycznego w Wąchocku i okolicy pod koniec lat 40. XX wieku. Ostatni leśni w Górach Świętokrzyskich*, „Wykus” 2022, nr 27.
1069. Ślusarski K., *Defilada najeźdźców. Hitler w Warszawie*, przystanekhistoria.pl.
1070. Toborek T., *Armia Krajowa. Wielkie dzieło Polaków*, „Dziennik Łódzki”, 11 II 2022, dodatek 80. rocznica przekształcenia struktur zbrojnych Polskiego Państwa Podziemnego SZP-ZWZ-AK.
1071. Toborek T., *Człowiek, który ocalił Leopolda Okulickiego*, „Biuletyn IPN” 2022, nr 1/2.
1072. Toborek T., *Człowiek, który ocalił Leopolda Okulickiego*, przystanekhistoria.pl.
1073. Toborek T., *Dowódcy Okręgu Łódź AK: Leopold Okulicki, Stanisław Juszczakiewicz, Ludwik Czyżewski, Michał Stempkowski*, „Dziennik Łódzki” 11 II 2022, dodatek 80. rocznica przekształcenia struktur zbrojnych Polskiego Państwa Podziemnego SZP-ZWZ-AK.
1074. Toborek T., *Inny wróg, cel ten sam. Stanisław Sojczyński „Warszyc” (1910–1947)*, „Biuletyn IPN” 2022, nr 1/2.
1075. Toborek T., *Inny wróg, ten sam cel. Stanisław Sojczyński „Warszyc” (1910–1947)*, przystanekhistoria.pl.
1076. Toborek T., *Jedyna taka ucieczka*, przystanekhistoria.pl.
1077. Toborek T., *Kpt. Stanisław Sojczyński „Warszyc”. Portret bohatera*, „Dziennik Łódzki”, 18 II 2022, dodatek „Warszyc”. Legendarny dowódca Konspiracyjnego Wojska Polskiego.
1078. Toborek T., *Mick Jagger na indeksie*, przystanekhistoria.pl.
1079. Toborek T., *Obóz przy ulicy Przemysłowej w Łodzi – piekło dla najmłodszych*, „Biuletyn IPN” 2022, nr 3.
1080. Toborek T., *Skok śmierci. Tragiczna historia podporucznika „Białego”*, „Dziennik Łódzki”, 11 II 2022, dodatek 80. rocznica przekształcenia struktur zbrojnych Polskiego Państwa Podziemnego SZP-ZWZ-AK.
1081. Toborek T., *Zanim powstała Armia Krajowa*, „Dziennik Łódzki”, 11 II 2022, dodatek 80. rocznica przekształcenia struktur zbrojnych Polskiego Państwa Podziemnego SZP-ZWZ-AK.
1082. Toborek T., *Wąs P., Trzy komendy Konspiracyjnego Wojska Polskiego*, „Dziennik Łódzki”, 18 II 2022, dodatek „Warszyc”. Legendarny dowódca Konspiracyjnego Wojska Polskiego.
1083. Tochman K.A., *Z powstania śląskiego do walczącej Grecji. Niezwykłe losy cichociemnego por. Jerzego Waletki vel Edwarda Barta*, „Biuletyn IPN” 2022, nr 9.
1084. Tomkiewicz M., *Zbrodnia w Piaśnicy*, „Gazeta Polska Codziennie”, 1 IX 2022, dodatek w rocznicę wybuchu II wojny światowej.
1085. Tracz B., *Gehenna „wyzwolenia”. Zbrodnie sowieckie na Górnym Śląsku w 1945 roku*, „Biuletyn IPN” 2022, nr 5.
1086. Tracz B., *Hala pod specjalnym nadzorem*, „CzasyPismo” 2022, nr 1.
1087. Tracz B., *O zdjęciach Hansa Kramarza z 1956 roku [w:] Zabierz mnie w podróż kapitanie. Zdjęcia Hansa Kramarza z podróży na Górny Śląsk w 1956 roku*, red. M. Rosenbaum, Gliwice–Opole–Ratingen 2021 (druk 2022).
1088. Tracz B., *Piekło więzienia NKWD w Toszku*, wszystkoconajwazniejsze.pl.
1089. Trajdos J., *Odtworzenie odznaki absolwentów Oficerskiej Szkoły Topografów z lat 1921–1926 [w:] Wiadomości Służby Geograficznej*, red. W. Czajka, Warszawa 2022.
1090. Trajdos J., *Rezerwiści*, Warszawa 2022 (seria „Wielki Leksykon Uzbrojenia. Wrzesień 1939”, t. 249).
1091. Trajdos J., Czajka W., *Odznaka pamiątkowa absolwentów Oficerskiej Szkoły Topografów z lat 1921–1926 [w:] Wiadomości Służby Geograficznej*, red. W. Czajka, Warszawa 2022.
1092. Trębacz W., *Pamięć o Solidarności Walczącej w przestrzeni publicznej Wrocławia [w:] Solidarność Walcząca. Najodważniejsi z odważnych*, dodatek do tytułów prasowych wchodzących w skład grupy medialnej „Polska Press Grupa”, 9 VI 2022.
1093. Trzeskowska-Kubasik K., *Działalność konspiracyjna przedstawicieli inteligencji na terenie Obwodu ZWZ-AK Busko*, „Echo Dnia”, 27 I 2022, dodatek „Nasza Historia. Świętokrzyskie”.

1094. Trzeskowska-Kubasik K., *Działalność sabotażowo-dywersyjna ZWZ-AK na terenie Buska-Zdroju. Wybrane przykłady*, przystanekhistoria.pl.
1095. Trzeskowska-Kubasik K., *Egzekucja 19 lipca 1944 r. w Lesie Weleckim koło Buska-Zdroju*, przystanekhistoria.pl.
1096. Trzeskowska-Kubasik K., *Egzekucje kolejarzy z Sędziszowa w Chmielniku i Piotrkowicach 17 marca 1944 roku*, przystanekhistoria.pl.
1097. Trzeskowska-Kubasik K., *Getto w Chmielniku*, przystanekhistoria.pl.
1098. Trzeskowska-Kubasik K., „Jeśli echo ich głosów umilknie – zginiemy” – *działalność domu dziecka w Velpke*, przystanekhistoria.pl.
1099. Trzeskowska-Kubasik K., *Mieszkańcy gminy Nowy Korczyn niosący pomoc ludności żydowskiej. Wybrane przykłady*, przystanekhistoria.pl.
1100. Trzeskowska-Kubasik K., *Mieszkańcy Kreishauptmannschaft Busko na robotach przymusowych w III Rzeszy*, przystanekhistoria.pl.
1101. Trzeskowska-Kubasik K., *Pacyfikacja Woli Justowskiej w dniu 28 lipca 1943 r.*, przystanekhistoria.pl.
1102. Trzeskowska-Kubasik K., *Propaganda komunistyczna wobec Rozgłośni Polskiej Radio Wolna Europa*, przystanekhistoria.pl.
1103. Trzeskowska-Kubasik K., *Propagandowy obraz Armii Krajowej w świetle podręczników szkolnych w latach 1944–1956*, przystanekhistoria.pl.
1104. Trzeskowska-Kubasik K., *Represje niemieckie wobec nauczycieli na terenie Kreishauptmannschaft Busko w latach 1939–1945*, przystanekhistoria.pl.
1105. Trzeskowska-Kubasik K., „Wanien było 65 a jest 25, łóżek i stołów nie ma”. *Okupacja w Polsce „powiatowej” na przykładzie Kreishauptmannschaft Busko*, „W Sieci Historii” 2022, nr 11/12.
1106. Trzeskowska-Kubasik K., *Wrzesień 1939 w Busku-Zdroju*, przystanekhistoria.pl.
1107. Trzeskowska-Kubasik K., *Zagłada chmielnickiego getta*, „Echo Dnia”, 6 X 2022, dodatek „Nasza Historia. Świętokrzyskie”.
1108. Trzeskowska-Kubasik K., *Zamach na Maxa Petera – kata Kreishauptmannschaft Busko – 12 lipca 1944 r.*, przystanekhistoria.pl.
1109. Trzeskowska-Kubasik K., *Zbrodnie niemieckie popełnione na cmentarzu katolickim w Busku-Zdroju (Kreishauptmannschaft Busko, dystrykt Radom)*, przystanekhistoria.pl.
1110. Trzeskowska-Kubasik K., *Zbrodnie niemieckie w Lesie Weleckim koło Buska-Zdroju, wszystkie najważniejsze*.pl.
1111. Tyszyk W., *Jesienią 1918 r. Białystok był wolny przez 3 dni*, wywiad dla „Kurier Poranny” i „Gazety Współczesnej”, 10–11 XI 2022.
1112. Tyszyk W., *Partyzantka antysowiecka na Białostoczczyźnie 1939–1941*, „Kurier Poranny” i „Gazeta Współczesna”, 23 IX 2022, dodatek *Wojna i okupacja*.
1113. *Ukradzione dzieciństwo / Stolen Childhood*, red. T. Łabuszewski, współpraca A.M. Adamus, E. Dyngosz, E. Gula, Warszawa 2022.
1114. Waligóra G., *31 sierpnia 1982 r. we Wrocławiu*, „Gazeta Wrocławska”, 27 VIII 2022, dodatek *Solidarność żyje! Manifestacje i walki uliczne we Wrocławiu i byłym województwie legnickim w drugą rocznicę Porozumienia Gdańskiego*.
1115. Waligóra G., *Imperium prasowe [w:] Solidarność Walcząca. Najodważniejsi z odważnych*, dodatek do tytułów prasowych wchodzących w skład grupy medialnej „Polska Press Grupa”, 9 VI 2022.
1116. Waligóra G., *Jak walczyć z komuną?*, „Gazeta Wrocławska”, 27 VIII 2022, dodatek *Solidarność żyje! Manifestacje i walki uliczne we Wrocławiu i byłym województwie legnickim w drugą rocznicę Porozumienia Gdańskiego*.
1117. 1118. Waligóra G., *Ruch Obrony Praw Człowieka i Obywatela we Wrocławiu*, „Pamięć i Przyszłość” 2022, nr 1/2.
1118. Wasilewski W., *Agresja Sowiecka na Polskę otwiera niewyobrażalne pasmo zbrodniczych działań*, wywiad przeprowadziła A. Czupryn, „Polska. Metropolia Warszawska”, 16–18 IX 2022.

1119. Wasilewski J., *Edwarda Orłowska – I sekretarz KW PPR w Białymstoku*, „Biuletyn IPN” 2022, nr 7/8.
1120. Wasilewski J., *Kierunek: Litwa. To tu polscy uchodźcy znaleźli schronienie*, „Kurier Poranny” i „Gazeta Współczesna”, 23 IX 2022, dodatek *Wojna i okupacja*.
1121. Wasilewski J., *Miłość w mundurze. Rećkowie w służbie Niepodległej*, „Kurier Poranny”, 11–13 II 2022.
1122. Wasilewski J., *Polscy pomocnicy*, „Kurier Poranny” i „Gazeta Współczesna”, 8 VII 2022, dodatek *Oblawa Augustowska*.
1123. Wasilewski J., *Pomnik w Wiżajnach jako wyraz pamięci o przedwojennej Polsce*, „Kurier Poranny” i „Gazeta Współczesna”, 29 IV 2022, dodatek *W obronie pamięci i prawdy*.
1124. Wasilewski J., *Sowiecka „bratnia pomoc” w walce z Żołnierzami Wyklętymi*, przystanekhistoria.pl.
1125. Wasilewski J., *Starania Polaków z Wileńszczyzny o włączenie ich ziem do Polski w 1919 roku*, przystanekhistoria.pl.
1126. Wasilewski J., *Wystąpienia chłopskie w północnych gminach powiatu suwalskiego w 1935 r.*, przystanekhistoria.pl.
1127. Wasilewski J., *Z Sowietami przeciw Polakom: UB i LWP w Oblawie Augustowskiej*, przystanekhistoria.pl.
1128. Wasilewski W., *Zbrodnia Katyńska: decydenci i ofiary*, „Kurier Szczeciński”, 8 IV 2022, dodatek „Kurier Historyczny IPN”.
1129. Wąs P., *Aresztowanie „Warszyca”*, przystanekhistoria.pl.
1130. Wąs P., *Bohaterskie dziewczyny z wywiadu KWP*, „Nasza Historia” 2022, nr 9.
1131. Wąs P., *Grupa Stanisława Siergieja*, przystanekhistoria.pl.
1132. Wąs P., *Jak komuniści mordowali kpt. Stanisława Sojczyńskiego „Warszyca”*, „Nasza Historia” 2022, nr 12.
1133. Wąs P., *Kpt. „Warszyc” aresztowany przez komunistów*, „Nasza Historia” 2022, nr 7.
1134. Wąs P., *Mjr Rudolf Majewski „Roman”, „Leśniak” i 25. Pułk Piechoty AK*, „Dziennik Łódzki”, 11 II 2022, dodatek *80. rocznica przekształcenia struktur zbrojnych Polskiego Państwa Podziemnego SZP-ZWZ-AK*.
1135. Wąs P., *Ofiara Zbrodni Katyńskiej. Stefan Szletyński (1893–1940)*, „Biuletyn IPN” 2022, nr 4.
1136. Wąs P., *Piotrkowscy harcerze w walce z reżimem stalinowskim*, przystanekhistoria.pl.
1137. Wąs P., *Proces „Warszyca”*, przystanekhistoria.pl.
1138. Wąs P., *Represje komunistyczne w świetle materiałów z archiwum Konspiracyjnego Wojska Polskiego*, „Biuletyn IPN” 2022, nr 5.
1139. Wąs P., *Szafarze śmierci. Sędziowie sądów doraźnych Korpusu Bezpieczeństwa Wewnętrznego*, „Biuletyn IPN” 2022, nr 1/2.
1140. Wąs P., *Szafarze śmierci. Sędziowie sądów doraźnych Korpusu Bezpieczeństwa Wewnętrznego (luty–czerwiec 1946)*, przystanekhistoria.pl.
1141. Wąs P., *Tragiczna wigilia Konspiracyjnego Wojska Polskiego*, „Nasza Historia” 2022, nr 11.
1142. Wąs P., *Wywiad Konspiracyjnego Wojska Polskiego*, „Dziennik Łódzki”, 18 II 2022, dodatek „Warszyc”. *Legendarny dowódca Konspiracyjnego Wojska Polskiego*.
1143. Wąs P., *Zdjęcie naznaczone cierpieniem*, „Nasza Historia” 2022, nr 3.
1144. Wenklar M., *Dramat „Grotą”*, „Gość Niedzielny” 2022, nr 38, dodatek *AK – wojsko wolnej Polski. 80. rocznica powstania Armii Krajowej*.
1145. Wenklar M., *Józef – ten lepszy Spychalski*, „Dziennik Polski”, 11 II 2022, dodatek *Żołnierze wierni Ojczyźnie. W 80. rocznicę przekształcenia Związku Walki Zbrojnej w Armię Krajową*.
1146. Wenklar M., *Konstytucja PRL – i czego w niej nie napisano*, „Dziennik Polski”, 21 VII 2022.
1147. Wenklar M., *„Kordian” z „Żelbetu”*, cykl „Małopolscy Bohaterowie Armii Krajowej”, „Gazeta Krakowska”, 2 IX 2022.
1148. Wenklar M., *Lotnicze operacje „Most”*, czyli coś więcej niż zrzut, „Dziennik Polski”, 14 VII 2022.

1149. Wenklar M., *Niemile złego początki. Od Kominternu do Kominformu*, „Dziennik Polski”, 22 IX 2022.
1150. Wenklar M., *Od rewolucji narodowej do Ruchu Oporu: Szkoła Kadr w Uriage*, „Dziennik Polski”, 29 IX 2022.
1151. Węcki M. [red.], *Do Polski! 1922 – przyłączenie części Górnego Śląska do II RP*, dodatek do tytułów prasowych wchodzących w skład grupy medialnej „Polska Press Grupa”, 13 VI 2022.
1152. Węcki M., *Exodus. Wojenne migracje na Górnym Śląsku w latach II wojny światowej*, „Czasy-Pismo” 2022, nr 1.
1153. Węcki M., *Nazistowski „chrzest” nazwisk na Górnym Śląsku*, „CzasyPismo” 2022, nr 1.
1154. Węcki M., *Wojciech Korfanty*, „Gość Niedzielny” 2022, nr 24, dodatek *Powrót. 100-lecie przyłączenia części Górnego Śląska do Polski*.
1155. Węgliński M., *Konspiratorzy ze Stoczni Gdańskiej. Historia organizacji „Czarna Ręka”*, „Nasz Dziennik”, 22 IV 2022.
1156. Węgliński M., *Kryptonim KD-111*, „Nasz Dziennik”, 21 X 2022.
1157. Węgliński M., *Krzyk z celi*, „Nasz Dziennik”, 27 V 2022.
1158. Węgliński M., *Niechciany pomnik Armii Czerwonej. Historia „Sprzysiężenia” z Pruszcza Gdańskiego*, „Nasz Dziennik”, 29 IV 2022.
1159. Węgliński M., *Niepokorny marynarz*, „Nasz Dziennik”, 19 VIII 2022.
1160. Węgliński M., *Ostatni dzień „Żelaznego”*, „Nasz Dziennik”, 1 VII 2022.
1161. Węgliński M., *Paragraf na niewinnych*, „Nasz Dziennik”, 15 VII 2022.
1162. Węgliński M., *Pomorscy konspiratorzy*, „Nasz Dziennik”, 11 III 2022.
1163. Węgliński M., *Stracony niewinnie*, „Nasz Dziennik”, 30 IX 2022.
1164. Węgliński M., *Sześć lat za odezwę*, „Nasz Dziennik”, 18 II 2022.
1165. Węgliński M., *„Szpieg” zrehabilitowany*, „Nasz Dziennik”, 2 XII 2022.
1166. Węgliński M., *Teresa z Warkoczami*, „Nasz Dziennik”, 8 IV 2022.
1167. Węgliński M., *Tutaj znikali Żołnierze Wyklęci*, „Nasz Dziennik”, 4 XI 2022.
1168. Węgliński M., *Wolność była tak blisko*, „Nasz Dziennik”, 29 VII 2022.
1169. Węgliński M., *Z Drohobycza do Gdyni*, „Nasz Dziennik”, 16 IX 2022.
1170. Węgliński M., *Za chwilę odchodzę do Boga*, „Nasz Dziennik”, 2 IX 2022.
1171. Węgliński M., *Żegnajcie bracia*, „Nasz Dziennik”, 25 III 2022.
1172. Wicenty D., *Polski rok 1989 – pamięć społeczna i dziurawe mity polityczne*, „Gazeta Polska Codziennie”, 3–5 IV 2022, dodatek *Zepsute zwycięstwo*.
1173. Wicenty D., *Trzy stocznie w sierpniu 1980 roku: Gdańsk, Szczecin i Gdynia*, „Dziennik Bałtycki”, 30 VIII 2022.
1174. Wicenty D., *Trzydzieści powodów, dla których Sierpień '80 był wielkim czasem dla Polaków*, „Dziennik Bałtycki”, 16 VIII 2022, dodatek *Ponadczasowe ideały Sierpnia*.
1175. Wicenty D., Czerwiński D., *Anna Walentynowicz. Narodziny zbuntowanej ikony systemu. Rozmowa z dr. hab. Sławomirem Cenckiewiczem, dyrektorem Wojskowego Biura Historycznego, doradcą prezesa Instytutu Pamięi Narodowej*, „Gazeta Polska Codziennie”, 12–15 VIII 2022.
1176. Wichert W., *Wilhelm Stuckart – biurokrata niemieckiego ludobójstwa*, przystanekhistoria.pl.
1177. Witowicz B., *Dekret Bieruta*, przystanekhistoria.pl.
1178. Witowicz B., *Drugi pakt Ribbentrop–Mołotow*, przystanekhistoria.pl.
1179. Witowicz B., *Odkłamywanie zbrodni katyńskiej*, przystanekhistoria.pl.
1180. Witowicz B., *Pogrzeb księdza Jerzego Popiełuszki*, przystanekhistoria.pl.
1181. Witowicz B., *Powstanie PKWN*, przystanekhistoria.pl.
1182. Witowicz B., *Sąd nad katami. Kazimierz Olszewski w procesie załogi KL Ravensbrück*, przystanekhistoria.pl.
1183. Witowicz B., *Sobibór. Machina śmierci*, przystanekhistoria.pl.
1184. Witowicz B., *Ucieczka Józefa Światła do Berlina Zachodniego*, przystanekhistoria.pl.
1185. Witowicz B., *Żeligowski – nie tylko „bunt”*, przystanekhistoria.pl.

1186. Wołk G., *Konspiracja czasów Gomułki (P. Byszewski, Organizacja Ruch (1965–1970))*, „Nowe Książki”, nr 7/8.
1187. Wołk G., *O(d)gradzanie cywilizacji (David Frye, Mury. Historia cywilizacji)*, „Nowe Książki” 2022, nr 4.
1188. Wołk G., *Pulitzer a sprawa kwidzińska*, przystanekhistoria.pl.
1189. Wołk G., *Ujarzmić celinę*, „Nowe Książki” 2022, nr 1.
1190. Wołk G., *Ukraińskie ścieżki KPN*, „Rakowiecka 37. Biuletyn Muzeum Żołnierzy Wyklętych i Więźniów Politycznych PRL” 2022, nr 19.
1191. Wołoszyn J., *Auto szefa UB wjechało w uczestników procesji Bożego Ciała w 1949 r.*, „Kurier Lubelski”, 14 VI 2022.
1192. Wołoszyn J., *„Cud lubelski” – lipiec 1949 r.*, „Kurier Lubelski”, 5 VII 2022.
1193. *Wołyń – Pamięć Pokoleń*, red. M. Siekierka, Wrocław 2022.
1194. Wójcicka E., *Listy z innego świata*, przystanekhistoria.pl.
1195. Wójcicka E., *Polskie drogi... z niemieckiego obozu. Ucieczka Augusta Kowalczyka*, przystanekhistoria.pl.
1196. Wójcik B., *Główne ośrodki Duszpasterstwa Rolników oraz ich animatorzy w diecezji przemyskiej*, „Gościniec Dożynkowy”, 3–4 IX 2022.
1197. Wójcik B., *Ludwik Chmaj – profesor i patriota*, przystanekhistoria.pl.
1198. Wójtowicz P., *Zbrodnia Katyńska 1940 – najsłynniejszy przejaw sowieckiego ludobójstwa [w:] 30-lecie Rodziny Katyńskiej Bydgoszcz przy Klubie Inspektoratu Wsparcia Sił Zbrojnych i 80. rocznica Zbrodni Katyńskiej, cz. 3: 2011–2020*, red. M. Wolska, Bydgoszcz 2020 (druk 2022).
1199. Wróbel J., *Jak wybuch Wezuwiusza zniszczył amerykańskie bombowce*, przystanekhistoria.pl.
1200. Wróbel J., *Rozbicie organizacji „Ruch” w przeddzień planowanego podpalenia muzeum Lenina w Poroninie*, przystanekhistoria.pl.
1201. Wygoda A., *2 kwietnia – rocznica śmierci Jana Pawła II*, przystanekhistoria.pl.
1202. Wygoda A., *Kamień na kamieniu. Zniszczenie Warszawy po Powstaniu Warszawskim*, przystanekhistoria.pl.
1203. Wygoda A., *Nie płacz mamó, niech nie widzą naszych łez. Barbary Piotrowskiej-Dubik wspomnienia z zesłania na Syberię*, przystanekhistoria.pl.
1204. Wygoda A., *Pieśń o Małym Rycerzu. Jerzy Skolimowski „Mały”*, przystanekhistoria.pl.
1205. Wygoda A., *Rycerz Niepokalanej*, przystanekhistoria.pl.
1206. *Z przesłoną lub bez*, wywiad M. Komanieckiej-Łyp dla portalu Nie Tylko o Książkach, ipn.gov.pl/pl/publikacje/nie-tylko-o-ksiazkach.
1207. Zakrzewski M., *Centralny wrzód stulecia, czyli rewolucyjne qui pro quo*, „Dziennik Polski”, 3 XI 2022.
1208. Zakrzewski M., *Legenda Dzielskiego*, „Nowe Książki” 2022, nr 5.
1209. Zakrzewski M., *Liberalizm w cieniu socjalizmu*, „Biuletyn IPN” 2022, nr 4.
1210. Zakrzewski M., *Rabczański ośrodek legionowy*, Rabka 2022.
1211. Zakrzewski M., *Trochę głośniej nad tą trumną*, „Dziennik Polski”, 15 XII 2022.
1212. Zarębska K., *Obrona Zamościa 29–31 sierpnia 1920 r. Felieton Instytutu Pamięci Narodowej*, „Kurier Lubelski”, 30 VIII 2022.
1213. Zawisza M., *Kieleckie obchody 1 maja w PRL*, „Tygodnik eM”, 1 V 2022.
1214. *„Zdawali sobie sprawę, że Żydzi zostaną wkrótce zamordowani”. Rozmowa Romana Gieronia z dr. hab. Leszkiem Hońdo, kierownikiem Zakładu Kultury Żydów w Instytucie Judaistyki Uniwersytetu Jagiellońskiego, autorem książki „Nazistowskie badania antropologiczne nad Żydami. Tarnów 1942”*, „Gazeta Krakowska”, 10 VI 2022, dodatek *Zagłada Żydów w Tarnowie*.
1215. *Zielone i popielate berety. Rozmowa z Jerzym Kirszakim*, „Polska Zbrojna. Historia” 2022, nr 3.
1216. Zielony P., Ackermann T., Pawłowski R., *Polskie ślady w Solurze i Zuchwilu / Polnische Spuren in Solothurn und Zuchwil*, Warszawa–Solura / Warschau–Solothurn 2022.

1217. Zima M., *Tragizm exodusu warszawiaków*, „Gazeta Polska Codziennie”, 27 VII 2022, dodatek historyczny w 78. rocznicę Powstania Warszawskiego.
1218. Zwiernik P., *Organizacje Zakładowe NSZZ „Solidarność” zarejestrowane w MKZ lub Zarządzie Regionalnym w Koninie w latach 1980–1981: Huta Aluminium „Konin”, Kopalnia Węgla Brunatnego „Konin”* [zestawienia osobowe], „Zeszyty Historyczne Solidarności Wielkopolskiej” 2022, nr 3.
1219. Zwiernik P., *Organizacje Zakładowe NSZZ „Solidarność” zarejestrowane w MKZ lub Zarządzie Regionu Wielkopolska w latach 1980–1981: Wojewódzkie Biuro Projektów w Poznaniu* [zestawienie osobowe], „Zeszyty Historyczne Solidarności Wielkopolskiej” 2022, nr 3.
1220. Zwiernik P., *Śmierć Piotra Majchrzaka*, „Nasz Dziennik”, 13 XII 2022.
1221. Zych-Janukowicz N., *Ruch Wyzwoleńczy Młodzieży Słowiańskiej*, Gdańsk 2022.
1222. Zych-Janukowicz N., *W hołdzie Policjantom Komendy Powiatowej Policji Państwowej w Tczewie*, Gdańsk 2022.
1223. Żelazko J., *Akowska „wtyczka” w WUBP w Łodzi*, przystanekhistoria.pl.
1224. Żelazko J., *„Historyczne” pociągi jak karty książek* [w:] *Daleka droga do Polski*, dodatek do tytułów prasowych wchodzących w skład grupy medialnej „Polska Press Grupa”, 16 V 2022.
1225. Żelazko J., *Imperialistyczny szpieg?*, przystanekhistoria.pl.
1226. Żelazko J., *„Mała Polska” na obczyźnie* [w:] *Daleka droga do Polski*, dodatek do tytułów prasowych wchodzących w skład grupy medialnej „Polska Press Grupa”, 16 V 2022.
1227. Żelazko J., *Od szkoły do szkoły – trudna historia budynku przy al. Anstadta 7 w Łodzi*, przystanekhistoria.pl.
1228. Żelazko J., *„W imieniu Rzeczypospolitej...”. Procesy żołnierzy KWP*, „Dziennik Łódzki”, 18 II 2022, dodatek 75. rocznica śmierci Stanisława Sojczyńskiego „Warszyca”.
1229. Żelazko J., *Z Chmielowa na Kresach Wschodnich II RP do Nowej Zelandii* [w:] *Daleka droga do Polski*, dodatek do tytułów prasowych wchodzących w skład grupy medialnej „Polska Press Grupa”, 16 V 2022.

ZAŁĄCZNIK NR 3: WYSTAWY IPN

Wystawy powstałe w 2022 r. i miejsca ich ekspozycji

1. *7. Kompania Rezerwy Policji Państwowej w Jaworznie w latach 1936–1939* – OBEN Katowice, Muzeum Miasta Jaworzna – Jaworzno.
2. *35. rocznica chłopskiej pielgrzymki z Wierchosławic do Tarnowa na spotkanie z Janem Pawłem II w 1987 roku* – OBEN Kraków, Muzeum Okręgowe w Tarnowie – Tarnów.
3. *80. rocznica powstania Armii Krajowej – prezentacja zbiorów IPN w Rzeszowie* – OA Rzeszów – Rzeszów.
4. *80/80. Bohaterowie Armii Krajowej* – OBBH Kraków, RBH Delegatury IPN w Kielcach – wystawa elementarna.
5. *1982. Bitwa o wolność* – OBEN Szczecin – Gorzów Wielkopolski, Koszalin, Szczecin.
6. *Akcja Bollwerk* – OBEN Poznań – Poznań.
7. *Aktion „Reinhardt” 1942–1943* – OBEN Lublin, Delegatura IPN w Radomiu – Bochnia, Dąbrowa Tarnowska, Kozienice, Kraków, Lublin, Nowy Sącz, Nowy Targ, Radom, Tarnów, Zakliczyn, Zwoleń, Żabno.
8. *Antoni Baraniak* – OBEN Poznań – biograficzna wystawa elementarna.
9. *Armia Krajowa* – Centrala BEN, OBEN Warszawa – Biecz, Ciężkowice, Dąbrowa Tarnowska, Dęblin, Ełk, Gdynia, Gorlice, Katowice, Kielce, Kraków, Lubartów, Lublin, Łódź, Nowy Sącz, Nowy Targ, Ochotnica Górna, Olkusz, Olsztyn, Opole, Poznań, Rzeszów, Słupnice, Szczecin, Szczucin, Toruń, Warszawa, Wolbrom, Zakopane, Żabno – wystawa plenerowa.
10. *August Emil Fieldorf* – OBEN Kraków – biograficzna wystawa elementarna.
11. *Banery wielkoformatowe informujące o 80. rocznicy powstania Armii Krajowej* – OBEN Rzeszów – Rzeszów.
12. *Bolesław Wieniawa-Długoszowski* – OBEN Poznań – biograficzna wystawa elementarna.
13. *Bracia Niezłomni. Leon Taraszkiewicz „Jastrząb”, Edward Taraszkiewicz „Żelazny”* – OBEN Lublin – wystawa elementarna.
14. *Bramy do Polski 1922* – OBEN Katowice – Czerwionka-Leszczyny, Katowice, Ruda Śląska, Rybnik, Świętochłowice, Wodzisław Śląski, Zabrze.
15. *Dla Ciebie Polsko. W stulecie czynu legionowego* – OBEN Kraków – Kraków.
16. *Dzieci Zamojszczyzny. Historia i pamięć* – OBEN Lublin – Skierbieszów, Zamość.
17. *Elbląg. Miasto odnalezionych przeznaczeń żołnierzy Armii Krajowej* – OBEN Gdańsk – Elbląg.
18. *Epizody z najnowszej historii Polski w komiksie* – Centrala BPH – Warszawa.
19. *Historia, tradycja, pamięć. Policja Państwowa 1919–1939* – OBEN Wrocław – Wrocław.
20. *Ile wyjazdów, tyle powrotów. Rzecz o Straży Pożarnej* – OBEN Białystok – Białystok.
21. *Izba Pamięci Prezydentów RP na Uchodźstwie przy Mauzoleum w świątyni pw. Opatrzności Bożej w Warszawie* – Centrala BEN, Fundacja „Pomoc Polakom na Wschodzie” – Warszawa.
22. *Janusz Korczak. Henryk Goldszmit* – OBEN Warszawa – Warszawa – biograficzna wystawa elementarna.

23. *Janusz Kusociński* – OBEN Łódź – Łowicz, Warszawa.
24. *„Jedynie prawda jest ciekawa”*. *Dziedzictwo Józefa Mackiewicza* – Centrala BBH – Gdańsk, Warszawa.
25. *Jesteśmy Polakami! Związek Polaków w Niemczech* – OBEN Gdańsk, OBEN Katowice, OBEN Poznań, OBEN Szczecin, OBEN Wrocław, Delegatura IPN w Opolu – Bytom, Kwidzyn, Lębork, Mrągowo, Olsztyn, Opole, Piła, Szczecin, Warszawa, Wrocław.
26. *Józef Dowbor-Muśnicki* – OBEN Poznań – biograficzna wystawa elementarna.
27. *Juliusz Bursche* – OBEN Lublin – Lublin, Ustroń.
28. *Kościół jednej doby. Społeczna budowa kościoła 5 listopada 1972 r.* – OBEN Katowice – Cisiec.
29. *Krwawa sobota. Pacyfikacja osadzonych w ośrodku odosobnienia w Kwidzynie* – Oddział IPN Gdańsk – Kwidzyn.
30. *Ks. Jan Zieja* – OBEN Łódź – biograficzna wystawa elementarna.
31. *Ks. Stanisław Bogdanowicz (1939–2017)* – WSdsPiI Gdańsk, OBUWiM Gdańsk – Gdańsk.
32. *Leopold Okulicki* – OBEN Kraków – biograficzna wystawa elementarna.
33. *Londyn żywy* – OBEN Kraków – Kraków.
34. *Lucjan Żeligowski* – OBEN Białystok – wystawa elementarna.
35. *Mały formatem – wielki duchem „Kurierek-B” – pismo bocheńskiej „Solidarności” 1981–1989* – OBEN Kraków – Bochnia.
36. *Marian Rejewski* – Delegatura IPN w Bydgoszczy – Białe Błota, Bydgoszcz, Chełmno, Grubno.
37. *Michał Tokarzewski-Karaszewicz* – OBEN Białystok – wystawa elementarna.
38. *Oblawa Augustowska 1945 r.* – OBEN Białystok – Warszawa.
39. *Okruchy pamięci... – archiwa osobiste w zbiorach Instytutu Pamięci Narodowej* – Centrala AIPN – Warszawa.
40. *Orla WRON-a nie pokona* – OA Poznań, Biblioteka Publiczna w Swarzędzu, Swarzędzkie Centrum Kultury – Swarzędz.
41. *Ostaszków, skrzynka pocztowa 37* – Centrala BPiI, Centrala BEN – Gdańsk.
42. *Pakt zbrodniarzy* – OBEN Kraków, Oddział IPN Warszawa – Brojce, Pułtusk, Warszawa.
43. *Pamięć o ludziach, którzy cierpieli...* – OBEN Lublin, XXVII LO im. Zesłańców Sybiru w Lublinie – Lublin.
44. *„Pamiętaj, że nosisz mundur”*. *Policja Województwa Śląskiego w stulecie utworzenia* – OBEN Katowice, Ogólnopolskie Stowarzyszenie Rodzina Policyjna 1939 r. – Bielsko-Biała, Katowice, Świętochłowice.
45. *Patrioci. Żołnierze. Żydzi* – Centrala BEN – Warszawa.
46. *Podeptana godność. Pobór do wojska jako ukryta forma internowania 1982–1983* – OBEN Szczecin – Złocieniec.
47. *Polacy w Wolnym Mieście Gdańsku 1920–1939* – OBEN Gdańsk – Gdańsk, Kwidzyn.
48. *Polski wysiłek zbrojny w II wojnie światowej* – OBEN Białystok – wystawa elementarna.
49. *Polskie Państwo Podziemne na Pomorzu 1939–1945* – OBEN Gdańsk – Bydgoszcz, Gdańsk, Gdynia, Słupsk, Sztutowo.
50. *Powstanie Zamojskie 1942–1943* – Centrala BEN – Zamość – wystawa elementarna.
51. *Prezydenci RP na Uchodźstwie 1939–1990* – Centrala BEN – Newark (Wielka Brytania), Warszawa.
52. *PRL: propaganda a rzeczywistość* – OBEN Kraków, Delegatura IPN w Kielcach – Kielce, Kozłówka.
53. *Przekop Mierzei Wiślanej. Historyczna konieczność* – OA Gdańsk – Elbląg.
54. *„Ramię krzep – Ojczyźnie służ”*. *135. rocznica powstania Sokolstwa Polskiego w Ameryce* – Centrala AIPN – Warszawa, Warka, Zakopane, Kraków – wystawa plenerowa.
55. *„Ramię krzep – Ojczyźnie służ”*. *135. rocznica powstania Sokolstwa Polskiego w Ameryce* – Centrala AIPN, Muzeum im. Kazimierza Pułaskiego w Warce, Muzeum Sportu i Turystyki w Warszawie – Warka – wystawa muzealna.

56. „Reakcyjne wpływy kleru trzeba ukrócić...”. *Komuniści wobec duchowieństwa rzymskokatolickiego na Pomorzu Gdańskim w latach 1945–1956* – OBEN Gdańsk, OBBH Gdańsk – Gdańsk.
57. *Ryszard Kukliński* – OBEN Gdańsk – Bydgoszcz, Gdańsk, Koszalin, Redzikowo.
58. *Stanisław Sojczyński (1910–1947) – nauczyciel, żołnierz, konspirator* – OBEN Łódź – Gomunice, Kamieńsk, Piotrków Trybunalski, Radomsko.
59. *Stefan Rowecki „Grot”* – OBEN Łódź – Jedlnia-Letnisko, Kielce, Kutno, Łódź, Pionki, Piotrków Trybunalski, Warszawa.
60. *Szlaki Nadziei. Odyseja Wolności* – Centrala BEN – Athens (USA), Gdańsk, Houston (USA), Isfahan (Iran), Johannesburg (RPA), Leżajsk, Lublin, Mississauga (Kanada), Nowy Sącz, Nur-Sułtan (Kazachstan), Podegrodzie, Pretoria (RPA), Sanok, Tarnów, Taszkent (Uzbekistan), Tbilisi (Gruzja), Teheran (Iran), Toronto (Kanada), Warszawa, Wojnicz, Wola Rzędzińska.
61. *Tadeusz Bór-Komorowski* – OBEN Wrocław – Warszawa, Wrocław.
62. *Wacław Felczak* – OBEN Kraków – Kraków – biograficzna wystawa elementarna.
63. *Waldemar Szwiec „Robot”* – OBEN Kraków, Delegatura IPN w Kielcach – Końskie – biograficzna wystawa elementarna.
64. *Wincenty Witos* – OBEN Rzeszów – Jedlińsk – biograficzna wystawa elementarna.
65. *Władysław Liniarski „Mścislaw”* – OBEN Białystok – Białystok.
66. *Władysław Sikorski* – OBEN Rzeszów – wystawa elementarna.
67. *Wojciech Korfanty* – OBEN Katowice – biograficzna wystawa elementarna.
68. *Zagłada Romów i Sinti w Europie* – OBEN Łódź – Łódź.
69. *Z miłości do sportu. Z dumy bycia Polakiem* – OBUWiM Gdańsk – Gdańsk.
70. *Złamanie szyfru Enigmy* – OBEN Poznań – wystawa elementarna.
71. *Zofia Sokolnicka* – OBEN Poznań – biograficzna wystawa elementarna.
72. *Zostali na Wschodzie. Polska inteligencja w ZSRS 1945–1991* – Centrala BEN – Warszawa.
73. *Żwirko i Wigura – duet asów przestworzy* – OBEN Katowice, Muzeum Miasta Jaworzna – Cieszyn, Chrzanów, Jaworzno, Katowice.

Wystawy powstałe przed rokiem 2022 i eksponowane w 2022 r.

1. *20 – 40 – 20* – Centrala BEN, OBEN Kraków – Kielce, Lublin, Poznań, Rzeszów, Zielona Góra.
2. *586 dni stanu wojennego* – OBEN Gdańsk – Biała Piska, Czerwony Bór, Lublin, Olsztyn.
3. *1939. Wojna w osamotnieniu* – OBEN Kraków – Nowy Sącz.
4. *Agresja sowiecka 17 IX 1939. Polska północno-wschodnia* – OBEN Białystok – Łomża.
5. *Anna Walentynowicz. Legenda „Solidarności” 1929–2010* – OBEN Gdańsk – Gdańsk, Pelplin, Słupsk.
6. *Arcybiskup Ignacy Tokarczuk. Kościół, władza, opór społeczny* – OBEP Rzeszów – Kalwaria Paławska.
7. *Armia Błękitna pod Sztandarem Biało-Czerwonym* – OBEN Lublin – Lublin, Włodawa.
8. *Armia Krajowa* – OBEN Warszawa – Bychawa, Grodzisk Mazowiecki, Miechów, Nowy Sącz, Ochotnica Górna, Proszowice, Pułtusk, Wrocław – wystawa elementarna.
9. *Będzie wielka albo nie będzie jej wcale. Walka o granice Polski w latach 1918–1921* – Centrala BEN – Bratian, Dzierżoniów, Gdańsk, Radomno, Słupsk.
10. *Bić się do końca. Podziemie niepodległościowe w regionie radomskim w latach 1945–1950* – OBEN Lublin, Delegatura IPN w Radomiu – Jedlińsk, Lipsko, Radom.
11. *Błogosławiony ks. Jerzy Popiełuszko (1947–1984)* – OBEN Białystok – Golczewo, Łukęcin.
12. *Bojownicy i bojowniczk z Poznania i Wielkopolski w żydowskim ruchu oporu* – OBBH Poznań, Stowarzyszenie „Miasteczko Poznań” – Konin.
13. *Brygady Łupaszki* – Oddział IPN Warszawa, Agencja Bezpieczeństwa Wewnętrznego – Ostrołęka.
14. *Bunt robotników. Grudzień '70 – luty '71* – OBEN Szczecin – Gdańsk – wystawa elementarna.
15. *Cichociemni* – OBEN Katowice – Biała Rawska, Kętrzyn, Kraków, Lublin, Olsztyn – wystawa elementarna.

16. *Cisza przed burzą... Ostatnie lato II RP* – OBEP Rzeszów – Łańcut, Paszczyzna.
17. *Czas apokalipsy. Stan wojenny 1981–1983* – Centrala BEN – Libiąż, Warszawa.
18. *Daleko od KC – opór społeczny w Bieszczadach* – OBEN Rzeszów – Przemyśl.
19. *Danuta Siedzikówna „Inka”* – OBEN Gdańsk – Wrocław – wystawa elementarna.
20. *Dekalog ks. Jerzego. Wystawa o bł. ks. Jerzym Popieluszcze* – OBEN Białystok – Łupianka Stara, Olsztyn, Poświętne, Rypin, Warszawa.
21. *Dla Niepodległej. Tatarzy w walce o wolną Polskę w XVIII–XX w.* – OBEN Białystok – Bielsk Podlaski.
22. *Dni Powstania – Warszawa 1944* – OBEP Warszawa, OBEP Gdańsk, Muzeum Powstania Warszawskiego – Warszawa.
23. *„Domy płoną, kobiety krzyczą, zabawili się do woli”. Armia Czerwona w województwie gdańskim w 1945 roku* – OBEN Gdańsk – Bydgoszcz, Gdańsk.
24. *Dowody zbrodni. Przedmioty z Łączki w Pawilonie X więzienia na Rakowieckiej* – Centrala BPiI, Centrala BEN – Warszawa.
25. *„Dzieci z Przemysławej” – niemiecki obóz w Łodzi (1942–1945)* – OBEN Łódź – Łódź.
26. *Dzieje 2. Korpusu... inaczej! Karykatury Mieczysława Kuczyńskiego* – Centrala AIPN, OBEN Wrocław – Kłodzko, Leicester (Wielka Brytania), Nottingham (Wielka Brytania), Wrocław.
27. *„First to Fight”. Polacy na frontach II wojny światowej* – OBEN Łódź – Kielce, Kutno.
28. *Giganci nauki* – Centrala BEN – Kraków.
29. *„I nazywali to Wojskiem Polskim...!” Wojskowe Obozy Internowania w Polsce (1982–1983)* – OBEN Gdańsk, Delegatura IPN w Bydgoszczy – Chełmno, Elbląg, Warszawa.
30. *Ignacy Paderewski* – OBEN Poznań – Gdańsk, Jastrzębia, Lublin, Polkowice.
31. *Jacek Woźniak* – OBEP Rzeszów – Leszno (wystawa rysunków).
32. *Jan Piwnik „Ponury”* – Delegatura IPN w Kielcach – Kielce, Trablice.
33. *Jan Rodowicz „Anoda”* – Centrala BEN – Lublin, Ryki.
34. *Józef Haller* – OBEN Gdańsk – Białystok.
35. *Józef Piłsudski* – Centrala BEN – Bydgoszcz, Gdańsk, Iłża, Jastków, Lublin, Sieradz, Tomaszów Lubelski.
36. *Józef Piłsudski Honorowy Obywatel. Wystawa w 100. rocznicę nadania honorowego obywatelstwa miasta Białegostoku Józefowi Piłsudskiemu* – OBEN Białystok – Nowoberezowo.
37. *Józef Piłsudski i Symon Petlura – twórcy sojuszu polsko-ukraińskiego 1920 roku* – OBEN Rzeszów – Dęblin.
38. *Józef Piłsudski w Lublinie* – OBEN Lublin – Lublin.
39. *Katyń 1940* – OBEN Białystok – Białystok, Bielsk Podlaski, Trzonki.
40. *Katyń. Zbrodnia, która miała być zapomniana* – OBEN Rzeszów – Międzybórz.
41. *Każń profesorów lwowskich* – OBEN Wrocław – Szczecin, Wrocław.
42. *Kino i teatr pod okupacją. Polskie środowisko filmowe i teatralne w czasie II wojny światowej* – OBEN Gdańsk – Rogoźnica, Warszawa.
43. *Kobiety internowane. Gołdap 1982 r.* – OBEN Białystok – Gołdap.
44. *Kobiety Niezlomne* – OBEN Lublin – Łęczna, Łuszczów.
45. *Komiks w PRL, PRL w komiksie* – OBEP Rzeszów – Leszno.
46. *Koniec i początek. Rok 1945 na Górnym Śląsku* – OBEN Katowice – Pyskowice, Tarnowskie Góry.
47. *Koniec PRL – rok 1989* – OBEN Gdańsk – Lublin.
48. *Korpus Ochrony Pogranicza 1924–1939* – OBEN Białystok, Delegatura IPN w Olsztynie – Szydłowiec.
49. *Kresy – Ziemia Wschodnie Rzeczypospolitej* – OBEN Gdańsk, Delegatura IPN w Bydgoszczy – Iłża, Jastrzębia, Lublin, Ostromecko.
50. *Krok ku wolności. Protesty robotnicze w czerwcu 1976 r.* – Oddział IPN Lublin, Delegatura IPN w Radomiu – Iłża – wystawa elementarna.

51. *Ks. Józef Waląg* – OBEN Gdańsk – Gdańsk.
52. „...ksiądz musi zaprzestać”. *Życie i działalność księdza Romana Kotlarza* – OBEN Lublin, Delegatura IPN w Radomiu – Jedlnia-Letnisko.
53. *Ks. Władysław Gurgacz. Kapelan Polski Podziemnej* – OBEN Kraków – Warszawa.
54. *Kwaterna Ł – panteon narodowy pod cmentarnym murem* – Centrala BEN – Ciechanów, Warszawa.
55. *Leopold Tyrmand – o stylu bycia „w kontrze”* – OBEN Katowice, OA Katowice – Katowice, Pyskowice.
56. *Łódzkie ślady wojny polsko-bolszewickiej* – OBEN Łódź – Łódź.
57. *Łukasz Ciepliński* – Centrala BEN, OBEN Rzeszów – Kielce, Racibórz, Rzeszów – biograficzna wystawa elementarna.
58. *Mariusz Zaruski* – OBEN Gdańsk – Bydgoszcz.
59. *Młodzi dla Niepodległej* – OBEN Rzeszów, Urząd Marszałkowski Województwa Podkarpackiego – Dęblin, Komorów.
60. *Na fali... Historia radia w II Rzeczypospolitej* – OBEN Łódź – Baranów Sandomierski, Katowice, Kielce, Łódź, Wieluń.
61. *Na granicy czuwa Straż. Straż Graniczna 1928–1939* – OBEN Szczecin – Warszawa.
62. *Na straży granic. Straż graniczna w II Rzeczypospolitej na zachodnim odcinku granicy polsko-niemieckiej* – OBBH Wrocław, Delegatura IPN w Opolu – Rudniki.
63. „Należy stworzyć niepodległe państwo polskie (...) z wolnym dostępem do morza”. *Powrót Pomorza i Kujaw do Polski 1918–1920* – Delegatura IPN w Bydgoszczy, OBEN Gdańsk – Czernikowo, Bydgoszcz, Michale.
64. *Nasz duszpasterz i my. Ks. Jerzy Popiełuszko w fotografiach i wspomnieniach Jerzego Szóstki* – Oddział IPN Białystok – Bydgoszcz.
65. „Nie jesteśmy żadną bandą. My jesteśmy z miast i wiosek polskich”. *5. Wileńska Brygada Armii Krajowej na Pomorzu* – OBEN Gdańsk – Chojnice, Gdańsk, Osie, Tychy.
66. *Nie zawsze defilada. Jak świętowano odzyskanie Niepodległości* – OBEN Rzeszów – Rzeszów.
67. *Niedokończone Msze Wołyńskie* – Oddział IPN Lublin, Katolickie Stowarzyszenie „Civitas Christiana” Oddział Lublin – Czudec, Białystok, Czarna, Baranów Sandomierski.
68. *Niemieckie obozy zagłady* – Delegatura IPN w Kielcach – Białystok, Kielce, Lublin, Olsztyn.
69. *Niezależne Zrzeszenie Studentów w Kielcach w latach 1980–1989* – Delegatura IPN w Kielcach – Kielce.
70. *Niezłomna, wyklęta, przywrócona pamięci. Danuta Siedzikówna „Inka” 1928–1946* – OBEN Gdańsk, Delegatura IPN w Kielcach – Bydgoszcz, Gdańsk, Kielce, Krzyżanowice, Łaszczów, Łęczna, Opole Lubelskie.
71. *Niezłomny. Gen. August Emil Fieldorf „Nil” (1895–1953)* – OBEN Gdańsk, OA Gdańsk – Gdynia.
72. *Oblężenie Warszawy 1939. Fotografie Julienu Bryana* – Centrala BEN – Radom.
73. *Obraz Trebłinki w oczach Samuela Willenberga* – Centrala IPN – Warszawa.
74. „Ocalić od zapomnienia”. *Anna Jachnina, ps. „Hanna”, „Hanka” (1914–1996)* – Delegatura IPN w Bydgoszczy – Rogóżnica.
75. *Oczami wroga. Wrzesień '39 w fotografii niemieckiej i sowieckiej* – OBEP Rzeszów – Paszczyzna.
76. *Ojcowie Niepodległości* – OBEN Szczecin – Białystok, Bielsk Podlaski, Bielsko-Biała, Braniewo, Bydgoszcz, Częstochowa, Gdańsk, Jastrzębie-Zdrój, Kalwaria Zebrzydowska, Kraków, Kwidzyn, Lublin, Łañcut, Łęczna, Nowy Korczyn, Olkusz, Olsztyn, Ostróda, Ostrów Mazowiecka, Poręba-Kocęby, Poznań, Ryczów, Rzeszów, Sędziejowice, Słubice, Stare Lubiejewo, Stary Lubotyń, Szulborze Wielkie, Warszawa, Wąsewo, Wolbórz, Złocieniec, Żurawica.
77. *Okupacja sowiecka na prawym brzegu Sanu 1939–1941* – OBEP Rzeszów – Oleszyce.
78. *O niepodległą. Rok 1914* – OBEN Wrocław – Kłodzko, Trzebnica, Wrocław.
79. *O Orła w koronie. Zgrupowanie partyzanckie „Błyskawica”* – OBEN Kraków – Bochnia.
80. „O wieś wolną, niezależną, samorządną” – *rocznica wydarzeń Bydgoskiego Marca '81 i rejestracji Solidarności Rolniczej* – Delegatura IPN w Bydgoszczy – Bydgoszcz, Chojnice, Inowrocław.

81. „*Ostatni leśni*”. *Mazowsze i Podlasie w ogniu 1948–1953* – OBEP Warszawa – Ostrołęka.
82. *Pierwsza odsłona. Okupacja niemiecka na Kaszubach i Kociewiu w 1939 r.* – OBEN Gdańsk – Gdańsk.
83. *Plebiscyt 1920 roku. Walka o polskość Warmii, Mazur i Powiśla* – OBEN Gdańsk, OBEN Białystok, Delegatura IPN w Olsztynie, Instytut Północny im. Wojciecha Kętrzyńskiego w Olsztynie – Gietrzwałd, Giżycko, Lubawa.
84. *Po nici światła*, cz. 2 – Centrala BEN – Warszawa.
85. *Podkarpacki wrzesień 1939* – OBEP Rzeszów – Narol.
86. *Podziemie niepodległościowe na Kielecczyźnie po 1944 r.* – Delegatura IPN w Kielcach – Kielce.
87. *Pokolenie Baczyńskiego* – Centrala BEN, OBEN Białystok, OBEN Kraków, OBEN Lublin, OBEN Łódź, OBEN Rzeszów, OBEN Wrocław, Delegatura IPN w Kielcach – Białystok, Bobolice, Bochnia, Bodzentyn, Czarnocin, Dąbrowa Tarnowska, Dobiesławice, Jelcz- Laskowice, Kielce, Koszalin, Leżajsk, Lublin, Łódź, Nagłowice, Olkusz, Opatowiec, Opole, Ostrołęka, Przeworsk, Pyrzyce, Resko, Rzeszów, Sandomierz, Sieradz, Staszów, Tarnów, Wałcz, Wrocław, Złota.
88. *Pokój Tobie, Ojczyzno Moja! W 30. rocznicę II pielgrzymki Jana Pawła II do Polski* – OBEN Kraków – Nowy Sącz.
89. *Polacy ratujący Żydów podczas II wojny światowej* – OBEN Rzeszów – Bełzec, Dąbrowa Tarnowska, Gdańsk, Grodzisk Mazowiecki, Jedlińsk, Kraków, Lublin, Łupków, Nowy Sącz, Olsztyn, Rabka, Rzeszów, Tarnów, Wysokie Mazowieckie, Zakliczyn – wystawa elementarna.
90. *Polacy w bitwie o Wielką Brytanię* – Centrala BEN – Iłża, Jedlińsk, Krzyżanowice, Łódź – wystawa elementarna.
91. *Policja Państwowa 1919–1939* – Delegatura IPN w Olsztynie – Białystok, Orzysz.
92. *Polska Walcząca / Fighting Poland* – Centrala BEN, OBEN Gdańsk, OBEP Rzeszów – Blizna, Bydgoszcz, Chełmno, Gdańsk, Jarosław, Łapy, Łomża, Paszczyna, Rzeszów, Skorzeszyce, Szklary.
93. *Polski gen wolności. 150 lat walki o niepodległość* – OBEN Szczecin – Gryfice, Skąta, Sułszowa, Warszawa.
94. *Polski wysiłek zbrojny w I wojnie światowej 1914–1918* – Oddział IPN Wrocław – Lubartów, Łaskarzew.
95. *Polskie Państwo Podziemne* – OBEN Białystok – Czarna Dąbrówka, Iłża, Kartuzy, Lipsko, Lublin, Łódź, Sumin – wystawa elementarna.
96. *Polskie Państwo Podziemne na Pomorzu 1939–1945* – OBEN Gdańsk – Bydgoszcz, Chełmno, Czarze, Podwiesk, Wójcin.
97. *Polskie Państwo Podziemne na Rzeszowszczyźnie 1939–1944/45* – OBEP Rzeszów – Mokre, Narol, Rzeszów, Tuszów Narodowy.
98. *Polskie Symbole Narodowe* – OBEN Gdańsk, Delegatura IPN w Bydgoszczy – Brzeźno, Elbląg, Fajslawice, Gdańsk, Gniezno, Gruta, Jastków, Kwidzyn, Lublin, Nakło nad Notecią, Olsztyn, Radomsko, Rojewo, Ruda-Huta, Szczecin, Sztum, Tczew, Toruń – wystawa elementarna.
99. *Powstania śląskie 1919–1921* – OBEN Katowice – Katowice – wystawa elementarna.
100. *Powstanie Grudniowe 1970 roku* – OBEN Szczecin, OBEN Gdańsk – Kołobrzeg, Koszalin, Szczecin.
101. *Powstanie Warszawskie 1944. Bitwa o Polskę* – Centrala BEN – Bartoszyce, Braniewo, Busko-Zdrój, Koszalin, Lublin, Olsztyn, Radom, Warszawa – wystawa elementarna.
102. *Powstanie Wielkopolskie 1918–1919* – OBEN Poznań – Bucz, Bydgoszcz, Gdańsk, Goraj koło Czarnkowa, Kielce, Konin, Opole Lubelskie, Poznań, Rzeszów, Toruń, Warszawa, Zielona Góra – wystawa elementarna.
103. *Prawdy Polaków. Manifestacja odwagi i wiary* – OBEN Wrocław, Delegatura IPN w Opolu – Babimost, Pszczew, Szczecin, Wrocław.
104. *Precz z kajdanami bolszewizmu. Oddział partyzancki „Wiarusy” 1947–1949* – OBEN Kraków – Bochnia, Mikuszowice.

105. *Przełom. Sierpień 1980 i „Solidarność”* – OBEN Gdańsk – Gdańsk, Lublin, Olsztyn – wystawa elementarna.
106. *Przez Morze Czerwone. Rzeczpospolita Polska na Uchodźstwie 1945–1990* – OBEN Warszawa – Warszawa.
107. *Przyczółek Wolności. Niezależne Zrzeszenie Studentów w Rzeszowie 1980–1989* – OBEP Rzeszów – Rzeszów.
108. *Robert Oszek (1896–1938) – żołnierz Niepodległej* – OBEN Katowice – Czerwionka-Leszczyny, Katowice, Wodzisław Śląski.
109. *Rok 1920 na Górnym Śląsku* – OBEN Katowice – Chorzów, Gliwice, Katowice, Wodzisław Śląski.
110. *Rok 1921 na Górnym Śląsku* – OBEN Katowice – Chorzów, Gliwice, Katowice, Pyskowice, Warszawa, Wodzisław Śląski.
111. *Rotmistrz Witold Pilecki 1901–1948* – OBEP Warszawa – Kadzidło, Szczecin, Tarnowskie Góry, Warszawa, Wrocław.
112. *Rozkaz nr 00485. Antypolska operacja NKWD na sowieckiej Ukrainie 1937–1938 / Order No. 00485. The NKVD Anti-Polish Operation in Soviet Ukraine in 1937–1938* – Centrala AIPN – Leamington Spa (Wielka Brytania).
113. *Samarytanie z Markowej. Ulmowie – Polacy zamordowani przez Niemców za pomoc Żydom* – Centrala IPN, Centralna Biblioteka Rolnicza, Narodowe Centrum Kultury, Muzeum Historii Polskiego Ruchu Ludowego – Lublin, Łaszczów, Tomaszów Lubelski.
114. *Sąsiedzka krew. Ludobójstwo wołyńsko-galicyjskie 1943–1945* – OBEN Lublin – Lublin, Radom – wystawa elementarna.
115. *„Semper Fidelis”. Walki o Lwów 1918–1919* – OBEN Wrocław – Chorzów.
116. *Siostry, [...] matkami żydowskich dzieci. Siostry Franciszkańki Rodziny Maryi wobec Zagłady Żydów w czasie II wojny światowej* – Centrala BEN – Kielce, Marki, Wołomin.
117. *Solidarność narodziła się w Krakowie* – OBEN Kraków – Kraków.
118. *Solidarność Walcząca* – Centrala BEN – Katowice, Wrocław.
119. *Sonderlaboratorium SS. Zamojszczyzna „pierwszy obszar osiedleńczy w Generalnym Gubernatorstwie”* – OBEP Lublin – Grabowiec, Zamość.
120. *Sowieckie piekło 1939–1956* – Centrala IPN – Poznań.
121. *Spojrzyć ludziom prosto w oczy... W 90. rocznicę urodzin Jana Olszewskiego* – Centrala BEN – Skierniewice, Warszawa.
122. *Sprawiedliwi wśród Narodów Świata. Pomoc Polaków dla ludności żydowskiej w Małopolsce w latach 1939–1945* – OBEP Rzeszów – Jarosław.
123. *Stan wojenny* – OBEN Rzeszów – Jarosław, Łupków, Olszanica.
124. *Stan wojenny 1981–1983* – OBEN Katowice, Śląskie Centrum Wolności i Solidarności – Białystok, Bydgoszcz, Bytom, Gdańsk, Gdynia, Iłża, Jastrzębie-Zdrój, Kalwaria Zebrzydowska, Katowice, Kijany, Lublin, Świętochłowice, Toszek, Warszawa, Żabno, Żywiec – wystawa elementarna.
125. *Stan wojenny na Dolnym Śląsku* – OBEN Wrocław – Wrocław.
126. *Stanisław Sojczyński „Warszyc” i Konspiracyjne Wojsko Polskie* – OBEN Łódź – Radomsko.
127. *Stanisław Sosabowski* – OBEN Wrocław – Kraków.
128. *Stefan Wyszyński* – Centrala BEN – Chełm, Chęciny, Gdańsk, Grodzisk Mazowiecki, Jędrzejów, Kartuzy, Kościerzyna, Krasocin, Lublin, Małogoszcz, Nagłowice, Oksa, Pionki, Pułtusk, Rzym (Włochy), Starachowice, Warszawa.
129. *Sybiracy. Deportacje obywateli polskich w głąb ZSRR 1939–1941* – OBEN Białystok – Białystok, Orzysz.
130. *Symbole naszej historii. Godło, barwa, hymn (część 1)* – OBEP Rzeszów – Jarosław, Łańcut, Narol, Sokołów Małopolski, Świeszyno, Żyraków.
131. *Symbole naszej historii. II Rzeczpospolita (część 2)* – OBEP Rzeszów – Rzeszów, Warszawa.

132. *Śladami zbrodni komunistycznych na Rzeszowszczyźnie z lat 1944–1956* – OBEP Rzeszów – Rzeszów.
133. *Św. Maksymilian Maria Kolbe* – OBEN Łódź – Kadzidło, Lublin, Pułtusk, Radomsko, Zakrzew.
134. *Świat zgładzony w Katyniu* – OBEN Szczecin – Białogard, Gryfice, Niegosławice.
135. *Tajna Organizacja Wojskowa „Gryf Pomorski”* – OBEN Gdańsk – Słupsk.
136. *Traktat Ryski 1921* – OBEN Poznań – Lublin.
137. *Triumphus Poloniae* – OBEN Wrocław – Kudowa-Zdrój.
138. *Tu rodziła się opozycja. Między Czerwcem '76 a Sierpniem '80* – Centrala BEN, OBEN Szczecin – Białogard, Bobolice, Kołobrzeg.
139. *Tu rodziła się „Solidarność”* (wersja ogólnopolska i wersje lokalne) – Centrala BEN, OBEN Lublin, OBEN Poznań, OBEN Szczecin, OBEN Wrocław, Delegatura IPN w Bydgoszczy – Brzeg, Kępno, Lublin, Opole, Szczecin, Warszawa, Więcbork, Wrocław.
140. *Tu rodziła się Solidarność Rolników* (wersja ogólnopolska i wersje lokalne) – Centrala BEN, OBEN Lublin, OBEN Szczecin – Chociwel, Lublin.
141. *Ukradzione dzieciństwo* – OBEN Warszawa – Lublin, Nysa Kłodzka, Warszawa.
142. *Użyteczność. Patriotyczny aktywizm społeczny i działania modernizacyjne w Polsce od końca XVIII wieku do II wojny światowej* – OBEN Lublin – Lublin.
143. *W poszukiwaniu nowego domu. Migracje ludności na Pomorzu Zachodnim 1945–1950* – OBEN Szczecin – Karnice.
144. *Walczyliśmy o wolną Polskę* – OBEN Wrocław – Kudowa-Zdrój, Wrocław.
145. *Walka o duszę narodu. Wokół obchodów Milenium i Tysiąclecia Państwa Polskiego 1956–1966/1967* – OBEN Lublin – Jastrzębia, Zakrzew.
146. *Wartheland. Dzieje zbrodni* – OBBH Poznań – Chełmno nad Nerem, Leszno, Poznań, Zgierz.
147. *Widzę Cię, słyszę Cię...* – Centrala AIPN – Warszawa.
148. *Wielki Głód na Ukrainie 1932–1933* – OBEN Kraków – Kudowa-Zdrój.
149. *Wielkopole w dolach śmierci* – OBEN Poznań – Stróżewo koło Chodzieży.
150. *Wieś polska między dwoma totalitaryzmami (1939–1945)* – OBEP Rzeszów – Blizna.
151. *Witold Pilecki* – Centrala BEN, OBEN Warszawa, Delegatura IPN w Kielcach – Bodzentyn, Lublin, Łódź, Skierniewice, Skorzeszyce, Słupsk, Stryków, Warszawa, Włocławek, Zator.
152. *Władysław Koba (1914–1949)* – OBEP Rzeszów – Blizna.
153. *Województwo białostockie u progu niepodległości II Rzeczypospolitej* – OBEN Białystok – Białystok, Goniądz.
154. *Wojna polsko-bolszewicka (1919–1920). Kierunek północno-wschodni* – OBEN Białystok – Biała Piska, Ełk, Giżycko, Orzysz.
155. *Wojna polsko-bolszewicka na Kujawach i Pomorzu. „Za Termopile starczą Wam piersi własne...”* – OBEN Gdańsk, Delegatura IPN w Bydgoszczy – Kozielec, Bydgoszcz.
156. *Wojna światów 1920* – Oddział IPN Warszawa – Lidzbark Warmiński.
157. *Wojna z bolszewikami. Bitwa Warszawska 1920 r.* – OBEN Warszawa – Lesko, Łañcut, Pułtusk, Rzeszów, Sieradz, Żurawica – wystawa elementarna.
158. *Wojsko Polskie i jego tradycje 1918–1939* – Oddział IPN Wrocław – Chęciny, Dąbrowica, Lublin.
159. *Wolności! Chleba! Poznański Czerwiec 1956 w fotografii* – OBEN Poznań – Środa Wielkopolska.
160. *Wołyń – wołają z grobów, których nie ma* – OBEN Szczecin – Rabka-Zdrój.
161. *Wrzesień 1939. Polska wobec niemieckiej i sowieckiej agresji* – OBEN Kraków – Gryfino, Kartuzy, Opole Lubelskie, Pionki, Pyrzyce, Resko, Sianów – wystawa elementarna.
162. *„Wstańcie, chodźmy...”*. Pierwsza pielgrzymka Jana Pawła II do Polski – Oddział IPN Katowice – Grodzisk Mazowiecki.
163. *Wypędzeni, przypędzeni... Kształtowanie się nowego społeczeństwa na Warmii i Mazurach w latach 1945–1949* – Delegatura IPN w Olsztynie – Kętrzyn.
164. *Wyszyńskiego i Wojtyły gramatyka życia* – Centrala BEN, Muzeum Jana Pawła II i Prymasa Wyszyńskiego – Kęty, Łañcut, Namysłów, Olesno, Rzym (Włochy), Skoczów, Warszawa, Wola Rafałowska.

165. *Z dala od bursztynowego brzegu... w 100. rocznicę powstania Flotylli Pińskiej 1919–2019* – OBEN Wrocław – Kudowa-Zdrój, Wrocław.
166. *Z łagrów na Monte Cassino. Generał Władysław Anders i 2. Korpus Polski / From the Soviet Gulag to Monte Cassino. General Władysław Anders and the Polish II Corps / Dai gulag a Montecassino. Il generale Władysław Anders e il 2° Corpo Polacco* – OBEN Łódź – Cassino (Włochy), Włocławek.
167. *Zaczęło się w Lipcu. „Solidarność” w Regionie Środkowo-Wschodnim 1980–1989* – OBEP Lublin – Lublin.
168. *Zagłada polskich elit. Akcja AB – Katyń* – Centrala BEN – Warszawa.
169. *Zagłada żydowskich miasteczek* – OBEN Łódź – Brzeziny, Kutno, Łódź, Poddębice, Radomsko, Żychlin.
170. *Zagłada Żydów europejskich* – OBEN Łódź – Bydgoszcz, Chęciny, Kalwaria Zebrzydowska, Kielce, Lublin, Nowy Sącz, Nowy Targ, Olkusz, Pabianice, Sieradz, Szczecin, Tarnów, Żabno – wystawa elementarna.
171. *Zapomniane ogniwo. Konspiracyjne organizacje młodzieżowe na ziemiach polskich w latach 1944/45–1956* – Centrala BEN, OBEN Kraków, Delegatura IPN w Kielcach – Dobromierz, Kielce, Lublin, Łęczna, Trawniki.
172. *Zapomniani kaci Hitlera. „Samoobrona” Niemiecka na Pomorzu Gdańskim (Selbstschutz Westpreussen) w 1939 r.* – OBEN Gdańsk, Delegatura IPN w Bydgoszczy – Bydgoszcz, Mrocza, Nakło nad Notecią, Słupówko.
173. *Zasłużyć na krzyż: albo Virtuti, albo drewniano. Obrona Wybrzeża 1939* – OBEN Gdańsk – Gdańsk.
174. *Zbrodnia Katyńska* – Centrala BEN, OBEN Gdańsk, OBEN Kraków, OBEN Lublin, OBEN Łódź, OBEP Rzeszów, Delegatura IPN w Kielcach – Chojnice, Częstochowa, Jarosław, Jeziorko, Kalwaria Paławska, Lublin, Łódź, Łupków, Olsztyn, Tarnowskie Góry.
175. *Zbrodnia Katyńska. Wielkopole w dolach śmierci Katynia, Charkowa i Miednoje* – OBEN Poznań – Stróżewo koło Chodzieży.
176. *Zbrodnia Katyńska 1940. Zagłada polskich elit* – OBEN Kraków – Biała Rawska, Bydgoszcz, Gorlice, Kielce, Kościerzyna, Kraków, Lublin, Nowy Sącz, Nowy Targ, Olsztyn, Polichno, Pruszcz Gdański, Radom, Rusocin, Staszów, Sumin, Teczów, Tomaszów Lubelski – wystawa elementarna.
177. *Zbrodnia nieukarana – łagry sowieckie* – OBEN Łódź – Iłża, Krzyżanowice, Łódź, Pionki, Sieradz.
178. *Zbrodnie niemieckie i sowieckie na Polakach 1939–1945* – OBEN Lublin, Delegatura IPN w Radomiu – Lublin, Kętrzyn, Krasnystaw, Olsztyn, Pułtusk, Warszawa – wystawa elementarna.
179. *„Zdawaloby się im, że go unicestwili, a to on przeszedł do nieśmiertelności”* – OBEN Gdańsk, Delegatura IPN w Bydgoszczy – Rypin.
180. *Zesłańcy – Sybiryacy – Deportowani* – OBEP Rzeszów – Jarosław, Przemyśl, Rzeszów.
181. *Zgłodzona formacja. Policja Województwa Śląskiego 1922–1939* – OBEN Katowice – Bielsko-Biała, Katowice.
182. *Zwycięstwo będzie Twoją nagrodą. Polskie Państwo Podziemne w regionie radomskim w latach 1939–1945* – OBEN Lublin, Delegatura IPN w Radomiu – Iłża, Jedlińsk, Radom, Skaryszew.
183. *„Zwyczajny” resort. Ludzie i metody „bezpieki” 1944–1956* – OBEP Warszawa – Warszawa.
184. *„Żegota” – Rada Pomocy Żydom* – Centrala BEN – Rypin.
185. *Żołnierz Kościoła. Ksiądz podpułkownik Józef Zator-Przytocki „Czeremosz” 1912–1978* – WSdsPiI Gdańsk – Gdańsk.
186. *Żołnierze Niezłomni. Antykomunistyczne podziemie na Rzeszowszczyźnie po 1944 roku* – OBEP Rzeszów – Jarosław, Lubaczów, Narol.
187. *Żołnierze Wyklęci. Podziemie niepodległościowe 1944–1963* – Centrala BEN, OBEN Kraków – Bydgoszcz, Chełm, Chrzanów, Dąbrowica, Gdynia, Gryfino, Jędrzejów, Kalwaria Zebrzydowska, Krasnystaw, Kwidzyn, Libiąż, Lublin, Lubomierz, Łódź, Nowy Sącz, Ostrów Lubelski, Pyrzyce, Resko, Skierniewice, Świdnik, Tarnobrzeg, Warszawa, Żabno – wystawa elementarna.
188. *Życie codzienne w okupowanej Wielkopolsce* – OBEN Poznań – Konin.

ZAŁĄCZNIK NR 4: WYKAZ KONFERENCJI ORAZ SESJI NAUKOWYCH I POPULARNONAUKOWYCH

Centrala IPN

1. „Od referendum do sfałszowanych wyborów: 1946–1947 r. Proces przejmowania władzy przez komunistów w Polsce” – dyskusja panelowa, Warszawa, 19 stycznia. Organizatorzy: Centrala BBH, Biuro Prezesa IPN.
2. „»Dla oczyszczenia terenu z band«. »Ludowe« Wojsko Polskie przeciwko żołnierzom polskiego podziemia niepodległościowego” – debata, Warszawa, 1 marca. Organizator: Centrala BBH.
3. „Aktion Reinhardt i Zagłada polskich Żydów – w kręgu mechanizmów i sprawców” – sympozjum, Warszawa, 9 marca. Organizator: Centrala BBH.
4. „»Jedynie prawda jest ciekawa«. Dziedzictwo Józefa Mackiewicza w 120. rocznicę urodzin” – międzynarodowa konferencja naukowa, Warszawa, 31 marca – 1 kwietnia. Organizatorzy: Centrala BBH, Kancelaria Sejmu RP.
5. „Księża dla władzy groźni. Duchowni współpracujący z opozycją (1976–1989) cz. III” – ogólnopolska konferencja naukowa, Warszawa, 5–6 maja. Organizator: Centrala BBH.
6. „80. rocznica ewakuacji Armii gen. Andersa z ZSRS do Iranu” – dyskusja historyków, Warszawa, 28 lipca. Organizator: Centrala BBH.
7. „Zbrodnie Wehrmachtu na jeńcach polskich we wrześniu 1939 r.” – dyskusja, Warszawa, 1 września. Organizator: Centrala BBH.
8. „Urząd ds. Wyznań: kadry” – konferencja naukowa, Wólka Magierowa, 5–7 września. Organizator: Centrala BBH.
9. „XVI Letnia Szkoła Historii Najnowszej IPN” – seminarium naukowe, Palczew, 5–10 września. Organizator: Centrala BBH.
10. „Razem przeciwko Polsce. Układy niemiecko-sowieckie z 1939 r.” – dyskusja, Warszawa, 21 września. Organizator: Centrala BBH.
11. „Educare necesse est... – My wśród obcych, obcy wśród nas – od średniowiecza do końca XX w.” – VI Ogólnopolska Konferencja Archiwistów i Historyków, Warszawa, 21–22 września. Organizatorzy: Centrala AIPN, Archiwum Państwowe w Warszawie, Instytut Historyczny Uniwersytetu Warszawskiego, Mazowieckie Samorządowe Centrum Doskonalenia Nauczycieli, Naczelna Dyrekcja Archiwów Państwowych, Archiwum Główne Akt Dawnych.
12. „The Communist Parties in the Soviet Bloc 1968–1980. Belle Époque of the Eastern Bloc?” – międzynarodowa konferencja naukowa, Bratysława, 28–29 września. Organizatorzy: Centrala BBH, Instytut Pamięci Narodu (ÚPN, Słowacja), Komitet Pamięci Narodowej (NEB, Węgry), Instytut Badania Reżimów Totalitarnych (USTR, Czechy).
13. „Ekspertyza w sprawie obozu przejściowego w Pruszkowie (Durchgangslager 121 Pruszków) i jego statusu” – dyskusja poświęcona exodusowi ludności Warszawy w trakcie i po upadku powstania warszawskiego połączona z promocją książki Marii Zimy-Marjańskiej pod tym samym

- tytułem, Warszawa, 3 października. Organizatorzy: Centrala BBH, Wydawnictwo IPN, Muzeum Dulag 121 w Pruszkowie.
14. „Need to Know XI: Defence Intelligence in the Cold War and Beyond” – międzynarodowa konferencja naukowa, Langeland (Dania), 6–7 października. Organizatorzy: Centrala BBH, Muzeum Zimnej Wojny – Fort Langeland, King’s College London, University of Southern Denmark, Norwegian Aviation Museum, Boltzmann Institut (Austria), International Center for Defence and Security (Estonia).
  15. „Wywiad i kontrwywiad Polski niepodległej i PRL” – konferencja popularnonaukowa, Warszawa, 12 października. Organizatorzy: Centrala BBH, Agencja Wywiadu.
  16. „Debata o życiu i twórczości Józefa Mackiewicza” – debata historyczna, Monachium, 15–16 października. Organizatorzy: Centrala BBH, Konsulat Generalny RP w Monachium.
  17. „Naukowy charakter pracy archiwisty” – VIII sympozjum z cyklu „Symposia Archivistica”, Olsztyn, 16–17 października. Organizatorzy: Rada Naukowa „Symposia Archivistica”, Centrala AIPN, Instytut Północny im. Wojciecha Kętrzyńskiego w Olsztynie, Wydział Historyczny Uniwersytetu Gdańskiego.
  18. „Okres przydatności. Fotografia jako surowiec i narzędzie w działalności instytucji” – XIV konferencja naukowa Archiwum IPN pod patronatem honorowym Polskiego Komitetu ds. UNESCO z okazji Światowego Dnia Dziedzictwa Audiowizualnego, Warszawa, 27 października. Organizator: Centrala AIPN.

Oddział IPN Białystok (łącznie z Delegaturą w Olsztynie)

1. „Antykomunistyczne Podziemie na Warmii i Mazurach” – konferencja popularnonaukowa, online, Olsztyn, 1 marca. Organizator: Delegatura IPN w Olsztynie.
2. „Dmowski jako wychowawca narodu” – konferencja popularnonaukowa, Białystok – Drozdowo, 3–4 marca. Organizatorzy: Fundacja Obowiązek Polski, Instytut Myśli Narodowej im. R. Dmowskiego i I.J. Paderewskiego w Warszawie. Organizator: Oddział IPN Białystok.
3. „Represje wobec działaczek związkowych w stanie wojennym w ramach 40. rocznicy zamknięcia Ośrodka Odosobnienia dla Internowanych Kobiet w Gołdapi” – konferencja popularnonaukowa, Gołdap, 23–24 lipca. Organizatorzy: Stowarzyszenie Kobiet Internowanych i Represjonowanych, Urząd ds. Kombatantów i Osób Represjonowanych, OBBH Białystok.
4. „Między propagandą sukcesu a krachem gospodarczym. Polska dekady Gierka (1970–1980) w ujęciu regionalnym” – ogólnopolska konferencja naukowa, Białystok, 15–16 września. Organizator: Oddział IPN Białystok.
5. „Zbrodnie niemieckie i sowieckie na Północnym Mazowszu w latach 1939–1945” – konferencja naukowa, Ciechanów, 15–16 września. Organizatorzy: Państwowa Uczelnia Zawodowa im. Ignacego Mościckiego w Ciechanowie, Akademia Nauk Stosowanych w Łomży, Oddział IPN Białystok.
6. „Na wojnie z komunizmem. Literaci i pisarze polityczni wobec sowietyzacji pojałtańskiej Polski” – ogólnopolska konferencja naukowa, Olsztyn, 28–29 września. Organizator: Delegatura IPN w Olsztynie.
7. „Wygnańcy, tułacze – trudne powroty 1944–1989” – ogólnopolska konferencja naukowa, Białystok, 25 października. Organizator: Oddział IPN Białystok.

Oddział IPN Gdańsk (łącznie z Delegaturą w Bydgoszczy)

1. „Polska kryptologia w służbie niepodległości” – sesja naukowa, Bydgoszcz, 11 lutego. Organizator: Delegatura IPN w Bydgoszczy.
2. „Polskie Państwo Podziemne na Pomorzu: struktury i ludzie konspiracji. W 80. rocznicę przekształcenia ZWZ w AK” – konferencja naukowa, Sztutowo, 15 lutego. Organizatorzy: OBBH Gdańsk, Muzeum Stutthof w Sztutowie.

3. „Polskie zaangażowanie w pomoc Węgrom w 1956 r.” – sesja naukowa, Gdańsk, 21 października. Organizatorzy: Oddział IPN Gdańsk, Konsulat Generalny Węgier w Gdańsku.
4. „»Niemcy, w ręce wasze oddaję Polaków. Musimy ten naród wytępić...«. Polityka germanizacyjna niemieckich władz okupacyjnych na Pomorzu Gdańskim 1939–1945” – konferencja naukowa, Gdańsk, 25–26 października. Organizatorzy: OBBH Gdańsk, Muzeum II Wojny Światowej w Gdańsku, Muzeum Stutthof w Sztutowie.
5. „Wojskowe Obozy Internowania jako szczególna forma represji w stanie wojennym” – konferencja naukowa, Bydgoszcz, 3 listopada. Organizatorzy: Delegatura IPN w Bydgoszczy, Stowarzyszenie „Chełminiacy 1982”, Centrum Badania Historii „Solidarności” i Oporu Społecznego w PRL Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu, Kujawsko-Pomorski Urząd Wojewódzki.
6. „Związek Polaków w Niemczech. W stulecie powstania” – konferencja popularnonaukowa, Kwidzyn, 10 listopada. Organizatorzy: I Liceum Ogólnokształcące im. dr. Władysława Gębika – dawne Polskie Gimnazjum w Kwidzynie, Kwidzyńskie Stowarzyszenia Wspierania Samorządności, OBEN Gdańsk.
7. „Uczelnie wyższe w Trójmieście w latach 1945–1970” – konferencja naukowa, Gdańsk, 16 listopada. Organizatorzy: Oddział IPN Gdańsk, Uniwersytet Gdański.
8. „Gunter Modrow, sprawca zbrodni i wysiedleń w powiecie kościerskim w 83. rocznicę gehenny mieszkańców powiatu kościerskiego” – konferencja popularnonaukowa, Kościerzyna, 25 listopada. Organizatorzy: OBUWiM Gdańsk, Starostwo w Kościerzynie, Dom Kultury w Kościerzynie.
9. „Sytuacja Kościoła Rzymskokatolickiego na Pomorzu Gdańskim 1945–1956” – sesja naukowa, Gdańsk, 8 grudnia. Organizatorzy: Oddział IPN Gdańsk, Oblackie Centrum Edukacji i Kultury w Gdańsku.

Oddział IPN Katowice

1. „Stan wojenny 1981–1983” – konferencja dla nauczycieli, online, Katowice, 19 stycznia. Organizatorzy: Oddział IPN Katowice, Śląskie Centrum Wolności i Solidarności w Katowicach.
2. „Geneza i rozwiązanie Armii Krajowej na Górnym Śląsku” – sesja popularnonaukowa, online, Katowice, 14 lutego. Organizator: OBBH Katowice.
3. „»Bóg, Honor, Ojczyzna«? Imponderabilia w wojsku, aparacie bezpieczeństwa i służbach specjalnych” – konferencja naukowa, Częstochowa, 8–10 czerwca. Organizator: OBBH Katowice.
4. „Koniec i początek. Lato 1922 roku na Górnym Śląsku” – sesja popularnonaukowa (także online), Katowice, 22 czerwca. Organizator: OBBH Katowice.

Oddział IPN Kraków (łącznie z Delegaturą w Kielcach)

1. „Sowieci w Małopolsce w świetle dokumentów urzędowych 1945–1946” – konferencja popularnonaukowa, Kraków, 6 maja. Organizator: OBBH Kraków.
2. „W sieci zależności. Relacje Urzędu/Służby Bezpieczeństwa z innymi instytucjami Polski »ludowej« i tajnymi służbami państw bloku sowieckiego” – konferencja naukowa, Kraków, 26–27 maja. Organizator: OBBH Kraków.
3. „Formacje policyjne w Polsce na tle europejskich służb powołanych do zapewnienia porządku i bezpieczeństwa publicznego” – II edycja międzynarodowej konferencji naukowej, Kielce, 30 maja. Organizatorzy: Delegatura IPN w Kielcach, Wyższa Szkoła Ekonomii Prawa i Nauk Medycznych w Kielcach.
4. „Efekt domina. Jesień Narodów i upadek komunizmu w krajach Europy Środkowo-Wschodniej” – spotkanie dyskusyjne, Kraków, 2 czerwca. Organizator: OBBH Kraków.
5. „Wieś kielecka po II wojnie światowej w źródłach kościelnych” – konferencja naukowa, Kielce, 22 czerwca. Organizatorzy: Delegatura IPN w Kielcach, Muzeum Wsi Kieleckiej.

6. „Pamięci Sandomierskich Kolumbów” – VI sesja popularnonaukowa, Sandomierz, 30 lipca. Organizatorzy: Delegatura IPN w Kielcach, Burmistrz Sandomierza.
7. „Losy kieleckich Żydów w czasie II wojny światowej” – panel dyskusyjny, Kielce, 19 sierpnia. Organizator: Delegatura IPN w Kielcach.
8. „Akcja Reinhardt w regionie kieleckim” – konferencja naukowa, Chmielnik, 7 października. Organizatorzy: Delegatura IPN w Kielcach, Ośrodek Edukacyjno-Muzealny „Świętokrzyski Sztetl” w Chmielniku.
9. „Czy Służba Bezpieczeństwa rozpracowała »Solidarność«?” – panel dyskusyjny, Kielce, 14 grudnia. Organizatorzy: Delegatura IPN w Kielcach, OBBH Kraków.

Oddział IPN Lublin

1. „80. rocznica przemianowania Związku Walki Zbrojnej na Armię Krajową” – sesja naukowa, Zamość, 14 lutego. Organizatorzy: Oddział IPN Lublin, Muzeum Fortyfikacji i Broni Arsenał w Zamościu, Muzeum Zamojskie w Zamościu.
2. „Żołnierze Niezłomni – historia i przywracanie pamięci” – konferencja popularnonaukowa, Lublin, 1 marca. Organizatorzy: OA Lublin, Oddziałowe Biuro Poszukiwań i Identyfikacji Lublin.
3. „Dom ocalenia – siostry służebniczki z Turkowic na ratunek dzieciom żydowskim” – konferencja popularnonaukowa, Hrubieszów, 24 marca. Organizatorzy: OBBH Lublin, Urząd Miasta Hrubieszów.
4. „Prymas Wyszyński a Lublin i diecezja lubelska” – konferencja naukowa, Lublin, 14 września. Organizatorzy: OBBH Lublin, Centrala BBH.
5. Konferencja poświęcona Korpusowi Ochrony Pogranicza i bitwie pod Wytycznem w 1939 r. – V konferencja edukacyjna, Lublin, 29 września. Organizatorzy: Oddział IPN Lublin, Nadbużański Oddział Straży Granicznej Chełm.
6. „Ksiądz Franciszek Blachnicki. Naukowiec – Wizjoner – Praktyk” – konferencja naukowa, Lublin, 10–11 października. Organizatorzy: Katolicki Uniwersytet Lubelski Jana Pawła II, OBBH Lublin.
7. „Represyjne obozy wojskowe w PRL 1982–1984. Powołanie do wojska jako forma represji wobec związkowców NSZZ »Solidarność« i przedstawicieli opozycji politycznej na przykładzie Lubelszczyzny” – konferencja naukowo-wspomnieniowa, Lublin, 27 października. Organizator: OBBH Lublin.
8. „Wczoraj i dzisiaj – 100-lecie narodzin Imperium Zła” – konferencja popularnonaukowa, Lublin, 15 grudnia. Organizatorzy: Oddział IPN Lublin, Fundacja Pamięci Narodów, Delegatura IPN w Olsztynie, Delegatura IPN w Koszalinie, Fundacja BGK, Agencja Rozwoju Przemysłu S.A., Polska Fundacja Narodowa.

Oddział IPN Łódź

1. „Jak żołnierze Armii Krajowej stali się »Żołnierzami Wyklętymi«” – panel dyskusyjny, Łódź, 4 marca. Organizatorzy: Oddział IPN Łódź, Wojewódzka Biblioteka Publiczna im. Marszałka Józefa Piłsudskiego w Łodzi.
2. „Różne drogi, jeden cel – »ucieczka do wolności« dzieci deportowanych w głąb ZSRS” – panel dyskusyjny, Łódź, 8 kwietnia. Organizatorzy: Oddział IPN Łódź, Wojewódzka Biblioteka Publiczna im. Marszałka Józefa Piłsudskiego w Łodzi.
3. „Amnestia 1947 w Łódzkiem – wybrane aspekty” – panel dyskusyjny, Łódź, 25 kwietnia. Organizatorzy: Oddział IPN Łódź, Wojewódzka Biblioteka Publiczna im. Marszałka Józefa Piłsudskiego w Łodzi.
4. „Zwycięzcy i zwyciężeni – więźniowie obozów sowieckich, cz. II” – międzynarodowa konferencja naukowa, Łódź, 1–3 czerwca. Organizator: Oddział IPN Łódź.

5. „Polacy z Mazowsza i Pomorza w obozach NKWD/MWD (1944–1947)” – panel dyskusyjny, Ciechanów, 19 maja. Organizatorzy: OBBH Łódź, Muzeum Szlachty Mazowieckiej w Ciechanowie.
6. „Tragiczny wrzesień 1939 r. Pierwsze tygodnie okupacji niemieckiej w Łodzi” – panel dyskusyjny, Łódź, 15 września. Organizatorzy: Oddział IPN Łódź, Instytut Europejski w Łodzi.
7. „Z piekła ku wolności«. Losy ludności cywilnej ewakuowanej z armią gen. Władysława Andersa ze Związku Sowieckiego w 1942 r.” – ogólnopolska konferencja naukowa, Łódź, 6–7 października. Organizator: Oddział IPN Łódź.
8. „Sowieckie i komunistyczne represje wobec oficerów i współpracowników wywiadu i kontrwywiadu podziemia niepodległościowego” – ogólnopolska konferencja naukowa, Emów, 24–25 listopada. Organizatorzy: Oddział IPN Łódź, Agencja Bezpieczeństwa Wewnętrznego.

Oddział IPN Poznań

1. „Zakłady HCP w XX wieku” – konferencja naukowa, Poznań, 26 października. Organizator: OBBH Poznań.
2. „Harcerstwo w Wielkopolsce w czasach PRL” – konferencja naukowa, Poznań, 24–25 listopada. Organizatorzy: OBBH Poznań, Wydział Historii UAM, Chorągiew Wielkopolska ZHP.

Oddział IPN Rzeszów

1. „Struktury i działalność ZWZ-AK na Rzeszowszczyźnie w latach 1939–1945” – konferencja popularnonaukowa, Sanok, 10–11 lutego. Organizatorzy: OBBH Rzeszów, Muzeum Historyczne w Sanoku.
2. „24. Pułk Ułanów im. Hetmana Wielkiego Koronnego Stanisława Żółkiewskiego – w okresie wojny i pokoju (1920–1947)” – konferencja popularnonaukowa, Rzeszów, 8 września. Organizator: OBBH Rzeszów.
3. „Żołnierze tułacze. Losy żołnierzy Polskich Sił Zbrojnych i ich rodzin podczas II wojny światowej i po jej zakończeniu (1939–1947)”, Sanok, 20–21 października. Organizator: OBBH Rzeszów.

Oddział IPN Szczecin

1. „Podeptana godność. Internowania i pobór do wojska 1982–1983” – debata historyczna, Złocieniec, 3 listopada. Organizator: OBBH Szczecin.

Oddział IPN Warszawa

1. „Działalność wywiadowcza Polaków i polskiego wywiadu emigracyjnego po 1945 roku na terenie kraju” – konferencja naukowa, Warszawa, 29 września. Organizator: OBBH Warszawa.
2. „Autentyzm miejsc pamięci i jego rola w budowaniu tożsamości narodowej” – konferencja naukowa, Warszawa, 25 października. Organizator: OBBH Warszawa.
3. „II RP: Cienie i blaski. Próba bilansu z perspektywy stulecia” – konferencja naukowa, Warszawa, 8 listopada. Organizator: OBBH Warszawa.

Oddział IPN Wrocław (łącznie z Delegaturą w Opolu)

1. „Polski aspekt stosunków niemiecko-ukraińskich w okresie międzywojennym” – seminarium z cyklu „Polska i Europa Środkowo-Wschodnia w XX wieku”, wykład prof. Franka Golczewskiego (Uniwersytet w Hamburgu), Wrocław, 3 marca. Organizator: OBBH Wrocław.
2. „Czesi – Słowacy – Polacy – specyfika narodów w XX w.” – seminarium z cyklu „Polska i Europa Środkowo-Wschodnia w XX wieku”, wykład prof. Jana Rychlika (Uniwersytet Karola w Pradze), Wrocław, 21 kwietnia. Organizator: OBBH Wrocław.

3. „Antropologia przemocy. Aparat bezpieczeństwa Polski Ludowej jako źródło przemocy na tle epoki oraz skutki przemocy stosowanej przez systemy autorytarne” – ogólnopolska konferencja naukowa, Ruda Sułowska k. Milicza, 13–14 czerwca. Organizator: OBBH Wrocław.
4. „Polsko-czechosłowacka współpraca wojskowa u progu wojny w 1939 roku” – międzynarodowa konferencja naukowa, Wrocław, 11 października. Organizatorzy: Oddział IPN Wrocław, Wojskowy Instytut Historyczny w Pradze.
5. „Józef Mackiewicz, odczytania współczesne. W 120. rocznicę urodzin” – międzynarodowa konferencja naukowa, Wrocław, 17 listopada. Organizatorzy: Oddział IPN Wrocław, Centrala BBH, Uniwersytet Wrocławski.
6. „A jednak kolej! Historyczne i współczesne relacje między koleją a przemysłem” – ogólnopolska interdyscyplinarna konferencja naukowa, Wrocław, 7 grudnia. Organizatorzy: Centrum Edukacyjne IPN „Przystanek Historia” im. Kornela Morawieckiego we Wrocławiu, Instytut Śląski, Uniwersytet Wrocławski, Muzeum Historyczne w Lubinie.

ZAŁĄCZNIK NR 5: WYKAZ WYSTĄPIEŃ PRACOWNIKÓW IPN PODCZAS MIĘDZYNARODOWYCH KONFERENCJI I SYMPOZJÓW ORGANIZOWANYCH ORAZ WSPÓŁORGANIZOWANYCH PRZEZ INSTYTUCJE ZAGRANICZNE (W TYM ONLINE)

1. Kacper Awzan, *Góry pamięci? Ofiary II wojny światowej w pamięci mieszkańców Spisza i Orawy* – 19–21 października, Polanica-Zdrój, IX Międzynarodowa Konferencja Naukowa z cyklu „Góry – Literatura – Kultura”: „Góry jako przestrzeń pamięci – pamięć gór”. Organizatorzy: Pracownia Badań Humanistycznych nad Problematyką Górską przy Instytucie Filologii Polskiej Uniwersytetu Wrocławskiego, Niemiecki Instytut Historyczny w Warszawie, Centrum Wydziałów Transdyscyplinarnych Studiów Historycznych i Kulturoznawczych na Uniwersytecie Wiedeńskim.
2. dr hab. Tomasz Balbus, *Wileńszczyzna i Wilno Józefa Mackiewicza* – 16 grudnia, Wilno (Litwa), wykład w Ambasadzie RP z okazji zakończenia Roku Józefa Mackiewicza oraz przypadającego na rok 2023 jubileuszu 700-lecia miasta Wilna. Organizatorzy: Ambasada RP w Wilnie, redakcja „Kuriera Wileńskiego”.
3. dr hab. Tomasz Balbus, Magda Wysocka, *Kobiety w polskim podziemiu niepodległościowym 1944–1948* – 27 października, Wilno (Litwa), konferencja „Women in the Lithuanian Partisan War 1944–1953”. Organizator: Centrum Badania Ludobójstwa i Ruchu Oporu Mieszkańców Litwy.
4. dr hab. Grzegorz Bębniak, *Minderheitenpolitik in Polen in der Zwischenkriegszeit* – 17 października, Linstow (Niemcy), konferencja naukowa „Von Wolhynien zerstreut in alle Welt. Neue Perspektiven und Ansätze zur Erforschung der wolhyniendeutschen (Migrations-) Geschichte”. Organizator: Wolhynier Umsiedlermuseum Linstow.
5. dr hab. Grzegorz Bębniak, *Wybory i spisy ludności w województwie śląskim* – 25 października, Berlin (Niemcy), sympozjum naukowe „Spisy ludnościowe, wybory i plebiscyty na Górnym Śląsku w I połowie XX wieku a procesy kształtowania tożsamości mieszkańców regionu”. Organizator: Centrum Badań Historycznych Polskiej Akademii Nauk w Berlinie.
6. dr Paweł Błażewicz, *Il massacro di Katyn. Lo sterminio delle élite polacche (Zbrodnia katyńska – zagłada polskich elit)* – 17 października, Bari (Włochy), „IV Tydzień Kultury Polsko-Włoskiej”. Organizatorzy: Apulijskie Stowarzyszenie Polsko-Włoskie, Università degli Studi di Bari.
7. dr Paweł Błażewicz, *Introduzione di legge marziale in Polonia nel 1981 (Wprowadzenie stanu wojennego w Polsce w 1981 r.)* – 13 grudnia, Piza (Włochy), online, wykład dla studentów polonistyki Università di Piza (Włochy). Organizatorzy: Fakultet Polonistyki Uniwersytetu w Pizie, Wydział Nauk Społecznych Uniwersytetu Śląskiego.
8. dr Paweł Błażewicz, *La Mazurka di Dabrowski – un canto di libertà – „dalla terra italiana alla Polonia” e dalla Polonia alla terra italiana (Mazurek Dąbrowskiego – pieśń wolności „z ziemi włoskiej do Polski” i z Polski do ziemi włoskiej)* – 16 października, Bari (Włochy), „IV Tydzień Kultury Polsko-Włoskiej”. Organizatorzy: Apulijskie Stowarzyszenie Polsko-Włoskie, Museo Civico di Bari.

9. dr Paweł Błażewicz, *Polonia dopo la seconda guerra mondiale (Polska po II wojnie światowej)*, 17 października, Bari (Włochy), prelekcja podczas spotkania ze studentami włoskimi w Collegio Universitario Poggiorevante. Organizator: Collegio Universitario Poggiorevante.
10. dr Tomasz Borkowski, prof. Maciej Trzciniński, *A crater as a kind of archaeological feature. An archaeologist at the World War II bomber crash site* – 26 sierpnia, Drezno (Niemcy), konferencja „10th European Meeting on Forensic Archaeology”. Organizatorzy: Landesamt für Archäologie Sachsen, European Network of Forensic Science Institutes (ENFSI).
11. prof. dr hab. Krzysztof Brzechczyn, *On the Sources of Distinctiveness of Central Europe* – 15–17 listopada, Caransebes (Rumunia), online, konferencja „International Symposium in Memoriam Constantin and Hadrian Daicoviciu”. Organizator: Caransebes County Museum.
12. dr hab. Władysław Bułhak, *Implementing Electronic Processing of Intelligence Information as an Attempt at Systemic Change in the Polish Secret Services, 1970–1990* – 6–7 października, Langeland (Dania), konferencja „Need to Know XI: Defence Intelligence in the Cold War and Beyond”. Organizatorzy: IPN, Cold War Museum Langeland, Center for Cold War Studies of the University of Southern Denmark, Norwegian Aviation Museum, King’s Intelligence and Security Group, King’s College London, Estonian International Centre for Defence and Security, Ludwig Boltzmann Institute for the Remembrance of War, „International Journal of Intelligence and CounterIntelligence”.
13. dr hab. Władysław Bułhak, *Liquidated by the enemy? The misfortune of Polish doctors in the US* – 18 marca, Odense (Dania), konferencja „Bridging the Baltic V: Negotiating the common good – medical networks and transfers across the Iron Curtain in the Baltic Sea Area c. 1945–2004”. Organizatorzy: Heinrich-Heine-University (Düsseldorf), University of Southern Denmark (Odense), Riga Stradins University, Lund University.
14. dr hab. Władysław Bułhak, *Polish war planning in the Baltic region during the Cold War; 1961–1991*, 17 czerwca, Rostock (Niemcy), konferencja „Mecklenburg-Vorpommern im Kalten Krieg”. Organizatorzy: Forschungs- und Dokumentationsstelle des Landes Mecklenburg-Vorpommern zur Geschichte der Diktaturen in Deutschland, Universität Rostock, Gesellschaft zur Erforschung der Zeitgeschichte des Landes Mecklenburg-Vorpommern (Rostock), Landeszentrale für Politische Bildung MV (Schwerin), Mecklenburg-Stiftung (Schwerin).
15. dr hab. Władysław Bułhak, *The Moscow Meeting of Representatives of the Security Apparatuses of the Soviet Bloc Countries (7–12 March 1955) – The Event Constituting the Communist Intelligence Community* – 31 stycznia, Zagrzeb (Chorwacja), online, konferencja „Miroslav Tuđman i paradigma znanja – Miroslav Tuđman and the paradigm of knowledge”. Organizator: Zagreb Security Forum.
16. dr hab. Władysław Bułhak, dr Paweł Skubisz, *Western Espionage in Polen. The case of Pietruszka and Koj brothers* – 12 kwietnia, Poczdam (Niemcy), konferencja „People’s History of the Cold War: Motives, Spaces and Fates of Actors on the Fronts of the Cold War in Central Europe from the 1940s to the 1960s”. Organizatorzy: Boltzmann Institute for the Remembrance of War (Austria), Centrum Pamięci i Spotkań Leistikowstrasse.
17. dr Kinga Czechowska, *Between Hope and Despair: Polish Jews and British Policy towards Palestine in 1930’* – 11–13 lipca, Londyn (Wielka Brytania), konferencja „The Annual Conference of the British and Irish Association for Jewish Studies: »Unfolding Time: Texts – Practices – Politics«”. Organizator: British and Irish Association for Jewish Studies.
18. Bogusław Czerwiński, *Doświadczenia pionu prokuratorskiego IPN w prowadzeniu śledztw w sprawach zbrodni komunistycznych* – 27 sierpnia, Tbilisi (Gruzja), online, spotkanie z przedstawicielami Departamentu Analitycznego Ministerstwa Sprawiedliwości Gruzji. Organizator: Departament Analityczny Ministerstwa Sprawiedliwości Gruzji.
19. Bogusław Czerwiński, *Możliwości prawne współdziałania organizacji pozarządowych z organami prokuratury w zakresie ścigania zbrodni komunistycznych i udzielania pomocy prawnej osobom represjonowanym* – 10–12 października, Wrocław (Polska), wystąpienie na spotkaniu grup

- roboczych Międzynarodowej Platformy Europejskiej Pamięci i Sumienia. Organizator: Międzynarodowa Platforma Europejska Pamięci i Sumienia.
20. Bogusław Czerwiński, *Ściganie zbrodni komunistycznych w Polsce. Zagadnienia bieżące za okres czerwiec 2021 – 7 kwietnia*, Haga (Holandia), „Posiedzenie punktów kontaktowych Europejskiej Sieci Eurojust zajmującej się koordynowaniem ścigania sprawców odpowiedzialnych za popełnienie zbrodni ludobójstwa, zbrodni przeciwko ludzkości oraz zbrodni wojennych”. Organizator: The European Union Agency for Criminal Justice Cooperation.
  21. Bogusław Czerwiński, *Ściganie zbrodni komunistycznych w Polsce. Zagadnienia bieżące za okres kwiecień 2022 – 24 listopada*, Haga (Holandia), „Posiedzenie punktów kontaktowych Europejskiej Sieci Eurojust”. Organizator: The European Union Agency for Criminal Justice Cooperation.
  22. dr Kamil Dworaczek, *The Chernobyl Disaster as a Decisive Factor in Poles' Attitude towards Nuclear Energy – 5–6 grudnia*, Neapol (Włochy), kongres naukowy: „Chernobyl as a Historical Caesura: Environment, Politics, and Science”. Organizatorzy: University of Naples Federico II (RCC alumna Elisabetta Plini), Rachel Carson Center for Environment and Society, Harvard Ukrainian Institute.
  23. dr Wojciech Frazik, *Danuta Siedzikówna „Inka” – »...zachowałam się jak trzeba« – 17 listopada*, Segedyn (Węgry), międzynarodowa konferencja „Mit üzennek hőseink?” („Co przekazują nam nasi bohaterowie?”). Organizatorzy: Konsulat RP w Segedynie, Archiwum Wojewódzkie w Segedynie, Diecezja Szeged-Csanád.
  24. dr Przemysław Gasztold, *Polish military intelligence in Scandinavia – 6–7 października*, Langeland (Dania), konferencja „Need to Know XI: Defence Intelligence in the Cold War and Beyond”. Organizatorzy: IPN, Cold War Museum Langeland, Center for Cold War Studies of the University of Southern Denmark, Norwegian Aviation Museum, King's Intelligence and Security Group, King's College London, Estonian International Centre for Defence and Security, Ludwig Boltzmann Institute for the Remembrance of War, „International Journal of Intelligence and CounterIntelligence”.
  25. dr Przemysław Gasztold, udział w panelu: *Soviet and Eastern European Intelligence in the Global South: A Reassessment – 9 kwietnia*, Cambridge (Wielka Brytania), doroczna konferencja „The British Association for Slavonic and East European Studies (BASEES) 2022”. Organizator: BASEES, University of Cambridge.
  26. Tomasz Gonet, *Pomoc udzielana Żydom w czasie II wojny światowej na terenie przedwojennego powiatu stanisławowskiego – 16–17 września*, Iwano-Frankiwnsk (Ukraina), online, VII Międzynarodowa Konferencja Naukowa „Stanisławów i Ziemia Stanisławowska”. Organizatorzy: Centrum Kultury Polskiej i Dialogu Europejskiego w Iwano-Frankiwnsku, Przykarpacki Uniwersytet Narodowy im. Wasyla Stefanyka, Wojskowa Akademia Techniczna w Warszawie, Akademia Marynarki Wojennej w Gdyni.
  27. dr Konrad Graczyk, *Beihilfe zur Fahnenflucht in der Rechtsprechung der deutschen Sondergerichten auf den besetzten Gebieten Polens (1939–1945) – 26–28 października*, Luksemburg, online, konferencja „The impact of war experiences in Europe. The conscription of non-German men and women into the Wehrmacht and Reichsarbeitsdienst (1938–1945)”. Organizator: University of Luxembourg.
  28. dr Marek Hańderek, *Changes in Polish Cities after Transition – 8 czerwca*, Seul (Korea Południowa), online, konferencja „2022 International Conference on Transition and Urban Life in the DPRK”. Organizator: Soongsil Institute for Peace and Unification.
  29. dr Marek Hańderek, *Polish Military Intelligence in China and Japan in the 1970s and 1980s: a comparative analysis – 6–7 października*, Langeland (Dania), konferencja „Need to Know XI: Defence Intelligence in the Cold War and Beyond”. Organizatorzy: IPN, Cold War Museum Langeland, Center for Cold War Studies of the University of Southern Denmark, Norwegian Aviation Museum, King's Intelligence and Security Group, King's College London, Estonian International Centre for Defence and Security, Ludwig Boltzmann Institute for the Remembrance of War, „International Journal of Intelligence and CounterIntelligence”.

30. dr hab. Danuta Jastrzębska-Golonkowa, *Listy z celi śmierci – językowy obraz więziennej traumy skazańców komunistycznego aparatu represji* – 17 marca, Londyn (Wielka Brytania), online, sesja naukowa z okazji Narodowego Dnia Pamięci Żołnierzy Wyklętych. Organizatorzy: Edukator. Centrum dyrektorów i kadr zarządzających, Polska Szkoła Hanwell im. Heleny Modrzejewskiej w Londynie.
31. dr hab. Danuta Jastrzębska-Golonkowa, *Ojczyzna zniewolona – językowy obraz Ojczyzny w poezji i listach Marii Konopnickiej* – 8 listopada, Londyn (Wielka Brytania), online, sesja naukowa z okazji Święta Niepodległości. Organizatorzy: Edukator. Centrum dyrektorów i kadr zarządzających, Polska Szkoła Hanwell im. Heleny Modrzejewskiej w Londynie.
32. dr Stanisław Koller, *The Great Terror in Soviet Georgia (1937–1938). Repressions against Poles in the documents of the Archives of the Ministry of Internal Affairs of Georgia* – 8–10 września, Tbilisi (Gruzja), online, konferencja archiwalna „Archival Studies, Source Studies – Trends and Challenges”. Organizator: Narodowe Archiwum Gruzji.
33. dr Rafał Kościański, *Poznański Czerwiec 1956. Pierwszy z polskich miesięcy wolności* – 13 października, Nowy Jork (USA), wystąpienie w ramach cyklicznych spotkań adresowanych do Polonii. Organizator: Instytut Józefa Piłsudskiego w Ameryce.
34. dr Ewa Kowalska, *Nieznane groby obywateli polskich w Kazachstanie – problemy poszukiwań archiwalnych* – 19–21 października, Ałmaty (Kazachstan), I Międzynarodowy Kongres Archiwistów „Społeczeństwo otwarte – Archiwum otwarte”. Organizator: Archiwum Prezydenta Kazachstanu.
35. dr Ewa Kowalska, *Polacy represjonowani i zmarli w systemie obozowym Karlag, prace badawcze nad ustaleniem miejsc ich pochówku* – 27 maja, Żezkazgan (Kazachstan), międzynarodowe forum historyczno-archeologiczne. Organizator: Muzeum Historyczno-Archeologiczne w Żezkazganie (Жезказганский историко-археологический музей).
36. dr Ewa Kowalska, *Przymusowe przesiedlenia obywateli II RP do Kazachstanu w latach 1940–1941, nowe ustalenia i problemy badawcze* – 20 września, Ałmaty (Kazachstan), online, XI Międzynarodowa Konferencja Historyczna „Istorija. Pamiat’. Ludi. Jewrazija XX w. Ewakuacija, pieriesielency, bieżency” („Historia. Pamięć. Ludzie. Ewakuacja, przesiedleńcy, uciekinierzy”). Organizator: Archiwum Prezydenta Republiki Kazachstanu.
37. dr hab. Cecylia Kuta, *The Role and Significance of the Polish Second Circulation Magazines in the Years 1976–1989/1990* – 19 grudnia, międzynarodowa konferencja naukowa online „East European Literary Magazines 1945–2004 in Poland and Lithuania”. Organizatorzy: Beletrina Literary Agency (Słowenia), National Museum of Contemporary History (Muzej Novejše Zgodovine Slovenije), Paris Lodron University Salzburg (Austria), University of Pécs (Węgry), Università Degli Studi Di Trieste (Włochy), Science and Research Centre Koper ZRS, Koper (Słowenia).
38. dr Paweł Libera, *Działalność Komitetu Gruzjińskiego w Warszawie w okresie międzywojennym* – 5–6 października, Tbilisi (Gruzja), konferencja „III Międzynarodowy Kongres Kaukaski”. Organizator: Państwowy Uniwersytet im. Iwane Dżawachiszwilego w Tbilisi.
39. dr Paweł Libera, *Stanisław Oraczewski, konsul polski w Tbilisi i jego działalność* – 6–7 października, Tbilisi (Gruzja), konferencja „Polska – Gruzja, dialog przez stulecia”. Organizatorzy: Państwowy Uniwersytet im. Iwane Dżawachiszwilego w Tbilisi, Ambasada RP w Tbilisi, Związek Kulturalno-Oświatowy Polaków w Gruzji „Polonia”.
40. dr hab. Rafał Łatka, *The Catholic Church as a defender of human rights in Poland 1976–1989* – 4 października, Bratysława (Słowacja), konferencja „Human rights in the struggle for freedom in the past and today”. Organizatorzy: Instytut Pamięci Narodu (ÚPN, Słowacja), Klub 89.
41. dr hab. Rafał Łatka, *The situation of the Catholic press in Poland in the years 1971–1989* – 7 października, Wilno (Litwa), konferencja „Communist anti-church policy and resistance to it in Central and Eastern Europe. Dedicated to the 50th anniversary of the Chronicle of the Catholic Church in Lithuania”. Organizatorzy: Genocide and Resistance Research Centre of Lithuania, Sejm Republiki Litewskiej.

42. dr hab. Rafał Łatka, *Catholic Church in Poland in the policy of Polish United Worker's Party in 1970–1980* – 28–29 września, Bratysława (Słowacja), międzynarodowa konferencja naukowa „The Communist Parties in the Soviet Bloc 1968–1980. Belle Époque of the Eastern Bloc?”. Organizatorzy: Centrala BBH, Instytut Pamięci Narodu (ÚPN, Słowacja), Komitet Pamięci Narodowej (NEB, Węgry), Instytut Badania Reżimów Totalitarnych (USTR, Czechy).
43. Rafał Michliński, *Filomata (1929–1939) – czasopismo młodych humanistów* – 14 kwietnia, Lwów (Ukraina), międzynarodowa konferencja naukowa „Knyżkowa kultura Hałyczyny. Wydawci, czytacz, biblioteki” (Kultura literacka Galicji: wydawcy, czytelnicy, biblioteki). Organizator: Lwowski Uniwersytet Narodowy im. Iwana Franki.
44. dr Aneta Nisiobęcka, Agnieszka Kulesa, *Returns of Poles from France and Belgium and their adaptation in the post-war reality of the Polish People's Republic in the memory of returnees and their families* – 22 stycznia, Koszyce (Słowacja), konferencja naukowa online „Post-WWII Migration Flows (not only) in the Propaganda Studies Context”. Organizatorzy: Instytut Filozofii i Socjologii Polskiej Akademii Nauk, Centre for Social Sciences, Institute for Minority Studies, Hungarian Academy of Sciences Centre of Excellence in Budapest, Institute of Social Sciences, Centre of Social and Psychological Sciences, Slovak Academy of Sciences in Košice.
45. dr Jan Olaszek, „*Pisane przeważnie donikąd*” – nieznanymi zbiorów Romana Zimanda. Przyczynek do dziejów polskiego tamizdatu – 22 września, Opawa (Czechy), konferencja „Underground a druhá kultura ve střední Evropě / Underground i druga kultura w Europie Środkowej”. Organizatorzy: Instytut Bohemistyki i Bibliotekoznawstwa Uniwersytetu Śląskiego w Opawie, Uniwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu.
46. dr Jan Olaszek, *The Shadow of a Communist Biography: Polish Intellectuals' Struggle with their Stalinist Past and the Case of Roman Zimand* – 24 sierpnia, Poznań (Polska), XXIII Międzynarodowy Kongres Nauk Historycznych. Organizatorzy: Międzynarodowy Komitet Nauk Historycznych (CISH), Uniwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu, Komitet Nauk Historycznych Polskiej Akademii Nauk, Grupa MPT.
47. dr Dmitriy Panto, *Przygotowania do realizacji sowieckiej polityki represyjnej i narodowościowej na przykładzie organizacji deportacji polskich osadników i leśników z tzw. Zachodniej Białorusi przeprowadzonej 10 lutego 1940 r.* – 30 września – 2 października, Kowno, (Litwa), X Międzynarodowy Kongres Badaczy Białorusi. Organizatorzy: Uniwersytet w Kownie, Kongres Badaczy Białorusi.
48. dr Dmitriy Panto, *Sowriemiennyj archiw. Teoreticzeskije i prakticzeskije wyzowy (Archiwum współczesne. Teoretyczne i praktyczne wyzwania)* – 19–20 października, Ałmaty (Kazachstan), I Międzynarodowy Kongres Archiwistów Kazachstanu (I Międzynarodowy Kongres Archiwistów Kazachstanu). Organizator: Archiwum Prezydenta Republiki Kazachstan.
49. dr Sebastian Pilarski, *Georgian Themes in the Scientific Activity of the Institute of National Remembrance* – 4 października, Tbilisi (Gruzja), III International Caucasian Congress. History Section. Organizator: Narodowa Akademia Nauk Gruzji.
50. dr hab. Patryk Pleskot, *Anno 1922 in Poland. From Old to New Disorder?* – 11–13 grudnia, Jerozolima – Beer-Sheva (Izrael), międzynarodowa konferencja naukowa „Anno 1922: Central Europe Between Old and New Order”. Organizator: Center for Austrian and German Studies (CAGS), Ben-Gurion University of the Negev; Jacob Robinson Institute for the History of Individual and Collective Human Rights, Hebrew University of Jerusalem.
51. dr hab. Patryk Pleskot, *Through the Nylon Curtain. The Phenomenon of Methodological Similarities between Polish Historians and French Milieu of Annales (1945–1989). An Attempt at Explanation* – 29 września – 1 października, Hamburg (Niemcy), międzynarodowa konferencja naukowa „Across the »Nylon Curtain«: Cold War Cooperation and Trans-systemic Exchanges”. Organizator: Centre for the Study of Health, Ethics and Society – University of Hamburg.
52. Radosław Poboży, *Instytut Pamięci Narodowej – powstanie, zasób i popularyzacja* – 7 czerwca, Paryż (Francja), konferencja „À contretemps: prise et reprise des images filmées en régime autoritaire”. Organizator: Uniwersytety Paris 1 i Sorbona.

53. dr Sebastian Rosenbaum, *Referendum w sprawie samodzielności Górnego Śląska z 3 września 1922 r. – 25 października*, Berlin (Niemcy), sympozjum naukowe „Spisy ludnościowe, wybory i plebiscyty na Górnym Śląsku w I połowie XX wieku a procesy kształtowania tożsamości mieszkańców regionu”. Organizator: Centrum Badań Historycznych Polskiej Akademii Nauk w Berlinie.
54. dr Sebastian Rosenbaum, *Za żelazną kurtyną. Wyjazdy do RFN z Górnego Śląska 1956–1989 – 16 listopada*, Ratingen (Niemcy), wykład otwarty. Organizatorzy: Kulturreferent für Oberschlesien, Oberschlesisches Landesmuseum (Ratingen).
55. dr Sebastian Rosenbaum, *Źródła ikonograficzne do historii Górnego Śląska w zbiorach archiwów w Polsce – 15 listopada*, Düsseldorf (Niemcy), wykład otwarty. Organizatorzy: Kulturreferat für Oberschlesien, Gerhart-Hauptmann-Haus (Düsseldorf).
56. dr Sebastian Rosenbaum, *Źródła ikonograficzne do historii Górnego Śląska w zbiorach archiwów w Polsce – 17 listopada*, Herne (Niemcy), wykład otwarty. Organizatorzy: Kulturreferat für Oberschlesien, Martin-Opitz-Bibliothek (Herne).
57. dr Mirosław Sikora, *Der Ballestrem Konzern von 1922–1945: Strategie, Struktur, Absatzmärkte und Kriegswirtschaft – 20–22 kwietnia*, Zabrze, konferencja „Industrialisierung in Oberschlesien im »Zeitalter der Extreme«. Eine Kulturgeschichte der Wirtschaft am Beispiel des Ballestrem-Konzerns ca. 1890–1950”. Organizatorzy: Zentrum Mittleres und Östliches Europa, Technische Universität Dresden, Muzeum Górnictwa Węglowego w Zabrzu.
58. dr Mateusz Sokulski, *Mihajlov, Dilas and Others: Non-nationalist Opposition in Serbia/Yugoslavia, 1960s–1980s – 15 października*, Stanford (USA), wykład dla studentów i pracowników uczelni University of Stanford, Center for Russian, East European and Eurasian Studies. Organizator: University of Stanford.
59. Karol Starowicz, *The Lost Banner: The Polish Accent in the Korean War*, 21–24 października, Pusan (Republika Korei), konferencja naukowa „United Nations and Korean War (1950–1953): Politics, War and Peace”. Organizator: Pusan National University w Republice Korei.
60. dr hab. Mirosław A. Supruniuk, *Polish art in exile in the 20th century: waves of migration, their causes and directions, places, people and the state of research*, 1 grudnia, Wilno (Litwa), międzynarodowa konferencja naukowa „Migration–Art–Museum”. Organizatorzy: Lithuanian National Museum of Art, Vilnius Arts Academy.
61. dr hab. Mirosław Szumiło, *Edward Gierak – the leader of the communist party in Poland 1970–1980 – the mechanisms of governance – 28–29 września*, Bratysława (Słowacja), międzynarodowa konferencja naukowa „The Communist Parties in the Soviet Bloc 1968–1980. Belle Époque of the Eastern Bloc?”. Organizatorzy: Centrala BBH, Instytut Pamięci Narodu (ÚPN, Słowacja), Komitet Pamięci Narodowej (NEB, Węgry), Instytut Badania Reżimów Totalitarnych (USTR, Czechy).
62. dr hab. Jan Szumski, *Neo-Stalinist historical narrative concerning the causes of World War II in Russian Historical Politics – 3 listopada*, Ryga (Łotwa), konferencja „War. Ideology and Power: the Expansionism of Russia in Europe throughout the history”. Organizatorzy: Łotewskie Muzeum Wojny we współpracy z Wydziałem Historii i Filozofii Uniwersytetu Łotewskiego, Centrum Badań Polityki Wschodnioeuropejskiej.
63. Sylwia Szyc, *Between Moscow and Beijing. North Korea's relations with the European states of the Soviet bloc in the 1960s–1970s – 28–29 września*, Bratysława (Słowacja), międzynarodowa konferencja naukowa „Communist Parties in the Soviet Bloc in 1968–1980. Belle Époque of the Eastern Bloc?”. Organizatorzy: Centrala BBH, Instytut Pamięci Narodu (ÚPN, Słowacja), Komitet Pamięci Narodowej (NEB, Węgry), Instytut Badania Reżimów Totalitarnych (USTR, Czechy).
64. Waldemar Tyszuk, *Wyprawa wileńska 1919 roku – 19 kwietnia*, Wilno (Litwa), spotkanie poświęcone 103. rocznicy wyprawy wileńskiej. Organizatorzy: IPN, Związek Polaków na Litwie.
65. Agnieszka Wojtkowska, *Searching for unknown burial places – 27 maja*, Żezkazgan (Kazachstan), międzynarodowe forum historyczne. Organizator: Muzeum Historyczno-Archeologiczne w Żezkazganie (Жезказганский историко-археологический музей).

ZAŁĄCZNIK NR 6: WYKAZ NOTACJI ZREALIZOWANYCH PRZEZ IPN w 2022 r.

Liczba notacji ogółem: 2448

Liczba notacji zrealizowanych w 2022 r.: 163

II wojna światowa, okupacje, Polacy ratujący Żydów, zbrodnia katyńska, zbrodnia wołyńska

1. Adamczyk Marian – wywiad z prezesem Stowarzyszenia Rodzina Katyńska w Bydgoszczy na temat działalności Stowarzyszenia.
2. Bajcar Adam – mieszkaniec Lwowa opowiada o okupacjach sowieckiej i niemieckiej w tym mieście oraz o ekspatriacji.
3. Barański Adam – świadek opowiada o wybuchu II wojny światowej, bombardowaniach i cofaniu się polskich wojsk; o życiu codziennym na polskiej wsi pod okupacją: problemach z uprawą roślin i hodowlą zwierząt, przymusowych kontyngentach dla Niemców oraz pracach obowiązkowych; o swoich braciach zabranych na roboty przymusowe – jeden z nich pracował w kwaterze głównej Adolfa Hitlera „Wilczy Szaniec”.
4. Baszak Zdzisław – świadek opowiada o wybuchu II wojny światowej i walce w szeregach 2. batalionu 16. Pułku Piechoty we wrześniu 1939 r.; o swojej działalności konspiracyjnej pod ps. „Pirat” na terenie Obwodu Dąbrowskiego SZP-ZWZ-AK krypt. „Drewniaki” (od 1943 r. „Drukarnia” – Dąbrowa Tarnowska) i służbie w funkcji komendanta Obwodu Dąbrowskiego ZWZ od listopada 1939 do marca 1940 r. oraz aresztowaniu w październiku 1940 r. i ucieczce z transportu; o powrocie do podziemia w 1943 r. i udziale w operacji „Most III” w lipcu 1943 r. w pobliżu miejscowości Wał-Ruda w charakterze zastępcy dowódcy osłony lądowiska „Motyl”, z którego do alianckiej bazy lotniczej Brindisi w południowych Włoszech wystartował samolot z przedstawicielami uchodźstwa i Polskiego Państwa Podziemnego oraz z częściami tajnych niemieckich pocisków V-2.
5. Batory Franciszek – świadek opowiada o okupacyjnym życiu codziennym w miejscowości Werynia koło Kolbuszowej i swoim bracie Augustynie – żołnierzu AK poległym w akcji „Burza”. W czasie niemieckiej okupacji świadek był gońcem AK. Mówi o rozgrabieniu majątku rodziny przez UB i NKWD, trzymiesięcznym pobycie z dwiema siostrami w komunistycznym więzieniu, maturze, studiach, pracy pedagogicznej, służbie w karnych batalionach robotniczych. Wspomina o swoim bracie Józefie Batorym, oficerze Wojska Polskiego i ZWZ-AK, szefie łączności zewnętrznej WiN, oraz o procesie sądowym IV Zarządu Głównego WiN.
6. Bednarczuk Leszek – mieszkaniec Wilna opowiada o swoim mieście od czasów najdawniejszych do XX w. i stosunkach polsko-litewskich w okresie dwudziestolecia międzywojennego, historii rodziny Bednarczuków, życiu pod okupacją sowiecką na Wileńszczyźnie i sybiracze Wandzie Kolasińskiej, zaangażowaniu ojca w obronę Grodna w 1939 r., operacji „Ostra Brama” w lipcu 1944 r. i 5. Wileńskiej Brygadzie AK, ekspatriacji po wojnie do Polski pojałtańskiej.

7. Blomberg Maria – wywiad z córką Teodozji (z d. Sienkowskiej) i Jana Mikołaja Kossowskiego, oficera zamordowanego w Katyniu wiosną 1940 r., archeolog, profesor Uniwersytetu Łódzkiego, uczestniczką ekshumacji w latach 1994–1996 w Katyniu i Piatichatkach. Notacja związana z przygotowywanym przez OBEN Gdańsk filmem dokumentalnym *Wydobyci z niepamięci. Ekshumacje katyńskie 1991–1996*.
8. Bryła Jerzy – ksiądz, długoletni proboszcz parafii pw. Najświętszego Salwatora w Krakowie, opowiada o rodzicach – społecznikach Alicji i Franciszku Bryłach w Nowym Brzesku; mieszkańcach Nowego Brzeska przed II wojną światową; wybuchu wojny, życiu w konspiracji, wydawaniu gazetki i prowadzeniu przez rodziców tajnego gimnazjum. Wspomina m.in. ks. Ignacego Różyckiego, ks. Karola Wojtyłę, kard. Adama Stefana Sapiechę i prof. Jerzego Ciesielskiego. Mówi o nękanii przez UB podczas pracy w parafii w Rajczy, zniszczeniu seminarium przez Sowieców, poznaniu kłeryka Karola Wojtyły na dziedzińcu Pałacu Biskupiego w Krakowie w 1946 r., prowadzeniu duszpasterstwa przy kościele pw. Najświętszego Salwatora i spotkaniach z opozycjonistami, o wyborze kard. Wojtyły na papieża i reakcjach krakowian oraz o odwiedzinach u papieża w Watykanie.
9. Brzeski Jan – harcerz, żołnierz Polskich Sił Zbrojnych we Francji i w Wielkiej Brytanii, żołnierz 1. Dywizji Pancерnej Polskich Sił Zbrojnych dowodzonej przez gen. Stanisława Maczka, opowiada o ucieczce z Polski w 1939 r., walkach we Francji w 1940 r., szkoleniu w Wielkiej Brytanii, swoim szlaku bojowym od Normandii po Wilhelmshaven: walkach w Belgii, Holandii i Niemczech.
10. Charewicz Lech – zasłużony warszawski artysta fotografik, członek Związku Polskich Artystów Fotografików, z bogatym dorobkiem (fotografia krajobrazowa – głównie polskich gór, fotografia reportażowa, dokumentowanie Warszawy), autor wystaw i laureat licznych prestiżowych nagród, opowiada o niemieckiej okupacji i Powstaniu Warszawskim. 5 października 1944 r. został wypędzony do filii niemieckiego obozu przejściowego Dulag 121 w Ursusie, a następnie wywieziony do wsi Przybysławice koło Krakowa. Po wojnie wyjechał na akcję dożywiania warszawskich dzieci do ośrodka polonijnego w Danii, gdzie został harcerzem.
11. Chrostowski Franciszek – kapitan, ostatni żyjący żołnierz działającego na północnym Mazowszu oddziału mjr. Jana Tabortowskiego ps. „Bruzda”, opowiada o aresztowaniu pod zarzutem utrzymywania kontaktów z żołnierzami tego oddziału i udzielania im pomocy, o brutalnych przesłuchaniach prowadzonych przez funkcjonariuszy UB, skazaniu go na rok i 6 miesięcy oraz pobycie w więzieniu w Ostrołęce.
12. Cieszkowski Włodzimierz – świadek opowiada o swojej służbie kierowcy w 101. Szpitalu Wojennym w Zaleszczykach we wrześniu 1939 r., ewakuacji 17 września do Rumunii i dotarciu do Francji, gdzie służył w 2. Dywizji Strzelców Pieszych. Mówi też o kampanii francuskiej oraz internowaniu w czerwcu 1940 r. w Szwajcarii, skąd po czterech latach przedostał się do Francji i uczestniczył w ruchu oporu jako wywiadowca. Walczył w 1. Dywizji Pancерnej Polskich Sił Zbrojnych dowodzonej przez gen. Stanisława Maczka. Do Polski pojałtańskiej wrócił w 1946 r.
13. Cymbler Jeffrey – zapis spotkania Jeffreya Cymblera (potomka żydowskiej rodziny Nadelów uratowanej przez polską rodzinę Kopaczów) z rodziną Wojciecha Kopacza, który w czasie wojny miał kilka lat. Gość ze Stanów Zjednoczonych konfrontuje szczegóły zapamiętanych relacji swojej matki z mglistymi wspomnieniami Wojciecha Kopacza.
14. Dąbrowska Janina z d. Krajewska – osierocona w czasie okupacji niemieckiej jako nastolatka, opowiada o prowadzeniu z młodszym rodzeństwem gospodarstwa rodziców w gm. Szumowo oraz odwiedzinach w jej domu żołnierzy NZW, m.in. Lucjana Krajewskiego ps. „Mały”, Henryka Jastrzębskiego ps. „Zbych”, Tadeusza Narkiewicza ps. „Ciemny”, Tadeusza Tadaja ps. „Wrzos” i Henryka Gawkowskiego ps. „Rola”. Wspomina wypadek z bronią, w którym została ranna.
15. Dąbrówka-Madej Elżbieta – świadek opowiada o dzieciństwie w Pruszkowie, przeprowadzce rodziny do Warszawy, gdzie przeżyła okupację oraz Powstanie Warszawskie, głodzie podczas Powstania i walce swojego męża, ostatniego kierowcy wozu pancernego „Kubuś”.
16. Dmochowski Leopold – zaprzysiężony członek NZW (Drewnowo-Dmoszki, gm. Boguty-Pianki) ps. „Sęk”, opowiada, że w jego domu rodzinnym leczono żołnierzy III Brygady NZW ppłk. Wła-

- dysława Żwańskiego ps. „Błękit”, komendanta Okręgu Białostockiego NZW, i udzielano im pomocy; mówi o swoim aresztowaniu i śledztwie w UBP w Czyżewie oraz zwolnieniu. Ukrywał w swoim domu Lucjana Deniziaka ps. „Orzeł” – żołnierza AK i NZW, aresztowanego przez władze komunistyczne w 1947 r. i skazanego na 8 lat więzienia.
17. Fedorowicz Jacek – wywiad z satyrykiem, aktorem, prezenterem telewizyjnym, malarzem, rysownikiem i felietonistą na temat okupacji niemieckiej i Powstania Warszawskiego, wypędzenia do niemieckiego obozu przejściowego Dulag 121 w Pruszkowie oraz dalszych losów rodziny.
  18. Flis Lesław – świadek, lwowianin, opowiada o zbrodniach niemieckich we Lwowie.
  19. Flis Teresa – relacja lwowianki o zbrodniach niemieckich we Lwowie.
  20. Gebhardt Stanisław – świadek wspomina służbę w Szarych Szeregach i AK, aresztowanie i uwięzienie w KL Gross-Rosen oraz KL Mauthausen. Do 1990 r. przebywał na emigracji, gdzie współtworzył organizacje społeczne i kulturalne, m.in. Związek Studentów Polskich, Związek Młodych Unii Federalnej Europy, Związek b. Żołnierzy AK.
  21. Głosek Marian – wywiad z profesorem archeologii, byłym pracownikiem Uniwersytetu Łódzkiego oraz Instytutu Historii Kultury Materialnej PAN, kierownikiem polskich ekspedycji w Miednoje i Katyniu w latach 1991 i 1994 na temat prowadzonych tam prac ekshumacyjnych.
  22. Grzybowski Witold – świadek opowiada o sytuacji na Kresach Wschodnich w czasie II wojny światowej, oddziale partyzanckim por. Adolfa Pilcha ps. „Góra”, „Dolina”, działaniach zbrojnych Grupy „Kampinos” podczas Powstania Warszawskiego, rajdzie Zgrupowania Stołpecko-Nalibockiego AK z Nowogródzczyzny do Puszczy Kampinoskiej oraz o bitwie pod Jaktorowem – jednej z największych bitew partyzanckich na ziemiach polskich podczas II wojny światowej.
  23. Hering Lech – świadek opowiada o początku wojny w Radomnie i swoim ojcu Brunonie Heringu, aresztowanym i zamordowanym przez Niemców na początku okupacji za to, że był polskim nauczycielem. Wyrzucona z mieszkania przy szkole rodzina Heringów (babcie, matka i pięcioro dzieci) musiała zamieszkać w małym pokoju. Świadek wspomina moment wkroczenia Armii Czerwonej w 1945 r., nocowanie sowieckich żołnierzy i kradzież przez nich zapasów, a także karierę zawodową i kłopoty w pracy związane z tym, że nie chciał się zapisać do PZPR.
  24. Heydel Andrzej – wywiad na temat losów rodziny Heydlów podczas okupacji.
  25. Huczek Henryk – świadek opowiada o swojej rodzinie, wybuchu II wojny światowej, wysiedleniach w Polance Wielkiej i podziale ziemi jego ojca między osadników niemieckich, a także zesłaniu na roboty przymusowe do Bogumina, gdzie m.in. rozwoził furmanką węgiel. Mówi o nalotach sowieckich, w wyniku których ucierpiał skrzydło późnobarokowego pałacu Wysockich w Polance Wielkiej, oraz o swojej powojennej działalności jako naczelnik gminy Polanka i członek PSL.
  26. Jankowska Danuta z d. Sekuła – świadek opowiada o dzieciństwie pod niemiecką okupacją, o swoim ojcu Władysławie Sekule ukrywającym się przed Niemcami, a pod koniec wojny aresztowanym i zamordowanym, o spaleniu domu rodzinnego przez Niemców z zemsty, mieszkaniu z matką kątem u rodziny i trudnych latach powojennych.
  27. Jaroń Józef – relacja łącznika i wywiadowcy Ośrodka „Żaba” AK w Żyrardowie (Obwód Błonie w Okręgu Warszawskim AK) posługującego się ps. „Lisek”, żołnierza 23. plutonu (tzw. wiskickiego) 5. kompanii żyrardowskiej.
  28. Jaroń Teresa – świadek opowiada o uczestnictwie swojej rodziny w konspiracji pod okupacją niemiecką. Od 1941 r. była łączniczką Obwodu Skierniewice AK „Sroka”, od czerwca 1944 r. – sanitariuszką. Po wojnie pracowała w Ursusie, wyszła za mąż za żołnierza AK Józefa Jaronia (zob. powyżej).
  29. Kamiński Aleksander – syn żołnierza AK opowiada o swoim ojcu Bernardzie, który w lutym 1945 r. został aresztowany przez Sowieców w Toruniu, przebywał tam w więzieniu, a następnie został wywieziony do obozu NKWD w Ciechanowie.
  30. Kempa Adam – opowieść świadka o zaangażowaniu mieszkańców Czyszek w konspirację.
  31. Kola Andrzej – wywiad z historykiem i archeologiem, profesorem w Instytucie Archeologii i Etnologii Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu, kierownikiem ekspedycji w Charkowie w 1994 r. na temat prowadzonych tam ekshumacji.

32. Kolasa Marcin – rozmowa z prawnikiem Jana Kolasy, starszego posterunkowego Policji Państwowej zamordowanego w Kalininie (dziś: Twer, Rosja).
33. Kostrzewa Franciszek – ksiądz opowiada o rodzinie Kostrzewów z Brzeska, życiu przed II wojną światową, obchodach Święta Niepodległości w Brzesku; wybuchu wojny, traktowaniu ludności żydowskiej przez Niemców i grabieży przez nich pożydowskiego mienia; swojej pracy w koszykarni w czasie okupacji oraz w Domu Żołnierza w Brzesku w charakterze kelnera. Mówi o wkroczeniu 19 stycznia 1945 r. do Brzeska Sowieców i żołnierzy 1. Armii WP gen. Zygmunta Berlinga, wyrzuceniu ojca z pracy z powodu wstąpienia przez niego do seminarium duchownego, przesłuchaniu przez funkcjonariuszy UB oraz pracy w różnych parafiach.
34. Król Róża – rozmowa z siostrzenicą zamordowanego w Katyniu por. Stefana Chylińskiego.
35. Kruszewski Zbigniew Anthony – członek Szarych Szeregów ps. „Jowisz” wspomina Powstanie Warszawskie: walki w Śródmieściu Południowym i służbę w Komendzie Głównej Szarych Szeregów, gdzie powierzono mu organizację poczty polowej. Po upadku Powstania przedostał się do Holandii, gdzie wstąpił do 1. Dywizji Pancerniej Polskich Sił Zbrojnych dowodzonej przez gen. Stanisława Maczka.
36. Kułan Bartosz – rozmowa o zamordowanym w Katyniu Zigmuncie Bugajskim.
37. Kuziemski Konrad – wywiad na temat życia codziennego podczas okupacji niemieckiej oraz szlaku bojowego świadka w armii Andersa.
38. Kwaśniewski Antoni – prezes Stowarzyszenia Terenowego Dzieci Wojny w Iławie opowiada o okupacyjnym życiu codziennym w Pińczowie, kwaterowaniu w jego domu żołnierzy niemieckich, ukrywaniu przez jego rodziców żydowskiej rodziny, a także o zaangażowaniu rodziców w konspirację, m.in. wyjazdach matki koleją w tajnych misjach do miast Generalnego Gubernatorstwa.
39. Lipiak Zdzisław – świadek opowiada o AK w rejonie Mińska Mazowieckiego (Kołbiele, Glińka). Związany z oddziałem ppor. Tadeusza Kuryłka ps. „Śmiały”, wspomina m.in. o rozbiciu gminy w Siennicy i zniszczeniu wszystkich dokumentów, akcji na żandarmów zakwaterowanych w Nowym Dworze w celu zdobycia broni, obserwacji i likwidacji konfidenta w Hucie Mińskiej oraz sabotażu na kolei. Przymusowo wcielony do 1. Armii WP gen. Zygmunta Berlinga, walczył w 1945 r. pod Berlinem.
40. Lipiec Roman – świadek opowiada o Powstaniu Warszawskim, podczas którego jako starszy strzelec służył w batalionie „Zaremba-Piorun” w Śródmieściu Południowym, o swoim udziale w zdobywaniu Zakładów Jajczarsko-Mleczarskich przy ul. Hożej 51, a także o innych akcjach. Po upadku Powstania trafił do niewoli niemieckiej, z której został wyzwolony przez armię amerykańską.
41. Lutak Tadeusz – świadek opowiada o swojej służbie wojskowej w okresie międzywojennym, do której zgłosił się jako ochotnik, i udziale w zajęciu Zaolzia w 1938 r. Mówi o służbie gońca w 121. Samodzielnej Kompanii Czołgów Lekkich w składzie 10. Brygady Kawalerii Zmotoryzowanej płk. Maczka podczas kampanii wrześniowej (prowadził motocykl Sokół), o walkach pod Jordanowem, gdzie zlikwidował niemieckiego snajpera, niewoli i ucieczce. W 1940 r. zgłosił się do pracy na rzecz Niemców, chroniąc się przed wywózką do Rzeszy, i został zatrudniony przy budowie podziemnego schronu kolejowego w Strzyżowie. Jako żołnierz AK ps. „Pancerz” wziął udział w kilkudziesięciu akcjach.
42. Łojek Piotr – wywiad z geologiem, pracownikiem Muzeum Katyńskiego w Warszawie, w latach 1991 i 1994 uczestnikiem ekshumacji w Miednoje i Katyniu. Notacja jest związana z przygotowywanym przez OBEN Gdańsk filmem dokumentalnym *Wydobyci z niepamięci. Ekshumacje katyńskie 1991–1996*.
43. Łupaczewska Aniela – świadek opowiada o czasach okupacyjnych, które spędziła z matką i siostrą w Legionowie. Jej ojciec przebywał od września 1939 r. do 1945 r. w niemieckiej niewoli. Świadek wspomina przemyt towarów i pieniędzy przez granicę Generalnego Gubernatorstwa i ziem wcielonych do III Rzeszy – między jej dziadkami a matką – oraz dwuletnie ukrywanie w domu, w skrytce za szafą, Żydówki o nazwisku Danielowa.

44. Maj Emilia – rozmowa z bratanicą Mieczysława Józefa Adamkiewicza, posterunkowego Policji Państwowej zamordowanego w Kalininie (dziś: Twer, Rosja).
45. Majewski Stanisław – świadek wspomina swoją działalność w Szarych Szeregach, godzinę „W” 1 sierpnia 1944 r. w Śródmieściu Południowym, dołączenie do miejscowego oddziału AK w charakterze łącznika-przewodnika, przysięgę, walkę w Powstaniu Warszawskim w batalionie AK „Zaremba-Piorun” i zasypanie po wybuchu pocisku z niemieckiego moździerza salwowego („szafy”, „krowy”).
46. Majkowska Helena z d. Kurek – świadek opowiada o życiu codziennym w Skierniewicach w czasie niemieckiej okupacji i swojej działalności konspiracyjnej w Skierniewicach oraz Warszawie: przenoszeniu dla AK podziemnej prasy, broni, amunicji i granatów; o udziale w Powstaniu Warszawskim na Mokotowie w Wojskowej Służbie Kobiet, dostarczaniu amunicji, roli sanitariuszki i przejściu kanałami. Mówi, jak trafiła do obozu przejściowego w Pruszkowie, została wywieziona do KL Stutthof, przeżyła zimowy marsz śmierci w 1945 r.
47. Makuch Cecylia – świadek opowiada o masowym mordzie Polaków dokonany przez Niemców 1 października 1939 r. w miejscowości Szczuczki; w masakrze zginął jej ojciec Michał Marczyński.
48. Maliński Józef – świadek opowiada o rodzicach Janie i Annie Malińskich, odznaczonych medalem Sprawiedliwy wśród Narodów Świata za ratowanie i ukrywanie Żydów.
49. Mazgay-Sobczyk Irena – opowiada historię ojca, Michała Mazgaya, który przed I wojną światową pracował w New Delhi w Indiach jako inżynier rozbudowy i zaopatrzenia miasta, po wybuchu wojny w jako obywatel austriacki został internowany na wyspie Man, gdzie spędził 5 lat. Podczas pobytu w Londynie nawiązał kontakt z Komitetem Narodowym Polskim w Paryżu, współpracował też z późniejszym prezydentem RP Stanisławem Wojciechowskim, który przyjechał w 1919 r., aby uzyskać od brytyjskich spółdzielni kredyty w naturze. W sierpniu 1919 r. przyprowadził do Gdańska okręt „Nestun”, skąd przetransportował wszystkie towary do Polski. Pozostał przy Misji Brytyjskiej dla Polski w Gdańsku, gdzie poznał przyszłą żonę.
50. Meissner Stefan – świadek opowiada o służbie w AK oraz o Powstaniu Warszawskim, w którym uczestniczył jako żołnierz 140. plutonu 2. kompanii IV Zgrupowania „Gurt” I Obwodu „Radwan” Okręgu Warszawskiego AK. Walczył w Śródmieściu Północnym, 10 września 1944 r. został ciężko ranny.
51. Milczarek Alina – relacja o tragicznych losach rodziny związanych z więzieniem w Forcie III w Pomiechówku, gdzie Niemcy podczas II wojny światowej przeprowadzali masowe egzekucje polskich obywateli.
52. Milewska Krystyna – wywiad z sybiraczką wywiezioną w 1940 r. z rodziną do ZSRS.
53. Młodziejowski Bronisław – wywiad z profesorem antropologii, emerytowanym dyrektorem Instytutu Nauk Politycznych w Wyższej Szkole Policji w Szczytnie, uczestnikiem ekshumacji katyńskich w latach 1991–1994, członkiem delegacji na rozmowy w Moskwie w sprawie cmentarzy katyńskich, uczestnikiem naukowych sesji katyńskich.
54. Nowakowski Jakub – świadek opowiada o sytuacji w Polsce w przededniu wybuchu II wojny światowej oraz o wrześniu 1939 r., życiu codziennym w okupowanej Warszawie, pierwszych niemieckich represjach przeciwko Polakom i Żydom, swojej działalności w AK, m.in. w małym sabotażu, pod ps. „Tomek”, udziale w akcjach bojowych Oddziału Specjalnego „Jan” i o Powstaniu Warszawskim, m.in. o ataku na Dworzec Gdański.
55. Olech Jan – młodociany więzień obozu w Jaworznie opowiada o swoim aresztowaniu w Ostrołęce 31 marca 1952 r. pod zarzutem członkostwa w nielegalnej organizacji młodzieżowej Zjednoczone Stronnictwo Narodowe działającej w powiecie ostrołęckim. Skazany na 5 lat, odbywał karę w więzieniu w Ostrołęce i Więzieniu dla Młodocianych w Jaworznie.
56. Opalińska Maria Jolanta – świadek opowiada o pomocy, jakiej członkowie jej najbliższej rodziny udzielali podczas II wojny światowej kilku Polakom narodowości żydowskiej w Holendrach Baranowskich (pow. Grodzisk Mazowiecki). Podkreśla, że cała okoliczna społeczność wiedziała o tych działaniach, wspierała je i nie doniosła o nich Niemcom. Wspomina przypadek dalszego

- sąsiada, który za kolaborację z okupantem, w tym denuncjację Żydów, został zlikwidowany przez AK. Mówi też o swoim powojennym życiu w realiach PRL.
57. Opałka Henryk – świadek opowiada o tragicznych losach rodziny związanych z więzieniem w Forcie III w Pomiechówku, gdzie Niemcy podczas II wojny światowej przeprowadzali masowe egzekucje polskich obywateli.
  58. Osiński Janusz – świadek opowiada o tym, jak we wrześniu 1940 r. wraz z matką i starszym bratem został deportowany do Kazachstanu (ZSRS), w następstwie układu Sikorski–Majski dołączył do armii gen. Andersa, przez cztery lata mieszkał w osiedlu Valivade w Indiach, gdzie poznał m.in. Danutę Pniewską i ks. Zdzisława Peszkowskiego. W 1947 r. rodzina powróciła do Polski pojałtańskiej.
  59. Owczarczyk Czesława – mieszkanka Rakowa opowiada o wybuchu II wojny światowej, wkroczeniu Niemców do wsi i warunkach życia pod okupacją. Wspomina swoją służbę sanitariuszki i łączniczki w AK.
  60. Pauli Małgorzata – wywiad z krewną Jana Kardasa, st. przodownika Policji Państwowej zamordowanego wiosną 1940 r. w Kalininie (dziś: Twer, Rosja) i pogrzebanego w Miednoje.
  61. Polak Franciszek – świadek, żołnierz AK ps. „Sęk”, opowiada o pracy podziemnej łącznika lokalnych struktur Obwodu Zambrów AK, służbie w Armii Krajowej Obywatelskiej oraz WiN (Ostrożne, gm. Szumowo); wspomina próbę odbicia przez AK więźniów w Giełczynie.
  62. Prawda Bronisław – świadek opowiada o tragicznych losach rodziny związanych z więzieniem w Forcie III w Pomiechówku, gdzie Niemcy podczas II wojny światowej przeprowadzali masowe egzekucje polskich obywateli.
  63. Samoszuk Eugeniusz – świadek opowiada o swoim ojcu Mikołaju Samoszuku, który był kierowcą w 1. Armii WP gen. Zygmunta Berlinga, walczył w 1945 r. o Kołobrzeg i Berlin.
  64. Siwoń Kazimiera – świadek losów Polaków na Pokuciu w czasie II wojny światowej mówi o życiu w Kałuszu pod okupacjami sowiecką (1939–1941) i niemiecką (1941–1944), napadzie banderowców, ukrywaniu się w kopalniach soli w Kałuszu oraz ekspatriacji w 1945 r.
  65. Sobczyk Bohdan – opowiada o walce ojca w wojnie polsko-bolszewickiej, przedwojennym Sosnowcu, wybuchu II wojny światowej, życiu codziennym na Śląsku, publicznych egzekucjach, głodzie i wyprawach na wieś do rodziny. Jako dziecko jeździł z ojcem, Adamem Sobczykiem, między Generalnym Gubernatorstwem a III Rzeszą, przemycając zaszyte w zabawkach tajne dokumenty. Adam Sobczyk należał do ZWZ-AK, był szefem VI Oddziału Sztabu Okręgu Śląskiego AK; aresztowany 28 sierpnia 1944 r., osadzony w policyjnym obozie śledczym w Mysłowicach, torturowany, został wywieziony w kierunku Oświęcimia.
  66. Srokowski Stanisław – świadek przedstawia strukturę społeczną swojej wsi Hnilcze (dziś: obwód tarnopolski, Ukraina) przed wybuchem II wojny światowej. Szczegółowo opisuje dramatyczne relacje polsko-ukraińskie od września 1939 r., narastający strach i ukraińskie zbrodnie. Wspomina rzeź wołyńską, z której uszedł z życiem dzięki ukraińskim sąsiadom. Opisuje także atmosferę towarzyszącą powrotowi w rodzinne strony kilkadziesiąt lat po tamtych wydarzeniach.
  67. Substyk Jerzy – świadek opowiada o swoim pobycie w Józefowie podczas obrony Warszawy w 1939 r., służbie w organizacji konspiracyjnej Kadra Polski Niepodległej od 1942 r. oraz walce w Powstaniu Warszawskim w 1. plutonie „Perkun” 3. kompanii Zgrupowania AK „Bartkiewicz” (brał udział w obronie placówki Arbeitsamtu na rogu ul. Kredytowej i Mazowieckiej, był dwukrotnie ranny). Po upadku Powstania trafił do Ożarowa Mazowieckiego, skąd został wywieziony do obozu jenieckiego Stalag XI B Fallingbostel, a następnie do Stalag VI J Dorsten. Mówi o oswobodzeniu obozu Stalag VI J Dorsten przez armię brytyjską pod koniec kwietnia 1945 r. i drodze z kilkoma kolegami do Meppen oraz dołączeniu do 1. Dywizji Pancerniej gen. Stanisława Maczka, o ukończeniu gimnazjum i pierwszej klasy liceum w Quakenbrück w Niemczech, w szkole zorganizowanej przez 1. Dywizję Pancerną. Do ojczyzny powrócił w grudniu 1946 r.
  68. Suwińska Zenona – świadek wspomina Powstanie Warszawskie, podczas którego rodzina przesiedziała dwa miesiące w piwnicy przy ul. Wilczej 32, transport do obozu przejściowego w Pruszkowie i dalej pod Radom. Na skutek traumatycznych przeżyć zaczęła w dzieciństwie siwieć.

69. Śliwa Kazimierz – mieszkaniec miejscowości Lipowa koło Bielska-Białej opowiada o aresztowaniu w 1939 r. przez niemieckich żołnierzy czterdziestu mieszkańców wsi i proboszcza pod zarzutem nielegalnego przechowywania broni pozostawionej przez wycofujące się Wojsko Polskie. Wszystkich zatrzymanych przewieziono do aresztu śledczego w Katowicach przy ul. Mikołowskiej. Po krótkim dochodzeniu i procesie Niemcy skazali na karę śmierci 38 osób i rozstrzelali prawdopodobnie na terenie dawnej cegielni w Katowicach. Miejsce pochówku ofiar masakry jest do dziś nieznane.
70. Świdorski Andrzej – wywiad z pracownikiem firmy Energopol działającej w ZSRS, fotografem i geodetą w latach 1988–2000. Świadek mówi, że w 1990 r. w Energopolu zaczęła szerzyć się wiadomość, że ciała zamordowanych w 1940 r. polskich oficerów spoczywają pod Charkowem, w związku z czym grupa pracowników wyjechała na Ukrainę, by zobaczyć miejsce ukrycia zwłok przez NKWD. W 1991 r. był świadkiem ekshumacji ofiar zbrodni katyńskiej w Charkowie-Piatichatkach.
71. Szafran Eleonora – świadek opowiada historię swojego ojca, Tadeusza Pietrzykowskiego „Teddy’ego”, pięściarza, trenera, żołnierza Wojska Polskiego, który był jednym z pierwszych więźniów KL Auschwitz, walczył w obozie na ringu i tutaj zdobył tytuł mistrza wszechwag.
72. Szepietowska Apolonia z d. Jankowska – świadectwo żony Franciszka Szepietowskiego ps. „Kmicic”, dowódcy kompanii terenowej NSZ-NZW w powiecie kolneńskim, aresztowanego w 1946 r. za działalność w podziemiu zbrojnym, skazanego po śledztwie w Białymstoku na 12 lat pozbawienia wolności, więźnia Wronek i obozu pracy w Potulicach. Karę skrócono mu do 6 lat.
73. Szymański Tomasz – świadek mówi o przeżyciach ojca podczas I wojny światowej, o rewolucji bolszewickiej, pierwszych latach wolnej Polski i Powstaniu Warszawskim (rodzina Szymańskich ocalała z rzezi Ochoty); o swoim stryju, ppłk. kawalerii WP Lucjanie Szymańskim ps. „Janczar”, żołnierzu I Korpusu Wschodniego w 1918 r. i wojny polsko-bolszewickiej 1919–1920, w 1939 r. II zastępcy dowódcy 11. Pułku Ułanów, jego ucieczce z niemieckiej niewoli i działalności w ZWZ-AK. Lucjan Szymański, ostatni dowódca Podokręgu Wschodniego Obszaru Warszawskiego AK, aresztowany 23 grudnia 1944 r., więziony w Siedlcach i warszawskim więzieniu UB i NKWD „Toledo”, został powieszony 5 marca 1945 r.
74. Śnieżko Stefan – były zastępca prokuratora generalnego RP, były minister sprawiedliwości, uczestnik ekshumacji katyńskich w latach 1991–1994, członek delegacji na rozmowy w Moskwie o cmentarzach katyńskich udzielił wywiadu na temat przebiegu ekshumacji.
75. Tedeszewi Jerzy – relacja dotyczy wojny i okupacji w Polsce, życia na Kresach Wschodnich, wywózki Polaków w 1940 r. do ZSRS, protestu robotniczego w Radomiu w 1976 r.
76. Trojanowski Józef Marian – na początku niemieckiej okupacji świadek otrzymał wezwanie na roboty przymusowe. Ponieważ stawiał się dopiero za trzecim razem, został za karę skierowany do KL Auschwitz, gdzie pracował m.in. przy wykopach ziemnych oraz instalacji kabli. Wspomina ucieczkę z obozu dzięki przepustce i drogę w rodzinne strony, ukrywanie się, współpracę z partyzantką AK oraz niesłuszne oskarżenie i skazanie przez podziemie na karę śmierci.
77. Tryborowska-Urbańska Janina – świadek opowiada o życiu w okupowanej stolicy, gdzie uczęszczała do szkoły obok getta warszawskiego, o ukrywaniu przez prawie rok w jej mieszkaniu dwóch Żydówek: Heleny i Wandy Marganiec i organizowanych tam konspiracyjnych spotkaniach AK. Zmuszona po wybuchu Powstania Warszawskiego do ucieczki wraz z matką z domu, opowiada o zbrodniach niemieckich popełnianych na mieszkańcach stolicy.
78. Turek Beata – rozmowa z siostrzenicą zamordowanego w Katyniu Stefana Chylińskiego, porucznika Wojska Polskiego.
79. Wasilów Stanisław – świadek opowiada o wrześniu 1939 r., ewakuacji na zachód i powrocie do domu, codziennym życiu pod niemiecką okupacją: problemach ze zdobyciem żywności, handlu wymiennym i represjach wymierzonych w polską ludność. Jego dwaj bracia pracowali przymusowo dla Niemców: jeden przez kilka miesięcy budował piec krematoryjny w KL Stutthof, drugi naprawiał tory kolejowe.

80. Wiśniewski Stefan – świadek opowiada o tragicznych losach rodziny związanych z więzieniem w Forcie III w Pomiechówku, gdzie Niemcy podczas II wojny światowej przeprowadzali masowe egzekucje polskich obywateli.
81. Wojciechowska Teresa – świadek opowiada o matce, która podczas okupacji niemieckiej uratowała we Lwowie dwie Żydówki: Janinę Masłowską i Gretę Krebs.
82. Wojtas Marian – świadek opowiada o czasach II wojny światowej: zbieraniu broni, amunicji i materiałów wybuchowych pozostałych w miejscach walk we wrześniu 1939 r., uniknięciu wywózki na roboty przymusowe do Rzeszy i przekazaniu zgromadzonego arsenału placówce BCh w Michałowie, o swoim udziale w akcjach konspiracyjnych, walkach z UPA, przynależności do Państwowego Korpusu Bezpieczeństwa (od lipca 1944 r.). Jest inicjatorem i redaktorem wielotomowego *Słownika biograficznego żołnierzy Batalionów Chłopskich*.
83. Wójcik Zenon – relacja z pobytu w obozie pracy Służby Budowlanej „Liban” i ucieczce stamtąd.
84. Wszółek Tadeusz – świadek opowiada o wojennych przeżyciach w Rożnowicach pod Bieczem, niemieckich represjach i pracy w komunistycznej organizacji Służba Polsce po wojnie.
85. Wysocka Halina – świadek opowiada o swoich wojennych losach: działalności w harcerstwie i Szarych Szeregach, a od sierpnia 1941 r. w ZWZ-AK, służbie łączniczki i sanitariuszki w plutonie sanitarno-łącznościowym Zgrupowania Wilno-Śródmieście Okręgu Wileńskiego AK oraz udziale w operacji „Ostra Brama” w lipcu 1944 r.
86. Wysocki Marian – świadek opowiada o tym, że jego ojciec we wrześniu 1939 r. walczył w obronie Oksywia, gdzie dostał się do niewoli niemieckiej, on sam zaś wraz z matką został wywieziony na roboty do niemieckiego gospodarstwa rolnego pod Koszalinem – pracował tam jako czterolatek. Wspomina, jak ojciec przekwalifikowany z jeńca na robotnika przymusowego trafił na wieś niedaleko swojej rodziny. Po wręczeniu łapówki Wysoccy zamieszkali razem – jako przymusowi robotnicy.
87. Zalewski Stanisław – świadek opowiada o swoim dzieciństwie w latach trzydziestych XX w., pracy w warsztacie samochodowym podczas niemieckiej okupacji i udziale w konspiracji w szeregach ZWZ-AK. Wspomina aresztowanie przez Niemców 13 września 1943 r., pobyt w areszcie śledczym gestapo przy al. Szucha oraz na Pawiaku w Warszawie, wywózkę do KL Auschwitz-Birkenau, gdzie siedział miesiąc, a następnie do KL Mauthausen oraz podobozów Gusen I i Gusen II, w których przebywał do wyzwolenia przez Amerykanów w maju 1945 r. Ze szczegółami opisuje warunki życia obozowego i trud pracy w sztolniach. Mówi o momencie wyzwolenia i powrocie do Warszawy.
88. Zawistowski Tadeusz – ppor. „Krakus”, opowiada o służbie w Pogotowiu Akcji Specjalnej NZW i w sztabie Rejonu NZW u komendanta ppor. Jana Turowskiego ps. „Orlicz” w charakterze łącznika. W latach 1945–1946 w jego domu w Załuskach mieścił się sztab Komendy Powiatowej NZW krypt. „Olkusz” (Załuski-Lipniewo, gm. Andrzejewo). Świadek należy do Związku Żołnierzy Narodowych Sił Zbrojnych.
89. Zujewicz Edward – świadek wspomina wejście Sowietów do Wilna w 1939 r., kolejne okupacje miasta (pierwszą sowiecką i litewską, drugą sowiecką i niemiecką), swoją działalność konspiracyjną pod ps. „Kondor” od 1943 r., służbę w 77. Pułku Piechoty AK i walki o Wilno podczas operacji „Ostra Brama”. Po przejściu frontu kontynuował działalność podziemną, pracując na poczcie w Wilnie. Aresztowany przez NKWD i wykupiony przez matkę, musiał się ukrywać. Przedostał się do Polski pojałtańskiej.
90. Żurowski Andrzej – świadek opowiada o swoim ojcu, ppłk. Antonim Żurowskim, który był żołnierzem WP i Korpusu Ochrony Pogranicza, uczestnikiem walk z Sowietami we wrześniu 1939 r., żołnierzem SZP-ZWZ-AK, od listopada 1939 r. zastępcą komendanta, a następnie komendantem Obwodu VI Praga ZWZ. W Powstaniu Warszawskim dowodził na Pradze; po kilku dniach wydał rozkaz zaprzestania walk i przejścia do konspiracji. Po zajęciu Pragi przez wojska sowieckie oraz 1. Armię WP gen. Zygmunta Berlinga ujawnił się i wezwał swoich żołnierzy, by zgłaszali się do komunistycznego wojska. W listopadzie 1944 r. aresztowany przez NKWD i skazany na karę

śmierci. W lipcu 1945 r. uwolniony z transportu przez żołnierzy Mariana Bernaciaka ps. „Orlik”, musiał się ukrywać. Świadek mówi o swojej działalności opozycyjnej w PRL oraz konieczności emigracji do Szwecji.

Podziemie niepodległościowe – działalność, akcje, Żołnierze Wyklęci, represje

1. Foksa Władysław – świadek opowiada o wybuchu II wojny światowej i ewakuacji z Żywca na wschód, następnie przekroczeniu zielonej granicy i powrocie do Żywca, pracy w czasie okupacji oraz wywózce do Niemiec; o przystąpieniu do AK w 1942 r., prowadzeniu wywiadu gospodarczego w zakładach IG Farben, kopalniach w Brzeszczach i Jawiszowicach. Posługiwał się ps. „Rodzynek”. Mówi o współpracy ze zgrupowaniem NSZ pod dowództwem Henryka Flamego ps. „Bartek” od jesieni 1945 r. i prowadzeniu działalności propagandowej, aresztowaniu przez UB w Bielsku w grudniu 1946 r. i brutalnym śledztwie.
2. Gawęda Stefan – wywiad z partyzantem BCh, po II wojnie światowej żołnierzem oddziału Mieczysława Wądołnego w pow. wadowickim, członkiem oddziału Mariana Spuły.
3. Jadanowski Paweł – świadek opowiada o domu rodzinnym w Radomnie, niemieckiej okupacji i represjach wobec Polaków i Żydów, pomocy udzielanej przez ojca sowieckim spadochroniarzom podczas wojny i jego aresztowaniu przez NKWD w 1945 r. Mówi też o swoim wuju Franciszku Jadanowskim ps. „Lew” (1919–1947), żołnierzu wyklętym.
4. Jakubowski Tadeusz Hubert – wywiad z harcerzem i pisarzem aresztowanym w 1953 r., więzionym do 1955 r. w Warszawie w pałacu Mostowskich i przy ul. Rakowieckiej oraz w Rawiczu.
5. Kocięłowicz Stanisława z d. Kowalewska – opowiada o dzieciństwie w Kolonii Wileńskiej, działalności w ZHP i Szarych Szeregach, operacji „Ostra Brama”, aresztowaniu w kwietniu 1951 r., pobycie w moskiewskich więzieniach Łubianka i Butyryki, pracy w łagrach Tajszetłagu koło Irkucka, Poćmie i Dubrawłagu w Mordwińskiej ASRS oraz w Komi ASRS w latach 1951–1955.
6. Konopka Pelagia – urodzona w 1929 r. we wsi Zabiele, jedno z jedenaściorga dzieci sołtysa, opowiada o okupacjach niemieckiej i sowieckiej oraz wydarzeniach w latach pięćdziesiątych.
7. Kruszelnicka Halina – wywiad z łączniczką z oddziału por. Czesława Zajączkowskiego ps. „Ragner”.
8. Martyna Jadwiga Rozalia z d. Ostafin – świadek opowiada o II wojnie światowej, aresztowaniu ojca, Józefa Ostafina, przez NKWD, konspiracji niepodległościowej i procesie ojca w 1947 r.
9. Okulicka-Kaczmarek Irena – świadek opowiada o rodzinie Okulickich zamieszkałej w Bratucicach i Okulicach przed II wojną światową oraz w czasie wojny, o stryju gen. Leopoldzie Okulickim, współtwórcy SZP-ZWZ-AK, ostatnim komendancie głównym AK, komendancie głównym organizacji „NIE” i jego upamiętnieniu we wsi Wierzбно, a także o powojennych losach rodziny.
10. Proszko Czesław – świadek opowiada o wstąpieniu po wybuchu II wojny światowej do oddziału partyzanckiego AK, który przekształcił się w 24. Brygadę „Dryświaty” Okręgu Wileńskiego AK. Brał udział w akcji „Burza”, po uwięzieniu żołnierzy AK przez Sowietów został wysłany do łagrów pod Kaługą i na Zakaukaziu. Zwolniony w styczniu 1946 r., wyjechał na ziemie zachodnie.
11. Ramontowska Jadwiga – urodzona w 1927 r. we wsi Zabiele, opowiada o okupacjach niemieckiej i sowieckiej oraz wydarzeniach z lat pięćdziesiątych, wspomina swojego brata Piotra, żołnierza podziemia niepodległościowego, który służył w oddziale założonym przez Zygmunta Grabowskiego.
12. Wnorowski Stanisław – świadek opowiada o losach matki, Alicji Wnorowskiej (ur. 1918), konspiratorki AK i WiN, która podjęła pracę w PUBP w Przemyślu, by zdobywać ważne informacje dla członków podziemia, m.in. na temat siatki komunistycznych współpracowników. Później została przeniesiona do WUBP w Rzeszowie. Świadek przyszedł na świat 22 kwietnia 1947 r. w celi śmierci w więzieniu na Zamku w Rzeszowie, gdzie matka odsiadywała wyrok. Po narodzinach dziecka zmieniono jej wyrok na dożywocie, na wolność wyszła w 1955 r.
13. Wojciechowski Leszek – świadek opowiada o aresztowaniu ojca, zawiadowcy stacji kolejowej Poznań, za kradzież amerykańskiej radiostacji z sowieckiego transportu kolejowego. Wspomina,

jak w 1946 r., w wieku 16 lat, sam został aresztowany przez UB za członkostwo w harcerskiej organizacji niepodległościowej w poznańskiej szkole średniej; zarzucono mu przekazanie organizacji broni palnej krótkiej i długiej. Był więziony przez 6 lat, pracował m.in. w kamieniołomie w Piechcinie, kopalni węgla i hucie w Bytomiu oraz Rudzie Śląskiej, przebywał we Wronkach i w Rawiczu.

14. Ziętał Elżbieta z d. Słabowska – świadek opowiada o ojcu, Zenonie Słabowskim, leśniczym w Gatnikach koło Końskich, zabitym w nocy z 2 na 3 sierpnia 1943 r. koło leśniczówki przez pięcioosobowy oddział leśny; później okazało się, że akcja była wynikiem błędu. Wspomina przenosiny z matką do domu dziadków w Mlinie koło Końskich, gdzie ukrywał się Kazimierz Piechowski, uczestnik słynnej ucieczki gestapowskim samochodem z KL Auschwitz w 1942 r., żołnierz AK, prześladowany po wojnie przez UB.

PRL – młodzieżowe organizacje konspiracyjne, opozycja, strajki, stan wojenny, życie społeczno-ekonomiczne, cenzura

1. Bochwic Teresa – świadek opowiada o losach rodziny w okresie II wojny światowej, także podczas Powstania Warszawskiego; szczegółowo kreśli widziany z perspektywy dziecka obraz powojennej Warszawy, ukazuje relacje międzyludzkie oraz sytuację w szkole; opisuje codzienne problemy i dramaty w czasach komunizmu. Wspomina swój udział w protestach marcowych 1968 r., zaangażowanie w działalność opozycyjną, Komitet Obrony Robotników, drugi obieg wydawniczy oraz inicjatywy w ramach Solidarności Oświaty i Wychowania.
2. Brewiński Zdzisław – wywiad z nauczycielem, od 1980 r. członkiem NSZZ „Solidarność”, od 17 października 1981 r. przewodniczącym Komitetu Założycielskiego NSZZ „Solidarność” Pracowników Oświaty i Wychowania Łódź-Bałuty. Świadek opowiada o stanie wojennym: był współzałożycielem i szefem Międzyzakładowego Komitetu Porozumiewawczego NSZZ „Solidarność”, w 1982 r. założył podziemną Bibliotekę Wolnego Słowa, a później koordynował jej działalność.
3. Celichowski Jan – harcerz ZHR wspomina działalność w latach osiemdziesiątych XX w.
4. Chojcecki Mirosław – świadek przedstawia proces angażowania się w działalność opozycyjną w latach siedemdziesiątych XX w.; mówi o organizowaniu pomocy dla represjonowanych robotników w Ursusie i Radomiu w 1976 r., opisuje powstawanie KOR.
5. Czopowicz Stanisław – świadek opowiada o NSZZ „Solidarność” w Stołecznym Przedstawicielstwie Transportu Handlu Wewnętrznego, udziale w przygotowaniach do blokady ronda na skrzyżowaniu ul. Marszałkowskiej i Alei Jerozolimskich w Warszawie 3–5 sierpnia 1981 r. i działalności w straży porządkowej podczas blokady. Zatrzymany przez SB, został powołany do rezerwy i wysłany w 1982 r. do Wojskowego Obozu Internowania w Budowie. Opowiada o pobycie w obozie oraz represjach.
6. Duszak Zbigniew – świadek wspomina pierwszą pielgrzymkę Jan Pawła II do ojczyzny (1979), przygotowanie z Kornelem Morawieckim transparentu z napisem „Wiara i Niepodległość”, emigrację do Kanady oraz swoje związki z Polonią.
7. Frydrych Krzysztof – świadek wspomina swoją działalność w okresie stanu wojennego, udział w rozlepianiu plakatów, rozpowszechnianiu ulotek, kolportażu, nagraniu fonograficznych wykorzystywanych w podziemnych publikacjach. Kontynuował działalność po aresztowaniach w grupie kolportażu, zdobywał niewielkie ilości papieru, wydawał albumy fotograficzne metodą sitodruku. Posługiwał się ps. „Brodaty”, od 1986 r. był członkiem Grup Oporu „Solidarni” w grupie Piotra Izgarszewa, której aktywność fotografował i dokumentował. Użyczał własnego lokalu oraz organizował inne do emisji Radia „Solidarność”. Wspomina zatrzymanie przez SB podczas akcji transparentowej dla KPN w kwietniu 1988 r. i udział w kampanii wyborczej w 1989 r.
8. Górski Rafał – wywiad z członkiem Solidarności Walczącej o działalności opozycyjnej w Kielcach.
9. Gumowski Jerzy – świadek wspomina działalność w ramach Grup Oporu „Solidarni” oraz aktywność w drugim obiegu wydawniczym – współpracę z Oficyną Wydawniczą „Rytm”. Uczestniczył

- w legalizacji dokumentów na potrzeby podziemia, wykonując m.in. klisze do produkcji pieczętek i druku formularzy dokumentów.
10. Jabłoński Bolesław – wywiad z ornitologiem, który w latach 1978–1981 trzykrotnie uczestniczył w naukowych wyprawach antarktycznych i przy tej okazji przemycił do PRL powielacze, wydawnictwa i korespondencję. Opowiada, jak w grudniu 1981 r. pomagał podłączyć się do głośników na peronie PKP w Pruszkowie i puścić taśmę ze zmontowanym satyrycznym przemówieniem Wojciecha Jaruzelskiego. Mówi o swojej działalności w Grupach Oporu „Solidarni”, uczestnictwie w akcjach ulotkowych, legalizacji podrabianych dowodów osobistych, gromadzeniu amunicji, karaniu kolaborantów; o powstaniu w jego domu w Otrębusach w grudniu 1982 r. Oficyny Wydawniczej „Rytm”, podziemnym druku i kolportażu oraz esbeckiej agenturze w Grupach Oporu.
  11. Janiec Józef – ksiądz opowiada o swojej działalności pierwszego przewodniczącego „Solidarności” Oświaty i Wychowania w latach 1980–1981 w Technikum Samochodowym w Łodzi, gdzie po ukończeniu Politechniki Łódzkiej uczył przedmiotów zawodowych.
  12. Jarzębowski Zdzisław – świadek opowiada o stanie wojennym i swojej działalności w Solidarności Walczącej we Wrocławiu: druku i kolportażu prasy podziemnej oraz ulotek, a także produkcji patriotycznych przypisek. Mówi o licznych zasługach patriotycznych swojego dziadka, a także o ojczymie Tadeuszu Areckim, który został przywieziony pierwszym transportem do KL Auschwitz i otrzymał tam numer obozowy 409.
  13. Kamionowski Zbigniew – świadek opowiada o dzieciństwie pod okupacją niemiecką, założeniu w 8 klasie szkoły podstawowej w Łomży organizacji konspiracyjnej Młodzi Patriotci Polscy, zatrzymaniu 24 kwietnia 1954 r. przez UB w Łomży, przesłuchaniach i rozprawie sądowej zakończonej skazaniem członków organizacji na 2–3 lata w zawieszeniu.
  14. Karwiel Anatol – świadek opowiada o wprowadzeniu stanu wojennego, sytuacji w swoim zakładzie pracy, atmosferze na ulicach Białegostoku i akcjach władz wymierzonych w strajkujących robotników.
  15. Kolasa Wanda – wywiad z wieloletnią nauczycielką języka polskiego, działaczką „Solidarności” w środowisku nauczycieli w Gliwicach oraz okolicy, założycielką komisji zakładowych NSZZ „Solidarność” w szkołach, zaangażowaną w działalność antykomunistyczną. Urodzona w polskiej rodzinie w Czechosłowacji, zdecydowała się po II wojnie światowej zamieszkać w Polsce.
  16. Kotwa Roman – świadek wspomina swoją działalność w NSZZ „Solidarność” w Słupcy (Region Konin) oraz internowanie w stanie wojennym.
  17. Kowalski Janusz – świadek opowiada o dzieciństwie w PRL, służbie wojskowej i udziale w manewrach, nastrojach w zakładach pracy, powstaniu NSZZ „Solidarność” w Polskich Zakładach Optycznych w Warszawie. Po wprowadzeniu stanu wojennego organizował w zakładzie zbiórki pieniędzy dla internowanych i ich rodzin. Z Bogusławem Gołębiowskim kierował działającą w ramach Porozumienia CDN grupą kolporterów prasy i podziemnych wydawnictw.
  18. Koźmiński Kazimierz – świadek opowiada o okolicznościach śmierci swojego szwagra Ludwika Piernickiego w grudniu 1970 r. w Gdyni.
  19. Kubacka Danuta – świadek opowiada o działalności antykomunistycznej, zwłaszcza w sferze edukacji, oraz o NSZZ „Solidarność” Oświaty i Wychowania.
  20. Lipiński Stanisław – wywiad z działaczem NSZZ „Solidarność”, wybranym w 1980 r. na przewodniczącego Komisji Zakładowej w II Państwowym Młodzieżowym Ośrodku Wychowawczym w Łodzi, od 1981 r. członku Krajowej Sekcji Oświaty i Wychowania NSZZ „Solidarność” w Gdańsku. Świadek opowiada o swojej działalności w podziemnej strukturze założonej przez nauczycieli łódzkich szkół i placówek oświatowych po wprowadzeniu stanu wojennego i funkcjonującej do czerwca 1989 r. W latach 1983–1984 był inwigilowany przez SB.
  21. Łukaszewski Jan – wywiad ze świadkiem i uczestnikiem Poznańskiego Czerwca '56.
  22. Maj Józef – ksiądz wspomina swoje zaangażowanie w działalność duszpasterską, opisuje współpracę ze strukturami „Solidarności” Oświaty i Wychowania, kreśli sylwetki wielu działaczy oraz opisuje aktywność młodzieży zgromadzonej przy kościele św. Anny w Warszawie.

23. Mirecki Michał – świadek opowiada o działalności w Grupach Oporu „Solidarni”: akcjach ulotkowych, manifestacjach, produkcji „gadał” (umieszczanych w miejscach publicznych urządzeń nagłaśniających, z których odtwarzano antykomunistyczne audycje) i opóźniaczy do wyrzutników pirotechnicznych, pracach nad budową nadajników radiowych. Mówi o represjach, porwaniu go i maltretowaniu przez SB w tajnym ośrodku MSW w Magdalence pod Warszawą.
24. Motała Aleksander – harcerz ZHR wspomina lata osiemdziesiąte XX w.
25. Musiał Maciej – świadek wspomina swoją działalność w harcerstwie od lat sześćdziesiątych XX w., opowiada o dziejach wielkopolskiego harcerstwa.
26. Mycek Michał – syn żołnierza AK, działacz Solidarności Walczącej w Stalowej Woli. Opowiada o swojej nieudanej próbie ucieczki za granicę w 1949 r., a także o Józefie Bajorze, leśniczym z Przylęka, który ukrywał rodziny żydowskie; o niemieckim poligonie w Bliźnie, powojennej bandzie rabunkowej Franciszka Piórka i jej zniszczeniu; o własnej działalności w NSZZ „Solidarność” w zakładach Siarkopol.
27. Nachiło Wojciech – świadek opowiada o swojej działalności w stanie wojennym w Grupach Oporu „Solidarni” w grupie „Waldeczków”, udziale w akcjach ulotkowych, rozstawianiu „gadał” (umieszczanych w miejscach publicznych urządzeń nagłaśniających, z których odtwarzano antykomunistyczne audycje), przygotowywaniu transparentów, zasmradzaniu instytucji substancjami chemicznymi, ochronie niezależnych manifestacji, wykorzystywaniu wyrzutników pirotechnicznych. W 1984 r., po aresztowaniu Wiktora Świercza, przejął kierowanie grupą. Opowiada o zatrzymaniu przez SB i agentach w Grupach Oporu.
28. Niewiarowski Ireneusz – przewodniczący NSZZ Rolników Indywidualnych „Solidarność” Regionu Konin wspomina swoją działalność oraz internowanie w stanie wojennym.
29. Nowak Jan – opowieść o pracy w Wytwórni Silników Wysokoprężnych w Andrychowie, początkach NSZZ „Solidarność” w tym zakładzie, zaangażowaniu w działalność związku, internowaniu w okresie stanu wojennego, powrocie do życia zawodowego po wyjściu na wolność.
30. Nowiński Jan – świadek opowiada o stanie wojennym, wyrzuceniu z hotelu robotniczego za krzyki z okna „Precz z ZOMO!” i „Solidarność!”, późniejszej karierze zawodowej w policji oraz pasji do skoków spadochronowych.
31. Nyczaj Krzysztof – wywiad z działaczem Solidarności Walczącej z Kielecczyzny.
32. Piotrowski Stanisław – wywiad z działaczem NSZZ „Solidarność” w Kopalni Węgla Brunatnego „Adamów”, internowanym w stanie wojennym.
33. Plachimowicz Kazimierz Franciszek – wywiad z członkiem NSZZ „Solidarność” o działalności opozycyjnej w Sandomierzu od 1980 r.
34. Popov Vadim – opowieść o odmowie wykonania rozkazu wyjazdu z jednostką wojskową do Czechosłowacji w 1968 r., przesłuchaniach i pobytku w więzieniach KGB.
35. Radziwon Bogusława – świadek opowiada o swojej aktywności antykomunistycznej, o tym jak pomagała mężowi Wojciechowi Radziwonowi w działalności w Grupach Oporu „Solidarni”, o represjach SB. Wojciech Radziwon konstruował nadajniki Radia „Solidarność”, był zaangażowany w przerzut wydawnictw za granicę.
36. Ramotowski Janusz – świadek opowiada o swojej aktywności antykomunistycznej w PRL i zaangażowaniu w działania Grup Oporu „Solidarni” po ogłoszeniu stanu wojennego. Od 1982 r. prowadził wraz z Wojciechem Fabińskim sekcję transportu Regionalnej Komisji Wykonawczej NSZZ „Solidarność” Mazowsze, odpowiadał za kontakt z RKW i dostarczanie sprowadzonego z zagranicy sprzętu do odbiorców. Od 1984 r. odbierał sprzęt do działalności podziemnej przemycany z zagranicy i organizował kanał przerzutowy bibuły.
37. Rozpędowski Radosław – świadek opowiada o swojej współpracy ze Studenckim Komitetem Solidarności we Wrocławiu i KOR, internowaniu po wprowadzeniu stanu wojennego, działalności w Solidarności Walczącej w latach 1982–1989.
38. Różycki Waldemar – świadek opowiada o udziale w akcjach grupy specjalnej kierowanej przez Jacka Juzwę ps. „Grzegorz”, działacza Grup Oporu „Solidarni”: rozrzuceniu kółców i rozlaniu

- oleju na terenie Zakładów Mechanicznych „Ursus” 26 sierpnia 1982 r., akcjach ulotkowych, ochronie niezależnych manifestacji, zasmrodzeniu substancją chemiczną teatru Syrena 29 października 1982 r., wrzuceniu granatu łzawiącego do gmachu Kolegium ds. Wykroczeń Warszawa-Śródmieście. Mówi o Jadwidze Kryńskiej, która użyczyła mieszkania Grupom Oporu, została aresztowana przez SB i na skutek psychicznych szykan popełniła samobójstwo.
39. Sadłowski Czesław – wywiad z księdzem, budowniczym kościoła w Zbroszy Dużej, pierwszym proboszczem tamtejszej parafii św. Jana Chrzciciela, współorganizatorem i duszpasterzem Komitetu Samoobrony Chłopskiej Ziemi Grójeckiej, inicjatorem i gospodarzem Uniwersytetu Ludowego w parafii, współpracownikiem opozycji w PRL.
  40. Santorski Piotr – świadek opowiada o wspieraniu w wieku kilkunastu lat działań KOR i ROPCiO, zapewnianiu bezpiecznych mieszkań dla konspiratorów po wprowadzeniu stanu wojennego, zaangażowaniu w działalność Radia „Solidarność” (grupa „Armenia” Wojciecha Stawiszyńskiego) i pracy w roli kierowcy Zbigniewa Bujaka, przewodniczącego Regionalnej Komisji Wykonawczej NSZZ „Solidarność” Mazowsze.
  41. Smoleński Olgierd – świadek wspomina działalność w Niezależnym Zrzeszeniu Studentów na Politechnice Warszawskiej; mówi o udostępnianiu swojego mieszkania przy ul. Podbiپیęty w Warszawie na drukarnię po wprowadzeniu stanu wojennego, pisaniu matryc, drukowaniu ulotek oraz pism, wspieraniu Grup Oporu „Solidarni”, m.in. nagrywaniu kasety do „gadał” (umieszczanych w miejscach publicznych urzędów nagłaśniających, z których odtwarzano antykomunistyczne audycje), dostarczaniu informacji do przygotowywanych akcji, udziale w akcjach specjalnych, takich jak zasmradzanie instytucji substancjami chemicznymi.
  42. Stawicki Piotr – świadek opowiada o swojej działalności w harcerstwie od lat sześćdziesiątych XX w. oraz o dziejach wielkopolskiego harcerstwa.
  43. Sobieraj Andrzej – wywiad z działaczem NSZZ „Solidarność”, internowanym podczas stanu wojennego.
  44. Strzembosz Adam – świadek opowiada dramatyczne zdarzenia z okresu okupacji, przedstawia obraz Polski powojennej i sytuację w komunistycznym wymiarze sprawiedliwości. Mówi o swoim zaangażowaniu po 1980 r. w organizację niezależnych struktur związkowych w Ministerstwie Sprawiedliwości, represjach, które spotkały go po wprowadzeniu stanu wojennego, udziale w obradach „okrągłego stołu” i wyborze w 1990 r. na I prezesa Sądu Najwyższego.
  45. Surdy Grzegorz – wywiad z Kawalerem Krzyża Oficerskiego Orderu Odrodzenia Polski, działaczem opozycji antykomunistycznej w PRL, współzałożycielem Ruchu „Wolność i Pokój” oraz Niezależnego Zrzeszenia Studentów UJ, więźniem politycznym w PRL.
  46. Świercz Wiktor – świadek opowiada o współpracy z KOR, działalności w Niezależnym Zrzeszeniu Studentów na Politechnice Warszawskiej, organizowaniu Grup Oporu „Solidarni” w okresie stanu wojennego i kierowaniu grupą „Waldeczków”, a także o pobycie w więzieniu przy ul. Rakowieckiej.
  47. Toruń Krystyna – świadek wspomina aktywność w „Solidarności” Oświaty w Liceum Medycznym w Łodzi, prowadzenie biblioteki niezależnych wydawnictw, kolportaż podziemnych publikacji.
  48. Wancerz-Gluza Alicja – świadek, na początku lat osiemdziesiątych nauczycielka języka polskiego w warszawskich liceach, opowiada o działalności w NSZZ „Solidarność” Pracowników Oświaty i Wychowania i założeniu koła związku w Liceum Ogólnokształcącym im. José Martí. Opowiada o utworzeniu w 1982 r. m.in. z przyszłym mężem Zbigniewem Gluzą podziemnego pisma „Karta”, które jako ważny kwartalnik historyczny ukazuje się do dzisiaj, współorganizowaniu od 1987 r. konspiracyjnego Archiwum Wschodniego dokumentującego represje wobec Polaków pod okupacją sowiecką po 17 września 1939 r. i na terenie ZSRS, redagowaniu podziemnych publikacji dla serii „Biblioteka Wschodnia” oraz dla innych wydawnictw.
  49. Waszczyński Stanisław – ksiądz, wieloletni proboszcz parafii św. Wojciecha w Koninie, wspomina lata osiemdziesiąte XX w., kiedy jego parafia była ważnym ośrodkiem oporu społecznego.
  50. Wechmann Zenon – świadek, więzień polityczny PRL, opowiada o swojej działalności w harcerstwie i dziejach wielkopolskiego harcerstwa.

51. Wojtas Wiesław – wywiad z członkiem NSZZ „Solidarność” od września 1980 r., przewodniczącym Komitetu Robotniczego (Komitetu Założycielskiego) NSZZ „Solidarność” w Hucie Stalowa Wola. Świadek opowiada o strajku w 17–21 lipca 1980 r., internowaniu 13 grudnia 1981 r., pobycie w więzieniu w Załężu koło Rzeszowa i współorganizowaniu w 1988 r. w Hucie Stalowa Wola Komitetu Strajkowego, którego był przewodniczącym.
52. Woyciechowski Piotr – świadek opowiada o działalności w grupie „Gerarda” w strukturach Grup Oporu „Solidarni”, udziale w akcjach ulotkowych i organizowaniu manifestacji, pracy w podziemnym Radiu „Solidarność”, aktywności w Niezależnym Zrzeszeniu Studentów. Po wyborach w 1989 r. brał udział w pracach Komitetu Obywatelskiego. W rządzie Jana Olszewskiego został szefem Wydziału Studiów Gabinetu Ministra Spraw Wewnętrznych. Mówi o wpływach agentury SB w warszawskim podziemiu solidarnościowym.
53. Wroński Józef – relacja działacza NSZZ Rolników Indywidualnych „Solidarność” z Fajslawic z protestu przeciwko fałszerstwom w wyborach do Gminnej Rady Narodowej w Fajslawicach w 1984 r.
54. Wróblewski Andrzej – świadek opowiada o działalności w duszpasterstwie akademickim przy kościele św. Anny w Warszawie, pracy po studiach w domu dziecka w Pyrach pod Warszawą, zaangażowaniu w latach osiemdziesiątych w działalność „Solidarność”, utworzeniu po 1989 r. niepublicznego Liceum Ogólnokształcącego w Pyrach i kierowaniu nim.
55. Zieliński Mieszko – świadek opowiada o swojej działalności w Grupach Oporu „Solidarni” – w tzw. grupie grochowskiej – i aresztowaniu w marcu 1982 r., szczegółowo przedstawia aktywność sekcji pirotechnicznej i elektronicznej oraz współpracę z Oficyną Wydawniczą „Rytm”. Był uczestnikiem ostatniej akcji rozsypywania ulotek w Warszawie jesienią 1989 r. Wspomina losy swojego brata Mariusza Zielińskiego, szefa grupy grochowskiej, który został ranny przy produkcji wyrzutni pirotechnicznej.
56. Żelazny Grzegorz – wywiad z działaczem Solidarności Walczącej z Kielecczyny.

Inne

1. Biskupski Maksymilian – wywiad z represjonowanym przez komunistyczne władze PRL wybitnym rzeźbiarzem, poetą i malarzem, autorem m.in. pomnika Poległym i Pomordowanym na Wschodzie (Warszawa, 1995), pomnika Chrystus Wszystkich Zaginionych – „Chrystus Katyński” (Katedra Polowa Wojska Polskiego pw. Najświętszej Maryi Panny Królowej Polski w Warszawie, 2008), pomnika Ignacego Jana Paderewskiego i płyty jemu poświęconej (Genewa, 2000), pomnika Ewakuacji Bojowników Getta Warszawskiego (Warszawa, 2010).
2. Domeyko Jose Fernando – wywiad ze światowej sławy architektem, który opowiada o swoim pradziadku Ignacym Domeyce, kultywowaniu jego pamięci w Chile, odkrywaniu historii rodziny i życiu w domu przenikniętym duchem Ignacego Domeyki.
3. Markiewicz Antoni – wywiad ze świadkiem, który po II wojnie światowej służył na okręcie ORP „Burza”, a po zakończeniu służby wojskowej pracował we flocie handlowej Polskich Linii Oceanicznych.

ZAŁĄCZNIK NR 7: UROCZYSTOŚCI UPAMIĘTNIAJĄCE WYDARZENIA I POSTACIE ZWIĄZANE Z WALKĄ I MĘCZEŃSTWEM ORGANIZOWANE LUB WSPÓŁFINANSOWANE PRZEZ PION UPAMIĘTNIANIA WALK I MĘCZEŃSTWA

Centrala BUWiM

1. Sachsenhausen (Niemcy), 1 maja – uroczystość odsłonięcia pomnika gen. Bolesława Roi, współtwórcy WP, zamordowanego w obozie w maju 1940 r.
2. Warszawa, 26 maja – uroczystość pogrzebowa ppłk Aleksandry Zagórskiej, działaczki niepodległościowej, żołnierza Legionów Polskich, komendantki Ochotniczej Legii Kobiet, matki Orłęcia Lwowskiego Jerzego Bitschana. Uroczystość odbyła się na Cmentarzu Wojskowym na Powązkach.
3. Ostrówki, Łuck, Poryck, Kisielin (Ukraina), 9 lipca – uroczystości z okazji 79. rocznicy „krwawej niedzieli”, apogeum zbrodni wołyńskiej.
4. Warszawa, 28 lipca – uroczystość złożenia kwiatów na grobie Stanisława Bukowieckiego, jednego z najwybitniejszych polskich jurystów XX w.
5. Warszawa, 11 sierpnia – uroczystość upamiętnienia pod pomnikiem Poległym i Pomordowanym na Wschodzie ofiar operacji antypolskiej z lat 1937–1938 w 85. rocznicę jej rozpoczęcia.
6. Warszawa, 12 sierpnia – uroczystość poświęcona pamięci polskich uchodźców z ZSRS, którzy podczas II wojny światowej znaleźli schronienie na terytorium dzisiejszej Republiki Indii.
7. Warszawa, 17 sierpnia – uroczystość pogrzebowa Marii Mireckiej-Loryś, działaczki niepodległościowej, komendantki Narodowego Zjednoczenia Wojskowego Kobiet, po wojnie działaczki polonijnej oraz kresowej.
8. Dieppe (Kanada), 19–25 sierpnia – uroczystość odsłonięcia tablicy poświęconej załodze niszczyciela ORP „Ślązak”.
9. Ostrówki (Ukraina), 29 sierpnia – uroczystości z okazji 79. rocznicy zagłady Ostrówek i Woli Ostrowieckiej.
10. Mielec, 3 września – uroczystość odsłonięcia pomnika Żołnierzy Wyklętych Niezłomnych.
11. Fürstenberg/Havel (Niemcy), 6 września – współorganizacja państwowych uroczystości pogrzebowych prochów i szczątków polskich więźniarek obozu KL Ravensbrück.
12. Londyn (Wielka Brytania), 27–28 września – uroczystości pogrzebowe Marii Grabowskiej-Baar.
13. Pawłowo Kościelne, 2 października – uroczystość odsłonięcia pomnika Bohaterom Niepodległości na cmentarzu parafii pw. św. Macieja Apostoła.
14. Warszawa, 4 listopada – ceremonia na cmentarzu Żołnierzy Włoskich w Warszawie ku czci włoskich żołnierzy zmarłych w niemieckiej niewoli podczas I wojny światowej.

OBUWiM Białystok

1. Olsztyn, 13 stycznia – uroczystość odsłonięcia na budynku Komendy Miejskiej Policji w Olsztynie tablicy upamiętniającej ppłk. Jana Niemierskiego ps. „Kasperski”, w latach 1935–1939 prezydenta Rzeszowa, zamęczonego w 1941 r. w KL Auschwitz-Birkenau.
2. Łukawica, Siemiatycze, Suraz, 21 stycznia – zapalenie zniczy pod pomnikami powstańców w przeddzień 159. rocznicy wybuchu Powstania Styczniowego.
3. Białystok, Choroszcz, 22 stycznia – obchody 159. rocznicy wybuchu Powstania Styczniowego: złożenie kwiatów pod pomnikiem Adolfa Białokoza, powstańczego naczelnika Białegostoku, i pod pomnikiem w Choroszczy upamiętniającym Powstanie Styczniowe.
4. Augustów, Grajewo, Łomża, 10 lutego – obchody 82. rocznicy pierwszej deportacji Polaków w głąb Związku Sowieckiego, złożenie kwiatów w miejscu wywozek w Grajewie oraz pod tablicami upamiętniającymi deportowanych mieszkańców Łomży, ziemi augustowskiej i ziemi łomżyńskiej.
5. Suwałki, 14 lutego – poświęcenie grobu Stanisława Wiśniewskiego ps. „Zagłoba” na cmentarzu w Suwałkach oraz wykład poświęcony AK Inspektoratu Suwalskiego w ramach obchodów 80. rocznicy powołania AK. Stanisław Wiśniewski, Żołnierz Wyklęty, został zamordowany przez UB w 1947 r.
6. Białystok, Brzozowo-Antonie, Goniądz, Jeziorko, Łomża, Markowo-Wólka, Nowe Żochy, Piątница, 28 lutego – złożenie kwiatów i zapalenie zniczy w przeddzień Narodowego Dnia Pamięci Żołnierzy Wyklętych w miejscach pamięci związanych z żołnierzami podziemia antykomunistycznego.
7. Białystok, 7 marca – podsumowujące posiedzenie Komitetu Ochrony Pamięci Walk i Męczeństwa w związku mijającą kadencją jego działalności.
8. Białystok, Brańsk, Nowe Piekuty, 24 marca – złożenie kwiatów w miejscach upamiętniających polskich bohaterów ratujących Żydów pod okupacją niemiecką. Uroczystość odbyła się w ramach obchodów Narodowego Dnia Pamięci Polaków Ratujących Żydów.
9. Rygol – Giby, 16 maja – uroczystość odsłonięcia i poświęcenia pomnika Tymczasowego Obozu Ofiar Obławy Augustowskiej.
10. Kętrzyn, 26 maja – uroczyste odsłonięcie popiersia gen. bryg. Stefana Paślawnego podczas obchodów święta Straży Granicznej w Warmińsko-Mazurskim Oddziale Straży Granicznej w Kętrzynie. Generał Stefan Paślawski, patron Warmińsko-Mazurskiego Oddziału SG, pełnił od 1927 r. funkcję naczelnego inspektora Straży Celnej i przeprowadził jej reorganizację w Straż Graniczną.
11. Giby, 10 lipca – obchody 77. rocznicy ludobójstwa na ziemi augustowskiej, sejneńskiej, sokólskiej i suwalskiej.
12. Suwałki, 15 sierpnia – złożenie kwiatów pod pomnikiem Armii Ochotniczej na terenie szkoły podstawowej prowadzonej przez siostry salezjanki.
13. Białystok, 29 września – poświęcenie kolumbarium na Cmentarzu Wojskowym w Białymstoku; inwestycja Centrali IPN, organizacja uroczystości wspólna: Oddziału IPN Białystok i Centrali BUWiM.
14. Suwałki, 7 października – gra miejska „Maria Konopnicka i tajemnice Suwałk” z udziałem IPN, CEN, Muzeum im. Marii Konopnickiej i II LO im. Zygmunta Podhorskiego w Suwałkach.
15. Olmonty, 13 listopada – obchody Święta Niepodległości przy obelisku upamiętniającym bohaterów Polski Podziemnej.
16. Białystok, 13 grudnia – obchody rocznicy wprowadzenia stanu wojennego w Polsce, złożenie kwiatów pod tablicami na budynku Regionu Podlaskiego NSZZ „Solidarność” w Białymstoku przy ul. Suraskiej 1 oraz na budynku I Urzędu Skarbowego w Białymstoku przy ul. Świętojańskiej 13; fundatorem tablic był IPN.
17. Gołdap, 19 grudnia – wręczenie Władysławowi Skubichowi ryngrafu za działalność w młodzieżowych organizacjach niepodległościowych.

OBUWiM Gdańsk

1. Pogórze, gm. Kosakowo, 5 stycznia – złożenie kwiatów pod zrealizowanym pomnikiem Pamięci Poległych Obrońców Wybrzeża w 1939 r. i ofiar cywilnych pochowanych w 1939 r. na cmentarzu Pogórze (obecnie nieistniejącym) oraz zapowiedź uroczystego odsłonięcia pomnika.
2. Bydgoszcz, 5 stycznia – uroczyste oznakowanie tabliczką grobu weterana Lucjusza Moszczeńskiego, uczestnika wojny polsko-bolszewickiej. Grób znajdujący się na cmentarzu Nowofarnym wpisano do ewidencji grobów weteranów walk o wolność i niepodległość Polski pod numerem ewid. 2117.
3. Bydgoszcz, 12 stycznia – uroczyste oznakowanie tabliczką grobu weterana Eugeniusza Zabawskiego, uczestnika wojny polsko-bolszewickiej. Grób znajdujący się na cmentarzu Nowofarnym wpisano do ewidencji grobów weteranów walk o wolność i niepodległość Polski pod numerem ewid. 2121.
4. Nowe Miasto Lubawskie, 21 stycznia – uroczystość poświęcenia odrestaurowanego zabytkowego nagrobka powstańca styczniowego Franciszka Klonowskiego na cmentarzu parafialnym przy ul. Grunwaldzkiej z okazji 159. rocznicy wybuchu Powstania Styczniowego.
5. Dąbrówka koło Bobowa, 21 stycznia – uroczystość poświęcenia odrestaurowanego nagrobka powstańca styczniowego Ignacego Stanisława Kuchty na cmentarzu parafialnym z okazji 159. rocznicy wybuchu Powstania Styczniowego.
6. Bydgoszcz, 26 stycznia – uroczyste oznakowanie tabliczką grobu weterana Leona Skrzypczaka, powstańca wielkopolskiego. Grób znajdujący się na cmentarzu parafii pw. Matki Bożej Nieustającej Pomocy przy ul. Kossaka wpisano do ewidencji grobów weteranów walk o wolność i niepodległość Polski pod numerem ewid. 2250.
7. Skępe, 1 lutego – uroczyste oznakowanie tabliczkami grobów weteranów Sławomiry Warsickiej oraz Marii, Stanisławy i Romana Sobocińskich, żołnierzy AK. Groby znajdujące się na cmentarzu parafialnym wpisano do ewidencji grobów weteranów walk o wolność i niepodległość Polski pod numerem ewid. 2781/1–4.
8. Puck, 10 lutego – uroczyste oznakowanie tabliczką grobu weterana Stefana Kamińskiego, powstańca wielkopolskiego, uczestnika wojny polsko-bolszewickiej, obrońcy Helu w 1939 r. Grób znajdujący się na cmentarzu Nad Zatoką przy ul. Lipowej 5 wpisano do ewidencji grobów weteranów walk o wolność i niepodległość Polski pod numerem ewid. 2237.
9. Bydgoszcz, 11 lutego – uroczyste odsłonięcie tablicy pamiątkowej Mariana Rejewskiego w siedzibie Delegatury IPN w Bydgoszczy.
10. Gdańsk, 14 lutego – uroczyste oznakowanie tabliczką wyremontowanego grobu weterana, żołnierza AK Henryka Barana. Grób znajdujący się na cmentarzu Łostowickim wpisano do ewidencji grobów weteranów walk o wolność i niepodległość Polski pod numerem ewid. 420.
11. Gdańsk, 14 lutego – uroczyste oznakowanie tabliczką grobu weterana, żołnierza AK Wandy Minkiewicz. Grób znajdujący się na cmentarzu Srebrzysko wpisano do ewidencji grobów weteranów walk o wolność i niepodległość Polski pod numerem ewid. 1095.
12. Grudziądz, 14 lutego – uroczyste oznakowanie tabliczką wyremontowanego przez OBUWiM w Gdańsku grobu weterana, żołnierza AK Eugenii Mireckiej. Grób znajdujący się na cmentarzu farnym wpisano do ewidencji grobów weteranów walk o wolność i niepodległość Polski pod numerem ewid. 386.
13. Bydgoszcz, 14 lutego – uroczyste oznakowanie tabliczką grobu weterana, żołnierza AK Franciszka Owczarka. Grób znajdujący się na cmentarzu Ludwikowo wpisano do ewidencji grobów weteranów walk o wolność i niepodległość Polski pod numerem ewid. 398.
14. Bydgoszcz, 14 lutego – uroczyste oznakowanie tabliczką grobu weterana, żołnierza AK Ksawery Kędzierskiej. Grób znajdujący się na cmentarzu parafii pw. Matki Bożej Nieustającej Pomocy przy ul. Kossaka wpisano do ewidencji grobów weteranów walk o wolność i niepodległość Polski pod numerem ewid. 826.

15. Gdańsk, 14 lutego – uroczyste przekazanie opieki nad grobem dowódcy 2. Batalionu 27. Dywizji Wołyńskiej AK płk. Władysława Czermińskiego na cmentarzu Srebrzysko pedagogom i wychowankom Szkoły Podstawowej nr 65 w Gdańsku.
16. Bydgoszcz, Gdańsk, 14 lutego – zapalenie zniczy pamięci na nagrobkach żołnierzy AK na gdańskich i bydgoskich cmentarzach.
17. Gdańsk, 21 lutego – uroczystość oznakowania tabliczką grobu weteranów Barbary Adamczyk i Zbigniewa Adamczyka, powstańców warszawskich. Grób znajdujący się na cmentarzu Łostowickim wpisano do ewidencji grobów weteranów walk o wolność i niepodległość Polski pod numerem ewid. 3088/1 i 3088/2.
18. Bydgoszcz, 9 marca – uroczyste oznakowanie tabliczką grobu weterana Leopolda Kozłowskiego, uczestnika wojny polsko-bolszewickiej. Grób znajdujący się na cmentarzu Nowofarnym wpisano do ewidencji grobów weteranów walk o wolność i niepodległość Polski pod numerem ewid. 2280.
19. Elbląg, Gdańsk, Gdynia, Słupsk, Sopot, 21 marca – uroczystość złożenia kwiatów pod pomnikami Polskiego Państwa Podziemnego i AK.
20. Dąbie Kujawskie, 23 marca – uczczenie pamięci Tomasza Boguckiego, weterana Insurekcji Kościuszkowskiej, przez złożenie wiązanek kwiatów na wyremontowanym grobie na cmentarzu parafialnym.
21. Rypin, 24 marca – złożenie wiązanek kwiatów w Zespole Szkolno-Przedszkolnym nr 1 pod tablicą upamiętniającą Józefa Kolasińskiego, Sprawiedliwego wśród Narodów Świata. Uroczystość odbyła się w ramach obchodów Narodowego Dnia Pamięci Polaków ratujących Żydów pod okupacją niemiecką.
22. Skepe, 24 marca – złożenie wiązanek kwiatów w Szkole Podstawowej im. Gustawa Zielińskiego pod tablicą upamiętniającą Antoniego Puszkiewicza, Sprawiedliwego wśród Narodów Świata. Uroczystość odbyła się w ramach obchodów Narodowego Dnia Pamięci Polaków ratujących Żydów pod okupacją niemiecką.
23. Kcynia, 7 kwietnia – złożenie kwiatów w kościele pw. Wniebowzięcia Najświętszej Maryi Panny pod tablicą upamiętniającą oficerów zamordowanych w Katyniu.
24. Strzelno, 7 kwietnia – złożenie kwiatów na cmentarzu katolickim pod tablicą upamiętniającą ofiary zbrodni katyńskiej i katastrofy smoleńskiej w 2010 r.
25. Bydgoszcz, 7 kwietnia – złożenie kwiatów pod pomnikiem upamiętniającym ofiary zbrodni katyńskiej.
26. Bydgoszcz, 7 kwietnia – złożenie kwiatów na symbolicznym grobie upamiętniającym por. Władysława Konkela, jeńca obozu w Starobielsku, ofiarę zbrodni katyńskiej.
27. Bydgoszcz, 7 kwietnia – złożenie kwiatów pod upamiętnieniem nauczycieli zamordowanych przez Niemców i Sowiec w budynku Collegium Copernicanum Uniwersytetu Kazimierza Wielkiego.
28. Bydgoszcz, 7 kwietnia – złożenie kwiatów na cmentarzu Nowofarnym, na symbolicznym grobie Jana Janowskiego, ofiary zbrodni katyńskiej.
29. Gdańsk, 8 kwietnia – uroczystość odsłonięcia w Szkole Podstawowej nr 58 dwóch tablic poświęconych Kazimierzowi Sołtyśnikowi, polskiemu patriotce z Wolnego Miasta Gdańska. Tablice zostały zrealizowane przez Centralę BUWiM przy współpracy z OBUWiM Gdańsk.
30. Gdynia, 13 kwietnia – uroczystość złożenia kwiatów w Zespole Szkół Chłodniczych i Elektronicznych pod tablicą pamięci nauczycielki Marii Odyniec, skazanej w 1952 r. przez komunistyczny aparat represji za mówienie prawdy o zbrodni katyńskiej.
31. Kadyny, 13 kwietnia – uroczystość złożenia kwiatów pod pomnikiem Pamięci Ofiar Zbrodni Katyńskiej przy klasztorze Braci Mniejszych Franciszkanów w Kadynach.
32. Pruszcz Gdański, 13 kwietnia – uroczystości przy pomniku Pamięci Ofiar Zbrodni Katyńskiej w Pruszczu Gdańskim. Pomnik był opiniowany przez OBUWiM Gdańsk.
33. Gdańsk, 28 kwietnia – uroczystość złożenia kwiatów przy 11 tablicach upamiętniających działaczy WZZ i NSZZ „Solidarność”. Tablice były realizowane przez OBUWiM Gdańsk od 2018 r.

34. Gdynia, 28 kwietnia – uroczystość złożenia kwiatów przy tablicy upamiętniającej Władysława Buszkiewicza, działacza WZZ i NSZZ „Solidarność”.
35. Grudziądz, 18 maja – pogrzeb ppor. Zygmunta Libery ps. „Babinicz”, żołnierza wojny obronnej 1939 r., Polskiej Organizacji Zbrojnej „Raławice”, AK i WiN, skazanego przez komunistyczny Wojskowy Sąd Rejonowy na karę śmierci. BUWiM Gdańsk zorganizowało mszę św. w kościele pw. św. Józefa Oblubieńca i pogrzeb na cmentarzu komunalnym przy ul. Jaskółczej 28.
36. Podjazy, Kartuzy, Bącz, 23 maja – uroczystości przy tablicach pamięci Zdzisława Badochy ps. „Żelazny” w Bączu i Podjazach oraz przy pomniku Pamięci „Inki” w Kartuzach.
37. Sopot, 1 czerwca – uroczyste oznakowanie na cmentarzu komunalnym tabliczką grobu weterana Stanisława Rodzyńskiego, żołnierza ZWZ-AK.
38. Lubstynek, 21 czerwca – złożenie kwiatów pod pomnikiem z okazji 102. rocznicy plebiscytu na Warmii, Mazurach i Powiślu.
39. Malbork, 11 lipca – uroczystości z okazji Narodowego Dnia Pamięci Ofiar Ludobójstwa dokonanego przez ukraińskich nacjonalistów na obywatelach II Rzeczypospolitej Polskiej; kolportaż publikacji Oddziału IPN Gdańsk: *Wołyń 1943. Ludobójstwo Polaków na Wołyniu 1939–1945. Świadectwa*.
40. Zielonka Paślecka, 11 lipca – uroczystości z okazji Narodowego Dnia Pamięci Ofiar Ludobójstwa dokonanego przez ukraińskich nacjonalistów na obywatelach II Rzeczypospolitej Polskiej przy Sanktuarium Chrystusa Miłosiernego; kolportaż publikacji Oddziału IPN Gdańsk: *Wołyń 1943. Ludobójstwo Polaków na Wołyniu 1939–1945. Świadectwa*.
41. Prabuty, 11 lipca – uroczystości z okazji Narodowego Dnia Pamięci Ofiar Ludobójstwa dokonanego przez ukraińskich nacjonalistów na obywatelach II Rzeczypospolitej Polskiej na cmentarzu komunalnym przy pomniku ofiar zbrodni wołyńskiej; kolportaż publikacji Oddziału IPN Gdańsk: *Wołyń 1943. Ludobójstwo Polaków na Wołyniu 1939–1945. Świadectwa*.
42. Grudziądz, 11 lipca – uroczystości z okazji Narodowego Dnia Pamięci Ofiar Ludobójstwa dokonanego przez ukraińskich nacjonalistów na obywatelach II Rzeczypospolitej Polskiej pod zrealizowanym przez OBUWiM Gdańsk pomnikiem Pamięci Obywateli Polskich, ofiar ludobójstwa dokonanego przez OUN-UPA; kolportaż publikacji Oddziału IPN Gdańsk *Wołyń 1943. Ludobójstwo Polaków na Wołyniu 1939–1945. Świadectwa*.
43. Gdynia, 13 lipca – uroczyste oznakowanie na cmentarzu parafialnym Gdynia-Oksywie grobu weterana Borysa Karnickiego, kmdr. por. Marynarki Wojennej PSZ, dowódcy okrętu podwodnego ORP „Sokół”.
44. Gdańsk, 1 sierpnia – przeprowadzenie edukacyjnego spaceru z dziećmi i harcerzami do grobów powstańców warszawskich na cmentarzu Srebrzysko w rocznicę wybuchu Powstania.
45. Grudziądz, 1 sierpnia – uroczystości związane z rocznicą wybuchu Powstania Warszawskiego przy grobie Eugenii Mireckiej, żołnierza AK, uczestniczki Powstania.
46. Toruń, 15 sierpnia – uroczystość z okazji rocznicy Bitwy Warszawskiej przy zrealizowanym przez OBUWiM Gdańsk w 2020 r. pomniku Pamięci Poległych Żołnierzy Wojsk Balonowych w Toruniu.
47. Gdańsk, 1 września – zapalenie zniczy na grobach Westerplatteczków pochowanych na gdańskich cmentarzach i wpisanych do ewidencji grobów weteranów walk o wolność i niepodległość Polski.
48. Gdańsk, 1 września – wspomnienie Polaków z Wolnego Miasta Gdańska, aresztowanych w pierwszych dniach września 1939 r. i zamordowanych przez Niemców; złożenie kwiatów na cmentarzu ofiar zbrodni niemieckich na gdańskiej Zaspie.
49. Gdynia, 1 września – uroczystość przy pomnikach Obrońców Wybrzeża oraz Żołnierzy 2. Morskiego Pułku Strzelców, poległych w walkach w 1939 r.
50. Malbork, Szymankowo, Tezew, 1 września – uroczystości z okazji 83. rocznicy wybuchu II wojny światowej pod pomnikami pomordowanych i poległych w walce z niemieckim agresorem.
51. Hel, 1 września – uroczystość 83. rocznicy wybuchu II wojny światowej pod pomnikiem Obrońców Helu.

52. Gdańsk, 15 września – uroczyste obchody 100. rocznicy powstania Klubu Sportowego Polskich Patriotów z Wolnego Miasta Gdańska – KS Gedania; prezentacja wystawy OBUWiM Gdańsk *Z miłości do sportu. Z dumy bycia Polakiem. K.S. Gedania 1922–2022*; złożenie kwiatów pod pomnikiem pomordowanych w czasie II wojny światowej gedanistów oraz prezentacja reprintsu Księgi Pamiątkowej Komisarza Generalnego RP w Wolnym Mieście Gdańsku Kazimierza Papée.
53. Gdynia-Oksywie, 10 października – uroczystość na cmentarzu Marynarki Wojennej przy mogile weterana Franciszka Pitułki, wpisanej do ewidencji grobów weteranów walk o wolność i niepodległość Polski; oznakowanie grobu tabliczką.
54. Gdańsk, 17 października – uroczystość na cmentarzu ofiar zbrodni niemieckich na Zaspie przy nagrobku Piotra Bresińskiego.
55. Wejherowo, 17 października – uroczystość na cmentarzu przy nagrobku Zofii Bresińskiej, wybitnej polskiej działaczki społecznej i patriotycznej z Wolnego Miasta Gdańska.
56. Mełno, 24 października – uroczystości pogrzebowe ekshumowanych przez IPN żołnierzy WP z 1939 r. Uroczystości na cmentarzu wojennym poprzedziła msza św. w kościele parafialnym pw. Wniebowzięcia Najświętszej Maryi Panny w Grucie.
57. Gdynia, 24 października – uroczystość na cmentarzu Witomińskim przy mogile weterana Karola Olgierda Borchardta, wpisanej do ewidencji grobów weteranów walk o wolność i niepodległość Polski; oznakowanie grobu tabliczką.
58. Rumia, 24 października – uroczystość pogrzebowa Pawła Selina, weterana wojny obronnej 1939 r. i PSZ na Zachodzie.
59. Gdańsk, 31 października – złożenie hołdu polskim patriotom z Wolnego Miasta Gdańska pomordowanym przez Niemców i pogrzebanym na cmentarzu ofiar zbrodni niemieckich na gdańskiej Zaspie w związku ze świętem Wszystkich Świętych i Dniem Zadusznym.
60. Sarni Dwór koło Egiertowa, Karpno, Dziemiany, mogiły koło Skórcza, Lipusz, Czersk, Brusy, 31 października – złożenie hołdu pomordowanym Polakom i poległym żołnierzom AK i TOW „Gryf Pomorski” na mogiłach na Kaszubach i w Borach Tucholskich w związku ze świętem Wszystkich Świętych i Dniem Zadusznym.
61. Bydgoszcz, 31 października – złożenie hołdu żołnierzom polskiego podziemia niepodległościowego z lat 1945–1956, zamordowanym przez komunistyczny aparat terroru, w wybudowanej przez OBUWiM Gdańsk Kwaterze Żołnierzy Niezłomnych Wyklętych na cmentarzu przy ul. Kcyńskiej w Bydgoszczy w związku ze świętem Wszystkich Świętych i Dniem Zadusznym.
62. Gdańsk, 4 listopada – uroczyste oznaczenie tabliczkami grobów weteranów walk o wolność i niepodległość Polski: Józefa Komassy, weterana Powstania Wielkopolskiego i wojny polsko-bolszewickiej oraz Stanisława Koźmy, weterana Powstania Wielkopolskiego, wojny polsko-bolszewickiej i wojny obronnej 1939 r., pochowanych na cmentarzu Łostowickim.
63. Gdańsk, 4 listopada – uroczyste oznaczenie tabliczkami grobów weteranów walk o wolność i niepodległość Polski: Bronisława Wadasa, weterana Legionów Polskich, wojny polsko-bolszewickiej oraz wojny obronnej 1939; Brunona Rolkego, żołnierza Błękitnej Armii, wojny polsko-bolszewickiej, ppłk. WP, oficera ZWZ-AK; Franciszka Roszaka, weterana Powstania Wielkopolskiego i wojny polsko-bolszewickiej; Wacława Mikulskiego, weterana ZWZ-AK i Powstania Warszawskiego, pochowanych na cmentarzu komunalnym w Gdańsku-Oliwie.
64. Gdańsk, 4 listopada – uroczyste oznaczenie tabliczką weterana walk o wolność i niepodległość Polski grobu Józefa Dolata, uczestnika Powstania Wielkopolskiego i wojny polsko-bolszewickiej, pochowanego na cmentarzu parafii pw. św. Jadwigi w Gdańsku Nowym Porcie.
65. Las Piaśnicki, 10 listopada – uroczystość upamiętnienia ofiar zbiorowych egzekucji przeprowadzonych przez okupantów niemieckich w pierwszych miesiącach II wojny światowej w okolicach Wejherowa.
66. Bydgoszcz, 11 listopada – uroczystość przy zrealizowanym przez OBUWiM w Gdańsku na cmentarzu Nowofarnym pomniku kpt. Wacława Denhoffa-Czarnockiego, legionisty, żołnierza wojny polsko-bolszewickiej, założyciela klubu sportowego Polonia Warszawa.

67. Gdańsk, 16 listopada – uroczystość odsłonięcia tablicy upamiętniającej organizatorów i uczestników strajku środowisk służby zdrowia, nauki i kultury w Urzędzie Wojewódzkim w Gdańsku 7–17 listopada 1980 r., który zakończył się podpisaniem porozumień z rządem.
68. Gdynia, 14 grudnia – uroczystość przy tablicy poświęconej młodym ofiarom Grudnia '70 zastrzelonym przez milicję i wojsko; tablica została zrealizowana przez OBUWiM Gdańsk na budynku SKM w Gdyni na wzgórzu Św. Maksymiliana.
69. Gdańsk, Gdynia, 15 grudnia – uroczystości 52. rocznicy Grudnia '70, uczczenie pamięci ofiar, zapalenie zniczy na ich grobach.
70. Krasna Łąka, 15 grudnia – uczczenie pamięci ofiary Grudnia '70 Stefana Mosiewicza, zapalenie zniczy na jego grobie.

OBUWiM Katowice

1. Mysłówice, 12 marca – uroczystość oznaczenia grobu powstańca śląskiego Wilhelma Marca na cmentarzu parafialnym przy ul. Ziętka znakiem pamięci „Tobie Polsko”, opracowanym przez OBUWiM Katowice.
2. Sosnowiec, 21 marca – uroczystość upamiętniająca 80. rocznicę przemianowania ZWZ na AK. W Sali Widowiskowo-Koncertowej „Muza” odbyła się rozmowa dr. Wojciecha Kempy z ppłk. Henrykiem Czerwińskim ps. „Czarta” (żołnierzem Okręgu Radom-Kielce AK) oraz Janem Dąmbrowskim ps. „Rekin” (uczestnikiem Powstania Warszawskiego, prezesem Zarządu Oddziału Światowego Związku Żołnierzy Armii Krajowej w Bielsku-Białej, członkiem władz naczelnych ŚZŻAK w Warszawie, członkiem Rady Kombatanckiej Województwa Śląskiego).
3. Markłowice, 13 czerwca – uroczystość oznaczenia grobu powstańca śląskiego Pawła Remiasza na cmentarzu parafialnym przy ul. Wyzwolenia znakiem pamięci „Tobie Polsko”, opracowanym przez OBUWiM Katowice.
4. Gliwice, 20 czerwca – uroczystość oznaczenia grobu powstańców śląskich ppor. Elżbiety i plut. Franciszka Lubosów na cmentarzu parafialnym przy ul. Wyzwolenia znakiem pamięci „Tobie Polsko”, opracowanym przez OBUWiM Katowice.
5. Zwonowice, 22 czerwca – uroczystość oznaczenia grobu powstańca śląskiego ppor. Hermana Marsarczyka na cmentarzu parafialnym przy ul. Sumińskiej znakiem pamięci „Tobie Polsko”, opracowanym przez OBUWiM Katowice.
6. Lubliniec, 25 czerwca – uroczystość oznaczenia grobu powstańca śląskiego Franciszka Przybycina na cmentarzu parafialnym przy ul. Plebiscytowej znakiem pamięci „Tobie Polsko”, opracowanym przez OBUWiM Katowice.
7. Węgierska Górka – Cięcina, 19 lipca – uroczystość pogrzebowa Jana Ficka, żołnierza VII Śląskiego Okręgu NSZ, zamordowanego w ramach operacji „Lawina”. Jego szczątki zostały odnalezione przez BPiI w Grodkowie po latach poszukiwań sfinansowanych przez Centralę BUWiM. Pogrzeb o charakterze państwowym zorganizował na prośbę rodziny OBUWiM Katowice.

OBUWiM Kraków

1. Olszówka, 13 lutego – uroczystość poświęcenia odnowionego nagrobka na grobie ppor. Zbigniewa Kondala, żołnierza AK zamordowanego przez bezpiekę.
2. Kościelec, 20 lutego – uroczystość poświęcenia odnowionego nagrobka na grobie oficerów AK kpt. Franciszka Kozłowskiego i ppor. Stanisława Grudnia poległych w obronie Skalbmierza 5 sierpnia 1944 r.
3. Jangrot, 6 marca – uroczystość poświęcenia odnowionego nagrobka na grobie Adama Tarnowskiego ps. „Olek”, działacza WiN zamordowanego przez bezpiekę.
4. Płaza, 22 marca – pochówek dwóch NN ofiar II wojny światowej na cmentarzu parafialnym w Płazie.
5. Kraków, 30 marca – pogrzeb żołnierzy podziemia niepodległościowego: Eugeniusza Gałata ps. „Wiktor”, Władysława Migdała ps. „Ordon” i Leona Zagaty ps. „Złom” na cmentarzu Rakowickim w Krakowie.

6. Tarnów, 31 marca – uroczystość odsłonięcia tablicy upamiętniającej więźniów komunistycznego aparatu represji w Tarnowie, zamontowanej na budynku Komendy Miejskiej Policji.
7. Dobrowoda, 10 kwietnia – poświęcenie odnowionego nagrobka rodziny Grzegorzewskich – Czesława Grzegorzewskiego, oficera 6. Pułku Strzelców Podhalańskich zamordowanego przez NKWD w 1940 r. w Charkowie, oraz Bogusława Grzegorzewskiego, żołnierza podziemia zamordowanego przez Niemców w 1944 r.
8. Imbramowice, 24 kwietnia – uroczystość poświęcenia nowego nagrobka na mogile 50 osób narodowości romskiej zamordowanych przez Niemców w lutym 1943 r.
9. Ołpiny, 1 maja – uroczystość poświęcenia odnowionego nagrobka na grobie weterana Władysława Stanuli, żołnierza AK oraz WiN.
10. Kozłów, 27 maja – uroczystość ponownego pochówku – po ekshumacji przeprowadzonej przez OBUWiM w Krakowie – na cmentarzu parafialnym Piotra, Julii, Jana i Zygmunta Książków zamordowanych przez Niemców 29 stycznia 1943 r. za ukrywanie Żydów.
11. Kraków, 23 czerwca – uroczystość upamiętniająca zamordowanych przez Niemców pacjentów Zakładu dla Umysłowo i Nerwowo Chorych w Kobierzynie. W 80. rocznicę likwidacji szpitala odprawiono mszę św. oraz złożono kwiaty przy mogile wojennej zamordowanych pacjentów na cmentarzu przy ul. Czerwonych Maków.
12. Kraków, 30 czerwca – odsłonięcie pomnika gen. Bolesława Wieniawy-Długoszowskiego na cmentarzu Rakowickim w Krakowie; uroczystość współorganizowana z wojewodą małopolskim.
13. Szczucin, 18 września – uroczystość poświęcenia nowego nagrobka na grobie żołnierza AK Ignacego Boducha ps. „Tarzan”.
14. Charsznica, 11 listopada – uroczystość odsłonięcia upamiętnienia ofiar niemieckich zbrodni popełnionych w Charsznicy i okolicach.

OBUWiM Lublin

1. Bełżec, 15 marca – obchody 80. rocznicy Akcji „Reinhardt” w niemieckim obozie zagłady w Bełżcu; uroczystość współorganizowana z Centralą IPN.
2. Lublin, 18 maja – obchody 78. rocznicy zdobycia przez 2. Korpus Polski wzgórza Monte Cassino przy pomniku Bohaterów Monte Cassino w Lublinie; uroczystość o charakterze miejskim współorganizowana z Lubelskim Urzędem Wojewódzkim, Urzędem Miasta Lublin i Kuratorium Oświaty w Lublinie.
3. Lublin, 25 maja – obchody 74. rocznicy śmierci rtm. Witolda Pileckiego zorganizowane na Zamku w Lublinie; zapalono znicze tworzące napis „Pilecki”; uroczystość współorganizowana z Muzeum Narodowym w Lublinie.
4. Lublin, 29 czerwca – pogrzeb ppor. Henryka Wieliczki ps. „Lufa” w grobie rodzinnym na cmentarzu parafialnym przy ul. Lipowej w Lublinie. Jego szczątki odnaleziono podczas prac ekshumacyjnych na cmentarzu parafialnym przy ul. Unickiej w Lublinie. Uroczystości odbyły się z udziałem przedstawicieli władz państwowych, samorządowych i lokalnych.
5. Lublin, 11 lipca – upamiętnienie ofiar zbrodni wołyńskiej pod pomnikiem na skwerze Ofiar Wołynia; uroczystości o charakterze miejskim współorganizowane z Lubelskim Urzędem Wojewódzkim, Urzędem Miasta Lublin i Kuratorium Oświaty w Lublinie.
6. Lublin, 17 lipca – uroczystości upamiętniające 42. rocznicę strajku lubelskich kolejarzy. Obecni byli przedstawiciele władz państwowych, samorządowych, kolejowych (wszystkich spółek), a także władz krajowych i wojewódzkich NSZZ „Solidarność”.
7. Lublin, 1 sierpnia – współorganizacja uroczystości poświęconych 78. rocznicy wybuchu Powstania Warszawskiego na placu Litewskim w Lublinie, złożenie kwiatów pod pomnikiem Nieznanego Żołnierza.
8. Skierbieszów, 26–28 listopada – współorganizacja uroczystości związanych z 80. rocznicą wysiedleń na Zamojszczyźnie.

OBUWiM Łódź

1. Łódź, 14 lutego – uroczystość z okazji 80. rocznicy przekształcenia ZWZ w AK.
2. Łódź, 24 marca – uroczystość z okazji Narodowego Dnia Pamięci Polaków ratujących Żydów pod okupacją niemiecką.
3. Niesułków, Wola Cyrusowa, Poćwiardówka, 13 maja – 1 Szkolny Rajd Pieszo-Rowerowy „Tęgie mięśnie – tęgi umysł”, przedstawienie najważniejszych wydarzeń historycznych na terenie Parku Krajobrazowego Wzniesień Łódzkich podczas Powstania Styczniowego, bitwy łódzkiej w 1914 r. i wojny obronnej 1939 r.; impreza współorganizowana ze Szkołą Podstawową w Niesułkowie i Parkiem Krajobrazowym Wzniesień Łódzkich.
4. Łódź, 24 maja – lekcja terenowa dla uczniów łódzkich liceów przeprowadzona w 80. rocznicę utworzenia AK w ramach akcji upamiętniania żołnierzy AK spoczywających na cmentarzu Doły.
5. Brzeziny, Tomaszów Mazowiecki, Wieluń, Bełchatów, 25 maja – upamiętnienie rtm. Witolda Pileckiego w godzinie wykonania na nim wyroku śmierci.
6. Łódź, 31 maja – uroczystości poświęcone pamięci Olega Zakirowa, byłego funkcjonariusza KGB w stopniu majora, który na własną rękę prowadził w Rosji śledztwo w sprawie zbrodni katyńskiej.
7. Łódź, 8 czerwca – uroczystości pogrzebowe Stanisława Dolewskiego oraz żołnierzy podziemia zbrojnego, Mariana Sobolczyka i Jana Majewskiego ps. „Śmiały”, ekshumowanych przez IPN z bezimiennych grobów ofiar terroru komunistycznego.
8. Łódź, 14 czerwca – obchody Narodowego Dnia Pamięci Ofiar Niemieckich Nazistowskich Obozów Koncentracyjnych i Obozów Zagłady przy pomniku Ofiar Obozów.
9. Łódź, 20 czerwca – Narodowy Dzień Powstań Śląskich, oddanie hołdu uczestnikom zmagania zbrojnych o przyłączenie Śląska do Polski.
10. Łódź, 11 lipca – Narodowy Dzień Pamięci Ofiar Ludobójstwa dokonanego przez ukraińskich nacjonalistów na obywatelach II Rzeczypospolitej Polskiej, złożenie kwiatów pod tablicami poświęconymi ofiarom zbrodni.
11. Łódź, Rogóźno, Biała (gm. Zgierz, woj. łódzkie), 12 lipca – upamiętnienie ofiar niemieckich egzekucji z okazji Dnia Walki i Męczeństwa Wsi Polskiej.
12. Łódź, 22–27 lipca – akcja „63 Dni Powstania Warszawskiego” upamiętniająca powstańców spoczywających na łódzkich cmentarzach.
13. Łódź, 1 sierpnia – uroczystość na cmentarzu Starym w Łodzi w ramach obchodów Narodowego Dnia Pamięci Powstania Warszawskiego.
14. Konstantynów Łódzki, 2 sierpnia – obchody Międzynarodowego Dnia Pamięci o Zagładzie Romów – zapalenie znicza z przedstawicielami społeczności romskiej na zbiorowym grobie ponad 60 członków taboru zamordowanych latem 1944 r.
15. Krośnice 16 września – współorganizacja biegu patrolowego „Niepokonani – Niezlomni”, podczas którego zapalono znicze na grobie Szymona Trojanowskiego (ojca gen. Mieczysława Rysia-Trojanowskiego, weterana powstania 1863 r.) oraz pod pomnikiem gen. Władysława Andersa; wygłoszenie dla młodzieży prelekcji poświęconej dowódcy 2. Korpusu Polskiego, wsparcie organizatorów przez Oddział IPN w Łodzi materiałami edukacyjnymi (komiksami: *Operacja „Dorsze”*, *Major Hubal* oraz grą „First to fight. Polskie Siły Zbrojne na Zachodzie 1939–1945”).
16. Leśniczówka Chrzemce (gm. Lubochnia, pow. tomaszowski, woj. łódzkie), 18 października – odsłonięcie głazu upamiętniającego żołnierzy: ppor. Wacława Szewczyka ps. „Odrowąż”, „Orkan” (1920–1946), żołnierza AK, WiN i Konspiracyjnego Wojska Polskiego, oraz kpr. Jana Sońty ps. „Dzik” (1920–1946), żołnierza KWP.

OBUWiM Poznań

1. Wijewo, 24 marca – uroczystość odsłonięcia tablicy upamiętniającej Marię Wojciech, Sprawiedliwą wśród Narodów Świata.

2. Rawicz, 25 marca – uroczystości upamiętniające bitwę 3. Wileńskiej Brygady NZW w Rawiczu.
3. Koźuchów, 1 września – uroczystość przekazania pod opiekę uczniów i pedagogów Szkoły Podstawowej nr 1 im. Bolesława Krzywoustego w Koźuchowie grobu Ewy Lewickiej.
4. Zakrzewo, 13 października – IV Marsz Pamięci w Lasach Pałędzko-Zakrzewskich ku czci ofiar zbrodni niemieckich.
5. Zakrzewek, 10 listopada – uroczystość odsłonięcia tablicy upamiętniającej trzech lotników pochodzących z gminy Wierzbinek.

OBUWiM Rzeszów

1. Strzyżów, 21 stycznia – uroczystość poświęcenia wyremontowanego przez OBUWiM w Rzeszowie grobu Antoniego Jabczyńskiego, powstańca styczniowego.
2. Rzeszów, 14 lutego – obchody 80. rocznicy przemianowania ZWZ na AK; uroczystości współorganizowane.
3. Rzeszów, 25 lutego – Turniej Służb Mundurowych w Futsalu z okazji Narodowego Dnia Pamięci Żołnierzy Wyklętych; impreza współorganizowana.
4. Rzeszów, 1 marca – obchody Narodowego Dnia Pamięci Żołnierzy Wyklętych; uroczystości współorganizowane.
5. Rzeszów, 27 maja – odsłonięcie na budynku dawnej filii UMCS w Rzeszowie tablicy pamiątkowej poświęconej strajkom organizowanym przez Niezależne Zrzeszenie Studentów w 1981 r.; uroczystość współorganizowana.
6. Rzeszów, 25 lipca – obchody święta żołnierzy 3. Podkarpackiej Brygady Obrony Terytorialnej oraz rocznicy rozpoczęcia akcji „Burza” na Podkarpaciu; uroczystość współorganizowana.
7. Jawornik Ruski, 29 lipca – uroczystości pogrzebowe 14 żołnierzy WP zamordowanych przez OUN-UPA; uroczystość współorganizowana.
8. Rzeszów, 1 sierpnia – obchody 78. rocznicy Powstania Warszawskiego; uroczystości współorganizowane.
9. Jarosław, 1 września – w związku z akcją „Zapal znicz dla Westerplatte” delegacja zapaliła znicze na jarosławskich cmentarzach, gdzie spoczywają obrońcy Westerplatte oraz żołnierze WP polegli w 1939 r. w obronie Ojczyzny.
10. Niebylec, 1 września – w związku z akcją „Zapal znicz dla Westerplatte” zapalono znicz i złożono kwiaty na grobie Jana Ziomka.
11. Mielec, 3 września – współorganizacja uroczystości odsłonięcia i poświęcenia pomnika Żołnierzy Wyklętych. Tablica na pomniku została sfinansowana przez Oddział IPN w Rzeszowie w ubiegłym roku.
12. Rzeszów, 8 września – organizacja uroczystości odsłonięcia tablicy upamiętniającej 24. Pułk Ułanów. Renowacja tablicy została sfinansowana przez Oddział IPN w Rzeszowie w 2021 r.
13. Rzeszów, 27 września – współorganizacja uroczystości upamiętniających 83. rocznicę powstania Polskiego Państwa Podziemnego oraz obchodów święta Wojsk Obrony Terytorialnej.
14. Czelatycy, 1 listopada – w związku z akcją „Zapal znicz na grobie Weterana” delegacja zapaliła znicze na mogile zbiorowej ofiar pacyfikacji w Czelatycach.
15. Gogołów, 1 listopada – w związku z akcją „Zapal znicz na grobie Weterana” delegacja zapaliła znicze na mogile gen. Ignacego Kruszeńskiego
16. Krosno, 1 listopada – w związku z akcją „Zapal znicz na grobie Weterana” delegacja zapaliła znicze w kwaterze żołnierzy AK oraz na mogiłach żołnierzy WP i lotników.
17. Lubatowa, 1 listopada – w związku z akcją „Zapal znicz na grobie Weterana” delegacja zapaliła znicze na zbiorowej mogile ofiar terroru oraz na mogiłach Cypriana Borka i kpr. Jana Borka.
18. Łańcut, 1 listopada – w związku z akcją „Zapal znicz na grobie Weterana” delegacja zapaliła znicze na mogiłach powstańców styczniowych, w kwaterze wojennej oraz na mogile zbiorowej żołnierzy AK poległych w walce z niemieckim najeźdźcą w latach 1943–1944.

19. Pruchnik, 1 listopada – w związku z akcją „Zapal znicz na grobie Weterana” delegacja zapaliła znicze na mogile Jana Kantego Wolskiego oraz na mogile rodziny Markiewiczów.
20. Prusiek, 1 listopada – w związku z akcją „Zapal znicz na grobie Weterana” delegacja zapaliła znicze na mogile ofiar UPA w Prusieku.
21. Przeworsk, 1 listopada – w związku z akcją „Zapal znicz na grobie Weterana” delegacja zapaliła znicze na mogile zbiorowej nieznanymi powstańców z 1863 r.
22. Rokietnica, 1 listopada – w związku z akcją „Zapal znicz na grobie Weterana” delegacja zapaliła znicze na mogile zbiorowej w Rokietnicy.
23. Rymanów, 1 listopada – w związku z akcją „Zapal znicz na grobie Weterana” delegacja zapaliła znicze w kwaterze żołnierzy WP oraz na mogile Stanisława Mistygacza.
24. Sanok, 1 listopada – w związku z akcją „Zapal znicz na grobie Weterana” zapalono znicze na mogiłach: Franciszka Barana, Zbigniewa Jastrzębca Strzeleckiego, NN żołnierza AK, w kwaterze żołnierzy WP poległych w wojnie polsko-ukraińskiej, na mogile zbiorowej ofiar zamordowanych na górze Gruszka.
25. Strzyżów, 1 listopada – w związku z akcją „Zapal znicz na grobie Weterana” delegacja zapaliła znicze na mogile Antoniego Jabczyńskiego.
26. Tuligłowy, 1 listopada – w związku z akcją „Zapal znicz na grobie Weterana” delegacja zapaliła znicze na mogile Michała Steca, żołnierza, bohatera II Brygady Legionów z lat 1914–1918. Zginął 28 lipca 1944 r.
27. Wysoka Strzyżowska, Żyznów, 1 listopada – w związku z akcją „Zapal znicz na grobie Weterana” delegacja zapaliła znicze w Żyznowie na mogile zbiorowej żołnierzy AK zamordowanych 7 września 1943 r. oraz w Wysokiej Strzyżowskiej na mogile Jana Czai, który poległ w walce z UPA 1 lutego 1945 r.

OBUWiM Szczecin

1. Szczecin, 14 lutego – uroczystości upamiętniające 80. rocznicę przemianowania ZWZ na AK: złożenie kwiatów pod tablicą „Żołnierzom Armii Krajowej” z popiersiem gen. Leopolda Okulickiego na gmachu Urzędu Miasta oraz przy pomniku „Na chwałę Armii Krajowej” na cmentarzu Centralnym; msza św. w bazylice archikatedralnej pw. św. Jakuba Apostoła w intencji żołnierzy i dowódców AK oraz złożenie kwiatów pod tablicą „W hołdzie kresowym żołnierzom AK” w kaplicy Armii Krajowej.
2. Szczecin, 1 marca – obchody Narodowego Dnia Pamięci Żołnierzy Wyklętych: złożenie kwiatów i zapalenie zniczy w celi śmierci na terenie Aresztu Śledczego w Szczecinie oraz pod tablicą na gmachu Komendy Wojewódzkiej Policji w Szczecinie. Tablica upamiętnia żołnierzy podziemia niepodległościowego przetrzymywanych i torturowanych w budynku WUBP/WUdsBP w latach 1945–1956.
3. Szczecin, 31 marca – obchody 130. rocznicy urodzin gen. Stanisława Maczka. Uroczystości odbyły się na cmentarzu Centralnym w Szczecinie przy grobach żołnierzy 1. Dywizji Pancerniej.
4. Szczecin, 13 kwietnia – obchody Dnia Pamięci Ofiar Zbrodni Katyńskiej na cmentarzu Centralnym w Szczecinie: złożenie kwiatów i zapalenie zniczy pod pomnikiem „Krzyż Katyński” oraz na grobie dr n. med. Ewy Gruner-Żarnoch, wieloletniej prezes Stowarzyszenia Katyń w Szczecinie, zmarłej w 2020 r.
5. Szczecin, 4 maja – uroczystość upamiętniająca ppor. Antoniego Wąsowicza ps. „Roch” na cmentarzu komunalnym w Golczewie.
6. Szczecin, 16 maja – obchody Dnia Pamięci Polaków Zamordowanych w latach 1941–1944 w Ponarach pod pomnikiem Pamięci Młodzieży Wileńskiej na cmentarzu Centralnym w Szczecinie.
7. Szczecin, 14 czerwca – obchody Narodowego Dnia Pamięci Ofiar Niemieckich Nazistowskich Obozów Koncentracyjnych i Obozów Zagłady na cmentarzu Centralnym w Szczecinie.
8. Szczecin, 11 lipca – obchody Narodowego Dnia Pamięci Ofiar Ludobójstwa dokonanego przez nacjonalistów ukraińskich na obywatelach II Rzeczypospolitej Polskiej na cmentarzu Centralnym w Szczecinie.

9. Brojce, Szczecin, 23 sierpnia – uroczystości upamiętniające Europejski Dzień Pamięci Ofiar Stalinizmu i Nazizmu; odsłonięcie pomnika poświęconego Ofiarom Zbrodniczych Ideologii w Brojcach; oddanie hołdu ofiarom pod pomnikami Pamięci Sybiraków oraz Ofiar Zbrodni Staliniowskiego Ludobójstwa w Szczecinie.
10. Stargard, 1 września – wojewódzkie obchody upamiętniające 83. rocznicę wybuchu II wojny światowej na Międzynarodowym Cmentarzu Wojennym w Stargardzie.
11. Choszczno, Kołczewo, Łobez, Rzepin, Staniewice, Stargard, Szczecin, Wierzchowo, 1 września – uroczystości upamiętniające 83. rocznicę wybuchu II wojny światowej.
12. Szczecin, 27 września – uroczystości z okazji 83. rocznicy Powstania Polskiego Państwa Podziemnego na cmentarzu Centralnym w Szczecinie.
13. Szczecin, 19 października – uroczystość przekazania Krzyża Męczeństwa Narodu Polskiego przez Stowarzyszenie Społeczne Grudzień '70-'71 parafii pw. ks. Jerzego Popiełuszki w ramach obchodów Narodowego Dnia Pamięci Duchownych Niezłomnych.
14. Szczecin, 16 grudnia – uroczyste odsłonięcie pomnika upamiętniającego ofiary rewolty grudniowej na cmentarzu Centralnym w Szczecinie.
15. Koszalin, 16 grudnia – uroczyste oddanie hołdu śp. Janowi Stawisińskiemu pochowanemu na cmentarzu komunalnym w Koszalinie w związku z 41. rocznicą pacyfikacji kopalni „Wujek”.

OBUWiM Wrocław

1. Wrocław, 14 lutego – 80. rocznica przemianowania ZWZ na AK, centralne wojewódzkie uroczystości pod pomnikiem Żołnierzy AK na cmentarzu Świętej Rodziny.
2. Wrocław, 1 marca – obchody Narodowego Dnia Pamięci Żołnierzy Wyklętych przy pomniku Pamięci Ofiar Terroru Komunistycznego 1945–1956 na cmentarzu Osobowickim; uroczystość współorganizowana.
3. Oława, 21 lutego – uhonorowanie grobów Jana Jaworskiego i Józefa Jakubowicza, żołnierzy 1. Dywizji Pancerniej gen. Stanisława Maczka, insygniami „Ojczyzna Swemu Obrońcy” w ramach projektu „Ocalamy”; uroczystość odbyła się na cmentarzu komunalnym w 80. rocznicę wydania przez Naczelnego Wodza gen. Władysława Sikorskiego rozkazu o sformowaniu w Wielkiej Brytanii 1. Dywizji Pancerniej gen. Stanisława Maczka; hołd oddano spoczywającemu na tym samym cmentarzu Janowi Witoldowi Ostiadłowi, żołnierzowi 1. Dywizji Pancerniej – jego grób uhonorowano insygnium w 2021 r.; uroczystość współorganizowana.
4. Wrocław, 10 kwietnia – uhonorowanie grobu płk. Jerzego Woźniaka na cmentarzu Osobowickim insygnium „Ojczyzna Swemu Obrońcy” w ramach projektu „Ocalamy” w 10. rocznicę śmierci.
5. Wrocław, 22 kwietnia – upamiętnienie komendanta Policji Państwowej Aleksandra Kacprzyńskiego w 82. rocznicę śmierci, oznaczenie jego grobu na cmentarzu parafialnym na wrocławskim Rędzinie insygnium „Ojczyzna Swemu Obrońcy” w ramach projektu „Ocalamy”; uroczystość współorganizowana.
6. Wrocław, 25 kwietnia – przekazanie w Izbie Pamięci Komendy Wojewódzkiej we Wrocławiu ziemi z Polskiego Cmentarza Wojennego w Miednoje rodzinom policjantów – ofiar zbrodni katyńskiej upamiętnionym w ramach projektu „Ocalamy”; uroczystość współorganizowana.
7. Wrocław, 17 maja – uhonorowanie grobu bohatera spod Monte Cassino wachm. Antoniego Niewęglowskiego insygnium „Ojczyzna Swemu Obrońcy” w ramach projektu „Ocalamy” w przeddzień 78. rocznicy zdobycia ruin klasztoru przez Polaków. Nowy nagrobek został wybudowany przez IPN.
8. Wrocław, 2 czerwca – złożenie kwiatów pod tablicą poświęconą przywódcy Solidarności Walczącej Kornelowi Morawieckiemu, inauguracja obchodów 40. rocznicy powstania Solidarności Walczącej w Dolnośląskim Urzędzie Wojewódzkim; tablica została zaprojektowana i ufundowana przez IPN.

9. Wrocław, 2 czerwca – złożenie kwiatów w 40. rocznicę powstania Solidarności Walczącej na grobie Jana Maksymiliana Sokołowskiego, żołnierza Legionów Polskich i AK, działacza konspiracyjnej struktury wydawniczej RKS „Solidarność” i Solidarności Walczącej; uroczystość odbyła się na cmentarzu Osobowickim.
10. Wrocław, 11 czerwca – uroczystości pod pomnikiem upamiętniającym Kornela Morawieckiego na skwerze jego imienia we Wrocławiu; uroczystość współorganizowana.
11. Szalejów Górny, 7 lipca – uhonorowanie grobu Stefana Bobuli, uczestnika wojny polsko-ukraińskiej oraz polsko-bolszewickiej, funkcjonariusza Policji Państwowej insygnium „Ojczyzna Swemu Obrońcy” w ramach projektu „Ocalamy” na cmentarzu parafialnym; uroczystość współorganizowana.
12. Węgry, gm. Żórawina, 12 lipca – uroczystości przed pomnikiem Wincentego Witosa w Dzień Walki i Męczeństwa Wsi Polskiej; uroczystości współorganizowane.
13. Wrocław, 1 sierpnia – obchody upamiętniające 78. rocznicę wybuchu Powstania Warszawskiego przed pomnikiem Witolda Pileckiego; uroczystość współorganizowana.
14. Jelenia Góra, 9 sierpnia – uhonorowanie grobu ppłk. Ludwika Marszałka ps. „Zbroja”, oficera AK, żołnierza podziemia niepodległościowego po II wojnie światowej, patrona 16. Dolnośląskiej Brygady Wojsk Obrony Terytorialnej insygnium „Ojczyzna Swemu Obrońcy” w ramach projektu „Ocalamy”; uroczystość współorganizowana.
15. Wrocław, 23 sierpnia – uroczystość na cmentarzu Osobowickim przy grobie Wiktora Komorowskiego, Kawalera Orderu Virtuti Militari, lotnika 4. eskadry lotniczej przy V Dywizji Legionów podczas wyprawy kijowskiej, ofiary represji komunistycznych, w 70. rocznicę jego śmierci w więzieniu przy ul. Kleczkowskiej we Wrocławiu.
16. Wrocław, 20 września – uhonorowanie wybudowanego przez IPN grobu sierżanta Jana Dymka w rocznicę powstania NSZ. Realizacja projektu „Ocalamy”.
17. Wrocław, 25 września – uroczystości upamiętniające powstanie Polskiego Państwa Podziemnego.
18. Oława, 27 września – na cmentarzu komunalnym insygnium „Ojczyzna Swemu Obrońcy” uhonorowany został powstaniec warszawski ppor. Henryk Krantz.
19. Wrocław, 16 grudnia – uroczystość przy tablicy upamiętniającej internowanych i represjonowanych w stanie wojennym umieszczonej na murze więzienia przy ul. Kleczkowskiej.
20. Wrocław, 27 grudnia – uroczystość przy grobie uczestnika Powstania Wielkopolskiego Jana Kantego Dzierżykraj-Morawskiego na cmentarzu przy ul. Bujwida.

ZAŁĄCZNIK NR 8: REPREZENTOWANIE IPN PRZEZ PRACOWNIKÓW PIONU UPAMIĘTNIANIA WALK I MĘCZEŃSTWA PODCZAS UROCZYŚCIOŚCI I WYDARZEŃ KRAJOWYCH ORAZ ZAGRANICZNYCH

Centrala BUWiM

1. Warszawa, 2 stycznia – złożenie wieńca na grobie Romana Dmowskiego.
2. Przemyśl, 18 lutego – odsłonięcie pomnika Podhalańczyka.
3. Pruszków, 24 marca – odsłonięcie Tablicy Sprawiedliwych.
4. Mirosław, 30 marca – otwarcie Izby Pamięci Powstania Wielkopolskiego.
5. Wólka Okrąglik, 8 kwietnia – udział w uroczystościach pogrzebowych 22 osób narodowości romskiej.
6. Warszawa, 10 kwietnia – udział w uroczystościach upamiętniających 12. rocznicę katastrofy smoleńskiej.
7. Warszawa, 12 kwietnia – udział w upamiętnieniu Iwony Krugłowskiej ps. „Iwa”.
8. Warszawa, 13 kwietnia – złożenie kwiatów pod Głazem Katyńskim.
9. Warszawa, 19 kwietnia – udział w uroczystości z okazji 79. rocznicy Powstania w Getcie Warszawskim.
10. Warszawa, 23 kwietnia – udział w uroczystościach z okazji 155-lecia powstania Sokolnictwa Polskiego.
11. Warszawa, 23 kwietnia – udział w ceremonii pogrzebowej Karoliny Kaczorowskiej, wdowy po prezydencie Rzeczypospolitej Polskiej na uchodźstwie Ryszardzie Kaczorowskim.
12. Warszawa, 8 maja – udział w uroczystości złożenia kwiatów przy Grobie Nieznanego Żołnierza z okazji 77. rocznicy zakończenia II wojny światowej w Europie i bezwarunkowej kapitulacji narodowosocjalistycznej III Rzeszy Niemieckiej.
13. Warszawa, 23 maja – udział w uroczystości złożenia kwiatów na Cmentarzu Wojskowym na Powązkach z okazji Dnia Rodziny Ponarskiej.
14. Warszawa, 27 maja – udział w uroczystości pogrzebowej Jadwigi Chruściel.
15. Warszawa, 14 czerwca – złożenie kwiatów przed Pomnikiem-Mauzoleum Ofiar Hitlerowskich Obozów Koncentracyjnych.
16. Mauthausen (Austria), 17–19 czerwca – wyjazd szlakiem pamięci ofiar niemieckich obozów koncentracyjnych.
17. Kraków, 30 czerwca – udział w uroczystości odsłonięcia pomnika gen. dyw. Bolesława Wieniawy-Długoszowskiego.
18. Warszawa, 4 lipca – złożenie kwiatów pod pomnikiem gen. Władysława Sikorskiego w 79. rocznicę jego śmierci.
19. Warszawa, 22 lipca – udział w uroczystości upamiętniającej Wiktora Kochanowskiego.

20. Warszawa, 22 lipca – udział w uroczystości upamiętniającej Władysława Szczesniewskiego.
21. Warszawa, 14 sierpnia – uroczysty Apel Pamięci na Cmentarzu Wojskowym na Powązkach pod pomnikiem Poległym w 1920 r.
22. Ostrówki (Ukraina), 28 sierpnia – uroczystość złożenia kwiatów w 79. rocznicę rzezi wołyńskiej.
23. Warszawa, 2 września – udział w uroczystości z okazji 22. rocznicy otwarcia Polskiego Cmentarza Wojennego w Miednoje.
24. Warszawa, 19 września – udział w uroczystości upamiętniającej bohaterów dwóch narodów: Henryka Sławika i Józsefa Antalla.
25. Warszawa, 23 września – uroczystość wręczenia Orderów Orła Białego przez prezydenta RP w Belwederze w 46. rocznicę powstania Komitetu Obrony Robotników.
26. Pruszków, 24 września – udział w obchodach Dnia Pamięci Więźniów Obozu Dulag 121 i Niosących Im Pomoc.
27. Warszawa, 26 września – uroczystość odsłonięcia tablicy „Pomnik Historii” w dawnej siedzibie gestapo przy al. Szucha.
28. Taszkient (Uzbekistan), 3–7 października – udział w obchodach 80. rocznicy formowania się armii Andersa na terytorium Uzbekistanu; uroczysta inauguracja wystawy *Szlaki Nadziei. Odyseja Wolności* w Muzeum Pamięci Ofiar Represji w Uzbekistanie.
29. Mełno, 24 października – udział w państwowym pogrzebie 13 żołnierzy WP – Antoniego Konkola oraz 12 nieznanymi obrońców ojczyzny z września 1939 r., których szczątki zostały odnalezione i ekshumowane przez BUWiM 13 września 2021 r. – na cmentarzu wojennym.
30. Warszawa, 12 listopada – uroczystość złożenia szczątków trzech pierwszych prezydentów RP na uchodźstwie: Władysława Raczkiewicza, Augusta Zaleskiego i Stanisława Ostrowskiego w Świątyni Opatrzności Bożej.
31. Warszawa, 20 listopada – udział w centralnych obchodach z okazji 80. rocznicy wybuchu Powstania Zamojskiego.
32. Litwa (Wilno), 3–6 grudnia – udział w obchodach 155. rocznicy urodzin marsz. Józefa Piłsudskiego.
33. Warszawa, 27 grudnia – udział w uroczystościach upamiętniających 83. rocznicę zbrodni wawerskiej.

OBUWiM Białystok

1. Białystok, 27 stycznia – udział w obchodach Międzynarodowego Dnia Pamięci o Ofiarach Holokaustu: złożenie kwiatów pod pomnikiem Wielkiej Synagogi, pomnikiem Powstańców Getta oraz na Cmentarzu Gettowym.
2. Białystok, 1 marca – udział w obchodach Narodowego Dnia Pamięci Żołnierzy Wyklętych: złożenie kwiatów na Cmentarzu Wojskowym, pod pomnikiem Danuty Siedzikówny, pod pomnikiem Żołnierzy AK oraz pod tablicą memoratywną na budynku kina „Ton”, w którym skazywano żołnierzy Polski podziemnej sądzonych w procesach politycznych.
3. Olsztyn, Bartąg, 1 marca – udział w obchodach Narodowego Dnia Pamięci Żołnierzy Wyklętych: zapalenie zniczy pod pomnikiem NSZ w Olsztynie i tablicą upamiętniającą żołnierzy 3. Wileńskiej Brygady AK w Bartągu.
4. Las Szwajcarski, 26 kwietnia – udział w obchodach 82. rocznicy rozstrzelania przez Niemców 13 członków Tymczasowej Rady Ziemi Suwalskiej; złożenie kwiatów oraz przedstawienie rysu historycznego zbrodni.
5. Białystok, 20 maja – udział w święcie 1. Podlaskiej Brygady Obrony Terytorialnej im. gen. bryg. Władysława Liniarskiego ps. „Mścisław”.
6. Suwałki, 22 maja – jubileusz stulecia obecności sióstr salezjanek na ziemiach polskich.
7. Tryczówka, 29 maja – udział w obchodach 35. rocznicy śmierci ppłk. Jana Kamińskiego, cichociemnego, spadochroniarza AK, i odsłonięciu jego wyremontowanego grobu.

8. Białystok, 29 maja – uroczyste obchody święta 42. Pułku Piechoty im. gen. Jana Henryka Dąbrowskiego; odsłonięcie pomnika poświęconego pułkowi.
9. Białystok, 30 maja – udział w obchodach Dni Państwowości Republiki Chorwacji.
10. Białystok, 14 czerwca – udział w obchodach Narodowego Dnia Pamięci Ofiar Niemieckich Nazi-stowskich Obozów Koncentracyjnych i Obozów Zagłady, zorganizowanych pod tablicą memora-tywną przy Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych w Białymstoku.
11. Suwałki, 14–15 czerwca – udział w obchodach 50-lecia II Liceum Ogólnokształcącego im. gen. Zygmunta Podhorskiego w Suwałkach.
12. Wygoda, 19 czerwca – obchody 78. rocznicy bitwy AK i NZS z Niemcami w 1944 r.
13. Suwałki, 25–26 czerwca – XXI Piknik Kawaleryjski – Dni Kawaleryjskie w Suwałkach oraz uroczystości w setną rocznicę przybycia do Suwałk 3. Pułku Szwoleżerów Mazowieckich im. płk. Jana Koziętulskiego.
14. Białystok, 1 lipca – udział w obchodach 60-lecia misji Narodowego Instytutu Dziedzictwa, zorga-nizowanych w Pracowni Terenowej w Białymstoku.
15. Augustów, 24 lipca – udział w obchodach święta 1. Pułku Ułanów Krechowieckich im. płk. Bole-sława Mościckiego.
16. Suwałki, 28 lipca – udział w uroczystościach upamiętniających obławę augustowską, zorgani-zowanych w Archiwum Państwowym.
17. Stary Folwark, 5 sierpnia – wykład naczelnika OBUWiM Białystok w Muzeum Wigier na temat Ferdynanda Ossendowskiego.
18. Suwałki, 12 sierpnia – uroczysty apel z okazji Święta Wojska Polskiego.
19. Suwałki, 13 sierpnia – udział w pikniku wojskowym z okazji Święta Wojska Polskiego.
20. Bakałarzewo, 14 sierpnia – udział w obchodach Święta Wojska Polskiego; oddanie hołdu pod po-mnikiem upamiętniającym żołnierzy i współpracowników AK zamordowanych przez Niemców w Bakałarzewie 25 maja 1944 r.
21. Białystok, 15 sierpnia – złożenie kwiatów pod pomnikiem marsz. Józefa Piłsudskiego.
22. Łomża, 15 sierpnia – złożenie kwiatów pod pomnikiem Żołnierzy 33. Pułku Piechoty.
23. Suwałki, 15 sierpnia – złożenie kwiatów pod pomnikiem Armii Ochotniczej znajdującym się na terenie szkoły podstawowej prowadzonej przez siostry salezjanki.
24. Suwałki, 15 sierpnia – uroczysta msza św. w intencji ojczyzny i Wojska Polskiego, złożenie kwia-tów pod pomnikami polskich żołnierzy.
25. Białystok, 16 sierpnia – złożenie kwiatów w miejscach pamięci w 79. rocznicę Powstania w Get-cie Białostockim.
26. Giby, 21 sierpnia – udział w obchodach 10. rocznicy reaktywowania POW; odsłonięcie obelisku ku czci żołnierzy POW z kompanii „Giby” i ich dowódcy pchor. Józefa Rosińskiego.
27. Sejny, 21 sierpnia – msza św. w 103. rocznicę wybuchu Powstania Sejneńskiego.
28. Sejny, 23 sierpnia – spotkanie z rodzinami weteranów Powstania Sejneńskiego, wręczenie tabli-czek i decyzji prezesa IPN o wpisie do ewidencji grobów weteranów walk o wolność i niepodle-głość Polski.
29. Białystok, 31 sierpnia – udział w uroczystości z okazji 42. rocznicy podpisania porozumień sierp-niowych i powstania NSZZ „Solidarność”.
30. Białystok, 1 września – udział w obchodach 83. rocznicy wybuchu II wojny światowej oraz obro-ny Białegostoku w kampanii wrześniowej 1939 r.; złożenie wieńca pod pomnikiem Obrońców Białegostoku.
31. Olszewo, 11 września – udział w uroczystych obchodach 83. rocznicy bitwy pod Olszewem.
32. Białystok, 17 września – Dzień Sybiraka i obchody 83. rocznicy sowieckiej agresji na Polskę; złożenie kwiatów pod pomnikiem Katyńskim, Pomnikiem-Grobem Nieznanego Sybiraka i po-mnikiem Bohaterskich Matek – Sybiraczek; zapalenie Światła Pamięci.
33. Rudka, 25 września – udział w uroczystości odsłonięcia kamienia upamiętniającego mieszkańców gminy Rudka wywiezionych w głąb ZSRS przez władze sowieckie w latach 1939–1944.

34. Jedwabne, 30 września – udział w odsłonięciu tablicy pamiątkowej z nazwiskami Polaków wywiezionych w głąb ZSRS; odsłonięcie połączone było z uroczystym podniesieniem flagi oraz koncertem „Nigdy więcej wojny”.
35. Wysokie Mazowieckie, 21 października – udział w uroczystym otwarciu drogi krajowej nr 66, połączonym z poświęceniem krzyża oraz ronda im. Księdza Kardynała Stefana Wyszyńskiego i ronda im. Pawła Tadeusza Alfreda Sulatyckiego.
36. Suchowola, 23 października – obchody 38. rocznicy męczeńskiej śmierci bł. ks. Jerzego Popiełuszki oraz rocznic śmierci śp. Marianny i Władysława Popiełuszków.
37. Łomża, 28 października – udział w obchodach 80. rocznicy powstania NSZ oraz 74. rocznicy śmierci kapelana podziemia niepodległościowego biskupa łomżyńskiego Stanisława Kostki-Łukomskiego ps. „Rybak”.
38. Łomża, 2 listopada – udział w uroczystościach upamiętniających 80. rocznicę likwidacji getta łomżyńskiego.
39. Białystok, 3 listopada – gala projektu „Rytmy Pamięci” z udziałem prezesa IPN.
40. Pasieki, 18 listopada – udział w uroczystym odsłonięciu pomnika Niepodległości i Chwały.

OBUWiM Gdańsk

1. Bydgoszcz, 20 stycznia – udział w uroczystościach upamiętniających 102. rocznicę powrotu Bydgoszczy w granice Polski.
2. Gdynia-Oksywie, 22 stycznia – udział w obchodach 159. rocznicy wybuchu Powstania Styczniowego zorganizowanych na cmentarzu parafialnym przy kościele pw. św. Michała Archanioła i złożenie kwiatów na grobie ks. Antoniego Muchowskiego (1842–1915), uczestnika Powstania Styczniowego.
3. Gdańsk, 10 kwietnia – udział w uroczystości wręczenia dyplomów laureatom Olimpiady Historycznej.
4. Nakło nad Notecią, 11 kwietnia – udział w uroczystości odsłonięcia w I Liceum Ogólnokształcącym tablicy upamiętniającej ppor. Bernarda Bzdawkę.
5. Gdańsk, 25 maja – udział w uroczystościach przed Muzeum II Wojny Światowej pod pomnikiem rtm. Witolda Pileckiego.
6. Bydgoszcz-Smukała, 28 maja – udział w obchodach Dnia Pamięci Ofiar Niemieckiego Obozu Wysiedleńczego i Pracy zorganizowanych w Smukale na cmentarzu wojennym z okresu II wojny światowej.
7. Bydgoszcz, 3 lipca – udział w uroczystościach pod pomnikiem żołnierzy Oddziału Wydzielonego Wisła, którzy bronili Polski w 1939 r.; OBUWiM w Gdańsku opiniował inskrypcję upamiętnienia.
8. Gdańsk, 3 lipca – udział w uroczystościach w archikatedrze oliwskiej w rocznicę urodzin Józefa Dambka – jednego z twórców Tajnej Organizacji Wojskowej „Gryf Pomorski”; z inicjatywy Romana Dambka, prezesa zarządu Kaszubsko-Kociewskiego Stowarzyszenia im. Tajnej Organizacji Wojskowej „Gryf Pomorski”, odprawiono mszę św. w intencji żołnierzy tej konspiracyjnej organizacji.
9. Gdynia, 30 sierpnia – złożenie kwiatów przez pracowników OA Gdańsk pod pomnikiem Ofiar Grudnia 1970 r. w 42. rocznicę zakończenia strajków i podpisania porozumień sierpniowych.
10. Gdańsk, 27 listopada – udział w uroczystościach poświęcenia w Bazylice Mariackiej odrestaurowanej tablicy pamięci ks. ppłk. dr. Józefa Zatora-Przytockiego w 44. rocznicę jego śmierci.
11. Gdańsk, 5 grudnia – udział w uroczystościach pogrzebowych Mieczysława Jałowickiego, pierwszego delegata rządu polskiego w Gdańsku, dyplomaty i patrioty, orędownika sprawy polskiej w Gdańsku przed wybuchem II wojny światowej.
12. Wejherowo, 9 grudnia – uroczystość otwarcia siedziby Muzeum Piaśnickiego w Villi Musica.

13. Gdańsk, 16 grudnia – obchody rocznicy Grudnia 1970 r. pod pomnikiem Poległych Stoczniovców.
14. Gdańsk, 18 grudnia – uroczystość złotego jubileuszu parafii św. Stanisława Biskupa i Męczennika w Gdańsku-Wrzeszczu. Kościół pw. św. Stanisława Biskupa i Męczennika wybudował bł. ks. Bronisław Komorowski, zamordowany przez Niemców w czasie II wojny światowej. Obecny proboszcz stworzył Izbę Pamięci Polskich Patriotów z Wolnego Miasta Gdańska.

OBUWiM Katowice

1. Lindów, 27 marca – udział w uroczystości ponownego pochówku Józefa Kiedosa, cywilnej ofiary działań wojennych; jego szczątki ekshumowano z mogiły w lesie w Wapienniku.
2. Katowice, 5 kwietnia – udział w pogrzebie uczestnika Powstania Warszawskiego por. Janusza Nikodemskiego, odbywającym się na cmentarzu parafialnym przy ul. Sienkiewicza.
3. Wola Libertowska, 9 kwietnia – udział obchodach 102. rocznicy urodzin żołnierza AK por. Mieczysława Rosoła ps. „Wąsik”.
4. Tychy, 11 kwietnia – udział w upamiętniającej zbrodnię katyńską uroczystości pod pomnikiem Ofiar Katynia w Parku Rodzinnym bł. Karoliny.
5. Mazańcowice, 13 kwietnia – odsłonięcie tablicy poświęconej por. Robertowi Buchcikowi, ofierze zbrodni katyńskiej; tablica znajduje się przy Dębnie Pamięci na cmentarzu parafialnym kościoła pw. św. Marii Magdaleny.
6. Katowice, 20 kwietnia – udział w obchodach 149. rocznicy śmierci Wojciecha Korfatego.
7. Katowice, 21 kwietnia – udział w obchodach 82. rocznicy zbrodni katyńskiej i 12. rocznicy katastrofy smoleńskiej.
8. Sosnowiec, 7 maja – udział w odsłonięciu nowej tablicy upamiętniającej powstańców śląskich w Mauzoleum Powstańców Śląskich na cmentarzu parafialnym przy kościele pw. św. Józefa Rzemieślnika.
9. Katowice, 13 maja – udział w pogrzebie żołnierza AK ppłk. Henryka Czerwińskiego ps. „Czart”.
10. Tarnowskie Góry, 26 czerwca – udział w uroczystościach poświęconych 3. Pułkowi Ułanów Śląskich i odsłonięciu tablicy upamiętniającej miejsce stacjonowania pułku; tablica została ufundowana przez OBUWiM Katowice.
11. Katowice, 11 lipca – udział w złożeniu kwiatów pod tablicą upamiętniającą Polaków zamordowanych na Kresach Wschodnich przez Armię Czerwoną, Niemców, OUN-UPA i NKWD w latach 1939–1947; uroczystość odbyła się z okazji Narodowego Dnia Pamięci Ofiar Ludobójstwa dokonanego przez ukraińskich nacjonalistów na obywatelach II RP.
12. Pilica, 7 sierpnia – udział w uroczystości odsłonięcia pomnika Trzech Generałów Wojska Polskiego: gen. dyw. Aleksandra Osińskiego, gen. bryg. Stefana Hubickiego i gen. bryg. Wacława Piekarskiego, urodzonych w Pilicy; pomnik znajduje się przed budynkiem Zespołu Szkół im. Królowej Elżbiety z Pilczy przy ul. Zamkowej 7 w Pilicy.

OBUWiM Kraków

1. Kraków, 16 stycznia – udział w uroczystościach upamiętniających 79 Polaków zamordowanych 15 stycznia 1945 r. na Dąbiu w ostatniej niemieckiej egzekucji publicznej w Krakowie: mszy św. w kościele pw. św. Stanisława Biskupa i Męczennika oraz złożeniu kwiatów pod pomnikiem ofiar niemieckiej zbrodni.
2. Tarnów, 26 lutego – uroczystość z okazji Narodowego Dnia Pamięci Żołnierzy Wyklętych: msza św. w kaplicy na cmentarzu w dzielnicy Krzyż, złożenie kwiatów i zapalenie zniczy na grobach Jana Kmiecica, Stanisława Kiełbasy, Mieczysława Cielocha i Antoniego Trzepli.
3. Jabłonka, 4 marca – udział w obchodach 125. rocznicy urodzin por. Wendelina Dziubka, dowódcy Legii Spisko-Orawskiej, zasłużonego działacza społecznego i pedagoga.

4. Gruszów, 23 marca – złożenie kwiatów pod pomnikiem upamiętniającym Anielę i Franciszka Szewczyków oraz żydowską rodzinę Goldbergów z okazji Narodowego Dnia Pamięci Polaków Ratujących Żydów pod okupacją niemiecką.
5. Jordanów, 3 maja – udział w obchodach święta Konstytucji 3 maja.
6. Kraków, 27 maja – udział w złożeniu kwiatów przy pomniku Prasy Niezależnej w Nowej Hucie w ramach obchodów Dnia Drukarza.
7. Zakopane, 5 sierpnia – udział w symbolicznym pogrzebie Piotra Kossewskiego, zamordowanego w KL Auschwitz-Birkenau.
8. Brzeszcze, 15 sierpnia – udział w uroczystości upamiętnienia więźniów podoboju Auschwitz-Jawischowitz.
9. Limanowa, 18 sierpnia – udział w uroczystości odsłonięcia tablicy upamiętniającej żydowskich obywateli RP z Limanowej i okolic zamordowanych przez Niemców.
10. Rabka-Zdrój, 28 sierpnia – udział w upamiętnieniu Żydów zamordowanych przez Niemców podczas II wojny światowej.
11. Wysoka, 1 września – udział w uroczystościach rocznicowych wybuchu II wojny światowej, zorganizowanych na wyremontowanym cmentarzu wojennym.
12. Klimontów, 3 września – udział w uroczystości upamiętniającej lotników 24. Eskadry Rozpoznawczej Armii „Kraków”.
13. Skomielna Czarna, 4 września – udział w uroczystości upamiętniającej mieszkańców Kołomyi i Pokucia poległych w wojnach XX w., zaginionych i pomordowanych w latach 1939–1945.
14. Wolbrom, 5 września – udział w uroczystości upamiętniającej wolbromskich Żydów w 80. rocznicę Aktion „Reinhardt”.
15. Proszowice, 6 września – udział w uroczystości upamiętniającej 83. rocznicę bitwy pod Proszowicami.
16. Oświęcim, 24 września – udział w uroczystości na cmentarzu parafialnym upamiętniającej policjanta i żołnierza AK mjr. Piotra Szewczyka.
17. Tarnów, 27 września – udział w gali wręczenia nagród w grze miejskiej „Polskie Państwo Podziemne”.
18. Kraków, 1 października – udział w uroczystości upamiętniającej gen. Józefa Hallera przy jego grobie w kościele garnizonowym pw. św. Agnieszki.
19. Kraków, 6 października – udział w wernisażu wystawy *Sztuka w mundurze. Krakowski Oddział Grobów Wojennych 1915–1918* w Międzynarodowym Centrum Kultury.
20. Wieliczka, 9 października – udział w uroczystości odsłonięcia tablicy upamiętniającej kmdr. Bogumiła Nowotnego, pierwszego dowódcę Marynarki Wojennej odrodzonej RP.
21. Limanowa, 13 października – udział w uroczystości odsłonięcia na budynku Zespołu Szkolno-Przedszkolnego nr 1 im. Marii Konopnickiej tablicy upamiętniającej Teofila Szumańskiego.
22. Tarnów, 28 listopada – udział w uroczystości odsłonięcia tablicy upamiętniającej przetrzymywanych w niemieckim więzieniu w Tarnowie w latach 1939–1945.
23. Niepołomice, 11 grudnia – udział w uroczystości ku czci Polaków pomordowanych przez Niemców w Puszczy Niepołomickiej w grudniu 1942 r.

OBUWiM Lublin

1. Sosnowica, 17 stycznia – udział w odsłonięciu tablicy upamiętniającej żołnierza AK, członka DSZ i WiN Czesława Czaplńskiego w 75. rocznicę rozstrzelania go przez funkcjonariuszy komunistycznego aparatu represji na rynku w Sosnowicy.
2. Lublin, 19 stycznia – udział w uroczystościach pogrzebowych mjr. Stanisława Szafranka, żołnierza AK, honorowego prezesa Związku Inwalidów Wojennych Okręg Lublin, zorganizowanych na cmentarzu komunalnym przy ul. Droga Męczenników Majdanka.

3. Trawniki, 20 stycznia – udział w uroczystościach pogrzebowych Mieczysława Smalca, organizatora I Trawnickiej Drużyny Harcerskiej.
4. Lublin, 21 stycznia – udział w obchodach 159. rocznicy wybuchu Powstania Styczniowego.
5. Borów, 2 lutego – udział w uroczystościach z okazji 78. rocznicy pacyfikacji Borowa i okolicznych wsi.
6. Lublin, 1 marca – udział w obchodach Narodowego Dnia Pamięci Żołnierzy Wyklętych i mszy św. na Zamku Lubelskim.
7. Radecznica, 6 marca – udział w obchodach Narodowego Dnia Pamięci Żołnierzy Wyklętych.
8. Lublin, 8 marca – uroczystości związane z 80. rocznicą przemianowania ZWZ na AK (14 lutego 1942 r.) i obchody Narodowego Dnia Pamięci Żołnierzy Wyklętych; wykładu *Dzieci Wolnej, Niepodległej, Świętej – przywracanie pamięci o Żołnierzach Wyklętych* w Lubelskim Urzędzie Wojewódzkim.
9. Różaniec, 20 marca – udział w uroczystościach upamiętniających pacyfikację wsi Różaniec.
10. Lublin, 10 kwietnia – udział w uroczystości z okazji 12. rocznicy katastrofy smoleńskiej.
11. Lublin, 13 kwietnia – udział w uroczystości upamiętniającej zbrodnię katyńską.
12. Gniewoszków, 15 maja – udział w uroczystości odsłonięcia tablicy pamiątkowej poświęconej płk. Władysławowi Gnysiowi.
13. Kąkolewnica, 12 czerwca – udział w uroczystościach religijno-patriotycznych na uroczysku Baran.
14. Osówek, 12 lipca – udział w wojewódzkich obchodach Dnia Walki i Męczeństwa Wsi Polskiej.
15. Lublin, 22 lipca – udział w uroczystościach upamiętniających 78. rocznicę likwidacji KL Lublin (Majdanek).
16. Lublin, 24 lipca – udział w obchodach 42. rocznicy Lubelskiego Lipca.
17. Jastków, Lublin, 3 sierpnia – udział w uroczystościach upamiętniających bitwę pod Jastkowem w 1915 r.
18. Lublin, 15 sierpnia – udział w obchodach Święta Wojska Polskiego.
19. Lublin, 31 sierpnia – udział w obchodach Dnia Solidarności i Wolności.
20. Frampol, 1 września – udział w obchodach 83. rocznicy agresji Niemiec na Polskę.
21. Chełm, 1 września – udział w uroczystościach przy grobie żołnierza z Westerplatte Stanisława Kolasy.
22. Ignasin, 8 września – zapalenie zniczy pod pomnikiem oddziału AK-WiN Antoniego Kopaczewskiego ps. „Lew”.
23. Brzeziny Bełżeckie, 10 września – udział w uroczystościach poświęconych por. Stefanowi Kobosowi ps. „Wrzos”.
24. Zajezerze, 18 września – udział w corocznej uroczystości ku czci poległych i zamordowanych żołnierzy 28. Pułku Artylerii Lekkiej oraz odsłonięciu tablicy upamiętniającej 28. PAL; tablicę wykonał OBUWiM Lublin.
25. Bójki, 22 września – odsłonięcie pomnika upamiętniającego ofiary cywilne II wojny światowej oraz żołnierzy podziemia antykomunistycznego.
26. Dołhobyczów, 25 września – odsłonięcie pomnika 1. Pułku Szwoleżerów Józefa Piłsudskiego.
27. Świdnik, 27 września – złożenie kwiatów z okazji Dnia Polskiego Państwa Podziemnego.
28. Rachanie, 29 września – udział w uroczystym poświęceniu na cmentarzu parafialnym kwatery żołnierzy WP poległych we wrześniu 1939 r.
29. Majdan Nowy, 29 września – udział w uroczystości odsłonięcia tablicy upamiętniającej zamordowanych za pomoc Żydom w miejscowości Majdan Nowy; projekt „Zawołani po imieniu”.
30. Włodawa, 8 października – udział w obchodach 71. rocznicy śmierci ppor. Edwarda Taraszkiewicza ps. „Żelazny”.
31. Lublin, 11 października – udział w uroczystościach upamiętniających żołnierzy 2. Korpusu Polskiego.
32. Świdnik, 9 listopada – udział w uroczystości odsłonięcia pomnika Józefa Franczaka ps. „Lalek”.
33. Lublin, 11 listopada – udział w uroczystościach Narodowego Święta Niepodległości.

OBUWiM Łódź

1. Łódź, 12 stycznia – udział w uroczystościach upamiętniających 80. rocznicę likwidacji tzw. obozu cygańskiego w łódzkim getcie.
2. Łódź, 14 stycznia – udział w uroczystościach upamiętniających 82. rocznicę wysiedlenia mieszkańców osiedla im. Józefa Montwiłła-Mireckiego.
3. Łódź, 19 stycznia – uroczystości w 77. rocznicę wymordowania przez Niemców prawie 1500 Polaków – więźniów Radogoszcza.
4. Łódź, 10 lutego – rocznica strajku włókniaerek w 1971 r.
5. Zduńska Wola, 25 lutego – udział w obchodach na osiedlu Karsznice rocznicy zamordowania kolejarzy, członków AK z miejscowej placówki.
6. Łódź, 31 marca – udział w obchodach 100. rocznicy urodzin gen. Stanisława Maczka.
7. Zgierz, 19 marca – udział w obchodach 80. rocznicy zbrodni zgierskiej.
8. Łódź, 3 maja – udział w wojewódzkich uroczystościach z okazji rocznicy uchwalenia Konstytucji 3 maja.
9. Domaniewice, 9 maja – udział w uroczystym odsłonięciu pomnika upamiętniającego cichociemnych.
10. Łódź, 12 maja – uczczenie 87. rocznicy śmierci Józefa Piłsudskiego; złożenie kwiatów pod tablicą przy ul. Wschodniej, gdzie mieszkał i działał.
11. Tresta, 16 maja – udział w uroczystościach upamiętniających 78. rocznicę walk z Niemcami oddziału partyzanckiego „Zryw” z Obwodu AK Tomaszów.
12. Łódź, 17 maja – udział w głównych uroczystościach na stacji Radegast zorganizowanych przez Muzeum Tradycji Niepodległościowych w Łodzi w 80. rocznicę wysiedleń Żydów z getta łódzkiego.
13. Konstancinów Łódzki, 21 maja – udział w 12. rocznicy odsłonięcia i poświęcenia pomnika upamiętniającego ofiary niemieckiego obozu w Konstancynie Łódzkim w latach 1940–1943.
14. Ręczno, 10 lipca – udział w obchodach 77. rocznicy bitwy stoczonyj 8 lipca 1945 r. przez oddział partyzancki dowodzony przez ppor. Stanisława Karlińskiego ps. „Burza” z siłami 64. Dywizji NKWD i UB.
15. Łódź, 2 sierpnia – udział w obchodach Międzynarodowego Dnia Pamięci o Zagładzie Romów – złożenie kwiatów przed pomnikiem przy Kuźni Romów upamiętniającym ofiary tzw. obozu cygańskiego założonego przez okupantów niemieckich na terenie Ghetto Litzmannstadt.
16. Mława, 1 września – zapalenie znicza pod pomnikiem Piechura oraz Mauzoleum Żołnierzy Września w rocznicę bitwy pod Mławą 1–4 września 1939 r.
17. Konopnica, 2 września – reprezentacja Oddziału IPN Łódź podczas Dnia Patrona Szkoły im. 72. Pułku Piechoty „Radom”; wystawienie stoiska promocyjnego podczas pikniku żołnierskiego.
18. Łódź, 6 września – udział w upamiętnieniu żołnierzy Armii „Łódź” poległych podczas niemieckiego bombardowania; zapalenie zniczy w miejscu, w którym stacjonował sztab Armii „Łódź”, oraz w miejscu spoczynku żołnierzy.
19. Koźle, 12 września – udział w uroczystościach upamiętniających 83. rocznicę bitwy nad Bzurą.
20. Radomsko, 25 września – udział w uroczystościach poświęconych 77. rocznicy powstania Konspiracyjnego Wojska Polskiego.
21. Łódź, 27 września – udział w obchodach Dnia Polskiego Państwa Podziemnego zorganizowanych przy pomniku Armii Krajowej.
22. Łódź, 27 września – zapalenie znicza pod pomnikiem Żegoty w Parku Ocalałych w 80. rocznicę powołania Tymczasowego Komitetu Pomocy Żydom im. Konrada Żegoty, którego działalność dała impuls do założenia 4 grudnia 1942 r. Rady Pomocy Żydom „Żegota” przy Delegaturze Rządu RP na Kraj.
23. Łódź, 13 października – udział w miejskich uroczystościach upamiętniających ofiary terroru niemieckiego wymierzonego w polską inteligencję.

24. Krośniewice, 14 października – uroczystości z okazji 130. rocznicy urodzin gen. Władysława Andersa oraz 15. rocznicy nadania jego imienia szkole podstawowej w Nowem.
25. Stara Gadka, 25 października – zapalenie znicza podczas uroczystości odsłonięcia tablicy ku czci Polaków poległych podczas I wojny światowej.
26. Czerwińsk nad Wisłą, 27 października – uroczystości pogrzebowe ks. Józefa Belniaka, salezjanina zasłużonego dla łódzkiej NSZZ „Solidarność”, kawalera wielu odznaczeń państwowych, w tym Krzyża Wolności i Solidarności.
27. Łódź, 10 listopada – w przeddzień Narodowego Święta Niepodległości zapalenie znicza na grobie wojennym poległych podczas rozbijania Niemców w listopadzie 1918 r.
28. Stare Skoszewy, 10 listopada – w przeddzień Narodowego Święta Niepodległości udział w wydarzeniu „Światło Pamięci Niezwyciężonym w dekadę 100-lecia Niepodległości” wraz z członkami Grupy Rekonstrukcji Historycznej im. 10. Batalionu Saperów.
29. Drobnice, 13 listopada – złożenie kwiatów podczas uroczystości odsłonięcia obelisku upamiętniającego por. Ignacego Batora, podoficera WP, cichociemnego, uczestnika Powstania Warszawskiego.
30. Łódź, 29 listopada – udział w obchodach 192. rocznicy wybuchu Powstania Listopadowego na Cmentarzu Starym w Łodzi przy grobie kpt. Wojciecha Feliksa Zarzyckiego, uczestnika Powstania Listopadowego.
31. Łódź, 2 grudnia – wizyta u Sławomira Zawadzkiego, uczestnika Powstania Warszawskiego, w 94. rocznicę jego urodzin.
32. Łódź, 5 grudnia – złożenie kwiatów pod pomnikiem marsz. Józefa Piłsudskiego w 155. rocznicę jego urodzin.
33. Łódź, 11 grudnia – złożenie kwiatów przed pomnikiem Pękniętego Serca w rocznicę pierwszego transportu polskich dzieci do niemieckiego obozu przy ul. Przemysłowej w Łodzi.
34. Łódź, 16 grudnia – złożenie kwiatów na grobie Jurka Rutkowskiego, ofiary niemieckiego obozu pracy dla polskich dzieci przy ul. Przemysłowej w Łodzi, w rocznicę śmierci.
35. Niedośpielin, 16 grudnia – złożenie kwiatów pod pomnikiem ofiar przeprowadzonej przez ZOMO i wojsko 16 grudnia 1981 r. pacyfikacji strajkującej załogi kopalni „Wujek” w Katowicach.
36. Gałków Duży, 17 grudnia – zapalenie znicza pod tablicą na fasadzie budynku Szkoły Podstawowej im. Marszałka Józefa Piłsudskiego upamiętniającą Zbyszka Godlewskiego, ucznia placówki, zastrzelonego w Gdyni 17 grudnia 1970 r., który zapisał się w historii i kulturze Polski jako Janek Wiśniewski.
37. Łódź, 27 grudnia – zapalenie zniczy na grobach wybranych uczestników Powstania Wielkopolskiego – obchody Narodowego Dnia Zwycięskiego Powstania Wielkopolskiego.

OBUWiM Poznań

1. Poznań, 24 marca – złożenie kwiatów na Cmentarzu Wspólnoty Brytyjskiej w 78. rocznicę wielkiej ucieczki jeńców alianckich z obozu w Żaganii.
2. Rawicz, 25 marca – udział w uroczystości nadania nowemu rondowi imienia ks. Zdzisława Zakrzewskiego.
3. Poznań, marzec–kwiecień – udział w pracach zespołu przygotowującego rewitalizację cmentarzy na stokach poznańskiej Cytadeli.
4. Poznań, Śrem, 25 maja – zapalenie zniczy pod tablicami upamiętniającymi rtm. Witolda Pileckiego.
5. Poznań, 15 lipca – złożenie kwiatów w dniu Święta Policji pod pomnikiem Pamięci Pomordowanych Policjantów II RP Województwa Poznańskiego.
6. Poznań, 1 września – złożenie kwiatów i zapalenie zniczy na grobie kmdr. Zdzisława Kręgielskiego, obrońcy Westerplatte.
7. Poznań, 17 września – złożenie w kościele pw. św. Jana Kantego kwiatów pod tablicą upamiętniającą ofiary zbrodni katyńskiej.

8. Poznań, 22 września – złożenie wiązanki kwiatów pod tablicą ku czci ofiar UB przed dawną siedzibą MUBP – obchody Dnia Hołdu i Pamięci Ofiar Komunistów.
9. Gądkki, 30 września – złożenie kwiatów i wygłoszenie wykładu historycznego przez pracownika OBUWiM pod pomnikiem pomordowanych w latach stalinowskich w Lasach Gądeckich.
10. Koźuchów, 27 października – udział w gali Gminnego Konkursu Piosenki Patriotycznej i Żołnierskiej im. Ewy Lewickiej, organizowanego pod patronatem Oddziału IPN Poznań przez Szkołę Podstawową im. Bolesława Krzywoustego.
11. Zdziechowa, 28 października – złożenie kwiatów na grobie i udział w pogrzebie szczątków ofiar niemieckiej zbrodni popełnionej 10 września 1939 r.
12. Poznań, 5 listopada – złożenie w 83. rocznicę pierwszych przesiedleń kwiatów pod głazem upamiętniającym Polaków przetrzymywanych w niemieckim obozie przesiedleńczym Lager Głowna.
13. Stary Gostyń, Klony, 8 grudnia – złożenie kwiatów i zapalenie zniczy w Starym Gostyniu na grobie Polaków zamordowanych przez Niemców oraz pod pomnikiem upamiętniającym ofiary w Klonach.
14. Rawicz, 13 grudnia – złożenie kwiatów pod tablicą upamiętniającą uwięzionych w rawickim Wojskowym Obozie Internowania; udział w uroczystości nadania rondy w centrum miasta imienia Bronisława Lachowicza.
15. Rostarszewo, 16 grudnia – złożenie kwiatów na grobie Zenona Zająca, wielkopolskiej ofiary pacyfikacji kopalni „Wujek”.

OBUWiM Rzeszów

1. Ruda Łańcucka, 4 stycznia – złożenie kwiatów podczas uroczystości pogrzebowych Henryka Ateborskiego.
2. Gogołów, 21 stycznia – zapalenie zniczy na grobie gen. Ignacego Marceliego Kruszewskiego, bohatera Polski i Belgii, uczestnika Powstania Listopadowego, wybitnego dowódcy i organizatora wojskowego.
3. Dobrzechów, 21 stycznia – zapalenie zniczy na grobach Antoniego Edwarda Koźmiana i Stanisława Koźmiana w 159. rocznicę wybuchu Powstania Styczniowego.
4. Rzeszów, 22 stycznia – zapalenie zniczy na mogiłach powstańców oraz na pomniku-mogile zbiorowej uczestników Powstania Styczniowego na cmentarzu Starym przy ul. Targowej w związku ze 159. rocznicą wybuchu Powstania Styczniowego.
5. Rzeszów, 27 stycznia – złożenie kwiatów i zapalenie zniczy przy pomniku-głazie na pl. Ofiar Getta oraz przy bramie głównej na Cmentarzu Żydowskim w ramach obchodów Międzynarodowego Dnia Pamięci o Ofiarach Holokaustu.
6. Rzeszów, 27 stycznia – złożenie kwiatów i zapalenie zniczy przy pomniku Ofiar Niemieckich Nazistowskich Obozów Koncentracyjnych na cmentarzu Wilkowyja; uroczystość odbyła się w ramach obchodów 77. rocznicy wyzwolenia KL Auschwitz-Birkenau.
7. Rzeszów, 27 stycznia – zapalenie zniczy na mogile więźnia KL Sachsenhausen Kazimierza Więcka i w kwaterze żołnierzy AK rozstrzelanych przez Niemców; uroczystość odbyła się na cmentarzu Pobitno w ramach obchodów 77. rocznicy wyzwolenia KL Auschwitz-Birkenau.
8. Przemyśl, 5 lutego – złożenie kwiatów podczas uroczystości pogrzebowych płk. hm. Leszka Włodka ps. „Azymut”, „Mściwój”, „Leszek Biały”.
9. Rzeszów, 10 lutego – złożenie kwiatów pod pomnikiem Zesłańców Sybiru w 82. rocznicę pierwszej masowej deportacji Polaków do ZSRS.
10. Rzeszów, 11 lutego – złożenie kwiatów i zapalenie zniczy przy pomniku upamiętniającym 10 mieszkańców Podkarpacia rozstrzelanych przez Niemców podczas II wojny światowej.
11. Rzeszów, 14 lutego – wykład dla Wojewódzkiego Sztabu Wojskowego w Rzeszowie na temat przekształcenia ZWZ w AK.
12. Rzeszów, 27 lutego – złożenie kwiatów pod tablicą pamiątkową przy TVP Rzeszów w 29. rocznicę śmierci mjr. Wacława Kopisty.

13. Rzeszów, 1 marca – zapalenie zniczy na mogiłach ppor. Michała Zygi ps. „Szymon” i ppor. Leopolda Rząsy ps. „Wacław”, „Augustyn” w Kwaterze Żołnierzy Niezłomnych na cmentarzu Wilkowyja.
14. Rzeszów, 1 marca – złożenie kwiatów i zapalenie zniczy na symbolicznej mogile ofiar komunizmu oraz na grobie rodziny Sicińskich, gdzie znajduje się tablica nagrobna poświęcona płk. Łukaszowi Cieplińskiemu; uroczystość odbyła się na cmentarzu Pobitno.
15. Jasło, 1 marca – złożenie kwiatów przy pomniku poświęconym Żołnierzom Wyklętym oraz działaczom opozycji antykomunistycznej.
16. Rzeszów, 7 marca – złożenie kwiatów pod pomnikiem płk. Leopolda Lisa-Kuli oraz zapalenie zniczy i złożenie kwiatów na symbolicznej mogile pułkownika podczas obchodów 103. rocznicy jego śmierci.
17. Trzciana, 23 marca – złożenie kwiatów podczas uroczystości pogrzebowych Józefa Lisa ps. „Tajfun”.
18. Markowa, 24 marca – złożenie kwiatów i zapalenie zniczy pod pomnikiem Rodziny Ulmów w Sądzie Pamięci oraz na cmentarzu parafialnym na grobach rodzin z Markowej ratujących Żydów.
19. Strzyżów, 24 marca – udział w VII edycji Wojewódzkiego Turnieju Poezji i Prozy „Zawsze Wierni” dla uczniów szkół podstawowych (kl. 7–8), ponadpodstawowych i ponadgimnazjalnych.
20. Rzeszów, 31 marca – złożenie kwiatów pod tablicami upamiętniającymi gen. Stanisława Maczka, dowódcę 1. Dywizji Pancерnej, z okazji 130. rocznicy jego urodzin.
21. Rzeszów, 11 kwietnia – udział w uroczystościach poświęconych pamięci policjantów zamordowanych na Wschodzie w czasie II wojny światowej.
22. Rzeszów, 13 kwietnia – zapalenie zniczy na symbolicznych mogiłach ofiar zbrodni katyńskiej na cmentarzu Pobitno – obchody Dnia Pamięci Ofiar Zbrodni Katyńskiej.
23. Rzeszów, 13 kwietnia – złożenie kwiatów w Dniu Pamięci Ofiar Zbrodni Katyńskiej pod Pomnikiem-Krzyżem Ofiar Komunizmu.
24. Łańcut, 13 kwietnia – złożenie kwiatów w kościele pw. św. Stanisława i zapalenie zniczy na symbolicznych mogiłach ofiar zbrodni katyńskiej na cmentarzu komunalnym – obchody Dnia Pamięci Ofiar Zbrodni Katyńskiej.
25. Strzyżów, 13 kwietnia – zapalenie zniczy pod pomnikiem Katyńskim w Dniu Pamięci Ofiar Zbrodni Katyńskiej.
26. Nowe Brusno, 24 kwietnia – udział w obchodach 78. rocznicy pacyfikacji wsi Rudka.
27. Rzeszów, 29 kwietnia – złożenie kwiatów pod tablicą upamiętniającą mjr. Henryka Dobrzańskiego ps. „Hubal” w przeddzień rocznicy jego śmierci.
28. Rzeszów, 29 kwietnia – złożenie kwiatów i zapalenie zniczy przy pomniku Ofiar Niemieckich Nazistowskich Obozów Koncentracyjnych w związku z rocznicą wyzwolenia KL Auschwitz-Birkenau oraz KL Dachau.
29. Żywnów, 29 kwietnia – złożenie kwiatów podczas uroczystości odsłonięcia tablicy upamiętniającej Franciszka Bylickiego.
30. Rzeszów, 3 maja – złożenie kwiatów podczas obchodów rocznicy uchwalenia Konstytucji 3 maja.
31. Żywnów, 5 maja – złożenie kwiatów podczas uroczystości odsłonięcia tablicy pamiątkowej poświęconej por. Franciszkowi Bylickiemu.
32. Rzeszów, 10 maja – udział w otwarciu Sali Tradycji w ramach obchodów 29. rocznicy sformowania 21. Brygady Strzelców Podhalańskich.
33. Lubatowa, 15 maja – złożenie kwiatów i zapalenie zniczy na grobie Cypriana Boraka, bohatera walk o Monte Cassino.
34. Łańcut, 18 maja – zapalenie zniczy na mogiłach uczestników walk o Monte Cassino oraz przy pomniku poświęconym bohaterom i ofiarom walk na frontach II wojny światowej w 78. rocznicę zdobycia Monte Cassino; uroczystość odbyła się na Cmentarzu Komunalnym.
35. Rzeszów, 25 maja – złożenie kwiatów pod tablicą upamiętniającą akcję „Kośba” w 78. rocznicę.
36. Rzeszów, 1 czerwca – zapalenie zniczy przed pomnikiem upamiętniającym ofiary pacyfikacji Staroniwy w 79. rocznicę.

37. Rzeszów, 9 czerwca – udział w uroczystościach odsłonięcia wyremontowanej mogiły Henryka Stroki.
38. Krasne, 12 czerwca – udział w uroczystościach 100. rocznicy śmierci rotmistrza Jana Newlina Mazarakiiego.
39. Rzeszów, 14 czerwca – zapalenie zniczy przy pomniku Ofiar Obozów Koncentracyjnych w ramach obchodów Narodowego Dnia Pamięci Ofiar Niemieckich Nazistowskich Obozów Koncentracyjnych i Obozów Zagłady.
40. Rzeszów, 14 czerwca – zapalenie zniczy pod tablicą upamiętniającą 40 rzeszowian przewiezionych 14 czerwca 1940 r. z Tarnowa pierwszym transportem do KL Auschwitz; uroczystość odbyła się w Narodowy Dzień Pamięci Ofiar Niemieckich Nazistowskich Obozów Koncentracyjnych i Obozów Zagłady.
41. Rzeszów, 4 lipca – udział w obchodach 79. rocznicy śmierci gen. Władysława Sikorskiego.
42. Przemyśl, 5 lipca – udział w uroczystościach odsłonięcia tablicy informacyjnej przy nagrobku Anny Müller-Maczek.
43. Rzeszów, 10 lipca – udział w uroczystościach upamiętniających ofiary zbrodni wołyńskiej.
44. Borownica, 12 lipca – zapalenie zniczy w 77. rocznicę zbrodni wołyńskiej przy pomniku upamiętniającym zamordowanie ponad 60 Polaków.
45. Zwiężczyca, 12 lipca – zapalenie zniczy na grobie ofiar pacyfikacji Zwiężczy – obchody Dnia Pamięci Ofiar Wsi Polskiej.
46. Rzeszów, 27 lipca – udział w uroczystym apelu oraz pikniku zorganizowanym z okazji święta 3. Podkarpackiej Brygady Obrony Terytorialnej.
47. Rzeszów, 3 sierpnia – zapalenie zniczy pod pomnikiem kard. Stefana Wyszyńskiego w 121. rocznicę jego urodzin.
48. Przemyśl, 6 sierpnia – zapalenie zniczy przed pomnikiem Poległych Legionistów 1914–1918 na cmentarzu wojskowym i przy symbolicznej mogile ks. płk. Józefa Panasia w rocznicę wymarszu Pierwszej Kompanii Kadrowej z krakowskich Oleandrów.
49. Sanok, 14 sierpnia – zapalenie zniczy przy tablicy upamiętniającej św. Maksymiliana Marię Kolbego w 81. rocznicę jego śmierci.
50. Rzeszów, 15 sierpnia – złożenie kwiatów pod pomnikiem gen. Władysława Sikorskiego w ramach obchodów Święta Wojska Polskiego.
51. Łańcut, 21 sierpnia – zapalenie zniczy w kwaterze wojennej na cmentarzu komunalnym pod pomnikiem upamiętniającym bitwę pod Falaise w 78. rocznicę jej stoczenia.
52. Strzyżów, 29 sierpnia – odwiedziny u por. Tadeusza Lutaka, żołnierza AK, uczestnika kampanii wrześniowej, najstarszego czołgisty Wojska Polskiego i Świadka Historii w 105. rocznicę urodzin.
53. Rzeszów, 31 sierpnia – złożenie kwiatów pod tablicą „Znanym i Nieznanym Ludziom Solidarności” – obchody Dnia Solidarności i Wolności.
54. Rzeszów, 1 września – udział w obchodach 83. rocznicy wybuchu II wojny światowej w kościele garnizonowym pw. Matki Bożej Królowej Polski.
55. Łańcut, 9 września – zapalenie zniczy w kwaterze wojennej na cmentarzu komunalnym w Łańcutcie, gdzie spoczywają żołnierze 24. Pułku Ułanów polegli w obronie Rzeszowa i Łańcuta 8 i 9 września 1939 r.
56. Rzeszów, 17 września – udział w obchodach Światowego Dnia Sybiraka w kościele pw. Podwyższenia Krzyża i pod pomnikiem Sybiraków – w rocznicę agresji sowieckiej na Polskę.
57. Hyżne, 9 października – udział w uroczystości otwarcia skweru im. gen. Władysława Sikorskiego oraz odsłonięcia pomnika bohatera.
58. Cieszanów, 9 października – udział w uroczystości odsłonięcia i poświęcenia tablicy upamiętniającej żołnierzy WP poległych we wrześniu 1939 r., która odbyła się przy pomniku Ofiar II Wojny Światowej.
59. Rzeszów, 12 października – udział w spacerze historycznym „Szlakiem powstańców styczniowych” z członkami Federacji Patriotycznej.

60. Rzeszów, 19 października – zapalenie zniczy w Narodowym Dniu Pamięci Duchownych Niezłomnych pod pomnikiem bł. ks. Jerzego Popiełuszki przy kościele pw. Matki Bożej Saletyńskiej.
61. Zwiężczyca, 27 października – wykład o pacyfikacji Zwiężczy przez Niemców w 1943 r. w filii Rzeszowskiego Domu Kultury w Zwiężczy.
62. Rzeszów, 31 października – na cmentarzu Pobitno wspólne z przedstawicielami Federacji Patriotycznej oddanie czci uczestnikom Powstania Styczniowego.
63. Rzeszów, 17 listopada – złożenie kwiatów pod pomnikiem Żołnierzy Wyklętych w rocznicę jego odsłonięcia oraz w związku ze zbliżającą się rocznicą urodzin płk. Łukasza Cieplińskiego ps. „Pług”.
64. Rzeszów, 29 listopada – udział w uroczystości upamiętniającej Michała Stasiuka w ramach programu „Zawołani po imieniu” w kościele pw. św. Wojciecha i św. Stanisława oraz w ratuszu; udział w odsłonięciu tablicy upamiętniającej Michała Stasiuka na pl. Cichociemnych.
65. Rzeszów, 14 grudnia – złożenie kwiatów pod tablicą „Znanym i Nieznanym Ludziom Solidarności w dowód dumy i pamięci” i uczczenie pamięci ofiar stanu wojennego przed siedzibą Regionu Rzeszowskiego NSZZ „Solidarność”.
66. Dzierdźówka, Zaleszany, 16 grudnia – złożenie kwiatów i zapalenie zniczy pod pomnikiem Zbigniewa Wilka, jednego z dziewięciu górników poległych 16 grudnia 1981 r. podczas pacyfikacji kopalni „Wujek”.
67. Żyznów, 27 grudnia – zapalenie zniczy na mogile st. szer. Wawrzyńca Godka, pracownika PKP, który z Gniezna trafił na Podkarpacie, wysiedlony przez Niemców w czasie II wojny światowej; uroczystość odbyła się w ramach obchodów Narodowego Dnia Zwycięskiego Powstania Wielkopolskiego.
68. Rudna Wielka, 27 grudnia – zapalenie zniczy na mogile hrabiego Stefana Dąbskiego, uczestnika Powstania Wielkopolskiego, w ramach obchodów Narodowego Dnia Zwycięskiego Powstania Wielkopolskiego.

OBUWiM Szczecin

1. Szczecin, 8 lutego – oddanie hołdu ofiarom sowieckich okupantów pod pomnikiem Pamięci Sybiraków na cmentarzu Centralnym w ramach obchodów 82. rocznicy pierwszej masowej deportacji Polaków do ZSRS.
2. Szczecin, 9 lutego – udział w uroczystości pod pomnikiem Pamięci Ofiar Nacjonalistów Ukraińskich 1939–1947 w 79. rocznicę zbrodni w Parośli; IPN wykonał dokumentację i sfinansował budowę pomnika.
3. Szczecin, 15 lutego – udział w spotkaniu w Zespole Szkół nr 4 im. Armii Krajowej w związku z 80. rocznicą przemianowania ZWZ na AK.
4. Niechorze, 21 maja – uroczystość wręczenia chorągwi dla 142. Batalionu Lekkiej Piechoty w Trzebiatowie przez dowódcę 14. Zachodniopomorskiej Brygady Obrony Terytorialnej.
5. Świnoujście, 26 czerwca – udział w obchodach Święta Marynarki Wojennej.
6. Wałcz, 1 lipca – udział w uroczystości 15. rocznicy sformowania Brygady Wsparcia Dowodzenia Wielonarodowego Korpusu Północny Wschód oraz świąt 100. Batalionu Łączności, 102. Batalionu Ochrony i 104. Batalionu Logistycznego „Ziemi Wałeckiej” im. płk. Franciszka Garczyńskiego.
7. Złocieniec, 22 lipca – udział w obchodach święta 2. Brygady Zmechanizowanej Legionów im. Marszałka Józefa Piłsudskiego.
8. Stargard, 23 lipca – udział w uroczystości złożenia przysięgi wojskowej przez żołnierzy 14. Zachodniopomorskiej Brygady Obrony Terytorialnej.
9. Gorzów Wielkopolski, 1 sierpnia – udział w obchodach 78. rocznicy wybuchu Powstania Warszawskiego.
10. Szczecin, 10 września – udział w obchodach 80. rocznicy powstania NSZ.
11. Przeclaw, 19 października – udział w obchodach święta Terenowych Organów Wykonawczych Ministerstwa Obrony Narodowej.

12. Szczecin, 29 października – udział w uroczystej przysiędze wojskowej w 12. Brygadzie Zmechanizowanej im. gen. broni Józefa Hallera.
13. Szczecin, 10 listopada – udział w odsłonięciu Muralu Pamięci – Synagoga Szczecińska.
14. Gdynia, 28 listopada – udział w uroczystych obchodach 104. rocznicy utworzenia Marynarki Wojennej połączonych z pierwszym podniesieniem bandery na ORP „Albatros”.
15. Szczecin, 17 grudnia – udział w uroczystych obchodach 52. rocznicy Grudnia 1970 r.
16. Polanica Zdrój, 18 grudnia – udział w uroczystej prezentacji nagrobka Romana Kużaka, zastrzelonego w Szczecinie, uczestnika społecznego buntu na Wybrzeżu w grudniu 1970 r.

OBUWiM Wrocław

1. Wrocław, 23 stycznia – udział w dolnośląskich obchodach 159. rocznicy wybuchu Powstania Styczniowego.
2. Wrocław, 10 lutego – udział w obchodach 82. rocznicy pierwszych masowych deportacji do ZSRS.
3. Wrocław, 13 kwietnia – udział w uroczystościach przed pomnikiem Ofiar Zbrodni Katyńskiej.
4. Wrocław, 2 maja – Dzień Flagi Rzeczypospolitej Polskiej, uroczyste podniesienie flagi państwowej przy bulwarze Marii i Lecha Kaczyńskich.
5. Wrocław, 3 maja – udział w obchodach święta Konstytucji 3 maja pod pomnikiem Konstytucji 3 maja przy ul. Purkyniego.
6. Wrocław, 11 lipca – udział w obchodach Narodowego Dnia Pamięci Ofiar Ludobójstwa dokonanego przez ukraińskich nacjonalistów na obywatelach II RP, zorganizowanych przed pomnikiem Pomordowanych na Kresach.
7. Wrocław, 1 września – udział w obchodach 83. rocznicy wybuchu II wojny światowej.
8. Wrocław, 17 września – udział w obchodach Światowego Dnia Sybiraka i 83. rocznicy agresji sowieckiej na Polskę.
9. Wrocław, 27 września – złożenie kwiatów w bazylice garnizonowej pw. św. Elżbiety Węgierskiej w rocznicę powstania Polskiego Państwa Podziemnego.
10. Łambinowice, 6 października – złożenie kwiatów w 78. rocznicę przybycia pierwszego transportu uczestników Powstania Warszawskiego do Stalagu 344 Lamsdorf.
11. Wrocław, 12 grudnia – udział w uroczystości pod tablicami upamiętniającymi działacza NSZZ „Solidarność” Piotra Bednarza oraz opór pracowników Dolmelu i sąsiednich zakładów przeciwko władzom PRL i represjom stanu wojennego.
12. Wrocław, 13 grudnia – udział w uroczystościach i złożenie kwiatów przed tablicami upamiętniającymi Tadeusza Huskowskiego i Tadeusza Kosteckiego oraz przed pomnikiem Wszystkim Współtwórcom, Obrońcom i Bohaterom Solidarności.

**ZAŁĄCZNIK NR 9:
GROBY WETERANÓW WYKONANE
I PODDANE RENOWACJI Z URZĘDU Z FUNDUSZY
PIONU UPAMIĘTNIANIA WALK I MĘCZEŃSTWA IPN;
INFORMACJE O UROCZYSTOŚCIACH POGRZEBOWYCH ORAZ
PREZENTACJI GROBÓW**

Centrala BUWiM

1. Dąbrowa Górnicza-Ząbkowice – wykonanie na cmentarzu parafialnym prac remontowych nagrobka Jana Piotra Mizerkiewicza.
2. Londyn (Wielka Brytania) – wykonanie na cmentarzu South Ealing prac remontowych nagrobka mjr. Ryszarda Wiszowatego, weterana walk o wolność i niepodległość Polski.
3. Londyn (Wielka Brytania) – wykonanie na cmentarzu St. Mary's Catholic Cemetery prac remontowo-renowacyjnych nagrobka gen. dyw. Kordiana Zamorskiego.
4. Łomża – wykonanie na cmentarzu przy ul. Mikołaja Kopernika pomnika na mogile Gwidona Bursy, weterana walk o wolność i niepodległość Polski.
5. Rumia – wykonanie na cmentarzu komunalnym pomnika na mogile Pawła Selina, weterana walk o wolność i niepodległość Polski.
6. Stary Lubotyń – wykonanie i montaż na cmentarzu parafialnym nowej tablicy inskrypcyjnej na grobie Stanisława Antoniego Gutowskiego, weterana walk o wolność i niepodległość Polski, żołnierza NSZ oraz NZW, poległego w walce z funkcjonariuszem UB.
7. Warszawa – remont (prace konserwatorskie) grobu weterana Zofii Popławskiej na cmentarzu Powązkowskim, współrealizowany z Instytutem Dziedzictwa Myśli Narodowej im. Romana Dmowskiego i Ignacego Jana Paderewskiego.
8. Warszawa – remont na cmentarzu Powązkowskim grobu Tadeusza Marchewki, weterana walk o wolność i niepodległość Polski.
9. Warszawa – remont pomnika na grobie weterana Tadeusza Nittmana na Cmentarzu Wojskowym na Powązkach. 14 listopada odbyła się uroczysta prezentacja nagrobka.
10. Warszawa – wykonanie i montaż tablic upamiętniających płk Marię Mirecką-Loryś i jej męża Henryka Lorysia na grobowcu rodzinnym Mireckich na cmentarzu Powązkowskim.
11. Warszawa – wykonanie pomnika nagrobnego na mogile ppłk Aleksandry Zagórskiej na Cmentarzu Wojskowym na Powązkach.
12. Warszawa – wykonanie prac remontowo-konserwatorskich nagrobka mjr. Lecha Jerzego Głuchowskiego na cmentarzu Powązkowskim.
13. Warszawa – wykonanie prac remontowo-konserwatorskich nagrobka Wiktora Kochanowskiego na cmentarzu Powązkowskim w Warszawie. 22 lipca odbyła się uroczystość upamiętniająca.
14. Warszawa – wykonanie na cmentarzu Powązkowskim prac remontowo-renowacyjnych nagrobka Stanisława Bukowieckiego, weterana walk o wolność i niepodległość Polski.

15. Warszawa – wykonanie na cmentarzu Powązkowskim prac remontowo-renowacyjnych nagrobka Tadeusza Starzyńskiego, weterana walk o wolność i niepodległość Polski.
16. Warszawa – wykonanie na Cmentarzu Wojskowym na Powązkach prac rewitalizacyjnych ok. 80 grobów weteranów, uczestników Powstania Styczniowego.
17. Wrexham (Wielka Brytania) – wykonanie nagrobka weterana Michała Helona, żołnierza Polskich Sił Zbrojnych w ZSRS i Armii Polskiej na Wschodzie, uczestnika bitwy o Monte Cassino.

OBUWiM Gdańsk

1. Gdańsk – przeprowadzenie na cmentarzu Srebrzysko remontu nagrobka weterana ppor. Jerzego Lejkowskiego ps. „Szpagat”, żołnierza 5. Wileńskiej Brygady AK. 21 marca uroczystość złożono kwiaty na mogile. 9 maja z udziałem rodziny bohatera odbyła się uroczystość oddania grobu Jerzego Lejkowskiego pod opiekę Ogólnokształcącej Szkoły Muzycznej w Gdańsku.
2. Lubień Kujawski – renowacja pomnika na mogile Józefa Nowakowskiego, uczestnika Powstania Styczniowego.

OBUWiM Katowice

1. Gliwice – przeprowadzenie na cmentarzu parafialnym przy ul. Świętego Wojciecha remontu nagrobka Ignacego Walesy, uczestnika Powstania Śląskiego.
2. Katowice – przeprowadzenie na cmentarzu parafialnym przy ul. Francuskiej remontu mogiły Romana Jana Koźlika, uczestnika Powstania Śląskiego.
3. Rybnik – przeprowadzenie na cmentarzu parafialnym przy ul. Rudzkiej remontu nagrobka Leona Pajączka, uczestnika Powstania Śląskiego.
4. Sosnowiec – przeprowadzenie na cmentarzu parafialnym przy ul. Smutnej remontu nagrobka Leona Kalkowskiego, uczestnika Powstania Śląskiego.

OBUWiM Kraków

1. Kielce – wykonanie nowego nagrobka legionisty Mieczysława Podolskiego.
2. Kunów – wykonanie na cmentarzu parafialnym nowego nagrobka st. sierż. Jerzego Kudasza ps. „Karaś”, żołnierza AK. 1 września odbyła się uroczystość poświęcenia nowego nagrobka.
3. Wieliczka – kompleksowa renowacja grobowca legionistów Zbigniewa i Bolesława Machowiczów na cmentarzu komunalnym. 11 listopada odbyła się uroczystość poświęcenia odnowionego grobowca.

OBUWiM Lublin

1. Frampol – wykonanie na cmentarzu parafialnym pomnika na grobie uczestnika Powstania Styczniowego Macieja Sędłaka.
2. Grabowiec – remont na cmentarzu parafialnym grobu uczestnika Powstania Styczniowego Bolesława Kaczanowskiego.
3. Grabowiec – remont na cmentarzu parafialnym grobu weterana Powstania Styczniowego Jana Mitrockiego.
4. Hrebenne – wykonanie na cmentarzu komunalnym pomnika na grobie uczestnika Powstania Styczniowego Józefa Duszyńskiego.
5. Janowiec nad Wisłą – remont na cmentarzu rzymskokatolickim mogiły weterana Powstania Styczniowego Jana Penksyka.

6. Kazimierz Dolny – remont na cmentarzu parafialnym upamiętnienia na grobie uczestnika Powstania Styczniowego Józefa Broniewicza.
7. Książpol – remont na cmentarzu parafialnym grobu uczestnika Powstania Styczniowego Zygmunta Śmieciuszewskiego.
8. Lublin – wykonanie na cmentarzu komunalnym przy ul. Białej pomnika na grobie uczestnika Powstania Styczniowego Franciszka Wnukiewicza.
9. Lublin – remont na cmentarzu rzymskokatolickim przy ul. Lipowej grobu uczestnika Powstania Styczniowego Karola Witolda Millera.
10. Lublin – wykonanie na cmentarzu rzymskokatolickim przy ul. Lipowej krzyża na mogile weterana Powstania Styczniowego Leona Stadnickiego.
11. Lublin – remont na cmentarzu rzymskokatolickim przy ul. Lipowej nagrobka weterana Powstania Styczniowego Adolfa Pamaskiego.
12. Puławy – remont na cmentarzu rzymskokatolickim przy ul. Włostowickiej grobu uczestnika Powstania Styczniowego Lucjana Szczepana Amborskiego.
13. Puławy – remont na cmentarzu parafialnym nagrobka weterana Powstania Styczniowego Jana Nieciengiewicza.

OBUWiM Łódź

1. Łódź – kompleksowa renowacja konserwatorska na Starym Cmentarzu w części rzymskokatolickiej grobu uczestnika Powstania Styczniowego Ignacego Budzyna.

OBUWiM Poznań

1. Bierzwienna Długa-Kolonia – renowacja na cmentarzu ewangelicko-augsburskim grobu weterana wojny polsko-bolszewickiej Ryszarda Woltersdorfa.
2. Nowy Tomyśl – wykonanie na cmentarzu parafialnym nowego nagrobka weteranów Powstania Wielkopolskiego Kazimierzy i Kazimierza Zygmąńskich.
3. Poznań – wykonanie na cmentarzu komunalnym na Junikowie nowego nagrobka ułana, uczestnika Powstania Warszawskiego Kazimierza Turczynowicza-Iwanickiego.
4. Poznań – wykonanie na cmentarzu parafii pw. Bożego Ciała w Poznaniu tymczasowej mogiły uczestnika Powstania Wielkopolskiego Maksymiliana Pokrywki.

OBUWiM Warszawa

1. Warszawa – remont na cmentarzu Północnym grobu weterana walk o wolność i niepodległość Polski Wiktora Saramy, żołnierza 6. Pułku Artylerii Ciężkiej, uczestnika m.in. kampanii wrześniowej 1939 r. i obrony Lwowa, członka Brygad Wywiadowczych, aresztowanego i 15 maja 1953 r. skazanego przez WSR w Rzeszowie na 12 lat więzienia.
2. Warszawa – remont na cmentarzu Powązkowskim nagrobka Stanisława Hempla, weterana walk o wolność i niepodległość Polski.
3. Warszawa – remont na Cmentarzu Wojskowym na Powązkach nagrobka Jana Jencza, weterana walk o wolność i niepodległość Polski.

OBUWiM Wrocław

1. Dzieńmorowice – wykonanie na cmentarzu parafialnym pomnika na mogile Jana Banasiaka, weterana walk o wolność i niepodległość Polski.

2. Dzieńmorowice – wykonanie na cmentarzu parafialnym pomnika na mogile Stanisława Miodońskiego, weterana walk o wolność i niepodległość Polski.
3. Wrocław – wykonanie na cmentarzu Osobowickim nowego nagrobka Ignacego Kuszeli, oficera Legionów Polskich i WP.
4. Wrocław – wykonanie na cmentarzu parafialnym przy ul. Smętnej płyty memoratywnej na nagrobku Jana Władysława Drozda.

ZAŁĄCZNIK NR 10: GROBY WOJENNE WYKONANE I PODDANE RENOWACJI Z FUNDUSZY PIONU UPAMIĘTNIANIA WALK I MĘCZEŃSTWA IPN; INFORMACJE O UROCZYSTOŚCIACH POGRZEBOWYCH ORAZ PREZENTACJI GROBÓW

Centrala BUWiM

1. Białystok – oczyszczenie na cmentarzu wojskowym w Białymstoku kolumbariów, w których pochowane są szczątki żołnierzy i cywilów – ofiar zbrodni popełnionych przez niemieckich okupantów i reżim komunistyczny w latach 1939–1956. Szczątki zostały odnalezione i ekshumowane przez IPN, a 29 września odbyła się uroczystość poświęcenia kolumbarium.
2. Cieszanów – przeprowadzenie na cmentarzu parafialnym prac remontowo-konserwatorskich pomnika nagrobnego Marii Maciejewicz-Godowskiej.
3. Garwolin – wykonanie na cmentarzu parafialnym nagrobka Stanisława Kopika ps. „Zemsta”, oficera WP, AK i VII Śląskiego Okręgu NSZ. 10 listopada odbyła się uroczystość pogrzebowa.
4. Gniewkowo – Dąblin – remont 8 mogił zbiorowych w miejscu masowych zbrodni niemieckich popełnionych w 1939 r. na polskich elitach z powiatu inowrocławskiego. Mogiły wraz z pomnikiem tworzą upamiętnienie w terenie leśnym.
5. Grudziądz – wykonanie na cmentarzu komunalnym nowej mogiły wojennej Żołnierza Wyklętego ppor. Zygmunta Libery. 18 maja odbyła się uroczystość pogrzebowa.
6. Jawornik Ruski – wykonanie na cmentarzu parafialnym kwatery 14 żołnierzy WP. 29 lipca odbyła się tam uroczystość pogrzebowa.
7. Łambinowice – oczyszczenie pomnika Jeńców na Starym Cmentarzu Jenieckim.
8. Łuków – remont pomnika na mogile plut. Mikołaja Dolniaka na cmentarzu parafii pw. św. Rocha.
9. Oslo (Norwegia) – remont tablicy nagrobnej polskich lotników, cichociemnych oraz Polaków zmarłych podczas II wojny światowej w Norwegii pochowanych na cmentarzu Vestre Graving.
10. Pułtusk – remont na cmentarzu parafialnym pomnika nagrobnego plut. Harry’ego Rosenberga.
11. Warszawa – remont na Cmentarzu Wojskowym na Powązkach pomnika nagrobnego Piotra Lipińskiego poległego w 1920 r.
12. Zwolen – remont na cmentarzu rzymskokatolickim kwatery żołnierzy AK i ofiar II wojny światowej.

OBUWiM Białystok

1. Augustów – remont grobu wojennego Józefa Klupca, ułana 2. szwadronu 16. Pułku Ułanów Wielkopolskich, dziewiętnastoletniego ochotnika, który poległ w obronie ojczyzny 7 września 1920 r. pod wsią Wysoki Most.
2. Augustów – wykonanie na cmentarzu parafialnym grobu wojennego ppor. Wacława Sobolewskiego ps. „Sęk”, zidentyfikowanej ofiary oblawy augustowskiej. 18 lipca odbyły się uroczystości pogrzebowe.

3. Dąbrowa Białostocka – wykonanie na cmentarzu parafialnym grobu wojennego żołnierza AK Witolda Sulika ps. „Pług”. 12 czerwca odbyły się uroczystości pogrzebowe.
4. Łomża – wykonanie na cmentarzu parafialnym grobu Romualda Lenczewskiego, siedmiolatka ekshumowanego w miejscowości Leńce. 19 maja odbyły się uroczystości pogrzebowe.

OBUWiM Katowice

1. Czeladź – wykonanie na cmentarzu parafialnym przy ul. Nowopogońskiej remontu zbiorowego grobu wojennego zawierającego urnę z prochami ofiar KL Auschwitz-Birkenau.
2. Czerwionka-Leszczyny – wykonanie na cmentarzu parafialnym przy ul. Armii Krajowej remontu grobu wojennego żołnierza WP Adama Zająca, który poległ 11 września 1939 r.
3. Czerwionka-Leszczyny – wykonanie na cmentarzu parafialnym przy ul. Armii Krajowej remontu grobu wojennego Ludwika Grobosza, który poległ w III Powstaniu Śląskim.

OBUWiM Kraków

1. Bolesław – wykonanie na starym cmentarzu parafialnym nowej mogiły wojennej Bolesława Zmysły, żołnierza V Batalionu Strzelców Olkuskich, który zmarł z ran w Krasławiu w 1920 r. 30 czerwca – po przeprowadzonej przez OBUWiM w Krakowie ekshumacji – odbyła się uroczystość ponownego pochówku w grobie ziemnym. 13 listopada został poświęcony nowy nagrobek.
2. Ryglice – wykonanie na cmentarzu komunalnym nowego nagrobka Wincentego Kręcichwosta – żołnierza września 1939 r., kaprała 38. Pułku Piechoty poległego 7 września 1939 r. 4 września odbyła się uroczystość poświęcenia grobu.
3. Wieliczka – na cmentarzu komunalnym na mogile 7 żołnierzy WP poległych 4 września 1939 r. wymiana dwóch elementów z wizerunkiem komunistycznego orderu Krzyż Grunwaldu na elementy z wizerunkiem rewersu Krzyża Walecznych.

OBUWiM Lublin

1. Boniewo – wykonanie na cmentarzu z okresu I wojny światowej nowych nagrobków żołnierzy WP z 1939 r.
2. Horyszów Polski – wykonanie na cmentarzu parafialnym na grobie wojennym żołnierzy WP z 1939 r. tablicy z nazwiskami poległych.
3. Janów Lubelski – wykonanie na cmentarzu nagrobka w ramach przygotowań do państwowego pogrzebu żołnierza NSZ Stefana Wojciechowskiego.
4. Kolonia Ostrówek – wykonanie na cmentarzu parafialnym nowego nagrobka Stanisława Augustyniaka ps. „Gołąb”, żołnierza BCh poległego 13 kwietnia 1945 r. podczas starć z MO i wojskiem.
5. Lublin – remont na cmentarzu komunalnym przy ul. Białej nagrobka Stefana Raczyńskiego, żołnierza WP z 1920 r.
6. Lublin – remont na cmentarzu komunalnym przy ul. Białej nagrobka Zygmunta Szczygielskiego, żołnierza WP z 1920 r.
7. Łaszczów – remont na cmentarzu parafialnym grobu wojennego Pawła Górskiego, żołnierza WP poległego we wrześniu 1939 r.
8. Matcze – wykonanie na cmentarzu prawosławnym nowych nagrobków żołnierzy WP z 1920 r.
9. Radechnica – wykonanie orłów na tablicach w krypcie żołnierzy II Inspektoratu Zamojskiego AK-WiN.
10. Sosnowica – wykonanie na cmentarzu parafialnym nowego nagrobka Stanisławy i Malwiny Heleny Kamińskich, zamordowanych przez Niemców za pomoc udzieloną Żydowi.
11. Szczuczki – remont cmentarza wojennego żołnierzy WP – uczestników wojny obronnej 1939 r., oraz ofiar masakry mieszkańców wsi, której dopuścili się oddziały Wehrmachtu 1 października

1939 r. 2 października z okazji obchodów 83. rocznicy mordu odsłonięto zrewitalizowaną wspólnie z Centralą BUWiM kaplicę cmentarną.

12. Wilkołaz – wykonanie na cmentarzu parafialnym mogiły wojennej NN. 22 listopada odbyło się uroczyste przekazanie grobu ofiar niemieckiego terroru pod opiekę Szkoły Podstawowej w Wilkołazie.

OBUWiM Poznań

1. Okonek – wykonanie na cmentarzu komunalnym remontu nagrobków Marianny Brzezińskiej i Józefa Fałka, cywilnych ofiar zbrodni sowieckiej w latach 1945–1946 na ziemi szczecineckiej.

OBUWiM Rzeszów

1. Lubatowa – wykonanie na cmentarzu komunalnym nowego nagrobka kpr. Jana Borka ps. „Jastrząb”, którego szczątki zostały odnalezione podczas prac poszukiwawczych prowadzonych przez IPN. 15 maja odbyły się uroczystości pogrzebowe kpr. Jana Borka; uroczystość współorganizowana z burmistrzem gminy Iwonicz-Zdrój i proboszczem parafii św. Stanisława Biskupa w Lubatowej.
2. Rzeszów – wykonanie nowego nagrobka Franciszka Marciniaka ps. „Kuna”, którego szczątki zostały odnalezione podczas prac poszukiwawczych prowadzonych przez IPN. 5 grudnia odbyła się uroczystość pogrzebowa Franciszka Marciniaka i poświęcenie mogiły sfinansowanej przez Oddział IPN Rzeszów.

OBUWiM Szczecin

1. Golczewo – wykonanie na cmentarzu komunalnym nowego pomnika na mogile ppor. Antoniego Wąsowicza ps. „Roch”. 16 września odbyła się uroczystość poświęcenia nagrobka.

OBUWiM Warszawa

1. Konstancin-Jeziorna – wykonanie na cmentarzu parafialnym w Skolimowie remontu nagrobka Mieczysława Rozwadowskiego.
2. Nowy Dwór Mazowiecki – wykonanie w kwaterze wojennej na cmentarzu przy parafii św. Michała Archaniola remontu zbiorowej mogiły żołnierzy WP poległych we wrześniu 1939 r.
3. Pomiechowo – wykonanie w kwaterze wojennej Fortu III na cmentarzu parafialnym remontu nagrobka mjr. Mieczysława Romana Teodorczuka.
4. Pruszków – wykonanie na cmentarzu parafialnym w dzielnicy Żbików remontu nagrobka Eugenii Zerych i innych ofiar niemieckich pochowanych we wspólnym grobie.
5. Warszawa – wykonanie na Cmentarzu Wojskowym na Powązkach remontu mogiły Zygmunta Bobrowskiego.
6. Warszawa – wykonanie na Cmentarzu Wojskowym na Powązkach remontu mogiły Bronisławy Czapówny, ochotniczki Sekcji Sanitarnej Komitetu Obywatelskiego Powiatu Błońskiego, która wraz z 21 innymi osobami zginęła 30 lipca 1915 r. podczas bombardowania Warszawy przez niemieckie samoloty.

**ZAŁĄCZNIK NR 11:
UPAMIĘTNIEŃ, KTÓRYCH WYKONANIE LUB RENOWACJA
BYŁY FINANSOWANE LUB WSPÓŁFINANSOWANE PRZEZ
PION UPAMIĘTNIANIA WALK I MĘCZEŃSTWA IPN;
INFORMACJE O ODSŁONIĘCIU
ALBO PREZENTACJI UPAMIĘTNIEŃ**

Centrala BUWiM

1. Acquafondata (Włochy) – prace remontowo-konserwacyjne cmentarza wojennego 2. Korpusu Polskiego gen. Władysława Andersa.
2. Adampol – wykonanie tablicy informacyjnej upamiętniającej ofiary niemieckiego obozu pracy dla ludności żydowskiej, który funkcjonował w Adampolu w latach 1940–1943.
3. Ankona (Włochy) – wykonanie pomnika Pułku Ułanów Karpackich.
4. Braniewo – wykonanie pomnika Orła Białego na skwerze Sybiraków.
5. Breda (Holandia) – wykonanie pomnika Batalionu Strzelców Podhalańskich 1. Dywizji Pancерnej gen. Stanisława Maczka. 29–30 maja odbyła się uroczystość odsłonięcia pomnika.
6. Cieszanów – wykonanie na cmentarzu parafialnym tablicy upamiętniającej żołnierzy WP z 1939 r.
7. Cieszyn – prace remontowe przy pomniku Ku Czci Legionistów Śląskich Poległych za Polskę, tzw. Cieszyńskiej Nike.
8. Dachau (Niemcy) – remont drewnianego krzyża z cmentarza Waldfriedhof, upamiętniającego polskie ofiary zamordowane w niemieckim obozie koncentracyjnym KL Dachau w latach 1939–1945.
9. Dęblin – wykonanie tablicy pamiątkowej poświęconej kapelanowi katyńskiemu ks. mjr. Mieczysławowi Janasowi.
10. Folwark – wykonanie pomnika poświęconego ofiarom zbrodniczych totalitaryzmów – komunizmu oraz nazizmu. 11 maja odbyło się uroczyste odsłonięcie pomnika.
11. Gniewoszów – wykonanie tablicy pamiątkowej poświęconej por. pil. Władysławowi Gnysiowi. 15 maja odbyła się uroczystość odsłonięcia tablicy.
12. Gorzów Wielkopolski – wykonanie instalacji artystycznej upamiętniającej demonstrację przeciwko stanowi wojennemu i władzom komunistycznym 31 sierpnia 1982 r. w Gorzowie Wielkopolskim. Uroczyste odsłonięcie odbyło się 30 sierpnia.
13. Jaworzno – wykonanie obelisku upamiętniającego Jana Martyniaka.
14. Kamesznica – wykonanie tablicy informacyjnej zlokalizowanej przed planowanym cmentarzem wojennym w Kamesznicy. 26 października odbyło się uroczyste odsłonięcie tablicy – kamienia węgielnego cmentarza.
15. Katowice – wykonanie tablicy upamiętniającej kapelanów katyńskich.
16. Katowice – wykonanie pomnika Orłąt i Kadetów Lwowskich.
17. Kłodzko – wykonanie pomnika plut. Emila Czecha, trębacza z Monte Cassino, w Parku Przyjaźni Wojsk Górskich. 18 maja odbyło się uroczyste odsłonięcie pomnika.

18. Kodeń – wykonanie muralu poświęconego 27. Wołyńskiej Dywizji Piechoty AK.
19. Kolonia Zawalów – wykonanie obelisku z tablicą inskrypcyjną poświęconą żołnierzom II Inspektoratu Zamojskiego AK i Kompanii Lotnej Żandarmerii.
20. Kraków – wykonanie tablicy pamiątkowej poświęconej kapelanom katyńskim.
21. Kroczyce – wykonanie prac remontowo-konserwatorskich pomnika upamiętniającego egzekucję dwóch żołnierzy BCH: Piotra Wieczorka i Stefana Surowca, dokonaną przez funkcjonariuszy SS.
22. Limanowa – wykonanie tablicy upamiętniającej Teofila Szumańskiego, patriotę, bojownika o niepodległość Polski w czasie I wojny światowej, uczestnika konferencji wersalskiej.
23. Lubaczów – wykonanie pomnika gen. Stanisława Dąbka.
24. Mirosław – wykonanie odlewu z brązu czapki powstańca wielkopolskiego – odlew został umieszczony w Izbie Pamięci Powstania Wielkopolskiego.
25. Monachium (Niemcy) – wykonanie przy siedzibie Konsulatu Generalnego RP tablicy upamiętniającej Józefa Mackiewicza.
26. Osieczna – wykonanie na cmentarzu parafialnym tablicy pamiątkowej na grobie mjr. Bolesława Ossowskiego.
27. Mosty koło Jabłonkowa (Czechy) – wykonanie tablicy poświęconej żołnierzom WP i funkcjonariuszom SG, którzy w sierpniu 1939 r. podjęli walkę w obronie Przełęczy Jabłonkowskiej. 22 sierpnia odbyło się uroczyste odsłonięcie tablicy.
28. Pasieki – wykonanie pomnika Niepodległości i Chwały upamiętniającego żołnierzy Wojska Polskiego i AK oraz cywilne ofiary wojny z gminy Goworowo.
29. Pierzchów – wykonanie prac remontowo-konserwatorskich pomnika gen. Jana Henryka Dąbrowskiego, twórcy Legionów Polskich we Włoszech, naczelnego dowódcy wojsk polskich w 1813 r. 11 listopada odbyła się uroczystość odsłonięcia i poświęcenia pomnika.
30. Pomiechówek – wykonanie upamiętnienia ofiar obozu przejściowego i więzienia karno-śledczego w Forcie III Twierdzy Modlin w Pomiechówku.
31. Przysucha – wykonanie tablicy pamiątkowej „W hołdzie żołnierzom 23. Pułku Ułanów Grodzieńskich”.
32. Rusape (Zimbabwe) – wykonanie tablic upamiętniających polskich uchodźców w Afryce Wschodniej i Południowej w latach 1942–1952.
33. Siedliska – wykonanie pomnika rodziny Baranków z Siedlisk zamordowanej przez Niemców w 1943 r. za ukrywanie Żydów. 24 marca odbyła się uroczystość odsłonięcia pomnika.
34. Stargard Szczeciński – wykonanie pomnika Żołnierzy Wyklętych.
35. Szczecin – wykonanie pomnika Grudzień ’70 na cmentarzu Centralnym w Szczecinie.
36. Tarnobrzeg – prace remontowo-konserwatorskie pomnika nagrobnego dr. Antoniego Surowieckiego na cmentarzu parafialnym.
37. Wałcz – wykonanie na cmentarzu wojennym tablicy pamiątkowej na zbiorowej mogile żołnierzy WP z 1945 r.
38. Warszawa – wykonanie ławeczki multimedialnej upamiętniającej bł. ks. Józefa Stanka oraz uczestników Powstania Warszawskiego. 23 września odbyła się uroczystość poświęcenia ławeczki.
39. Warszawa – wykonanie na Cmentarzu Wojskowym na Powązkach remontu pomnika nagrobnego Jadwigi Zarugiewiczowej, zaangażowanej w pomoc żołnierzom polskim w trakcie walk 1920 r.
40. Warszawa – wykonanie prac remontowych mogiły Aleksandra Ładosia na cmentarzu Powązkowskim.
41. Warszawa – wykonanie tablic poświęconych funkcjonariuszom Policji Państwowej. Tablice zostały zamontowane w budynku Biura Edukacji Historycznej – Muzeum Policji Komendy Głównej Policji przy ul. Orkana 14 w Warszawie.
42. Warszawa – wykonanie tablicy upamiętniającej kobiety uwięzione z powodów politycznych w latach 1981–1989; tablica została umieszczona na murze Aresztu Śledczego przy ul. Rakowieckiej.
43. Warszawa – wykonanie tablicy poświęconej Jadwidze Klichowskiej, żołnierzowi Szarych Szeregów ps. „Błyskawica”, „Maria”, sanitariuszce Batalionu „Dzik” Zgrupowania „Róg” Grupy AK „Północ” w czasie Powstania Warszawskiego. 2 listopada odbyło się uroczyste odsłonięcie tablicy.

44. Warszawa – wykonanie tablicy upamiętniającej postać ppłk. Wacława Lipińskiego.
45. Warszawa – wykonanie tablicy upamiętniającej bł. Natalię Tułasiewicz (1906–1945), zamordowaną przez Niemców 31 marca 1945 r. w komorze gazowej w Ravensbrück. Tablicę zamontowano w gmachu Ministerstwa Edukacji i Nauki przy al. Szucha.
46. Warszawa – wykonanie tablicy upamiętniającej kapelanów katyńskich.
47. Warszawa (Aleksandrów-Falenica) – wykonanie tablicy inskrypcyjnej na mogile szer. Antoniego Steciuka, żołnierza 1. Armii WP oraz AK w kwaterze wojennej na cmentarzu parafialnym przy ul. Złotej Jesieni. 17 listopada odbył się uroczysty pochówek.
48. Wolica Śniatycka – wykonanie 18 betonowych tablic pamiątkowych zewnętrznych i wewnętrznych oraz 41 odznak pułkowych z inskrypcjami – elementów upamiętnienia w formie pomnika Chwały Kawalerii i Artylerii Konnej na terenie pola bitwy pod Komarowem w 1920 r. 28 sierpnia odbyła się uroczystość odsłonięcia pomnika.
49. Wyszaków – remont upamiętnienia poświęconego żołnierzom AK przy ul. Zakolejowej.

OBUWiM Białystok

1. Czerwony Bór – uroczyste odsłonięcie tablicy upamiętniającej wojskowe obozy internowania w miejscu obecnego Zakładu Karnego w Czerwonym Borze.
2. Dąbrowa-Moczydły – odsłonięcie pomnika upamiętniającego 77. rocznicę bitwy żołnierzy podziemia niepodległościowego z siłami sowieckimi pod Dąbrową-Moczydłami.
3. Gołdap – wykonanie tablicy upamiętniającej pomoc niesioną przez mieszkańców Gołdapi i Kościół internowanym kobietom. Tablica znajduje się w kościele Najświętszej Maryi Panny Matki Kościoła. 24 lipca odbyło się jej uroczyste odsłonięcie.
4. Las Gielczyński – remont pomnika poświęconego 12 tys. obywateli II RP wymordowanym przez Niemców w latach 1941–1942; pomnik znajduje się w miejscu kaźni.
5. Lipsk – uroczyste odsłonięcie tablicy upamiętniającej obchody 102. rocznicy wiktorii niemieńskiej i pobyt marsz. Józefa Piłsudskiego w Lipsku.
6. Łupianka Stara – wykonanie tablicy upamiętniającej bł. ks. Jerzego Popiełuszkę. 22 maja nastąpiło uroczyste odsłonięcie tablicy zamontowanej na budynku szkoły podstawowej.
7. Nowoberezowo – uroczyste odsłonięcie wyremontowanego pomnika Marszałka Józefa Piłsudskiego połączone z obchodami Święta Niepodległości.
8. Olsztyn – odsłonięcie tablicy „W hołdzie Polakom spod znaku Rodła”, którą przekazano pod opiekę Zespołowi Szkół Ekonomiczno-Handlowych w Olsztynie.
9. Pisz – uroczystość odsłonięcia i poświęcenia na budynku Urzędu Miejskiego tablicy upamiętniającej Wojciecha Ziemińskiego. Uroczystość, która odbyła się z udziałem córki i wnuków bohatera, połączona była z prelekcją i wspomnieniami o Wojciechu Ziemińskim.
10. Szepietowo – odrestaurowanie pomnika w hołdzie Polakom rozstrzelanym przez NKWD 22 czerwca 1941 r. 19 czerwca nastąpiło uroczyste odsłonięcie odrestaurowanego pomnika.
11. Tama – uroczyste odsłonięcie wyremontowanego pomnika 9. Pułku Strzelców Konnych AK połączone z obchodami Święta Niepodległości.

OBUWiM Gdańsk

1. Bydgoszcz – wykonanie pomnika patriotki, działaczki społecznej i dziennikarki Wincentyny Teskowej. 21 września nastąpiło uroczyste odsłonięcie pomnika przed Delegaturą IPN w Bydgoszczy.
2. Gdańsk – realizacja tablicy pamięci działacza NSZZ „Solidarność” Alojzego Szablewskiego. Tablica znajduje się w siedzibie Komisji Krajowej NSZZ „Solidarność”. 28 kwietnia odbyło się jej uroczyste odsłonięcie.
3. Gdańsk – wykonanie granitowej tablicy pamiątkowej w hołdzie kobietom – działaczkom NSZZ „Solidarność” oraz innym organizacji niepodległościowych i opozycyjnych – więzionym przez

- władze komunistyczne w latach 1981–1989. 13 grudnia odbyła się uroczystość odsłonięcia tablicy na budynku Aresztu Śledczego przy ul. Kurkowej.
4. Gdańsk – wykonanie marmurowej tablicy w hołdzie gdańskim portowcom, którzy w latach 1946, 1970, 1980–1989 walczyli o prawa obywatelskie, strajkowali i demonstrowali przeciw władzom komunistycznym i wprowadzeniu stanu wojennego. 31 sierpnia w rocznicę Sierpnia '80 odbyło się odsłonięcie tablicy na budynku Zarządu Portu w Nowym Porcie.
  5. Gdańsk – wykonanie szklanej tablicy pamiątkowej w hołdzie komisarzom generalnym RP w Wolnym Mieście Gdańsku: Leonowi Plucińskiemu, Kajetanowi Dzierżykrajowi-Morawskiemu, Kazimierzowi Papée i Marianowi Chodackiemu.
  6. Gdańsk – wykonanie szklanej tablicy pamiątkowej w hołdzie polskim patriotom z Wolnego Miasta Gdańska: Anastazemu Wika-Czarnowskiemu i jego żonie Bogumile, działaczom polskich organizacji patriotycznych, społecznych i oświatowych.
  7. Gdynia – realizacja tablicy upamiętniającej członków antykomunistycznej organizacji młodzieżowej Ruch Wyzwoleńczy Młodzieży Słowiańskiej. Tablica znajduje się na budynku Zespołu Szkół Jezuitów w Gdyni. 4 marca odbyło się jej uroczyste odsłonięcie.
  8. Jastrzębiec – wykonanie wolnostojącej tablicy edukacyjnej pamięci ofiar zbrodni niemieckich z sołectwa Jastrzębiec. Tablica zawiera listę imienną ofiar oraz wstęp historyczny.
  9. Pogórze – wykonanie wolnostojącej tablicy edukacyjnej przy zrealizowanym w 2021 r. przez OBUWiM Gdańsk pomniku Żołnierzy Wojska Polskiego – obrońców Polskiego Wybrzeża, poległych w walce z Niemcami we wrześniu 1939 r., pochowanych na cmentarzu w Pogórze, ekshumowanych w latach 1946–1947 na cmentarz obrońców Wybrzeża w Gdyni-Redłowie. Pomnik oddaje również hołd cywilnym ofiarom zbrodni niemieckich pochowanym na cmentarzu w Pogórze w okresie od marca do listopada 1939 r., których groby przeniesiono w 2006 r. na cmentarz parafii pw. św. Andrzeja Boboli w Gdyni-Obłuzu. Wśród ofiar był Józef Radomski, szesnastolatek rozstrzelany przez Niemców w Gdyni.
  10. Podjazy – wykonanie granitowej tablicy pamiątkowej Danuty Siedzikówny „Inki” z 5. Brygady Wileńskiej Armii Krajowej w Szkole Podstawowej w Podjazach. Uroczyste odsłonięcie upamiętnienia odbyło się 23 maja 2022 r.
  11. Sierakowice – wykonanie pomnika Pamięci Żołnierzy 5. Wileńskiej Brygady AK. 18 września odbyło się jego uroczyste odsłonięcie.
  12. Sopot – wykonanie tablicy pamiątkowej poświęconej Zofii i Piotrowi Bresińskim, otwierającej cykl poświęcony polskim patriotom z Wolnego Miasta Gdańska. Zofia i Piotr Bresińscy byli zaangażowani w rozwój edukacji i wychowanie patriotyczne polskich dzieci w Wolnym Mieście Gdańsku. 17 października odbyło się uroczyste odsłonięcie tablicy.
  13. Tczew – wykonanie marmurowej tablicy upamiętniającej policjantów Komendy Powiatowej Policji Państwowej w Tczewie poległych i zamordowanych w latach 1939–1945 przez niemieckich i sowieckich okupantów. Tablica została uroczystie odsłonięta z okazji Święta Policji 19 lipca na pierwszym budynku zajmowanym przez przedwojenną Policję na tym terenie.
  14. Wąbrzeźno – wykonanie w Sanktuarium Matki Bożej Brzemiennej granitowej tablicy upamiętniającej mieszkańców powiatu wąbrzeskiego represjonowanych przez komunistów w latach 1945–1956, w tym członków oddziału Henryka Siwonina ps. „Ruczaj” (1919–1946). 6 czerwca odbyło się uroczyste odsłonięcie tablicy.
  15. Wejherowo – wykonanie tablicy edukacyjnej na cmentarzu rzymskokatolickim przy pomniku nagrobnym mjr. Edmunda Łakomego, żołnierza wojny polsko-ukraińskiej i polsko-bolszewickiej, wójta gm. Wejherowo Wieś, zamordowanego przez Niemców w 1939 r. Uroczystość odsłonięcia tablicy odbyła się 10 listopada.
  16. Wysoka koło Tucholi – wykonanie granitowej tablicy pamięci senatora II RP, męża stanu i działacza na rzecz odzyskania przez Polskę niepodległości Leona Janty-Połyńskiego. 25 maja odbyła się uroczystość odsłonięcia tablicy w zabytkowym pałacu należącym do Leona Janty-Połyńskiego.

17. Złotowo – wykonanie tablicy edukacyjnej „Plebiscyt na Warmii, Mazurach i Powiślu”. 21 czerwca zaprezentowano tablicę w Szkole Podstawowej im. Orła Białego w Złotowie; został także wygłoszony wykład.

OBUWiM Katowice

1. Barania Cisiecka – wykonanie tablicy upamiętniającej miejsce spotkań modlitewnych żołnierzy NSZ.
2. Bielsko-Biała – wykonanie upamiętnienia żołnierzy WP poległych w 1939 r. w obronie fortu w Węgierskiej Górze. Upamiętnienie w formie tablicy wolnostojącej znajduje się w kwaterze wojennej żołnierzy poległych w czasie I i II wojny światowej na cmentarzu wojskowym przy ul. Saperów.
3. Dąbrowa Górnicza – wykonanie tablicy upamiętniającej ks. abp. Jana Cieplaka. Tablica znajduje się na elewacji kościoła pw. Matki Boskiej Anielskiej.
4. Gierałtów – remont pomnika Powstańców Śląskich.
5. Jastrzębie-Zdrój – wykonanie tablicy upamiętniającej rodzinę Parzychów, która z narażeniem życia ratowała uciekinierów z „marszu śmierci”. Tablica znajduje się na elewacji Szkoły Podstawowej nr 16 im. Rudolfa Ranozka.
6. Jaworzno – wykonanie tablicy poświęconej członkom antykomunistycznej organizacji „Wolność-Niepodległość”. 7 marca odbyła się uroczystość odsłonięcia tablicy w budynku I Liceum Ogólnokształcącego im. T. Kościuszki w ramach IV edycji akcji upamiętniania młodzieżowych organizacji konspiracyjnych „Zapomniane ogniwo”.
7. Jaworzno – wykonanie tablicy z brązu oraz odlewu czapki Policji Państwowej II RP – będą one stanowić część upamiętnienia 7. Kompanii Rezerwy Policji Państwowej z Jaworzna.
8. Katowice – wykonanie tablicy upamiętniającej Młodzieżowy Ruch Oporu Solidarności Walczącej.
9. Katowice – wykonanie tablicy upamiętniającej policjantów z województwa śląskiego, ofiary zbrodni katyńskiej zamordowane przez NKWD w 1940 r. w Kalininie (dziś: Twer, Rosja). Tablica znajduje się na skwerze Jeńców Ostaszkowa.
10. Międzyrzecze Górne – wykonanie i montaż na głazie tablicy upamiętniającej Polaków rozstrzelanych 17 czerwca 1942 r.
11. Przyszowice – remont pomnika Powstańców Śląskich.
12. Tarnowskie Góry – wykonanie tablicy upamiętniającej miejsce stacjonowania 3. Pułku Ułanów Śląskich.

OBUWiM Kraków

1. Bobowa – wykonanie tablicy upamiętniającej gen. Bolesława Wieniawę-Długoszowskiego. Upamiętnienie było współfinansowane przez OBUWiM Kraków. 18 września odbyła się uroczystość odsłonięcia tablicy.
2. Bogdanówka – wykonanie tablicy upamiętniającej Jana Sałatka ps. „Orzeł”, zamontowana na terenie Nadleśnictwa Myślenice.
3. Kielce – wykonanie tablicy upamiętniającej żołnierzy 2. Pułku Artylerii Lekkiej Legionów; tablicę umieszczono na budynku Wojewódzkiego Domu Kultury. 24 października nastąpiło jej uroczyste odsłonięcie.
4. Kraków – wykonanie tablicy upamiętniającej bojowców żydowskich organizacji podziemnych, którzy 22 grudnia 1942 r. przeprowadzili zamach na niemiecką kawiarnię „Cyganeria”; tablica została zamontowana na budynku przy ul. Szpitalnej. 22 grudnia odbyło się jej uroczyste odsłonięcie.
5. Kraków – wykonanie tablicy upamiętniającej płk. Andrzeja Hałacińskiego, żołnierza Legionów Polskich i ofiarę zbrodni katyńskiej; tablica została zamontowana na grobie rodzinnym na cmentarzu Rakowickim.

6. Kraków – wykonanie na cmentarzu Rakowickim siedmiu nowych komór grobowych na pochówki żołnierzy podziemia niepodległościowego w kwaterze wojennej Żołnierzy Podziemia Niepodległościowego 1939–1963.
7. Luborzycza – wykonanie tablicy upamiętniającej ppor. Stanisława Nikodema Żywota, zamontowanej na głazie na terenie Szkoły Podstawowej im. 600-lecia Uniwersytetu Jagiellońskiego.
8. Maków Podhalański – wykonanie tablicy upamiętniającej Żydów zamordowanych przez Niemców; tablica została zamontowana na budynku dworca. Uroczystość jej odsłonięcia odbyła się 18 sierpnia w ramach obchodów ku czci ofiar Akcion „Reinhardt”.
9. Nawojowa – wykonanie symbolicznej mogiły ofiary zbrodni katyńskiej kpt. Tadeusza Radziszewskiego. Upamiętnienie było współfinansowane przez OBUWiM Kraków. 18 września odbyła się uroczystość prezentacji mogiły w ramach obchodów ku czci ofiar Akcion „Reinhardt”.
10. Nowy Sącz – wykonanie na starym cmentarzu tablicy upamiętniającej harcerzy zamordowanych w Zbylitowskiej Górze 28 czerwca 1944 r. Upamiętnienie było współfinansowane przez OBUWiM Kraków. 3 września odbyła się uroczystość odsłonięcia tablicy.
11. Osowa – wykonanie zamontowanej na głazie tablicy upamiętniającej osoby zamordowane przez Niemców 31 stycznia 1944 r. we wsi Osowa, gm. Sobków.
12. Pińczów – wykonanie tablicy upamiętniającej zamordowanych przez Niemców obywateli RP narodowości żydowskiej, zamontowanej na ogrodzeniu przy wejściu do Starej Synagogi. 26 października odbyła się uroczystość odsłonięcia tablicy.
13. Piwniczna-Zdrój – wykonanie tablicy upamiętniającej ks. Władysława Gurgacza, zamontowanej w kościele pw. Narodzenia NMP. Uroczystość odsłonięcia tablicy odbyła się 13 września.
14. Psary – wykonanie tablicy poświęconej mieszkańcom wsi poległym i pomordowanym w czasie II wojny światowej. Tablica znajduje się na budynku Trzebińskiego Centrum Kultury.
15. Rabka-Zdrój – wykonanie tablicy upamiętniającej żołnierzy 3. Pułku Piechoty Legionów Polskich, zamontowanej przy kościele pw. św. Marii Magdaleny. 9 września odbyła się uroczystość odsłonięcia upamiętnienia.
16. Regulice – wykonanie tablicy upamiętniającej żołnierzy Grupy Przerzutowej AK, zamontowanej na budynku Szkoły Podstawowej im. Tadeusza Kościuszki. Uroczystość odsłonięcia tablicy odbyła się 25 września.
17. Rzezawa – wykonanie tablicy upamiętniającej żołnierza NOW i AK Władysława Gałkę, zamontowanej na budynku Szkoły Podstawowej im. Świętej Jadwigi Królowej. 13 października odbyło się jej uroczyste odsłonięcie.
18. Skrzyszów – wymiana tablicy na zbiorowej mogile niemieckiego terroru z 1941 r. w lesie Kruk (korekta danych personalnych).
19. Topola – wykonanie tablicy upamiętniającej mieszkańców wsi, którzy w latach I wojny światowej działali w POW, a później walczyli o niepodległość i granice Rzeczypospolitej. Uroczystość odsłonięcia tablicy zamontowanej na budynku Szkoły Podstawowej im. Mikołaja Reja odbyła się 29 kwietnia.
20. Zabawa – wykonanie dwóch tablic upamiętniających tajne nauczanie na terenie parafii pw. Trójcy Przenajświętszej. Uroczystość odsłonięcia tablic odbyła się 20 października.
21. Zakliczyn – wykonanie tablicy upamiętniającej Żydów z Zakliczyna i innych miejscowości zamordowanych przez Niemców; tablica została zamontowana na głazie na terenie gminy.

OBUWiM Lublin

1. Sochy – wykonanie tablicy upamiętniającej 79. rocznicę pacyfikacji wsi Sochy. Uroczystości odsłonięcia tablicy zorganizowano 1 czerwca we współpracy z Urzędem Gminy Zwierzyniec.
2. Trawniki – wykonanie tablicy upamiętniającej konspiracyjną organizację młodzieżową – Pierwszą Trawnicką Drużynę Harcerską. Uroczystość odsłonięcia tablicy umieszczonej w Zespole Placówek Oświatowych odbyła się 22 marca.

3. Turka – wykonanie tablicy upamiętniającej rodzinę Bielińskich zaangażowaną w powstania niepodległościowe. Tablicę umieszczono na budynku Szkoły Podstawowej, a jej uroczyste odsłonięcie odbyło się 29 listopada.
4. Dąbia Nowa – wykonanie tablicy poświęconej żołnierzom BCh umieszczonej na budynku Ochotniczej Straży Pożarnej.
5. Skierbieszów – remont pomnika Walk i Męczeństwa. W dniach 26–28 listopada odbyły się wspólnie zorganizowane uroczystości związane z 80. rocznicą wysiedleń na Zamojszczyźnie.
6. Horyszów Polski – wykonanie tablicy poświęconej Tadeuszowi Łagodzie ps. „Barykada”, żołnierzowi II Inspektoratu Zamojskiego AK.

OBUWiM Łódź

1. Jarocin – wykonanie tablicy upamiętniającej redaktorów i kolporterów podziemnej gazety „Dla Ciebie Polsko” z powiatu jarocińskiego, zamordowanych przez Niemców w 1943 r. Tablica zostanie zamontowana w późniejszym terminie na ścianie zewnętrznej muru okalającego kościół pw. św. Marcina. 12 września odbyło się uroczyste odsłonięcie i poświęcenie tablicy.
2. Łódź – wykonanie tablicy upamiętniającej funkcjonariuszy Straży Więziennej związanych z województwem łódzkim, którzy zostali zamordowani przez NKWD w Katyniu, Charkowie i Kaliniń (dziś: Twer, Rosja).
3. Łódź – wykonanie tablicy upamiętniającej kpt. Stanisława Sojczyńskiego ps. „Warszyc” i jego podkomendnych.
4. Sieradz – wykonanie tablicy upamiętniającej mjr. Ludwika Siemińskiego zamordowanego przez NKWD w 1940 r. w Katyniu. Uroczystość odsłonięcia tablicy na terenie parafii pw. Wszystkich Świętych odbyła się 30 kwietnia.
5. Zelów – wykonanie wielkopowierzchniowego muralu o tematyce patriotycznej na ścianie Domu Kultury w Zelowie.

OBUWiM Poznań

1. Babimost – wykonanie na cmentarzu parafialnym tablicy upamiętniającej 100. rocznicę powstania Związku Polaków w Niemczech oraz przeprowadzenie prac wykończeniowych (utwardzenie kostką oraz postawienie kamiennego opłotowania) przy tablicy. 22 października uroczystość odsłonięcia tablicy.
2. Bułaków – wykonanie nowej elewacji tylnej części pomnika upamiętniającego 11 mieszkańców Bułakowa, Kaczagórki i Małgowa, żołnierzy września 1939 r. poległych w wojnie z Niemcami.
3. Cybinka – wykonanie tablicy upamiętniającej wizytę kard. Stefana Wyszyńskiego na Ziemiach Zachodnich w 1951 r. 27 maja odbyła się uroczystość odsłonięcia tablicy zainstalowanej na głazie.
4. Jabłonna – wykonanie tablicy upamiętniającej uczestników Powstania Wielkopolskiego. Uroczystość odsłonięcia tablicy odbyła się 16 lutego.
5. Kamińsko – wykonanie tablicy informacyjno-turystycznej upamiętniającej braci Wiktora i Antoniego Skotarczaków, zasłużonych powstańców wielkopolskich. Uroczystość odsłonięcia tablicy odbyła się 26 listopada.
6. Konin – wykonanie na dawnym cmentarzu żydowskim tablicy upamiętniającej zidentyfikowane polskie ofiary zbrodni niemieckiej z 10 listopada 1939 r. 10 listopada odbyła się uroczystość odsłonięcia tablicy.
7. Luboń – wykonanie tablicy upamiętniającej ppor. Kazimierza Grendę, prezesa Okręgu Łódzkiego WiN, harcmistrza i instruktora harcerskiego ZHP, szefa Komendy Głównej Szarych Szeregów w Powstaniu Warszawskim. 10 marca odbyła się uroczystość odsłonięcia tablicy.

8. Młodojewo – wykonanie tablicy upamiętniającej żołnierza Polskiej Organizacji Podziemnej „Wolność” Stefana Półrula; tablica znajduje się na budynku Zespołu Szkolno-Przedszkolnego w Młodojewie.
9. Mosina – wykonanie tablicy upamiętniającej płk. pil. bal. Aleksandra Wańkowicza, twórcę wielkopolskich oddziałów aeronautycznych i pioniera polskich wojsk balonowych. 15 sierpnia odbyła się uroczystość odsłonięcia tablicy zainstalowanej na głazie.
10. Poznań – wykonanie tablicy pamiątkowej umieszczonej na ścianie domu, w którym mieszkał Konrad Doberschuetz, poeta i weteran AK.
11. Poznań – wykonanie tablicy upamiętniającej Antoniego Gąsiorowskiego „Ślepego Antka” – bohatera akcji „Bollwerk”. 16 lipca odbyło się uroczyste odsłonięcie tablicy w Zaułku Ślepego Antka.
12. Przecław – ufundowanie tabliczek poświęconych ofiarom zbrodni katyńskiej: Witoldowi Andrzejewskiemu rozstrzelanemu w Charkowie, Henrykowi Stańczakowi rozstrzelanemu w Kalininie (dziś: Twer, Rosja) i Czesławowi Gwoździowi rozstrzelanemu w Katyniu. 26 kwietnia odbyła się uroczystość posadzenia Dębów Pamięci, przy których zostały zamontowane tabliczki z danymi ofiar.
13. Wijewo – wykonanie tablicy upamiętniającej Marię Wojciech, Sprawiedliwą wśród Narodów Świata.
14. Wilcze Laski – wykonanie tablicy informacyjnej upamiętniającej ofiarę zbrodni niemieckiej, żołnierza września 1939, polskiego robotnika przymusowego Bolesława Stachowiaka.
15. Zbrudzewo – wykonanie tablicy upamiętniającej Jerzego i Tadeusza Skrzydlewskich, oficerów WP zamordowanych przez NKWD w Charkowie w 1940 r. 22 kwietnia odbyła się uroczystość odsłonięcia tablicy.

OBUWiM Rzeszów

1. Brzostek – wykonanie tablicy poświęconej żołnierzom AK w Brzostku.
2. Góra Ropczycka – wykonanie tablicy pamiątkowej poświęconej ofiarom II wojny światowej w Górze Ropczyckiej. 7 grudnia odbyła się współorganizowana uroczystość odsłonięcia tablicy sfinansowanej przez Oddział IPN w Rzeszowie.
3. Gwoźnica Górna – wykonanie remontu pomnika Niepodległości upamiętniającego dziesiątą rocznicę odzyskania niepodległości przez Polskę. 11 listopada odbyła się współorganizowana uroczystość odsłonięcia wyremontowanego pomnika sfinansowanego przez Oddział IPN w Rzeszowie.
4. Kalwaria Pałacowska – wykonanie tablicy upamiętniającej posterunkowych Jana Jurystę i Edwarda Misińskiego zamordowanych przez NKWD w 1940 r. w Kalininie (dziś: Twer, Rosja). 28 września odbyła się współorganizowana uroczystość odsłonięcia tablicy.
5. Kombornia – wykonanie tablicy upamiętniającej ks. Władysława Gurgacza, jezuitę, kapelana oddziału „Żandarmeria” Polskiej Podziemnej Armii Niepodległościowców, ofiarę mordu sądowego w 1949 r. 19 czerwca odbyła się współorganizowana uroczystość odsłonięcia tablicy sfinansowanej przez Oddział IPN w Rzeszowie.
6. Lubenia – wykonanie tablicy pamiątkowej poświęconej pamięci Henryka Wilka, ofiary zbrodni katyńskiej.
7. Lubla – wykonanie tablicy upamiętniającej Jana Kantego Dzianotta ps. „Drzewko”, żołnierza AK, ostatniego właściciela dworu w Lubli. 3 czerwca odbyła się współorganizowana uroczystość odsłonięcia tablicy sfinansowanej przez Oddział IPN w Rzeszowie.
8. Mielec – wykonanie tablicy upamiętniającej ofiary niemieckiej Akcji „Reinhardt”. 9 marca odbyła się współorganizowana przez rzeszowski oddział uroczystość odsłonięcia tablicy umieszczonej na budynku Łojczykówka.
9. Narol – wykonanie tablicy informacyjnej oraz muralu poświęconych kompanii „Narol”. 24 września odbyła się współorganizowana uroczystość odsłonięcia tablicy informacyjnej i muralu sfinansowanych przez Oddział IPN w Rzeszowie.

10. Pantalowice – wykonanie tablicy poświęconej mieszkańcom zamordowanym przez Niemców 4 grudnia 1944 r. za pomoc Żydom, ofiarom pacyfikacji wsi 6 marca 1943 r. oraz innym ofiarom II wojny światowej z Pantalowic.
11. Przemyśl – wykonanie tablicy pamiątkowej poświęconej Apolinaremu Garlickiemu, ofierze zbrodni katyńskiej. 28 października odbyła się współorganizowana uroczystość odsłonięcia tablicy sfinansowanej przez Oddział IPN w Rzeszowie.
12. Przemyśl – wykonanie tablicy pamiątkowej poświęconej mjr. Henrykowi Dobrzańskiemu, który w 1918 r. brał udział w odbiciu Przemyśla z rąk Ukraińców. 25 września odbyła się współorganizowana uroczystość odsłonięcia tablicy sfinansowanej przez Oddział IPN w Rzeszowie.
13. Rzeszów – wykonanie tablicy informacyjnej poświęconej rtm. Witoldowi Pileckiemu. 25 maja odbyła się współorganizowana uroczystość odsłonięcia tablicy sfinansowanej przez Oddział IPN w Rzeszowie.
14. Rzeszów – wykonanie tablicy pamiątkowej poświęconej Ojcom Niepodległości, która została umieszczona w Sali Kolumnowej im. Ojców Niepodległości w Podkarpackim Urzędzie Wojewódzkim. 11 listopada odbyła się współorganizowana uroczystość odsłonięcia tablicy sfinansowanej przez Oddział IPN w Rzeszowie.
15. Rzeszów – wykonanie tablicy upamiętniającej bł. Natalię Tułasiewicz zamordowaną przez Niemców w KL Ravensbrück w 1945 r. Współorganizowana uroczystość odsłonięcia tablicy sfinansowanej przez Oddział IPN w Rzeszowie odbyła się 9 maja.
16. Tarnawka – wykonanie muralu poświęconego por. Franciszkowi Majewskiemu, ofierze zbrodni katyńskiej.
17. Wałwice – wykonanie tablicy upamiętniającej mieszkańców Wałwic i Trójczyc – więźniów KL Auschwitz-Birkenau w latach 1940–1944. Uroczyste odsłonięcie sfinansowanej przez rzeszowski oddział IPN tablicy odbyło się 14 czerwca; uroczystość współorganizowana.

OBUWiM Szczecin

1. Gryfice – wykonanie tablicy upamiętniającej ofiary reżimu komunistycznego na budynku dawnej siedziby PUBP/PUdSBP w Gryficach. Uroczyste odsłonięcie tablicy odbyło się 28 lutego.
2. Koszalin – wykonanie tablicy poświęconej marsz. Józefowi Piłsudskiemu. Uroczystość odsłonięcia tablicy sfinansowanej przez Oddział IPN w Szczecinie odbyła się 12 maja w Centralnym Ośrodku Szkolenia Straży Granicznej w Koszalinie.
3. Szczecin – posadzenie Dębu Pamięci upamiętniającego ofiarę zbrodni katyńskiej, asp. Jana Kazimierza Kowalskiego, funkcjonariusza Policji Państwowej. Uroczystość w ramach programu edukacyjnego „Katyń... Ocalić od zapomnienia” odbyła się 29 kwietnia na terenie VII Liceum Ogólnokształcącego.
4. Szczecin – wykonanie remontu nagrobka Łucji Łukasiewicz, Sprawiedliwej wśród Narodów Świata, na cmentarzu Centralnym. Prezentacja nagrobka sfinansowanego przez Oddział IPN w Szczecinie odbyła się 24 marca w ramach obchodów Narodowego Dnia Polaków ratujących Żydów pod okupacją niemiecką.
5. Szczecin – wykonanie tablicy informacyjnej w związku z 80. rocznicą przemianowania ZWZ na AK. Uroczyste odsłonięcie tablicy odbyło się 12 lutego w kaplicy Armii Krajowej bazyliki archikatedralnej.
6. Szczecin – wykonanie tablicy upamiętniającej pracowników polskiego wywiadu działających w niemieckim Szczecinie w latach 1923–1939.
7. Złocieniec – wykonanie pomnika Marszałka Józefa Piłsudskiego.
8. Złocieniec – wykonanie tablicy upamiętniającej osoby internowane w Wojskowych Obozach Internowania podczas stanu wojennego w latach 1982–1983.

OBUWiM Warszawa

1. Legionowo – wykonanie w kwaterze wojennej na cmentarzu parafialnym przy al. Legionów 50 wolnostojącej tablicy poświęconej Karolowi Szwedowskiemu.
2. Otwock – wykonanie pomnika upamiętniającego więźniów katowni NKWD, a później UBP w Otwocku. Pomnik powstał we współpracy z Urzędem Miasta w ramach obchodów Narodowego Dnia Pamięci Żołnierzy Wyklętych.
3. Pruszków – wykonanie tablicy upamiętniającej Łucję i Antoniego Klimków oraz ich córki Zofię i Halinę – Sprawiedliwych wśród Narodów Świata, którzy pomagali Żydom: Karolowi Bermanowi z rodziną i rodzinie Jabłkowskich. Tablica powstała w ramach obchodów Narodowego Dnia Pamięci Polaków ratujących Żydów pod okupacją niemiecką.
4. Warszawa – wykonanie tablicy upamiętniającej Antoniego Bartoszkę; tablica została umieszczona na ścianie budynku przy ul. Widocznej 85.
5. Warszawa – wykonanie tablicy upamiętniającej Marię Symplicytę Nehring, przełożoną warszawskiej prowincji Zgromadzenia Sióstr Świętego Feliksa, i inne feliczanki, które we wrześniu 1939 r. niosły pomoc rannym żołnierzom polskim oraz ludności cywilnej, a w latach 1939–1945 dawały schronienie sierotom po poległych i zaginionych oraz dzieciom żydowskim.
6. Warszawa – wykonanie tablicy upamiętniającej marsz. Józefa Piłsudskiego w Katedrze kościoła polskokatolickiego pw. Ducha Świętego przy ul. Szwoleżerów 2.
7. Zakroczym – wykonanie tablicy poświęconej Stefanowi Szmakferowi, pracownikowi administracji rządowej w okresie międzywojennym, w 1939 r. bliskiemu współpracownikowi prezydenta Warszawy Stefana Starzyńskiego, w 80. rocznicę przemianowania ZWZ na AK. Tablica znajduje się w klasztorze Braci Mniejszych Kapucynów.

OBUWiM Wrocław

1. Brzeg – instalacja głazu z tablicą upamiętniającą postać Żołnierza Wyklętego sierż. Jana Sabina na terenie jednostki wojskowej w Brzegu.
2. Jagoszyce – realizacja pomnika w formie kamienia z tablicą: „Tym wszystkim, którzy walczyli o Niepodległą Rzeczpospolitą”; 10 listopada nastąpiło odsłonięcie pomnika. Projekt i finansowanie IPN.
3. Nysa – wykonanie tablicy upamiętniającej MKZ NSZZ „Solidarność” Ziemi Nyskiej.
4. Oleśnica – wykonanie tabliczek poświęconych por. Józefowi Młynarzowi i żołnierzom z batalionu AK „Giewont”. 1 marca odbyła się uroczystość odsłonięcia tabliczek na rondzie Żołnierzy Wyklętych.
5. Polanica-Zdrój – realizacja na cmentarzu komunalnym pomnika nagrobnego Romana Kużaka, ofiary szczecińskiego Grudnia '70. 18 grudnia odbyła się prezentacja i poświęcenie nagrobka.
6. Stary Las – odsłonięcie tablicy poświęconej pamięci ofiar „marszów śmierci” z Auschwitz-Birkenau. Jest to szóste z cyklu przedsięwzięcie upamiętniające dramat więźniów w 1945 r.
7. Strzelce Opolskie – wykonanie tablicy upamiętniającej internowanych i represjonowanych w stanie wojennym w Zakładzie Karnym nr 2 w Strzelcach Opolskich.

ZAŁĄCZNIK NR 12: WYKAZ SPOTKAŃ POŚWIĘCONYCH PUBLIKACJOM I FILMOM

Centrala IPN

1. *Urząd do Spraw Wyznań – struktury, działalność, ludzie*, t. 2 – dyskusja o książce – Centralny Przystanek Historia IPN im. Janusza Kurtyki w Warszawie, 12 stycznia. Organizatorzy: Wydawnictwo IPN, OBBH Poznań.
2. „Pamięć i Sprawiedliwość” 2021, nr 1 (37) – prezentacja periodyku i dyskusja – Centralny Przystanek Historia IPN im. Janusza Kurtyki w Warszawie, 13 stycznia. Organizatorzy: Wydawnictwo IPN, OBBH Poznań.
3. *Sam jeden. Józef Mackiewicz – pisarz i publicysta* – dyskusja o książce – Centralny Przystanek Historia IPN im. Janusza Kurtyki w Warszawie, 18 stycznia. Organizator: Wydawnictwo IPN.
4. „Polski kryzys” 1980–1981 w dokumentach dyplomacji czechosłowackiej – dyskusja o książce – Centralny Przystanek Historia IPN im. Janusza Kurtyki w Warszawie, 19 stycznia. Organizator: Wydawnictwo IPN.
5. *Rozpracowanie organów kierowniczych NSZZ „Solidarność” przez Służbę Bezpieczeństwa 1980–1982* – dyskusja o książce – Centralny Przystanek Historia IPN im. Janusza Kurtyki w Warszawie, 24 stycznia. Organizator: Wydawnictwo IPN.
6. *Kościół i państwo na Kresach Południowo-Wschodnich II Rzeczypospolitej* – dyskusja o książce – Centralny Przystanek Historia IPN im. Janusza Kurtyki w Warszawie, 26 stycznia. Organizator: Wydawnictwo IPN.
7. *Komunistyczna Partia Polski w województwie poznańskim w czasach II Rzeczypospolitej* – dyskusja o książce – Centralny Przystanek Historia IPN im. Janusza Kurtyki w Warszawie, 9 lutego. Organizator: Wydawnictwo IPN.
8. *Leksykon bezpieki. Kadra kierownicza aparatu bezpieczeństwa 1944–1956*, t. 2 – dyskusja o książce – Centralny Przystanek Historia IPN im. Janusza Kurtyki w Warszawie, 16 lutego. Organizatorzy: AIPN, Wydawnictwo IPN.
9. „CzasyPismo” 2021, nr 2 (20) – prezentacja czasopisma i dyskusja – Centralny Przystanek Historia IPN im. Janusza Kurtyki w Warszawie, 22 lutego. Organizatorzy: Wydawnictwo IPN, Państwowe Muzeum Etnograficzne.
10. *W oddziale „Babinicza”. Działalność oddziału Konspiracyjnego Wojska Polskiego „Jastrzębie”, „Oświęcim” i losy jego partyzantów* – dyskusja o książce – Centralny Przystanek Historia IPN im. Janusza Kurtyki w Warszawie, 1 marca. Organizator: Wydawnictwo IPN.
11. *Aparat bezpieczeństwa w województwie poznańskim 1945–1956. Wybrane kierunki i metody (dokumenty)* – promocja wydawnictwa – Centralny Przystanek Historia IPN im. Janusza Kurtyki w Warszawie, 8 marca. Organizatorzy: AIPN, Wydawnictwo IPN, OA Poznań, Centralny Przystanek Historia IPN im. Janusza Kurtyki w Warszawie.

12. *Konspiracja i opór społeczny w Polsce 1944–1956. Słownik biograficzny*, t. 6 – dyskusja o książce – Centralny Przystanek Historia IPN im. Janusza Kurtyki w Warszawie, 16 marca. Organizator: Wydawnictwo IPN.
13. „Szary”. *Antoni Heda*, seria „Wilcze Tropy”, z. 6; *Starachowice, 6 sierpnia 1943. Końskie, 5 czerwca 1944*, seria „W Imieniu Polski Walczącej”, z. 4 – prezentacja i warsztaty komiksowe – Centralny Przystanek Historia IPN im. Janusza Kurtyki w Warszawie, 22 marca. Organizator: Wydawnictwo IPN.
14. *Relacje o pomocy udzielanej Żydom przez Polaków w latach 1939–1945*, t. 5: *Dystrykt Galicja Generalnego Gubernatorstwa i Wołyń* – dyskusja o książce – Centralny Przystanek Historia IPN im. Janusza Kurtyki w Warszawie, 23 marca. Organizator: Wydawnictwo IPN.
15. „Zamiast Twojego uśmiechu, Polsko, mamy łzy i uśmiech niedoli”. *Pamiętnik z Syberii, Iranu i Libanu oraz Pamiętnik Basi* (audiobook) – dyskusja o wydawnictwach Archiwum IPN – Warszawa, 29 marca. Organizator: AIPN.
16. *Black Box. Wywiad jako instrument transferu technologii i wsparcia decyzji ekonomicznych w PRL 1955–1990* – dyskusja o książce – Centralny Przystanek Historia IPN im. Janusza Kurtyki w Warszawie, 30 marca. Organizator: Wydawnictwo IPN.
17. *Ravensbrück – pamięć o ofiarach niemieckiej zbrodni* – dyskusja o książce – Centralny Przystanek Historia IPN im. Janusza Kurtyki w Warszawie, 27 kwietnia. Organizatorzy: Wydawnictwo IPN, Fundacja Cultura Memoriae.
18. „Pamięć i Sprawiedliwość” 2021, nr 2(38) – promocja periodyku – Centralny Przystanek Historia IPN im. Janusza Kurtyki w Warszawie, 18 maja. Organizator: Wydawnictwo IPN.
19. „...aby każdy okrucieństwo historii zostało uratowane!” w ramach projektu „Archiwum Pełne Pamięci” – dyskusja o książce i nowej odsłonie projektu „Archiwum Pełne Pamięci”, Warszawa (Loża Platynowa PGE Narodowego), 24 maja. Organizator: AIPN.
20. *Na polskiej ziemi. Wspomnienia, dzienniki z lat 1976–1990*, t. 1: *1976–1981* – prezentacja książki – Centralny Przystanek Historia IPN im. Janusza Kurtyki w Warszawie, 22 czerwca. Organizatorzy: Wydawnictwo IPN, Instytut Współpracy Polsko-Węgierskiej im. Wacława Felczaka, Ambasada Węgier.
21. *Wojennym szlakiem majora Władysława Drelicharza (1913–1944)* – dyskusja o książce – Centralny Przystanek Historia IPN im. Janusza Kurtyki w Warszawie, 5 września. Organizator: Wydawnictwo IPN.
22. *Stan badań nad pomocą Żydom na ziemiach polskich pod okupacją niemiecką* – dyskusja o książce – Centralny Przystanek Historia IPN im. Janusza Kurtyki w Warszawie, 7 września. Organizator: Wydawnictwo IPN.
23. *Sowietyzacja Wołynia 1944–1956* – dyskusja o książce – Centralny Przystanek Historia IPN im. Janusza Kurtyki w Warszawie, 16 września. Organizator: Wydawnictwo IPN.
24. *General broni Władysław Anders 1892–1970* – promocja albumu – Łazienki Królewskie w Warszawie, 20 września. Organizator: Wydawnictwo IPN.
25. *Szucha 25. Pierwsze ministerstwo wolnej Polski* – dyskusja nad książką i konferencja połączona z prelekcjami historyków – Warszawa, 26 września. Organizatorzy: Centrala BBH, Centrala BEN, Biuro Prezesa, Biuro Rzecznika Prasowego, Wydawnictwo IPN, Ministerstwo Edukacji i Nauki.
26. *Arcybiskup Antoni Baraniak (1904–1977). Salezjańskie koleje życia* – dyskusja o książce – Muzeum Żołnierzy Wyklętych i Więźniów Politycznych PRL w Warszawie, 26 września. Organizator: Wydawnictwo IPN.
27. *Droga do Wrocławia. Życie i działalność ks. Bolesława Kominka* – panel dyskusyjny o książce – XXVII Targi Wydawców Katolickich, Zamek Królewski w Warszawie, 1 października. Organizator: Wydawnictwo IPN.
28. *Prymas Stefan Wyszyński w świetle zachowanych źródeł* – panel dyskusyjny o książce – XXVII Targi Wydawców Katolickich, Zamek Królewski w Warszawie, 1 października. Organizator: Wydawnictwo IPN.

29. *Tajni księży. Historia nielegalnego pobytu słowackich werbistów w Polsce* – panel dyskusyjny o książce – XXVII Targi Wydawców Katolickich, Zamek Królewski w Warszawie, 1 października. Organizator: Wydawnictwo IPN.
30. *Zostali na Wschodzie. Słownik inteligencji polskiej w ZSRS, t. 2* – panel dyskusyjny o książce – XXVII Targi Wydawców Katolickich, Zamek Królewski w Warszawie, 2 października. Organizator: Wydawnictwo IPN.
31. *Ekspertyza w sprawie obozu przejściowego w Pruszkowie (Durchgangslager 121 Pruszków) i jego statusu* – dyskusja o książce – Centralny Przystanek Historia IPN im. Janusza Kurtyki w Warszawie, 3 października. Organizatorzy: Muzeum Dulag 121 w Pruszkowie, Wydawnictwo IPN.
32. „Użyteczność poznawcza, społeczna i akademicka. Czasopisma IPN wobec wyzwań społeczeństwa opartego na wiedzy” – debata poświęcona periodykom naukowym IPN – Centralny Przystanek Historia IPN im. Janusza Kurtyki w Warszawie, 5 października. Organizator: Wydawnictwo IPN.
33. *Polskie wojska operacyjne w Układzie Warszawskim* – dyskusja o książce – Centralny Przystanek Historia IPN im. Janusza Kurtyki w Warszawie, 10 października. Organizator: Wydawnictwo IPN.
34. *Polscy ziemianie w obronie ojczyzny podczas wojny z bolszewikami 1919–1921* – dyskusja o książce – Centralny Przystanek Historia IPN im. Janusza Kurtyki w Warszawie, 19 października. Organizatorzy: Wydawnictwo IPN, Polskie Towarzystwo Ziemiańskie.
35. *Defensor Ecclesiae. Arcybiskup Antoni Baraniak (1904–1977)* – dyskusja o książce – Centrum Edukacyjne IPN „Przystanek Historia” w Krakowie, 24 października. Organizatorzy: Wydawnictwo IPN, Oddział IPN Kraków.
36. *Zbrodnia ponarska 1941–1944* – promocja książki – Toruń, 5 listopada. Organizator: Towarzystwo Miłośników Wilna i Ziemi Wileńskiej w Toruniu.
37. *Alfred Szklarski. Sprzedawca marzeń. Pierwsza biografia twórcy przygód Tomka Wilmowskiego* – dyskusja o książce – Centralny Przystanek Historia IPN im. Janusza Kurtyki w Warszawie, 9 listopada. Organizator: Wydawnictwo IPN.
38. *Leksykon bezpieki. Kadra kierownicza aparatu bezpieczeństwa (1944–1956)* – dyskusja o serii wydawniczej – Izba Pamięci Strzelecka 8 w Warszawie, 16 listopada. Organizatorzy: AIPN, Wydawnictwo IPN.
39. „Pan Tadeusz – »między dawnymi i młodszymi laty«” – panel dyskusyjny – XXX Targi Książki Historycznej, Zamek Królewski w Warszawie, 26 listopada. Organizator: Wydawnictwo IPN.
40. *Wojennym szlakiem majora Władysława Drelicharza (1913–1944)* – rozmowa o książce – XXX Targi Książki Historycznej, Zamek Królewski w Warszawie, 26 listopada. Organizator: Wydawnictwo IPN.
41. *Alfred Szklarski. Sprzedawca marzeń. Pierwsza biografia twórcy przygód Tomka Wilmowskiego* – rozmowa o książce – XXX Targi Książki Historycznej, Zamek Królewski w Warszawie, 26 listopada. Organizator: Wydawnictwo IPN.
42. *Ekspertyza w sprawie obozu przejściowego w Pruszkowie (Durchgangslager 121 Pruszków) i jego statusu* – rozmowa o książce – XXX Targi Książki Historycznej, Zamek Królewski w Warszawie, 26 listopada. Organizator: Wydawnictwo IPN.
43. *Wspomnienia ocalonego. Wołyń 1941–1944* – rozmowa o książce – XXX Targi Książki Historycznej, Zamek Królewski w Warszawie, 26 listopada. Organizator: Wydawnictwo IPN.
44. *Komuniści w Warszawie* – rozmowa o książce – XXX Targi Książki Historycznej, Zamek Królewski w Warszawie, 26 listopada. Organizator: Wydawnictwo IPN.
45. *Gryf, młot i cyrkiel. Szczecin w polityce władz NRD 1970–1990* – rozmowa o książce – XXX Targi Książki Historycznej, Zamek Królewski w Warszawie, 27 listopada. Organizator: Wydawnictwo IPN.
46. *Szucha 25. Pierwsze ministerstwo wolnej Polski* – rozmowa o książce – XXX Targi Książki Historycznej, Zamek Królewski w Warszawie, 27 listopada. Organizator: Wydawnictwo IPN.
47. *Karmazynowy błękit nieba. Działania bojowe I Polskiego Skrzydła Myśliwskiego w 1941 roku* – rozmowa o książce – XXX Targi Książki Historycznej, Zamek Królewski w Warszawie, 27 listopada. Organizator: Wydawnictwo IPN.

48. „Jubileusz Prof. Wiesława Jana Wysockiego połączony z wręczeniem księgi pamiątkowej” – Centralny Przystanek Historia IPN im. Janusza Kurtyki w Warszawie, 6 grudnia. Organizatorzy: IPN, Uniwersytet Kardynała Stefana Wyszyńskiego.

Oddział IPN Białystok (łącznie z Delegaturą w Olsztynie)

1. „Oficerowie i Żołnierze 3. Wileńskiej Brygady AK w walce z okupantami 1644–1948 r.” – prezentacja albumu *Kapitan Gracjan Fróg „Szczerbiec” 1911–1951* – Gdańsk, 24 lutego. Organizatorzy: Delegatura IPN w Olsztynie, Stowarzyszenie Pomorskich Kresowian, Miejska Biblioteka Publiczna w Gdańsku.
2. *Rok pierwszy. Urząd Bezpieczeństwa Publicznego w województwie białostockim (sierpień 1944 – lipiec 1945)* – promocja książki – Białystok, 28 lutego. Organizatorzy: OBBH Białystok, Podlaski Instytut Kultury w Białymstoku.
3. „Oficerowie i Żołnierze 3. Wileńskiej Brygady AK w walce z okupantami 1644–1948 r.” – prezentacja albumu *Kapitan Gracjan Fróg „Szczerbiec” 1911–1951* – Kraków, 10 marca. Organizatorzy: Delegatura IPN w Olsztynie, Centrum Edukacji Patriotycznej im. Feliksa Konecznego.
4. *Jerzy Stanisław Kuntz „Palant”, „Kotwicz”. Spowiedź konspiratora i partyzanta* – promocja publikacji – Białystok, 29 marca. Organizator: Oddział IPN Białystok.
5. Film *Wybraniec bogów* – pokaz i promocja filmu – Sokółka, 7 kwietnia. Organizatorzy: OBEN Białystok, OBBH Białystok, Sokólski Ośrodek Kultury, Uniwersytet Trzeciego Wieku w Sokółce.
6. *Zesłani na Sybir. Deportacje mieszkańców gminy Jedwabne i okolic na Syberię w latach 1940–1941* – promocja publikacji – Jedwabne, 13 kwietnia. Organizator: Oddział IPN Białystok.
7. *Rok pierwszy. Urząd Bezpieczeństwa Publicznego w województwie białostockim (sierpień 1944 – lipiec 1945)* – promocja książki – 9. Targi Książki w Białymstoku, 22 kwietnia. Organizator: Fundacja Sąsiedzi.
8. *Rok 1956 w Polsce. Sądy, prokuratury, prawo karne* – promocja książki – 9. Targi Książki w Białymstoku, 22 kwietnia. Organizator: Fundacja Sąsiedzi.
9. *Ku niepodległości. Kierunek północno-wschodni (1918–1923)* – promocja książki – 9. Targi Książki w Białymstoku, 22 kwietnia. Organizator: Fundacja Sąsiedzi.
10. *Wspomnienia z wojny 1918–1920 ułana 13. Pułku Ułanów Wileńskich* – promocja książki – 9. Targi Książki w Białymstoku, 22 kwietnia. Organizator: Fundacja Sąsiedzi.
11. *Kapitan Gracjan Fróg „Szczerbiec” 1911–1951* – prezentacja albumu – Węgorzewo, 28 kwietnia. Organizatorzy: Delegatura IPN w Olsztynie, Muzeum Kultury Ludowej w Węgorzewie.
12. Film *Wybraniec Bogów* – dwa pokazy filmu oraz wykład historyka – Sokółka, 13 maja. Organizatorzy: Sokólski Ośrodek Kultury, Oddział IPN Białystok.
13. *Władza a społeczeństwo. Formowanie systemu komunistycznego w województwie białostockim w latach 1944–1948* – promocja książki – Grajewo, 11 czerwca. Organizatorzy: Grajewska Izba Historyczna, Oddział IPN Białystok.
14. *Ciekawe czasy* – promocja książki – Przystanek Historia IPN w Białymstoku, 27 września. Organizatorzy: Oddział IPN Białystok, Książnica Podlaska w Białymstoku.
15. *Stan badań nad pomocą Żydom na ziemiach polskich pod okupacją niemiecką – przegląd piśmiennictwa* – promocja książki – Przystanek Historia IPN w Białymstoku, 29 listopada. Organizatorzy: Oddział IPN Białystok, Książnica Podlaska w Białymstoku.
16. *Warmińsko-mazurskie studia z historii najnowszej*, t. 4 – dyskusja o książce – Olsztyn, 12 grudnia. Organizator: Delegatura IPN w Olsztynie.

Oddział IPN Gdańsk (łącznie z Delegaturą w Bydgoszczy)

1. *Księga aresztowanych, internowanych i deportowanych z Górnego Śląska do ZSRR w 1945 roku* – prezentacja książki – Bydgoszcz, 10 lutego. Organizator: RBH Bydgoszcz.

2. *Kino pod okupacją. Wojenne losy i postawy polskich filmowców 1939–1945* – promocja książki – Gorzów Wielkopolski, 29 marca. Organizator: Wojewódzka i Miejska Biblioteka Publiczna im. Zbigniewa Herberta w Gorzowie Wielkopolskim.
3. *Pomorze pod okupacją niemiecką. Jesień 1939* – promocja książki – Bydgoszcz, 26 kwietnia. Organizator: RBH Bydgoszcz.
4. *Pomorze pod okupacją niemiecką. Jesień 1939* – promocja książki – Toruń, 27 kwietnia Organizator: RBH Bydgoszcz, Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu.
5. *Germanizacja nazw miejscowości w Okręgu Rzeszy Gdańsk-Prusy Zachodnie w latach 1939–1945* – promocja książki – Gdańsk, 29 maja. Organizator: OBBH Gdańsk.
6. *Niemiecki zbrodniarz przed polskim sądem. Krakowskie procesy przed Najwyższym Trybunałem Narodowym* – spotkanie z autorką – Bydgoszcz, 8 czerwca. Organizator: RBH Bydgoszcz.
7. *Agentura. Wałęsa, Skubiszewski, Kieżun, Hermaszewski, Rotfeld i inni* – spotkanie z autorem i dyskusja – Gdańsk, 21 czerwca. Organizator: OBBH Gdańsk.
8. *Agentura. Wałęsa, Skubiszewski, Kieżun, Hermaszewski, Rotfeld i inni* – spotkanie z autorem i dyskusja – Bydgoszcz, 22 czerwca. Organizator: RBH Bydgoszcz.
9. *Agentura. Wałęsa, Skubiszewski, Kieżun, Hermaszewski, Rotfeld i inni* – spotkanie z autorem i dyskusja – Toruń, 23 czerwca. Organizator: RBH Bydgoszcz.
10. *Germanizacja nazw miejscowości w Okręgu Rzeszy Gdańsk-Prusy Zachodnie 1939–1945. Wybór źródeł* – dyskusja o książce – Gdańsk, 2 września. Organizator: Oddział IPN Gdańsk.
11. *Sowietyzacja Wołynia 1944–1956* – spotkanie z autorem i dyskusja – Gdańsk, 19 września. Organizator: Oddział IPN Gdańsk.
12. *Stan badań nad pomocą Żydom na ziemiach polskich pod okupacją niemiecką – przegląd piśmiennictwa* – promocja książki – Gdańsk, 26 września. Organizator: Oddział IPN Gdańsk.
13. *Stan badań nad pomocą Żydom na ziemiach polskich pod okupacją niemiecką – przegląd piśmiennictwa* – promocja książki – Bydgoszcz, 11 października. Organizator: Delegatura IPN w Bydgoszczy.
14. *Radzim 1939. Zbrodnie w obozie Selbstschutz Westpreussen* – promocja książki – Sępólno Krajeńskie, 12 października. Organizatorzy: Biblioteka Publiczna w Sępólnie Krajeńskiej, Delegatura IPN w Bydgoszczy.
15. *Radzim 1939. Zbrodnie w obozie Selbstschutz Westpreussen* – promocja książki – Kamień Krajeński, 3 listopada. Organizatorzy: Miejsko-Gminny Ośrodek Kultury w Kamieniu, Delegatura IPN w Bydgoszczy.
16. *Radzim 1939. Zbrodnie w obozie Selbstschutz Westpreussen* – promocja książki – Więcbork, 7 listopada. Organizatorzy: Miejsko-Gminna Biblioteka Publiczna w Więcborku, Delegatura IPN w Bydgoszczy.
17. *Nikczemność i honor. Stan wojenny w stu odsłonach; „Nigdy przed mocą nie ugniemy szyi”. Obóz internowania w Potulicach 1981–1982* – dyskusja „Odsłony stanu wojennego” – Gdańsk, 9 grudnia. Organizator: Oddział IPN Gdańsk.

Oddział IPN Katowice

1. *Jerzego Adama Brandhubera obrazy Auschwitz* – dyskusja panelowa o książce – Centrum Edukacyjne IPN „Przystanek Historia” im. Henryka Sławika w Katowicach, 20 stycznia. Organizator: OBEN Katowice.
2. *Księga aresztowanych, internowanych i deportowanych z Górnego Śląska do ZSRR w 1945 roku* – promocja publikacji – Radzionków, 29 stycznia. Organizatorzy: OBBH Katowice, Centrum Dokumentacji Deportacji Górnoślązaków do ZSRR w 1945 roku w Radzionkowie.
3. „CzasyPismo” 2021, nr 2 (20) – prezentacja i promocja kolejnego numeru periodyku – Warszawa, 22 lutego. Organizatorzy: OBBH Katowice, Centralny Przystanek Historia IPN im. Janusza Kurtyki w Warszawie.

4. „...aby każdy okruch historii został uratowany!” w ramach projektu „Archiwum Pełne Pamięci” – promocja publikacji – Centrum Edukacyjne IPN „Przystanek Historia” im. Henryka Sławika w Katowicach, 10 marca. Organizatorzy: OA Katowice, Centrum Edukacyjne IPN „Przystanek Historia” im. Henryka Sławika w Katowicach.
5. „Po tej stronie był również człowiek...”. *Mieszkańcy przedwojennego województwa śląskiego z pomocą Żydom w okresie II wojny światowej* – promocja publikacji – Centrum Edukacyjne IPN „Przystanek Historia” im. Henryka Sławika w Katowicach, 22 marca. Organizator: OBBH Katowice.
6. „CzasyPismo» o historii Górnego Śląska – artyści ze Śląska, artyści o Śląsku” – promocja publikacji online – Katowice, 29 kwietnia. Organizator: OBBH Katowice.
7. *Rok 1919 na Górnym Śląsku. Czas eskalacji konfliktów* – promocja książki – Tarnowskie Góry, 27 maja. Organizatorzy: Oddział IPN Katowice, Muzeum w Tarnowskich Górach.
8. *Atlas Górnego Śląska 1919–1922. Wybór źródeł kartograficznych* – promocja książki – Centrum Edukacyjne IPN „Przystanek Historia” im. Henryka Sławika w Katowicach, 22 września. Organizator: Oddział IPN Katowice.
9. *Gdy człowiek był numerem* – promocja książki – Milówka, 22 września. Organizatorzy: OBEN Katowice, Gminny Ośrodek Kultury w Milówce.
10. *Górny Śląsk to wielka rzecz – Wojciech Korfanty w Sejmie Śląskim* – promocja książki „*Górny Śląsk to wielka rzecz*”. *Wystąpienia na forum Sejmu Śląskiego I kadencji (1922–1929)*, panel dyskusyjny – Centrum Edukacyjne IPN „Przystanek Historia” im. Henryka Sławika w Katowicach, 10 października. Organizator: Oddział IPN Katowice.
11. *Atlas Górnego Śląska 1919–1922. Wybór źródeł kartograficznych* – promocja książki – Targi Książki w Katowicach, 4–6 listopada. Organizatorzy: Wydawnictwo IPN, OBBH Katowice.
12. „CzasyPismo. O historii Górnego Śląska” 2022, nr 1 (21) – promocja periodyku – Targi Książki w Katowicach, 4–6 listopada. Organizatorzy: Wydawnictwo IPN, OBBH Katowice.
13. „*Idąc po ich śladach...*”. *Ścieżka edukacyjna po miejscach pamięci i przestrogi Ravensbrück* – promocja materiałów edukacyjnych – Targi Książki w Katowicach, 4–6 listopada. Organizator: OBEN Katowice.
14. *Józefa Kantor* – promocja materiałów edukacyjnych – Targi Książki w Katowicach, 4–6 listopada. Organizator: OBEN Katowice.
15. *Bramy do Polski 1922* – promocja materiałów edukacyjnych – Targi Książki w Katowicach, 4–6 listopada. Organizator: OBEN Katowice.
16. *Pamiętaj, że nosisz mundur. Policja Województwa Śląskiego w stulecie utworzenia* – promocja materiałów edukacyjnych – Targi Książki w Katowicach, 4–6 listopada. Organizator: OBEN Katowice.
17. „CzasyPismo. O historii Górnego Śląska” 2022, nr 1 (21) – promocja periodyku – Centrum Edukacyjne IPN „Przystanek Historia” im. Henryka Sławika w Katowicach, 22 listopada. Organizator: IPN Katowice.
18. *Przymierze z książką. Krytyka literacka, publicystyka i proza z lat 1929–1945* – promocja książki – Centrum Edukacyjne IPN „Przystanek Historia” im. Henryka Sławika w Katowicach, 30 listopada. Organizator: OBEN Katowice.

Oddział IPN Kraków (łącznie z Delegaturą w Kielcach)

1. *Niemiecki zbrodniarz przed polskim sądem. Krakowskie procesy przed Najwyższym Trybunałem Narodowym* – dyskusja online wokół książki, Krakowska Loża Historii Współczesnej – Kraków, 31 stycznia. Organizator: OBBH Kraków.
2. *Rewolucja konserwatywna – przypadek polski. Myśl polityczna środowiska „Buntu Młodych” i „Polityki” (1931–1939)* – dyskusja online wokół książki, Krakowska Loża Historii Współczesnej – Kraków, 28 lutego. Organizator: OBBH Kraków.

3. *Sny wstaną... Grypsy Łukasza Cieplińskiego z celi śmierci* – wykład oraz prezentacja publikacji – 1 marca, Budapeszt (Węgry). Organizator: OKŚZpNP Kraków.
4. *Kościół, Żydzi, jezuici. Wokół pomocy Żydom w czasie II wojny światowej* – dyskusja online wokół książki, Krakowska Loża Historii Współczesnej – Kraków, 28 marca. Organizator: OBBH Kraków.
5. „Bandytyzm w Małopolsce w latach II wojny światowej i jego zwalczanie przez konspirację” – prelekcja – Centrum Edukacyjne IPN „Przystanek Historia” w Krakowie (w ramach Klubu Historycznego im. gen. Stefana Roweckiego „Grotą”), 6 kwietnia. Organizator: OBEN Kraków.
6. *Krakowska organizacja PZPR (1948–1990). Struktury – członkowie – działalność* – dyskusja online wokół książki, Krakowska Loża Historii Współczesnej – Kraków, 25 kwietnia. Organizator: OBBH Kraków.
7. *Zbrodnie niemieckie w Lesie Weleckim koło Buska-Zdroju* – promocja książki – Centrum Edukacyjne IPN „Przystanek Historia” w Kielcach, 25 kwietnia. Organizator: RBH Kielce.
8. *Monte. Więzienie dwóch totalitaryzmów. 1939–1989* – dyskusja online wokół książki, Krakowska Loża Historii Współczesnej – Kraków, 20 maja. Organizator: OBBH Kraków.
9. Film *Człowiek ze stopu wartości* – pokaz filmu i dyskusja o Jacku Smagowiczu – Centrum Edukacyjne IPN „Przystanek Historia” w Krakowie, 7 lipca. Organizator: OBBH Kraków.
10. *Stan badań nad pomocą Żydom na ziemiach polskich pod okupacją niemiecką – przegląd piśmiennictwa* – dyskusja o książce, Krakowska Loża Historii Współczesnej – Centrum Edukacyjne IPN „Przystanek Historia” w Krakowie, 5 października, transmisja na Facebooku. Organizator: OBEN Kraków.
11. *Stan badań nad pomocą Żydom na ziemiach polskich pod okupacją niemiecką – przegląd piśmiennictwa* – dyskusja o książce – Centrum Edukacyjne IPN „Przystanek Historia” w Kielcach, 17 listopada. Organizatorzy: RBH Kielce, Instytut Historii Uniwersytetu Jana Kochanowskiego w Kielcach.
12. *Obserwacja w służbie SB. Studia i szkice* – dyskusja wokół książki, Krakowska Loża Historii Współczesnej – Centrum Edukacyjne IPN „Przystanek Historia” w Krakowie, 30 listopada, transmisja na Facebooku. Organizator: OBEN Kraków.
13. *Zbrodnie ponarska 1941–1944* – dyskusja wokół książki, Krakowska Loża Historii Współczesnej – Centrum Edukacyjne IPN „Przystanek Historia” w Krakowie, Kraków, 15 grudnia, transmisja na Facebooku. Organizator: OBEN Kraków.

Oddział IPN Lublin

1. *Stan badań nad pomocą Żydom na ziemiach polskich pod okupacją niemiecką – przegląd piśmiennictwa* – promocja książki – Lublin, 5 grudnia. Organizator: OBBH Lublin.

Oddział IPN Łódź

1. *Egzamin studenta i obywatela. Rzec o strajku studentów łódzkich w 1981 roku* – promocja publikacji – Łódź, 19 marca. Organizatorzy: Oddział IPN Łódź, Komitet Honorowy obchodów 40. i 41. rocznicy strajku studentów łódzkich i rejestracji Niezależnego Zrzeszenia Studentów.
2. *Chmielów – nasz utracony raj* – promocja publikacji – Łódź, 8 kwietnia. Organizatorzy: Oddział IPN Łódź, Wojewódzka Biblioteka Publiczna im. Marszałka Józefa Piłsudskiego w Łodzi.
3. *Chmielów – nasz utracony raj* – prezentacja książki – Przystanek Historia IPN w Szczecinie, 2 czerwca. Organizatorzy: Oddział IPN Łódź, Oddział IPN Szczecin.
4. *Egzamin studenta i obywatela. Rzec o strajku studentów łódzkich w 1981 r.* – prezentacja książki – I LO w Wieluniu, 27 czerwca. Organizator: Oddział IPN Łódź.
5. *Generał brygady Jan Kowalewski (1892–1965) – oficer wywiadu i kryptolog. Studia i szkice* – prezentacja publikacji – Łódź, 19 października. Organizator: Oddział IPN Łódź.

6. *General brygady Jan Kowalewski (1892–1965) – oficer wywiadu i kryptolog. Studia i szkice* – prezentacja publikacji – Warszawa, 24 października. Organizator: Oddział IPN Łódź.
7. *Stan badań nad pomocą Żydom na ziemiach polskich pod okupacją niemiecką – przegląd piśmiennictwa* – prezentacja publikacji – Łódź, 7 listopada. Organizator: Oddział IPN Łódź.
8. „*Dzieci z zielonego autobusu*”. *Z zeznań o niemieckim obozie dla polskich dzieci przy ul. Przemysłowej w Łodzi (1942–1945)* – promocja książki – Dzierżazna, 6 grudnia. Organizator: Oddział IPN Łódź.

Oddział IPN Poznań

1. *W polskiej Wandei. Komunistyczna Partia Polski w województwie poznańskim w czasach II Rzeczypospolitej* – promocja książki – Warszawa, 9 lutego. Organizatorzy: OBBH Poznań, Centralny Przystanek Historia IPN im. Janusza Kurtyki w Warszawie.
2. *A szabadság városai. Poznań és Budapest, 1956* – promocja książki – Budapeszt, 22 lutego. Organizatorzy: Oddział IPN Poznań, Instytut Polski w Budapeszcie.
3. *Wizyta marszałka Józefa Piłsudskiego w Koninie* – promocja książki – XX Poznańskie Targi Książki, 11–13 marca. Organizatorzy: Wydawnictwo IPN, OBBH Poznań.
4. *Granice muzyki – granice wolności. Wokół konferencji kompozytorów i krytyków muzycznych w Łagowie Lubuskim w 1949 r.* – promocja książki – XX Poznańskie Targi Książki, 11–13 marca. Organizatorzy: Wydawnictwo IPN, OBBH Poznań.
5. *Aparat bezpieczeństwa w województwie poznańskim 1945–1956. Wybrane kierunki i metody (dokumenty)* – promocja książki – XX Poznańskie Targi Książki, 11–13 marca. Organizatorzy: Wydawnictwo IPN, OBBH Poznań.
6. *Polskie wojska lotnicze 1918–1920* – promocja książki – XX Poznańskie Targi Książki, 11–13 marca. Organizatorzy: Wydawnictwo IPN, OBBH Poznań.
7. *Wartheland. Dzieje zbrodni* – promocja książki – XX Poznańskie Targi Książki, 11–13 marca. Organizatorzy: Wydawnictwo IPN, OBBH Poznań.
8. *W polskiej Wandei. Komunistyczna Partia Polski w województwie poznańskim w czasach II Rzeczypospolitej* – promocja książki – XX Poznańskie Targi Książki, 11–13 marca. Organizatorzy: Wydawnictwo IPN, OBBH Poznań.
9. *Powszechna Wystawa Krajowa z 1929 roku w źródłach historycznych* – promocja książki – XX Poznańskie Targi Książki, 11–13 marca. Organizatorzy: Wydawnictwo IPN, OBBH Poznań.
10. *Wartheland. Dzieje zbrodni* – promocja książki – Zgierz, 18 marca. Organizatorzy: Oddział IPN Poznań, Muzeum Miasta Zgierza.
11. *Wartheland. Dzieje zbrodni* – promocja książki – Leszno, 22 kwietnia. Organizatorzy: Oddział IPN Poznań, Miejska Biblioteka Publiczna w Lesznie.
12. Film *1970* – pokaz filmu z prelekcją, „Poniedziałek z filmem” – Poznań, 6 czerwca. Organizator: OBEN Poznań.
13. *Miasta Wolności. Poznań – Budapeszt 1956* – spotkanie z autorami książki, „Czwartek z książką” – Poznań, 30 czerwca. Organizatorzy: OA Poznań, OBBH Poznań.
14. *Pożegnanie z Marią* – prezentacja publikacji – Poznań, 25 sierpnia. Organizator: OBBH Poznań.
15. Film *Kto nie zna ojca twarzy...* – premiera filmu – Poznań, 20 września. Organizator: Oddział IPN Poznań.
16. *Wyższy Sąd Krajowy w Poznaniu 1939–1945. Zarys działalności wraz z wyborem dokumentów* – spotkanie z autorem, „Czwartek z książką” – Poznań, 29 września. Organizatorzy: OBBH Poznań, OBEN Poznań.
17. *W polskiej Wandei. Komunistyczna Partia Polski w województwie poznańskim w czasach II Rzeczypospolitej* – spotkanie z autorem, „Czwartek z książką” – Poznań, 20 października. Organizator: OBBH Poznań.

18. Film *Kto nie zna ojca twarzy...* – pokaz filmu dla szkół z prelekcją – Poznań, 25 października. Organizator: Oddział IPN Poznań.
19. *Sfragistyka w warsztacie badawczym historyka dziejów najnowszych* – promocja książki z udziałem autorów – Poznań, 10 listopada. Organizatorzy: OA Poznań, Wydział Historii Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu.
20. Film *Zacheusz* – pokaz filmu z prelekcją, „Poniedziałek z filmem” – Poznań, 14 listopada. Organizator: OBEN Poznań.
21. *Polscy ziemianie w obronie ojczyzny podczas wojny z bolszewikami 1919–1921* – prezentacja publikacji z udziałem autora – Poznań, 14 listopada. Organizator: Oddział IPN Poznań.
22. *Defensor Ecclesiae. Arcybiskup Antoni Baraniak (1904–1977). Salezjańskie koleje życia i posługi metropolity poznańskiego* – prezentacja publikacji z udziałem autora – Poznań, 16 listopada. Organizator: OBBH Poznań.
23. „Zeszyty Historyczne Solidarności Wielkopolskiej” 2022, nr 3 – promocja publikacji z udziałem redaktorów – Poznań, 20 grudnia. Organizatorzy: OA Poznań, OBBH Poznań.

Oddział IPN Rzeszów

1. *Urząd Bezpieczeństwa w Tomaszowie Lubelskim w latach 1944–1956* – dyskusja o książce – Tomaszów Lubelski, 17 marca. Organizatorzy: OBBH Rzeszów, Miejska Biblioteka Publiczna w Tomaszowie Lubelskim.
2. *...aby każdy okrucieństwo historii zostało uratowane!* w ramach projektu „Archiwum Pełne Pamięci” – promocja książki – Rzeszów, 15 czerwca. Organizator: Oddział IPN Rzeszów.
3. Film *Zagłada miasteczka. Cieszanów 3/4 maja 1944 roku* – pokaz filmu i dyskusja – Cieszanów, 16 września. Organizatorzy: Oddział IPN Rzeszów, Miejska Biblioteka Publiczna w Cieszanowie, Burmistrz Miasta i Gminy Cieszanów.
4. *Stan badań nad pomocą Żydom na ziemiach polskich pod okupacją niemiecką* – dyskusja o książce – Rzeszów, 6 października. Organizator: OBBH Rzeszów.
5. *Żydzi w Rozwadowie i Stalowej Woli. Czas wojny i okupacji* – dyskusja o książce – Rzeszów, 8 listopada. Organizator: OBBH Rzeszów.
6. Film *Orzeł. Ostatni Patrol* – prelekcja przed pokazem filmu, Mielec, 16 listopada. Organizatorzy: Wojskowe Centrum Rekrutacji w Mielcu, OBL Rzeszów.

Oddział IPN Szczecin

1. *Powiew demokracji. Wybory do Sejmu PRL z 1957 roku* – promocja książki – Szczecin, 13 stycznia. Organizatorzy: OBBH Szczecin, Przystanek Historia IPN w Szczecinie.
2. *Wartheland. Dzieje zbrodni* – promocja książki – Szczecin, 27 stycznia. Organizatorzy: OBBH Poznań, OBBH Szczecin, Przystanek Historia IPN w Szczecinie.
3. *Las śmierci nad Obrą. Akcja T4* – dyskusja o książce – Szczecin, 3 lutego. Organizatorzy: OBBH Szczecin, Przystanek Historia IPN w Szczecinie.
4. *Komunista na peryferiach władzy. Historia Leonarda Borkowicza (1912–1989)* – dyskusja o książce – Dębno, 4 marca. Organizator: Biblioteka Publiczna Miasta i Gminy w Dębnie.
5. *Bunt, podziemie, władza. Polscy komuniści i ich socjalizacja polityczna do roku 1956* – dyskusja o książce – Przystanek Historia IPN w Szczecinie, 10 marca. Organizatorzy: OBBH Szczecin, Salon Książki Biograficznej.
6. *Pogoń Szczecin. Szkice z tajnej historii* – promocja książki – Szczecin 17 marca. Organizatorzy: OBBH Szczecin, Przystanek Historia IPN w Szczecinie.
7. *Dokumenty do historii stosunków polsko-sowieckich 1939–1945* – Szczecin, 7 kwietnia. Organizator: Centrum Dialogu „Przełomy”.

8. „Zbrodnie katyńska. Pamiętamy” – dyskusja – Przystanek Historia IPN w Szczecinie, 7 kwietnia. Organizator: OBBH Szczecin.
9. *Między przymusowym osiedleniem a presją asymilacyjną państwa. Cyganie/Romowie w Polsce w latach 1964–1989* – dyskusja wokół książki – Szczecin, 14 kwietnia. Organizator: Przystanek Historia IPN w Szczecinie.
10. *Synergia DA. Duszpasterstwo akademickie w życiu młodzieży studenckiej Szczecina w latach 1947–1990* – promocja książki – Szczecin, 12 maja. Organizator: Oddział IPN Szczecin.
11. *Komunista na peryferiach władzy. Historia Leonarda Borkowicza (1912–1989)* – promocja książki – Szczecin, 13 czerwca. Organizator: I Liceum Ogólnokształcące w Szczecinie.
12. *Demiurg. Biografia Adama Michnika* – promocja książki, Salon Książki Biograficznej – Przystanek Historia IPN w Szczecinie, 23 czerwca. Organizator: OBBH Szczecin.
13. *Mały Oświęcim. Dziecięcy obóz w Łodzi; Kat polskich dzieci. Opowieść o Eugenii Pol* – promocja książek – Przystanek Historia IPN w Szczecinie, 8 września. Organizator: OBBH Szczecin.
14. *Ukradzione dzieciństwo / Stolen Childhood* – promocja albumu – Przystanek Historia IPN w Szczecinie, 13 października. Organizator: OBBH Szczecin.
15. *O niepodległość i prawa kobiet. Zofia Moraczewska 1873–1958. Życie i działalność* – dyskusja z autorką, Salon Książki Biograficznej – Przystanek Historia IPN w Szczecinie, 3 listopada. Organizator: OBBH Szczecin.
16. *Aleksandra Piłsudska (1882–1963)* – dyskusja z autorką, Salon Książki Biograficznej – Przystanek Historia IPN w Szczecinie, 1 grudnia. Organizator: OBBH Szczecin.

Oddział IPN Warszawa

1. *Ukradzione dzieciństwo / Stolen Childhood* – dyskusja z autorami – Arkady Kubickiego, Warszawa, 17 września. Organizator: Oddział IPN Warszawa.
2. *Ukradzione dzieciństwo / Stolen Childhood* – dyskusja z autorami – Centralny Przystanek Historia IPN im. Janusza Kurtyki w Warszawie, Warszawa, 23 września. Organizator: Oddział IPN Warszawa.
3. *Ukradzione dzieciństwo / Stolen Childhood* – dyskusja z autorami – Zamek Królewski w Warszawie, 25 listopada. Organizator: Oddział IPN Warszawa.

Oddział IPN Wrocław (łącznie z Delegaturą w Opolu)

1. *Wolni i Solidarni. Solidarność Walcząca na Dolnym Śląsku w Encyklopedii Solidarności* – dyskusja wokół książki – Dolnośląskie Centrum Filmowe we Wrocławiu, 10 czerwca – Organizator: OBBH Wrocław.
2. *Krzysztof Kamil Baczyński* – promocja książki – Księgarnia IPN we Wrocławiu, 24 sierpnia. Organizator: OBEN Wrocław.
3. *Triduum Historicum. Początek końca czy początek „nowego świata”?* – dyskusja o książce – Wrocław, 27 września. Organizator: OBBH Wrocław.
4. *Podpułkownik Ludwik Marszałek „Zbroja”* – wykład i prezentacja książki – Wrocław, 7 października. Organizatorzy: Księgarnia Oddziału IPN we Wrocławiu, OA Wrocław.
5. *Placówka „Nabuchodonozor” w Teheranie 1932–1937. Z działalności polskiego wywiadu wojskowego na Bliskim Wschodzie. Wybór źródeł* – dyskusja o książce – Wrocław, 7 października. Organizatorzy: Księgarnia IPN we Wrocławiu, Hurtownia ODSW Azymut.
6. *Wspomnienia ocalonego. Wołyń 1941–1944* – dyskusja o książce – Wrocław, 7 października. Organizatorzy: Księgarnia IPN we Wrocławiu, Hurtownia ODSW Azymut.
7. *Podpułkownik Ludwik Marszałek „Zbroja”* – dyskusja o książce – Wrocław, 7 października. Organizatorzy: Księgarnia IPN we Wrocławiu, Hurtownia ODSW Azymut.

8. *General broni Władysław Anders* – dyskusja o książce – Wrocław, 7 października. Organizatorzy: Księgarnia IPN we Wrocławiu, Hurtownia ODSW Azymut.
9. *Stan badań nad pomocą Żydom na ziemiach polskich pod okupacją niemiecką – przegląd piśmiennictwa* – dyskusja o książce – Wrocław, 28 listopada. Organizator: OBBH Wrocław.
10. „W cieniu radioaktywnej chmury. Konsekwencje katastrofy czarnobylskiej w Polsce” – prelekcja i dyskusja – Wrocławskie Targi Dobrych Książek, Hala Stulecia we Wrocławiu, 2 grudnia. Organizator: Oddział IPN Wrocław.
11. *Wspomnienia Ocalonego. Wołyń 1941–1944* – prelekcja i dyskusja – Wrocławskie Targi Dobrych Książek, Hala Stulecia we Wrocławiu, 2 grudnia. Organizator: Oddział IPN Wrocław.
12. *Encyklopedia Solidarności* – promocja publikacji – Jelenia Góra, 13 grudnia. Organizatorzy: OBBH Wrocław, OBEN Wrocław.

ZAŁĄCZNIK NR 13: NAGRODY I WYRÓŻNIENIA

Publikacje IPN

Nagrody

FENIKS 2022 – Nagroda Stowarzyszenia Wydawców Katolickich

- nagroda w kategorii „Historia – niepodległa” – Michał Ceglarek, *Kapelani Wojska Polskiego z okresu wojny polsko-sowieckiej 1919–1921*, Warszawa 2021.

Konkurs Literatury Kaszubskiej i Pomorskiej

- trzecie miejsce w kategorii „Reportaż i literatura faktu” – Robert Chrzanowski, Małgorzata Sokółowska, *Orla WRONa nie pokona. Stan wojenny w Gdyni (lata 1981–1983)*, Gdynia 2021.

Książka Miesiąca – Nagroda „Magazynu Literackiego Książki”

- książka marca – Kazimierz Maciąg, *Sam jeden. Józef Mackiewicz – pisarz i publicysta*, Warszawa 2021.
- książka lipca – Jerzy Kirszak, Bogusław Polak, Michał Polak, *General broni Władysław Anders 1892–1970. Czyny i pamięć*, Warszawa 2022.
- książka października – Jarosław Molenda, *Alfred Szklarski – sprzedawca marzeń. Pierwsza biografia twórcy przygód Tomka Wilmowskiego*, Warszawa 2022.

Międzynarodowa Nagroda im. Witolda Pileckiego

- w kategorii „Naukowa książka historyczna” – Joanna Lubecka, *Niemiecki zbrodniarz przed polskim sądem. Krakowskie procesy przed Najwyższym Trybunałem Narodowym*, Kraków 2021.

Nagroda im. Janusza Kurtyki – VI edycja

- Przemysław Benken, *Tajemnica śmierci Jana Rodowicza Anody*, Warszawa 2016.

Nagrody „Przeglądu Wschodniego” – XXIX edycja za rok 2021

- nagroda w kategorii „Dzieje Polaków na Wschodzie” – Dariusz Węgrzyn, *Księga aresztowanych, internowanych i deportowanych z Górnego Śląska do ZSRR w 1945 roku*, t. 1–3, Katowice–Warszawa 2021.
- nagroda w kategorii „Popularyzacja problematyki wschodniej” – Adam Hlebowicz, *Podróż na Wschód*, Warszawa 2021.

30. Ogólnopolski Przegląd Książki Krajoznawczej i Turystycznej

- pierwsze miejsce w kategorii „Mapy i atlasy” – *Atlas Górnego Śląska 1919–1922. Wybór źródeł kartograficznych*, wybór, wstęp, oprac. Grzegorz Bębniak, Michał Mączka, Sebastian Rosenbaum, Mirosław Węcki, Warszawa–Katowice 2022.

- trzecie miejsce w kategorii „Monografie oraz inne opracowania krajoznawcze” – Krzysztof Skłodowski, *Garnizon Suwałki w latach 1921–1939*, Warszawa 2021.

Wyróżnienia

FENIKS 2022 – Nagroda Stowarzyszenia Wydawców Katolickich

- w kategorii „Historia” – Mieczysław Ryba, *Kościół i państwo na Kresach Południowo-Wschodnich II Rzeczypospolitej*, Lublin 2021.
- w kategorii „Historia – niepodległa” – Stefan Wyszyński, *Kazania świętokrzyskie (1974–1976)*, wstęp i oprac. Rafał Łatka, Beata Mackiewicz, ks. Dominik Zamiatała, Warszawa 2021.

Fotograficzna Publikacja Roku 2022

- Paweł Miedziński, *Centralna Agencja Fotograficzna 1951–1991*, Szczecin–Warszawa 2021.

Konkurs Historyczny Ministra Spraw Zagranicznych na najlepsze publikacje promujące historię polskiej dyplomacji i historię Polski

- w kategorii „Najlepsza publikacja w języku polskim z zakresu historii polskiej dyplomacji”, II wyróżnienie – Jarema Słowiak, *Wielka improwizacja. Delegacja polska w Międzynarodowej Komisji Nadzoru i Kontroli w Wietnamie w latach 1954–1973*, Szczecin 2021.

Konkurs „Książka Historyczna Roku” o Nagrodę im. Oskara Haleckiego

- „Dialog należy kontynuować...”. *Rozmowy operacyjne Służby Bezpieczeństwa z ks. Henrykiem Gulbinowiczem 1969–1985. Studium przypadku*, wybór, wstęp, oprac. Rafał Łatka, Filip Musiał, Warszawa–Kraków 2020.

Nagroda Literacka im. Józefa Mackiewicza

- Maciej Zakrzewski, *Rewolucja konserwatywna – przypadek polski. Myśl polityczna środowiska „Buntu Młodych” i „Polityki” (1931–1939)*, Kraków 2021.

Nominacje

Konkurs im. Wacława Felczaka i Henryka Wereszyckiego

- Rafał Reczek, Áron Máthé, Stanisław Jankowiak, Rafał Kościański, *Miasta Wolności. Poznań–Budapeszt 1956*, Poznań–Warszawa 2021.
- Anna Szczepańska-Dudziak, „Szczecin czechosłowackim oknem na morza i oceany”. *Szczecin w stosunkach polsko-czechosłowackich 1945–1989*, Szczecin 2021.
- Mirosław Szumiło, *Tajni księży. Historia nielegalnego pobytu słowackich werbistów w Polsce w latach 1957–1964*, Warszawa 2022.

Konkurs o Nagrodę Poznańskiego Towarzystwa Przyjaciół Nauk za najlepszą publikację o Wielkopolsce 2021

- Marcin Jurek, *W polskiej Wandei. Komunistyczna Partia Polski w województwie poznańskim w czasach II Rzeczypospolitej*, Poznań–Warszawa 2021.
- Adam Pleskaczyński, *Wartheland. Dzieje zbrodni*, Poznań–Warszawa 2021.

Konkurs Polskiego Towarzystwa Wydawców Książek „Najpiękniejsze Polskie Książki 2021”

- w kategorii „Książki naukowe, popularnonaukowe (humanistyka)” – Paweł Miedziński, *Centralna Agencja Fotograficzna 1951–1991*, Szczecin–Warszawa 2021.

Konkurs „Portrety” 2021

- w kategorii „Najlepsze polskie dzieło biograficzne” – Michał Przeperski, *Mieczysław F. Rakowski. Biografia polityczna*, Warszawa 2021.

Konkurs „Książka Historyczna Roku” o Nagrodę im. Oskara Haleckiego

- Joanna Lubecka, *Niemiecki zbrodniarz przed polskim sądem. Krakowskie procesy przed Najwyższym Trybunałem Narodowym*, Kraków 2021.
- Grzegorz Majchrzak, *Rozpracowanie organów kierowniczych NSZZ „Solidarność” przez Służbę Bezpieczeństwa 1980–1982*, Warszawa 2021.
- Anna Szczepańska-Dudziak, *„Szczecin czechosłowackim oknem na morza i oceany”. Szczecin w stosunkach polsko-czechosłowackich 1945–1989*, Szczecin 2021.
- Michał Zichlarz, *Stefan Żywotko. Ze Lwowa po mistrzostwo Afryki*, Szczecin 2021.

Nagroda Historyczna m.st. Warszawy im. Kazimierza Moczarskiego

- Michał Przeperski, *Mieczysław F. Rakowski. Biografia polityczna*, Warszawa 2021.

Międzynarodowa Nagroda im. Witolda Pileckiego

- w kategorii „Naukowa książka historyczna” – Grzegorz Majchrzak, *Rozpracowanie organów kierowniczych NSZZ „Solidarność” przez Służbę Bezpieczeństwa 1980–1982*, Warszawa 2021.

Nagroda Historyczna „Polityki”

- w kategorii „Prace naukowe, monografie” – Andrzej Czyżewski, *Czerwono-biało-czerwona Łódź. Lokalne wymiary polityki pamięci historycznej w PRL*, Warszawa–Łódź 2021.

Nagroda Literacka im. Józefa Mackiewicza

- Maciej Zakrzewski, *Rewolucja konserwatywna – przypadek polski. Myśl polityczna środowiska „Buntu Młodych” i „Polityki” (1931–1939)*, Kraków 2021.

Nagroda im. Profesora Tomasza Strzembosza

- Zofia Fenrych, *Synergia DA. Duszpasterstwo akademickie w życiu młodzieży studenckiej Szczecina w latach 1947–1990*, Warszawa 2021.
- Andrzej Czyżewski, *Czerwono-biało-czerwona Łódź. Lokalne wymiary polityki pamięci historycznej w PRL*, Warszawa 2021.

Nagroda Literacka Miasta Gdynia

- Michał Przeperski, *Mieczysław F. Rakowski. Biografia polityczna*, Warszawa 2021.

Plebiscyt „Historia zebrana”

w kategorii „Historia niebanalna”:

- Mariusz Niestrawski, *Polskie Wojska Lotnicze 1918–1920*, Poznań–Warszawa 2021.
- Adam Pleskaczyński, *Wartheland. Dzieje zbrodni*, Poznań–Warszawa 2021.
- Odznaczenia, odznaki, nagrody przyznane pracownikom IPN

Odnaczenia nadane przez Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej

- Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej na wniosek prezesa IPN odznaczył za zasługi w dokumentowaniu i upamiętnianiu prawdy o najnowszej historii Polski Srebrnym Krzyżem Zasługi: Tomasza Borkowskiego (BPiI), dr hab. Łucję Marek (OBBH Kraków).

- Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej na wniosek prezesa IPN odznaczył za zasługi w dokumentowaniu i upamiętnianiu prawdy o najnowszej historii Polski Brązowym Krzyżem Zasługi: dr Annę Marię Adamus (OBEN Warszawa), Izabelę Brzezińską (OBEN Gdańsk), Annę Brzezińską-Łuczak (OBAG Wrocław), Elżbietę Dudę (zastępcę dyrektora BEN), dr. Filipa Gańczaka (BRP), Agnieszkę Jędrzak (dyrektor BWM), Magdalenę Krajewską (BPiI), Maję Lubiejewską-Chilicką (OA Gdańsk), Pawła Roga (OBL Rzeszów), Adama Siwka (dyrektor BUWiM), dr hab. Monikę Tomkiewicz (BBH), Mirosława Węckiego (OBBH Katowice), Marcina Węglińskiego (OBEN Gdańsk), Michała Zajdę (OA Kraków).
- Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej na wniosek prezesa IPN odznaczył za wzorowe, wyjątkowo sumienne wykonywanie obowiązków wynikających z pracy zawodowej Medalem Złotym za Długoletnią Służbę: Jacka Drąga (OA Wrocław), Sławomira Gajdę (WIPN), Barbarę Niedzielko (Biuro Prezesa), Mirosława Więckowiaka (OKŚZpNP Poznań).
- Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej na wniosek prezesa IPN odznaczył za wzorowe, wyjątkowo sumienne wykonywanie obowiązków wynikających z pracy zawodowej Medalem Srebrnym za Długoletnią Służbę: Magdalenę Adamczyk (OBL Warszawa), Grażynę Gozdowską (OA Wrocław), Ksawerego Jasiaka (WSdsBH w Delegaturze IPN w Opolu), Marka Jończyka (REN Delegatury IPN w Kielcach), Grzegorza Kołwę (OA Rzeszów), Mariana Kowalskiego (OA Poznań), Dorotę Leopold (OKŚZpNP Białystok), Justynę Matułę (OA Kraków), dr Izabelę Mazanowską (RBH Delegatury IPN w Bydgoszczy), Martę Michnę (OBL Białystok), Katarzynę Olszyńską (OA Białystok), Katarzynę Pasierb (OA Rzeszów), dr Elżbietę Pietrzyk-Dąbrowską (OBBH Kraków), Rafała Raniowskiego (OBUWiM Szczecin), Roberta Skolimowskiego (OA Warszawa), dr. Zbigniewa Stanucha (OBBH Szczecin), Dominikę Żurek (OA Warszawa).
- Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej na wniosek prezesa IPN odznaczył za wzorowe, wyjątkowo sumienne wykonywanie obowiązków wynikających z pracy zawodowej Medalem Brązowym za Długoletnią Służbę: Monikę Adach (WA Delegatury IPN w Kielcach), Jerzego Autuchiewicza (OBBH Białystok), Tomasza Cieślaka (OBEN Poznań), Marię Gajdę-Strużyńską (OBEN Szczecin), dr Joannę Karbarz-Wilińską (OBBH Gdańsk), dr. Rafała Kieszka (BL), Sylwię Kostyrę (OBUWiM Lublin), Izabelę Kruczkowską (OBL Rzeszów), Ewelinę Małachowską (OBEN Katowice), Renatę Molędę (OA Rzeszów), Mariusza Naworskiego (OA Poznań), Pawła Niziołka (OBBH Białystok), Adama Soję (OA Szczecin), Katarzynę Sokół (OBL Białystok), Mirosława Sprengera (REN Delegatury IPN w Bydgoszczy), Huberta Szredera (OBL Szczecin), Annę Szydłowską (RFK Rzeszów), Katarzynę Trojanowską-Nowicką (OA Szczecin).
- Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej odznaczył Medalem Stulecia Odzyskanej Niepodległości za zasługi dla Niepodległej: Wojciecha Banasika (OA Białystok), dr. Przemysława Benkena (OBBH Szczecin), dr. hab. Konrada Białeckiego (OBBH Poznań), Bartosza Bijaka (OBUWiM Łódź), Krzysztofa Bukowskiego (OKŚZpNP Szczecin), Wojciecha Butkiewicza (WIPN), dr. Piotra Chmielowca (OBBH Rzeszów), Artura Chomicza (OBEN Gdańsk), Krzysztofa Drażbę (OBEN Gdańsk), Rafała Dyrca (OA Kraków), Wojciecha Fedorowicza (OA Białystok), Zofię Fenrych (OBEN Szczecin), dr. Pawła Fornala (OBBH Rzeszów), dr. Piotra Gontarczyka (BBH), Dariusza Gorajczyka (OBEN Kraków), Bartosza Januszewskiego (OBEN Gdańsk), Wiesława Kaczmarczyka (BRP), dr. hab. Krzysztofa Kaczmarzkiego (OBBH Rzeszów), Marcina Kapustę (OA Kraków), dr. Piotra Kardełę (OIPN Białystok), Krzysztofa Kolasę (OA Łódź), Michała Kopczyńskiego (OA Łódź), Krzysztofa Kopcia (Biuro Prezesa), dr. Rafała Kościańskiego (OA Poznań), dr. Ewę Kowalską (BPiI), Jacka Kozłowskiego (OKŚZpNP Łódź), Krzysztofa Latochę (OBPiI Łódź), Adama Stefana Lewandowskiego (BRP), dr. hab. Sebastiana Ligarskiego (OBBH Szczecin), Mateusza Lipkę (OBEN Szczecin), dr. Tomasza Łabuszewskiego (OBBH Warszawa), Marcina Łaszczyńskiego (OBEN Warszawa), dr. hab. Rafała Łatkę (BBH), Arkadiusza Małyszki (OA Poznań), Marcina Manowskiego (OBUWiM Szczecin), Artura Orłowskiego (OKŚZpNP Poznań), Piotra Orzechowskiego (OBEN Poznań), Artura Ossowskiego (OBEN Łódź), Justynę Pazdę (OA Gdańsk), dr. Pawła Perzynę (OA Łódź), dr. Sebastiana Pilarskiego (dyrektor BBH), Karola Piskorskiego (Biuro Prezesa), Roberta Piwkę (RBH Delegatury

IPN w Kielcach), dr. Adama Pleskaczyńskiego (OBBH Poznań), dr. hab. Patryka Pleskota (OBBH Warszawa), Andrzeja Pozorskiego (dyrektora GKŚZpNP), Roberta Rabieję (OA Łódź), Ilonę Religę-Gołą (REN Delegatury IPN w Kielcach), Jana Rumana (WIPN), Daniela Sieczkowskiego (OBEN Gdańsk), dr. Rafała Sierchułę (OBBH Poznań), Łukasza Skubisza (OA Szczecin), prof. dr. hab. Włodzimierza Suleję (BBH), dr. hab. Mirosława Supruniuka (BBH), Martę Szczesiak-Ślusarek (OBEN Poznań), Marzenę Szulc (OBUWiM Szczecin), dr. hab. Mirosława Szumiłę (BBH), Józefa Śreniowski (OBL Łódź), Pawła Wąsa (OBBH Łódź), dr. Michała Wenklara (p.o. zastępca dyrektora OIPN Kraków), Marię Wiśniewską (WIPN), Roberta Witalca (OA Rzeszów), Igora Witowicza (OA Rzeszów), dr. hab. Elżbietę Wojcieszuk (OBBH Poznań), dr. Bogusława Wójcika (OBBH Rzeszów), Janusza Wróbla (OBBH Łódź), Patrycję Zatorską-Milewską (Delegatura IPN w Kielcach), dr. Joannę Żelazko (OBBH Łódź).

Pozostałe odznaczenia i nagrody

- Prezes Rady Ministrów – Medal 100-lecia Odzyskania Niepodległości – dr Paweł Błażewicz (BRP).
- Minister spraw wewnętrznych i administracji – Medal Trzydziestolecia Powołania Straży Granicznej – Magdalena Śladecka (OBEN Lublin).
- Minister spraw wewnętrznych i administracji – Medal za Zasługi dla Policji – Adam Siwek (dyrektor BUWiM).
- Minister kultury i dziedzictwa narodowego – odznaka „Zasłużony dla Kultury Polskiej” – dr Paweł Błażewicz (BRP).
- Minister zdrowia – odznaka „Honorowy Dawca Krwi – Zasłużony dla Zdrowia Narodu” – dr Norbert Wójtowicz (OKŚZpNP Szczecin).
- Szef Urzędu ds. Kombatantów i Osób Represjonowanych – medal „Pro Patria” – Krzysztof Męciniński (OBUWiM Szczecin).
- Szef Urzędu ds. Kombatantów i Osób Represjonowanych – medal „Pro Bono Poloniae” – dr Marek Jedynak (RBH Delegatury IPN w Kielcach).
- Ordynariat Polowy Wojska Polskiego – Krzyż XXX-lecia Ordynariatu Polowego za cenny wkład w upamiętnianie kapelanów katyńskich i ofiar zbrodni katyńskiej – dr Leon Popek (zastępca dyrektora BUWiM).
- Archiwum Prezydenta Republiki Kazachstanu – medal jubileuszowy w 100-lecie prof. Asanbaja Askarowa – dr Dmitriy Panto (BBH).
- Wojewoda wielkopolski – Nagroda im. prof. Stanisława Nawrockiego dla młodego archiwisty – Joanna Napierała (OA Poznań).
- Marszałek województwa łódzkiego – nagroda za najlepsze rozprawy i prace tematycznie związane z województwem łódzkim w 2022 r. za rozprawę doktorską *Struktura i działalność Wydziałów do spraw Wyznań w Łodzi i w województwie (1950–1975)* – dr Ewelina Ślęzak (OBBH Łódź).
- Sejmik Województwa Dolnośląskiego – Złota Odznaka Honorowa Zasłużony dla Województwa Dolnośląskiego – dr Michał Siekierka (OBBH Wrocław).
- Komenda Wojewódzka Policji w Rzeszowie – statuetka „Sierżant Michał” za szczególne zasługi dla środowiska policyjnego na Podkarpaciu – dr Piotr Szopa (OBUWiM Rzeszów).
- Miasto Nysa – statuetka „Tryton Nyski” za zasługi dla miasta Nysa – Andrzej Koziar (WSdsEN w Delegaturze IPN w Opolu).
- Muzeum Żołnierzy Wyklętych i Więźniów Politycznych PRL – statuetka „Przyjaciel Muzeum Żołnierzy Wyklętych i Więźniów Politycznych PRL” – dr hab. Sławomir Cenckiewicz (Biuro Prezesa), dr Wojciech Frazik (OBBH Kraków), dr Maciej Korcuć (OBUWiM Kraków), dr Kazimierz Krajewski (OBBH Warszawa), dr Tomasz Łabuszewski (OBBH Warszawa), dr Grzegorz Majchrzak (BBH), dr Karol Nawrocki (prezes IPN), dr hab. Piotr Niwiński (OBBH Gdańsk), dr hab. Krzysztof Szwagrzyk (zastępca prezesa IPN).

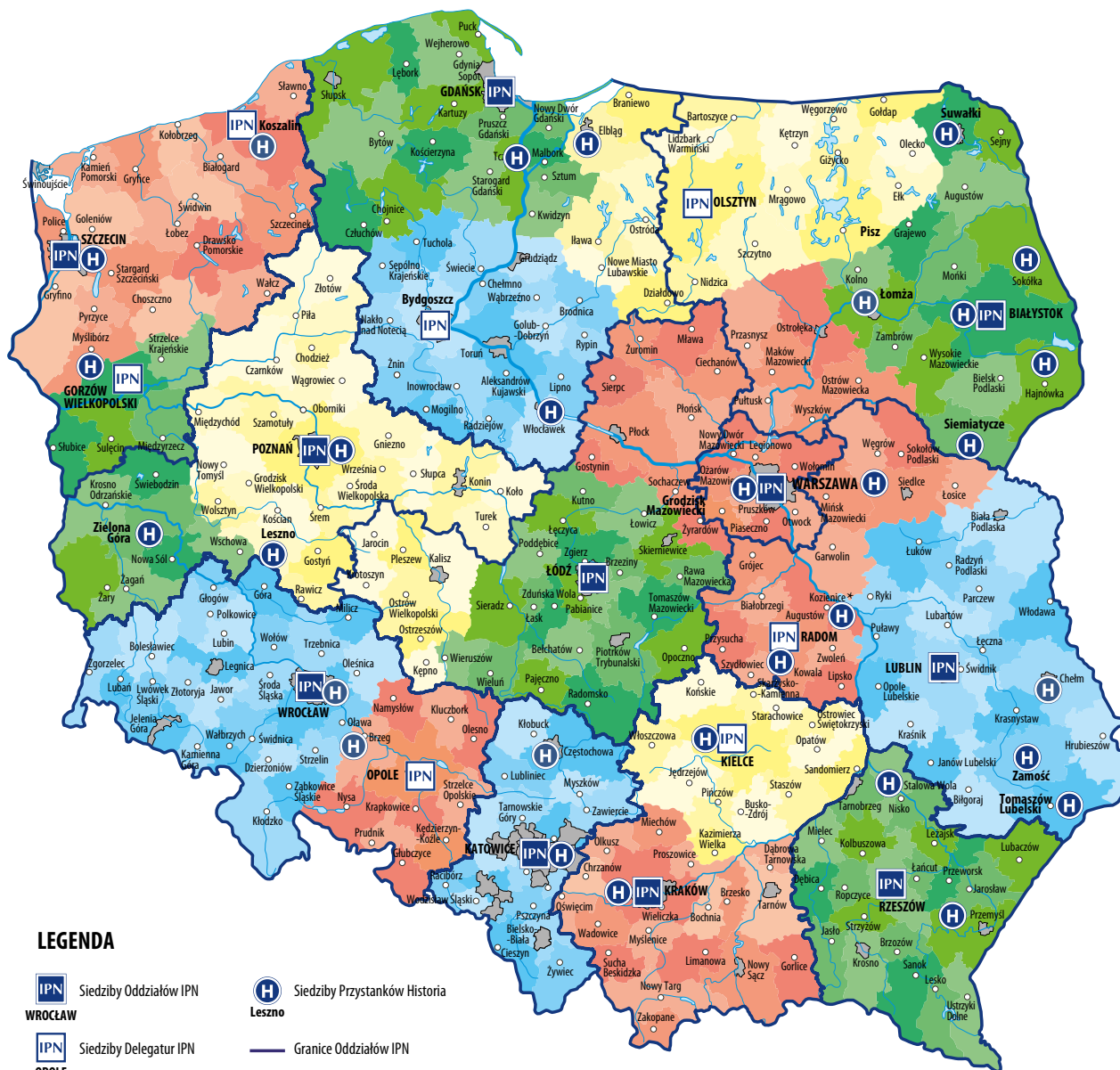
- Senat Uniwersytetu Łódzkiego – medal „Universitas Lodziensis Alumno Laude Dignissimo” za wybitną działalność na rzecz UŁ oraz za szczególną działalność naukowo-badawczą – dr Ewelina Ślęzak (OBEN Łódź).
- 16. Brygada Wojsk Obrony Terytorialnej – ryngraf pamiątkowy za zasługi dla 16. Brygady Wojsk Obrony Terytorialnej – dr hab. Tomasz Balbus (OA Wrocław).
- Fundacja „Internowani i Więźniowie Polityczni w PRL” – medal „Za Krzewienie Pamięci o Żołnierzach Wyklętych” – dr Tomasz Gałwiaczek (WSdsBH w Delegaturze IPN w Opolu).
- Stowarzyszenie Polaków Represjonowanych przez III Rzeszę – medal pamiątkowy „Za Zasługi dla Stowarzyszenia Polaków Represjonowanych” – dr hab. Sebastian Ligarski (OBBH Szczecin), Krzysztof Męciński (OBUWiM Szczecin), Rafał Raniowski (OBUWiM Szczecin), dr Paweł Skubisz (dyrektor OIPN Szczecin).
- Stowarzyszenie Społeczne „Grudzień 70 – Styczeń 71” – medal „Grudzień ’70 – Styczeń ’71” – Marcin Manowski (OBUWiM Szczecin), Rafał Raniowski (OBUWiM Szczecin), Marzena Szulc (OBUWiM Szczecin).
- Towarzystwo im. Hipolita Cegielskiego – srebrny medal „Labor Omnia Vincit” – dr Adam Pleskaczyński (OBBH Poznań).
- Związek Karpaczyków 3. Dywizji Strzelców Karpackich w Londynie – Krzyż Pamiątkowy 3. Dywizji Strzelców Karpackich za poszerzanie i propagowanie wiedzy historycznej o 2. Korpusie Polskim wśród społeczeństwa polskiego i brytyjskiego – Joanna Dardzińska (AIPN).
- Związek Sybiraków – Złota Odznaka Honorowa za Zasługi dla Związku Sybiraków – Magdalena Śladecka (OBEN Lublin).
- Światowy Związek Żołnierzy Armii Krajowej Okręg Zamość – Odznaka Zasługi ŚZŻAK Okręg Zamość – dr Piotr Szopa (OBUWIM Rzeszów).
- Społeczne Stowarzyszenie Prasoznawcze im. Stanisława Zagórskiego „Stopka” i Narodowe Centrum Kultury – nagroda III stopnia w XXXIII edycji ogólnopolskiego konkursu o Nagrodę i Medal im. Zygmunta Głogera – dr hab. Krzysztof Sychowicz (OBBH Białystok).
- Instytut Dziedzictwa Myśli Narodowej im. Romana Dmowskiego i Ignacego Jana Paderewskiego oraz Ministerstwo Edukacji i Nauki – I nagroda za najlepszą i najciekawszą rozprawę doktorską – dr Krzysztof Andrzej Kierski (WSdsBH w Delegaturze IPN w Olsztynie) za *Relacje rządców diecezji warmińskiej z władzami komunistycznymi Polski w latach 1945–1989*.
- Instytut Dziedzictwa Myśli Narodowej im. Romana Dmowskiego i Ignacego Jana Paderewskiego oraz Ministerstwo Edukacji i Nauki – II nagroda za najciekawszą rozprawę doktorską – dr Elżbieta Wójcik (OKŚZpNP w Lublinie) za *Aparat bezpieczeństwa PRL wobec duchowieństwa katolickiego w diecezji lubelskiej w latach 1945–1989*.
- Stypendium ministra edukacji i nauki dla wybitnych młodych naukowców – dr Konrad Graczyk (zastępca dyrektora BBH).
- Stypendium START Fundacji na rzecz Nauki Polskiej – dr Konrad Graczyk (zastępca dyrektora BBH).
- Stypendium Instytutu Współpracy Polsko-Węgierskiej im. Wacława Felczaka za osiągnięcia i inicjatywy podejmowane na rzecz współpracy polsko-węgierskiej – Maria Zima-Marjańska (BBH).
- Zespół Szkół Technicznych nr 2 w Chorzowie, Stowarzyszenie Przyjaciół „Batko” – statuetka Mariana Batki – OIPN Katowice.

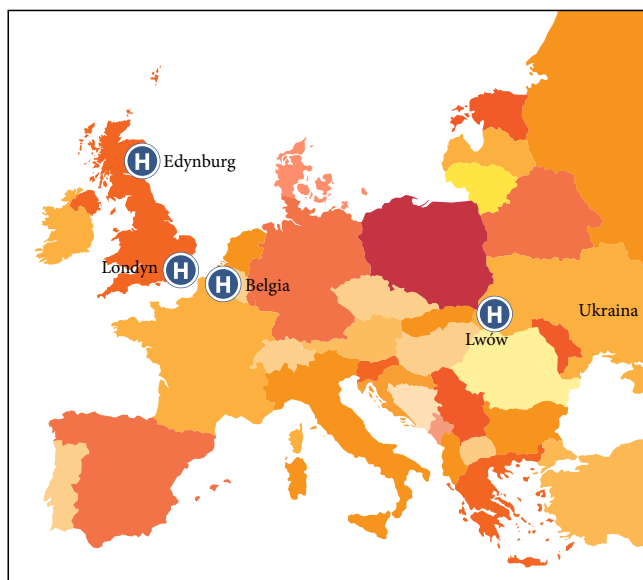
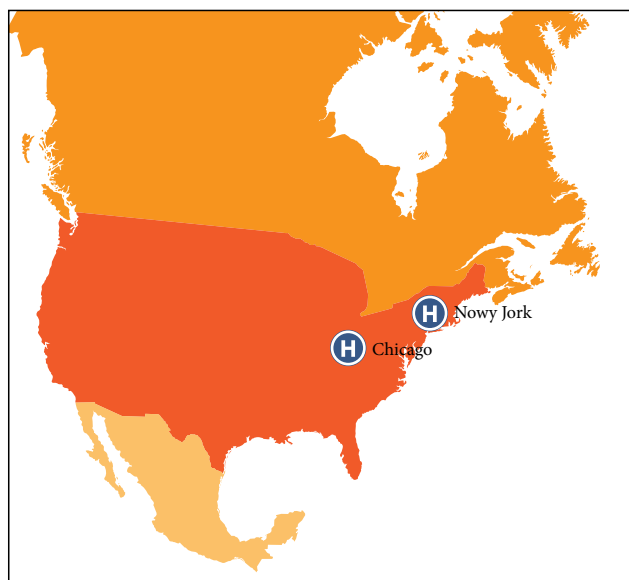

Mapa oddziałów i delegatur IPN oraz Centrów Edukacyjnych i Przystanków Historia

* Leśny Przystanek Historia w Puszczy Kozienickiej prowadzony wspólnie ze Związkiem Harcerstwa Rzeczypospolitej

Adresy biur, oddziałów i delegatur IPN

www.ipn.gov.pl

Prezes IPN dr Karol Nawrocki	ul. Janusza Kurtyki 1, 02–676 Warszawa sekretariat: tel. (22) 581 85 22, fax (22) 581 85 24
Zastępca prezesa IPN dr hab. Karol Polejowski	ul. Janusza Kurtyki 1, 02–676 Warszawa sekretariat: tel. (22) 581 89 34, fax (22) 581 86 61
Zastępca prezesa IPN dr hab. Krzysztof Szwaagrzyk	ul. Janusza Kurtyki 1, 02–676 Warszawa sekretariat: tel. (22) 581 85 91, fax (22) 581 85 24
Zastępca prezesa IPN dr Mateusz Szpytma	ul. Janusza Kurtyki 1, 02–676 Warszawa sekretariat: tel. (22) 581 86 25, fax (22) 581 86 61
Główna Komisja Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu	pl. Krasińskich 2/4/6, 00–207 Warszawa sekretariat: tel. (22) 530 86 56, fax (22) 530 90 87
Archiwum	ul. Janusza Kurtyki 1, 02–676 Warszawa sekretariat: tel. (22) 581 89 04, fax (22) 581 86 37
Biuro Edukacji Narodowej	ul. Janusza Kurtyki 1, 02–676 Warszawa sekretariat: tel. (22) 581 88 70
Biuro Badań Historycznych	ul. Janusza Kurtyki 1, 02–676 Warszawa sekretariat: tel. (22) 581 88 71
Biuro Poszukiwań i Identyfikacji	ul. Janusza Kurtyki 1, 02–676 Warszawa sekretariat: tel. (22) 581 89 09
Biuro Upamiętniania Walk i Męczeństwa	ul. Janusza Kurtyki 1, 02–676 Warszawa sekretariat: tel. (22) 581 89 66, fax (22) 581 89 10
Biuro Lustracyjne	ul. Janusza Kurtyki 1, 02–676 Warszawa sekretariat: tel. (22) 540 58 00, fax (22) 540 58 03
Oddział Instytutu Pamięci Narodowej w Białymstoku	ul. Warsztatowa 1A, 15–637 Białystok sekretariat: tel. (85) 664 57 01, fax (85) 664 57 00
Oddział Instytutu Pamięci Narodowej w Gdańsku	ul. Grunwaldzka 216, 80–266 Gdańsk sekretariat: tel. (58) 660 67 00, fax (58) 660 67 01
Oddział Instytutu Pamięci Narodowej w Katowicach	ul. Józefowska 102, 40–145 Katowice sekretariat: tel. (32) 207 01 00, fax (32) 207 01 80
Oddział Instytutu Pamięci Narodowej w Krakowie	ul. Reformacka 3, 31–012 Kraków sekretariat: tel. (12) 421 19 61, 426 21 35, fax (12) 421 11 00
Oddział Instytutu Pamięci Narodowej w Lublinie	ul. Wodopojna 2, 20–086 Lublin sekretariat: tel. (81) 536 34 01, fax (81) 536 34 02
Oddział Instytutu Pamięci Narodowej w Łodzi	ul. Elizy Orzeszkowej 31/35, 91–479 Łódź sekretariat: tel. (42) 616 27 45, fax (42) 616 27 48
Oddział Instytutu Pamięci Narodowej w Poznaniu	ul. Rolna 45a, 61–487 Poznań sekretariat: tel. (61) 835 69 00, fax (61) 835 69 03
Oddział Instytutu Pamięci Narodowej w Rzeszowie	ul. Juliusza Słowackiego 18, 35–060 Rzeszów sekretariat: tel. (17) 860 60 18, fax (17) 860 60 39
Oddział Instytutu Pamięci Narodowej w Szczecinie	ul. Klemensa Janickiego 30, 71–270 Szczecin sekretariat: tel. (91) 484 98 00, fax (91) 484 98 01
Oddział Instytutu Pamięci Narodowej w Warszawie	ul. Stawki 2, 00–193 Warszawa sekretariat: tel. (22) 860 70 10, 860 70 11, fax (22) 860 70 13
Oddział Instytutu Pamięci Narodowej we Wrocławiu	ul. Długosza 48, 51–162 Wrocław sekretariat: tel. (71) 326 97 20, fax (71) 326 97 22
Delegatura Instytutu Pamięci Narodowej w Bydgoszczy	ul. Wincentyny Teskowej 1, 85–130 Bydgoszcz tel. (52) 586 26 00, fax (52) 586 26 01
Delegatura Instytutu Pamięci Narodowej w Gorzowie Wielkopolskim	ul. Jagiellończyka 4, 66–400 Gorzów Wielkopolski tel. (95) 718 28 62, (95) 718 28 54
Delegatura Instytutu Pamięci Narodowej w Kielcach	al. Na Stadion 1, 25–127 Kielce tel. (41) 340 50 50, fax (41) 340 50 96

Delegatura Instytutu Pamięci Narodowej w Koszalinie	ul. Andersa 34, 75–626 Koszalin tel./fax (94) 342 85 02
Delegatura Instytutu Pamięci Narodowej w Olsztynie	ul. Jagiellońska 46, 10–273 Olsztyn tel. (89) 521 48 00, fax (89) 521 48 01
Delegatura Instytutu Pamięci Narodowej w Opolu	ul. Piastowska 17, 45–081 Opole tel. (77) 406 83 20, fax (77) 406 83 22
Delegatura Instytutu Pamięci Narodowej w Radomiu	ul. Stefana Żeromskiego 53, 26–600 Radom tel. (48) 368 24 00, fax (48) 368 24 01

Krajowe Centra Edukacyjne i Przystanki Historia

Centralny Przystanek Historia IPN im. Janusza Kurtyki w Warszawie	ul. Marszałkowska 21/25, 00–628 Warszawa
Centrum Edukacyjne IPN „Przystanek Historia” w Elblągu w Ratuszu Staromiejskim	ul. Stary Rynek 25, 82–300 Elbląg
Centrum Edukacyjne IPN „Przystanek Historia” im. Henryka Sławika w Katowicach	ul. św. Jana 10, 40–012 Katowice
Centrum Edukacyjne IPN „Przystanek Historia” w Kielcach	ul. Warszawska 5, 25–512 Kielce
Centrum Edukacyjne IPN „Przystanek Historia” w Krakowie	ul. J. Dunajewskiego 8, 31–133 Kraków
Centrum Edukacyjne IPN „Przystanek Historia” w Muzeum Zamkowym w Malborku	ul. Starościńska 1, 82–200 Malbork
Przystanek Historia IPN w Białymstoku	ul. M. Skłodowskiej-Curie 14a, 15–097 Białystok
Przystanek Historia IPN w Brzegu	ul. Rynek 1, 49–300 Brzeg
Przystanek Historia IPN w Chełmie	ul. Trubakowska 2, 22–100 Chełm
Przystanek Historia IPN im. gen. Janusza Gąsiorowskiego w Częstochowie	al. Najświętszej Maryi Panny 52, 42–217 Częstochowa
Przystanek Historia IPN w Gorzowie Wlkp.	ul. W. Sikorskiego 107, 66–400 Gorzów Wlkp.
Przystanek Historia IPN w Hajnówce	ul. 3 Maja 45, 17–200 Hajnówka
Przystanek Historia IPN w Koszalinie	pl. Polonii 1, 75–415 Koszalin
Przystanek Historia IPN w Lesznie	pl. J. Metziga 25, 64–100 Leszno
Przystanek Historia IPN w Łomży	ul. Stary Rynek 6, 18–400 Łomża
Przystanek Historia IPN w Poznaniu	ul. J.H. Dąbrowskiego 29, 60–840 Poznań
Przystanek Historia IPN w Muzeum Dulag 121 w Pruszkowie	ul. 3 Maja 8A, 05–800 Pruszków
Przystanek Historia IPN w Muzeum Narodowym Ziemi Przemyskiej	pl. B. Joselewicza 1, 37–700 Przemyśl
Leśny Przystanek Historia IPN w Puszczy Kozienickiej	Dawna gajówka harcerska w Puszczy Kozienickiej nieдалеко Augustowa
Przystanek Historia IPN w Siemiatyczach	ul. Zaskolna 1, 17–300 Siemiatycze
Przystanek Historia IPN w Sokółce	ul. Grodzieńska 1, 16–100 Sokółka
Przystanek Historia IPN w Suwałkach	ul. T. Kościuszki 81, 16–400 Suwałki
Przystanek Historia IPN w Izbie Pamięci ks. Romana Kotlarza w Trablicach-Pelagowie	Trablice 29, 26–624 Kowala
Przystanek Historia IPN w Tomaszowie Lubelskim	ul. Zamojska 2, 22–600 Tomaszów Lubelski
Przystanek Historia IPN w Stalowej Woli	ul. Ofiar Katynia 8A, 37–450 Stalowa Wola
Przystanek Historia IPN w Szczecinie	al. Wojska Polskiego 21, 70–470 Szczecin
Przystanek Historia IPN we Włocławku	ul. Łęgska 28, 87–800 Włocławek

Centrum Edukacyjne IPN „Przystanek Historia” im. Kornela Morawieckiego we Wrocławiu	ul. J. Długosza 48, 51–162 Wrocław
Przystanek Historia IPN w Zamościu	ul. Zamkowa 2, 22–400 Zamość
Przystanek Historia IPN w Zielonej Górze	al. Wojska Polskiego 9, 65–077 Zielona Góra

Izby Pamięci IPN

Izba Pamięci IPN w Jarosławiu	ul. J. Słowackiego 2, 37–500 Jarosław
Izba Pamięci IPN w Rzeszowie	Zamek Lubomirskich, pl. Śreniawitów 3, 35–959 Rzeszów
Izba Pamięci IPN w Warszawie „Strzelecka 8”	ul. Strzelecka 8, 03–433 Warszawa
Izbę Pamięci im. nadkomisarza Policji Państwowej Piotra Jurczaka w Komendzie Wojewódzkiej Policji we Wrocławiu	ul. Podwale 31–33, 50–040 Wrocław

Zagraniczne Przystanki Historia

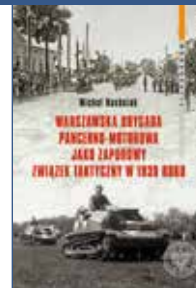
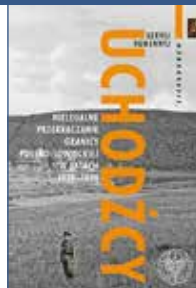
- Przystanek Historia IPN w Belgii
- Przystanek Historia IPN w Chicago
- Przystanek Historia IPN w Edynburgu
- Przystanek Historia IPN w Londynie
- Przystanek Historia IPN we Lwowie
- Przystanek Historia IPN w Nowym Jorku
- Przystanek Historia IPN w Reading

**WYDAWNICTWA IPN
W 2022 r.**

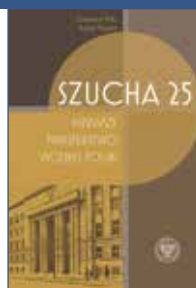
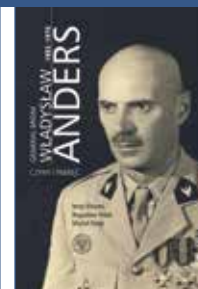
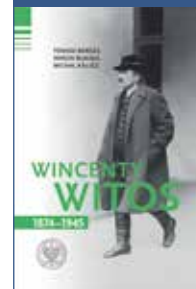

MONOGRAFIE

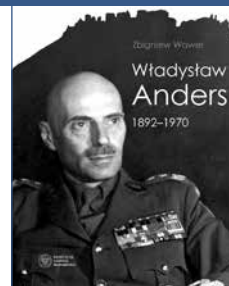

SŁOWNIKI

ALBUMY

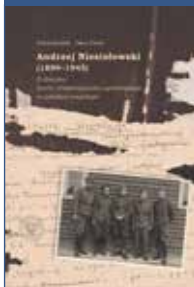

BIOGRAFIE

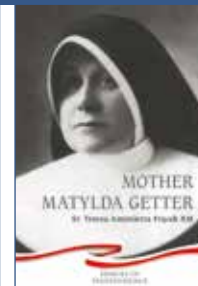
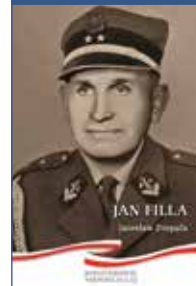
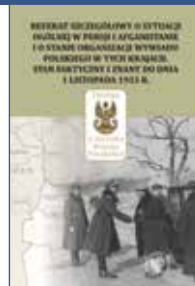

LITERATURA I PAMIĘĆ

Z HISTORII WOJSKA POLSKIEGO

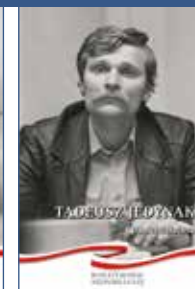
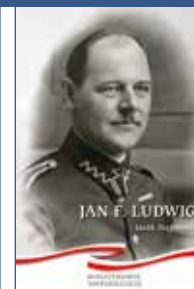
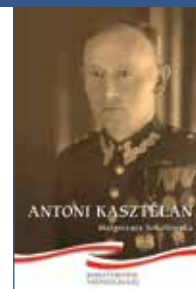
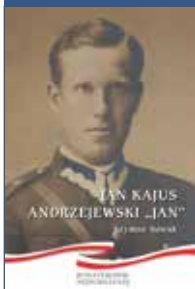

BOHATEROWIE NIEPODLEGŁEJ

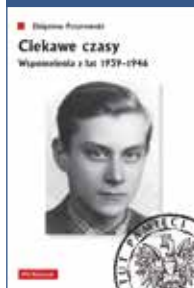

BOHATEROWIE NIEPODLEGŁEJ

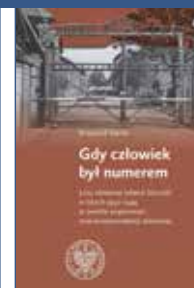
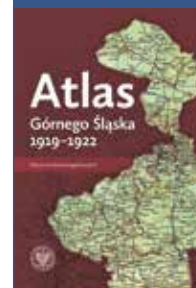
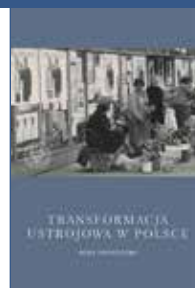
BIALYSTOK

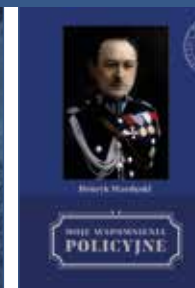
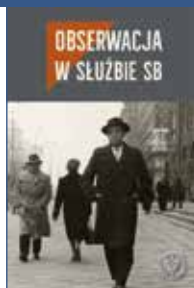
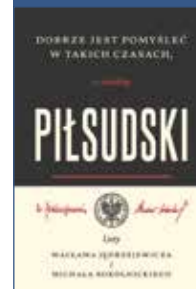
GDAŃSK

KATOWICE

KRAKÓW

LUBLIN

ŁÓDŹ

POZNAŃ

RZESZÓW

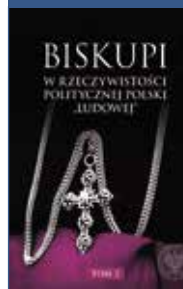
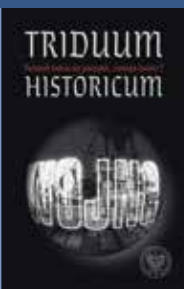
SZCZECIN

WARSZAWA

WROCLAW

VARIA

ZNACZONPISMA IPN

KOMIKSY

KATALOGI WYDAWNICZE I INFORMACYJNE

KATALOGI WYSTAW

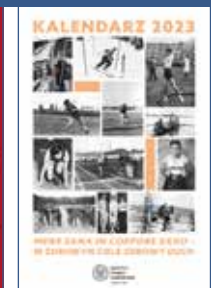
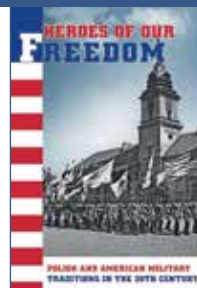
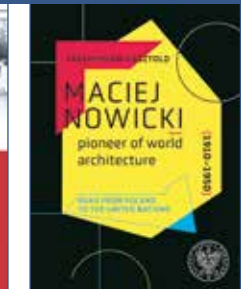
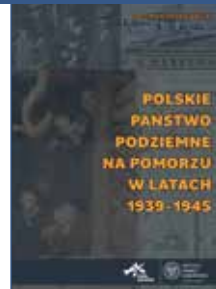
BROSZURY EDUKACYJNE

TEKI EDUKACYJNE

PUBLIKACJE OKOLICZNOŚCIOWE

PUBLIKACJE OKOLICZNOŚCIOWE

POZOSTAŁE PUBLIKACJE ELEKTRONICZNE

**FOTOGRAFIE DOKUMENTUJĄCE
WYBRANE WYDARZENIA Z DZIAŁALNOŚCI IPN
W 2022 r.**

8 stycznia 2022 r. prezes IPN dr Karol Nawrocki wziął udział w XIV Ogólnopolskiej Patriotycznej Pielgrzymce Kibiców na Jasną Górę, podczas której wygłosił prelekcję o roli IPN w odkłamywaniu historii najnowszej, upamiętnianiu bohaterów i przywracaniu im należnego miejsca w narodowej sztafecie pamięci. Fot. Mikołaj Bujak/IPN

11 stycznia 2022 r. w Centralnym Przystanku Historia IPN im. Janusza Kurtyki w Warszawie odbyła się dyskusja na temat książki Mariana Karczewskiego *Czy można zapomnieć? Wspomnienia z lat wojny 1939–1945*. W spotkaniu udział wzięli: senator RP Stanisław Karczewski, zastępca prezesa IPN dr Mateusz Szytma, prof. dr hab. Włodzimierz Suleja z Biura Badań Historycznych IPN oraz Krzysztof Ziemięc (prowadzący). Fot. Mikołaj Bujak/IPN

12 stycznia 2022 r. w Łodzi otwarto wystawę *Zagłada Romów i Sinti 1939–1945*. Fot. Kornelia Zaborska/IPN

13 stycznia 2022 r. na budynku Komendy Miejskiej Policji w Olsztynie odsłonięto tablicę poświęconą ppłk. Janowi Niemierskiemu – uczestnikowi wojny polsko-bolszewickiej, komendantowi Straży Mazurskiej, więźniowi niemieckiego KL Auschwitz. W ceremonii uczestniczyli prezes IPN dr Karol Nawrocki oraz komendant wojewódzki Policji w Olsztynie nadinsp. Tomasz Klimek. Fot. Mikołaj Bujak/IPN

13 stycznia 2022 r. w ramach obchodów Dnia Judaizmu w Ośrodku Edukacyjno-Muzealnym „Świętokrzyski Sztetl” w Chmielniku odbyła się konferencja prasowa, podczas której naczelnik Delegatury IPN w Kielcach dr Dorota Koczańska-Kalita przedstawiła inicjatywy organizowane przez Delegaturę oraz Świętokrzyski Sztetl. Fot. Katarzyna Pronobis/IPN

14 stycznia 2022 r. w Komendzie Wojewódzkiej Policji we Wrocławiu otwarto Izbę Pamięci poświęconą Piotrowi Jurczakowskiemu, współtworzoną przez Oddział IPN Wrocław. Fot. Adam Pacześniak/IPN

19 stycznia 2022 r. w Centralnym Przystanku Historia IPN im. Janusza Kurtyki w Warszawie odbyła się dyskusja panelowa „Od referendum do sfałszowanych wyborów: 1946–1947 r. Proces przejmowania władzy przez komunistów w Polsce”, w której udział wzięli: dr Wojciech Frazik z Oddziałowego Biura Badań Historycznych w Krakowie, zastępca prezesa IPN dr hab. Karol Polejowski, naczelnik Oddziałowego Biura Badań Historycznych w Warszawie dr Tomasz Łabuszewski oraz red. Piotr Zaremba (prowadzący). Fot. Mikołaj Bujak/IPN

21 stycznia 2022 r. w Nowym Mieście Lubawskim poświęcono grób weterana Powstania Styczniowego Franciszka Klonowskiego. Fot. Marcin Węgliński/IPN

25 stycznia 2022 r. w Łodzi dyrektor Oddziału IPN Łódź dr hab. Dariusz Rogut w imieniu prezydenta RP wręczył Krzyż Wolności i Solidarności Andrzejowi Juszczakowi i Józefowi Mileckiemu. Fot. Kornelia Zaborska/IPN

24 stycznia 2022 r. w Archiwum IPN w Warszawie odbyło się spotkanie ze Stefanem Piątkowskim, bratem Barbary Bartoś (z d. Piątkowskiej), sfotografowanej na warszawskiej barykadzie podczas Powstania Warszawskiego. Do spotkania doszło dzięki apelowi Archiwum IPN o pomoc w identyfikacji bohaterów zdjęć Henryka Śmigacza. Fot. Katarzyna Adamów/IPN

Od 24 stycznia do 8 lutego 2022 r. prowadzono prace poszukiwawczo-ekshumacyjne w miejscu odkrycia masowych grobów ofiar sowieckiego terroru na terenie bazy wojskowej w Batumi (Gruzja). W zbiorowej mogile odnaleziono szczątki 29 osób. Fot. Jan Jagiełło/IPN

Od 24 stycznia do 8 lutego 2022 r. na terenie bazy wojskowej w Batumi (Gruzja) trwały prace ekshumacyjne szczątków ofiar sowieckich represji w latach 1937–1938. Ze zbiorowej mogiły podjęto szczątki 29 osób. Fot. Jan Jagiełło/IPN

27 stycznia 2022 r., w Międzynarodowym Dniu Pamięci o Ofiarach Holokaustu, w Muzeum Treblinka na terenie niemieckiego obozu zagłady i obozu pracy (1941–1944) odbyła się konferencja prasowa z udziałem prezesa IPN dr. Karola Nawrockiego i dyrektora Muzeum Treblinka dr. Edwarda Kopówki. Prezes IPN przekazał Muzeum przedmioty należące do więźniów, odnalezione podczas prac OKŚZpNP w Szczecinie. W konferencji uczestniczyli również: dyrektor GKŚZpNP, zastępca prokuratora generalnego Andrzej Pozorski, prok. Marek Rabiega i naczelnik OKŚZpNP w Szczecinie. Fot. Mikołaj Bujak/IPN

1 lutego 2022 r. delegacja IPN z prezesem dr. Karolem Nawrockim na czele spotkała się z dyrektorem Muzeum Polskiego w Rapperswilu Anną Buchmann w celu omówienia dalszej współpracy i nowych wyzwań stojących przed obiema instytucjami. Fot. Mikołaj Bujak/IPN

Od 10 do 11 lutego 2022 r. w Sanoku trwała konferencja popularnonaukowa „Struktura i działalność ZWZ-AK na Rzeszowszczyźnie w latach 1939–1945”. Fot. Katarzyna Gajda-Bator/IPN

14 lutego 2022 r. na pl. Szczepańskim w Krakowie prezes IPN dr Karol Nawrocki zainaugurował ogólnopolską akcję z okazji przypadającej w 2022 r. 80. rocznicy przekształcenia Związku Walki Zbrojnej w Armię Krajową. Fot. Mikołaj Bujak/IPN

14 lutego 2022 r. na pl. Szczepańskim w Krakowie odbył się wernisaż wystawy *Armia Krajowa* z udziałem prezesa IPN dr. Karola Nawrockiego. Fot. Żaneta Wierzgacz/IPN

14 lutego 2022 r. na budynku PAST-y w Warszawie zaprezentowano mapping przedstawiający akcję informacyjną IPN „Armia Krajowa. Z miłości do Polski”. Fot. Sławek Kasper/IPN

14 lutego 2022 r. w Warszawie na budynku TVP przy pl. Powstańców Warszawy wyświetlono mapping połączony z projekcją filmu *Dziewczyny z Armii Krajowej. Z miłości do Polski*. Projekcja odbyła się dzięki współpracy IPN z TVP. Fot. Sławek Kasper/IPN

14 lutego 2022 r. w ramach ogólnopolskiej akcji edukacyjnej IPN „Armia Krajowa. Z miłości do Polski” wyświetlono rocznicową grafikę na elewacji budynku Tauron Arena w Krakowie. Fot. Michał Masłowski/IPN

14 lutego 2022 r. w Białymstoku odbyły się uroczystości w 80. rocznicę przekształcenia Związku Walki Zbrojnej w Armię Krajową. Obecni byli: szef Wojewódzkiego Sztabu Wojskowego płk Grzegorz Konopko, dowódca 18. Pułku Rozpoznawczego płk Paweł Lachowski, arcybiskup białostocki gen. bryg. WP Józef Guzdek, dowódca 1. Podlaskiej Brygady Obrony Terytorialnej płk Sławomir Kocanowski, wojewoda podlaski Bohdan Paszkowski oraz dyrektor Oddziału IPN Białystok dr hab. Piotr Kardela. Fot. Anna Piekarska/IPN

14 lutego 2022 r. pod pomnikiem Armii Krajowej w Kielcach odbyły się wojewódzkie uroczystości z okazji 80. rocznicy przekształcenia Związku Walki Zbrojnej w Armię Krajową. Fot. Katarzyna Pronobis/IPN

14 lutego 2022 r. na pl. Litewskim w Lublinie obchodzono 80. rocznicę przekształcenia Związku Walki Zbrojnej w Armię Krajową. Na zdjęciu dyrektor Oddziału IPN Lublin dr Robert Derewenda. Fot. Dawid Florczak/IPN

16 lutego 2022 r. w Jabłonnej (gm. Rakoniewice) odsłonięto tablicę upamiętniającą powstańców wielkopolskich z Jabłonnej i okolic. Na zdjęciu: dyrektor Oddziału IPN Poznań dr hab. Rafał Reczek, wojewoda wielkopolski Michał Zieliński oraz inicjator przedsięwzięcia Arkadiusz Kaźmierczak. Fot. Ewa Liszkowska/IPN

17 lutego 2022 r. odbył się uroczysty przejazd pociągu Łódzkiej Kolei Aglomeracyjnej „Anders” na trasie Łódź–Włocławek. Nadanie pociągowi imienia dowódcy Armii Polskiej w ZSRS było elementem międzynarodowego projektu edukacyjno-memoratywnego „Szlaki Nadziei. Odyseja Wolności”. W wydarzeniu udział wzięli: ambasador RP we Włoszech Anna Maria Anders, prezes IPN dr Karol Nawrocki, prezes Łódzkiej Kolei Aglomeracyjnej Janusz Malinowski, zastępca prezesa IPN dr Mateusz Szpytma, dyrektor Oddziału IPN Łódź dr hab. Dariusz Rogut oraz prezes Krajowego Zasobu Nieruchomości Arkadiusz Urban. Fot. Mikołaj Bujak/IPN

18 lutego 2022 r. w Centralnym Przystanku Historia IPN im. Janusza Kurtyki w Warszawie odbyła się dyskusja „Sowiecka wojna napastnicza – atomowy holokaust Polski” z cyklu „Tajemnice Bezpieki”. W spotkaniu udział wzięli: doradca prezesa IPN do spraw naukowych, dyrektor WBH dr hab. Sławomir Cenciekiewicz, kierownik Wydziału Badań Historycznych WBH dr Paweł Piotrowski oraz Piotr Woyciechowski (prowadzący). Fot. Mikołaj Bujak/IPN

18 lutego 2022 r. przy koszarach 5. Batalionu Strzelców Podhalańskich w Przemyślu dyrektor Biura Upamiętniania Walk i Męczeństwa IPN Adam Siwek odsłonił odtworzony pomnik Żołnierza – Podhalańczyka. Wzniesiony w 1935 r. monument został podczas II wojny światowej zniszczony. W uroczystości uczestniczyli dowódcy i pododdziały Wojska Polskiego oraz przedstawiciele władz państwowych i samorządowych. Fot. Piotr Sztur-Kość

18 lutego 2022 r. na dziedzińcu Urzędu Miasta Poznania zaprezentowano przygotowaną z okazji 80. rocznicy przekształcenia Związku Walki Zbrojnej w Armię Krajową wystawę upamiętniającą akcję „Bollwerk” – największą akcją sabotażowo-dywersyjną ZWZ-AK w Wielkopolsce. Fot. Marta Sankiewicz/IPN

19 lutego 2022 r. na budynku Sądu Okręgowego w Łodzi dyrektor Oddziału IPN Łódź dr hab. Dariusz Rogut, prezes Sądu Okręgowego w Łodzi dr Michał Błoński oraz II wicewojewoda łódzki Piotr Cieplucha uroczystie odsłoniли tablicę upamiętniającą kpt. Stanisława Sojczyńskiego ps. „Warszyc” i jego najbliższych podkomendnych. Fot. Jacek Trajdos/IPN

20 lutego 2022 r. w Zakroczymiu naczelnik Oddziałowego Biura Badań Historycznych IPN w Warszawie dr Tomasz Łabuszewski wziął udział w ceremonii odsłonięcia tablicy upamiętniającej Stefana Szmakfefera. Fot. Mateusz Niegowski/IPN

22 lutego 2022 r. w Budapeszcie zaprezentowano książkę *A szabadság városai. Poznań és Budapest, 1956 / Miasta wolności. Poznań–Budapest 1956* autorstwa Rafała Reczka, Árona Máthé, Stanisława Jankowiaka i Rafała Kościańskiego. Fot. Miłkołaj Bujak/IPN

Od 23 lutego do 31 marca 2022 r. przy budynku Centrum Kultury i Sztuki w Skieniewicze prezentowano wystawę biograficzną *Witold Pilecki*. Fot. Maciej Herian/CKiS

25 lutego 2022 r. we Wrocławiu w Instytucie Politologii Uniwersytetu Wrocławskiego odbył się VII Dolnośląski Turniej Debat Oksfordzkich zorganizowany przez Oddział IPN Wrocław. Fot. Wiktor Demczyszak

27 lutego 2022 r. podczas Raciborskich Obchodów Narodowego Dnia Pamięci Żołnierzy Wyklętych na skwerze przed Zakładem Karnym w Raciborzu stanął monument upamiętniający bohaterów, którzy poświęcili życie walce o niepodległość. W obchodach wzięli udział prezes IPN dr Karol Nawrocki oraz dyrektor Oddziału IPN Katowice dr Andrzej Sznajder. Fot. Mikołaj Bujak/IPN

1 marca 2022 r. w katedrze pw. św. Jana w Warszawie odsłonięto i poświęcono epitafium żołnierzy podziemia antykomunistycznego. W uroczystości z udziałem prezydenta RP Andrzeja Dudy oraz metropolity warszawskiego kard. Kazimierza Nycza uczestniczył prezes IPN dr Karol Nawrocki. Fot. Mikołaj Bujak/IPN

1 marca 2022 r. w Rzeszowie w związku z Narodowym Dniem Pamięci Żołnierzy Wyklętych dyrektor Oddziału IPN Rzeszów dr hab. Dariusz Iwaneczko złożył kwiaty pod pomnikiem płk. Łukasza Cieplińskiego i IV Zarządu Głównego Zrzeszenia „Wolność i Niezawisłość”. Fot. Katarzyna Gajda-Bator/IPN

1 marca 2022 r. pracownicy warszawskiego pionu edukacyjnego oprowadzali uczestników spaceru „Wyklęci z Łączki” po Cmentarzu Wojskowym na Powązkach. Fot. OBEN Warszawa

1 marca 2022 r. na warszawskiej Pradze odbyły się obchody Narodowego Dnia Pamięci Żołnierzy Wyklętych, zorganizowane przez Urząd Dzielnicy Praga Północ m.st. Warszawy, Izbę Pamięci „Strzelecka 8” oraz Towarzystwo Miłośników Polskiej Tradycji i Kultury. Fot. Towarzystwo Miłośników Polskiej Tradycji i Kultury

1 marca 2022 r. w ogólnopolskim paśmie TVP3 wyemitowano koncert *Niezwyciężony – Franciszek Niepokólczycki. Koncert Galowy w holdzie Żołnierzom Wyklętym*. Nagranie telewizyjne zrealizowano w Filharmonii im. Karola Szymanowskiego w Krakowie. Koncert został zorganizowany przez IPN oraz Stowarzyszenie Passionart. Fot. Żaneta Wierzgacz/IPN

1 marca 2022 r. w Operze i Filharmonii Podlaskiej w Białymstoku w związku z Narodowym Dniem Pamięci Żołnierz Wyklętych zaprezentowano widowisko muzyczne *I że Was nie zapomnę...* zorganizowane przez IPN, Operę i Filharmonię Podlaską, Europejskie Centrum Sztuki im. Stanisława Moniuszki oraz Fundację EAST przy wsparciu marszałka województwa podlaskiego. Fot. Natalia Krzywicka/IPN

1 marca 2022 r. w Nyskim Domu Kultury z okazji Narodowego Dnia Pamięci Żołnierzy Wyklętych wystawiono przedstawienie teatralne *Hiob '51* w reż. Jana Nowary, inspirowane życiem i tragiczną śmiercią ppłk. Łukasza Cieplińskiego. Fot. Weronika Krupa/Teatr im. Wandy Siemaszkowej w Rzeszowie

3 marca 2022 r. pracownicy zespołu Biura Poszukiwań i Identyfikacji IPN rozpoczęli prace poszukiwawcze na cmentarzu rzymskokatolickim przy ul. Unickiej w Lublinie. Pobrane szczątki zostały poddane szczegółowym badaniom medycznym oraz identyfikacji genetycznej. Fot. Łukasz Pasztaleniec/IPN

4 marca 2022 r. w Gdyni odsłonięto tablicę upamiętniającą członków antykomunistycznej organizacji młodzieżowej Ruch Wyzwoleńczy Młodzieży Słowiańskiej. Na zdjęciu prezes IPN dr Karol Nawrocki oraz dyrektor Oddziału IPN Gdańsk dr Paweł Piotr Warot. Fot. Marcin Węgliński/IPN

4 marca 2022 r. na Wydziale Nauk Społecznych Uniwersytetu Gdańskiego odbyła się zorganizowana przez pracowników Oddziału IPN Gdańsk debata historyczna w formule oksfordzkiej. Licealiści zmierzyli się z tezą „Polscy żołnierze po zakończeniu II wojny światowej posiadali moralny obowiązek kontynuowania walki”. Fot. Mikołaj Bujak/IPN

6 marca 2022 r. odbyła się w Warszawie X edycja biegu „Tropem Wilczym” zorganizowana przez Fundację Wolność i Demokracja. IPN był po raz kolejny partnerem wydarzenia. Na zdjęciu pracownicy IPN, którzy wzięli udział w biegu. Fot. Mikołaj Bujak/IPN

Uczestnicy X edycji Biegu „Tropem Wilczym” 6 marca 2022 r. w Warszawie. Fot. Mikołaj Bujak/IPN

9 marca 2022 r. w Mielcu dyrektor Oddziału IPN Rzeszów dr Dariusz Iwaneczko i prezydent Mielca Jacek Wiśniewski odsłanili tablicę poświęconą ofiarom niemieckiej Akcji „Reinhardt” w 80. rocznicę jej rozpoczęcia. Fot. Katarzyna Gajda-Bator/IPN

10 marca 2022 r. w Centrum Edukacyjnym IPN „Przystanek Historia” im. Henryka Sławika w Katowicach odbyła się promocja publikacji pod red. Teresy Gallewicz-Dołowej i Wojciecha Kujawy *...aby każdy okruch historii został uratowany*. Udział wzięli autorzy artykułów: Wojciech Krupa i Marta Salbert, kierownik Referatu Gromadzenia, Opracowywania i Obsługi Magazynów Danuta Węgrzyn oraz naczelnik Oddziałowego Archiwum dr Renata Dziechciarz. Fot. Anna Badura/IPN

12 marca 2022 r. w Mysłowicach oznaczono grób powstańca śląskiego Wilhelma Marca znakiem pamięci „Tobie Polsko”.
Fot. Mikołaj Bujak/IPN

12 marca 2022 r. w Mysłowicach oznaczono grób powstańca śląskiego Wilhelma Marca znakiem pamięci „Tobie Polsko”.
W uroczystości na cmentarzu parafialnym przy ul. Ziętka udział wzięli: rodzina powstańca reprezentowana przez Joannę Kusz-Drozdowską i Beatę Labus-Tylek, prezes IPN dr Karol Nawrocki, dyrektor Oddziału IPN Katowice dr Andrzej Sznajder, prezydent Mysłowic Dariusz Wójtowicz oraz reprezentanci lokalnej społeczności. Fot. Mikołaj Bujak/IPN

15 marca 2022 r. odbyła się ceremonia upamiętniająca ofiary niemieckiej Akcji „Reinhardt”. W uroczystości wzięli udział prezes IPN dr Karol Nawrocki, zastępca prezesa IPN dr Mateusz Szytma oraz dr Tomasz Kranz, dyrektor Państwowego Muzeum na Majdanku, którego oddziałem jest Muzeum i Miejsce Pamięci w Bełżcu. Fot. Mikołaj Bujak/IPN

18 marca 2022 r. w Warszawie odbył się wojewódzki półfinał VIII Ogólnopolskiego Konkursu Recytatorskiego „W kręgu poezji i prozy lagrowej byłych więźniarek KL Ravensbrück”. Fot. Andrzej Kryński/IPN

18 marca 2022 r. na Zamku Królewskim w Warszawie prezes IPN dr Karol Nawrocki zainaugurował międzynarodowy projekt memoratywno-edukacyjny „Szlaki Nadziei. Odyseja Wolności”. Fot. Mikołaj Bujak/IPN

18 marca 2022 r. na dziedzińcu Zamku Królewskiego w Warszawie odbył się wernisaż wystawy IPN Szlaki Nadziei. Odyseja Wolności. Fot. Mikołaj Bujak/IPN

18 marca 2022 r. w Sali Miodowej Szkoły Muzycznej w Warszawie odbył się koncert dedykowany autorom związanym z Polskimi Siłami Zbrojnymi na Zachodzie – w ramach inauguracji projektu IPN „Szlaki Nadziei. Odyseja Wolności”. Fot. Sławomir Kasper/IPN

22 marca 2022 r. w Warszawie zaprezentowano komiksy o podziemiu niepodległościowym oraz zorganizowano warsztaty komiksowe. Fot. Aleksandra Wierzchowska/IPN

22 marca 2022 r. w Zespole Placówek Oświatowych w Trawnikach odsłonięto tablicę upamiętniającą konspiracyjną organizację młodzieżową Tajny Związek Harcerstwa Polskiego – Pierwsza Trawnicka Drużyna Harcerska. Fot. Szczepan Barczyk/IPN

23 marca 2022 r. w Chrzowicach (gm. Prószków) zdemontowano pomnik poświęcony Armii Czerwonej. Obecni byli: prezes IPN dr Karol Nawrocki, dyrektor Biura Upamiętniania Walk i Męczeństwa Adam Siwek, rzecznik prasowy IPN dr Rafał Leśkiewicz, wojewoda opolski Sławomir Kłosowski i burmistrz Prószkowa Krzysztof Cebula. Fot. Mikołaj Bujak/IPN

24 marca 2022 r., w Narodowym Dniu Pamięci Polaków ratujących Żydów pod okupacją niemiecką, odsłonięty został w Miechowie obelisk upamiętniający rodzinę Baranków z pobliskich Siedlisł, zamordowaną przez Niemców w 1943 r. za ukrywanie Żydów. Na uroczystość przybyli krewni ofiar, przedstawiciele władz państwowych i samorządowych, młodzież, okoliczni mieszkańcy oraz delegacja IPN z prezesem dr. Karolem Nawrockim na czele. Fot. Mikołaj Bujak/IPN

Uroczyste odsłonięcie w Miechowie pomnika upamiętniającego rodzinę Baranków z Siedlisł, zamordowaną przez Niemców w 1943 r. za ukrywanie Żydów. Fot. Mikołaj Bujak/IPN

24 marca 2022 r. w Warmińsko-Mazurskim Urzędzie Wojewódzkim w Olsztynie zaprezentowano wystawy IPN *Polacy ratujący Żydów w czasie drugiej wojny światowej, Niemieckie obozy zagłady oraz Zbrodnie niemieckie i sowieckie na Polakach w latach 1939–1945*. Na zdjęciu wojewoda warmińsko-mazurski Artur Chojecki i naczelnik Delegatury IPN w Olsztynie dr hab. Karol Sacewicz. Fot. Dawid Zagził/IPN

24 marca 2022 r. w Muzeum II Wojny Światowej w Gdańsku wystawiono widowisko *Sprawiedliwi* upamiętniające Polaków ratujących Żydów pod okupacją niemiecką. Spektakl został zorganizowany przez IPN. Fot. Grzegorz Laskowski

29 marca 2022 r. w Centralnym Przystanku Historia IPN im. Janusza Kurtyki w Warszawie odbyła się dyskusja o wydawnictwach Archiwum IPN przygotowanych na podstawie pamiętnika Wandy Barbary Kociuby. W dyskusji wzięli udział: Andrzej Urbański (Radio Gdańsk), Maria Gordziejko, którą losy zetknęły z Wandą Kociubą w Iranie, Wojciech Kujawa (Archiwum IPN), Ewelina Oleś (odtwórczyni roli Basi w audiobooku nagrany na podstawie pamiętnika) i dyrektor AIPN Marzena Kruk. Fot. Katarzyna Adamów/IPN

30 marca 2022 r. na cmentarzu Rakowickim w Krakowie odbyły się uroczystości pogrzebowe żołnierzy podziemia niepodległościowego: Eugeniusza Gałata ps. „Wiktor”, Władysława Migdała ps. „Ordon” i Leona Zagaty ps. „Złom”. Fot. Żaneta Wierzgacz/IPN

30 marca 2022 r. w siedzibie Warmińsko-Mazurskiego Ośrodka Doskonalenia Nauczycieli w Olsztynie pracownicy Delegatury IPN w Olsztynie: Michał Ostapiuk (Wielosobowe Stanowisko ds. Badań Historycznych), Wioleta Wróbel i Dawid Zagził (Wielosobowe Stanowisko ds. Edukacji Narodowej) przeprowadzili szkolenie dla nauczycieli przedmiotów humanistycznych na temat Żołnierzy Wyklętych. Fot. Dawid Zagził/IPN

31 marca 2022 r. w Sejmie RP uroczystie otwarto międzynarodową konferencję naukową poświęconą Józefowi Mackiewiczowi „Jedynie prawda jest ciekawa». Dziedzictwo Józefa Mackiewicza w 120. rocznicę urodzin”. Na zdjęciu prof. dr hab. Andrzej Nowak, członek Kolegium IPN. Fot. Sławek Kasper/IPN

31 marca i 1 kwietnia 2022 r. w Reducie Banku Polskiego w Warszawie odbyła się prapremiera „Gry Szyfrów”. Scenariusz gry, przygotowany na podstawie wydarzeń historycznych, odwołuje się do działań polskiego wywiadu, a zwłaszcza kryptologów, którzy złamali bolszewickie szyfry podczas wojny polsko-bolszewickiej w latach 1919–1920. Fot. Sławomir Kasper/IPN

Uczniowie z warszawskich liceów wzięli udział w prapremierze „Gry Szyfrów” w Reducie Banku Polskiego w Warszawie. Fot. Agnieszka Praga/IPN

1 kwietnia 2022 r. w Łodzi odbyła się gra miejska dla uczniów szkół ponadpodstawowych „Ofiary i żołnierze. Dzieci i młodzież w okupowanej Łodzi”. Fot. Jacek Trajdos/IPN

2 kwietnia 2022 r. ulicami Wolsztyna przeszedł VIII Marsz Katyński zorganizowany przez Oddział IPN Poznań oraz Stowarzyszenie Miłośników Historii Wojskowości w Drzonowie. Fot. Julia Kilanowska/IPN

3 kwietnia 2022 r. ulicami Warszawy przeszedł XV Katyński Marsz Cieni, którego organizatorami są IPN i Grupa Historyczna „Zgrupowanie Radosław”. Fot. Sławek Kacper/IPN

5 kwietnia 2022 r. w Młodzieżowym Ośrodku Wychowawczym w Miedzeszynie pracownicy IPN przeprowadzili warsztaty edukacyjne „Śledztwo katyńskie”. Fot. Marcin Łaszczyński/IPN

5 i 6 kwietnia 2022 r. w siedzibie Archiwum IPN w Warszawie odbyły się dni otwarte dla szkół „O wolność i nadzieję! Polskie Siły Zbrojne 1939–1945”. Fot. Katarzyna Adamów/IPN

5 i 6 kwietnia 2022 r. na cmentarzu rzymskokatolickim przy ul. Unickiej w Lublinie zespół Biura Poszukiwań i Identyfikacji IPN odkrył szczątki co najmniej czterech osób. Celem prac przeprowadzonych w ramach postępowania prokuratorskiego OKŚZpNP w Lublinie było odnalezienie miejsc pochówku osób straconych w 1947 r. w więzieniu na Zamku w Lublinie. Fot. Łukasz Pasztaleniec/IPN

5 i 6 kwietnia 2022 r. zespół Biura Poszukiwań i Identyfikacji IPN poszukiwał na cmentarzu rzymskokatolickim przy ul. Unickiej w Lublinie miejsc pochówku osób straconych w więzieniu na Zamku w Lublinie. Fot. Łukasz Pasztaleniec/IPN

6 kwietnia 2022 r. w Warszawie odbyło się uroczyste przekazanie Izbie Pamięci IPN w Warszawie „Strzelecka 8” inskrypcji więźniów z budynku przy ul. 11 Listopada 66, wykonanych m.in. na framudze drewnianych drzwi. Inskrypcje stanowią ślad po dawnym więzieniu NKWD, które mieściło się przy ul. 11 Listopada w latach 1944–1945. Fot. Iwona Spałek/IPN

8 kwietnia 2022 r. w księgarni IPN w Lublinie odbyło się nagranie programu z cyklu „Wiosna z TVP 3”. Na zdjęciu m.in. dyrektor Oddziału IPN Lublin dr Robert Derewenda. Fot. Szczepan Barczyk/IPN

8 kwietnia 2022 r. w księgarni IPN w Lublinie odbyło się nagranie programu z cyklu „Wiosna z TVP 3”. Na zdjęciu młodzież korzystająca z oferty edukacyjnej IPN. Fot. Szczepan Barczyk/IPN

11 kwietnia 2022 r. w Filharmonii Opolskiej odbył się koncert *Treny Katyńskie* poświęcony pamięci obywateli II RP – ofiar zbrodni katyńskiej. Koncert został zorganizowany przez IPN, Muzeum II Wojny Światowej i Centralne Muzeum Jeńców Wojennych w Łąbinowicach. Fot. Dominik Wojtkiewicz/IPN

13 kwietnia 2022 r. w Muzeum II Wojny Światowej w Gdańsku zaprezentowano wystawę IPN *Ostaszków, skrzynka pocztowa nr 37* poświęconą obywatelom II RP uwięzionym w obozie specjalnym NKWD w Ostaszku – ofiarom zbrodni katyńskiej. Wystawę uroczystie otworzyli: pomorski kurator oświaty Małgorzata Bielang, prezes IPN dr Karol Nawrocki, dyrektor Muzeum II Wojny Światowej dr hab. Grzegorz Berendt oraz komendant wojewódzki Policji w Gdańsku nadinspektor Andrzej Łapiński. Fot. Michał Bujak/IPN

13 kwietnia 2022 r. w Jedwabnem w związku z 82. rocznicą drugiej deportacji Polaków w głąb ZSRS odbyła się promocja broszury edukacyjnej *Zesłani na Sybir. Deportacje mieszkańców gminy Jedwabne i okolic na Syberię w latach 1940–1941*. Na fotografii: dyrektor Oddziału IPN Białystok dr hab. Piotr Kardela, burmistrz gminy Jedwabne Adam Niebrzydowski oraz wicemarszałek województwa podlaskiego Marek Olbryś. Fot. Natalia Krzywicka/IPN

13 kwietnia 2022 r. ulicami Kielce przeszedł VII Marsz Katyński, w którym wzięło udział tysiąc osób – mieszkańcy, młodzież szkolna, przedstawiciele służb mundurowych, władze miasta i województwa, grupy rekonstrukcyjne i kombatanci. Fot. Michał Zawisza/IPN

13 kwietnia 2022 r. przy Krzyżu Katyńskim na cmentarzu Centralnym w Szczecinie uczczono 82. rocznicę zbrodni katyńskiej. Fot. Marcin Manowski/IPN

20 kwietnia 2022 r. w miejscowości Siedlec (woj. wielkopolskie) podczas briefingu prezesa IPN dr. Karola Nawrockiego został zdemontowany pomnik poświęcony żołnierzom Armii Czerwonej. W wydarzeniu wziął udział również wójt gminy Siedlec Jacek Kolesiński. Fot. Mikołaj Bujak/IPN

20 kwietnia 2022 r. w Lublinie w cyklu IPN „Artyści Andersa” odbył się koncert piosenek Jerzego Petersburskiego w wykonaniu Petersburski Junior Band. Organizatorem koncertu jest IPN, a partnerami Towarzystwo Społeczno-Kulturalne Żydów w Polsce i Teatr Muzyczny w Lublinie. Fot. Szczepan Barczyk/IPN

21 kwietnia 2022 r. podczas targów PAX East w Bostonie odbyła się światowa premiera „Gry Szyfrów”. Fot. Sławomir Kasper/IPN

23 kwietnia 2022 r. pracownicy Archiwum IPN wzięli udział w wernisażu wystawy *Dzieje 2 Korpusu... inaczej! Karykatury Mieczysława Kuczyńskiego* w Klubie Polskim w Nottingham (Wielka Brytania). Fot. Anna Lasek/IPN

23 kwietnia 2022 r. w Teatrze Śląskim im. Stanisława Wyspiańskiego – Scena w Malarni odbył się koncert finałowy VI edycji Festiwalu Piosenki „O Wolności”. Na zdjęciu laureaci konkursu, wykonawcy, członkowie jury konkursowego oraz organizatorzy. Fot. Monika Kobyłańska/IPN

23 kwietnia 2022 r. nauczyciele historii wzięli udział w wyjeździe studyjnym do Muzeum Martyrologii Wielkopolan – Fort VII oraz Centrum Szyfrów Enigma w Poznaniu – w ramach prowadzonych przez łódzkich edukatorów szkoleń na temat historii polskiej nauki w XIX i XX w. Fot. Marzena Kumosińska/IPN

24 kwietnia 2022 r. w Warszawie wiceprezes IPN dr Mateusz Szpytma wziął udział w uroczystościach upamiętniających matkę Marię Symplicyę Nehring, przełożoną warszawskiej Prowincji Sióstr Felicjanek. Fot. Oddziałowe Biuro Upamiętniania Walk i Męczeństwa w Warszawie

24 kwietnia 2022 r. finaliści VIII edycji konkursu „W kręgu poezji i prozy lagrowej więźniarek KL Ravensbrück” wyjechali do Narodowego Miejsca Pamięci i Przestrogi Ravensbrück w Niemczech. Wśród uczniów byli Michał Neumann, syn więźniarki KL Ravensbrück Marii Hiszpańskiej-Neumann, oraz Maria Lorens, córka więźniarki Katarzyny Matei. Fot. ks. Tomasz Kusz/IPN

26 kwietnia 2022 r. w Rzeszowie w ramach spotkań Klubu im. płk. Łukasza Cieplińskiego dr Mirosław Surdej wygłosił wykład *Rzeszowska Armia Krajowa wobec sowieckiego zagrożenia*. Fot. Katarzyna Gajda-Bator/IPN

26 kwietnia 2022 r., w przeddzień Święta Wolności w Republice Południowej Afryki, prezes IPN dr Karol Nawrocki otworzył we Freedom Park w Pretorii ekspozycję IPN *Szlaki Nadziei. Odyseja Wolności*. W wernisażu wzięli udział m.in.: ambasador RP w RPA Andrzej Kanthak, ambasador Litwy w RPA Dainius Junevičius oraz przedstawiciel Freedom Park dr Otsile Ntsoane. Fot. Mikołaj Bujak/IPN

27 kwietnia 2022 r. delegacja IPN z prezesem dr. Karolem Nawrockim złożyła wizytę w Narodowym Muzeum Historii Wojskowości RPA, gdzie zwiedziła ekspozycję i spotkała się z dyrektorem Sandi Mackenzie oraz przedstawicielami muzeum, a także odbyła rozmowy o współpracy między obiema instytucjami. Fot. Mikołaj Bujak/IPN

28 kwietnia 2022 r. w Johannesburgu przedstawiciele IPN zaprezentowali międzynarodowy projekt edukacyjno-memoriatywny IPN „Szlaki Nadziei. Odyseja Wolności” podczas spotkania z Polonią i przedstawicielami Związku Sybiraków. Fot. Mikołaj Bujak/IPN

30 kwietnia 2022 r. delegacja IPN z prezesem dr. Karolem Nawrockim wzięła udział w uroczystym otwarciu odnowionego cmentarza polskiego w Rusape w Zimbabwie. Fot. Mikołaj Bujak/IPN

28 kwietnia 2022 r. na skwerze Stefana Żeromskiego w Kielcach otwarto wystawę IPN *PRL. Propaganda a rzeczywistość*. Na zdjęciu naczelnik Delegatury IPN w Kielcach dr Dorota Koczwańska-Kalita. Fot. Jakub Mularczyk/IPN

28 kwietnia 2022 r. w Muzeum Śląskim w Katowicach odbyła się finałowa debata regionalnego etapu VII Turnieju Debat Historycznych w Katowicach. Na zdjęciu uczestnicy z IV Liceum Ogólnokształcącego im. Stanisława Staszica w Sosnowcu oraz I Liceum Ogólnokształcącego im. Mikołaja Kopernika w Będzinie, marszałek debat Kamil Berych z Fundacji Altioorem oraz sędziowie: Ryszard Mozgol, Michał Miwa-Młot i Jakub Płonka. Fot. Renata Skoczek/IPN

28 kwietnia 2022 r. w siedzibie Zarządu Regionu Gdańskiego NSZZ „Solidarność” odsłonięto tablicę poświęconą Alojzemu Antoniemu Szablewskiemu, żołnierzowi AK, współpracownikowi Wolnych Związków Zawodowych Wybrzeża, uczestnikowi strajku w Stoczni Gdańskiej w sierpniu 1980 r., więźniowi politycznemu PRL oraz posłowi na Sejm RP. Fot. Anna Lewandowska/IPN

29 kwietnia 2022 r. na terenie VII Liceum Ogólnokształcącego im. Krzysztofa Kamila Baczyńskiego w Szczecinie odsłonięto tablicę poświęconą aspirantowi Policji Państwowej Janowi Kazimierzowi Kowalskiemu – ofierze zbrodni katyńskiej – oraz posadzono Dąb Pamięci. W uroczystości udział wzięli m.in. córka Jana Kazimierza Kowalskiego Zofia Płaska oraz dyrektor Oddziału IPN Szczecin dr Paweł Skubisz. Fot. Marcin Manowski/IPN

1 maja 2022 r. na terenie byłego niemieckiego obozu koncentracyjnego Sachsenhausen (Niemcy) odsłonięto pomnik upamiętniający gen. Bolesława Roję – legionistę, polityka, jednego z czterech sygnatariuszy rozkazu o powołaniu niepodległego Wojska Polskiego. W uroczystości udział wzięła delegacja IPN z zastępcą prezesa dr. hab. Karolem Polejowskim na czele. Fot. Joanna Sulej-Piskorz/IPN

4 maja 2022 r. odbyła się konferencja prasowa z udziałem ministra edukacji i nauki dr. hab. Przemysława Czarnka i prezesa IPN dr. Karola Nawrockiego na temat przekazania kuratorom oświaty podręczników do historii Polski w języku ukraińskim. Fot. Mikołaj Bujak/IPN

6 maja 2022 r. w Filharmonii Kameralnej w Łomży odbył się koncert *Hemar ODnowa* w ramach projektu „Artysci Andersa”. Na zdjęciu dyrektor Biura Wydarzeń Kulturalnych Krystian Iwanow. Fot. Natalia Krzywicka/IPN

9 maja 2022 r. na cmentarzu Srebrzysko w Gdańsku uroczystie przekazano Ogólnokształcącej Szkole Muzycznej I i II st. im. Feliksa Nowowiejskiego w Gdańsku akt objęcia opieką mogiły weterana walk o wolność i niepodległość Polski, żołnierza 5. Wileńskiej Brygady AK ppor. Jerzego Lejkowskiego. Fot. Anna Lewandowska/IPN

11 maja 2022 r. odbyły się obchody 78. rocznicy rozpoczęcia bitwy o Monte Cassino. W uroczystościach pod pomnikiem bitwy o Monte Cassino w Ogrodzie Krasieńskich wziął udział prezes IPN dr Karol Nawrocki. Fot. Mikołaj Bujak/IPN

11 maja 2022 r. w Areszcie Śledczym w Katowicach odbyły się warsztaty „Porzućcie nadzieję, którzy tu wchodzą... – katowickie więzienie przy ul. Mikołowskiej w latach 1939–1953”. Na zdjęciu grupa uczniów I Liceum Ogólnokształcącego w Mysłowicach. Fot. mjr Artur Piszczek

12 maja 2022 r., podczas uroczystych obchodów święta Straży Granicznej w Centralnym Ośrodku Szkolenia Straży Granicznej w Koszalinie, prezes IPN dr Karol Nawrocki i komendant główny SG gen. dyw. SG Tomasz Praga odsłoniли tablicę upamiętniającą Józefa Piłsudskiego. Fot. Marcin Manowski/IPN

Tablica upamiętniająca Józefa Piłsudskiego odsłonięta podczas obchodów święta Straży Granicznej w Centralnym Ośrodku Szkolenia Straży Granicznej w Koszalinie. Fot. Mikołaj Bujak/IPN

12 maja 2022 r. w Warszawie odbyły się uroczystości upamiętniające 87. rocznicę śmierci Józefa Piłsudskiego oraz 52. rocznicę śmierci gen. Władysława Andersa. IPN był reprezentowany przez zastępcę prezesa dr. hab. Karola Polejowskiego. Fot. Sławek Kasper/IPN

12 maja 2022 r. w Cassino (Włochy) otwarto wystawę IPN *Z łagrów na Monte Cassino. General Władysław Anders i 2. Korpus Polski / From the Soviet Gulag to Monte Cassino. General Władysław Anders and the Polish II Corps / Dai gulag a Montecassino. Il generale Władysław Anders e il 2° Corpo Polacco*. Fot. Kornelia Zaborska/IPN

13 maja 2022 r. w Centrum Edukacyjnym „Przystanek Historia” IPN w Krakowie odbyła się Noc Muzeów. Fot. Janusz Ślęzak/IPN

14 i 15 maja 2022 r. po raz pierwszy podczas Nocy Muzeów można było odwiedzić Izbę Pamięci przy ul. Strzeleckiej 8 w Warszawie. Fot. Sławek Kasper/IPN

14 i 15 maja 2022 r. podczas Nocy Muzeów można było zwiedzić Muzeum Żołnierzy Wyklętych i Więźniów Politycznych PRL przy ul. Rakowieckiej 37 w Warszawie. Fot. Sławek Kasper/IPN

14 i 15 maja 2022 r. w siedzibie Archiwum IPN przy ul. Kłobuckiej 21 w Warszawie odbyła się kolejna edycja Nocy Muzeów. Fot. Katarzyna Adamów/IPN

18 maja 2022 r. w uroczystościach na Polskim Cmentarzu Wojennym na Monte Cassino wzięła udział delegacja IPN z zastępcą prezesa dr. hab. Karolem Polejowskim. Fot. Sławek Kasper/IPN

Od 18 maja do 8 czerwca 2022 r. przy Centrum Spotkania Kultur w Lublinie prezentowana była wystawa IPN *Szlaki Nadziei. Odyseja Wolności*. Fot. Wojciech Ślifierz

19 maja 2022 r. w Łomży odbyły się uroczystości pogrzebowe Romka Lenczewskiego – siedmioletniego chłopca zastrzelonego przez Niemców 5 października 1943 r., odnalezionego i zidentyfikowanego przez IPN. Na zdjęciu m.in. prezes IPN dr Karol Nawrocki, zastępca prezesa IPN dr hab. Krzysztof Szwaagrzyk, dyrektor Oddziału IPN Białystok dr hab. Piotr Kardela. Fot. Mikołaj Bujak/IPN

19 maja 2022 r. na cmentarzu katedralnym w Łomży przedstawiciele IPN oddali hołd Romualdowi Lenczewskiemu – siedmioletniemu chłopcu zastrzelonemu przez Niemców w 1943 r. Fot. Natalia Krzywicka/IPN

19 maja 2022 r. w Rzymie otwarto wystawę IPN *Stefan Wyszyński*. Zastępca prezesa IPN dr hab. Karol Polejowski wygłosił podczas wernisażu wykład *Prymas Stefan Wyszyński: lider Kościoła i Narodu*. Fot. Sławek Kasper/IPN

20 maja 2022 r. na Papieskim Uniwersytecie Świętego Krzyża w Rzymie odbył się wernisaż wystawy IPN *Wyszyńskiego i Wojtyły gramatyka życia*. W otwarciu udział wzięli: zastępca prezesa IPN dr hab. Karol Polejowski, wicerektor Uniwersytetu prof. Davide Cito oraz chargé d'affaires Ambasady RP przy Stolicy Apostolskiej Marek Sorgowicki. Fot. Sławek Kasper/IPN

20 maja 2022 r. w siedzibie Śląskiego Centrum Wolności i Solidarności w Katowicach wręczono odznaczenie Krzyż Wolności i Solidarności działaczom antysystemowej opozycji z lat 1956–1989. Na zdjęciu odznaczeni oraz zastępca prezesa IPN dr hab. Krzysztof Szwagrzyk i dyrektor Oddziału IPN Katowice dr Andrzej Sznajder. Fot. Tomasz Marszałek/IPN

23 maja 2022 r. w Szkole Podstawowej w Podjazach prezes IPN dr Karol Nawrocki odsłonił tablicę upamiętniającą Danutę Siedzikówną ps. „Inka”, sanitariuszkę 5. Wileńskiej Brygady AK.
Fot. Anna Lewandowska/IPN

23 maja 2022 r. w Szkole Podstawowej im. Danuty Siedzikówny w Podjazzach odbyła się konferencja prasowa prezesa IPN dr. Karola Nawrockiego dotycząca projektu #DrużynaInki. Fot. Mikołaj Bujak/IPN

23 maja 2022 r. uczniowie Szkoły Podstawowej im. Danuty Siedzikówny w Podjazzach uczestniczyli w projekcie IPN, podczas którego poznali historię niezłomnej sanitariuszki AK Danuty Siedzikówny ps. „Inka”. Fot. Mikołaj Bujak/IPN

24 maja 2022 r. w Łoży Platynowej PGE Narodowego w Warszawie odbyła się uroczysta konferencja prasowa inaugurująca nową odsłonę projektu „Archiwum Pełne Pamięci”. Na zdjęciu: dyrektor Archiwum IPN Marzena Kruk, prezes IPN dr Karol Nawrocki i rzecznik prasowy dr Rafał Leśkiewicz. Fot. Mikołaj Bujak/IPN

24 maja 2022 r. w Łoży Platynowej PGE Narodowego w Warszawie rozpoczęto nową odsłonę projektu „Archiwum Pełne Pamięci”. Spotkaniu towarzyszyła dyskusja wokół publikacji *...aby każdy okruch historii został uratowany!* Archiwum Pełne Pamięci, red. Teresa Gallewicz-Dołowa, Wojciech Kujawa. Fot. Mikołaj Bujak/IPN

24 maja 2022 r. w Warszawie odbyło się spotkanie przedstawicieli IPN oraz słowackiego Instytutu Pamięci Narodu. Fot. Sławek Kasper/IPN

Od 24 do 26 maja 2022 r. w miejscowości Cisiec (woj. śląskie) zespół Biura Poszukiwań i Identyfikacji IPN prowadził prace poszukiwawcze, których celem było odnalezienie szczątków Józefa Maślanki ps. „Borsuk”, żołnierza Zgrupowania NSZ Henryka Flamego ps. „Bartek”. Fot. Adam Kondracki/IPN

25 maja 2022 r. w Rzeszowie odsłonięto tablicę informacyjną poświęconą rtm. Witoldowi Pileckiemu w 74. rocznicę jego zamordowania przez władze komunistyczne. Fot. Katarzyna Gajda-Bator/IPN

25 maja 2022 r. odwiedzający Muzeum Żołnierzy Wyklętych i Więźniów Politycznych PRL składali kwiaty i zapalali znicze ku czci rtm. Witolda Pileckiego w 74. rocznicę jego śmierci. Fot. Mikołaj Bujak/IPN

25 maja 2022 r. w Muzeum Żołnierzy Wyklętych i Więźniów Politycznych PRL odbył się koncert *W hołdzie Rotmistrzowi* upamiętniający 74. rocznicę śmierci Witolda Pileckiego. Przedsięwzięcie zostało zorganizowane przez MŻWiWP PRL oraz IPN. Fot. Mikołaj Bujak/IPN

25 maja 2022 r. w Wysokiej koło Tucholi odsłonięto tablicę poświęconą Leonowi Jancji-Półczyńskiemu, senatorowi II RP, mężowi stanu i działaczowi niepodległościowemu. Na zdjęciu: dyrektor Oddziału IPN Gdańsk dr Paweł Piotr Warot, starosta tucholski Michał Mróz i Andrzej Osipów, inicjator przedsięwzięcia, członek rodziny Leona Janty-Półczyńskiego. Fot. Anna Lewandowska/IPN

Od 26 do 29 maja 2022 r. Wydawnictwo IPN uczestniczyło w Targach Książki w Warszawie. Fot. Sławek Kasper/IPN

Od 26 do 29 maja 2022 r. Wydawnictwo IPN uczestniczyło w Targach Książki w Warszawie. Fot. Sławek Kasper/IPN

27 maja 2022 r. w Białymstoku podczas Wojewódzkich Obchodów Dnia Strażaka zaprezentowano wystawę IPN *Ile wyjazdów, tyle powrotów. Rzecz o Straży Pożarnej*. Fot. Paweł Bezubik/IPN

28 maja 2022 r. w podziemiach kościoła Wszystkich Świętych przy pl. Grzybowskim w Warszawie odbył się koncert *Pejaż polski* w wykonaniu zespołu „Les Femmes”, zorganizowany przez IPN. Fot. Mikołaj Bujak/IPN

30 maja 2022 r. laureaci Turnieju Debat Historycznych pod opieką pracownika IPN odwiedzili warszawską „Łączkę”.
Fot. Mikołaj Bujak/IPN

31 maja 2022 r. prezes Zarządu Głównego Światowego Związku Żołnierzy Armii Krajowej Teresa Stanek oraz wiceprezes Zarządu prof. Wiesław Jan Wysocki przekazali prezesowi IPN dr. Karolowi Nawrockiemu odznaczenia pamiątkowe ŚZŻAK – medal „Za Zasługi dla ŚZŻAK” oraz medal upamiętniający 80. rocznicę przekształcenia ZWZ w AK. Fot. Mikołaj Bujak/IPN

Od 31 maja do 2 czerwca 2022 r. zespół Biura Poszukiwań i Identyfikacji IPN prowadził prace w pobliżu miejscowości Marianka (pow. suwalski), gdzie miało dojść do egzekucji i pogrzebania ciał dwóch młodych osób – ofiar terroru niemieckiego podczas II wojny światowej. Odnaleziono szczątki jednej osoby. Fot. ks. Tomasz Trzaska/IPN

1 czerwca 2022 r. w siedzibie parlamentu z okazji Międzynarodowego Dnia Dziecka zebrał się Sejm Dzieci i Młodzieży. Temat sesji brzmiał: „Jakie ideały żołnierzy Armii Krajowej i Narodowych Sił Zbrojnych przetrwały i odniosły zwycięstwo? Które z tych wartości są dla Ciebie ważne?”. W wydarzeniu udział wziął prezes IPN dr Karol Nawrocki. Fot. Mikołaj Bujak/IPN

1 czerwca 2022 r. w Lublinie dyrektor Oddziału IPN dr Robert Derewenda zaprezentował – w ramach projektu „IPN Młodych” – wydany przez Oddział komiks 12-letniej Basi Mierzejewskiej o Zbigniewie Matysiaku ps. „Kowboj”. Fot. Aleksandra Kowalczyk

Od 1 do 3 czerwca 2022 r. odbywała się w Łodzi międzynarodowa konferencja naukowa „Zwycięzcy i zwyciężeni – więźniowie obozów sowieckich, cz. II”. Na zdjęciu dyrektor Oddziału IPN Łódź dr hab. Dariusz Rogut. Fot. Kornelia Zaborska/IPN

2 czerwca 2022 r. podczas uroczystej gali na Zamku Królewskim w Warszawie prezes IPN dr Karol Nawrocki wręczył nagrody IPN „Kustosz Pamięci Narodowej”. Uehonorowani zostali: Waldemar Kowalski, Edward Müller, Bohdan Jerzy Urbanowski, Grupa Rekonstrukcji Historycznej „First to Fight” oraz ks. Adolf Chojnacki (1932–2001, pośmiertnie). Fot. Mikołaj Bujak/IPN

2 czerwca 2022 r. minister spraw zagranicznych prof. Zbigniew Rau i zastępca prezesa IPN dr hab. Karol Polejowski otworzyli wystawę IPN *Szlaki Nadziei. Odyseja Wolności* w Muzeum Ofiar Represji Politycznej i Totalitaryzmu w Kazachstanie. Fot. Sławek Kasper/IPN

2 czerwca 2022 r. otwarto w Rzeszowie wystawę plenerową *Armia Krajowa*. Fot. Katarzyna Gajda-Bator/IPN

2 czerwca 2022 r. w Biskupinie pojawili się ułani – uczestnicy III Wielkopolskiego Rajdu Konnego Szlakiem 3. Pułku Ułanów Wielkopolskich, który od 1 do 3 czerwca przeszedł trasą Gniezno–Szubin. Organizatorami przedsięwzięcia były: Oddział IPN Poznań, Oddział Terenowy im. 17. Pułku Ułanów Wielkopolskich Stowarzyszenie Polski Klub Kawaleryjski oraz Stowarzyszenie „Garnizon Raduszyn”. Fot. Tomasz Cieślak/IPN

3 czerwca 2022 r. w Muzeum Krakowa zastępca prezesa IPN dr Mateusz Szpytma w imieniu prezydenta RP wręczył Krzyż Wolności i Solidarności działaczom niepodległościowym z czasów PRL. Fot. Żaneta Wierzgacz/IPN

6 czerwca 2022 r. w Pałacu Prezydenckim w Warszawie odbyło się spotkanie finalistów VIII edycji ogólnopolskiego konkursu recytatorskiego „W kręgu poezji i prozy lagrowej więźniarek KL Ravensbrück” z małżonką prezydenta RP Agatą Kornhauser-Dudą. Na zdjęciu grupa finalistów z opiekunami i organizatorami konkursu. Fot. Grzegorz Jakubowski/KPRP

7 czerwca 2022 r. w Houston przebywała delegacja IPN z prezesem IPN dr. Karolem Nawrockim na czele. Podczas spotkania z Polonią w parafii pw. Matki Boskiej Częstochowskiej prezes otworzył wystawę międzynarodowego projektu edukacyjno-memoratywnego „Szlaki Nadziei. Odyseja Wolności”, a dyrektor Biura Nowych Technologii Magdalena Hajduk zaprezentowała „Grę Szyfrów”. Fot. Mateusz Kotecki/IPN

7 czerwca 2022 r. w Warszawie edukatorzy warszawskiego oddziału IPN zorganizowali spacer edukacyjny „Getto warszawskie. Śladami Janusza Korczaka”. Fot. Iwona Spałek/IPN

7 i 8 czerwca 2022 r. w warszawskim EXPO XXI odbyła się największa w Europie impreza dla kobiet w technologiach „Perspektywy Women in Tech Summit”. Biuro Nowych Technologii IPN było współorganizatorem Strefy Laboratoriów Przyszłości. Na zdjęciu zastępca dyrektora BNT Adrianna Paradowska. Fot. Mikołaj Bujak/IPN

7 i 8 czerwca 2022 r. podczas warszawskiego EXPO XXI Biuro Nowych Technologii IPN współorganizowało Strefę Laboratoriów Przyszłości podczas międzynarodowej konferencji „Perspektywy Women in Tech Summit 2022”. Fot. Mikołaj Bujak/IPN

8 czerwca 2022 r. otwarto w Waszyngtonie Muzeum Ofiar Komunizmu. Na zdjęciu prezes IPN dr Karol Nawrocki, wiceprezes zarządu Polskiej Fundacji Narodowej Michał Góras, prezes Fundacji Pamięci Ofiar Komunizmu Andrew Bremberg, prezes zarządu PFN dr Marcin Zarzecki, jeden z założycieli FPOK Lee Edwards oraz dr Elizabeth Edwards Spalding (FPOK). Fot. Sławek Kasper/IPN

8 czerwca 2022 r. na Zamku Królewskim w Warszawie odbył się uroczysty finał V edycji ogólnopolskiego projektu edukacyjnego IPN „Łączka i inne miejsca poszukiwań”. W wydarzeniu wzięli udział uczniowie i nauczyciele z całej Polski, przedstawiciele władz IPN, Ministerstwa Edukacji i Nauki oraz Kancelarii Prezydenta. Fot. Mikołaj Bujak/IPN

8 czerwca 2022 r. w Łodzi odbyły się uroczystości pogrzebowe ofiar terroru komunistycznego ekshumowanych przez IPN – Stanisława Dolewskiego oraz dwóch żołnierzy podziemia zbrojnego: Mariana Sobolczyka i Jana Majewskiego ps. „Śmiały”. Fot. Jacek Trajdos/IPN

9 czerwca 2022 r. w Timișoarze (Rumunia) otwarto angielską wersję wystawy IPN *Zimna wojna. Krótka historia podzielonego świata*. Fot. Eugen Gheorghioiu/Memorial Revolution 1989 Timișoara

9 czerwca 2022 r. w Oddziałowym Archiwum IPN w Lublinie odbyły się Dni Otwarte w ramach Międzynarodowego Dnia Archiwów. Na zdjęciu zastępca naczelnika OA Marcin Krzysztofik. Fot. Szczepan Barczyk/IPN

10 czerwca 2022 r. w Instytucie Europejskim w Łodzi odbyła się uroczystość wręczenia Krzyży Wolności i Solidarności zasłużonym działaczom niepodległościowym w PRL. Uehonorowani odebrali odznaczenia z rąk zastępcy prezesa IPN dr. Mateusza Szpytmy. Fot. Mikołaj Bujak/IPN

10 czerwca 2022 r. Archiwum IPN w Warszawie odwiedziła delegacja historyków i archiwistów z Kazachstanu reprezentujących Instytut Historii i Etnologii im. Czokana Walichanowa w Almaty oraz Państwowe Archiwum Obwodu Pawłodarskiego w Pawłodarze. Fot. Piotr Życieński/IPN

11 czerwca 2022 r. w siedzibie Zarządu Regionu Dolny Śląsk NSZZ „Solidarność” we Wrocławiu odbyła się uroczystość wręczenia odznaczeń Krzyż Wolności i Solidarności. W imieniu prezydenta RP aktu wręczenia dokonał zastępca prezesa IPN dr Mateusz Szpytma. W uroczystości uczestniczył premier Mateusz Morawiecki. Fot. Dominik Wojtkiewicz/IPN

13 czerwca 2022 r. w Sali Balowej Pałacu na Wyspie w Łazienkach Królewskich w Warszawie prezes IPN dr Karol Nawrocki w imieniu prezydenta RP Andrzeja Dudy wręczył Krzyże Wolności i Solidarności za działalność niepodległościową lub walkę o respektowanie praw człowieka w PRL. Fot. Mikołaj Bujak/IPN

14 czerwca 2022 r. w Gmachu Audytorijnym Wydziału Nauk Politycznych i Stosunków Międzynarodowych UW przy Krakowskim Przedmieściu w Warszawie odbyło się wręczenie nagród laureatom konkursu im. Władysława Pobóg-Malinowskiego na „Najlepszy Debiut Historyczny Roku w zakresie historii najnowszej” za 2021 r. Fot. Mikołaj Bujak/IPN

14 czerwca 2022 r. w Muzeum Żołnierzy Wyklętych i Więźniów Politycznych PRL przy ul. Rakowieckiej w Warszawie odbyła się konferencja dla nauczycieli historii oraz wiedzy o społeczeństwie „Historia i terażniejszość”. Udział w niej wzięli m.in. prezes IPN dr Karol Nawrocki oraz minister edukacji i nauki dr hab. Przemysław Czarnek, który objął patronat nad wydarzeniem. Organizatorem przedsięwzięcia był Ośrodek Rozwoju Edukacji. Fot. Mikołaj Bujak/IPN

14 czerwca 2022 r. w Studiu Koncertowym Polskiego Radia im. Witolda Lutosławskiego w Warszawie odbył się koncert *Dolny Śląsk* w wykonaniu Jozski Brody, inaugurujący projekt kulturalno-edukacyjny „Historia niewypłakana”. Organizatorzy: IPN i Radiowe Centrum Kultury Ludowej Polskiego Radia. Fot. Mikołaj Bujak/IPN

15 czerwca 2022 r. na dworcu kolejowym w Radomsku odbyła się inauguracja pociągu Łódzkiej Kolei Aglomeracyjnej „Warszyc”. Na zdjęciu m.in.: zastępca prezesa IPN dr hab. Karol Polejowski oraz dyrektor Oddziału IPN Łódź dr hab. Dariusz Rogut. Fot. Jacek Trajdos/IPN

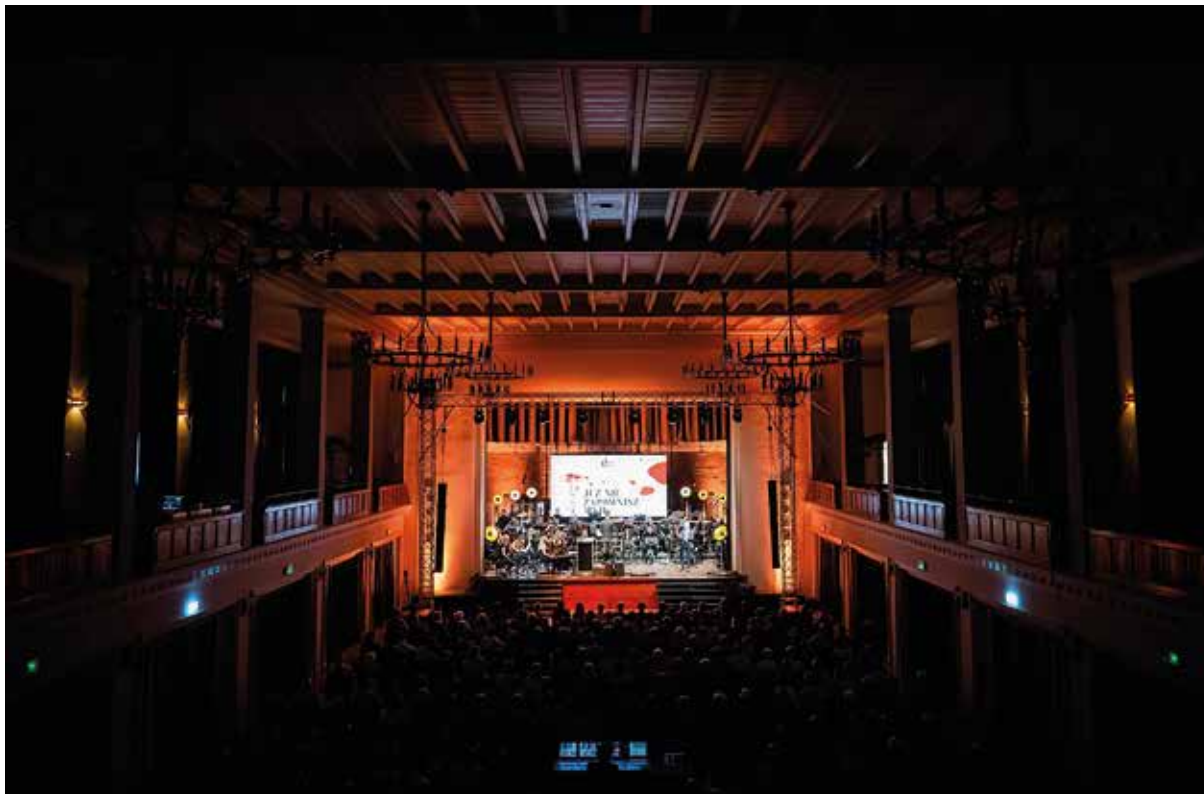

15 czerwca 2022 r. przed budynkiem Oddziału Okręgowego NBP w Katowicach otwarto wystawę plenerową IPN *Bramy do Polski 1922* połączoną z prezentacją monety kolekcjonerskiej Narodowego Banku Polskiego „100. rocznica powrotu części Górnego Śląska do Polski” oraz prezentacją znaczka Poczty Polskiej „100. rocznica powrotu Górnego Śląska do Polski”. Fot. Krzysztof Liszka/IPN

17 czerwca 2022 r. uczestnicy Wyjazdu Pamięci do KL Mauthausen-Gusen i na zamek Hartheim w Górnej Austrii, gdzie Niemcy potajemnie przeprowadzali eutanazję chorych, udali się pod rzeźbę sarenki wykonanej przez więźnia obozu Gusen Stanisława Krzekotowskiego. Fot. Tomasz Cieślak/IPN

19 czerwca 2022 r. w Żuławskim Ośrodku Kultury w Nowym Dworze Gdańskim odbył się koncert *Już nie zapomnisz mnie* w ramach projektu „Artyści Andersa”. Fot. Grzegorz Laskowski

Od 20 czerwca do 20 lipca 2022 r. na terenie dawnego więzienia mokotowskiego przy ul. Rakowieckiej w Warszawie trwał ostatni etap prac poszukiwawczych. Przebadano ponad 650 m kw. parkingu przylegającego do głównego budynku więzienia. Fot. Krzysztof Mikołajczyk/IPN

W Wojewódzkiej Bibliotece Publicznej im. Marszałka Józefa Piłsudskiego w Łodzi odbyła się prezentacja komiksu *Operacja „Dorsze”*, scenariusz Bartłomiej Kluska, rysunki Tomasz Kleszcz. Fot. Kornelia Zaborska/IPN

22 czerwca 2022 r. w Centralnym Przystanku Historia IPN im. Janusza Kurtyki w Warszawie prezes IPN dr Karol Nawrocki oraz minister edukacji i nauki dr hab. Przemysław Czarnek wręczyli nauczycielom uczestniczącym w całorocznym cyklu szkoleń zorganizowanym przez IPN we współpracy z MEiN zaświadczenia i certyfikaty oraz pakiety edukacyjne IPN „Giganci nauki”. Fot. Mikołaj Bujak/IPN

22 czerwca 2022 r. w Centrum Edukacyjnym IPN „Przystanek Historia” w Kielcach odbyła się konferencja naukowa „Wiś kielecka po II wojnie światowej w źródłach kościelnych”. Badacze wygłosili referaty powstałe na podstawie nieznannej wcześniej dokumentacji z archiwów diecezjalnych. Na zdjęciu: dr hab. prof. UJK Jerzy Gapys (dyrektor Instytutu Historii UJK w Kielcach) i prowadzący obrady dr Tomasz Domański (Delegatura IPN w Kielcach). Fot. Dariusz Skrzyński/IPN

22 czerwca 2022 r. w Warszawie odbyła się prezentacja książki Attili Szalaiego *Na polskiej ziemi. Wspomnienia, dzienniki z lat 1976–1990, t. 1: 1976–1981*. Na zdjęciu: Grzegorz Górny (prowadzący), dyrektor Instytutu Współpracy Polsko-Węgierskiej im. Wacława Felczaka dr hab. Maciej Szymanowski oraz dr Wojciech Frazik z Oddziału IPN Kraków. Fot. Sławek Kasper/IPN

23 czerwca 2022 r. w ogrodzie przy Starej Oranżerii w Łazienkach Królewskich odbył się koncert plenerowy *Odysea. An Epic Cantata*, zorganizowany przez Ambasadę Królestwa Belgii. Podczas wydarzenia, w którym wziął udział prezes IPN dr Karol Nawrocki, została zaprezentowana wystawa IPN *Szlaki Nadziei. Odyseja Wolności*. Fot. Mikołaj Bujak/IPN

25 czerwca 2022 r. w Parku im. dr. Henryka Jordana w Krakowie zapalono znicze pamięci w godzinę śmierci rtm. Witolda Pileckiego, zamordowanego z wyroku komunistycznego sądu w więzieniu na warszawskim Mokotowie. Fot. Janusz Ślęzak/IPN

27 czerwca 2022 r. podczas konferencji prasowej w Gdańsku prezes IPN dr Karol Nawrocki i prezes Gedanii 1922 Władysław Barwiński podpisali porozumienie o współpracy przy organizacji obchodów 100. rocznicy powstania Klubu Sportowego Gedania. Na zdjęciu prezes IPN, prezes Gedanii 1922, dyrektor Oddziału IPN Gdańsk dr Paweł Piotr Warot, dyrektor Muzeum Zamkowego w Malborku dr hab. Janusz Trupinda i dyrektor sportowy Gedanii 1922 Bartosz Dolański. Fot. Mikołaj Bujak/IPN

28 czerwca 2022 r. odbyła się konferencja prasowa na temat ósmego etapu prac poszukiwawczych na terenie dawnego więzienia mokotowskiego przy ul. Rakowieckiej w Warszawie. W konferencji wzięli udział prezes IPN dr Karol Nawrocki, dyrektor Muzeum Żołnierzy Wyklętych i Więźniów Politycznych PRL dr hab. Filip Musiał oraz dr hab. Krzysztof Szwa-grzyk – wiceprezes IPN kierujący pracami Biura Poszukiwań i Identyfikacji. Fot. Mikołaj Bujak/IPN

Od 28 do 30 czerwca 2022 r. w Budapeszcie z udziałem przedstawicieli IPN odbyło się spotkanie Sieci Instytucji Archiwalnych Zajmujących się Aktami Tajnych Służb. Fot. ABTL

29 czerwca 2022 r. w Lublinie IPN wspólnie z Lubelskim Urzędem Wojewódzkim zorganizował uroczystości pogrzebowe ppor. Henryka Wieliczki ps. „Lufa”. Fot. Sławek Kasper/IPN

Podporucznik Henryk Wieliczko ps. „Lufa”, który dowodził 4. Kadrowym Szwadronem 5. Brygady Wileńskiej AK, został zamordowany 14 marca 1949 r. w więzieniu za Zamku w Lublinie. Jego szczątki odnaleziono w 2021 r. na cmentarzu przy ul. Unickiej w Lublinie w czasie prac prowadzonych przez zespół Biura Poszukiwań i Identyfikacji IPN. Fot. Sławek Kasper/IPN

29 czerwca 2022 r. w Gdańsku odbył się pogrzeb kpt. Władysława Dobrowolskiego, żołnierza AK, działacza NSZZ „Solidarność” i organizacji kombatanckich, laureata gdańskiej edycji nagrody „Świadek Historii”. Hołd zmarłemu oddał prezes IPN dr Karol Nawrocki. Fot. Mikołaj Bujak/IPN

30 czerwca 2022 r. na cmentarzu Rakowickim w Krakowie prezes IPN dr Karol Nawrocki wraz z prezydentem Krakowa prof. Jackiem Majchrowskim, wicewojewodą małopolskim Ryszardem Pagaczem oraz dyrektorem Głównej Biblioteki Lekarskiej im. Stanisława Konopki w Warszawie dr n. przyr. Wojciechem Giermaziakiem odsłonił pomnik gen. Bolesława Wieniawy-Długoszewskiego. Fot. Żaneta Wierzgacz/IPN

30 czerwca 2022 r. w kieleckim Centrum Edukacyjnym IPN „Przystanek Historia” odbyła się debata naukowa „Pogrom Żydów w Kielcach 4 lipca 1946 r. Między portretem społecznym a dynamiką zajęć”. Na zdjęciu: dr Ryszard Śmietanka-Kruszelnicki z Delegatury IPN w Kielcach, prof. Marek Wierzbicki z Delegatury IPN w Radomiu, prof. Julian Kwiek z Akademii Górniczo-Hutniczej w Krakowie. Fot. Dariusz Skrzyniarz/IPN

30 czerwca 2022 r. podczas konferencji naukowej w Centrum Rozwoju Przemysłów Kreatywnych w Warszawie minister edukacji i nauki dr hab. Przemysław Czarnek poinformował o dodaniu „Gry Szyfrów” do programu nauczania jako treści rekomendowane. Fot. Sławomir Kasper/IPN

30 czerwca 2022 r. dyrektor Biura Nowych Technologii Magdalena Hajduk wystąpiła z prezentacją „Gry Szyfrów” na konferencji prasowej MEiN dotyczącej projektu „Gry w edukacji” w Warszawie. Fot. Sławek Kasper/IPN

1 lipca 2022 r. w Auli Artis w Poznaniu odbył się koncert *...w drodze* z cyklu „Artyści Andersa”. Cykl ten jest częścią międzynarodowego projektu IPN „Szlaki Nadziei. Odyseja Wolności”. Fot. Mikołaj Bujak/IPN

4 lipca 2022 r. prezes IPN dr Karol Nawrocki otworzył konferencję XVI Polonijne Spotkania z Historią Najnowszą (3–13 lipca) dla nauczycieli i edukatorów z całego świata, której celem jest wsparcie merytoryczne i metodyczne nauczycieli polonijnych. Fot. Mikołaj Bujak/IPN

6 lipca 2022 r. w Ambasadzie RP w Wilnie podczas XVI edycji Polonijnych Spotkań z Historią Najnowszą odbył się wykład dyrektora Biura Edukacji Narodowej Adama Hlebowicza. Fot. Mateusz Marek/IPN

6 lipca 2022 r. w Myczkowcach w ramach „Wakacji z IPN Rzeszów” odbyły się zajęcia „Z pieśnią przez wieki – historia polskiego hymnu w związku z 200. rocznicą śmierci Józefa Wybickiego”. Fot. Zenon Fajger/IPN

8 lipca 2022 r. z udziałem prezesa IPN dr. Karola Nawrockiego otwarto Centrum Edukacyjne IPN „Przystanek Historia” we Wrocławiu. Fot. Mikołaj Bujak/IPN

11 lipca 2022 r. w Warszawie odbyły się obchody Narodowego Dnia Pamięci Ofiar Ludobójstwa dokonanego przez ukraińskich nacjonalistów. W uroczystościach wzięli udział prezydent RP Andrzej Duda oraz najwyżsi przedstawiciele władz państwowych. IPN był reprezentowany przez prezesa dr. Karola Nawrockiego. Fot. Sławek Kasper/IPN

12 lipca 2022 r. w Białymstoku dyrektor Oddziału IPN Białystok dr hab. Piotr Kardela oraz dowódca 1. Podlaskiej Brygady Obrony Terytorialnej płk Sławomir Kocanowski podpisali umowę o współpracy w dziele upowszechniania wiedzy o najnowszej historii Polski. Fot. Anna Piekarska/IPN

13 lipca 2022 r. w okolicach Działdowa odbyła się konferencja prasowa prezesa IPN dr. Karola Nawrockiego dotycząca odnalezienia dowodu zacierania przez Niemców śladów ludobójstwa w Europie Wschodniej. Na zdjęciu prezes IPN, naczelnik OKŚZpNP w Gdańsku prok. Tomasz Jankowski oraz Adam Stefan Lewandowski z Biura Rzecznika Prasowego. Fot. Mikołaj Bujak/IPN

16 lipca 2022 r. w Poznaniu prezes IPN dr Karol Nawrocki wraz z sekretarzem miasta Poznania Stanisławem Tammem i sekretarzem stanu w MSZ Szymonem Szynkowskim vel Sękiem odsłonił ufundowaną przez IPN tablicę Systemu Informacji Miejskiej upamiętniającą Antoniego Gąsiorowskiego ps. „Ślepy Antek”. Fot. Mikołaj Bujak/IPN

18 lipca 2022 r. w Ankonie podczas obchodów upamiętniających wyzwolenie miasta z rąk Niemców odsłonięto pomnik żołnierzy Pułku Ułanów Karpackich – oddziału rozpoznawczego 2. Korpusu Polskiego, który 18 lipca 1944 r. zdobył Ankonę. W powstanie pomnika zaangażowany był IPN, reprezentowany w Ankonie przez zastępcę prezesa dr. hab. Karola Polejowskiego. Fot. Mikołaj Bujak/IPN

18 lipca 2022 r. w obchodach upamiętniających wyzwolenie Ankony z rąk niemieckich udział wzięli: byli podkomendni gen. Władysława Andersa, polska delegacja, władze i mieszkańcy miasta oraz delegacja IPN z zastępcą prezesa dr. hab. Karolem Polejowskim na czele. Fot. Mikołaj Bujak/IPN

18 lipca 2022 r. w Augustowie odbyły się uroczystości pogrzebowe ppor. Wacława Sobolewskiego ps. „Sęk”, „Skala” – jedynej zidentyfikowanej ofiary obławy augustowskiej. Na zdjęciu: zastępca dyrektora Biura Poszukiwań i Identyfikacji Anna Szelaąg, dyrektor Oddziału IPN Białystok dr hab. Piotr Kardela, wojewoda podlaski Bohdan Paszkowski oraz dyrektor Oddziału IPN Łódź dr hab. Dariusz Rogut. Fot. Natalia Krzywicka/IPN

18 lipca 2022 r. w siedzibie IPN w Warszawie odbyło się spotkanie dyrektora Biura Współpracy Międzynarodowej Agnieszki Jędrzak z dziennikarzami Państwowego Radia i Telewizji Uzbekistanu. Fot. Sławek Kasper/IPN

19 lipca 2022 r., w 225. rocznicę powstania *Mazurka Dąbrowskiego*, zastępca prezesa IPN dr hab. Karol Polejowski przemawiał w Museo del Tricolore w Reggio Emilia. Fot. Mikołaj Bujak/IPN

19 lipca 2022 r. podczas wizyty we Włoszech zastępca prezesa IPN dr hab. Karol Polejowski złożył kwiaty przy tablicy w Reggio Emilia, upamiętniającej Józefa Wybickiego oraz włoskich patriotów, którzy zginęli w obronie ojczyzny. Fot. Mikołaj Bujak/IPN

19 lipca 2022 r. w Tczewie odbyła się uroczystość odsłonięcia tablicy upamiętniającej policjantów z Komendy Powiatowej Policji Państwowej w Tczewie poległych i pomordowanych w latach 1939–1945 przez Niemców i Sowieców. Odsłonięta z okazji Święta Policji tablica znajduje się na murze pierwszego budynku zajmowanego przez przedwojenną Policję na tym terenie. Fot. Anna Lewandowska/IPN

20 lipca 2022 r. w Warszawie odbyła się konferencja prasowa prezesa IPN dr. Karola Nawrockiego prezentująca dokonania Instytutu. Na zdjęciu obok prezesa IPN stoi dyrektor Biura Edukacji Narodowej Adam Hlebowicz. Fot. Sławek Kasper/IPN

20 lipca 2022 r. na pl. Solidarności w Gdańsku odbył się wernisaż wystawy IPN *Polacy w Wolnym Mieście Gdańsku 1920–1939 – odsłona II*. Na zdjęciu autorka wystawy Karolina Masłowska (Oddziałowe Biuro Edukacji Narodowej w Gdańsku). Fot. Anna Lewandowska/IPN

22 lipca 2022 r. w Belwederze odbyła się uroczystość wręczenia not identyfikacyjnych rodzinom ofiar niemieckiego i komunistycznego terrorku oraz czystek etnicznych. Ogłoszone zostały nazwiska 30 osób, których szczątki odnalazł i zidentyfikował IPN. Fot. Mikołaj Bujak/IPN

22 lipca 2022 r. przez Warszawę przeszedł Marsz Pamięci w hołdzie zamordowanym przez Niemców Żydom, mieszkańcom stolicy. W wydarzeniu wziął udział zastępca prezesa IPN dr Mateusz Szpytma. Fot. Sławek Kasper/IPN

26 lipca 2022 r. w Kielcach przy budynkach dawnego więzienia odbył się telewizyjny koncert *Historia Szarego*. Widowisko powstałe w wyniku współpracy IPN oraz TVP 3 Kielce przypomniało rozbicie kieleckiego więzienia w sierpniu 1943 r. i upamiętniło postać Antoniego Hedy ps. „Szary” oraz jego żołnierzy. Fot. Żaneta Wierzgacz/IPN

27 lipca 2022 r. w Centrum Historii Zajezdnia we Wrocławiu została otwarta wystawa *Obraz Trebłinki w oczach Samuela Willenberga*. Na zdjęciu prezes IPN dr Karol Nawrocki. Fot. Mikołaj Bujak/IPN

W wernisażu wystawy *Obraz Trebłinki w oczach Samuela Willenberga* udział wzięli: żona Samuela Willenberga Ada Krystyna Willenberg, dyrektor Centrum Historii Zajezdnia dr Marek Mutor oraz dyrektor Oddziału IPN Wrocław dr Paweł Mikołaj Rozdżestwieński. Fot. Dominik Wojtkiewicz/IPN

29 lipca 2022 r. w Centrum Olimpijskim im. Jana Pawła II w Warszawie zaprezentowano wystawę IPN o wybitnym polskim sportowcu Januszu Kusocińskim, zamordowanym przez Niemców w Palmirach. W wernisażu wziął udział m.in. prezes IPN dr Karol Nawrocki. Fot. Mikołaj Bujak/IPN

Od 29 lipca do 31 sierpnia 2022 r. na pl. Józefa Piłsudskiego w Warszawie prezentowano wystawę plenerową IPN *Armia Krajowa*. Fot. Piotr Życieński/IPN

29 lipca 2022 r. w Jaworniku Ruskim odbyły się uroczystości pogrzebowe 14 żołnierzy Wojska Polskiego zamordowanych w lipcu 1946 r. przez nacjonalistów ukraińskich. Fot. Katarzyna Gajda-Bator/IPN

30 i 31 lipca 2022 r. w Muzeum Żołnierzy Wyklętych i Więźniów Politycznych PRL w Warszawie odbyło się rodzinne spotkanie z historią „Przed godziną »W«”. Fot. Sławek Kasper/IPN

W lipcu 2022 r. na Litwie zespół Biura Poszukiwań i Identyfikacji IPN przeprowadził kolejny etap prac poszukiwawczych i rekonesansowych. Celem przedsięwzięcia były poszukiwanie szczątków poległych polskich żołnierzy, rekonesans w domniemanych miejscach pochówku oraz rejestracja wspomnień Polaków mieszkających na Litwie. Poszukiwania prowadzono w pięciu lokalizacjach. W jednej z nich, w Zwirzyńcu, zostały podjęte szczątki dwóch osób. Fot. ks. Tomasz Trzaska/IPN

1 sierpnia 2022 r. odbyły się obchody 78. rocznicy wybuchu Powstania Warszawskiego. W uroczystości przy pomniku Gloria Victis na Cmentarzu Wojskowym na Powązkach uczestniczyli kombatanci, prezydent RP Andrzej Duda, marszałek Sejmu RP Elżbieta Witek, premier Mateusz Morawiecki, harcerze i mieszkańcy Warszawy. IPN reprezentowany był przez prezesa dr. Karola Nawrockiego. Fot. Mikołaj Bujak/IPN

1 sierpnia 2022 r. w Warszawie kontynuowano uroczystości rocznicowe, z udziałem m.in. uczestników Powstania Warszawskiego oraz władz państwowych i samorządowych, na Cmentarzu Powstańców Warszawy na Woli, gdzie w kurhanie przy pomniku Polegli – Niepokonani spoczywają prochy ponad 50 tys. zamordowanych mieszkańców stolicy. IPN reprezentowany był przez dr. hab. Karola Polejowskiego. Fot. Sławek Kasper/IPN

1 sierpnia 2022 r. na pl. Litewskim w Lublinie odbył się koncert *Powstanie Warszawskie – bitwa o Polskę* zorganizowany przez oddział IPN Lublin z okazji Narodowego Dnia Pamięci Powstania Warszawskiego i rocznicy akcji „Burza” na Lubelszczyźnie. Fot. Szczepan Barczyk/IPN

1 sierpnia 2022 r. w Sali Kameralnej Narodowego Centrum Polskiej Piosenki w Opolu odbył się koncert z okazji 78. rocznicy wybuchu Powstania Warszawskiego. Organizatorami byli IPN oraz Nyski Dom Kultury. Fot. Dominik Wojtkiewicz/IPN

2 sierpnia 2022 r. w Treblince odbyły się obchody 79. rocznicy buntu więźniów obozu śmierci Treblinka II. IPN reprezentowany był przez zastępcę prezesa dr. hab. Karola Polejowskiego. Fot. Sławek Kasper/IPN

5 sierpnia 2022 r. w Centralnym Przystanku Historia im. Janusza Kurtyki w Warszawie odbyła się uroczysta prezentacja drugiego tomu albumu *Zapomniana historia powstańczej Warszawy w aktach osobowych Archiwum Poczty Polskiej*. Na zdjęciu: zastępca prezesa IPN dr hab. Karol Polejowski, szef Urzędu ds. Kombatantów i Osób Represjonowanych Jan Józef Kasprzyk oraz prezes zarządu Poczty Polskiej Tomasz Zdzikot. Fot. Sławek Kasper/IPN

9 sierpnia 2022 r. w Warszawie odbyło się spotkanie z delegacją Obywatelskiego Sojuszu Obrony Praw Człowieka w Korei Północnej (NHKR). Na zdjęciu m.in. przedstawiciele delegacji Sojuszu, zastępca prezesa IPN dr hab. Karol Polejowski oraz dyrektor Biura Współpracy Międzynarodowej Agnieszka Jędrzak. Fot. Sławek Kasper/IPN

Delegacja Obywatelskiego Sojuszu Obrony Praw Człowieka w Korei Północnej (NKHR) zapoznała się z działalnością Archiwum IPN. Fot. Katarzyna Adamów/IPN

Delegacja NKHR odwiedziła również Muzeum Żołnierzy Wyklętych i Więźniów Politycznych PRL w Warszawie. Fot. Sławek Kasper/IPN

10 sierpnia 2022 r. w Elblągu odbył się wernisaż wystawy 3D *Elbląg. Miasto odnalezionych przeznaczeń żołnierzy Armii Krajowej*. Fot. Anna Lewandowska/IPN

11 sierpnia 2022 r. w Warszawie odbyły się uroczystości upamiętniające Polaków pomordowanych w Związku Sowieckim podczas operacji antypolskiej w latach 1937–1938. Na zdjęciu zastępca prezesa IPN dr hab. Karol Polejowski. Fot. Sławek Kasper/IPN

14 sierpnia 2022 r. w Kwidzynie podczas obchodów 40. rocznicy „krwawej soboty” (pacyfikacji internowanych w kwidzyńskim Ośrodku Odosobnienia) odbyła się konferencja prasowa, podczas której ogłoszono rozpoczęcie projektu #archiwumzbrodni. Na zdjęciu: prezes IPN dr Karol Nawrocki, dyrektor GKSZpNP, zastępca prokuratora generalnego Andrzej Pozorski oraz rzecznik prasowy IPN Rafał Leśkiewicz. Fot. Sławek Kasper/IPN

14 sierpnia 2022 r. w Kwidzynie prezes IPN dr Karol Nawrocki wręczył w imieniu prezydenta RP Andrzeja Dudy Krzyż Wolności i Solidarności działaczom niepodległościowym w PRL. Fot. Sławek Kasper/IPN

14 sierpnia 2022 r. na terenie dawnej leśniczówki Brenzberg (pow. bieszczadzki) zespół Biura Poszukiwań i Identyfikacji IPN przeprowadził pierwszy etap prac. Latem 1944 r. ukraińscy nacjonaliści (OUN-UPA) dopuścili się zbrodni na 74 Polakach – uciekinierach szukających ratunku u miejscowego leśniczego. Poszukiwania zakończono w przededniu 78. rocznicy mordu. Fot. ks. Tomasz Trzaska/IPN

15 sierpnia 2022 r. z okazji Święta Wojska Polskiego przy Grobie Nieznanego Żołnierza na pl. Marszałka Józefa Piłsudskiego w Warszawie odbyła się uroczysta odprawa warty. IPN reprezentowany był przez prezesa dr. Karola Nawrockiego. Fot. Sławek Kasper/IPN

15 sierpnia 2022 r. w Mosinie odbyły się uroczystości upamiętniające płk. pil. bal. Aleksandra Wańkowicza, podczas których odsłonięto tablicę ufundowaną przez IPN. Fot. Kacper Awzan/IPN

17 sierpnia 2022 r. w Warszawie odbyły się uroczystości pogrzebowe mjr Marii Mireckiej-Loryś, działaczki niepodległościowej, komendantki Narodowego Zjednoczenia Wojskowego Kobiet, po wojnie działaczki polonijnej oraz kresowej. W uroczystości uczestniczył zastępca prezesa IPN dr hab. Krzysztof Szwagrzyk oraz dyrektor Biura Upamiętniania Walk i Męczeństwa Adam Siwek. Fot. Sławek Kasper/IPN

18 sierpnia 2022 r. w Muzeum Pałacu Herbsta w Łodzi odbyło się uroczyste wręczenie nagród IPN „Świadek Historii” laureatom VIII łódzkiej edycji. Na zdjęciu: przedstawiciele Muzealnej Grupy Historycznej im. 2. Batalionu 18. Pułku Piechoty oraz prezes IPN dr Karol Nawrocki. Fot. Sławek Kasper/IPN

20 sierpnia 2022 r. w Kowalkach (woj. kujawsko-pomorskie) odbył się rodzinny piknik historyczny połączony z turniejem piłkarskim dla dzieci o puchar IPN. Fot. Bartosz Fedorczyk/IPN

20 sierpnia 2022 r. w Centrum Edukacyjnym „Przystanek Historia” w Krakowie rozpoczęły się Dni Wydawnictwa IPN. Fot. Janusz Ślęzak/IPN

21 sierpnia 2022 r. w Dieppe (Kanada) ambasador RP w Kanadzie Witold Dzielski oraz zastępca prezesa IPN dr hab. Karol Polejowski odślepnili sfinansowaną przez IPN tablicę upamiętniającą załogę niszczyciela ORP „Ślązak”. Fot. Sławek Kasper/IPN

22 sierpnia 2022 r. w Mississauga (Kanada) otwarto wystawę *Szlaki Nadziei. Odyseja Wolności*. Na zdjęciu konsul generalny RP w Toronto Magdalena Pszczółkowska, zastępca prezesa IPN dr hab. Karol Polejowski, dyrektor Biura Współpracy Międzynarodowej Agnieszka Jędrzak i dyrektor Biura Upamiętniania Walk i Męczeństwa Adam Siwek. Fot. Sławek Kasper/IPN

22 sierpnia 2022 r. w Mostach koło Jabłonkowa (Czechy) odsłonięto tablicę upamiętniającą obronę tunelu przed niemiecką grupą dywersyjną. W wydarzeniu wzięli udział prezes IPN dr Karol Nawrocki oraz zastępca dyrektora Biura Upamiętniania Walk i Męczeństwa Joanna Sulej-Piskorz. Fot. Mikołaj Bujak/IPN

23 sierpnia 2022 r. na dworcu kolejowym w Mostach koło Jabłonkowa (Czechy) odbyło się uroczyste odsłonięcie tablicy upamiętniającej żołnierzy 4. Pułku Strzelców Podhalańskich oraz funkcjonariuszy Straży Granicznej. W sierpniu 1939 r. polscy funkcjonariusze stoczyli w tym miejscu walkę z niemieckim oddziałem dywersyjnym w obronie tunelu i stacji kolejowej na Przełęczy Jabłonkowskiej. Fot. Mikołaj Bujak/IPN

24 sierpnia 2022 r. w Kolonii podczas największych targów gier komputerowych GAMESCOM wystąpiło Biuro Nowych Technologii IPN z warsztatami edukacyjnymi. Fot. Aneta Wigłasz/Ibento

27 sierpnia 2022 r. przed Grobem Nieznanego Żołnierza w Warszawie odbyły się obchody 103. rocznicy Powstania Sejneńskiego, nad którymi honorowy patron objął Oddział IPN Warszawa. Fot. Sławomir Wojdat/Towarzystwo Miłośników Polskiej Tradycji i Kultury

27 sierpnia 2022 r. z Kielc wyruszył do Gdańska II Rajd Rowerowy im. Westerplaczyków. Rowerzyści upamiętniają 80 żołnierzy kieleckiego 4. Pułku Piechoty Legionów, którzy we wrześniu 1939 r. bronili Wojskowej Składnicy Tranzytowej. Wydarzenie zorganizował Społeczny Komitet „Pamiętamy o Westerplaczykach”, w którego skład wchodzi m.in. Delegatura IPN w Kielcach. Na zdjęciu: naczelnik Delegatury IPN w Kielcach dr Dorota Koczwańska-Kalita podczas konferencji prasowej przed rajdem. Fot. Dariusz Skrzyniarz/IPN

28 sierpnia 2022 r. w 102. rocznicę bitwy pod Komarowem odsłonięto pomnik Chwały Kawalerii i Artylerii Konnej. Wydarzenie to wpisało się w obchody Święta Kawalerii Polskiej. W uroczystościach udział wzięli m.in.: minister obrony narodowej, wicepremier Mariusz Błaszczak, minister kultury i dziedzictwa narodowego, wicepremier prof. Piotr Gliński, Szef Sztabu Generalnego Wojska Polskiego gen. Rajmund Andrzejczak oraz poseł Sławomir Zawiślak. IPN był reprezentowany przez prezesa dr. Karola Nawrockiego. Fot. Mikołaj Bujak/IPN

29 sierpnia 2022 r., w 40. rocznicę zbrodni lubińskiej, działacze opozycji antykomunistycznej zostali uhonorowani w Polkowicach Krzyżami Wolności i Solidarności. W imieniu prezydenta RP odznaczenia wręczył prezes IPN dr Karol Nawrocki. Fot. Mikołaj Bujak/IPN

29 sierpnia 2022 r., w przeddzień 40. rocznicy zbrodni lubińskiej, odbyła się konferencja prasowa, podczas której prezes IPN dr Karol Nawrocki poinformował o wznowieniu śledztwa w tej sprawie. Decyzję o wznowieniu postępowania podjął dyrektor GKŚZpNP, zastępca prokuratora generalnego Andrzej Pozorski. Fot. Mikołaj Bujak/IPN

30 sierpnia 2022 r. w Gorzowie Wielkopolskim odbyły się obchody 40. rocznicy protestów 31 sierpnia 1982 r., w drugą rocznicę podpisania porozumień sierpniowych. W uroczystości udział wzięli m.in.: prezydent RP Andrzej Duda, prezes IPN dr Karol Nawrocki, przewodniczący NSZZ „Solidarność” Piotr Duda, parlamentarzyści, przedstawiciele rządu, instytucji samorządowych, duchowieństwa, wojska i służb mundurowych oraz mieszkańcy Gorzowa. Fot. Mikołaj Bujak/IPN

31 sierpnia 2022 r. w Muzeum Sali BHP w Gdańsku odbyły się obchody 42. rocznicy Sierpnia '80 i powstania NSZZ „Solidarność”. W uroczystym posiedzeniu Zarządu Regionu Gdańskiego NSZZ „Solidarność” wzięli udział m.in.: działacze dawnej opozycji antykomunistycznej, premier Mateusz Morawiecki, szef Kancelarii Prezydenta RP Grażyna Ignaczak-Bandyk, minister rodziny i polityki społecznej Marlena Małąg, wojewoda pomorski Dariusz Drelich, przewodniczący NSZZ „Solidarność” Piotr Duda oraz parlamentarzyści. IPN reprezentowany był przez prezesa dr. Karola Nawrockiego. Fot. Mikołaj Bujak/IPN

31 sierpnia 2022 r., w 42. rocznicę Sierpnia '80, prezes IPN dr Karol Nawrocki wręczył Krzyże Wolności i Solidarności działaczom opozycji antykomunistycznej w Muzeum Sali BHP w Gdańsku. Fot. Mikołaj Bujak/IPN

31 sierpnia 2022 r. przy siedzibie Zarządu Portu Gdańskiego SA w Gdańsku Nowym Porcie odsłonięto tablicę upamiętniającą patriotyzm, wiarę i walkę gdańskich portowców z komunistycznym reżimem w latach 1946, 1970, 1980–1989. Fot. Mikołaj Bujak/IPN

1 września 2022 r. o godz. 4.45 na Westerplatte rozpoczęły się obchody 83. rocznicy wybuchu II wojny światowej z udziałem prezydenta RP Andrzeja Dudy. Udział w nich wziął prezes IPN dr Karol Nawrocki. Fot. Mikołaj Bujak/IPN

1 września 2022 r. w Warszawie odbyły się obchody Dnia Weterana Walk o Niepodległość Rzeczypospolitej Polskiej. IPN był reprezentowany przez zastępcę prezesa dr. Mateusza Szpytmę. Fot. Sławek Kasper/IPN

3 września 2022 r. w Mielcu odbyła się uroczystość odsłonięcia pomnika Żołnierzy Wyklętych Niezłomnych. Inicjatywa budowy pomnika wspierana była przez IPN oraz MŻWiWP PRL. W uroczystościach wzięli udział m.in.: minister kultury i dziedzictwa narodowego, wicepremier prof. Piotr Gliński, prezes IPN dr Karol Nawrocki, dyrektor Oddziału IPN Kraków i MŻWiWP PRL dr hab. Filip Musiał. Fot. Sławek Kasper/IPN

5 września 2022 r. w Muzeum Historycznym Skierniewic odsłonięto tablicę upamiętniającą nadanie placówce imienia premiera Jana Olszewskiego. W uroczystości wzięli udział m.in. szef Kancelarii Premiera Michał Dworczyk, bliscy współpracownicy Jana Olszewskiego: Antoni Macierewicz i Piotr Naimski, ks. bp Michał Janocha oraz prezydent Skierniewic Krzysztof Jażdżyk. IPN reprezentowany był przez zastępcę prezesa dr. Mateusza Szpytmę oraz dyrektora Oddziału IPN Łódź dr. hab. Dariusza Roguta, który przedstawił sylwetkę Jana Olszewskiego – wybitnego polityka, uczestnika Powstania Warszawskiego i działacza opozycji antykomunistycznej. Fot. Mikołaj Bujak/IPN

Od 5 do 10 września 2022 r. trwała w Palczewie XVI edycja Letniej Szkoły Historii Najnowszej IPN, w której udział wzięło czternastu młodych naukowców reprezentujących kilka ośrodków naukowych w Polsce. Fot. Sylwia Szczyg/IPN

W Karpaczu podczas XXXI edycji Forum Ekonomicznego (6–8 września 2022 r.) odbyła się dyskusja „Polityka pamięci w dyskursie międzynarodowym” z udziałem prof. Juraja Buzalki (Uniwersytet Komeński w Bratysławie), Małgorzaty Gosiewskiej (wicemarszałek Sejmu RP), dr. Karola Nawrockiego (prezesa IPN), Jakuba Szechtera (izraelskiego pisarza), Emanuelisa Zingerisa (posła na Sejm Republiki Litewskiej) oraz moderatora prof. Jana Drausa (Kolegium IPN). Fot. Mikołaj Bujak/IPN

Podczas XXXI edycji Forum Ekonomicznego w Karpaczu dyrektor Biura Nowych Technologii Magdalena Hajduk, kierownik Katedry Humanistyki Cyfrowej i Metodologii Historii UMCS prof. Jan Pomorski, zastępca dyrektora Centrum Rozwoju Przemysłów Kreatywnych Wojciech Janek i wicedyrektor Centrum GovTech Polska Antoni Rytel uczestniczyli w dyskusji „Edukacja przyszłości – w stronę nowych ścieżek edukacyjnych”, którą poprowadził Andrzej Horoch – założyciel Workroom Technologies. Fot. Mikołaj Bujak/IPN

6 września 2022 r. w Narodowym Miejscu Pamięci Muzeum Ravensbrück (Niemcy) IPN przekazał do zbiorów Muzeum artefakty odnalezione na terenie byłego KL Ravensbrück podczas prac archeologicznych w 2019 r. Na zdjęciu: zastępca prezesa IPN dr hab. Krzysztof Szwańczyk i dyrektor Narodowego Miejsca Pamięci i Przestrogi Ravensbrück, zastępca dyrektora Fundacji Miejsca Pamięci Brandenburgii dr Andrea Genest. Fot. Sławek Kasper/IPN

6 września 2022 r. w Fürstenberg/Havel odbyły się uroczystości pogrzebowe polskich więźniarek KL Ravensbrück. Na zdjęciu m.in. były więźniarki obozu Ravensbrück – Wanda Półtawska i Barbara Piotrowska oraz rodziny Polek rozstrzelanych w obozie. Fot. Sławek Kasper/IPN

Uroczysty pogrzeb szczątków polskich więźniarek KL Ravensbrück celebrowany przez metropolitę szczecińsko-kamieńskiego abp. Andrzeja Dziegę. Fot. Sławek Kasper/IPN

8 września 2022 r. w Rzeszowie odsłonięto tablicę pamięci 24. Pułku Ułanów im. Hetmana Wielkiego Koronnego Stanisława Żółkiewskiego. Żołnierze tego oddziału WP bronili miasta przed niemiecką napaścią we wrześniu 1939 r. Fot. Katarzyna Gajda-Bator/IPN

9 września 2022 r. w Elblągu otwarto wystawę IPN *Przekop Mierzei Wiślanej. Historyczna konieczność*. Fot. Mikołaj Bujak/IPN

12 września 2022 r. w Pradze delegacja IPN z prezesem dr. Karolem Nawrockim na czele złożyła kwiaty pod pomnikiem Ryszarda Siwca przy siedzibie Instytutu Badania Reżimów Totalitarnych. Fot. Mikołaj Bujak/IPN

12 września 2022 r. w Jarocinie odsłonięto tablicę pamięci Dziesięciu Bohaterów Ziemi Jarocińskiej ufundowaną przez Instytut Pamięi Narodowej. Fot. Kornelia Zaborska/IPN

14 września 2022 r. odbyła się w Warszawie inauguracja trasy mobilnego showroomu promującego „Grę Szyfrów” z udziałem marszałek Sejmu RP Elżbiety Witek oraz prezesa IPN dr. Karola Nawrockiego. Fot. Mikołaj Bujak/IPN

15 września 2022 r. odbyły się w Gdańsku uroczystości jubileuszowe z okazji 100. rocznicy powstania klubu sportowego Gedania, w których uczestniczyli m.in. przedstawiciele IPN z prezesem dr. Karolem Nawrockim. Fot. Mikołaj Bujak/IPN

Z okazji setnej rocznicy powstania klubu sportowego Gedania Oddział IPN Gdańsk przygotował dla młodszych dzieci niespodziankę – kopię historycznej maskotki Gedanii z dwudziestolecia międzywojennego. Fot. Mikołaj Bujak/IPN

Od 15 do 18 września 2022 IPN uczestniczył w Jesiennych Targach Książki w Arkadach Kubickiego w Warszawie. Fot. Iwona Spatek/IPN

16 września 2022 r. na dziedzińcu Zamku Królewskiego w Warszawie otwarto wystawę IPN *Zostali na Wschodzie. Polska inteligencja w ZSRS 1945–1991*. W wernisażu wziął udział prezes IPN dr Karol Nawrocki. Fot. Mikołaj Bujak/IPN

Wystawa IPN *Zostali na Wschodzie. Polska inteligencja w ZSRS 1945–1991* na dziedzińcu Zamku Królewskiego w Warszawie. Fot. Mikołaj Bujak/IPN

16 września 2022 r. w Muzeum im. Kazimierza Pułaskiego w Warce otwarto przygotowaną przez Archiwum IPN wystawę „*Ramię krzep – Ojczyźnie służ*”. 135. rocznica powstania Sokolstwa Polskiego w Ameryce. Fot. Paweł Zielony/IPN

Wystawa »Ramię krzep – Ojczyźnie służ«. 135 rocznica powstania Sokolstwa Polskiego w Ameryce prezentowana w Warce.
Fot. Mikołaj Bujak/IPN

16 września 2022 r. w Terneuzen (Holandia) odsłonięto pomnik gen. Stanisława Maczka. Fot. Sławek Kasper/IPN

17 września 2022 r. odbył się w Warszawie spacer edukacyjny „Czarna Niedziela. 17 września 1939 w Warszawie” zorganizowany przez pracowników Oddziału IPN Warszawa. Fot. Iwona Spałek/IPN

18 września 2022 r. w Sierakowicach odsłonięto pomnik Żołnierzy 5. Wileńskiej Brygady AK. Na zdjęciu: zastępca prezesa IPN dr hab. Karol Polejowski, wójt Gminy Sierakowice Tadeusz Kobiela i prezes Towarzystwa Upiększania Miasta Kartuz Kazimierz Socha-Borzestowski. Fot. Sławek Kasper/IPN

19–20 września 2022 r. przedstawiciele słowackiego Instytutu Pamięci Narodu złożyli wizytę w Archiwum IPN w Warszawie. Fot. Katarzyna Adamów/IPN

20 września 2022 r. w Muzeum Powstania Poznańskiego – Czerwiec 1956 odbyła się konferencja prasowa prezesa IPN dr. Karola Nawrockiego i dyrektora GKŚZpNP, zastępcy prokuratora generalnego Andrzeja Pozorskiego. Jej tematem było wznowienie śledztwa w sprawie śmierci Piotra Majchrzaka. Fot. Mikołaj Bujak/IPN

20 września 2022 r. Instytut Pamięci Narodowej odwiedzili reprezentanci rządu i instytucji państwowych Korei Południowej, uczestnicy programu szkoleniowego zorganizowanego przez Ministerstwo Zjednoczenia Republiki Korei. Na zdjęciu zastępca prezesa IPN dr hab. Karol Polejowski. Fot. Sławek Kasper/IPN

20 września 2022 r. w Warszawie odbyła się dyskusja o albumie *General broni Władysław Anders 1892–1970. Czyny i pamięć* autorstwa Jerzego Kirszaka, Bogusława Polaka i Michała Polaka. Fot. Sławek Kasper/IPN

21 września 2022 r. przed siedzibą Delegatury IPN w Bydgoszczy odsłonięto tablicę poświęconą Wincentynie Teskowej, dziennikarce i działaczce społecznej. W uroczystości wziął udział prezes IPN dr Karol Nawrocki. Fot. Mikołaj Bujak/IPN

21 września 2022 r. w Muzeum Józefa Piłsudskiego w Sulejówku odbyła się gala finałowa konkursu edukacyjnego „Niezwy-
ciężONE. Bohaterki Niepodległej”. Na zdjęciu dyrektor Muzeum Józefa Piłsudskiego w Sulejówku Robert Andrzejczyk oraz
dyrektor Biura Edukacji Narodowej Adam Hlebowicz. Fot. Piotr Życieński/IPN

Od 18 do 25 września 2022 r. trwała wyprawa edukacyjna laureatów VI edycji konkursu „Policjanci w służbie historii”. 21 września uczniowie klas mundurowych i ich opiekunowie, przedstawiciele KGP, IPN i delegacje szkolne wzięli udział w polowej mszy św. oraz złożyli wieńce i zapalili znicze w hołdzie polskemu żołnierzom poległym w bitwie o Monte Cassino w maju 1944 r. Fot. Maryla Czupryńska-Szczupak/IPN

23 września 2022 r. uczniowie klas mundurowych – laureaci VI edycji konkursu „Policjanci w służbie historii” – i ich opiekunowie złożyli wieńce w hołdzie poległym żołnierzom 2. Korpusu Polskiego gen. Władysława Andersa na Polskim Cmentarzu Wojennym w Bolonii. Fot. Maryla Czupryńska-Szczupak/IPN

22 września 2022 r. przed siedzibą Wydziału Zamiejscowego w Szczecinie Delegatury ABW w Gdańsku odsłonięto tablicę poświęconą polskim oficerom, którzy z narażeniem życia prowadzili działalność wywiadowczą w Szczecinie w latach 1923–1939. Na zdjęciu: prezes IPN dr Karol Nawrocki i szef ABW płk Krzysztof Waclawek. Fot. Marcin Manowski/IPN

23 września 2022 r. w Rzeszowie zastępca prezesa IPN dr Mateusz Szpytma wręczył 22 działaczom opozycji antykomunistycznej przyznane przez prezydenta RP Krzyże Wolności i Solidarności. Fot. Igor Witowicz/IPN

24 września 2022 r. odbyło się IV Wielkopolskie Forum Pamięci Narodowej. Temat spotkania brzmiał „Zbrodnia niedokończona. Niemieckie ludobójstwo w okupowanej Wielkopolsce w latach 1939–1945”. Fot. Marta Sankiewicz/IPN

24 września 2022 r. w Miasteczku Galicyjskim w Nowym Sączu odbyło się ostatnie z pięciu plenerowych spotkań edukacyjnych zorganizowanych w Małopolsce w ramach projektu „Z miłości do Polski. Armia Krajowa”. Na zdjęciu dyrektor Oddziału IPN Kraków dr hab. Filip Musiał podczas otwarcia spotkania. Fot. Agnieszka Masłowska/IPN

25 września 2022 r. w Lommel (Belgia) uczczono 78. rocznicę wyzwolenia Belgii przez 1. Dywizję Pancerną. IPN reprezentowany był przez zastępcę prezesa dr. hab. Karola Polejowskiego. Fot. Sławek Kasper/IPN

26 września 2022 r. odbyła się w Warszawie konferencja prasowa dotycząca utworzenia Mauzoleum Prezydentów RP na Uchodźstwie i sprowadzenia do Polski ich szczątków. Na zdjęciu: pełnomocnik Prezesa Rady Ministrów ds. ochrony miejsc pamięci Wojciech Labuda, zastępca prezesa IPN dr hab. Karol Polejowski, pełnomocnik Rządu ds. Polonii i Polaków za Granicą Jan Dziedziczak, prezes Fundacji „Pomoc Polakom na Wschodzie” Mikołaj Falkowski oraz członek Zarządu Fundacji Juliusz Szymczak-Gałkowski. Fot. Sławek Kasper/IPN

27 września 2022 r. w tarnowskim Centrum Sztuki Mościce prezes IPN dr Karol Nawrocki i dyrektor Muzeum Okręgowego w Tarnowie Kazimierz Kurczab wręczyli nagrody zwycięzcom gry miejskiej „Polskie Państwo Podziemne”, przeprowadzonej 26 września przez Oddział IPN Kraków, tarnowskie muzeum i Starostwo Powiatowe w Tarnowie. Fot. Mikołaj Bujak/IPN

27 września 2022 r. prezes IPN dr Karol Nawrocki oraz dyrektor Oddziału IPN Kraków dr hab. Filip Musiał złożyli kwiaty przy pomniku Obrońcom Ojczyzny w Tarnobrzegu. Fot. Mikołaj Bujak/IPN

28 września 2022 r. w Kalwarii Paclawskiej odbyły się uroczystości upamiętniające funkcjonariuszy Policji Państwowej z Kalwarii Paclawskiej – ofiary zbrodni katyńskiej. Fot. Mikołaj Bujak/IPN

28 września 2022 r. w Kalwarii Paclawskiej prezes IPN dr Karol Nawrocki wziął udział w uroczystym odsłonięciu tablicy ku czci policjantów Jana Jurysty i Edwarda Misińskiego, zamordowanych przez Sowietów w 1940 r. Fot. Mikołaj Bujak/IPN

28 września 2022 r. w Żurawicy prezes IPN dr Karol Nawrocki spotkał się z młodzieżą podczas promocji mobilnego show-roomu „Gra Szyfrów” na Podkarpaciu. Fot. Marcin Bukała/IPN

29 września 2022 r. podczas obchodów 83. rocznicy bitwy pod Wytocznem w Sali Tradycji Nadbużańskiego Oddziału Straży Granicznej w Chełmie otwarto Przystanek Historia IPN. Na zdjęciu: prezes IPN dr Karol Nawrocki, a wśród słuchaczy m.in.: gen. bryg. SG Jacek Szcząchor, dyrektor Oddziału IPN Lublin dr Robert Derewenda i wicewojewoda lubelski Bolesław Gzik. Fot. Mikołaj Bujak/IPN

29 września 2022 r. w Chełmie komendant Nadbużańskiego Oddziału Straży Granicznej gen. bryg. SG Jacek Szcząchor i prezes IPN dr Karol Nawrocki podpisali porozumienie w sprawie działalności Przystanku Historia IPN w Chełmie. Fot. Mikołaj Bujak/IPN

Otwarcie Przystanku Historia IPN w Chełmie wzbudziło zainteresowanie mieszkańców, którzy odwiedzali nowo powstałą placówkę. Fot. Mikołaj Bujak/IPN

29 września 2022 r. w Lublinie na ścianie kamienicy przy ul. Unickiej 2 odsłonięty został mural poświęcony mjr. Hieronimowi Dekutowskiemu ps. „Zapora”, cichociemnemu, żołnierzowi AK i podziemia antykomunistycznego, zamordowanemu przez komunistów 7 marca 1949 r. Fot. Mikołaj Bujak/IPN

29 września 2022 r. w Centrum Edukacyjnym IPN „Przystanek Historia” we Wrocławiu odbyły się zajęcia w ramach projektu #DrużynaInki. Uczniowie zapoznali się z podstawowymi zasadami pierwszej pomocy i poznali historię Danuty Siedzikówny ps. „Inka”. Fot. Fundacja Event Better

30 września 2022 r. w siedzibie Polskiego Radia w Warszawie zaprezentowano wydany przez IPN i Polskie Radio komiks *Polskie Radio. Wrzesień 1939* autorstwa Jana Madejskiego, Sławomira Czuby oraz Macieja Czaplickiego. Komiks został zademonstrowany przez prezesa Polskiego Radia Agnieszkę Kamińską i prezesa IPN dr. Karola Nawrockiego. Fot. Mikołaj Bujak/IPN

We wrześniu 2022 r. zespół Biura Poszukiwań i Identyfikacji IPN odnalazł w miejscowości Zawiasy (Litwa) szczątki 14 osób. Ze zgromadzonych informacji historycznych wynika, że są to szczątki polskich i litewskich żołnierzy poległych w walce podczas konfliktu polsko-litewskiego (1919–1920). We wspólnej mogile przy szczątkach odnaleziono także elementy odzieży, w tym umundurowania wojskowego. Fot. ks. Tomasz Trzaska/IPN

Na przełomie września i października 2022 r. zespół Biura Poszukiwań i Identyfikacji IPN przeprowadził badania archeologiczne na cmentarzu Bródnowskim w Warszawie w miejscach, które nie były dostępne podczas poprzednich etapów (w 2015 i 2017 r.). Poszukiwano szczątków ofiar zbrodni komunistycznych, zmarłych i zamordowanych na terenie praskiego więzienia, tzw. Toledo. Fot. ks. Tomasz Trzaska/IPN

Na przełomie września i października 2022 r. zespół Biura Poszukiwań i Identyfikacji IPN przeprowadził pierwszy etap prac poszukiwawczych przy willi „Jasny Dom” w warszawskich Włochach, gdzie od lutego do października 1945 r. mieściła się siedziba Głównego Zarządu Informacji Wojska Polskiego. Celem badań było sprawdzenie, czy na terenie przylegającym do budynku dochodziło do tajnych pochówków ofiar – więźniów osadzonych w willi „Jasny Dom”. Fot. ks. Tomasz Trzaska/IPN

1 października 2022 r. w Teatrze Muzycznym w Gdyni podczas uroczystej gali zamknięcia Międzynarodowego Festiwalu Filmowego „Niepokorni – Niezłomni – Wyklęci” prezes IPN dr Karol Nawrocki wręczył statuetkę „Drzwi do wolności” Władysławowi Barwińskiemu, prezesowi Klubu Gedania 1922. Fot. Mikołaj Bujak/IPN

2 października 2022 r. w Szczuczku uczczono 83. rocznicę masowego mordu ludności cywilnej. W uroczystości wzięli m.in. udział zastępca prezesa IPN dr Mateusz Szytma, dyrektor Oddziału IPN Lublin dr Robert Derewenda oraz zastępca dyrektora Biura Upamiętniania Walk i Męczeństwa Joanna Sulej-Piskorz. Fot. Szczepan Barczyk/IPN

3 października 2022 r. w Państwowym Uniwersytecie im. Iwane Dżawachiszwili w Tbilisi (Gruzja) została zaprezentowana wystawa IPN *Szlaki Nadziei. Odyseja Wolności*. W wernisażu wzięli udział przedstawiciele IPN z wiceprezesem dr. hab. Karolem Polejowskim na czele. Fot. Sławek Kasper/IPN

4 października 2022 r. w taszkenckim Muzeum Pamięci Ofiar Represji otwarto wystawę IPN *Szlaki Nadziei. Odyseja Wolności* upamiętniającą 80. rocznicę formowania się Armii gen. Andersa w Uzbekistanie. Na zdjęciu: ambasador RP w Rzymie Anna Maria Anders, prezes IPN dr Karol Nawrocki, dyrektor Muzeum Pamięci Ofiar Represji Bachtijor Chasanow oraz ambasador RP w Uzbekistanie Radosław Gruk. Fot. Mikołaj Bujak/IPN

W taszkenckim wernisażu wystawy wzięli udział przedstawiciele IPN z prezesem dr. Karolem Nawrockim na czele, dyrektor Muzeum Bachtijor Chasanow, ambasador RP w Rzymie Anna Maria Anders, ambasador RP w Uzbekistanie Radosław Gruk, członkowie korpusu dyplomatycznego, attaché wojskowi oraz przedstawiciele Polaków mieszkających w Uzbekistanie i miejscowe media. Fot. Mikołaj Bujak/IPN

4 października 2022 r. w Narodowym Archiwum Uzbekistanu w Taszkencie prezes IPN dr Karol Nawrocki i dyrektor agencji Uzarchiv Ulugbek Jusupow podpisali memorandum o współpracy IPN z Narodowym Archiwum Uzbekistanu. Fot. Mikołaj Bujak/IPN

Materiały archiwalne dotyczące historycznych i kulturowych związków między Uzbekistanem a Polską z Narodowego Archiwum Uzbekistanu, których ekspozycję obejrzała delegacja IPN podczas pobytu w Uzbekistanie. Fot. Mikołaj Bujak/IPN

4 października 2022 r. delegacja IPN odwiedziła Narodowe Archiwum Uzbekistanu w Taszkencie. Fot. Mikołaj Bujak/IPN

5 października 2022 r. na polskich cmentarzach wojennych w Shahrisabz i Kitob (Uzbekistan) delegacja IPN z prezesem dr. Karolem Nawrockim na czele oddała hołd polskim żołnierzom i cywilom, którym nie udało się wrócić do ojczyzny. Na zdjęciu: prezes IPN, ambasador RP w Rzymie Anna Maria Anders oraz ambasador RP w Uzbekistanie Radosław Gruk. Delegacja IPN złożyła kwiaty pod pomnikami upamiętniającymi spoczywających tam polskich żołnierzy. Fot. Mikołaj Bujak/IPN

Delegacja IPN pod pomnikiem upamiętniającym spoczywających w Uzbekistanie polskich żołnierzy i cywilów, którym nie udało się wrócić do ojczyzny. Fot. Mikołaj Bujak/IPN

6 października 2022 r. w Chełmskim Domu Kultury odbyły się spotkanie dla uczniów liceów i szkół mundurowych z córką Tadeusza Pietrzykowskiego, Eleonorą Szafran, oraz projekcja filmu *Mistrz* w ramach projektu „Teddy – Żołnierz – Bohater – Mistrz”. Fot. Piotr Ceglarski/IPN

6 i 7 października w Cold War Museum Langelands Fort (Dania) odbyła się konferencja „Need to Know XI: Defence Intelligence in the Cold War and Beyond”. Głównym tematem był wywiad wojskowy w latach II wojny światowej i zimnej wojny, a także w czasach współczesnych z uwzględnieniem agresji Rosji na Ukrainę. Fot. pracownik Muzeum Zimnej Wojny w Fortcie Langeland

10 października 2022 r. przed budynkiem Mediateki 800-lecia przy ul. Marii Curie-Skłodowskiej w Piotrkowie Trybunalskim uroczystie otwarto wystawę *Stanisław Sojczyński „Warszyc” (1910–1947) – nauczyciel, żołnierz, konspirator*. Fot. Mikołaj Bujak/IPN

11 października 2022 r. w Bibliotece Publicznej w Końskich odbyło się otwarcie wystawy *Waldemar Szwiec „Robot”*, przygotowanej przez pracowników Delegatury IPN w Kielcach: dr. Marka Jedynaka (Referat Badań Historycznych) oraz Edytę Krężolek (Referat Edukacji Narodowej). W wernisażu wzięli udział m.in. prezes IPN dr Karol Nawrocki, władze miasta i gminy Końskie z burmistrzem Krzysztofem Obratańskim, pracownicy delegatury IPN w Kielcach z naczelnik dr Dorotą Koczwańską-Kaliwą. Wernisaż był połączony z prezentacją mobilnego showroomu „Gry Szyfrów”. Fot. Katarzyna Polit/IPN

Odslonięta w Bibliotece Publicznej w Końskich wystawa *Waldemar Świerc „Robot”* przedstawia powszechnie znane i mniej znane fakty z życia żołnierza związanego z Konecczyną. Na wernisaż licznie przybyli przedstawiciele środowisk kombatanckich i harcerze. Fot. Mikołaj Bujak/IPN

11 października 2022 r. w Białymstoku posumowano podczas gali finałowej V edycję konkursu poetyckiego „Historia najnowsza w poezji dzieci i młodzieży”. Fot. Natalia Krzywicka/IPN

12 października 2022 r. w Warszawie odbyła się konferencja popularnonaukowa „Wywiad i kontrwywiad Polski niepodległej i PRL”. Na zdjęciu: zastępca prezesa IPN dr Mateusz Szpytma, dyrektor Biura Badań Historycznych dr Sebastian Pilarski, zastępca szefa Agencji Wywiadu płk Dominik Duda oraz dyrektor Oddziału IPN Łódź dr hab. Dariusz Rogut. Fot. Sławek Kasper/IPN

13 października 2022 r. w Rzeszawie (pow. bocheński) odsłonięto ufundowaną przez IPN tablicę upamiętniającą Władysława Gałkę, nauczyciela, żołnierza Narodowej Organizacji Wojskowej i Armii Krajowej, więźnia komunizmu. Fot. Janusz Ślęzak/IPN

15 października 2022 r. w Polskiej Szkole Sobotniej przy parafii pw. św. Cyryla i Metodego na Brooklynie w Nowym Jorku (USA) odbył się spektakl teatralny dla dzieci *Historia Misia Wojtka*. Fot. pracownicy Szkoły Sobotniej przy parafii św. Cyryla i Metodego na Brooklynie

16 października 2022 r. przy siedzibie Konsulatu Generalnego w Monachium (Niemcy) odsłonięto tablicę upamiętniającą Józefa Mackiewicza. Na zdjęciu: konsul generalny RP w Monachium Jan Malkiewicz oraz zastępca prezesa IPN dr hab. Karol Polejowski. Fot. Sławek Kasper/IPN

16 października 2022 r. w Muzeum Kościuszki w Solurze (Szwajcaria) odbyła się promocja wspólnego wydawnictwa IPN i Muzeum *Polskie ślady w Solurze i Zuchwilu / Polnische Spuren in Solothurn und Zuchwil*. Od lewej współautorzy publikacji: Paweł Zielony, Radosław Pawłowski i Teresa Ackermann. Fot. Dariusz Korólczyk

17 października 2022 r. na pl. Marszałka Józefa Piłsudskiego w Warszawie otwarto wystawę multimedialną IPN *Patrioci. Żołnierze. Żydzi*. Fot. Mikołaj Bujak/IPN

Wernisaż wystawy *Patrioci. Żołnierze. Żydzi* autorstwa pracownika Biura Edukacji Narodowej dr. hab. Marka Gałęzowskiego. Na zdjęciu dyrektor Biura Edukacji Narodowej IPN Adam Hlebowicz i redaktor Bronisław Wildstein, członek Kolegium IPN. Fot. Mikołaj Bujak/IPN

18 października 2022 r. w leśniczówce Chrzemce (gm. Lubochnia) odsłonięto głaz upamiętniający żołnierzy Konspiracyjnego Wojska Polskiego. W uroczystości wzięli udział m.in.: dyrektor Oddziału IPN Łódź dr hab. Dariusz Rogut i zastępca dyrektora Regionalnej Dyrekcja Lasów Państwowych w Łodzi ds. Gospodarki Leśnej Marek Miścierewicz. Fot. Kornelia Zaborska/IPN

19 października 2022 r. pod pomnikiem Wyzwolenia Ziemi Warmińskiej i Mazurskiej odbył się briefing prasowy prezesa IPN dr. Karola Nawrockiego w sprawie dekomunizacji i usuwania z przestrzeni publicznej wszystkich pomników, nazw i symboli upamiętniających osoby, organizacje, wydarzenia lub daty symbolizujące komunizm. Fot. Mikołaj Bujak/IPN

19 października 2022 r. w siedzibie Urzędu Wojewódzkiego w Olsztynie odbyła się gala honorująca osoby i instytucje, które przyczyniają się do upowszechniania wiedzy o polskiej historii. Laureatami nagrody są nauczyciele organizujący wydarzenia ku czci NSZ i AK, twórcy debat oksfordzkich, a także ci, którzy wykształcili największą w województwie liczbę finalistów oraz laureatów konkursów historycznych i olimpiad. Fot. Mikołaj Bujak/IPN

20 października 2022 w siedzibie pomorskiej Krajowej Administracji Skarbowej otwarta została Izba Pamięci Cła i Skarbowości. W uroczystości uczestniczyli m.in.: zastępca szefa Krajowej Administracji Skarbowej Anna Chałupa, wicewojewoda pomorski Aleksander Jankowski oraz prezes IPN dr Karol Nawrocki. Fot. Mikołaj Bujak/IPN

20 i 21 października 2022 r. odbyła się w Sanoku ogólnopolska konferencja naukowa „Żołnierze tułacze. Losy żołnierzy Polskich Sił Zbrojnych i ich rodzin podczas II wojny światowej i po jej zakończeniu (1939–1947)”. Fot. Katarzyna Gajda-Bator/IPN

20 i 21 października 2022 r. w Centrum Edukacyjnym „Przystanek Historia” IPN w Krakowie odbyły się kwalifikacje regionalne I Olimpiady Gier Planszowych IPN, w których wystartowało ponad 220 uczniów z Małopolski. Fot. Agnieszka Masłowska/IPN

21 października 2022 r. w ramach 100. rocznicy obchodów powstania Klubu Sportowego Gedania odbyła się uroczystość nadania Klubowi Brzostek Top Team imienia przedwojennego pięściarza Jana Biangi. W uroczystości udział wzięli m.in.: córka legendarnego pięściarza Barbara Janczukowicz, prezes IPN dr Karol Nawrocki, trener i założyciel grupy Brzostek Top Team Maciej Brzostek. Fot. Mikołaj Bujak/IPN

23 października 2022 r. podczas finału akcji medialno-edukacyjnej „Zapał zniczy pamięci” znicze w Lasach Rożnowskich zapalili: patron honorowy akcji, marszałek województwa wielkopolskiego Marek Woźniak, wojewoda wielkopolski Michał Zieliński, dyrektor Oddziału IPN Poznań dr hab. Rafał Reczek oraz koordynatorzy akcji z Oddziałowego Biura Edukacji Narodowej. Fot. Izabella Kopczyńska/IPN

24 października 2022 r. w Centralnym Przystanku Historia IPN im. Janusza Kurtyki w Warszawie odbyła się dyskusja o książce *General brygady Jan Kowalewski (1892–1965) – oficer wywiadu i kryptolog* pod red. Dariusza Roguta. Na zdjęciu: doradca prezesa IPN ds. badawczych dr hab. Sławomir Cenciekiewicz, dr hab. Jan Stanisław Ciechanowski z Uniwersytetu Warszawskiego, dyrektor Oddziału IPN Łódź dr hab. Dariusz Rogut oraz moderator, naczelnik Oddziałowego Biura Badań Historycznych w Łodzi dr Joanna Żelazko. Fot. Kornelia Zaborska/IPN

24 października 2022 r. przed Wojewódzkim Domem Kultury w Kielcach odsłonięto tablicę upamiętniającą żołnierzy 2. Pułku Artylerii Lekkiej Legionów. Tablicę ufundował IPN w związku z 100. rocznicą przybycia pułku do Kielc. Fot. Dariusz Skrzyński/IPN

25 października 2022 r. w Pałacu na Wyspie w Łazienkach Królewskich w Warszawie odbyła się gala wręczenia nagród IPN „Świadek Historii” osobom i organizacjom spoza Polski. Laureatami nagród, wręczonych przez prezesa IPN dr. Karola Nawrockiego, zostali: Simon Elmer z Wielkiej Brytanii, Klaus Leutner z Niemiec, Helena Rogowska z Kazachstanu, wyróżniony pośmiertnie Antoni Rojowski z Rumunii, Stowarzyszenie Włosko-Polskie Nowe w Marche (Włochy), a także Muzeum i Archiwum Polonii Australijskiej (Australia). Fot. Mikołaj Bujak/IPN

24 i 25 października 2022 r. IPN w Warszawie odwiedzili przedstawiciele Szkoły Sędziów Republiki Albanii, Fundacji im. Konrada Adenauera oraz Organizacji Bezpieczeństwa i Współpracy w Europie (OBWE). Fot. Sławek Kasper/IPN

25 października 2022 r. delegacja albańskich przedstawicieli Szkoły Sędziów Republiki Albanii, Fundacji im. Konrada Adenauera oraz Organizacji Bezpieczeństwa i Współpracy w Europie (OBWE) odwiedziła „Łączkę” na cmentarzu Powązkowskim w Warszawie. Fot. Sławek Kasper/IPN

26 października 2022 r. w Kamesznicy (gm. Milówka) odsłonięto tablicę – trwały znak informujący o podjęciu przez IPN zadania godnego uczczenia żołnierzy NSZ zamordowanych przez reżim komunistyczny podczas operacji „Lawina”. W uroczystości wzięli udział m.in.: delegacja IPN z prezesem dr. Karolem Nawrockim, wicewojewoda śląski Jan Chrzyszcz, starosta żywiecki Andrzej Kalata i wójt gminy Milówka Robert Piętka. Fot. Mikołaj Bujak/IPN

26 października 2022 r. w Muzeum Historii Katowic odbyła się uroczystość wręczenia Nagrody Honorowej IPN „Świadek Historii” przyznawanej przez Oddział IPN Katowice. Wzięli w niej udział prezes IPN dr Karol Nawrocki i dyrektor Oddziału IPN Katowice dr Andrzej Sznajder. Fot. Mikołaj Bujak/IPN

Laureatami Nagrody Honorowej IPN „Świadek Historii” wręczonej w Muzeum Historii Katowic byli: Barbara Adamczyk, Robert Ciupa, Aneta Kuberska-Bębas, Aleksander Markowski, Andrzej Rozpłochowski (pośmiertnie), V Liceum Ogólnokształcące im. rtm. Witolda Pileckiego w Katowicach, Śląskie Centrum Wolności i Solidarności. Fot. Mikołaj Bujak/IPN

27 października 2022 r. w Głębzczych podczas briefingu prasowego prezes IPN dr Karol Nawrocki poinformował o demontażu pomników poświęconych Armii Czerwonej. Po raz pierwszy w historii zlikwidowano równocześnie pomniki w czterech miejscowościach: Głębzczych i Byczynie (woj. opolskie), Bobolicach (woj. zachodniopomorskie) oraz niedaleko Staszowa (woj. świętokrzyskie). Fot. Mikołaj Bujak/IPN

27 października 2022 r. w Byczynie odbyła się dekonstrukcja pomnika Wdzięczności Armii Czerwonej. Na zdjęciu: burmistrz Byczyny Iwona Sobania, dyrektor Biura Upamiętniania Walk i Męczeństwa IPN Adam Siwek oraz Adam Lewandowski z Biura Rzecznika Prasowego IPN. Fot. Dominik Wojtkiewicz/IPN

27 października 2022 r. w Opolskim Urzędzie Wojewódzkim Delegatura IPN w Opolu zainaugurowała projekt kulturalno-edukacyjny „Przez sztukę do historii”. Wystawiono monodram o Janie Karskim *Zupa rybna w Odessie* w reż. Julii Mark. Na zdjęciu aktor Sebastian Ryś. Fot. Dominik Wojtkiewicz/IPN

28 października 2022 r. w Warszawie wystawę multimedialną IPN *Patrioci. Żołnierze. Żydzi* zwiedził dr Yacov Livne, ambasador Izraela w Polsce. Na zdjęciu także zastępca prezesa IPN dr hab. Karol Polejowski oraz autor wystawy dr hab. Marek Gałęzowski, pracownik Biura Edukacji Narodowej. Fot. Sławek Kasper/IPN

29 października 2022 r. w kolegiacie w Kartuzach wybrzmiało *Requiem Kaszubskie* – msza żałobna Adama Diesnera do słów w języku kaszubskim br. Zbigniewa Joskowskiego OFMConv. Koncert zorganizował IPN we współpracy z Muzeum Stutthof w Sztutowie. Fot. Małgorzata Matysek/IPN

29 października 2022 r. edukatorzy warszawskiego oddziału IPN zorganizowali spacer edukacyjny po Żoliborzu „Drogi do wolności. Od Witolda Pileckiego do ks. Jerzego Popiełuszki”. Fot. Andrzej Kryński/IPN

Na przełomie października i listopada 2022 r. Biuro Poszukiwań i Identyfikacji IPN przeprowadziło pierwszy etap prac poszukiwawczych na terenie jednostki wojskowej JW. 4226 w Rembertowie, gdzie w latach 1944–1945 znajdował się obóz dla jeńców wojennych NKWD, a wcześniej niemiecki obóz pracy przymusowej dla Polaków (filia Stalag 333). Prace podjęto w celu sprawdzenia, czy teren byłego obozu skrywa pochówki ofiar zbrodni niemieckich lub komunistycznych. Fot. ks. Tomasz Trzaska/IPN

3 listopada 2022 r. w Studiu Rembrandt w Białymstoku odbyła się gala finałowa projektu edukacyjnego białostockiego Oddziału IPN „Rytmy Pamięci” z udziałem prezesa IPN dr. Karola Nawrockiego. Fot. Mikołaj Bujak/IPN

Projekt edukacyjny IPN „Rytmy Pamięci” przybliżył młodzieży historię Polski za pośrednictwem muzyki hip-hopowej. Oddział IPN Białystok i Podlaska Wojewódzka Komenda Ochotniczych Hufców Pracy kierują projekt do młodego wykonawcy, który chce w artystyczny sposób przekazać ważne treści historyczne. Fot. Mikołaj Bujak/IPN

4 listopada 2022 r. na nowym Cmentarzu Żołnierzy Wojska Polskiego na Westerplatte spoczęło dziewięciu bohaterskich obrońców Westerplatte z dowódcą mjr. Henrykiem Sucharskim. W uroczystościach pogrzebowych wzięli udział: kombatancki, rodziny Westerplatteczków, prezydent RP Andrzej Duda, prezes IPN dr Karol Nawrocki, dyrektor Muzeum II Wojny Światowej w Gdańsku dr hab. Grzegorz Berendt, a także liczni przedstawiciele władz państwowych i samorządowych oraz mieszkańcy Gdańska. Fot. Mikołaj Bujak/IPN

4 listopada 2022 r. w Justynowie, Lesie Gałkowski, Wiączyniu oraz w Łodzi odbyła się lekcja historii w terenie „Militarne i medyczne aspekty I wojny światowej w regionie łódzkim”. Fot. Marzena Kumosińska/IPN

Od 4 do 6 listopada 2022 r. w Międzynarodowym Centrum Kongresowym w Katowicach trwały Targi Książki, na których Wydawnictwo IPN miało swoje stoisko. Fot. Monika Kobyłańska/IPN

6 listopada 2022 r. w Warszawskim Domu Technika Towarzystwo Patriotyczne – Fundacja Jana Pietrzaka po raz dziesiąty wręczyło nagrody „Żeby Polska była Polską”. Jednym z laureatów został Andrzej Gwiazda – działacz opozycji antykomunistycznej w PRL, współtwórca Wolnych Związków Zawodowych Wybrzeża i NSZZ „Solidarność”, w latach 2007–2011 członek Kolegium IPN. Na zdjęciu obok Andrzeja Gwiazdy prezes IPN dr Karol Nawrocki, który wygłosił laudację na cześć laureata. Fot. Mikołaj Bujak/IPN

10 listopada 2022 r. w Garwolinie odbył się pogrzeb por. Stanisława Kopika ps. „Zemsta” zorganizowany przez IPN. W uroczystości wzięli udział bliscy por. Kopika, zastępca prezesa IPN dr hab. Karol Polejowski, dyrektor Biura Upamiętnienia Walk i Męczeństwa IPN Adam Siwek oraz przedstawiciele władz państwowych i samorządowych. Fot. Mateusz Niegowski/IPN

10 listopada 2022 r. w Kwidzynie odbył się wernisaż wystawy „Jesteśmy Polakami”. Związek Polaków w Niemczech. W wernisażu wzięli udział m.in. wojewoda pomorski Dariusz Drelich i delegacja IPN z prezesem dr. Karolem Nawrockim na czele. Fot. Sławek Kasper/IPN

10 listopada 2022 r. w Centrum Edukacyjnym „Przystanek Historia” IPN w Krakowie odbył się wernisaż wystawy obrazów *Londyn żywy. Emigracyjne portrety Barbary Kaczmarowskiej-Hamilton*. Na zdjęciach autorka obrazów obok portretu Józefa Mackiewicza. Fot. Agnieszka Masłowska/IPN

11 listopada 2022 r. w Gdańsku odbyła się 10. Siedlecka Parada Niepodległości. Wziął w niej udział prezes IPN dr Karol Nawrocki i wygłosił okolicznościowe przemówienie pod pomnikiem króla Jana III Sobieskiego. Fot. Mikołaj Bujak/IPN

11 listopada 2022 r. na pl. Józefa Piłsudskiego w Warszawie odbyły się centralne obchody Narodowego Święta Niepodległości. W uroczystościach uczestniczyli prezydent RP Andrzej Duda, pierwsza dama Agata Kornhauser-Duda, premier Mateusz Morawiecki, marszałkowie Sejmu i Senatu, przedstawiciele rządu oraz korpusu dyplomatycznego oraz prezydent Republiki Litewskiej Gitanas Nausėda z małżonką. IPN reprezentowany był przez zastępcę prezesa dr. hab. Karola Polejowskiego. Fot. Sławek Kasper/IPN

11 listopada 2022 r. w Pierzchowie odsłonięto pomnik gen. Jana Henryka Dąbrowskiego, twórcy Legionów Polskich we Włoszech. W uroczystości udział wzięli dyrektor Biura Upamiętniania Walk i Męczeństwa Adam Siwek oraz zastępca dyrektora Oddziału IPN Kraków Cecylia Radoń. Fot. Mateusz Niegowski/IPN

12 listopada 2022 r. w Mauzoleum Prezydentów RP na Uchodźstwie w Świątyni Opatrzności Bożej w Warszawie po uroczystościach pogrzebowych spoczęły szczątki prezydentów RP: Władysława Raczkiewicza, Augusta Zaleskiego i Stanisława Ostrowskiego, ekshumowane z cmentarza Newark-on-Trent w Anglii. Fot. Mikołaj Bujak/IPN

12 listopada 2022 r. w Świątyni Opatrzności Bożej w Warszawie otwarto uroczyste Mauzoleum Prezydentów RP na Uchodźstwie i Izbę Pamięci. Na zdjęciu zastępca prezesa IPN dr hab. Karol Polejowski, dyrektor Biura Edukacji Narodowej Adam Hlebowicz i jego zastępca Elżbieta Duda oraz Barbara i Jarosław Kłaputowie. Fot. Piotr Życieński/IPN

Po zakończeniu ceremonii nastąpiło uroczyste otwarcie Izby Pamięci Prezydentów RP na Uchodźstwie, za której przygotowanie odpowiadał Instytut Pamięci Narodowej we współpracy z Fundacją „Pomoc Polakom na Wschodzie”. Prezes IPN dr Karol Nawrocki zaprezentował ekspozycję prezydentowi Andrzejowi Dudzie, premierowi Mateuszowi Morawieckiemu i innym dostojnikom państwowym. Fot. Mikołaj Bujak/IPN

12 listopada 2022 r. w Polskiej Szkole Sobotniej im. Mikołaja Kopernika w Reading (Wielka Brytania) odbyły się zajęcia edukacyjne dla dzieci na podstawie filmu z cyklu *Co by było, gdyby zwierzęta mówiły?* przeprowadzone przez edukatorów Biura Przystanków Historia. Fot. Szkoła Polska w Reading

13 listopada 2022 r. w kościele oblatów Notre-Dame de la Chapelle w Brukseli IPN we współpracy z Ambasadą RP w Królestwie Belgii zorganizował koncert pieśni patriotycznych dla belgijskiej Polonii z okazji 104. rocznicy odzyskania przez Polskę niepodległości. W wydarzeniu wziął udział zastępca prezesa IPN dr hab. Karol Polejowski. Fot. Małgorzata Matysek/IPN

Koncert pieśni patriotycznych dla belgijskiej Polonii w kościele oblatów Notre-Dame de la Chapelle w Brukseli z okazji 104. rocznicy odzyskania przez Polskę niepodległości, który odbył się 13 listopada 2022 r. Organizatorem wydarzenia był IPN we współpracy z Ambasadą RP w Królestwie Belgii. Fot. Małgorzata Matysek/IPN

13 listopada 2022 r. Koncert pieśni patriotycznych w Brukseli. Fot. Małgorzata Matysek/IPN

14 listopada 2022 r. wrocławskie Centrum Edukacyjne IPN „Przystanek Historia” otrzymało imię Kornela Morawieckiego. Na zdjęciu: prezes IPN dr Karol Nawrocki, żona Kornela Morawieckiego Jadwiga Morawiecka i jego córka Marta Morawiecka. Fot. Maciej Parysek/IPN

14 listopada 2022 r. podczas uroczystości we wrocławskim Centrum Edukacyjnym IPN „Przystanek Historia” odbyła się prezentacja aplikacji VR „Szybownicowa '87”, której nazwa nawiązuje do adresu lokalu konspiracyjnego na wrocławskim Gądowie, oddanego na potrzeby Solidarności Walczącej przez Marka Petrusewicza. W uroczystości wzięli udział: metropolita wrocławski abp Józef Kupny, Jadwiga Morawiecka z rodziną oraz wojewoda dolnośląski Jarosław Obremski. Fot. Mikołaj Bujak/IPN

15 listopada 2022 r. w Muzeum Żołnierzy Wyklętych i Więźniów Politycznych PRL zainaugurowano VI edycję projektu edukacyjnego IPN „Łączka i inne miejsca poszukiwań”. W całej Polsce w projekcie weźmie udział ok. 300 uczniów pracujących pod opieką nauczycieli i pedagogów. Fot. ks. Tomasz Trzaska/IPN

Od 16 do 18 listopada 2022 r. trwała w Pradze (Czechy) konferencja „Wojna hybrydowa Rosji przeciwko demokratycznemu światu. Wyzwanie dla europejskiej polityki pamięci”. Na zdjęciu m.in.: zastępca prezesa IPN dr hab. Karol Polejowski oraz dyrektor Biura Współpracy Międzynarodowej Agnieszka Jędrzak. Fot. Sławek Kasper/IPN

W sesji zatytułowanej „Rosyjska dezinformacja historyczna jako narzędzie agresji” udział wzięli: przewodniczącego Platformy Europejskiej Pamięci i Sumienia Marek Mutor (PL), prof. Nicolas J. Cull (USA) z University of Southern California, Rasa Juknevičienė (LT), eurodeputowana, szefowa nieformalnej grupy ds. pamięci w Parlamencie Europejskim, była minister obrony, zastępca prezesa IPN dr hab. Karol Polejowski (PL), Volodymyr Viatrovych (UA), historyk, poseł do Rady Najwyższej Ukrainy, oraz Donald L. Ritter (USA), przedstawiciel Fundacji i Muzeum Pamięci Ofiar Komunizmu. Fot. Sławek Kasper/IPN

16 listopada 2022 r. w Izbie Pamięci Strzelecka 8 odbyła się dyskusja o serii wydawniczej *Leksykon bezpieki. Kadra kierownicza aparatu bezpieczeństwa (1944–1956)* połączona z promocją 3 tomu. W spotkaniu wzięli udział redaktorzy publikacji: dr Witold Bagiński i Magdalena Dźwigał z Archiwum IPN, dr hab. Mirosław Szumiło z Biura Badań Historycznych i Paweł Niziołek z Oddziałowego Biura Badań Historycznych w Białymstoku. Fot. Katarzyna Adamów/IPN

16 listopada 2022 r. w Rzymie przed Festiwalami Psalmów Dawidowych „Psalmy Pokoju i Miłosierdzia” zastępca prezesa IPN dr Mateusz Szpytma spotkał się z Ambasadorką RP we Włoszech Marią Anders. Fot. ze zbiorów Mateusza Szpytmy/IPN

16 listopada 2022 r. w Rzymie w Dniu Służby Zagranicznej odbył się Festiwal Psalmów Dawidowych „Psalmy Pokoju i Miłosierdzia”. Wydarzenie to upamiętnia Polaków, którzy w czasie II wojny światowej ratowali Żydów. Edycja 2022 r. była także gestem wsparcia dla walczącej z rosyjską agresją Ukrainy. Fot. Magdalena Gleba/IPN

17 listopada 2022 r. w siedzibie IPN w Warszawie odbyło się spotkanie prezesa dr. Karola Nawrockiego z Kellym McKeague'em, dyrektorem DPAA (Defense Prisoner of War/Missing in Action Accounting Agency) – jednej z agencji rządowych Departamentu Obrony USA, której misją jest poszukiwanie zaginionych żołnierzy z list jeńców wojennych (POW) lub zaginionych w walce (MIA) podczas wojen i konfliktów zbrojnych. Fot. Mikołaj Bujak/IPN

17 listopada 2022 r. w murach dawnego Aresztu Śledczego Warszawa-Mokotów uroczyście otwarto bibliotekę, której patronem jest dr hab. Janusz Kurtyka, prezes IPN w latach 2005–2010, ofiara katastrofy smoleńskiej. Znaczną część księgozbioru stanowią pozycje zebrane przez Janusza Kurtykę. W wydarzeniu wziął udział dr Mateusz Szpytma, zastępca prezesa IPN. Fot. Mikołaj Bujak/IPN

23 listopada 2022 r. w Brzegu został uroczyście otwarty Przystanek Historia IPN. Na zdjęciu: burmistrz Brzegu Jerzy Wrębiak, prezes IPN dr Karol Nawrocki oraz wicewojewoda opolski Tomasz Witkowski. Fot. Sławek Kasper/IPN

24 listopada 2022 r. IPN uczestniczył w XXX Targach Książki Historycznej w Arkadach Kubickiego w Warszawie. Fot. Sławek Kasper/IPN

26 listopada 2022 r. w Kamińsku odsłonięto tablicę upamiętniającą braci Wiktora i Antoniego Skotarczaków. Fot. Piotr Borowicz

29 listopada 2022 r. w Teatrze Syrena w Warszawie odbyła się warszawska premiera sztuki *Obywatel Junod* w reż. Jakuba Kornackiego, dotyczącej ostatniego okresu życia Eugeniusza Bodo, jednej z największych gwiazd polskiego kina międzywojennego. Spektakl opowiada o aresztowaniu go przez NKWD, śledztwie, oskarżeniach o szpiegostwo i śmierci. Prezentowany jest w ramach Teatru Pełnego Pamięci. Przybyłych widzów przywitał prezes IPN dr Karol Nawrocki. Fot. Mikołaj Bujak/IPN

29 listopada 2022 r. w Białymstoku odbyła się inauguracja kolejnej edycji projektu „Łączka i inne miejsca poszukiwań”. W projekcie udział biorą szkoły m.in. z Rudki, Hajnówki i Białowieży. Fot. Natalia Krzywicka/IPN

1 grudnia 2022 r. w siedzibie TVP w Warszawie odbyła się gala 13. edycji Konkursu „Książka Historyczna Roku” o Nagrodę im. Oskara Haleckiego, podczas której wręczono nagrody laureatom konkursu. W ich gronie znaleźli się: Tomasz Sikorski, Adam Wątor, Wojciech Wencel, Piotr Długołęcki, Stanisław Grygiel oraz Paweł Skibiński. Organizatorami wydarzenia są: Telewizja Polska, Polskie Radio, IPN i Narodowe Centrum Kultury. Fot. Mikołaj Bujak/IPN

1 grudnia 2022 r. w Kinie Atlantic w Warszawie odbyła się premiera filmu Instytutu Pamięci Narodowej *Matusia* w reż. Macieja Fijałkowskiego. W panelu dyskusyjnym, który towarzyszył pokazowi, udział wzięli: reż. Maciej Fijałkowski, przełożona Domu Generalnego Zgromadzenia Sióstr Franciszkanek Rodziny Maryi s. Magdalena Abramow-Newerly, zastępca prezesa IPN dr Mateusz Szpytma oraz dyrektor Instytutu Dziedzictwa Myśli Narodowej im. Romana Dmowskiego i Ignacego Jana Paderewskiego prof. Jan Żaryn. Spotkanie poprowadziła dr Barbara Stanisławczyk-Żyła z Biura Edukacji Narodowej IPN. Fot. Sławek Kasper/IPN

1 grudnia 2022 r. w Centralnym Przystanku Historia IPN im. Janusza Kurtyki w Warszawie odbyło się spotkanie „Owoc granatu” – pierwsze z nowego cyklu Oddziału IPN Warszawa „Z literaturą Marii Paszyńskiej wokół historii”. Na zdjęciu: autorka powieści historycznych Maria Paszyńska i red. Rafał Dudkiewicz. Fot. Andrzej Kryński/IPN

2 grudnia 2022 r. przed Domem Polonii w Warszawie otwarto ogólnopolską wystawę plenerową „Jesteśmy Polakami”. Związek Polaków w Niemczech. Na zdjęciu: zastępca prezesa IPN dr hab. Karol Polejowski, dyrektor Biura Edukacji Narodowej Adam Hlebowicz oraz dyrektor Oddziału IPN w Gdańsku dr Paweł Warot. Fot. Mikołaj Bujak/IPN

Wystawa plenerowa „Jesteśmy Polakami”. Związek Polaków w Niemczech opowiada o obecności Polaków na terytorium państwa niemieckiego, przedstawia działalność związku i sylwetki najbardziej znanych działaczy, a także represje, jakie ich spotykały ze strony Niemców za trwanie przy polskości. Fot. Mikołaj Bujak/IPN

2 grudnia 2022 r. w Narodowym Instytucie Kultury i Dziedzictwa Wsi w Warszawie odbyła się debata towarzysząca obchodom 40. rocznicy Duszpasterstwa Rolników. Na zdjęciu uczestnicy dyskusji *Znane i nieznanie dzieje NSZZ Rolników Indywidualnych „Solidarność”*: zastępca prezesa IPN dr Mateusz Szyptma, dziennikarz Andrzej W. Kaczorowski, dr hab. Mariusz Krzysztofiński z Oddziałowego Biura Badań Historycznych w Rzeszowie, dyrektor Oddziału IPN Poznań dr hab. Rafał Rzeczek oraz prowadzący dr Grzegorz Wołk z Biura Badań Historycznych. Fot. Sławek Kasper/IPN

3 grudnia 2022 r. w Szkole Bez Granic im. Niedźwiedzia Wojtka w Edynburgu (Wielka Brytania) odbył się spektakl teatralny dla dzieci *Historia Misia Wojtka*. Fot. Szkoła Bez Granic im. Niedźwiedzia Wojtka

4 grudnia 2022 r. w Warszawie, w rocznicę powstania Rady Pomocy Żydom „Żegota”, zastępca prezesa IPN dr Mateusz Szpytma uczcił pamięć działaczy oraz współpracowników Żegoty, a także Żydów, którym „Żegota” nosiła ratunek. Fot. Sławek Kasper/IPN

5 grudnia 2022 r. w Sali Kolumnowej Hotelu Bellotto w Warszawie odbyła się gala wręczenia nagród Instytutu Pamięci Narodowej „Semper Fidelis”. Laureatami IV edycji zostali: Alwida Bajor, hm. Jarosław Górecki, Wiesław Kapel, Stowarzyszenie Rodzina Ponarska, Mirosław Rowicki (pośmiertnie), wyróżniono też prof. Włodzimierza Boleckiego. Fot. Mikołaj Bujak/IPN

5 grudnia 2022 r. na terenie jednostki wojskowej 2. Brygady Zmechanizowanej Legionów im. Marszałka Józefa Piłsudskiego w Złocięcu uroczystie odsłonięto pomnik jej patrona. Rzeźba powstała dzięki staraniom IPN. Fot. Marcin Manowski/IPN

6 grudnia 2022 r. w Centralnym Przystanku Historia IPN im. Janusza Kurtyki w Warszawie odbył się jubileusz prof. Wiesława Wysockiego. Na zdjęciu jubilat oraz dr hab. Karol Polejowski i dr hab. Krzysztof Szwagrzyk. Fot. Sławek Kasper/IPN

6 grudnia 2022 r. w Dzierżąnej odbyła się prezentacja książki „Dzieci z zielonego autobusu”. Z zeznań o niemieckim obozie dla polskich dzieci przy ul. Przemysłowej w Łodzi (1942–1945) autorstwa Artura Ossowskiego. Na zdjęciu autor. Fot. Karolina Kubiak/IPN

6 grudnia 2022 r. w Hajnówce dyrektor Oddziału IPN Białystok dr Marek Jedynak podpisał porozumienie o współpracy z komendantem Powiatowej Komendy Państwowej Straży Pożarnej w Hajnówce st. bryg. mgr. inż. Piotrem Koszczukiem. Współpraca ma obejmować m.in. działania edukacyjne, wystawiennicze i wydawnicze ukazujące historię straży pożarnej i jej rolę w życiu mieszkańców Hajnówki. Fot. Natalia Krzywicka/IPN

7 grudnia 2022 r. w Trybunale Konstytucyjnym w Warszawie wystąpił prezes IPN dr Karol Nawrocki z wykładem na temat wagi polityki historycznej w XXI wieku. Fot. Mikołaj Bujak/IPN

12 grudnia 2022 r. w Centralnym Przystanku Historia IPN im. Janusza Kurtyki w Warszawie prezes IPN dr Karol Nawrocki i dyrektor GKŚSzpNP, zastępca prokuratora generalnego Andrzej Pozorski podsumowali na konferencji prasowej działania IPN zmierzające do pociągnięcia do odpowiedzialności karnej osób odpowiedzialnych za zbrodnie sądowe stanu wojennego. Fot. Mikołaj Bujak/IPN

13 grudnia 2022 r. w Warszawie odbyła się uroczystość w hołdzie ofiarom komunizmu w 41. rocznicę wprowadzenia w Polsce stanu wojennego. Na zdjęciu: prezes IPN dr Karol Nawrocki oraz jego zastępcy: dr hab. Karol Polejowski i dr hab. Krzysztof Szwarczyk. Fot. Sławek Kasper/IPN

13 grudnia 2022 r. w Muzeum Żołnierzy Wyklętych i Więźniów Politycznych PRL przy ul. Rakowieckiej w Warszawie w związku z 41. rocznicą wprowadzenia stanu wojennego prezes IPN dr Karol Nawrocki wręczył w imieniu prezydenta RP odznaczenie Krzyż Wolności i Solidarności byłym działaczom opozycji niepodległościowej z lat 1956–1989. Fot. Sławek Kasper/IPN

13 grudnia 2022 r. w Muzeum Żołnierzy Wyklętych i Więźniów Politycznych PRL w Warszawie prezes IPN dr Karol Nawrocki wręczył Krzyże Wolności i Solidarności działaczom opozycji niepodległościowej, m.in. Markowi Jurkowi. Fot. Sławek Kasper/IPN

13 grudnia 2022 r. o godz. 19.30 w 41. rocznicę wprowadzenia w Polsce stanu wojennego przy Krzyżu Papieskim na pl. Józefa Piłsudskiego w Warszawie zapłonęło Światło Wolności. Zapalili je prezydent RP Andrzej Duda i prezes IPN dr Karol Nawrocki. Fot. Mikołaj Bujak/IPN

Zapaleniem zniczy na pl. Marszałka Józefa Piłsudskiego kończy się co roku akcja IPN „Ofiarom stanu wojennego. Zapal Światło Wolności”. Fot. Mikołaj Bujak/IPN

13 grudnia 2022 r., w 41. rocznicę wprowadzenia stanu wojennego, IPN przygotował z Telewizją Polską w Teatrze Polskim w Warszawie widowisko słowno-muzyczne *Kryptonim „Jodla”*. Przywołane zostały wspomnienia, bolesne emocje i refleksje Polaków, którzy doświadczyli represji i pogwałcenia swobód obywatelskich. Fot. Mikołaj Bujak/IPN

Tytuł koncertu *Kryptonim „Jodla”* nawiązuje do akcji władz PRL rozpoczętej w nocy z 12 na 13 grudnia 1981 r. w celu internowania przywódców i członków Solidarności, Niezależnego Zrzeszenia Studentów, innych organizacji antysystemowych oraz niezależnych działaczy uznanych za wrogów państwa. Fot. Mikołaj Bujak/IPN

13 grudnia 2022 r. na bramie Aresztu Śledczego w Gdańsku odsłonięto tablicę w hołdzie kobietom, działaczkom NSZZ „Solidarność” i innym organizacji niepodległościowych oraz opozycyjnych, więzionym przez władze komunistyczne w latach 1981–1989. Na zdjęciu: przedstawicielka kobiet represjonowanych w stanie wojennym Ewa Kubasiewicz-Houée, szef Urzędu ds. Kombatantów i Osób Represjonowanych Jan J. Kasprzyk, wojewoda pomorski Dariusz Drelich, dyrektor Oddziału IPN Gdańsk dr Paweł Warot oraz dyrektor Aresztu Śledczego w Gdańsku płk Artur Król. Fot. Anna Lewandowska/IPN

13 grudnia 2022 r. w Jeleniej Górze odbyły się uroczystości upamiętniające wprowadzenie w Polsce stanu wojennego oraz spotkanie na temat wielotomowej publikacji *Encyklopedia Solidarności*. Na zdjęciu: dyrektor IPN Wrocław dr Kamil Dworaczek oraz Łukasz Sołtysik z Oddziałowego Biura Badań Historycznych IPN we Wrocławiu. Fot. Maciej Parysek/IPN

13 grudnia 2022 r. w Białymstoku odbyły się obchody 41. rocznicy wprowadzenia stanu wojennego. Z tej okazji w Podlaskim Urzędzie Wojewódzkim odbył się koncert słowno-muzyczny *Jeśli my zapomnimy, kamienie wołać będą!* w wykonaniu uczniów i nauczycieli Szkoły Podstawowej nr 11. Na zdjęciu dyrektor Oddziału IPN Białystok dr Marek Jedynak. Fot. Natalia Krzywicka/IPN

14 grudnia 2022 r. do IPN trafiło Betlejemskie Światło Pokoju. Z rąk harcerzy przyjął je prezes dr Karol Nawrocki wraz z członkami Kolegium IPN i pracownikami Instytutu. Prezes podziękował przedstawicielom Związku Harcerstwa Polskiego za przekazanie wiecznego płomienia z Groty Narodzenia Pańskiego i złożył zebrany życzenia świąteczne. Fot. Mikołaj Bujak/IPN

14 grudnia 2022 r. w FilMOTECE Narodowej w Warszawie odbyła się premiera pierwszego w historii IPN filmu fabularnego *Czarny sufit*. Film powstał z okazji trwającego Roku Józefa Mackiewicza obchodzonego w 120-lecie urodzin pisarza. Fot. Mikołaj Bujak/IPN

14 grudnia 2022 r. w Centrum Edukacyjnym IPN „Przystanek Historia” w Kielcach odbyła się dyskusja „Czy Służba Bezpieczeństwa rozpracowała »Solidarność«?”. W panelu wzięli udział: dr Grzegorz Majchrzak z Biura Badań Historycznych IPN, Marian Jaworski wybrany w 1981 r. na przewodniczącego świętokrzyskiej „Solidarności” oraz dr Ryszard Śmietanka-Kruszelnicki z Referatu Badań Historycznych Delegatury IPN w Kielcach. Rozmowę poprowadziła dr Marzena Grosicka, kierownik kieleckiego Referatu Badań Historycznych. Fot. Dariusz Skrzyniarz/IPN

15 grudnia 2022 r. w siedzibie Oddziału IPN Lublin odbyła się konferencja popularyzacyjna „Wczoraj i dzisiaj – 100-lecie narodzin Imperium Zła”. Fot. Szczepan Barczyk/IPN

Pierwszy z paneli konferencji w Oddziale IPN Lublin „Wczoraj i dzisiaj – 100-lecie narodzin Imperium Zła” poświęcony był instrumentom agresji „Imperium Zła” – od polityki po sztukę. Na zdjęciu: prof. dr hab. Marek Kornat (UKSW/IH PAN), prof. dr hab. Jan Wiktor Sienkiewicz (UMK), prof. dr hab. Marek Wierzbicki (Referat Badań Historycznych Delegatury IPN w Radomiu), dr hab. Jan Szumski (Biuro Badań Historycznych IPN) i moderator dr hab. Karol Sacewicz (Delegatura IPN w Olsztynie). Fot. Szczepan Barczyk/IPN

16 grudnia 2022 w Gdyni-Oksywiu odbyły się uroczystości ku czci wybitnych oficerów Marynarki Wojennej, obrońców Helu w 1939 r., ofiar komunistycznej zbrodni sądowej sprzed 70. lat. W intencji marynarzy pomordowanych i represjonowanych w okresie stalinowskim została odprawiona msza św. w kościele garnizonowym przy ul. inż. Jana Śmidowicza 45. Podczas uroczystości IPN reprezentowany był przez zastępcę prezesa IPN dr. hab. Krzysztofa Szwaigrzyka. Fot. Mikołaj Bujak/IPN

16 grudnia 2022 r. w Centralnym Przystanku Historia IPN im. Janusza Kurtyki w Warszawie odbył się koncert *Powrót* poświęcony Przemysławowi Gintrowskiemu – pieśniarzowi, kompozytorowi i nauczycielowi, bardowi opozycji antykomunistycznej w PRL. Na zdjęciu: Anna i Tomasz Trustowie, Paweł Sztompke oraz Tomasz Morawski z Biura Przystanków Historia. Fot. IPN

16 grudnia 2022 r. w Izbie Pamięci Strzelecka 8 na warszawskiej Pradze odbył się koncert *Emil Barczański – przywrócony pamięci*. Fot. Towarzystwo Miłośników Polskiej Tradycji i Kultury

17 grudnia 2022 r. przy pomniku Ofiar Grudnia '70, niedaleko przystanku Szybkiej Kolei Miejskiej Gdynia Stocznia, o godz. 6.00 rozpoczęły się uroczystości w związku z 52. rocznicą strzałów oddanych przez wojsko i milicję do bezbronných robotników zmierzających do zakładu pracy. W uroczystościach udział wzięli przedstawiciele władz państwowych i samorządowych, liczni działacze społeczni i zastępca prezesa dr hab. Karol Polejowski. Fot. Mikołaj Bujak/IPN

21 grudnia 2022 r. przed Kancelarią Prezesa Rady Ministrów w Warszawie odsłonięto pomnik premiera Jana Olszewskiego. W uroczystości udział wzięli m.in.: premier Mateusz Morawiecki, szefowa Kancelarii Sejmu Agnieszka Kaczmarska, były szef MON Antoni Macierewicz, ministrowie, parlamentarzyści i przedstawiciele duchowieństwa. W imieniu IPN hołd Janowi Olszewskiemu oddali zastępca prezesa IPN dr hab. Karol Polejowski oraz członek Kolegium IPN Krzysztof Wyszkowski. Fot. Mikołaj Bujak/IPN

21 grudnia 2022 r. zastępca prezesa IPN dr hab. Karol Polejowski spotkał się w Warszawie z ambasadorem Łotwy Jurisem Poikānsem. Razem odwiedzili Świątynię Opatrzności Bożej, gdzie powstało Mauzoleum Prezydentów RP na Uchodźstwie oraz poświęcona im Izba Pamięci. O projekcie zwieńczającym obchody 100. rocznicy odzyskania przez Polskę niepodległości opowiedział dr Przemysław Gasztold. Fot. Mikołaj Bujak/IPN

21 grudnia 2022 r. zastępca prezesa IPN dr hab. Karol Polejowski i ambasador Łotwy Juris Poikāns odwiedzili Świątynię Opatrzności Bożej. Fot. Mikołaj Bujak/IPN

22 grudnia 2022 r. w Muzeum II Wojny Światowej w Gdańsku odbyła się uroczysta gala, podczas której medalem „Reipublicae Memoriae Meritum” uhonorowano Grzegorza Pellowskiego i Andrzeja Wardziaka. Medal został ustanowiony przez IPN, aby docenić tych wszystkich, którzy działają na rzecz trwałego upamiętniania wydarzeń i postaci z historii Narodu Polskiego w latach 1917–1990 oraz wspierają Instytut w działalności edukacyjnej, naukowej i wydawniczej. Fot. Mikołaj Bujak/IPN

22 grudnia 2022 r. odbył się w Gdańsku benefis Tadeusza Szczudłowskiego – uczestnika antykomunistycznych protestów w latach siedemdziesiątych i osiemdziesiątych XX w. w Gdańsku, współredaktora 21 postulatów Międzyzakładowego Komitetu Strajkowego ogłoszonych 17 sierpnia 1980 r. i jednego z bohaterów polskiej wolności. Na zdjęciu m.in. jubilat oraz prezes IPN dr Karol Nawrocki. Fot. Mikołaj Bujak/IPN

30 grudnia 2022 r. w Warszawie zastępca prezesa IPN dr hab. Karol Polejowski złożył kwiaty pod pomnikiem Żołnierzy Batalionów Chłopskich i Ludowego Związku Kobiet w 80. rocznicę bitwy pod Wojdą – pierwszej otwartej bitwy partyzanckiej polskiego podziemia z Niemcami przeprowadzającymi przymusowe wysiedlenia na Zamojszczyźnie pod koniec listopada 1942 r. Fot. Mikołaj Bujak/IPN

**INFORMACJA O DZIAŁALNOŚCI
MUZEUM ŻOŁNIERZY WYKLĘTYCH
I WIĘŹNIÓW POLITYCZNYCH PRL w 2022 r.**

MUZEUM ŻOŁNIERZY WYKLĘTYCH I WIĘZNIÓW POLITYCZNYCH PRL

www.ipn.gov.pl

Wstęp

Muzeum Żołnierzy Wyklętych i Więźniów Politycznych PRL zostało utworzone w Warszawie na mocy zarządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 4 kwietnia 2016 r. w sprawie utworzenia i nadania regulaminu Muzeum Żołnierzy Wyklętych i Więźniów Politycznych PRL (Dz. Urz. Min. Sprawiedl. 2016 r., poz. 96). Muzeum nie miało osobowości prawnej i działało w strukturze organizacyjnej Służby Więziennej. Do realizacji jego zadań powołano – na podstawie zarządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 29 lutego 2016 r., zmieniającego zarządzenie w sprawie nadania statutu Centralnemu Zarządowi Służby Więziennej (Dz. Urz. Min. Sprawiedl. 2016 r., poz. 82) – Biuro Edukacji Historycznej – Muzeum Żołnierzy Wyklętych i Więźniów Politycznych PRL w ramach struktury organizacyjnej Centralnego Zarządu Służby Więziennej. 1 marca 2020 r. Minister Sprawiedliwości wydał zarządzenie w sprawie przekształcenia Muzeum Żołnierzy Wyklętych i Więźniów Politycznych PRL w państwową instytucję kultury oraz nadania statutu Muzeum (Dz. Urz. Min. Sprawiedl. 2020 r., poz. 83). Na podstawie tego aktu Muzeum 2 marca 2020 r. stało się państwową instytucją kultury.

Na mocy ustawy z dnia 14 lutego 2022 r. o zmianie ustawy o Instytucie Pamięci Narodowej – Komisji Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu (Dz.U. 2022 r., poz. 375) od marca 2022 r. organizatorem Muzeum jest prezes Instytutu Pamięci Narodowej, a Muzeum zostało wpisane do rejestru instytucji kultury prowadzonego przez prezesa IPN Zarządzeniem prezesa Instytutu Pamięci Narodowej – Komisji Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu nr 20/22 z dnia 29 marca 2022 r. w sprawie nadania statutu Muzeum Żołnierzy Wyklętych i Więźniów Politycznych PRL, zmienionego zarządzeniem nr 48/22 z dnia 6 grudnia 2022 r.

Zgodnie ze statutem: „Do zakresu działania Muzeum należy upamiętnienie historii Polski i działalności Żołnierzy Wyklętych, a także działaczy podziemia antykomunistycznego i opozycji antykomunistycznej w Polsce w latach 1944–1990, w szczególności przez:

- 1) gromadzenie zbiorów i ochronę zabytków oraz upowszechnianie wiedzy z zakresu dziejów »Żołnierzy Wyklętych« i Więźniów Politycznych PRL, ze szczególnym uwzględnieniem faktu, iż wojna w obronie Niepodległości Polski w 1939 r., będąca początkiem światowego konfliktu – II wojny światowej – nie zakończyła się dla Polaków wraz z jej faktycznym zakończeniem w 1945 r., a walka o Niepodległość Polski była kontynuowana aż do upadku systemu komunistycznego i zakończenia działalności prawowitego Prezydenta i Rządu RP na uchodźstwie w 1990 r., co będzie szczególną troską edukacyjną w obszarze patriotycznego wychowania młodego pokolenia Polaków w duchu szacunku dla tradycji narodowych i niepodległościowych, a także form integracji środowisk kombatanckich, żołnierskich i dawnej opozycji antykomunistycznej – niepodległościowej;
- 2) dbanie o zachowanie substancji zabytkowej, utrzymanie i rewitalizację miejsc pamięci narodowej, poświęconych Żołnierzom Wyklętym i Więźniom Politycznym PRL;
- 3) zorganizowanie wystawy stałej;
- 4) upowszechnianie podstawowych wartości historii, nauki i kultury polskiej oraz światowej oraz umożliwienie korzystania ze zgromadzonych zbiorów”.

Misją Muzeum Żołnierzy Wyklętych i Więźniów Politycznych PRL jest zatem kultywowanie pamięci o tych, którzy przez dziesięciolecia walczyli z systemem komunistycznym oraz okupacją sowiecką, doświadczając z tego powodu represji, często tracąc zdrowie i życie: żołnierzach powojennego podzie-

nia niepodległościowego, młodocianych uczniach i studentach zaangażowanych w konspirację, a także o tych, którzy tworzyli w PRL środowiska antysystemowe i niepodległościowe, placąc za to wyrokami więzienia.

Muzeum przechowuje pamięć o ofiarach dzięki wystawom, gromadzeniu pamiątek, edukowaniu młodego pokolenia, organizowaniu imprez, wydawaniu publikacji poświęconych tej tematyce oraz dokumentowaniu wspomnień i promowaniu ich w powszechnej świadomości.

Instytucja mieści się przy ul. Rakowieckiej 37 w przestrzeni historycznej – kompleksie więziennym zbudowanym w czasach rozbiorów, na początku XX w. Miejsce to symbolizuje ogrom zbrodni popełnionych na Polakach w latach okupacji niemieckiej, a później komunistycznego zniewolenia. Po 1945 r. areszt był centralnym więzieniem Ministerstwa Bezpieczeństwa Publicznego, w którym mordowano żołnierzy Armii Krajowej, Ruchu Oporu Armii Krajowej, Zrzeszenia „Wolność i Niezawisłość”, Narodowych Sił Zbrojnych, Narodowego Zjednoczenia Wojskowego i innych organizacji uczestniczących w latach 1945–1953 w antykomunistycznym powstaniu. Po 1956 r. więzienie przekształcone zostało w centralny Areszt Ministerstwa Spraw Wewnętrznych. W latach 1956–1989 przetrzymywano w nim m.in. uczestników uroczystości milenijnych 1966 r., studentów protestujących w 1968 r., tzw. taterników przemycających potajemnie do PRL wydawnictwa „Kultury” paryskiej, członków organizacji „Ruch”, KOR, ROPCiO, KPN, a po wprowadzeniu stanu wojennego – setki członków i sympatyków NSZZ „Solidarność”.

W roku sprawozdawczym działania Muzeum ukierunkowane były w wymiarze wewnętrznym na uporządkowanie kwestii formalnych związanych z funkcjonowaniem placówki po przejściu nadzoru nad nią przez nowego organizatora. W wymiarze zewnętrznym oprócz realizacji głównych zadań – udostępniania historycznych przestrzeni zwiedzającym, gromadzenia eksponatów i konserwacji zbiorów, prowadzenia działalności edukacyjnej, informacyjnej oraz wystawienniczej – koncentrowano się na promowaniu Muzeum w nowych środowiskach przez organizację na terenie do niego przylegającym plenerowych przedsięwzięć kulturalnych i edukacyjnych popularyzujących polską historię najnowszą, odwołujących się do postaci i zjawisk historycznych ważnych z uwagi na misję placówki.

Główna ścieżka zwiedzania prowadzi przez wystawę *Kolekcja Muzeum Żołnierzy Wyklętych i Więźniów Politycznych PRL*, obejmując historyczne miejsca związane z więzionymi tutaj osobami. Zwiedzający mają także szansę zapoznać się z wystawami dostępnymi długoterminowo:

- *Baraniak. 145 przesłuchań na Rakowieckiej*,
- *Dowody zbrodni. Przedmioty z Łączki w Pawilonie X więzienia na Rakowieckiej*,
- *Pluskwy w hotelu, cień na ulicy. Tajne techniki PRL-owskiej bezpieki*,
- *Solidarność Walcząca*.

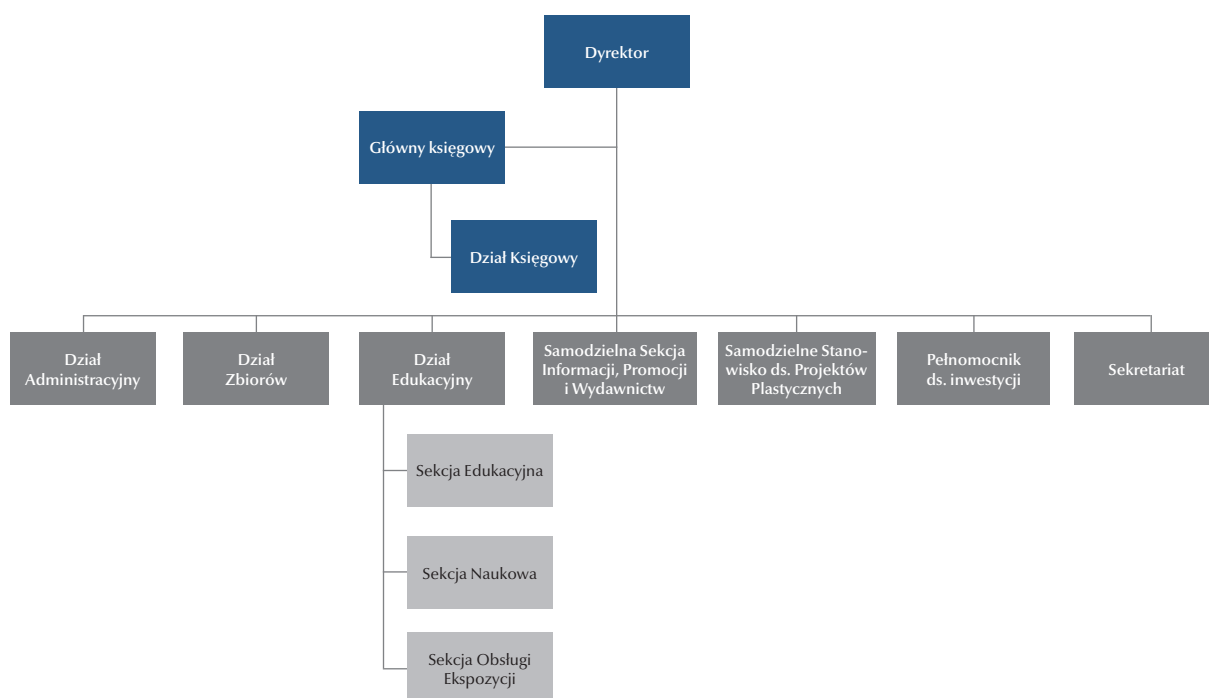
W 2022 r. Muzeum odwiedziła największa do tej pory liczba osób. Jednocześnie wprowadzono nowe narzędzie – streaming (lub retransmisję) wielu wydarzeń z Muzeum, dzięki czemu liczba odbiorców znacznie się poszerzyła. Stworzono także możliwość wirtualnego zwiedzania wybranych elementów ekspozycji. Podczas największego przedsięwzięcia edukacyjnego „Przed godziną »W«”. Rodzinne spotkania z historią” w zajęciach i prezentacjach oferowanych przez Muzeum, Instytut Pamięci Narodowej, 6. Mazowiecką Brygadę Obrony Terytorialnej oraz grupy rekonstrukcyjne wzięło udział ok. 1400 osób.

Zmiana organu prowadzącego Muzeum spowodowała przekształcenia organizacyjne, strukturalne i personalne. 17 marca 2022 r. prezes IPN dr Karol Nawrocki powołał na stanowisko dyrektora Muzeum Żołnierzy Wyklętych i Więźniów Politycznych PRL (w organizacji) dr. hab. Filipa Musiała. Pełniący dotychczas tę funkcję Jacek Pawłowicz został zastępcą dyrektora ds. kolekcji.

Struktura Muzeum według Regulaminu Organizacyjnego wprowadzonego 26 listopada 2020 r. przedstawiała się zgodnie ze schematem nr 1.

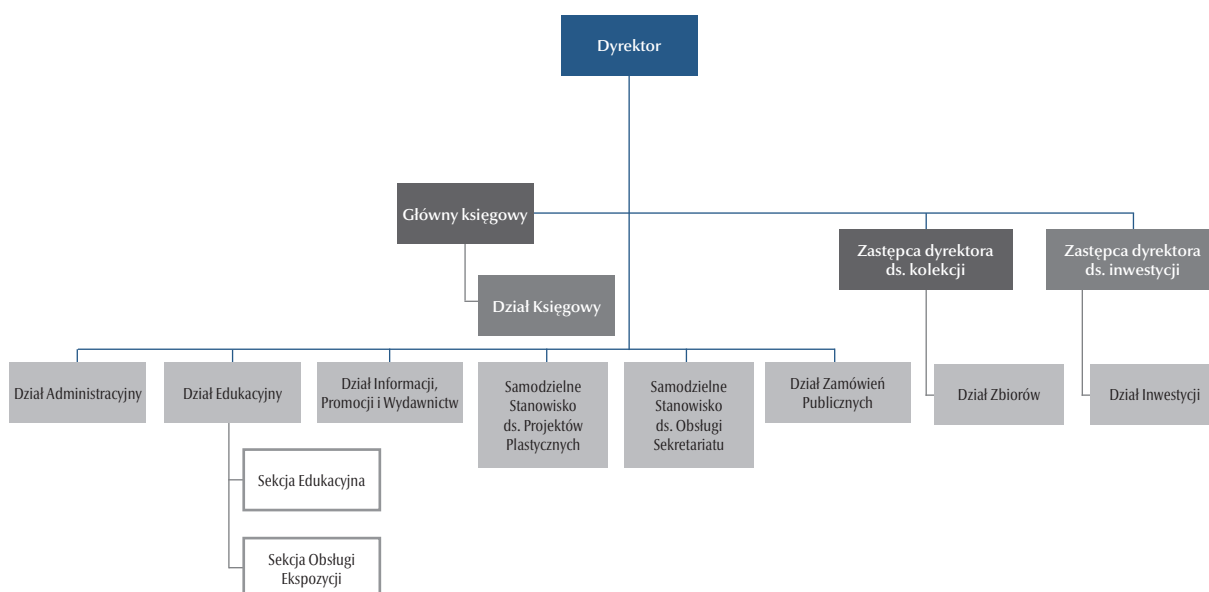

Schemat nr 1. Struktura Muzeum Żołnierzy Wyklętych i Więźniów Politycznych PRL od listopada 2020 do października 2022 r.

26 października 2022 r. wprowadzony został nowy Regulamin Organizacyjny zmieniający strukturę placówki z uwzględnieniem przede wszystkim potrzeby przygotowania się do inwestycji, a więc budowy, remontu, rozbudowy i przebudowy istniejącego kompleksu budynków w sposób pozwalający na stworzenie przy Rakowieckiej 37 Muzeum dysponującego wystawą stałą, przestrzenią edukacyjną, wystawienniczą, konferencyjną, a także własnymi magazynami, czy pracowniami konserwatorskimi. Dział Zamówień Publicznych, formalnie powołany w październiku 2022 r., został ze względu na problemy rekrutacyjne faktycznie obsadzony w styczniu 2023 r.

Schemat nr 2. Struktura Muzeum Żołnierzy Wyklętych i Więźniów Politycznych PRL (w organizacji) wprowadzona 22 października 2022 r.

Liczba etatów w Muzeum wzrosła z 18 i ¼ w styczniu 2022 r. do 23 i ½ w drugiej połowie roku. Jeden etat wygospodarowano dzięki ekonomicznemu wykorzystaniu środków przyznanych Muzeum na wynagrodzenia, kolejnych sześć zostało przydzielonych decyzją Ministra Finansów, który uwzględnił potrzeby Muzeum związane z inwestycją i zasilił budżet placówki dodatkowymi środkami ze swojej rezerwy budżetowej.

Zarówno Muzeum, jak i jego pracownicy zostali docenieni przez opinię publiczną. Muzeum wyróżniono brązową statuetką „BohaterON” w kategorii „Instytucje” za „upamiętnienie historii przetrzymywanych i poległych w murach przy Rakowieckiej żołnierzy wyklętych i więźniów politycznych, prowadzenie działalności edukacyjnej w atrakcyjnej dla odbiorcy w różnym wieku formie, promowanie literatury i innych form sztuki związanych z historią XX w. naszego kraju”. Zostało ono także uhonorowane pamiątkową statuetką przez Komitet Budowy Pomnika Żołnierzy Wyklętych-Niezlomnych w Mielcu – za wsparcie tej inicjatywy. Pracownicy Muzeum otrzymali medale i odznaczenia środowiskowe od Światowego Związku Żołnierzy Armii Krajowej, Grup Oporu „Solidarni”, Solidarności Walczącej oraz organizatorów Międzynarodowego Festiwalu Filmowego „Niepokorni, Niezlomni, Wyklęci”.

1. Informacja o działalności Rady Muzeum Żołnierzy Wyklętych i Więźniów Politycznych PRL (w organizacji)

Zgodnie ze Statutem Muzeum Żołnierzy Wyklętych i Więźniów Politycznych PRL (w organizacji) nadanym przez Prezesa Instytutu Pamięi Narodowej Zarządzeniem nr 20/22 z 29 marca 2022 r. i zmienionym Zarządzeniem nr 48/22 z 6 grudnia 2022 r. Rada Muzeum:

- „1) jest organem opiniodawczo-doradczym w zakresie wypełniania przez Muzeum jego powinności wobec zbiorów i społeczeństwa;
- 2) ocenia, na podstawie przedłożonego przez Dyrektora Muzeum rocznego sprawozdania z działalności, działalność Muzeum oraz opiniuje przedłożony przez Dyrektora roczny plan działalności”.

W marcu 2022 r., w związku ze zmianą organu prowadzącego, wygasła kadencja poprzedniej Rady Muzeum powołanej 9 września 2020 r. przez Ministra Sprawiedliwości Zbigniewa Ziobrę. Tym samym zakończyła działalność Rada w składzie: prof. dr hab. Jan Żaryn (przewodniczący), dr Wojciech Frazik (wiceprzewodniczący), Kajetan Rajski (sekretarz), dr hab. Sławomir Cenckiewicz, min. Jan Józef Kasprzyk, dr Maciej Korcuć, dr Kazimierz Krajewski, inż. arch. Paweł Kurtyka, dr Tomasz Łabuszewski, min. Piotr Mazurek, dr hab. Filip Musiał, dr Wojciech Jerzy Muszyński, dr Karol Nawrocki, dr hab. Piotr Niwiński i Michał Wołłejko.

Po wejściu w życie nowelizacji ustawy z dnia 27 stycznia 2022 r. o IPN prezes IPN dr Karol Nawrocki powołał 14 grudnia 2022 r. Radę Muzeum Żołnierzy Wyklętych i Więźniów Politycznych PRL (w organizacji) w składzie: Patryk Jaki, min. Sebastian Kaleta, min. Jan Józef Kasprzyk, Anna Kołakowska, dr Maciej Korcuć, Mateusz Kotecki, Janusz Kotowski, min. Piotr Mazurek, dr hab. Piotr Niwiński, dr Piotr Oleńczak, Kajetan Rajski, Paweł Szablowski, dr Marek Szymaniak, Krzysztof Wyszowski i Małgorzata Zwiercan.

Tego samego dnia Rada odbyła inauguracyjne posiedzenie, wyłaniając Prezydium w składzie: dr Marek Szymaniak (przewodniczący) oraz Mateusz Kotecki (sekretarz). Rada wysłuchiwała informacji o działalności Muzeum od marca do grudnia 2022 r. oraz planów na rok 2023 przedstawionych przez dyrektora Muzeum Żołnierzy Wyklętych i Więźniów Politycznych PRL (w organizacji). Kolejne posiedzenie odbyło się w styczniu 2023 r., Rada jednogłośnie przyjęła na nim „Sprawozdanie z działalności Muzeum za rok 2022” i – także jednogłośnie – pozytywnie zaopiniowała plany merytoryczne na rok 2023.

2. Dział Zbiorów

2.1. Pozyskiwanie zbiorów

W 2022 r. podpisano 23 dokumenty przekazujące na własność Muzeum obiekty historyczne (umowy darowizny lub protokoły przekazania). Odnotowano 403 wpisy w Księdze Wpływu Muzeum Żołnierzy Wyklętych i Więźniów Politycznych PRL. Decyzją Komisji Kwalifikacji i Wyceny do ksiąg inwentarzowych zakwalifikowano 228 pozycje, na które składa się 867 pojedynczych przedmiotów. Do inwentarza pomocniczego wpisano 128 pozycji, na które składa się 259 obiektów (przedmiotów, które są częścią naszych zbiorów, lecz nie mają statusu muzealiów; są i będą wykorzystywane przy okazji wystaw muzealnych).

Tabela nr 1. Szczegółowy stan magazynu zbiorów na 31 XII 2022 r.

Nazwa księgi inwentarzowej	Liczba wpisów znajdujących się w księdze	Liczba (pojedynczych) obiektów znajdujących się w księdze inwentarzowej
Druki	392	2383
Medalierstwo	105	364
[Zbiory] artystyczne	96	604
Epistolografia	90	271
Zbiory analogowo-cyfrowe	98	773
Wydawnictwa bezdebitowe	950	6043
Tkaniny	95	175
Militaria	74	304
Technika	101	1260
Meble	19	26
Przedmioty użytkowe	60	222
Kolekcje	91	618
[Zbiory] archeologiczne	62	354
Inwentarz pomocniczy	839	5389

W 2022 r. podpisano 5 umów depozytu, pozyskując w ten sposób 84 przedmioty.

Do zbiorów Muzeum kupiono nowe eksponaty:

1. samochód marki Nysa – samochód MO, nr fabryczny 33, rok produkcji 1981;
2. obraz olejny *Grupa partyzancka Ponurego* autorstwa Bronisławy Wilimowskiej, uczestniczki Powstania Warszawskiego.

Łącznie w zbiorach Muzeum znajduje się w przybliżeniu 18 780 pojedynczych obiektów.

Na początku 2023 r. w trakcie procedowania będzie 7 umów z darczyńcami. Są to dary, które nie mają jeszcze uregulowanego statusu prawnego. Gdy zostaną podpisane odpowiednie umowy, zostaną zarejestrowane w księdze wpływu, a potem trafią do konkretnego inwentarza.

2.2. Ewidencja zbiorów

W 2022 r. wdrożono zmianę programu muzealnego służącego do prowadzenia inwentarza zbiorów. Używany do tej pory program Musnet został pod koniec roku zastąpiony programem MONA. Wiąże się

to z transferem danych do nowego programu oraz pracą nad aktualizacją i uzupełnianiem bazy danych. Prace te będą kontynuowane w roku 2023.

Na bieżąco prowadzona jest ewidencja przyjmowanych obiektów według schematu:

- kontakt z darczyńcą;
- podpisanie umowy;
- wpis do rejestru Księgi Wpływu;
- posiedzenie Komisji Kwalifikacji i Wyceny (w jej skład wchodzi także pracownicy Działu Zbiorów), która przydziela przedmioty do odpowiedniego inwentarza;
- wpis do ksiąg inwentarzowych;
- nadanie numerów na obiektach i ulokowanie ich w odpowiednim miejscu w magazynie (topografia);
- przedstawienie w księgowości zestawienia wartości wycenionych przedmiotów.

Powyższe czynności wiążą się z opracowaniem merytorycznym każdego przedmiotu.

W roku sprawozdawczym wykonano karty katalogowe dla jednego z inwentarzy (Zbiorów archeologicznych). Karty katalogowe mają opis, fotografię oraz podstawowe dane inwentaryzacyjne (numery) przedmiotu. Docelowo każdy z inwentarzy powinien mieć podobny zestaw kart katalogowych.

2.3. Opieka nad zbiorami w pomieszczeniach magazynowych

W związku z różnymi awariami w budynku kontrola magazynów jest zadaniem priorytetowym. Z powodu tymczasowego przeznaczenia pomieszczeń (na czas organizacji Muzeum) rolę magazynów pełnią pokoje w przeszłości wykorzystywane jako biurowe. Wiąże się to z trudnością zachowania odpowiednich warunków klimatycznych (duże wahania temperatury i wilgotności w ciągu roku). Codziennie kontrolowano warunki w pomieszczeniach. Trzy razy w ciągu dnia (o godz. 9, 12 i 15) odnotowywano pomiary temperatury i wilgotności. W razie potrzeby używano osuszacza powietrza. Zamontowano także system przeciwpożarowy – w każdym z pomieszczeń używanych jako magazynowe została zamontowana czujka dymu.

Zakupiono również dwie szafy pancerne o wymaganym standardzie bezpieczeństwa do przechowywania broni. Obecnie w zbiorach znajdują się dwa egzemplarze wyrzutni pocisków gazowych używanych przez ZOMO, jednakże intencją Muzeum jest gromadzenie cennych eksponatów broni palnej i białej. W tym celu planowane jest zorganizowanie pomieszczenia z zabezpieczeniami zgodnymi z przepisami bezpieczeństwa.

Współpracując ze specjalistą do spraw militariów oraz pojazdów historycznych Sławomirem Abczyńskim, zapewniono również opinię rzeczoznawcy na temat 30 obiektów z inwentarza Militaria, która gwarantuje muzealny status posiadanych przez Muzeum przedmiotów.

2.4. Konserwacja

Na początku roku sprawozdawczego wyremontowano i zagospodarowano pomieszczenia w celu urzędzenia w nich pracowni konserwatorskiej. Pracownik Działu Zbiorów zajmujący się sprawami konserwatorskimi wyposażył ją w niezbędne narzędzia i odczynniki umożliwiające drobne lub wstępne prace konserwatorskie z przedmiotami, których stan nie wymaga specjalistycznych pracowni. Zakonserwowano łącznie 59 obiektów pod 22 numerami inwentarzowymi. Są to zarówno konserwacje wykonane wewnątrz, w ramach działalności muzealnej pracowni konserwatorskiej, jak i prace wykonane na zewnątrz w ramach umów z konserwatorami różnych specjalizacji.

W ramach konserwacji wewnętrznej podjęto konserwację 5 obiektów (nad 3 trwają jeszcze prace). Zakończono pracę nad konserwacją przedwojennej gofrownicy – pochłonęła ona dużo czasu ze względu na nagromadzone na powierzchni i trudny do usunięcia tłusty brud oraz produkty korozji. Konserwacji poddano hulajnogę dziecięcą oraz obraz Matki Bożej, a także przekazane do zabiegu piaskowania z powodu dużej korozji rewolwer oraz karabin marki Mauser.

Konserwacja zewnętrzna obejmowała konserwację obiektów z pięciu inwentarzy: mebli, tkanin, fotografii, archeologii oraz inwentarza pomocniczego. Konserwację tkanin (m.in. kombinezonu stoczniowca, kufajki robotniczej z okresu PRL, płaszcz robotniczego) oraz podeszew butów Danuty Siedzikówny ps. „Inka” i obiektów tekstylnych z „Inwentarza pomocniczego” przeprowadziła współpracująca z Muzeum prof. Anna Drążkowska. Konserwację fotografii – wśród nich bezcennych obiektów odebranych podczas rewizji gen. Augustowi Emilowi Fieldorfowi ps. „Nil” – wykonała Julia Kłosińska, natomiast konserwację biurka Emila Barchańskiego – Jakub Drost. Wszystkie prace zostały udokumentowane w postaci fotografii i dokumentacji w formie pisemnej.

W roku sprawozdawczym zostały również zakupione specjalnie dopasowane i uszyte pokrowce ochronne na wszystkie meble znajdujące się muzealnym magazynie.

Pracownia konserwatorska stale wzbogaca się o potrzebne materiały i narzędzia niezbędne do codziennej pracy; na bieżąco uzupełniane są braki. W ostatnim kwartale 2022 r. zamontowano system odciągania szkodliwych substancji i pyłów, dzięki czemu Muzeum dysponuje dwoma bezpiecznymi dla zdrowia stanowiskami pracy.

Remont pojazdów historycznych

W 2022 r. przeprowadzono procedury zamówienia podprogowego na wykonanie usługi naprawy następujących pojazdów historycznych ze zbiorów Muzeum:

- UAZ-469B (Ulianowski Awtomobilnyj Zawod) – pojazd z 1982 r., nr podwozia 497014;
- wózek elektryczny (akumulatorowy) Stal-258 – nr seryjny TM-0854111130014;
- samochód marki Nysa 522, samochód MO, nr fabryczny 33; rok produkcji 1981.

Pojazdy te są obecnie sprawne i zarejestrowane w Wydziale Komunikacji.

2.5. Książki, broszury i inne wydawnictwa ukazujące się poza cenzurą w drugim obiegu wydawniczym

Materiały biblioteczne obejmujące drugi obieg wydawniczy są przechowywane i opracowywane w osobnych pomieszczeniach. W 2022 r. wykonano wymienione poniżej prace.

1. Selekcja materiałów bibliotecznych do zbiorów Muzeum.
2. Sporządzanie wykazu materiałów bibliotecznych do umów darowizny – łącznie przyjęto do zbiorów drugiego obiegu książki z 10 umów.
3. Wprowadzanie książek do systemu informacyjno-bibliotecznego Sowa (opracowanie formalne i rzeczowe):
  - wprowadzanie i korekta rekordów opisu bibliograficznego,
  - tworzenie lub korekta opisu rzeczowego,
  - tworzenie rekordów egzemplarza,
  - załączanie okładek (skan),
  - sporządzanie dokumentów wpływu – łącznie sporządzono 33 dowody wpływu, w tym:
    - dla książek zwykłego formatu – 23,
    - dla książek małego formatu – 10.
4. Opracowanie techniczne: wydruk i umieszczanie naklejek ze znakami książek, pieczętowanie. Łącznie przyjęto do zbiorów i opracowano 1105 wol., w tym:
  - inwentarz książek zwykłego formatu: 809 wol.,
  - inwentarz książek małego formatu: 296 wol.
5. Prowadzenie dokumentacji księgozbioru (księgi akcesji, inwentarze).
6. Porządkowanie alfabetyczne i chronologiczne czasopism.
7. Porządkowanie książek małego formatu.
8. Zagospodarowanie nowo urządzonego magazynu: przenoszenie, układanie, oznakowanie zbiorów.
9. Udział w szkoleniach z systemu informacyjno-bibliotecznego Sowa.

2.6. Digitalizacja

Na podstawie umowy z firmą ArtReal sp. z o.o. przeprowadzono digitalizację 45 eksponatów sfotografowanych w wersji 3D. Była to część prac nad „wirtualnym spacerem” przez wystawę *Kolekcja Muzeum Żołnierzy Wyklętych i Więźniów Politycznych PRL*. „Wirtualny spacer” uruchomiony w 2022 r. znajduje się na portalu internetowym Muzeum w zakładce „zwiedzanie”. Podczas „spaceru” można obejrzeć w bardzo dobrej jakości wnętrze budynku głównego „A” i prezentowane w jego korytarzu obiekty – pamiątki po więźniach politycznych przy Rakowieckiej. Na szczególną uwagę zasługują: rogatywka kpt. Jana Dubaniowskiego ps. „Salwa”, mundur mjr. Hieronima Dekutowskiego ps. „Zapora”, druki drugiego obiegu wydawniczego, bluzy więzienne internowanych i koszulka, którą w chwili śmierci miał na sobie Emil Barchański, najmłodsza ofiara stanu wojennego.

Prowadzono na bieżąco dokumentację fotograficzną eksponatów: sfotografowano 128 z nich, dołączając zdjęcia do bazy inwentarzowej.

2.7. Współpraca z innymi instytucjami

W związku ze zmianami organizacyjnymi Muzeum w 2022 r. pracownicy IPN przeprowadzili inwentaryzację zbiorów. Skorygowano nieliczne, pozbawione znaczenia merytorycznego błędy w ewidencji.

3. Dział Edukacyjny

Dział Edukacji Muzeum składa się z Sekcji Edukacyjnej, która poza realizacją zadań edukacyjnych zajmuje się organizacją większości uroczystości historycznych i przedsięwzięć kulturalnych, oraz Sekcji Obsługi Ekspozycji odpowiedzialnej za oprowadzanie zwiedzających po Muzeum oraz wystawach czasowych.

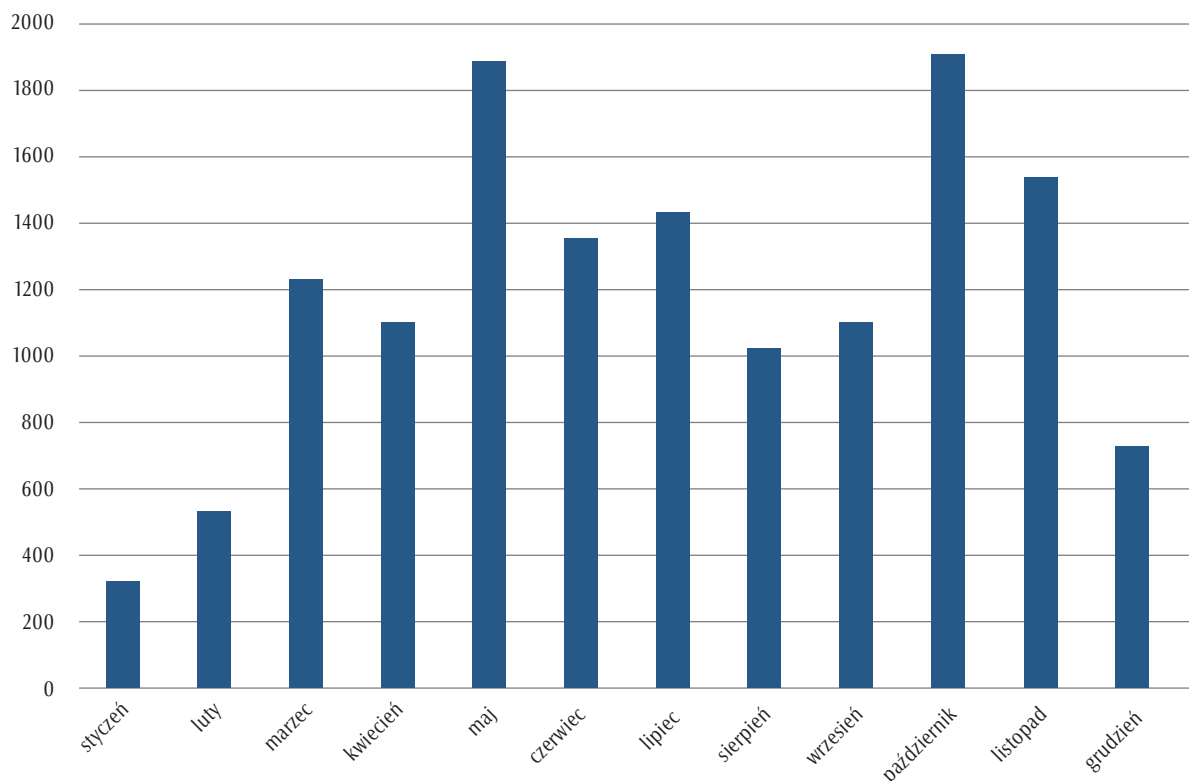
3.1. Zwiedzanie Muzeum

Początek roku sprawozdawczego upłynął pod znakiem obostrzeń pandemicznych, co znacząco wpłynęło na liczbę odwiedzających Muzeum. W styczniu odwiedziły je 64 wycieczki – ze względu na ograniczenia liczebności grup było to zaledwie 310 osób. Znaczący skok liczby odwiedzających dał się zauważyć w marcu, kiedy Muzeum odwiedziło 1225 osób w ramach 87 wycieczek (w lutym 526 osób – 72 wycieczki). Wpływ na marcowy skok miało stopniowe poluznianie obostrzeń covidowych oraz tradycja marca jako miesiąca pamięci o Żołnierzach Wyklętych.

Tendencja zwykła utrzymywała się w następnych miesiącach. Miesięcznie Muzeum zwiedzało ok. 1000–1500 osób, a w maju i październiku padł rekord odwiedzin – w tych miesiącach zwiedziło je blisko 1900 osób. W grudniu liczba zwiedzających spadła do ok. 750, co można tłumaczyć dużą liczbą imprez zamkniętych i półzamkniętych na terenie Muzeum oraz okresem świątecznym.

W związku z rozmieszczeniem wystaw wewnątrz budynków oraz możliwością zwiedzania Muzeum tylko przez grupy z opiekunem, dysponujące ograniczonym czasem (takie ograniczenia narzuca specyfika zabudowań dawnego więzienia), w roku sprawozdawczym wystawę *Kolekcja Muzeum Żołnierzy Wyklętych i Więźniów Politycznych PRL* w holu Pawilonu Ogólnego oraz wystawę *Dowody Zbrodni* w Pawilonie X obejrzeli wszyscy zwiedzający (ponad 14 tys. osób). Pozostałe wystawy w bocznych salach obejrzało ok. 7 tys. osób.

Wykres nr 1. Liczba odwiedzających Muzeum Żołnierzy Wyklętych i Więźniów Politycznych PRL w 2022 r. w ujęciu miesięcznym

Muzeum wciąż znajduje się w stadium organizacji, oprowadzanie było zatem realizowane przede wszystkim siłami zespołu dyżurnych przewodników, który jest rozbudowywany w miarę wzrostu liczby zwiedzających. Oprowadzano w języku polskim oraz angielskim.

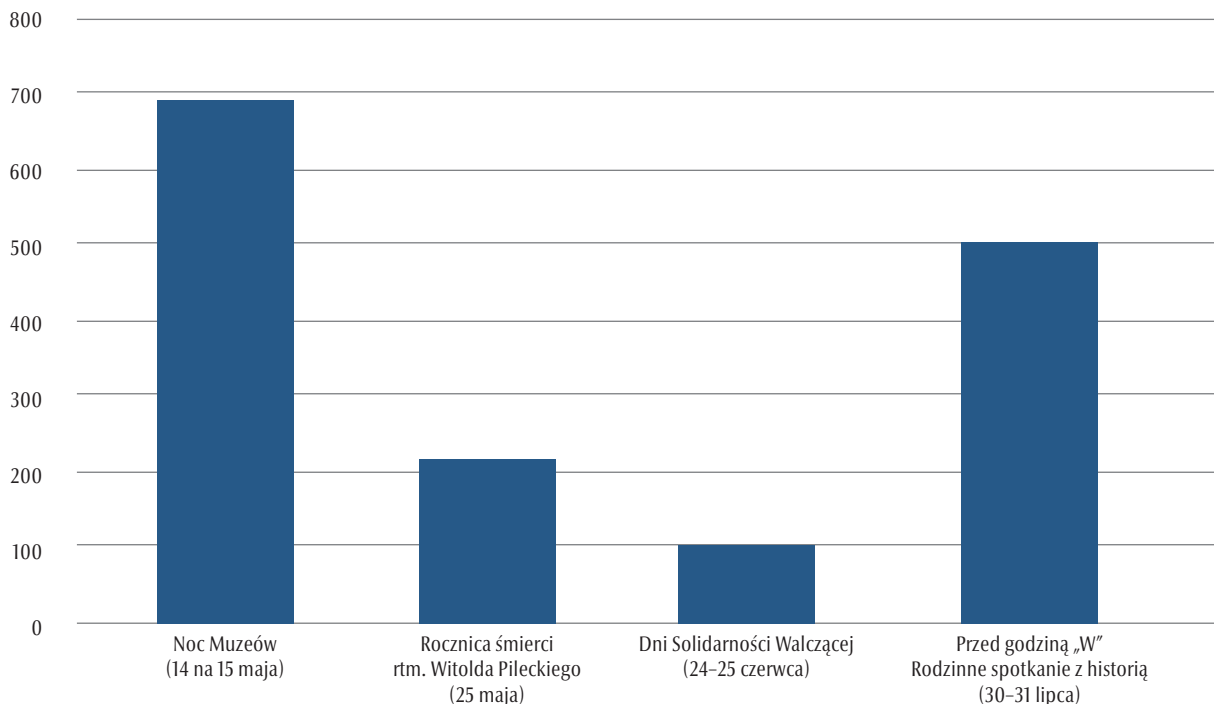
Nowi przewodnicy przed rozpoczęciem samodzielnego oprowadzania przechodzą dwu- lub trzytygodniowe wewnętrzne intensywne szkolenie z technik oprowadzania oraz historii i topografii obiektu. Bardzo dużą wagę przykładano do poziomu oprowadzania, wychodząc z założenia, że w specyficznych warunkach Muzeum – jego stanu organizacji oraz braku ekspozycji stałej – narracja przewodnika decyduje o jakości zwiedzania. Dbalność o wysoki poziom zaowocowała wysokimi notami Muzeum w działach opinii mediów społecznościowych.

W związku ze specyfiką funkcjonowania w stanie organizacji MŻWiWP PRL można było zwiedzać tylko z przewodnikiem, zazwyczaj po uprzednim zapisaniu się drogą mailową lub telefoniczną. Wyjątek stanowiły weekendy, kiedy zwiedzający mogli zjawiać się o określonych godzinach bez uprzedniego zgłoszenia – wtedy byli łączeni w grupy. We wrześniu zmieniono godziny oprowadzania w tygodniu, aby umożliwić zwiedzanie po godzinach pracy.

W ramach wycieczek specjalnych, poza harmonogramem wynikającym z zapisów, przyjmowano także grupy złożone z żołnierzy polskich i amerykańskich, pracowników służb mundurowych, przedstawicieli zagranicznych organizacji (np. Obywatelskiego Sojuszu Obrony Praw Człowieka w Korei Północnej), a także podejmowano wybitne osobistości świata nauki i kultury, m.in historyka Rogera Moorhouse'a i prokuratora Międzynarodowego Trybunału Karnego Karima Khana.

Osoby spoza harmonogramu zapisów oprowadzano także podczas wydarzeń kulturalnych i uroczystości (organizowanych przez Dział Edukacyjny lub inne działy Muzeum), takich jak Noc Muzeów, msze św., koncerty, konferencje i spotkania edukacyjne.

Wykres nr 2. Liczba odwiedzających Muzeum Żołnierzy Wyklętych i Więźniów Politycznych PRL podczas wydarzeń specjalnych

Wykres przedstawia te spośród pojedynczych wydarzeń kulturalnych, rocznicowych czy edukacyjnych, podczas których oprowadzono najwięcej osób spoza typowego harmonogramu wycieczek. Szczególną uwagę należy zwrócić na głównie plenerowe wydarzenie „Przed Godziną »W« Rodzinne spotkanie z historią”, które – chociaż odbyło się po raz pierwszy i w bardzo złych warunkach pogodowych – pod względem liczby oprowadzanych osób uplasowało się zaraz po Nocy Muzeów.

Dział zorganizował 18 listopada specjalne oprowadzanie nocne w godz. 18.00–22.00 z latarkami (na zapisy), w którym udział wzięły 52 osoby w dwóch około dwugodzinnych turach, po dwie symultaniczne wycieczki w jednej turze. W związku ze specyficznymi warunkami (wygaszenie większości świateł) każdej wycieczce, oprócz przewodnika, towarzyszył dodatkowy opiekun dbający o bezpieczeństwo obiektu i zwiedzających. Celem zwiedzania, poza edukacją *sensu stricto*, było uzmysłowienie grozy systemu totalitarnego i więzienia mokotowskiego z zachowaniem powagi miejsca.

Od maja 2022 r. umożliwiono zwiedzającym zbieranie pamiątkowych ozdobnych stempli na specjalnie przygotowanych kartach z logo Muzeum.

Od listopada do roli specjalnego przewodnika – świadka historii – przygotowywał się Krzysztof Bukowski, syn Edmunda Bukowskiego straconego przy Rakowieckiej 37, jednej z pierwszych ofiar zidentyfikowanych spośród pochowanych na „Łączce”. W 2023 r. będzie można zwiedzać Muzeum raz w miesiącu z przewodnikiem Krzysztofem Bukowskim, co zapewni bardziej emocjonalną relację między zwiedzającymi a oprowadzającym.

Oprowadzanie odbywało się ścieżką główną po wystawie *Kolekcja Muzeum Żołnierzy Wyklętych i Więźniów Politycznych PRL*, a także po wystawach czasowych.

3.2. Wystawy

Muzeum w roku sprawozdawczym przygotowało wystawy w trzech ścieżkach:

- czasowe stacjonarne prezentowane w budynkach Muzeum,
- czasowe plenerowe prezentowane na terenie Muzeum,
- czasowe plenerowe prezentowane poza siedzibą Muzeum.

3.2.1. Wystawy w budynkach Muzeum

W pierwszym kwartale roku sprawozdawczego przygotowano anglojęzyczne wersje plansz wystawy w holu głównym Muzeum oraz podpisów pod znajdującymi się tam eksponatami. W pierwszej połowie roku opracowywano też w celu udostępnienia zwiedzającym tymczasowo zamkniętą wystawę o technicach operacyjnych bezpieczeństwa *Pluskwy w hotelu, cień na ulicy*.

W lutym we współpracy z Narodowym Bankiem Polskim otworzono w Pawilonie X wystawę czasową *Wyklęci przez komunistów żołnierze niezłomni* prezentującą monety okolicznościowe związane z Żołnierzami Wyklętymi.

14 września, w rocznicę śmierci o. Władysława Gurgacza SJ, w Muzeum odbył się wernisaż wystawy czasowej *Ks. Władysław Gurgacz – kapelan Polski Podziemnej* przygotowanej przez Oddział IPN Kraków, wzbogaconej artefaktami ze zbiorów Muzeum, związanymi z kapelanem podziemia.

Dostępne dla zwiedzających były także wcześniej przygotowane wystawy: *Baraniak. 145 przestępstw na Rakowieckiej*, *Dowody zbrodni* (prezentująca artefakty wydobyte z jam grobowych w czasie prac archeologiczno-ekshumacyjnych na kwaterze „Ł” Cmentarza Wojskowego na Powązkach) oraz *Solidarność Walcząca*.

W związku z wydarzeniami edukacyjnymi i rocznicowymi w roku sprawozdawczym rozpoczęto przygotowywanie małych wystaw tematycznych – eksponowanych w Pawilonie XII – prezentujących wybrane artefakty ze zbiorów Muzeum. Otwarto wystawy czasowe dotyczące rtm. Witolda Pileckiego (w maju), plakatów „Solidarności” (w maju), Solidarności Walczącej (w czerwcu), Powstania Warszawskiego (na przełomie lipca i sierpnia), Grup Oporu „Solidarni” (w grudniu).

3.2.2. Wystawy plenerowe

Przygotowano dużą wystawę plenerową *Rakowiecka 37. Wczoraj więzienie, dziś muzeum*, która w sierpniu eksponowana była w podcieniach Mazowieckiego Urzędu Wojewódzkiego w Warszawie, a następnie pod murem Muzeum przy ul. Rakowieckiej 37. Druga wersja wystawy – w zmniejszonym formacie – prezentowana była na „Przystanku Niepodległość” w Polanicy Zdroju oraz w Zespole Szkół Technicznych w Kłodzku. Na wystawę składają się głównie biogramy polskich patriotów i przeciwników komunizmu więzionych na Rakowieckiej 37, po których pamiątki są przechowane w Muzeum. Jednocześnie wystawa informuje o istnieniu Muzeum i zachęca do odwiedzin.

Przy okazji plenerowego przedsięwzięcia „Przed Godziną »W«. Rodzinne spotkania z historią” sprowadzono na teren Muzeum wystawę plenerową IPN z tzw. winderami przedstawiającymi sylwetki Żołnierzy Wyklętych oraz umożliwiono oddziałowym biurom edukacji narodowej IPN z całej Polski rozstawienie własnych tematycznych wystaw plenerowych (m.in. *Powstanie Warszawskie 1944. Bitwa o Polskę*).

Dział Edukacyjny doprowadził także do rewitalizacji (przez aktualizację tekstu, ponowny wydruk i montaż nowych plansz) wystawy IPN o pracach badawczych na Łączce – „Łączka” – *panteon narodowy pod cmentarnym murem*, której ponowne otwarcie przy Ścianie Straceń na terenie Muzeum uświetniło w listopadzie obchody dziesięciolecia tych prac. W tej chwili wystawa stanowi logiczny element ścieżki zwiedzania, pozwalający odwiedzającym Muzeum na zapoznanie się z dalszymi losami osób mordowanych przez komunistów przy Rakowieckiej.

3.3. Uroczystości rocznicowe i wydarzenia kulturalne

W budynkach Muzeum i na terenie je okalającym urządzano uroczystości związane z wydarzeniami historycznymi oraz wydarzenia kulturalne – części z nich Muzeum było organizatorem, a części – gospodarzem.

3.3.1. Uroczystości rocznicowe i wydarzenia kulturalne organizowane i współorganizowane przez Muzeum

Dział organizował lub współorganizował na terenie Muzeum (także pod względem merytorycznym) wymienione poniżej uroczystości rocznicowe.

71. rocznica zamordowania członków 11. Grupy Operacyjnej NSZ – 18 stycznia

Hołd zabitym oddano pod tablicami im poświęconymi na ścianie budynku naprzeciw Ściany Śmierci.

71. rocznica zamordowania mjr. Zygmunta Szendzielarza ps. „Łupaszko” – 8 lutego

Podczas wieczornej uroczystości pod Ścianą Śmierci, poprzedzonej mszą św., oddano hołd mjr. Zygmuntowi Szendzielarzowi ps. „Łupaszko” oraz trzem oficerom wileńskiej Armii Krajowej: Lucjanowi Minkiewiczowi ps. „Wiktor”, Antoniemu Olechnowiczowi ps. „Pohorecki”, Henrykowi Borowemu-Borowskiemu ps. „Trzmiel” o godz. 20.15., kiedy zostali zamordowani. Odbył się przemarsz pod ścianę Pawilonu X ścieżką wyznaczoną zniczami. Odpowiednią oprawę zapewnili rekonstruktorzy historyczni. Na uroczystość przybyli parlamentarzyści z wicemarszałek Sejmu Małgorzatą Gosiewską na czele.

Obchody Narodowego Dnia Pamięci Żołnierzy Wyklętych – 1 marca, imprezy towarzyszące – 24 i 26–28 lutego

24 lutego, w rocznicę śmierci gen. Augusta Emila Fieldorfa ps. „Nil”, złożono kwiaty przy szubienicy – miejscu jego śmierci; odprawiona została msza św. w jego intencji.

26 lutego na terenie Muzeum, w namiocie przy pełnej widowni odbył się spektakl muzyczny *Ocalony przez poezję*, inspirowany twórczością Jerzego Kozarzewskiego, w wykonaniu Marcina Kwaśnego (słowo) i jego żony Klaudii (śpiew) przy akompaniamencie gitary w wykonaniu Patryka Góreckiego. Obecny był również syn autora wierszy – Marcin Kozarzewski.

27 lutego odbył się współorganizowany przez Muzeum koncert barda Andrzeja Kołakowskiego *Wyklętym i Niezłomnym* w siedzibie Stowarzyszenia Wolnego Słowa przy ul. Marszałkowskiej 7 w Warszawie.

27 lutego w Muzeum trwał dzień otwarty, podczas którego można było oddać hołd ofiarom pod Ścianą Śmierci i zwiedzać Muzeum.

28 lutego odbył się autorski pokaz filmów dokumentalnych Aliny Czerniakowskiej *Czy warto było żyć tak* (o kpt. Stanisławie Sojczyńskim ps. „Warszyc”), *On wierzy w Polskę* (o gen. Augustynie Emilu Fieldorfie ps. „Nil”), *Jeszcze się o Was Polska upomni* (o Żołnierzach Wyklętych i ich komunistycznych prześladowcach). Pracownik Działu poprowadził spotkanie autorką filmów, w przeglądzie wzięła udział młodzież z warszawskich szkół.

1 marca na terenie Muzeum odbyły się obchody Narodowego Dnia Pamięci Żołnierzy Wyklętych, w których wzięli udział m.in. premier Mateusz Morawiecki, marszałek Sejmu Elżbieta Witek, minister sprawiedliwości Zbigniew Ziobro. Premier spotkał się również z uczestniczącymi w uroczystościach kombatantami, żołnierzami WiN i byłymi więźniami obozu dla młodocianych w Jaworznie.

Narodowy Bank Polski zaprezentował srebrną monetę z wizerunkiem kpt. Zdzisława Brońskiego ps. „Uskok” z wydawanej od 1 marca 2017 r. serii monet kolekcjonerskich „Wyklęci przez komunistów Żołnierze Niezłomni”. Uehonorowani monetą zostali obecni na uroczystościach kombatanci, członkowie Związku Młodocianych Więźniów Politycznych „Jaworzniacy”, żołnierze Zrzeszenia „Wolność i Niezawisłość”, a także osoby zasłużone dla upamiętniania Żołnierzy Wyklętych. Monety wręczała Ewa Waszkiewicz, dyrektor warszawskiego oddziału NBP, towarzyszyli jej prezes Związku Młodocianych Więźniów Politycznych „Jaworzniacy” Jerzy Pruszyński oraz zastępca dyrektora Muzeum Jacek Pawłowicz. W Pawilonie X o godzinie 12.00 otwarto wystawę monet kolekcjonerskich NBP z serii „Wyklęci przez komunistów Żołnierze Niezłomni”. O godz. 20.00, po mszy św., pod Ścianą Śmierci oddano hołd zamordowanym członkom IV Zarządu Głównego Zrzeszenia „WiN”.

Gala X edycji Biegu „Tropem Wilczym” w Belwederze – 6 marca

Muzeum było współorganizatorem wydarzenia wraz z Fundacją „Wolność i Demokracja”. Wzięli w nim udział dyrektor Muzeum oraz sekretarz stanu w Kancelarii Prezydenta RP min. Wojciech Kolarski. Galę uświetnili swoimi występami Marek Piekarczyk z zespołem, Klaudia Kołata i Marcin Klimczak.

74. rocznica zamordowania rotmistrza Witolda Pileckiego – 25 maja

Obchody rozpoczęły się o godz. 10.00 briefingiem dla dziennikarzy z udziałem Zofii Optułowicz, córki rtm. Pileckiego, która tego dnia zaprezentowała kilka pamiątek po ojcu. Między godz. 10.00 a 18.00 składano kwiaty i zapalano znicze pod Ścianą Śmierci. Można było zwiedzać Muzeum specjalnie przygotowaną ścieżką uwzględniającą miejsca związane z rtm. Pileckim oraz obejrzeć pamiątki udostępnione przez jego rodzinę. O godz. 18.30 odprawiona została polowa msza św. w intencji rotmistrza. O 19.30 wręczono pamiątkowe statuetki osobom wspierającym Muzeum w latach 2016–2022. Następnie odbył się koncert *W hołdzie Rotmistrzowi* współorganizowany przez Muzeum oraz IPN. Wystąpili znani artyści starszego i młodego pokolenia, m.in. Krzysztof Cugowski oraz Krzysztof Iwaneczko. Wybrane sentencje z książki *O naśladowaniu Chrystusa*, której lekturę zalecał swoim dzieciom rtm. Pilecki, recytował Adam Woronowicz. Po koncercie uczestnicy przeszli pod Ścianę Śmierci, gdzie o godz. 21.30 – w godzinę śmierci rtm. Pileckiego – oddali mu w milczeniu hołd.

Zjazd Kobiet Aresztowanych w czasie stanu wojennego – 4 czerwca

W Muzeum odbyła się jedna z części Zjazdu Kobiet Aresztowanych w czasie stanu wojennego organizowanego przez IPN oraz Urząd ds. Kombatantów i Osób Represjonowanych. W Muzeum Żołnierzy Wyklętych i Więźniów Politycznych PRL wręczono Krzyże Wolności i Solidarności uczestniczkom zjazdu. Uroczystość została objęta Patronatem Narodowym Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej Andrzeja Dudy w Stulecie Odzyskania Niepodległości 1918–2018. Po uroczystości na terenie Muzeum odsłonięta została tablica pamiątkowa „W hołdzie kobietom działaczkom NSZZ »Solidarność« oraz innych organizacji niepodległościowych i opozycyjnych internowanym i więzionym przez władze komunistyczne w latach 1981–1989”. Upamiętnienie zostało ufundowane przez IPN oraz Stowarzyszenie „Godność”. Uczestniczki Zjazdu miały możliwość zwiedzenia Muzeum, złożyły też wieniec pod Ścianą Śmierci.

40. rocznica powstania Solidarności Walczącej – 25–26 czerwca

W czasie dwudniowych uroczystości organizowanych na terenie Muzeum ich uczestnicy, byli działacze Solidarności Walczącej, złożyli wiązanki pod tablicą poświęconą pamięci Kornela Morawieckiego i działacze Solidarności Walczącej znajdującą się przy wejściu głównym do Muzeum. Uczestnicy spotkali się z premierem Mateuszem Morawieckim, wysłuchali wykładu Andrzeja Myca *Powstanie, działalność i struktura organizacji Solidarność Walcząca (1982–1990)* oraz rozmowy *Quo vadis Europa?*, w której udział wzięli Zbigniew Jagiełło, prof. Andrzej Nowak i Bronisław Wildstein. Dyskusję prowadził Andrzej Kisielewicz.

Podczas uroczystości byli działacze Solidarności Walczącej zostali uhonorowani odznaczeniami państwowymi wręczonymi przez doradcę Prezydenta RP Zofię Romaszewską oraz sekretarz stanu w Kancelarii Prezydenta RP Małgorzatę Paprocką, a także odznaczeniami resortowymi przyznanymi przez wicepremiera Piotra Glińskiego – ministra kultury i dziedzictwa narodowego. Wręczone zostały także pamiątkowe odznaczenia środowiskowe Krzyże Solidarności Walczącej oraz jubileuszowe medale 40-lecia Solidarności Walczącej.

Pierwszy dzień uroczystości zakończył koncert, w którym wystąpili: Leszek Czajkowski, Tolek Jabłoński, Klaudia Kołata, Paweł Piekarczyk i Dominika Świątek.

69. rocznica aresztowania biskupa Antoniego Baraniaka – 26 września

Uroczystości poświęcone pamięci abp. Antoniego Baraniaka – jednego z więźniów Rakowieckiej obejmowały mszę św. odprawioną w Pawilonie X w intencji beatyfikacji hierarchy, a także współorga-

nizowaną przez IPN debatę nad biografią duchownego autorstwa ks. dr. Jarosława Wąsowicza *Defensor Ecclesiae. Arcybiskup Antoni Baraniak (1904–1977). Salezjańskie koleje życia i posługi metropolity poznańskiego*. Udział w niej wzięli ks. dr Jarosław Wąsowicz (autor publikacji), dr hab. Konrad Białecki i dr hab. Rafał Łatka; dyskusję prowadził Jan Ruman.

Koncert *Świat płonął wojną – oni miłością* – 15 października

Program poetycko-muzyczny autorstwa Barbary Tuzel-Górczewskiej i Leszka Czajkowskiego z udziałem autorów oraz Klaudii Kołaty został wystawiony w świetlicy Muzeum o godzinie 18.00. ku czci uczestników Powstania Warszawskiego i wszystkich, którzy walczyli o wolną i niepodległą Polskę. Składał się z prezentacji zdjęć z Powstania Warszawskiego w koloryzacji Mikołaja Kaczmarska (wyświetlanych z rzutnika), przedmów wprowadzających oraz 16 utworów autorstwa Barbary Tuzel-Górczewskiej i Leszka Czajkowskiego.

Koncert *Pieśni Zaduszne za tych, co nie mają grobów* – 27 października

Adam Strug, muzyk oraz znawca polskiej muzyki ludowej i folkloru, przy akompaniamencie grającego na lirze Hipolita Woźniaka, wykonał w Pawilonie X staropolskie, tradycyjne pieśni zaduszne.

10. rocznica rozpoczęcia prac ekshumacyjnych na „Łączce” – 20 listopada

Uroczystości na terenie Muzeum zorganizowano wspólnie z IPN. Rozpoczęła je msza św. w intencji pomordowanych działaczy podziemia antykomunistycznego. Następnie w pobliżu Ściany Śmierci otwarto plenerową wystawę „*Łączka*” – *panteon narodowy pod cmentarnym murem*, po czym odbyła się debata moderowana przez Marcina Wikłę „Co zmieniły w Polsce poszukiwania na Łączce?” z udziałem dr. hab. Krzysztofa Szwańgrzyka, Krzysztofa Bukowskiego oraz Tadeusza Płużańskiego. Uczestnicy przejechali na cmentarz na Powązkach, gdzie zapalili znicze na Kwaterze Ł.

Koncert *Wolność i nadzieja* – 27 listopada

Koncert, którego partnerem było Muzeum Zimnej Wojny, poświęcony był pamięci ostatniego więźnia politycznego PRL Józefa Szaniawskiego. Wystąpiły Halina Frąckowiak i Krystyna Prońko.

40. rocznica powstania Grup Oporu „Solidarni” – 3 grudnia

Obchody zostały zorganizowane przez Muzeum, Grupy Oporu „Solidarni”, Archiwum Akt Nowych, IPN oraz Stowarzyszenie Wolnego Słowa. Rozpoczęły się mszą św. w intencji działaczy Grup Oporu „Solidarni” i ich rodzin. Uczestnicy zwiedzili okolicznościową wystawę zorganizowaną w związku z 40-leciem Grup Oporu „Solidarni” i złożyli kwiaty przy tablicy „Zginęli za wolną Polskę 1981–1989”. Podczas części oficjalnej w świetlicy Muzeum wręczono okolicznościowe środowiskowe medale 40-lecia Grup Oporu „Solidarni”, odbył się pokaz filmów *Teoś* w reż. Pawła Woldana i *Grupy Oporu* w reż. Marii Dłużewskiej oraz dyskusje: „Znaczenie Grup Oporu »Solidarni« w odzyskaniu przez Polskę wolności” i „Niekonwencjonalne metody działania Grup Oporu »Solidarni«”. Uroczystości zakończyły się spektaklem muzycznym *Ślepcy* inspirowanym twórczością Zbigniewa Herberta i Przemysława Gintrowskiego w wykonaniu Norberta „Smoly” Smolińskiego z zespołem.

41. rocznica wprowadzenia stanu wojennego – 13 grudnia

Uroczystości ku czci ofiar systemu komunistycznego były współorganizowane przez Muzeum, IPN oraz Komisję Krajową NSZZ „Solidarność”. Odprawiono mszę św. w intencji ofiar komunizmu, delegacje złożyły wieńce przy tablicy „Zginęli za wolną Polskę 1981–1989”, podczas głównych uroczystości prezes IPN dr Karol Nawrocki wręczył Krzyże Wolności i Solidarności. Uroczystości uświetnił recital Janusza Radka *Biało-czerwona wolność* – koncert transmitowany był online na kanale IPNtv.

3.3.2. Uroczystości rocznicowe i wydarzenia kulturalne organizowane na terenie Muzeum przez partnerów zewnętrznych

Dział Edukacyjny jako gospodarz wspomagał inne podmioty w przygotowaniu wymienionych poniżej uroczystości organizowanych na terenie Muzeum.

Uroczysta odprawa kadry Wojskowej Akademii Technicznej – 26 stycznia

Symboliczną odprawę poprowadził prorektor ds. wojskowych płk Grzegorz Kaliciak. Żołnierze mieli okazję zwiedzić Muzeum.

71. rocznica śmierci patrona 4. Warmińsko-Mazurskiej Brygady Obrony Terytorialnej, kpt. Gracjana Fróga ps. „Szczerbiec” – 11 maja

W trakcie uroczystości przedstawiciele władz państwowych, Muzeum i 4. WMBOT złożyli kwiaty oraz wygłosili przemówienia pod tablicą poświęconą pamięci kpt. Gracjana Fróga umieszczoną przy Ścianie Śmierci. Żołnierze 4. WMBOT wzięli udział w spotkaniu na świetlicy Muzeum.

Przesłuchania dla województwa mazowieckiego do VII Festiwalu Piosenki Niezłomnej i Niepodległej im. Henryka Rasiewicza „Kima” – 10 czerwca

Cele Festiwalu to upowszechnianie wiedzy o Polskim Państwie Podziemnym, Armii Krajowej oraz Żołnierzach Niezłomnych oraz zachowanie od zapomnienia piosenek śpiewanych w oddziałach partyzanckich w latach 1939–1956. Organizatorami VII Festiwalu byli Stowarzyszenie „Passionart”, IPN oraz Fundacja Armii Krajowej w Londynie.

Koncert *W hołdzie Rotmistrzowi Pileckiemu* – 18 września

Koncert stanowił zwieńczenie organizowanego przez Fundację „Projekt Patriotyzm” 10. Warszawskiego Marszu Pileckiego, który przeszedł spod pomnika Mikołaja Kopernika na Krakowskim Przedmieściu do Muzeum, na Rakowiecką 37. Podczas koncertu wystąpili: Darek Malejonek, Arkadio, Agnieszka Cudzych, Rafał Żur, Dariusz Kowalski. Marek Ostrowski opowiedział o aresztowaniu swojego wuja, Witolda Pileckiego.

3. rocznica śmierci Kornela Morawieckiego – 30 września

Podczas uroczystości, w których brali udział członkowie Solidarności Walczącej oraz rodzina zmarłego, w tym premier Mateusz Morawiecki, w Pawilonie X odprawiono mszę św. za duszę Kornela Morawieckiego, w Pawilonie XII zaprezentowano celę, w której więziono przywódcę Solidarności Walczącej, a pod tablicą poświęconą jego pamięci, umieszczoną na murze przy wejściu do Pawilonu Ogólnego, złożono kwiaty.

3.4. Działania edukacyjne i popularyzatorskie

Dział Edukacyjny zrealizował kilka przedsięwzięć, których odbiorcami miały być dzieci i młodzież, a także popularyzował historię najnowszą wśród dorosłych.

1. Cykl wykładów naukowych online upamiętniających 80. rocznicę powstania AK – luty

W serwisach YouTube oraz Facebook zostały udostępnione wykłady naukowe poświęcone Armii Krajowej, które wygłosili: prof. Wiesław Wysocki (wykład *Armia Krajowa*), prof. Tomasz Balbus (wykład *Sergiusz Kościolkowski ps. „Fakir”. (1915–1945). Człowiek przemieniony w wilka*) i dr Wojciech Frazik (wykład *WiN jako kontynuacja Armii Krajowej*).

2. Dyskusja „Jak dokończyć dekomunizację?” – 6 kwietnia

W dyskusji prowadzonej przez Jarosława Wróblewskiego udział wzięli dr hab. Filip Musiał, Tadeusz Płużański i Adam Siwek.

3. Cykl spotkań „Widzenie na Rakowieckiej”

Celem cyklu jest popularyzacja historii. Gośćmi prowadzącego Michała Gruszczyńskiego, byli: Waław HOLEWIŃSKI (28 kwietnia), Dorota Kania (19 maja), Piotr Andrzejewski (27 czerwca), Piotr Langenfeld (22 września), Tadeusz Płużański (24 października) i Jan Kulczycki (1 grudnia).

4. Konferencja edukacyjna „Historia i Teraźniejszość” – 14 czerwca

W konferencji przeznaczonej dla nauczycieli i pracowników oświaty, w związku z wprowadzeniem w nowym roku szkolnym przedmiotu Historia i Teraźniejszość, uczestniczyli m.in.: minister edukacji i nauki prof. Przemysław Czarnek, prezes IPN dr Karol Nawrocki, dyrektor MŻWiWP PRL dr hab. Filip Musiał, przedstawiciele Stowarzyszenia Rodzin Żołnierzy Wyklętych „Potomkowie Ostatnich Rycezy”, a także kuratorzy oświaty.

Uczestnicy konferencji oddali hołd pod tablicą poświęconą pamięci Kornela Morawieckiego i działaczy Solidarności Walczącej oraz pod tablicami pamięci ofiar zbrodni komunistycznych zamordowanych na Rakowieckiej. Podczas konferencji wręczono medale Komisji Edukacji Narodowej. Po konferencji odbyło się zwiedzanie Muzeum.

5. Plenerowe przedsięwzięcie „Przed Godziną »W«. Rodzinne spotkania z historią” – 30–31 lipca

Dwudniowe przedsięwzięcie edukacyjne zostało zorganizowane wspólnie przez Muzeum, IPN oraz 6. Mazowiecką Brygadą Wojsk Obrony Terytorialnej. Na terenie Muzeum rozłożono stoiska oddziałowych biur edukacji narodowej IPN z całej Polski, WOT oraz grup rekonstrukcyjnych. Dla uczestników przygotowano m.in.: zajęcia i warsztaty dla dzieci, rozgrywki gier planszowych, karcianych i wielkoformatowych, układanie puzzli, poznawanie techniki sitodruku, historyczne gry podwórkowe, a także kilka wystaw plenerowych. Pierwszy dzień zakończył koncert Teatru Muzycznego „Od Czapy”, zatytułowany *Pośród kul, huku dział. Piosenki szturmowe Powstania Warszawskiego* z udziałem żołnierzy zrywu i ich rodzin.

Było to największe przedsięwzięcie w roku 2022, które – mimo złej pogody – zgromadziło ponad 1400 osób, ok. 500 z nich zwiedziło także Muzeum.

6. Dyskusja wokół audiobooka *Śledztwo Wyklętych* – 25 września

Spotkanie zostało zorganizowane wspólnie przez Muzeum i Instytut Dziedzictwa Myśli Narodowej. W dyskusji udział wzięli dr hab. Filip Musiał i prof. Jan Żaryn. Fragmenty audiobooka przeczytał Marcin Kwaśny.

7. „Nasi Ojcowie – spotkanie z Amelią Walicką i Krzysztofem Bukowskim” – 12 października

W spotkaniu prowadzonym przez Jarosława Wróblewskiego udział wzięły dzieci polskich patriotów zamordowanych przez komunistów.

8. Pokazy specjalne krótkometrażowego filmu fabularnego *Rotmistrz Pilecki* w reż. Miłosza Kozioła – 3 listopada

W świetlicy Muzeum odbyły się dwa pokazy specjalne filmu (o godz. 14.00 i 18.00), m.in. z udziałem ekipy filmowej i rodziny Witolda Pileckiego, w tym jego syna Andrzeja Pileckiego oraz siostrzeńca Marka Ostrowskiego.

9. Dyskusja „Dlaczego Polska?” – 10 listopada

W dyskusji prowadzonej przez Marcina Wikła udział wzięli Polak japońskiego pochodzenia Hayato Kitabatake, mieszkający w Polsce Brytyjczyk Patrick Ney i urodzony w rodzinie emigracyjnej w Wielkiej Brytanii Stefan Tompson. Opowiadali oni o tym, dlaczego zafascynowały ich polska historia, tradycja i kultura.

10. Premiera inscenizowanego filmu dokumentalnego *Grupa Pileckiego* w reż. Grzegorza Juchnicwicza – 25 listopada

W świetlicy Muzeum, z udziałem ekipy filmowej, odbył się pokaz filmu ze wstawkami fabularnymi o powojennej siatce konspiracyjnej rtm. Witolda Pileckiego. Film powstał według scenariusza Tadeusza Płużańskiego; zdjęcia realizowano m.in. na terenie Muzeum.

3.5. Aktywność merytoryczna pracowników Działu Edukacyjnego

Pracownicy Działu Edukacyjnego brali udział w kilku przedsięwzięciach zewnętrznych.

Maria Bogusz wygłosiła referat „Jak przygotować uczniów do wizyty w byłym więzieniu komunistycznej bezpieki muzeum – miejscu pamięci?” na objętej patronatem Muzeum konferencji „Żołnierze Wyklęci w praktyce nauczania szkolnego” Ośrodka Rozwoju Edukacji, która odbyła się 3 marca 2022 r. w Centrum Edukacyjnym Instytutu Dziedzictwa Myśli Narodowej przy ul. Andersa 20 w Warszawie.

Michał Gruszczyński wygłosił w listopadzie wykład na Akademii Sztuki Wojennej o Wywiadzie „Z” Związku Jaszczurczego.

W ramach działalności merytorycznej Maria Bogusz opracowała przewodnik dla nauczycieli i wychowawców *Jak przygotować uczniów do wizyty w byłym więzieniu komunistycznej bezpieki muzeum – miejscu pamięci?*, bezpłatnie udostępniany na stronie Muzeum oraz przekazywany w formie broszury gościom i zwiedzającym Muzeum.

Dział kontynuował rozsyłanie i rozdawanie szkołom i ośrodkom edukacyjnym w całym kraju muzealnego pakietu edukacyjnego, przygotowanego w 2020 r. dla nauczycieli historii (IV klasa szkoły podstawowej): „Trzy lekcje o Wolności” (traktującego o Żołnierzach Wyklętych, Janie Pawle II i NSZZ „Solidarność”).

Pracownicy Działu opracowali także koncepcję lekcji muzealnych dla dzieci i młodzieży z różnych grup wiekowych, na przykładzie losów postaci historycznych upamiętnianych w Muzeum.

Dział przygotował do druku wspomnienia Ignacego Sieradzkiego, syna Makarego Sieradzkiego, współpracownika Witolda Pileckiego. Publikacja będzie wydawana we współpracy z Oddziałem IPN Szczecin, a prace nad książką powinny zostać zakończone w 2023 r.

W dniach 27–28 sierpnia pracownik Działu brał udział w wystawie pojazdów na wydarzeniu edukacyjnym w Atrium Promenada przy ul. Ostrobramskiej w Warszawie, na którym prezentował samochód milicyjny „gazik”, rozdawał też materiały informacyjne oraz edukacyjne związane z Muzeum.

3.6. Współpraca z instytucjami zewnętrznymi

W pierwszym kwartale roku sprawozdawczego Muzeum kontynuowało współpracę z Ministerstwem Sprawiedliwości jako ówczesnym jego organizatorem, pozostałe kwartały minęły jednak pod znakiem nawiązania i zacieśniania współpracy z nowym organizatorem, czyli IPN, a przede wszystkim z oddziałowymi biurami edukacji historycznej przy organizacji wystaw, imprez kulturalnych i uroczystości. Kulminację stanowił wspomniany wcześniej zjazd oddziałowych biur edukacji historycznej z całej Polski przy okazji plenerowego przedsięwzięcia „Przed Godziną »W«”. Rodzinne spotkania z historią”.

Za pośrednictwem IPN Dział nawiązał także współpracę z Izbą Pamięci Strzelecka 8 zajmującą się tematyką pokrewną do tematyki Muzeum, jak również przekazał zespołowi poszukiwawczemu dr. hab. Krzysztofa Szwagrzyka zdjęcia więzienia mokotowskiego z lat 1945–1960.

W imieniu Muzeum, mając na celu wzajemne wspieranie działań, Dział podjął współpracę z innymi instytucjami edukacyjnymi oraz kulturalnymi, m.in. z PTTK, Fundacją Wolność i Demokracja, Izbą Pamięci Generała Ryszarda Kuklińskiego i Ośrodkiem Rozwoju Edukacji.

Współpraca z Mazowieckim Urzędem Wojewódzkim doprowadziła do powstania i umieszczenia w podcieniach warszawskiej siedziby Urzędu wspomnianej wyżej wystawy *Rakowiecka 37. Wczoraj więzienie, dziś muzeum*.

Współpraca z Wojskowym Instytutem Wydawniczym przyniosła promujący Muzeum artykuł w magazynie „Polska Zbrojna”, a z TVP3 – odcinek programu „Owszem Mazowsze”.

Współpracując z Wojskiem Polskim, a przede wszystkim z WAT, WOT oraz Sztabem Generalnym, Dział wniósł znaczący wkład w edukację historyczną żołnierzy, oprowadzając wycieczki i wspierając organizowane przez WP imprezy okolicznościowe na terenie Muzeum.

Kolejnym przejawem współpracy Działu z instytucjami zewnętrznymi był udział jego przedstawicieli w konferencjach i zjazdach, takich jak: „Żołnierze Wyklęci w praktyce nauczania szkolnego” oraz „Operacja polska i zbrodnia katyńska – dwa sowieckie ludobójstwa na Polakach” Ośrodka Rozwoju Edukacji, „Autentyzm miejsc pamięci i jego rola w kształtowaniu tożsamości narodowej” Oddziałowego Biura Badań Historycznych IPN Warszawa, I Ogólnopolski Kongres Środowisk Patriotycznych w Elblągu Stowarzyszenia im. gen. bryg. Bolesława Nieczuja-Ostrowskiego, 7. edycja „Przystanku Niepodległość. Ziemia Kłodzka”, seminarium naukowe z okazji stulecia Wojskowego Biura Historycznego.

3.7. Projekt wolontariatu

W celu umożliwienia młodym ludziom doświadczania historii i pracy muzealnej Muzeum stworzyło projekt wolontariatu dla osób między 13 a 25 rokiem życia. Misją wolontariatu Muzeum jest poszerzanie wiedzy oraz świadomości historycznej wśród młodych ludzi. Organizacją wolontariatu zajęła się Sekcja Edukacyjna Działu Edukacyjnego.

Oferta o wolontariacie na Rakowieckiej została umieszczona na portalu „Ochotnicy warszawscy” oraz w mediach społecznościowych Muzeum, a także rozesłana do wszystkich warszawskich szkół. W trakcie rekrutacji na muzealny wolontariat, która trwała od początku września do końca października wpłynęło 35 zgłoszeń. Ostatecznie wolontariuszami zostało 20 osób.

Wolontariusze wspierają Muzeum w różnych działaniach bieżących, ale głównie angażują się w zadania związane z opieką nad ekspozycją i gośćmi Muzeum oraz opieką nad zbiorami. Ponadto pomagają przy uporządkowywaniu muzealnego księgozbioru oraz uczestniczą niemal we wszystkich wydarzeniach organizowanych przez Muzeum. Są bardzo dużym wsparciem dla wciąż nielicznego zespołu stałych pracowników.

4. Dział Informacji, Promocji i Wydawnictw

Dział Informacji Promocji i Wydawnictw Muzeum Żołnierzy Wyklętych i Więźniów Politycznych PRL odpowiadał za informowanie o wydarzeniach odbywających się w placówce przy Rakowieckiej, a także ich propagowanie i współorganizowanie.

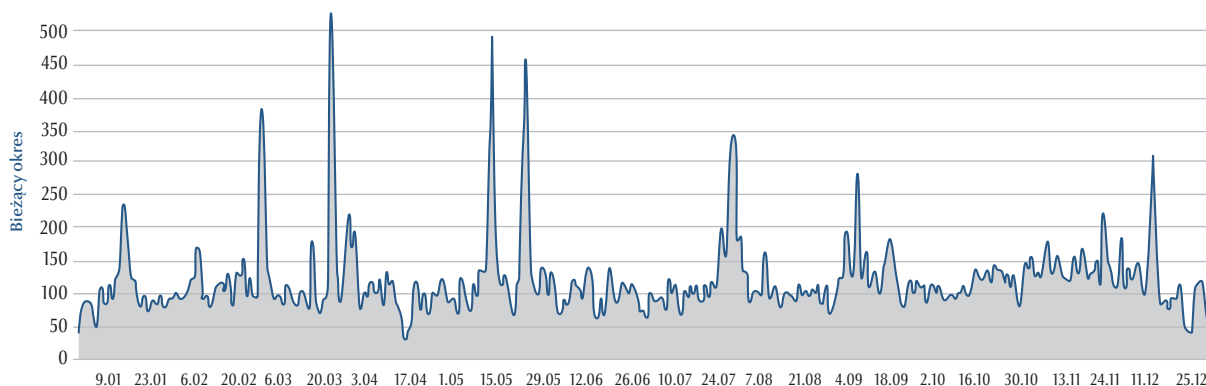
Strona internetowa i media społecznościowe

Głównym narzędziem informowania o bieżących wydarzeniach i aktualnościach w Muzeum był Facebook. W 2022 r. na zamieszczonym tam profilu Muzeum opublikowano 4191 postów (dla porównania w 2021 r. – 3361), osiągając zasięg 120 727 867 odbiorców (w 2021 r. – 67 919 418). Wartość łącznego ekwiwalentu reklamowego dla publikacji wyniosła 22 091 233 zł i została niemal podwojona w porównaniu z poprzednim rokiem (12 198 420 zł). Rok 2022 zakończył się z wynikiem 17 783 polubień profilu (fanpage’a) Muzeum.

Strona internetowa (www.muzeumrakowiecka37.pl), chociaż oczywiście zawiera też aktualności, w większym stopniu pełni funkcję informacyjną o historii samego miejsca oraz o Żołnierzach Wyklętych i więźniach politycznych PRL. W roku 2022 odnotowano 43 002 sesje na stronie, co w porównaniu z rokiem 2021 stanowi wzrost o 146 proc. Unikatowych odwiedzających na stronie było 29 711, co stanowi wzrost o 114 proc. w porównaniu do wyników z roku 2021. Średnia długość sesji wyniosła 4 min 39 s.

Wykres nr 3. Wejścia na stronę www.muzeumrakowiecka37.pl

Wykres nr 4. Liczba wejść na stronę www.muzeumrakowiecka37.pl z uwzględnieniem wykorzystywanych urządzeń

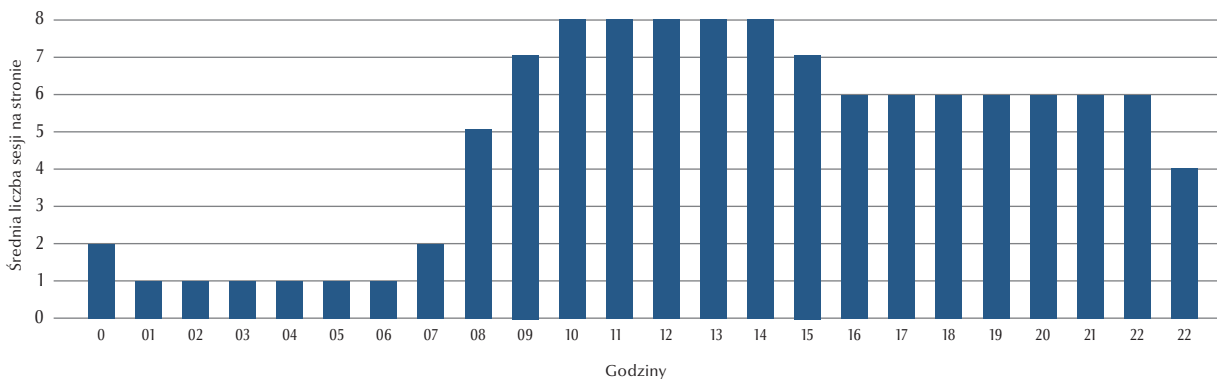
Statystyki pokazują, że największa liczba odwiedzających stronę korzystała ze smartfonów. Jest to ważny sygnał, dzięki któremu w 2023 r. strona zostanie lepiej dostosowana do prezentowania treści na telefonach komórkowych.

Wykres nr 5. Statystyka wejść na stronę z uwzględnieniem wyszukiwarek

Najwięcej odwiedzin na stronie Muzeum było dokonanych za pośrednictwem wyszukiwarki Google, co oznacza, że jest ona dobrze spozycjonowana.

Wykres nr 6. Godzinowy ruch na stronie internetowej Muzeum

Największy ruch na stronie odnotowywano między godziną 10.00 a 14.00. Jednocześnie statystyki pokazują, że najczęściej odwiedzających stronę pochodziło z Polski – 113 472, a na kolejnych miejscach uplasowali się mieszkańcy państw, w których żyją znaczące środowiska polonijne.

Tabela nr 2. Państwa, z których najczęściej odwiedzana jest strona internetowa Muzeum

Kraj	Odsłony podstron	Sesje na stronie	Unikatowi odwiedzający
Polska	113 472	41 025	28 222
Wielka Brytania	969	319	235
Niemcy	851	345	272
USA	634	277	213
Holandia	243	94	79
Francja	212	78	66
Włochy	177	58	50
Kanada	162	68	56
Norwegia	157	51	39
Szwecja	143	58	51

Ważnym narzędziem popularyzowania działań Muzeum jest kanał YouTube. W 2022 r. na muzealnym YouTube nastąpiły 10 953 wyświetlenia. Łączny czas oglądania wyniósł 1192,5 h. 72 osoby zapisały się do subskrypcji kanału. Miniatury wyświetlono 113 499 razy.

Najwięcej wyświetleń miał film o Romualdzie Rajsie ps. „Bury” – 2350 wyświetleń. Łącznie oglądano go 600 h. Dużą liczbę odsłon miał też przygotowany przez Muzeum film *Rakowiecka 37 – 1991* wyświetleń. Łącznie odtwarzano go 126 h.

Popularnością cieszyły się również koncerty. *Z Rakowieckiej do Niepodległości* obejrzało 605 osób, spędzając przy nim 59,3 h, a koncert Marka Piekarczyka *Prawda i Miłość* zainteresował 556 osób, które spędziły z wykonawcą 56,2 h. Dla porównania zorganizowany w Muzeum koncert Janusza Radka *Biało-czerwona wolność*, który został udostępniony na IPNtv, obejrzało 2400 osób.

Mapa nr 1. Mapa wejść na stronę Muzeum

Spośród wykładów największą popularnością cieszył się wykład dr hab. Tomasza Balbusa (OIPN Wrocław) *Sergiusz Kościółkowski „Fakir” (1915–1945). Człowiek przemieniony w wilka*, który wyświetlono 416 razy. Łącznie oglądany był 25 h.

Spośród dyskusji, organizowanych w Muzeum i udostępnionych online, najchętniej oglądaną była „Widzenie na Rakowieckiej” z Tadeuszem Płużańskim, która dotarła do 2209 osób i łącznie wyświetlano ją 19 h.

Najwięcej wyświetleń było przez wyszukiwarkę YouTube – 4410 (40,3 proc.). Jednocześnie najwięcej wyświetleń odnotowano z Polski 6 276 (57,3 proc.), a z spośród polskich miast – z Warszawy – 289 (2,6 proc.).

Dużą popularnością cieszyły się umieszczone na YouTube filmy z bieżących wydarzeń z przestrzeni historycznej, kulturalnej czy duchowej, które odbywały się w Muzeum. Wśród blisko 40 warto wymienić m.in.: mszę św. w 71. rocznicę śmierci mjr. Zygmunta Szendzielarza ps. „Łupaszko”, wykłady z okazji 80. rocznicy powstania AK: *Armia Krajowa* przeprowadzone przez historyków prof. Wiesława Wysockiego, dr. Wojciecha Frazika i prof. Tomasza Balbusa, teledysk „*Łączka*” i spektakl teatralny *Grypsy z celi śmierci* w wykonaniu Marcina Kwaśnego. Można było również obejrzeć: opowieść nauczycielki Marii Tiszkowskiej represjonowanej na Białorusi, która w celi w Muzeum mówiła o swoim aresztowaniu, debatę „Jak dokończyć dekomunizację?”, podsumowującą dotychczasowe działania na rzecz dekomunizacji, relację z „Widzenia na Rakowieckiej”, spot promujący Noc Muzeów i relację z tego dnia. Na YouTube udostępniono także zapowiedzi i relacje z obchodów 74. rocznicy śmierci rtm. Witolda Pileckiego – pokazano filmiki, w których Zofia Pilecka opowiadała o ojcu, a także koncert *W holdzie Rotmistrzowi*. Zamieszczono tam również koncert Teatru Muzycznego Od Czapy, który wystąpił w Muzeum podczas spotkania „Przed Godziną »W«”. Nagrane i udostępnione zostały relacje: z otwarcia wystawy o ks. Władysławie Gurgaczu, z rozmowy Jarosława Wróblewskiego z Amelią Wালিকা i Krzysztofem Bukowskim, dziećmi żołnierzy AK zamordowanych na Rakowieckiej, z debaty „Dlaczego Polska?” z udziałem osób promujących Polskę za granicą w mediach społecznościowych. Zamieszczony został też koncert Norberta Smoły Smolińskiego „Ślepcy”.

W 2022 r. w celu uporządkowania filmów przybliżających tematykę Muzeum i zachęcenia do ich oglądania stworzono playlistę z filmami, które znajdują się na kanale placówki.

4.1. Wydawnictwa

W 2022 r. zostały wydane w kolorze cztery 220-stronicowe biuletyny muzealne „Rakowiecka 37. Biuletyn Muzeum Żołnierzy Wyklętych i Więźniów Politycznych PRL” z dodatkami w postaci płyt DVD lub CD, każdy w nakładzie 2 tys. egz. Pismo było rozdawane bezpłatnie w Muzeum oraz na uroczystościach organizowanych przez nie lub instytucje partnerskie.

We współpracy z Agencją Bezpieczeństwa Wewnętrznego zostały wydane dwie książki poświęcone rtm. Pileckiemu: *Witold Pilecki, oficer polskiego wywiadu* oraz *Siatka Witolda. Wybór dokumentów z archiwów komunistycznej bezpieki*.

4.2. Promocja wydarzeń

Dział Informacji Promocji i Wydawnictw przygotowywał i promował – również w Internecie – ponad 30 wydarzeń organizowanych przez Muzeum. W ramach należących do niego obowiązków tworzył posty, generował zapowiedzi do mediów, wysyłał zaproszenia, inspirował tworzenie plakatów, tradycyjnych zaproszeń i ulotek. W przestrzeni miejskiej zamawiał reklamy, nagrywał koncerty, spotkania i debaty, udostępniał platformy do streamingu, robił fotorelacje z bieżących wydarzeń, zajmował się przygotowaniem cyklicznych mszy św., które odprawiane są dwa razy w miesiącu. Pracownicy działu byli wielokrotnie zapraszani do mediów, aby propagować działania Muzeum.

W ramach promocji placówki organizowano w niej również ważne dla narodowej tożsamości uroczystości: Narodowy Dzień Pamięci Żołnierzy Wyklętych, 71. rocznicę śmierci płk. Gracjana Fróga ps. „Szczerbiec”, 74. rocznicę śmierci rtm. Witolda Pileckiego, 40-lecie Solidarności Walczącej, „Przed Godziną »W«. Rodzinne spotkania z historią”, rocznicę masakry w więzieniu podczas Powstania Warszawskiego, 60. rocznicę śmierci abp. Antoniego Baraniaka, 40-lecie Grup Oporu „Solidarni”, 41. rocznicę wprowadzenia stanu wojennego czy galę Konkursu Literackiego „Pokolenie Solidarności” organizowanego przez Instytut Literatury w Krakowie.

Sukcesem były duże koncerty w części pokazywane w Internecie, w których wzięło udział ok. 1700 osób. Specjalne pokazy filmów *Rotmistrz Pilecki*, *Teoś*, *Grupy Oporu* czy premierę filmową *Grupa Pileckiego* obejrzało w sumie 800 osób. Muzeum przyłączyło się także do Nocy Muzeum. Podczas imprezy odwiedziło je blisko 700 osób. Na plenerowe przedsięwzięcie „Przed Godziną »W«. Rodzinne spotkania z historią” – mimo niesprzyjającej aury – przybyło ok. 1400 osób.

4.3. Udzielone patronaty

Muzeum udzieliło łącznie 12 patronatów nad różnymi wydarzeniami. Trzy przypadły imprezom splatającym sport z historią, m.in.: X edycji biegu „Tropem Wilczym” w Warszawie, „Cross z historią w tle” – VII Biegowi i III Marszowi Pamięci Żołnierzy Grupy Kampinos AK w Lesznie, oraz IX Rajdowi mjr. „Zapory” w Bełżycach.

Wśród konferencji, festiwali czy konkursów, którym Muzeum udzieliło patronatu, można wymienić: IX Międzynarodowy Konkurs Historyczny o Żołnierzach Wyklętych w Warszawie, VII Festiwal Piosenki Niezłomnej i Niepodległej im. Henryka Rasiewicza „Kima” w Krakowie, konkurs plastyczny i multimedialny „Największa podziemna Armia Europy” w Elblągu, konkurs literacki „Jestem dumny, jestem Polakiem” w Warszawie, czy II edycję konkursu recytatorskiego twórczości Żołnierzy Wyklętych „Na znojną walkę” w Olszynie.

Ważne były zapoczątkowany w Elblągu I Ogólnopolski Kongres Środowisk Patriotycznych i II Międzynarodowy Konkurs Historyczny „Śladami historii Polski – skąd nasz ród” w Radzyminie. Muzeum

patronowało też odsłonięciu Pomnika Żołnierzy Wyklętych Niezlomnych w Mielcu i budowie pomnika mjr. Hieronima Dekutowskiego ps. „Zapora” w Belżycach.

4.4. Współpraca Muzeum z producentami filmów i programów telewizyjnych

Na terenie Muzeum były kręcone liczne filmy dokumentalne m.in. o kobietach wyklętych dla Oddziału IPN w Warszawie, reportaż o Solidarności Walczącej dla TVP Historia, film *Konspirator* o działaczu podziemnej Solidarności Andrzeju Michałowskim (TVP), produkcje o sadze rodziny Skalskich dla TVP Lublin, o losach opozycjonisty Andrzeja Michałowskiego w reż. Sławomira Koehlera (TVP), czy o mjr. Adamie Lazarowiczu ps. „Klamra” (TVP). W Muzeum powstawał też film dokumentalny *Grupa Pileckiego* produkowany przez Fundację Dumni z Polski, a także film Andrzeja Mietkowskiego o Annie Achmatowej dla TVP Historia. Na potrzeby bieżących wydarzeń i rocznic nagrano w Muzeum wiele rozmów z opozycjonistami i historykami, a także kolędę zrealizowaną przez IPNtv. Były też kręcone sceny do filmu fabularnego *Rotmistrz Pilecki* w reż. Miłosza Koziola, rozpowszechnianego w Internecie.

5. Dział Administracyjny

Zadaniem Działu Administracyjnego jest utrzymanie mienia Muzeum oraz zapewnienie mu możliwości wypełniania zadań ustawowych.

Budynki Muzeum, mimo prowadzonych w poprzednich latach prac naprawczych i remontowych, nadal wymagały działań. W 2022 r. zostały wykonane prace konserwacyjne instalacji grzewczej oraz liczne naprawy. Wyremontowano nie tylko pomieszczenia biurowe, lecz także pomieszczenia przeznaczone na wystawy, a także niektóre cele w Pawilonie X.

W roku 2022 Dział Administracyjny zrealizował: przygotowanie instrukcji przeciwpożarowej, kontrolę roczną budynków, badanie instalacji elektrycznej i piorunochronnej oraz inwentaryzację architektoniczno-budowlaną.

Ponadto objął monitoringiem cały kompleks Muzealny, uruchomił system kontroli dostępu, zabezpieczył magazyn broni oraz wyposażył pomieszczenia Działu Zbiorów w system detekcji pożaru.

W Dziale Administracyjnym były przeprowadzane postępowania przetargowe na ochronę osób i mienia na 2022 oraz 2023 r., wydruk biuletynów „Rakowiecka 37. Biuletyn Muzeum Żołnierzy Wyklętych i Byłych Więźniów Politycznych” i wynajem namiotów na uroczystości upamiętniające wydarzenia grudniowe. W ramach dotacji celowej zakupiono m.in. samochód Toyota Proace City Verso, urządzenie ogrodowe oraz wyposażenie serwerowni.

Dział Administracyjny ściśle współpracował z działami merytorycznymi przy realizacji licznych wystaw tematycznych i wydarzeń patriotycznych. Gwarantował zabezpieczenie techniczne i organizacyjne, polegające na zapewnieniu namiotów eventowych, nagłośnienia, oświetlenia oraz uruchomieniu WiFi na potrzeby streamingu, a także obsługę prawną. Odpowiadał za gospodarkę materiałową, zaopatrzenie w sprzęt, wyposażenie, w tym w materiały biurowe i czystościowe.

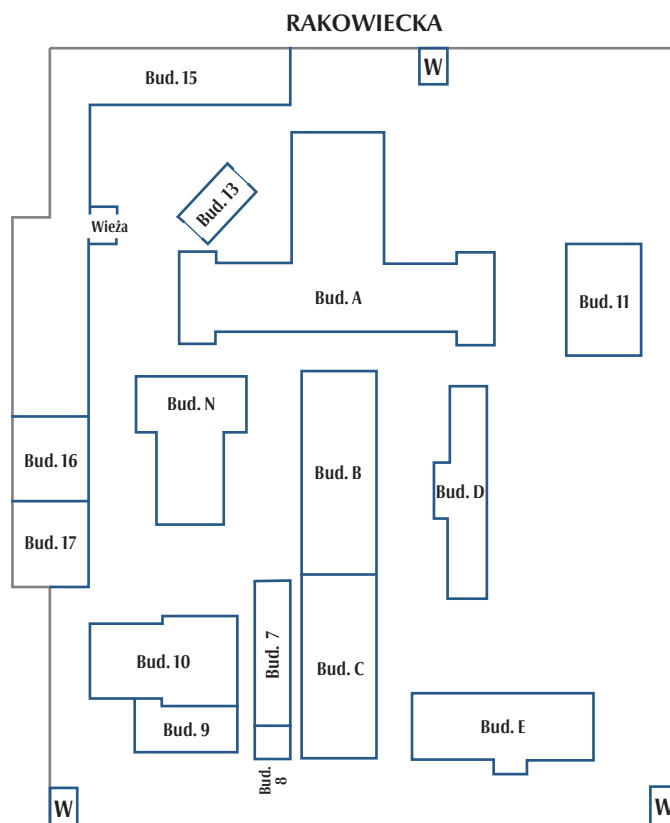
W roku sprawozdawczym Dział Administracyjny uruchomił na terenie kompleksu muzealnego parking komercyjny, z którego dochód będzie przeznaczony na działalność statutową placówki.

6. Dział Inwestycji

W 2022 r. duże zainteresowanie zwiedzaniem Muzeum było przyczyną podjęcia decyzji o przebudowie istniejących budynków. Wymusiło to przeanalizowanie całokształtu spraw związanych z rozmieszczeniem obecnych i planowanych do powołania w przyszłości komórek organizacyjnych Muzeum. W wyniku tych prac opracowano „Program inwestycji”, oraz ustalono kolejność przebudowy budynków gwarantującą możliwość prowadzenia robót budowlanych przy działającym

Muzeum. Przed powołaniem Działu Inwestycji prace te były prowadzone przez Pełnomocnika Dyrektora ds. Inwestycji.

Rysunek nr 1. Szkic sytuacyjny kompleksu przy ul. Rakowieckiej 37

W pierwszej kolejności planuje się rozbiórkę budynków nr 11, 13, „N” oraz wieży strażniczej, przebudowę budynku „E” w celu zorganizowania tam pomieszczeń dla administracji Muzeum (obecnie zajmującej pomieszczenia w budynku głównym przeznaczonym w całości na zlokalizowanie wystawy stałej), przebudowę budynków nr 15, 16 i 17 na potrzeby edukacyjno-konferencyjno-wystawiennicze oraz budynków nr 9 i 10 na magazyny i pracownie konserwatorskie.

Realizacja tych prac zawiera wszystkie niezbędne do prowadzenia działalności Muzeum elementy, tj. przygotowanie pomieszczeń dla administracji Muzeum, przebudowę budynków byłej kotłowni i pralni na pracownie konserwacji zbiorów i magazyny muzealne oraz przebudowę budynków byłej drukarni na potrzeby przygotowania strefy wejściowej do Muzeum, sale edukacyjne, miejsce do eksponowania wystawy czasowej oraz tymczasowe miejsce do wyeksponowania małej wystawy stałej.

W drugiej kolejności planuje się przebudowę budynków „A”, „B”, „C” i „D” na potrzeby wystawy stałej oraz budowę łącznika między budynkami nr 15, 16 i 17 a budynkami „A”, „B”, „C” i „D” wraz z niezbędnymi przebudowami instalacji podziemnych.

W trzeciej kolejności nastąpi rozbiórka budynku nr 7 oraz przebudowa budynku nr 8, infrastruktury podziemnej, zagospodarowanie terenu Muzeum wraz z budową sali kinowo-koncertowo-konferencyjnej w miejscu byłego budynku „N”, budowa zadaszenia z lekkiej konstrukcji przeszklonej między budynkami nr 15, 16 i 17 oraz budynkiem „A” w celu ekspozycji zabytkowych pojazdów znajdujących się w zbiorach Muzeum, ich ochrony przed warunkami atmosferycznymi oraz stworzenia przestrzeni umożliwiającej organizację imprez oraz uroczystości w razie niekorzystnych warunków atmosferycznych.

W ślad za „Programem inwestycji” podjęto działania umożliwiające rozpoczęcie pierwszych prac budowlanych. W tym celu przeprowadzono rekrutację do Działu Inwestycji osób z odpowiednim przy-

gotowaniem, doświadczeniem i wykształceniem. W jej wyniku zatrudniono część pracowników, ale nadal trwają prace w celu skompletowania składu osobowego. Pomimo niepełnej kadry przygotowane zostały dokumenty umożliwiające rozpoczęcie prac budowlanych, tj. szczegółowe inwentaryzacje budynków podlegających przebudowie w pierwszej kolejności (ze względu na brak dokumentacji obiektów), ekspertyza konstrukcyjna budynku przeznaczonego dla administracji i programy funkcjonalno-użytkowe na przeprowadzenie rozbiórek niewykorzystywanych i wzniesionych w późniejszym okresie budynków oraz na przebudowę budynku „E” przeznaczonego na siedzibę dla administracji.

Na początku 2023 r. po uzyskaniu środków finansowych na wydatki majątkowe w pierwszej kolejności planuje się ogłoszenie przetargów na przeprowadzenie rozbiórek oraz przebudowę budynku „E” w formule „zaprojektuj i wybuduj”, a w dalszej kolejności – przeprowadzenie konkursu na opracowanie koncepcji zagospodarowania całego kompleksu oraz rozpoczęcie prac nad opracowaniem scenariusza wystawy stałej.

7. Dział Księgowy

Muzeum Żołnierzy Wyklętych i Więźniów Politycznych PRL (w organizacji) jest jednostką posiadającą wpis do rejestru instytucji kultury, prowadzonego przez Prezesa Instytutu Pamięi Narodowej – Komisji Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu pod nr RIK/1/22.

W okresie od 1 stycznia do 31 marca 2022 r. organizatorem Muzeum było Ministerstwo Sprawiedliwości, natomiast od dnia 1 kwietnia 2022 r. – Instytut Pamięi Narodowej – Komisja Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu.

7.1. Budżet w układzie klasyfikacji budżetowej

Budżet Muzeum Żołnierzy Wyklętych i Więźniów Politycznych PRL (w organizacji) został określony ustawą budżetową na rok 2022 w następujących wielkościach:

Wydatki budżetowe (w tys. zł)	7.683
z tego:	
Wydatki bieżące	6.913
Wydatki majątkowe	770

W trakcie roku w wyniku przyznania środków z rezerwy budżetowej – poz. 44 plan finansowy Muzeum został zwiększony o kwotę 800 tys. zł i przedstawiał się następująco:

Wydatki budżetowe (w tys. zł)	8.483
z tego:	
Wydatki bieżące	7.713
Wydatki majątkowe	770

7.2. Plan i wykonanie wydatków budżetowych

Plan wydatków Muzeum na rok 2022 został ustalony w ustawie budżetowej w wysokości 7.683 tys. zł, a następnie w wyniku przyznania środków z rezerwy budżetowej – poz. 44 zwiększony do kwoty 8.483 tys. zł.

W trakcie roku na podstawie decyzji w sprawie blokowania środków:

Decyzja 13.4143.12.3.2022.BD	18.056,00 zł
Decyzja 13.4143.12.1.2022.BD	219.000,00 zł
plan wydatków został zmniejszony o kwotę	237.056,00 zł

7.3. Realizacja wydatków bieżących w 2022 r. (dotacja podmiotowa)

Tabela nr 3. Wykorzystanie dotacji podmiotowej za 2022 r.

Lp.	Wykorzystanie dotacji podmiotowej	Plan 2022 r.	Wydatki za okres 1 IV–31 XII w zł (narastająco)	Wydatki za okres 1 I–31 XII w zł (narastająco)
	Wydatki bieżące	6.913.000,00	5.073.234,36	6.670.619,92
1.	Materiały i energia		526.528,01	605.437,74
1.1.1.	Materiały do konserwacji i remontów		33.585,50	45.153,33
1.1.2.	Materiały do wydarzeń kulturalnych		3.195,30	3.195,30
1.1.3.	Materiały biurowe		36.045,69	53.047,75
1.1.4.	Środki czystości		7.736,14	10.681,84
1.1.5.	Wypożyczenie		84.961,13	106.534,76
1.1.6.	Koszty materiałów pomocniczych do wystaw		5.408,86	5.680,60
1.1.7.	Licencje i programy komputerowe		19.802,57	23.005,49
1.1.8.	Energia elektryczna		51.392,49	55.148,79
1.1.9.	Energia ciepła		200.601,97	205.650,97
1.1.10.	Woda i ścieki		28.462,86	31.240,86
1.1.11.	Pozostałe materiały		55.335,50	64.340,86
1.2.	Usługi obce		1.664.795,71	2.235.602,45
1.2.1.	Usługi remontowe		112.789,31	145.052,59
1.2.2.	Usługi związane z wydarzeniami kulturalnymi		497.604,82	598.734,02
1.2.3.	Usługi transportowe		10.318,19	11.479,99
1.2.4.	Usługi informatyczne		93.119,17	118.330,09
1.2.5.	Usługi prawne		116.235,00	155.902,50
1.2.6.	Usługi naprawy maszyn i urządzeń		3.988,36	3.988,36
1.2.7.	Usługi telekomunikacyjne		19.709,92	25.944,87
1.2.8.	Usługi drukarskie/poligraficzne		104.638,54	182.357,72
1.2.9.	Usługi pocztowe		8.360,10	13.270,60
1.2.10.	Usługi naprawy i konserwacji zabytków		111.430,00	200.740,00
1.2.11.	Usługi związane z nagraniami		133.554,50	290.313,70
1.2.12.	Ochrona mienia		103.899,06	103.899,06
1.2.13.	Usługi pozostałe		349.148,74	385.588,95
1.3.	Wynagrodzenia		2.273.289,60	2.860.373,40
1.3.1.	Wynagrodzenia osobowe, w tym		1.753.155,06	2.185.030,94
1.3.1.1.	Wynagrodzenia pracowników		1.753.155,06	2.185.030,94
1.3.1.1.1.	Merytoryczni		768.378,13	969.496,60
1.3.1.1.2.	Administracja		618.497,99	771.762,49
1.3.1.1.3.	Osoby Zarządzające		366.278,94	443.771,85
1.3.2.	Wynagrodzenia bezosobowe, w tym:		520.134,54	675.342,46

Lp.	Wykorzystanie dotacji podmiotowej	Plan 2022 r.	Wydatki za okres 1 IV–31 XII w zł (narastająco)	Wydatki za okres 1 I–31 XII w zł (narastająco)
1.3.2.1.	Zlecenia		387.775,40	535.433,32
1.3.2.2.	Honoraria		132.359,14	139.909,14
1.4.	Świadczenia na rzecz osób fizycznych		600,00	600,00
1.4.1.	Refundacja – okulary		600,00	600,00
1.5.	Składki z tego na:		395.332,03	498.013,78
1.5.1.	Składki społeczne pracodawcy		312.027,10	403.235,16
1.5.2.	Fundusz Pracy		37.970,00	47.472,45
1.5.3.	Pozostałe: ZFŚS i PPK		45.334,93	47.306,17
1.6.	Podatki i opłaty, w tym:		178,50	184.092,60
1.6.1.	Podatek od nieruchomości		0,00	182.965,00
1.6.2.	Opłaty sądowe, skarbowe, notarialne		178,50	458,00
1.6.3.	Pozostałe opłaty		0,00	669,60
1.7.	Pozostałe koszty funkcjonowania		212.510,51	286.499,95
1.7.1.	Szkolenia i podnoszenie kwalifikacji pracowników		3.738,00	8.871,00
1.7.2.	Usługi medyczne		2.319,00	2.651,00
1.7.3.	Koszty reprezentacji		38.780,06	44.896,54
1.7.4.	Ubezpieczenia OC i majątkowe		49.453,87	51.277,20
1.7.5.	Ekspertyzy, analizy i opinie		12.739,70	15.739,70
1.7.6.	Koszty reklamy		61.242,93	57.978,73
1.7.7.	Pozostałe koszty		44.236,95	6.670.619,92

7.4. Realizacja wydatków bieżących w 2022 r. (dotacja podmiotowa poz. 44 rezerwy)

Tabela nr 4. Informacja o wykorzystaniu dotacji podmiotowej – Rezerwa poz. 44 za 2022 r.

Lp.	Wykorzystanie dotacji podmiotowej	Plan od 1 VIII do 31 XII w zł	Wydatki na dzień 31 XII w zł (narastająco)
	Rezerwa poz. 44	800.000,00	
	Zmniejszenie planu (blokada)	- 219.000,00	
	Wydatki:		580.461,31
1.1.	Materiały i energia		42.646,32
1.1.1.	Materiały do konserwacji i remontów		6.092,47
1.1.2.	Materiały biurowe		155,00
1.1.3.	Wyposażenie		36.398,85
1.2.	Usługi obce		429.373,53
1.2.1.	Usługi informatyczne		61,50
1.2.2.	Ochrona mienia		146.068,52
1.2.3.	Usługi związane z wydarzeniami kulturalnymi		103.529,50

Lp.	Wykorzystanie dotacji podmiotowej	Plan od 1 VIII do 31 XII w zł	Wydatki na dzień 31 XII w zł (narastająco)
1.2.4.	Usługi pozostałe		179.714,01
1.3.	Wynagrodzenia		68.960,59
1.3.1.	Wynagrodzenia osobowe w tym		68.960,59
1.3.1.1.	Wynagrodzenia pracowników		68.960,59
1.4.	Składki z tego na:		13.543,87
1.4.1.	Składki społeczne pracodawcy		11.854,34
1.4.2.	Fundusz Pracy		1.689,53
1.5.	Pozostałe koszty funkcjonowania		25.937,00
1.5.1.	Usługi medyczne		1.337,00
1.5.2.	Pozostałe koszty		24.600,00

7.5. Realizacja wydatków inwestycyjnych w 2022 r.

Dotacja celowa z budżetu na finansowanie lub dofinansowanie kosztów realizacji inwestycji i zakupów inwestycyjnych innych jednostek sektora finansów publicznych w okresie od 1 stycznia do 31 marca 2022 r. wyniosła ogółem 12 tys. zł, w tym:

nakłady na rzeczowe aktywa trwałe – kwota 12 tys. zł

takie jak:

kostka dziennikarska 11.600,00 zł

Dotacja celowa z budżetu na finansowanie lub dofinansowanie kosztów realizacji inwestycji i zakupów inwestycyjnych innych jednostek sektora finansów publicznych w okresie od 1 kwietnia do 31 grudnia 2022 r. wyniosła ogółem 724 tys. zł, w tym:

nakłady na rzeczowe aktywa trwałe – kwota 676 tys. zł

takie jak:

zakup urządzenia ogrodowego STIGA 25.000,00 zł

macierz dyskowa 26.347,60 zł

system monitoringu i przejść automatycznych 92.509,21 zł

system detekcji pożaru 73.221,90 zł

urządzenie WI FI 28.191,60 zł

wyposażenie serwerowni 46.571,72 zł

zabezpieczenie magazynu broni 50.000,00 zł

samochód osobowy TOYOTA 119.564,00 zł

komputery graficzne 76.351,02 zł

pojazd historyczny Nysa 138.639,50 zł

wartości niematerialne i prawne – kwota 48 tys. zł

takie jak:

komputerowy system muzealny MONA 47.601,00 zł

7.6. Zatrudnienie

Przeciętne zatrudnienie pracowników w 2022 r. w Muzeum Żołnierzy Wyklętych i Więźniów Politycznych PRL (w organizacji) wyniosło 22,30 etatu.

Zatrudnienie według stanu na 31 grudnia 2022 r. w przeliczeniu na pełne etaty wyniosło 24,50 etatu (wyniosło 27 osób), w tym:

Tabela nr 5. Zatrudnienie w 2022 r.

Komórka organizacyjna	Liczba etatów	Ilość osób
Dyrekcja	3,00	3
Dział Księgowy	4,00	4
Dział Administracyjny	5,00	5
Dział Edukacji	3,50	4
Dział Inwestycji	1,75	3
Dział Zbiorów	2,50	3
Dział Informacji, Promocji i Wydawnictw	2,00	2
Samodzielne stanowiska	2,75	3
Razem	24,50	27

Muzeum jest instytucją kultury o specyficznym i złożonym charakterze – realizacja jej zadań statutowych wymaga zatrudnienia wysoko wykwalifikowanych pracowników posiadających odpowiednie kompetencje, wiedzę i doświadczenie zawodowe.

Ponadto Muzeum oferuje możliwość odbywania staży zawodowych, praktyk studenckich i wolontariatów.

8. Publikacje pracowników Muzeum Żołnierzy Wyklętych i Więźniów Politycznych PRL (w organizacji)

Publikacje naukowe

Musiał F., *Miejsce pionu obserwacji w cywilnym komunistycznym aparacie represji* [w:] *Obserwacja w służbie SB. Studia i szkice*, red. nauk. M. Komaniecka-Lyp, Kraków 2022.

Publikacje popularnonaukowe

Bogusz M., *Jak przygotować uczniów do wizyty w byłym więzieniu komunistycznej bezpieki muzeum – miejscu pamięci? Krótki przewodnik dla nauczycieli, wychowawców, pedagogów, rodziców*, https://www.muzeumrakowiecka37.pl/_files/ugd/51f061_9bda38fbfd94369b01e625f90426b0f.pdf

Bogusz M., *Muzeum (otwarte) dla młodzieży*, „Rakowiecka 37. Biuletyn Muzeum Żołnierzy Wyklętych i Więźniów Politycznych PRL” 2022, nr 20,

Bogusz M., *Przed godziną „W”*, „Rakowiecka 37. Biuletyn Muzeum Żołnierzy Wyklętych i Więźniów Politycznych PRL” 2022, nr 19

Gruszczyński M., *Katów Trzech. O katach mokotowskich*, „Nasza Historia” 2022, nr 6.

Gruszczyński M., *O Małym Franku. Casus Franciszka Zubrzyckiego w propagandzie komunistycznej*, „Nasza Historia” 2022, nr 9.

Gruszczyński M., *Plan „Z” – granice zachodnie Polski w planach NSZ*, „Nasza Historia” 2022, nr 10.

Gruszczyński M., *Resortowi się nie odmawia. Próba likwidacji „Polonii” Warszawa przez MBP*, „Nasza Historia” 2022, nr 3.

Gruszczyński M., *Wyzwolenie czy zniewolenie – o zajęciu Warszawy w 1945*, „Nasza Historia” 2022, nr 1.

Hałaburdzin-Rutkowska A., *Jak dokończyć dekomunizację*, „Rakowiecka 37. Biuletyn Muzeum Żołnierzy Wyklętych i Więźniów Politycznych PRL” 2022, nr 18.

Hałaburdzin-Rutkowska A., *Niepodległościowcy*, „Rakowiecka 37. Biuletyn Muzeum Żołnierzy Wyklętych i Więźniów Politycznych PRL” 2022, nr 17.

Hałaburdzin-Rutkowska A., *Zawsze szedł za głosem serca*, „Rakowiecka 37. Biuletyn Muzeum Żołnierzy Wyklętych i Więźniów Politycznych PRL” 2022, nr 20.

- Małopolscy bohaterowie „Solidarności”, red. F. Musiał, M. Wenklar, Kraków 2022.
- Musiał F., *Cichociemni elita podziemnego wojska*, „Gość Niedzielny” (dodatek „AK – wojsko Wolnej Polski”), 25 IX 2022.
- Musiał F., *Niemiecka zbrodnia na polskich Żydach*, „Dziennik Polski” (dodatek „Zbrodnicza akcja”), 18 III 2022.
- Musiał F., *Polska „ludowa” – marionetkowe państwo*, „Biuletyn IPN” 2022, nr 7–8 (200–201).
- Musiał F., *Sowieckie zniewolenie, rosyjskie „wyzwolenie”*, „W Sieci Historii” 2022, nr 11–12 (dodatek „Czekając na sprawiedliwość”).
- Musiał F., *Wobec sowieckiego zaboru – Polska w Londynie*, <https://przystanekhistoria.pl/pa2/teksty/89362,Wobec-sowieckiego-zaboru-Polska-w-Londynie.html>
- Musiał F., *Zbrodniarze spod czerwonej gwiazdy*, „Biuletyn IPN” 2022, nr 5 (198).
- Nowak-Kreyer M., *Droga do własnej armii*, „Polska Zbrojna” 2022, nr 11.
- Nowak-Kreyer M., *Frontowe Wigilie*, „Polska Zbrojna” 2022, nr 12
- Nowak-Kreyer M., *Gotujmy się do bitwy*, „Polska Zbrojna” 2022, nr 7.
- Nowak-Kreyer M., *Lot na Północ*, „Polska Zbrojna” 2022, nr 8.
- Nowak-Kreyer M., *Nieznani Powstańcy*, „Polska Zbrojna” 2022, nr 10.
- Nowak-Kreyer M., *O co tyle hałasu?*, „Bezpieczeństwo Pracy: Nauka i Praktyka” 2022, nr 6.
- Nowak-Kreyer M., *Odwet na wrogu*, „Polska Zbrojna” 2022, nr 2.
- Nowak-Kreyer M., *Strategiczne kalkulacje*, „Polska Zbrojna” 2022, nr 9.
- Nowak-Kreyer M., *Upiorna broń*, „Polska Zbrojna” 2022, nr 1.
- Nowak-Kreyer M., *Zeppelin atakuje*, „Polska Zbrojna” 2022, nr 6.
- Owczarska K., *Bluza mundurowa mjr. „Zapory”*, „Kwartalnik »Wyklęci«” 2022, nr 4 (28).
- Wróblewski J., *Arsenal Solidarności Walczącej*, „Rakowiecka 37. Biuletyn Muzeum Żołnierzy Wyklętych i Więźniów Politycznych PRL” 2022, nr 18.
- Wróblewski J., *Banknoty drukowane w podziemiu*, „Rakowiecka 37. Biuletyn Muzeum Żołnierzy Wyklętych i Więźniów Politycznych PRL” 2022, nr 20.
- Wróblewski J., *Radio Kibelek*, „Rakowiecka 37. Biuletyn Muzeum Żołnierzy Wyklętych i Więźniów Politycznych PRL” 2022, nr 19.
- Wróblewski J., *Rotmistrz-poeta*, „Rakowiecka 37. Biuletyn Muzeum Żołnierzy Wyklętych i Więźniów Politycznych PRL” 2022, nr 18.
- Wróblewski J., *Tajemniczy grób gen. „Nila”*, „Rakowiecka 37. Biuletyn Muzeum Żołnierzy Wyklętych i Więźniów Politycznych PRL” 2022, nr 17.
- Wróblewski J., *Więzienne wigilie*, „Moje miasto. Czasopismo polonijne” 2022, nr 88.
- Wróblewski J., *Za powstańca Bogdanowicza!*, „Rakowiecka 37. Biuletyn Muzeum Żołnierzy Wyklętych i Więźniów Politycznych PRL” 2022, nr 17.

Figury szachowe ulepione z chleba przez współwięźnia aresztu na Rakowieckiej dla Krzysztofa Bzdyla – pozyskane do zbiorów Muzeum. Fot. MŻWiWP PRL

Czapka Emila Barchańskiego przed konserwacją (po lewej) i po niej (po prawej). Fot. MŻWiWP PRL

Obraz namalowany przez o. Władysława Gurgacza, kapelana Polskiej Podziemnej Armii Niepodległościowców – pozyskany do zbiorów Muzeum.
Fot. MŻWiWP PRL

Obraz Matki Boskiej Częstochowskiej przed konserwacją (po lewej) i po niej (po prawej). Fot. MŻWiWP PRL

Panel udostępnionej na stronie internetowej wirtualnego zwiedzania wystawy Z kolekcji Muzeum Żołnierzy Wyklętych i Więźniów Politycznych PRL. Fot. MŻWiWP PRL

14/15 maja 2022 r., Noc Muzeów – zwiedzający przed wejściem do Muzeum. Fot. MŻWiWP PRL

6 kwietnia 2022 r. – dyskusja „Jak dokończyć dekomunizację?”, z Tadeuszem Płuzańskim (od lewej), Adamem Siwkiem i Filipem Musiałem rozmawia Jarosław Wróblewski. Fot. MŻWiWP PRL

28 kwietnia 2022 r. – dyskusja z cyklu „Widzenie na Rakowieckiej”, z Wacławem Holewińskim rozmawia Michał Gruszczyński. Fot. MŻWiWP PRL

25 maja 2022 r. – Andrzej Pilecki w celi, w której więziono jego ojca rtm. Witolda Pileckiego, w rocznicę jego śmierci.
Fot. MŻWiWP PRL

25 maja 2022 r. – Zofia Pilecka-Optułowicz prezentuje pamiątki po swoim ojcu w czasie briefingu prasowego w X Pawilonie.
Fot. MŻWiWP PRL

25 maja 2022 r. – uroczystości pod Ścianą Śmierci w rocznicę zamordowania rtm. Witolda Pileckiego. Fot. MŻWiWP PRL

4 czerwca 2022 r. – uczestniczki zjazdu kobiet aresztowanych w czasie stanu wojennego zwiedzają Muzeum. Fot. MŻWiWP PRL

26 czerwca 2022 r. – uczestnicy obchodów 40. rocznicy powstania Solidarności Walczącej. Fot. MŻWiWP PRL

29 lipca 2022 r. – w Warszawie na pl. Bankowym zaprezentowano wystawę *Rakowiecka 37*. Fot. MŻWiWP PRL

14 września 2022 r. – otwarto wystawę *Ks. Władysław Gurgacz SJ. Kapelan Polski Podziemnej*. Fot. MŻWiWP PRL

18 września 2022 r. – koncert *W holdzie rotmistrzowi Pileckiemu*, wieńczący X Marsz rtm. Pileckiego. Fot. MŻWiWP PRL

26 września 2022 r. – w rocznicę aresztowania abp. Antoniego Baraniaka dyrektor Muzeum dr hab. Filip Musiał otwiera dyskusję wokół książki *Defensor Ecclesiae. Arcybiskup Antoni Baraniak (1904–1977). Salezjańskie koleje życia i posługi metropolity poznańskiego*, za stołem od lewej: Jan Ruman, dr hab. Konrad Białecki, dr Jarosław Wąsowicz (autor książki), dr hab. Rafał Łatka. Fot. MŻWiWP PRL

30 września 2022 r. – msza św. w trzecią rocznicę śmierci Kornela Morawieckiego odprawiona w X Pawilonie. Fot. MŻWiWP PRL

11 listopada 2022 r. – dyskusja „Dlaczego Polska?”, Marcin Wikło rozmawia z Hayato Kitabatake (od lewej), Patrikiem Neyem i Stefanem Tompsonem. Fot. MŻWiWP PRL

25 listopada 2022 r. – Muzeum otrzymało Brązową Nagrodę BohaterON 2022 im. Powstańców Warszawskich w kategorii Instytucja. Fot. MŻWiWP PRL

26 listopada 2022 r. – w czasie obchodów 10. rocznicy rozpoczęcia prac ekshumacyjnych na Cmentarzu Wojskowym na Powązkach w Warszawie otwarto wystawę plenerową „Łączka” – panteon narodowy pod cmentarnym murem. Fot. MŻWiWP PRL

27 listopada 2022 r. – Halina Frąckowiak w czasie koncertu *Wolność i Nadzieja*. Fot. MŻWiWP PRL

27 listopada 2022 r. – Krystyna Prońko w czasie koncertu *Wolność i Nadzieja*. Fot. MŻWiWP PRL

26 listopada 2022 r. – debata „Co zmieniły w Polsce poszukiwania na »Łączce«”, od lewej: Tadeusz Płużański, dr hab. Krzysztof Szwagrzyk, Krzysztof Bukowski, Marcin Wikło. Fot. MŻWiWP PRL

1 grudnia 2022 r. – dyskusja z cyklu „Widzenie na Rakowieckiej”, z Janem Kulczyckim rozmawia Michał Gruszczyński. Fot. MŻWiWP PRL

3 grudnia 2022 r. – obchody 40. rocznicy powstania Grup Oporu „Solidarni”. Fot. MŻWiWP PRL

3 grudnia 2022 r. – spektakl muzyczny *Ślepcy* Norberta „Smoły” Smolińskiego wieńczący obchody 40. rocznicy powstania Grup Oporu „Solidarni”. Fot. MŻWiWP PRL

13 grudnia 2022 r. – msza św. w intencji ofiar stanu wojennego i zbrodni komunistycznych. Fot. MŻWiWP PRL

13 grudnia 2022 r. – obchody upamiętniające ofiary stanu wojennego. Fot. MŻWiWP PRL

13 grudnia 2022 r. – prezes IPN dr Karol Nawrocki w czasie ceremonii wręczenia Krzyży Wolności i Solidarności, towarzyszącej obchodom upamiętniającym ofiary stanu wojennego. Fot. MŻWiWP PRL

13 grudnia 2022 r. – koncert *Bialo-czerwona wolność*, towarzyszący obchodom upamiętniającym ofiary stanu wojennego. Fot. MŻWiWP PRL

14 grudnia 2022 r. – inauguracyjne posiedzenie Rady Muzeum Żołnierzy Wyklętych i Więźniów Politycznych PRL, od lewej: Kajetan Rajski, Janusz Kotowski, Paweł Szablowski, dr Piotr Oleńczak, minister Piotr Mazurek, dr Marek Szymaniak (przewodniczący Rady), Krzysztof Wyszowski, Małgorzata Zwiercan, dr Karol Nawrocki, Anna Kołakowska, Mateusz Kotecki, dr Maciej Korcuć, dr hab. Filip Musiał. Fot. MŻWiWP PRL

www.ipn.gov.pl

ISBN 978-83-8229-765-2

9 788382 297652

ISBN tom 2: 978-83-8229-765-2 (druk)
ISBN tom 2: 978-83-8229-770-6 (pdf online)

